

HANDBOUND
AT THE

UNIVERSITY OF
TORONTO PRESS

KATALOG

OVER

DEN ARNAMAGNÆANSKE HÅNSKRIFTSAMLING

UDGIVET

AF

KOMMISSIONEN FOR DET ARNAMAGNÆANSKE LEGAT

ANDET BINDS 1. HÆFTE

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

1892

Z

6623

A75

bd. 2

haefte 1

963499.

Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat udgiver herved — med fortsat understøttelse af statskassen — andet binds første hæfte af Katalog over den Arnamagnæanske håndskriftsamling, hvis første bind udkom i året 1889. Nærværende hæfte, der er udarbejdet af samlingens bibliotekar dr. Kr. Kålund efter samme plan og under lignende forhold, som i fortalen til første bind er angivet, indeholder slutningen af beskrivelsen over de egenlige Arnamagnæanske håndskrifter, hvorefter nu kun står tilbage en redegørelse for de privatsamlinger, der som selvstændige afdelinger ere föjede til hovedsamlingen, nemlig Rasks, M. Stephensens m. fl. samlinger, hvilke alle ere af mindre betydeligt omfang.

En beskrivelse af disse, i forbindelse med summarisk oplysning om legatets diplomsamlinger, endvidere registre, samt en oversigt over samlingens historie med biografiske oplysninger om dennes stifter, Arne Magnusson, og en

fortegnelse over hans efterladte samling af trykte bøger
påtænkes at skulle udgøre andet binds andet og sidste hæfte,
der forventes udgivet i året 1893, og hvormed katalogen
vil finde sin endelige afslutning.

København, d. 1. marts 1892.

V. Finsen.

J. L. Ussing.

S. Birket Smith.

Ludv. F. A. Wimmer.

Vilh. Thomsen.

K v a r t e r

(Fortsættelse).

26. AM. 603, 4to. Perg. 23×18.8 cm. 56 bl. (sidevis paginering). 16. årh. Åben plads for overskrifter og initialer. S. 83 er nedre halvdel ubeskreven, s. 89 er stærkt bedækket med rustpletter. *Marginalia* findes s. 1, 31, 37, 43 (lönskrift), 53, 58, 73, 95, 112. Med senere hånd er tilsat kolumnetitler, tildels beskadigede ved beskæring. Arkivar Jón Sigurðsson har ved hver enkelt rime tilføjet dens nummer i romertal og desuden givet nogle af cyklerne overskrift. Defekt.

Indhold:

- 1) S. 1—9. **Klerka rímur.** I alt 5 rimer.
- 2) S. 9—25. **Áns rímur bogsveigis.** I alt 8.
- 3) S. 25—26. **Reinalds rímur.** Ende defekt i II. rimes 3. vers.
- 4) S. 27—29. **Sigurðar rímur þögla.** To brudstykker, omfattende rime IX, vers 10 — r. X, v. 34 og XIV. rime, fra 19. vers fra enden.
- 5) S. 29—32. **Geiplur.** Ende defekt i III. rimes 22. vers.
- 6) S. 33—34. **Hjálpérs rímur.** Et brudstykke, beg. i I. rimes 48. vers fra neden, end. med II. r., 33. v.
- 7) S. 35—37. **Skáld-Helga rímur.** Brudstykke, beg. i III. rimes 2. vers. Hertil hører måske også et firelinjet vers i nedre margen s. 37 „Eingen hef ec oorden fnooll“ osv.
- 8) S. 37—58. **Saulus rímur ok Nikanors.** Efter s. 38 findes en lakune omfattende I. rime, i vers 44 fra enden — III. rime, i 11. vers. I alt 11.
- 9) S. 59. **Ölvis rímur sterka.** Brudstykke af sidste (VI.) rime, beg. med 23. vers fra enden.

10) S. 59—60. **Viktors ok Bláus rímur.** *Begyndelsen af I. rime, til ind i 30. vers.*

11) S. 61—71. **Sturlaugs rímur starfsama.** *Lakune efter s. 68, omf. IV. rime, v. 47 — VI. rime, næstsidste vers. I alt 7.*

12) S. 71—72. **Filipó rímur.** *Forsfra til I. rimes 33. vers incl., hvorefter endnu to linjer følge.*

13) S. 73. **Mábils rímur.** *Slutningen, de 6 sidste vers.*

14) S. 73—80. **Ólafs rímur Tryggvasonar.** *Lakune efter s. 78 fra V. rime, i 16. vers — VII. rime, 32. v. fra enden; ende afbrudt i VIII. rimes 14. vers. S. 73 findes følgende marginal „Ólafs um[ur] Trygva fon[ar] fl[e]m e[c] true ad fleit[ar] lifter | hafe haftt til ad beza med gudz krapte pad madurenn atte ad fier haða“.*

15) S. 81. **Heims ósómi.** *Beg. i 7. vers fra enden „dieckz at bali“, Ny Wísna Bok 4to, Hólar 1612, s. 206.*

16) S. 81—82. **Skaufhalabálkr.** *Ender defekt i 37. vers.*

17) S. 83. **Deila karls ok kerlingar.** *Begynder defekt „roft pitt veikar fion“, ender afbrudt midt på siden „uikz at heilla fargi“.*

18) S. 84—110. **Andra rímur.** *Lakune efter s. 88 fra II. rime, i 45. vers — III. r., 19. vers fra enden og efter s. 96 VI. r., i 14. v. — i v. 8 fra enden. I alt 11.*

19) S. 110—12. **Dínus rímur drambláta.** *Lakune fra I. rime, i 12. vers — sidste rime (IV. ell. V.?) 21. vers fra enden.*

20) S. 112 (særlig hånd, vistnok noget yngre). **Þorsteins rímur á Stokkseyri.** *Begyndelsen, de 26 første vers.*

[Ifølge Jón Ólafssons katalog har membranen på hans tid dels indeholdt flere nu tabte stykker, dels, som det synes, haft langt færre lakuner end nu. Af senere tabte stykker opfører han efter nr 6 „Hrings og Tryggva R. (Gedrauner)“, efter nr 12 „Geirards Rímur. Skyekiu R.“, efter nr 14 „Landres R. Virgilius Rímur (Glettudiktur)“, efter nr 20 „Hromundar R. Defect“; i titlerne på den endnu bevarede del indeholdes følgende oplysninger „Mabils Rímur 9“, „Kvædes Uphaf um Deilu Karls og Kerlingar“, „Skaufhala Bálkar Tveir“ (opførte efter Deila Karls ok Kerl.), „Rímur Tvær af Þorsteine nockrum

a Stockseyre“, hvorefter disse stykker have omfattet mere end nu; i øvrigt anføres ingen defekter eller lakuner.]

Benyttelse og beskr.: Grönl. hist. M. II, 437—38; Ant. Tidsskrift 1849—51, s. 9, 10, 12, 13; Riddara-rimur, Kbh. 1881; Kölbing, Beiträge zur vergl. Geschichte der rom. Poesie und Prosa des Mittelalters, Breslau 1876 (Skaufhala-bálkr); Koschwitz, Sechs Bearbeitungen des altfranz. Gedichts von Karl des gr. Reise nach Jer. u. Const., Heilbronn 1879, s. 134 (Geiplur); Arkiv for nordfilol. III, 377, 379, 380, 382, IV, 256; J. Pørkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 134, 135, 137, 143, 147, 149, 150, 160, 165, 167, 168, 169 (bis), 171, 175, 179 (bis), 218, 220 (bis), 229, 289, 292, 294, 295, 297, 298 (bis), 347.

1527. AM. 604 a, 4to. Perg. 21_s × 14_s cm. 41 bl. (sidevis paginering). 16. århs 1ste halvdel (hånden har vel en ældre karakter, men sml. AM. 713, 4to). Sorte snirklede initialer, kun begyndelses-initialen rød og grøn. Talrige marginalia. Af bl. 24 er største delen af ydre margen bortskåret. I hele codex (samtlige hæfter a—h) har arkivar Jón Sigurðsson ved hver enkelt rime tilføjet dens nummer i romertal; med en hånd fra 17. årh. er oftere i øvre margen den pågældende rimecykels navn anbragt som kolumnetitel. Adskillige blade ere mere eller mindre uregelmæssige, med huller og flænger i pergamentet. I marginen findes hist og her ornamentslyngninger, drage- eller andre dyrefigurer og lign. Jævnlig har også skriveren her tilføjet udeglemte ord eller sætninger.

Indhold:

- 1) S. 1—18. „Filippus rimur. viij.“ (marginaloverskrift).
- 2) S. 18—39. Áns rimur bogsveigis („Ánf rimur atta . . .“ marginaloverskrift). I alt 8.
- 3) S. 39—54. „hemingf rimur. vj.“ (marginaloverskr.).
- 4) S. 54—74. „komadf rimur. víjj.“ (marg.-overskr.).
- 5) S. 75—80. „herburft rimur. ííjj“ (marg.-overskr.).
- 6) S. 80—82. „veimaldf rimur. xij.“ (marg.-overskr.). Ende i II. rimes 16. vers, hvor en lakune indtræder.

Herkomst og hist.: Hæfterne 604 a—h, 4to ere dele af en og samme codex, om hvilken Arne Magnusson på en i 604 a indklæbet seddel meddeler „Rimna bök, frá Petre Biarnaþyni á Stadar höle. Mier fænd til eignar 1707. á alþing“. Vedlagt findes A. M.s egenhændige indholdsfortegnelse til det samlede hskr. med angivelse af, hvilke rimer han har ladet afskrive. I Jón Ólafssons

*katalog omtales denne 'rimnabók' som uindbunden og 'hverhandar þyck'; i løbet af forrige årh. er håndskriftet blevet fordelt i 8 paphæster. At den oprindelige ordning af læggene er forstyrret, kunde følgende marginalantegnelse af skriveren (s. 80 øvre mg.) tyde på „c. rimur erþ | af klozadar med | ollv“. Angående de over hele codex fordelte, talrige marginalia: Ordsprog, skriverfloskler, stemnings-udbrud, bønner m. fl. henvises til *Smástykkur* nr 7, udg. af Samf. til udg. af gl. nord. litt., hvor disse findes aftrykte. I hæftet c, s. 129^r n. m. findes med en hånd fra 17. århs beg. „Sigzyður Jonsdotter“. På en særlig seddel meddeles af A. M. „þetta Rimna fragment hefi eg f(e)nged af Vicelögmannenum 1705. ä Alþinge, er komid ur Vigur.*

ur Reinallz Rimum.

ur Hemings Rimum.

ur Conradz Rimum.

ur Herburtz Rimum.

ur Odins rimum (þrimlum).

ur Lokrum.

Framan af Rimum fra Volfunge hinum ö borna“.

Dette fragment, der i Jón Ólafssons katalog — efter at det nuværende indhold af AM. 604 a—h er anført — opføres som „item Eitt Rimna Fragment þar saman við bunded Ur Reinallds Rimum og Siö öðrum upptöldum a blade hiä hinum“, må antages bortkommet.

Benyttelse og beskr. (omf. 604 a—h): *Grönl. hist. M. II, 419—556 (Skáld-H., særl. 436—37); Ant. Tidsskr. 1849—51, s. 9—12; Th Möbius, Sæmundar Edda 1860 (Þrymlur, Völsungs r.); Norræn fornkvæði s. XXXIV; Biskupa sögur II, Kph. 1878, s. 571; Riddara-rimur, Kbh. 1881; Fornsögur Suðrlanda, s. CCXLV (Bær.); Smástykkur nr 7 (Kbh. 1886); Arkiv för nord. filol. III, 375, 377, 378, 380, 382, IV, 256; Icelandic sagas I, London 1887, s. XXXV; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 134, 140, 143, 147, 148 (bis), 149, 155—58, 160, 162, 167 (ter, én gang fejlagtig cit. 606 f), 168, 171, 175, 176, 178, 179, 236, 274, 286, 289, 295, 298, 304, 309.*

1528. AM. 604 b, 4to. Perg. 21 × 15 cm. 16 bl. (sidevis paginering). Samme codex som 604 a, til hvilken henvises. Udelukkende sorte initialer. Bl. 11 har uregelmæssig form. S. 9 n. m. en drageslyngning.

Indhold:

1) S. 1—6. **Reinalds rimur.** Slutningen af de i 604 a begyndte. Beg. defekt i IX. rimes 3. sidste vers.

2) S. 6—31. **Andra rimur**, i alt 9, idet de to sidste aldrig have været tilføjede. Marginal-titel „Jftoria | af ælrigum | manne andra jungkæra“.

3) S. 31—32. „landref umur .ix.“ (marg.-overskr.). Ende defekt i I. rimes 33. vers.

Ang. yderligere oplysninger se rubrikkerne under AM. 604 a.

1529. AM. 604 c, 4to. Perg. 21×15 cm. 69 bl. (sidevis paginering). Samme codex som 604 a—b, hvortil henvises. Sorte initialer. Særlig bl. 44, 47—48, 53 have uregelmæssigt format, bl. 49 mangler nedre margen. Største delen af s. 122 og halvdelen af s. 138 stå blanke.

Indhold:

1) S. 1—19. **Landres rimur.** Slutningen af de i 604 b begyndte. Beg. defekt med II. rime.

2) S. 19—40. **Hjálpþérs rimur ok Ölvis.** Den opr. marginal-overskrift er beskadiget; med en noget nyere hånd er i øvre margen skrevet „hjálpþérs rimur .xj.“.

3) S. 40—50. „**Fryðþjófs rimur fimmm**“ (marg.-overskr.).

4) S. 50—60. „**Rimur fex af haralldi hrings bana**“ (marg.-overskr.).

5) S. 60—64. „**III. [Rimur] af grm ok hialmar**“ (marg.-overskr.).

6) S. 64—106. „**IX. (sic!) Rimur fra haldane bron(ufoftra)**“ (marg.-overskr.). Rimernes antal er 15.

7) S. 107—22. „**umur fra blawf ok vickt(or)**“ (marg.-overskr.). I alt 8. Efter sidste rimes slutning er skriften på resten af siden (c. $\frac{2}{3}$) udskrabet.

8) S. 123—33. „**bæuingf umur fex**“ (marg.-overskr.). De herværende 6 rimer udgøre dog i virkeligheden kun sidste halvdel af den af 12 rimer bestående cyklus.

9) Bl. 133—38. „**dinus umur þriat**“, o: Dinus r. drambláta. Efter rimernes slutning er skriften på sidste halve side muligvis udskrabet.

Yderligere oplysninger under AM. 604 a.

1530. AM. 604 d, 4to. Perg. $21 \times 14,7$ cm. 36 bl. (sidevis paginering). Samme codex som 604 a—c, hvortil henvises. Bl. 14 er kun en smal strimmel. På 1ste sides øvre halvdel er skriften udskrabet.

Indhold:

1) S. 1—28. „**xj. umur fra hrng ok tyygva**“ (marg.-overskr.).

2) S. 29—54. „**figurdar rimur þogla**“ (marg.-overskr.). I alt 14. S. 52 ender med XIII. rimens 12. vers, hvorefter et blad, indeholdende resten af denne, mangler.

3) S. 55—61. „**Oðmarf rimur þíotaf**“ (marg.-overskr.).

4) S. 61—72. „**rimur .iiij. af jll. veru ok vest**“, o: Þjóf rimur (sml. s. 67 „iiij. þíotaf a[ma]“).

Yderligere oplysninger under AM. 604 a.

1531. AM. 604 e, 4to. Perg. $20,5 \times 14,7$ cm. 11 bl. (sidevis paginering). Samme codex som 604 a—d, hvortil henvises. Sidste side har lidt ved slid.

Vilmundar rimur viðutan.

Beg. defekt med I. rimens 35. vers fra enden, ende med IX. rimens 3. vers.

Yderligere oplysninger under AM. 604 a.

1532. AM. 604 f, 4to. Perg. $21 \times 14,5$ cm. 18 bl. (sidevis paginering). Samme codex som 604 a—e, hvortil henvises. Hist og her møde røde og grønne farver til gennemstregning af initialerne (også de mindre), med rødt er jævlig i overskriftsrubrikkerne rimens nummer angivet. S. 17. n. m. ses en med rødt og grønt kolo-reret drage.

Indhold:

1) S. 1—18. **Jarlmanns rimur.** Beg. defekt med VI. rimens 26. vers fra enden, ende ligel. def. med XI. rimens 42. vers.

2) S. 19—36. **Skáld-Helga rimur.** En tilsvarende marginal-overskrift er nu ulæselig. I alt 7.

Ifølge en indholdsfortegnelse fra 18. årh. (på papbindets for-side) skulde efter Jarlmanns rimur, def., følge „Flagdadans def.“.

Yderligere oplysninger under AM. 604 a.

1533. AM. 604 g, 4to. Perg. $21 \times 14,6$ cm. 24 bl. Samme codex som 604 a—f, hvortil henvises. Røde overskrifter og gennemstregning af initialerne med samme farve. S. 2, 7, 17 synes

mindre udraderinger eller lakuner at forekomme. Nedre del af s. 48 står blank.

Indhold:

1) S. 1—17. **'Þrænlur'** eller Færeyinga rímur; sml. s. 9 øvre mg. „Þrænlur heita þesfar rímur“. I alt 10.

Beg. defekt i II. rimes 4. sidste vers; efter s. 12 indtræder en lakune fra VII. rime i 36. vers til VIII. rimes 47. vers fra enden.

2) S. 18—26. **Sörla rímur hins sterka.** Titlen „solla rímur“ findes så vel nederst på foregående side (med rødt blæk) som i øvre mg. s. 18. Ende defekt med VI. rimes 3. vers.

3) S. 27—30. **'Þrymlur'** eller Óðins rímur. Ang. navnet se sidste vers. Beg. defekt i I. rime, 29. vers. I alt 3.

4) S. 30—36. **'Lokrur'.** Navnet findes så vel i tekstens røde overskrift „Lokur eru þetta“ som i øvre mg. s. 30 og i sidste vers. I alt 3.

5) S. 36—48. **„Rímur fra volfungi hinum oboz[na]“.** Foruden denne røde overskrift findes en tilsvarende i øvre mg. s. 36. I alt 6.

Yderligere oplysninger under AM. 604 a.

1534. AM. 604 h, 4to. Perg. 21 × 14,3 cm. 33 bl. Samme codex som 604 a—g, hvortil henvises. Sidste side ubeskreven.

Indhold:

1) S. 1—26. **Hektors rímur.** I alt 12.

Beg. defekt i IV. rime, 49. vers fra enden.

2) S. 26—35. **'Vargstökur'** eller Úlphams rímur. Marginal-overskrift „vargstokur heita rímur þes[ar]“; sml. s. 31 „vargftaka“. I alt 4.

En nyere overskrift viser, at rimerne senere ere blevene forvekslede med Damusta rímur.

3) S. 35—44. **„Damusta Rímur liij“** (marg.-overskr.).

4) S. 44—53. **'Klerka rímur'.** Marg.-overskr. „klerka rímur kloza ec“.

5) S. 53—65. „*rimur frá favlus ok nikanor .vj.*“ (marg.-overskr.).

Omfatte kun rime I—VI.

Yderligere oplysninger under AM. 604 a.

1535. AM. 605, 4to. Perg. $18 \times 14,5$ cm. 94 bl. (sidevis paginering 1—186 excl. forsatsbl.). 16. århs sidste halvdel. Bl. 16, hvis forside er ubeskreven, er en pergamentsstrimmel, der bærer to udeglemte vers, bl. 5 har kun halv bredde, i bl. 18 findes et hul. Enkelte marginalrettelser og andre marginalia forekomme. Ved de enkelte rimer ere romertal tilsatte af arkivar Jón Sigurðsson.

Indhold:

- 1) S. 1—18. **Jónathas rimur.** I alt 3.
- 2) S. 18—30. **Skógar-Krists rimur.** I alt 2.
- 3) S. 30—55. „**Ólafs Rimur**“ : Ólafs rimur Tryggvasonar. I alt 8.
- 4) S. 55—86. **‘Hemings rimur’.** En tilsvarende overskrift er af Arne Magnusson tilføjet i øvre margen s. 55, ligesom titlen genfindes ved rime-cyklens slutning. I alt 6.
- 5) S. 87—129. **‘Konráðs rimur’.** Titlen anføres ved rime-cyklens slutning. I alt 8.
- 6) S. 130—36. **Hrings ok Tryggva rimur.** Tilsvarende overskrift af A. M. i øvre margen s. 130. I alt 13.

Herkomst og hist.: Af en notitsseddel i AM. 606 a, 4to ses, at Arne Magnusson har erholdt dette håndskrift af pastor Þórður Jónsson (på Staðarstaður). Håndskriftet selv giver ingen nærmere oplysninger; på forsatsbladet findes en del pennep prøver; i øvre margen s. 21 findes med en hånd fra 17. årh. en brevformular på ukorrekt Islandske.

Benyttelse og beskr.: Riddara-rimur, Kbh. 1881; Arkiv f. nord. filol. III, 377; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 143, 160, 180, 294, 304, 307.

1536. AM. 606 a, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 47 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Sigurðsson.

„**Hemings rimur Áslákssonar**“ — overskrift, tilsat af arkivar Jón Sigurðsson.

Herkomst og hist.: Foran er indklæbet en sålydende seddelnotits af Arne Magnusson „Hemings Rimur. Ur Rimna bók membr. 4to (o: AM. 605, 4to) er eg fiecek af Sr Þorðe Jónsýne.“

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 143.

1537. AM. 606 b, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 44 bl. Samme tid og hånd som foreg. nr.

Skáld-Helga rimur.

Herkomst og hist.: En seddelnotits med A. M.s hånd meddeler „Ur Rimnabok membranâ fra Petri Biarnafyne ä Stadar holi“ (o: AM. 604, 4to).

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 134.

1538. AM. 606 c, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 35 bl. Samme tid og hånd som foreg. nr.

Friðþjófs rimur.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel er for A. M. indført en lignende notits som ved foreg. nr.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 143, 148, 167.

1539. AM. 606 d, 4to. Pap. $21,2 \times 16,8$ cm. 33 bl. Samme tid og hånd som foreg. nr.

Haralds rimur Hringsbana.

Herkomst og hist.: Som foreg. nr.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 156.

1540. AM. 606 e, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 16 bl. Samme tid og hånd som foreg. nr.

Grims rimur ok Hjálmars.

Herkomst og hist.: Som foreg. nr.

1541. AM. 606 f, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 125 bl. Samme tid og hånd som foreg. nr.

Brönu rimur o: Rimur af Hálfðani Brönufóstra.

Herkomst og hist.: Som foreg. nr.

Benyttelse og beskr.: Arkiv f. nord. filol. III, 382; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 309.

1542. AM. 606 g, 4to. Pap. $20,4 \times 15,8$ cm. 11 bl. (sidevis paginering).
17. årh. Sidste side ubeskreven.

„Rymur aff Olape konge Trygguasynne“. I alt 8.

S. 1 findes med en hånd fra 18. årh. en marginalnotits, der henviser til et citat af Magnús Ólafsson (i Specimen Runicum) som bevis for, at rimernes forfatter er Sigurdus Cæcus.

Herkomst og hist.: På et indklæbet forsatsblad har Arne Magnusson noteret „Olafs Rimur Tr. sonar Sigurðar Blinda. Feingnar 1712. i Octobri hia Mr Þormodi Torfalfyne, Og voru þá inabundnar framanvid Annala tvenna, gamla og Biörns ä Skardzä. Eru (fem mior fynest) med hende eins (krifara hr. Þorlaks biskups ä Holum, og var bokin öll med sömu hendi rituð.“

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 292, 294.

1543. AM. 606 h, 4to. Pap. $21,7 \times 16,7$ cm. 32 bl. 18. århs beg. Skr.
af Jón Sigurðsson den ældre.

Ólafs rimur Tryggvasonar. I alt 8.

1544. AM. 606 i, 4to. Pap. $21,3 \times 16,4$ cm. 18 bl. (sidevis paginering).
C. 1700.

Hermóðar rimur („Hier byriar Hermóðar | Rymur“). I alt 10.

Herkomst og hist.: På det af et brevomslag dannede forsatsblad har Jón Ólafsson skrevet „Hermóðar-Rimur komnar til min frá Snæbyrne Paalsfynne 1728.“

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 181.

1545. AM. 606 k, 4to. Pap. $21,5 \times 16,6$ cm. 32 bl. 18. århs beg. Skr. af
Jón Sigurðsson den ældre. Bl. 32^v ubeskrevet.

Völsungs rimur hins óborna. I alt 6.

[Jón Ólafssons katalog opfører endvidere under dette nummer de nu manglende „Andra R. 9.“, „Hiälm pers R.“, „Ormars Rimur“, som det synes, også afskrevne af Jón Sigurðsson den ældre.]

1546. AM. 607, 4to. Pap. $18,9 \times 15,8$ cm. 46 bl. C. 1700.

„Rymur af Jomsvykingum Kvednar af | Stadar Hrauns Jone“. I alt 9.

Herkomst og hist.: „Efter bok ä Stadarftad“ har Arne Magnusson tilføjet i øvre margen bl. 1^r. Forfatteren er præsten Jón Jónsson på Stadarhraun (d. 1653).

Benyttelse og beskr.: Jónsvikinga saga, Lund 1879, s. XXV; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 333.

1547. AM. 608, 4to. Pap. $19,8 \times 16,2$ cm. 14 bl. (sidevis paginering). 17. årh.

Indhold:

1) S. 1—26. **Móyses rimur.** Defekte.

Beg. i III. rime, 15. vers fra enden, ende i X. rimes 73. vers.

2) S. 27—28. **Davíðs rimur.** Brudstykke.

Beg. i I. rime, 15. vers fra enden, ende med II. rimes 28. vers.

Herkomst og hist.: På et tilhørende forsatsblad bemærker Arne Magnusson „Þessar Rimur hefi eg feinged 1707. af Þordífe Jonsdottur.“ Som forfatter antages præsten Guðmundur Erlendsson på Fell (d. 1670).

1548. AM. 609 a, 4to. Pap. $20,4 \times 15,5$ cm. 15 bl. 17. århs sidste halvdel. På første side, hvis øvre halvdel opr. har været beskrevet, er skriften senere udslettet.

Alaflekks rimur. I alt 12.

Ifølge Arne Magnussons vedtegning digtede af Gísli Jónsson (i Melrakkadalur, d. c. 1670).

1549. AM. 609 b, 4to. Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 86 bl. 18. århs beg. Skr. af
Jón Sigurðsson den ældre. Sidste side ubeskreven.

„Andra Rímur“. I alt 11.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 289.

1550. AM. 609 c, 4to. Pap. $21,8 \times 17$ cm. 28 bl. C. 1700.

„Rymur af Amicus og Amilius“. I alt 12.

Ved rime-cyklens slutning har skriveren tilføjet „Þeifar
Rymur miog Afbakadar, J fkrifelfenu | nu nockud vid
riettar“.

Benyttelse og beskr.: Kölbings, Altenglische Bibliothek II, Heilbronn 1884, s. XCI—XCVI, 189—229; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 377.

[Jón Ólafssons katalog opfører under dette nummer endvidere
de nu manglende „Apollonius Rimur Biörns ä Skardsaa,
flotafkr., Blömfur Valla Rimur (edur af Aka Sonum) Ions
Eggerts fonar med hálffett. Callinus Rímur“.]

1551. AM. 610 a, 4to. Pap. $19 \times 16,1$ cm. 95 bl. 17. årh.

Egils rimur Skallagrímssonar. I alt 40.

Overskrift „Hier byriar Rymur af þeim Gamla | forfödur
Eigle Skallagrijmffyne huoriar | Jön Gudmundsson ortt hefur,
på dátumm | skrifadeft 1643.“

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel anfører Arne Magnusson
„Eigils Rimur Skallagrímssonar ortar af Jone Gudmundz fyne i Ruffeyium.

Ur bok er eg feck 1709. fra Gifla Jons fyne i Mafahlid. Þá bok hafde
ätt Magnus Biörns son ä Baffastödum i Steingrimsfirde 1702. 703. 704.

1705. i Mayo atti Gifle Jonsfon bokina“.

Benyttelse og beskr.: Arkiv for nord. filol. IV, s. 281.

1552. AM. 610 b, 4to. Pap. $17,5 \times 15$ cm. 40 bl. 17. årh. Skr. af Jón
Gissursson. Enkelte blade have mindre beskadigelser foroven.

Hektors rimur. I alt 16.

Efter bl. 6 mangler ét blad, indeholdende slutningen af III.
og beg. af IV. rime.

Herkomst og hist.: På et i sin tid i hæftet d indklæbet oktavblad har Arne Magnusson givet samlet indholdsfortegnelse over hæfterne b—f, der må antages opr. at have udgjort ét håndskrift; denne samlede codex gælder utvivlsomt A. M.s vedføjede seddelnotits „Fra Vigfufe Hanneffyne“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh.*, Kbh. 1888, s. 301.

1553. AM. 610 c, 4to. Pap. $17,5 \times 15,1$ cm. 157 bl. (sidevis paginering).
Samme codex som foreg. nr. Adskillige blade ere ved slid beskadigede i marginen. Bl. 113 og 120 ere blanke blade, indsatte til betegnelse af lakuner; bl. 128 og 137 ere udfyldte med en hånd fra c. 1700. Sidste side ubeskreven.

Indhold:

- 1) S. 1—71. „Jarlman's Rymur xij“.
- 2) S. 71—98. „Hromundar rymur“. I alt 6.
- 3) S. 98—121. Olafs rimur Tryggvasonar („Hier heþiaft rymur af Olafe | konge Tryggvaafyne“). I alt 8.
- 4) S. 121—51. Hemings rimur Aslákssonar („Hier Byriaft Hemings rymur“). I alt 6.
- 5) S. 151—90. Konráðs rimur („Hier Byriaft Konradz rymur. atta“).
- 6) S. 190—201. Herburts rimur („Hier Byriaft Herburts pattur“ — dette sidste ord af A. M. rettet til „rimur“). I alt 4.
- 7) S. 202—48. „Reinallds Rymur xij“.
- 8) S. 249—313. Andra rimur (Overskrift på foreg. side „Hier byriaft Andra rymur“). I alt 13.

Benyttelse og beskr.: Riddara-rimur, Kbh. 1881; Arkiv f. nord. filol. III, 379; J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh.*, Kbh. 1888, s. 290, 294, 295, 297.

1554. AM. 610 d, 4to. Pap. $17,1 \times 15$ cm. 40 bl. (sidevis paginering).
Samme codex som foreg. nr. Sidste side ubeskr.

Indhold:

- 1) S. 1—19. „Rymur af Sigurde þot“. I alt 6.
- 2) S. 20—47. Sturlaugs rimur starfsama (Overskr. „Hier Byriaft þyrfta Sturlaugs Ryma“). I alt 7.

3) S. 47—63. „**Damufsta rymur**“. I alt 4.

4) S. 63—79. „**Rymur frá Jatmunde K. og Ermenga**“ 2:
Mágus rímur. Standse s. 79 midt på siden med overskriften
til V. rime.

Benyttelse og beskr.: Fornsögur Suðrl. s. CCXLIII; Arkiv f. nord. filol. III, 382; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 150, 162, 163, 176.

1555. AM. 610 e—f, 4to. Pap. $17,5 \times 15,1$ cm. 60 bl. (sidevis paginering).
Samme codex som foreg. nr. Bl. 57 ff. ere beskadigede ved be-
skæring langs øvre og ydre margen. Efter bl. 56 forekommer
en lakune.

Göngu-Hrólfs rímur (Overskr. „Fírfta göngu Hrolfs rýma“).
I alt 20.

Benyttelse og beskr.: Arkiv f. nord. filol. III, 393; J. Þorkelsson, Om digt-
ningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 153.

1556. AM. 611 a, 4to. Pap. 17. årh. Afbleget skrift og dårlig vedligeholdelse.
1. ($13,2 \times 10,1$ cm. 2 bl.).

Rímnabrot (to fragm.).

På omslaget har Arne Magnusson skrevet „ur Flores og Leo Rímur,
ut putatur“. Dette synes dog tvivlsomt; i al fald stemmer den bl. 1^v be-
varede begyndelse af III. rime ikke med den tilsvarende i „Rímur af
Flóres og Leó“, Bókmaf. 252, 4to.

2. ($19,3 \times 15,3$ cm. 6 bl.).

Sigurðar rímur fíts.

Begynde og ende defekt, henholdsvis i I. og VI. rime.

1557. AM. 611 b, 4to. Pap. $19,5 \times 15,7$ cm. 28 bl. 17. århs sidste halvdel.
„**Floventz Rymur**“. I alt 18.

Benyttelse og beskr.: Forns. Suðrl. s. CCXLV.

1558. AM. 611 c, 4to. Pap. $21 \times 16,4$ cm. 6 bl. 17. årh. Bl. 1 og 6 til-
satte af Arne Magnusson.

„**Fortunatus-Rímur**“.

Standse bl. 6^v øverst i V. rime „hann vil eg | aptur hafa nu“.

559. AM. 611 d, 4to. Pap. $29,3 \times 25,7$ cm 32 bl. 17. århs sidste halvdel.
„Rijmur Af Gretter sterka“. I alt 20.

Digitede 1658 på gården *Dagverðará* (Snf.) af Kolbeinn Grimsson.

Benyttelse og beskr.: Ant. Tidsskr. 1849—51, s. 13; Arkiv f. nord. filol. IV, 277.

1560. AM. 611 e, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 4 bl. 17. årh. Bl. 4^v ubeskr.
Indhold:

1) Bl. 1—3^v. **„Grymallz Rymur** orttar aff sira Jone | Araf-syne. Anno 1649.“

2) Bl. 3^v—4^r. **„Nockrar vyfur sira Jöns Arafsonar.** | Anno 1650.“

1561. AM. 611 f, 4to. Pap. $15,6 \times 10,2$ cm. 13 bl. 17. årh. Bl. 1 (stærkt beskadiget) og bl. 12^v—13 ere opr. ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 2—11^v. **Pilatus rímur.** I alt 4.

Beg. defekt i I. rime.

2) Bl. 11^v—12^r. **Um völundarhús.**

Standser ufuldendt med ordene „þeim kðokumm“.

3) Bl. 12^r. **Nokkrar vísur úr Grettis sögu.**

I alt 4 vers og begyndelsen af et 5te.

Herkomst og hist.: Som ejere betegnes bl. 1^v 'Aæ Magnusson' og 'Elen Jons dotter', bl. 12^v 'Jon Gudmundz son'.

Benyttelse og beskr.: Småstykker nr 9 udg. af Samf. t. udg. af gl. nord. litt. (Kbh. 1887).

1562. AM. 611 g, 4to. Pap. $15,2 \times 10$ cm. 2 bl. 17. årh. Bl. 2^v ubeskr.
„Nockur Erinde falleg ur pontus rij[mum]“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 377.

1563. AM. 612 a, 4to. Pap. $20,8 \times 16,7$ cm. 33 bl. 17. århs slutning.

Hálfdanar rímur Eysteinnssonar („Hier biritast Rymur af Halldane Eyfeinsfyne“). I alt 12.

Herkomst og hist.: Ifg. en af skriveren tilføjet slutningsnotits er afskriften tagen efter et år 1664 skrevet eksemplar. På første side har Arne Magnusson

antegnet „fra Þorbergi Þorsteinsfyni“ og „Arne, nockur, Jonsson hefur qvedid þessar Rimur“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh.*, Kbh. 1888, s. 339.

1564. AM. 612 b, 4to. Pap. $20,5 \times 16,3$ cm. 46 bl. 17. århs slutning.

„Rymur af Hervöru, Hvoriar | ordte Afmundur heitenn
Sæmundfson.“ I alt 20.

Herkomst og hist.: Foran er indklæbet en udklippet strimmel af et privatbrev med følgende påtegning af Arne Magnusson „Sr Jon Torfason 1698“. Heri meddeles „Jeg sendi hans Verdugheitum her med Herverar Rymur, þo sumtadar I vante þui þær hafa feinged það af lanenu, ad ei lesnar verda; meyna eg skallded hafe dedicerat þær Byrne Sal Palfsyne a Storahoole, effter þui myn kiærasta hefur mer tilkynt“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh.*, Kbh. 1888, s. 292.

1565. AM. 612 c, 4to. Pap. $21 \times 16,4$ cm. 73 bl. Skr. 1694 af Eyjólfur Þorbjörnsson. Sidste side ubeskr.

Hrólf's rimur Gautrekssonar („Hier Byriar Rymur af Hrölf'e
Gautrekz fyne Örttar | Af Þorde Jonfsyne Anno 1653“).
I alt 24.

Herkomst og hist.: Ved hskrs slutning har skriveren tilføjet „Endad ad Fremre Lang Ey d. 16. Martij Anno 1694 | Eyolfur Þorbiörnson | med Eigin h.“ På en foran indklæbet seddel oplyser Arne Magnusson „Þefsar Rimur eru komnar fra Eyolfe i Längey til Jöns Magnus sonar, enn frá hönum til min 1707“.

Benyttelse og beskr.: Arkiv f. nord. filol. III, 381.

1566. AM. 612 d, 4to. Pap. $21 \times 16,7$ cm. 12 bl. Skr. 1706 af Ásbjörn Jónsson. Sidste side ubeskr.

Illuga rimur eldhússgöða („Illuga Rymur af Illuga | elld Huz
göða“). I alt 6. Med en efterskrift af nedskriveren.

Herkomst og hist.: På et indklæbet forsatsblad bemærker A. M. „Rimur af Illuga Elldhufs göða, uppkrifadar af Asbirne Jonsfynne ä Lamba'lelle epter Syftur sinne og fier sialfum epter því sem þau mundu bæde 1706“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh.*, Kbh. 1888, s. 157.

1567. AM. 612 e, 4to. Pap. $16,7 \times 10,3$ cm. 17 bl. Skr. 1673. Bladene slidte og — navnlig de forreste — beskadigede. De tre sidste sider, opr. ubeskr., bære forsk. penneprøver.

Illuga rimur eldhússgoða. I alt 6.

Beg. defekt med I. rimes 12. vers; efter bl. 6 mangler ét bl. (i II. rime).

Herkomst og hist.: Nedskrivningstiden betegnes utvivlsomt ved det efter overskriften over V. rime (bl. 12^v) tilføjede „Anno 1673“. På et foran indklæbet titelblad meddeler A. M. „Komnar frá Oddi Gíflaflýne under Eyafíðllum“.

Benyttelse og beskr.: Jón Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 157, 178.

1568. AM. 612 f, 4to. Pap. $20,8 \times 16,4$ cm. 5 bl. 17. årh. Har opr. hørt sammen med AM. 611 c, 4to.

Þjófa rimur („Hiez Byriast Rymur Af Illa, Verra og Veft“). I alt 4. Derefter er på sidste halve side begyndelsen af Fortúnatus rimur udstreget.

1569. AM. 612 g, 4to. Pap. $20,5 \times 15,7$ cm. 4 bl. 17. årh. Samme hånd som foreg. nr.

Jónatas rimur („Hiez skífast Jönátas Rymur“). I alt 3.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 180.

1570. AM. 612 h, 4to. Pap. $16,8 \times 10,2$ cm. 16 bl. 17. århs sidste halvdel. Har utvivlsomt hørt sammen med AM. 612 e, 4to. Bladene ere slidte og smudsede, bl. 16 beskadiget foroven og langs yderkanten.

Mábils rimur („[Hie]r Byriast Rymur af mabel íteku“).

Ende defekt i VI. rime.

[I Jón Ólafssons katalog opføres under dette nummer endv. de nu manglende „Rimur af Illuga Kerlingar fífle ordtar af þormode i Gvendar Eyum Duo Exemplaria, annad i 8^{ta}vo med Flíotafkrífft. Hitt med Settafkrífftarhende Íóns Sigurdsfonar.“]

1571. AM. 613 a, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 14 bl. 17. århs sidste halvdel.

Nitida rimur („Hier Biniast Rymur Af Nyteda Hinni þrægu“).

I alt 10.

Derefter er på sidste halve side begyndelsen af Filipò rimur overstreget.

1572. AM. 613 b, 4to. Pap. $16 \times 9,8$ cm. 19 bl. Skr. 1703. Bl. 13^v—14^r ere ladte ubeskrevne til betegnelse af en lakune; ligeledes er sidste side ubeskreven, første side bærer en af Arne Magnusson tilføjlet titel. Bl. 1^v (rimernes begyndelse) tilsat med en særlig hånd.

Perseus rimur („Fyrfta þerfijus Ryma“ osv.), forf. af Guðmundur Andrésson. I alt 6. I V. rime falder den nævnte lakune (omf. v. 27—57).

Herkomst og hist.: Ved rimernes slutning er tilføjlet en oplysning om forfatterens navn, derefter forekommer — betegnet ved runenavne i omskrivning — navnet Nikulás og sluttelig skriverens datering ‘Audshollte . . 1703 Þ. Þ. S.’

1573. AM. 613 c, 4to. Pap. $21,4 \times 16,7$ cm. 21 bl. 17. årh. Sidste side overklæbet med et ubeskrevet blad.

Indhold:

1) Bl. 1—12^v. **Perseus rimur** („Hier fkriffast Rymur Aff þeim Vydþræga Þertioz Kvednar aff Guðmundi H. | And[ref]-syni“). I alt 6.

2) Bl. 12^v—21^r. **Bellerofontis rimur** („Epter fylgia Rymur af Frægdar kappanumm | Bellerofontiz“ osv.). I alt 5; ved rimecyklens slutning oplyser skriveren „Vantar Hier Eina Vera eiga Sex“.

Den følgende, overklæbede side ses at have indeholdt begyndelsen af Áns rimur.

Herkomst og hist.: På et tilhørende blad har Arne Magnusson noteret

„Fra Monsieur Guðmunde Þorleifsþyne

Perfeus Rimur . . . 6.

Bellerophontis Rimur . . . 5.

vantar þá 6ta.

Hier aptan vid voru

Ansrimur Sigurdar Blinda . . . 8.

voru önytar.

Grimalldz Rimur Sr Jons Arafonar . . . 3.

Nockrar vífur Sr Jons Arafonar.“

De to sidste stykker ere rimeligvis det nuværende AM. 611 e, 4to, skönt dette er skrevet med en fra det øvrige forskellig hånd.

1574. AM. 613 d, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 18 bl. Skr. 1692. Bl. 1^r bærer nu kun en af Arne Magnusson tilføjet titel. På sidens øvre halvdel, der opr. har været beskrevet, er skriften udstreget.

„Poliftutors Rymur“. I alt 9.

1575. AM. 613 e, 4to. Pap. $20,5 \times 16,8$ cm. 24 bl. 17. årh. Sidste side ubeskr.

„Pontus Rymur Sem Pietur Ein|arfson ordt hefur“.

Omfatte rime XIV—XXIX.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 377.

1576. AM. 613 f, 4to. Pap. $19,4 \times 15,6$ cm. 48 bl. 17. årh. Sidste side, opr. ubeskrevet, bærer forskellige pennenprøver.

Pontus rimur („Hier Epter Skrifast Rymur af | pontus sem pietur Eynarfson | Hefur queded“).

De samme som i AM. 613 e, 4to, men her betegnede som rime.

I—XVI. Sidste rime ufuldendt.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel betegner Arne Magnusson dette og det nærmest følgende nr som „Ur bok fra Sr Þorkele Oddsfyne i Gaulveriabæ“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 377.

1577. AM. 613 g, 4to. Pap. $19,6 \times 15,8$ cm. 14 bl. 17. årh. Samme hånd som på nærmest foreg. nr, med hvilket det oprindeligt har hørt sammen.

Rollants rimur (fragm.).

Beg. i XIII. rime „seggurinn mællte“; efter bl. 6 er en lakune, der omfatter slutningen af XV. og begyndelsen af XVI. rime. I alt 18.

Benyttelse og beskr.: Arkiv f. nord. filol IV, 255; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 345.

1578. AM. 613 h, 4to. Pap. $21,5 \times 16,6$ cm. 37 bl. 17. årh. Fra gammel tid folieret 1—38, idet bl. 1 nu mangler. De to sidste blade ere flængede på tværs.

Pontus rimur.

1 (bl. 2—30^r). Rima I—XIII, digtede af Magnús Jónsson, beg. defekt „tru hafde vefstu“.

2 (bl. 30^r—38^v). Rima XIV—XV, digtede af præsten Ólafur Halldórsson til Staður i Steingrímsfjörður.

3 (bl. 38^v særlig hånd). „Pontus Rymur Sem Petur Einarsson Ordt hefur | og er þetta su fiörtanda, Ad auk þeim tveimur firer þarjande er hverge vilia heima eiga.“ | Ende i 1. rime „og Vyfers | dottur hende“.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel meddeler Arne Magnusson „feinged af M. Birne ä Alþinge 1708“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 371, 372, 377.

1579. AM. 613 i, 4to. Pap. $20,6 \times 16,4$ cm. 159 bl. C. 1700.

„Rymna Flockur af Ponto“.

I alt 29 rimer; deraf I—XIII af Magnús Jónsson, XIV af sira Ólafur Halldórsson, XV—XXIX af Pétur Einarsson (på Ballará) — med udskydelse af OH.s anden og PE.s første rime

1580. AM. 614 a, 4to. Pap. $20 \times 16,2$ cm. 30 bl. C. 1656. Røde overskrifter. Sidste side ubeskr.

„Rollants Rymur gömlu | orttar af Þorðe h. Magnúfsyne“.

I alt 18.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet har Arne Magnusson noteret „Þessfar Rollantz Rimur atti (rett. fra ä) St Jon Torfaon ä Breidabolstad, og eru þær utflornar ur bok er hann atti (rett. fra ä) hiä mier i läne, hvar ä adrar fleiri rimur. — eg a nu (1721.) bokina (senere tilföjet). — bokin (c: AM. 614 a—f 4to) er ritud circa 1656. Er þetta med hendi Halldors nockurs Gudmundz sonar Nordlendfs manns, flkrifar St Jon Torfaon mier, og seiger þann Halldor fier ökunnigann vera“ (opr. skrevet „St Jons Erlendz sonar i Villingahollte“ men dette overstreget og erstattet med ovenstående angivelse). Ifg. en påtegning af G. Vigfússon skulde handen være „sira Hallgrims Þétrssonar“; dette er dog næppe rigtigt.

Benyttelse og beskr.: Arkw f. nord. filol. IV, 255—56; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh 1888, s. 345.

581. AM. 614 b, 4to. Pap. $20 \times 16,3$ cm. 46 bl. C. 1656. Hånd og udstyring som foreg. nr.

Indhold:

1) Bl. 1—25^v. „**Rymur Af Hervør:** Huðriar Ortte | Af-mundur heitinn Sæmundfson“. I alt 20.

2) Bl. 25^v—46. „**Lytid Inntak Gretterf Saugu: J. Rymum** | **Snvid:** af Jöne Gudmundfsyne“. I alt 14 rimer.

Herkomst og hist.: Ved slutningen af *Hervarar rimur* (bl. 25^v) angives disse „frikpáðar eptir eigin handfkríptt | Afmundar heitinn Sæmundfsonar | Anno: 1656“. Sml. i øvrigt hvad under foreg. nr er anført.

Benyttelse og beskr.: Ant. Tidsskrift 1849—51, s. 13; Arkiv f. nord. filol. IV, 276.

1582. AM. 614 c, 4to. Pap. 20×16 cm. 23 bl. C. 1656. Hånd og udstyring som foreg. nr. Sidste side ubeskr.

„**Rymur Af Viglunde** | Otttar af Afgzime Magnufsyne“. I alt 15.

Benyttelse og beskr.: Arkiv f. nord. filol. IV, 279.

1583. AM. 614 d, 4to. Pap. 20×16 cm. 37 bl. C. 1656. Hånd og udstyring som foreg. nr. Bl. 25 er beskadiget ved en større flænge.

Pontus rimur.

I alt 29; rime I—XIII digtede af Magnús Jónsson i Ögur, XIV—XXIX af Pétur Einarsson (på Ballará), sål. som det i overskrifterne over I. og XIV. rime er angivet.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 377.

1584. AM. 614 e, 4to. Pap. $19,6 \times 16$ cm. 8 bl. C. 1656. Hånd og udstyring som foreg. nr. Bladene ere i marginen stærkt slidte og bl. 6 herved en del beskadiget.

„Þær gömlu **Waldemars Rymur** þöðdar | sem var á stíyugie“. I alt 8.

Benyttelse og beskr.: Arkiv f. nord. filol. IV, 256; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 346.

1585. AM. 614 f, 4to. Pap. $19,6 \times 15,7$ cm. 13 bl. C. 1656. Hånd og udstyring som foreg. nr. Stærkt beskadiget ved slid langs marginen; særlig bl. 6 og 10—13 ere meget medtagne.

„Rymur af Króka Ref: Orttar | af syra Hallgryme Pieturfsyngne“.

Ende defekt i XIII. rime.

Benyttelse og beskr.: Króka-Refs saga og Króka-Refs rimur, Kbh. 1883, s. XXXIV.

1586. AM. 615 a, 4to. Pap. $19,5 \times 16,2$ cm. 10 bl. 17. århs sidste halvdel.
„Rymur Af Sigurde Föt“. I alt 6.

Herkomst og hist.: På et foran indsat blad giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse til hæfterne a—c og tilføjer „Ur bok er eg feck 1709. fra Gífla Jónsýngne i Mafahlid, enn fyrrum hafde att Magnus Björnsón á Baffastöðum i Steingrímsfirde. Hier voru og samanvid Geiplur med lömu hende. Item Eigils rimur Skallagrímsónar med annarre hendi“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 163.

1587. AM. 615 b, 4to. Pap. 19×16 cm. 24 bl. Samme hånd og udstyring som foreg. nr, med hvilket det hører sammen. Sidste side ubeskr.

Ans rimur bogsveigis („Hier byriaft Rymur Af Aan | Bogfueiger“). I alt 8.

Efter rimernes slutning er nedskrevet en, senere overstreget, versificeret penneprove (4 linjer).

Benyttelse og beskr.: Arkiv f. nord. filol. III, 380; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 298.

1588. AM. 615 c, 4to. Pap. 19×16 cm. 7 bl. Samme hånd og udstyring som foreg. nr, med hvilket det hører sammen. Sidste side ubeskr.

„Rymur Af Sið Vöfu Meifturum Kuednar af Byrne Sturla syngne“.

Standse ufuldendte i 3. rime „A Huijta funnu hliðdar brief“.

Benyttelse og beskr.: Arkiv f. nord. filol. III, 378; Timarit VIII, s. 47—48, Rkv. 1887; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 392.

1589. AM. 615 d, 4to. Pap. $20,4 \times 16$ cm. 30 bl. 17. årh.

Sigurgarðs rímur. I alt 16.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet har Arne Magnusson noteret „feingnar 1710. af Sigmunde Sæmundz'f'ne. og voru þá aptan við Sögur

af Vilhjalme fíod
af Dinus Dramblata.
af Hrólf Gautreksf'ne.
af Sörla Sterka.
af Fertram og Plato“.

Efter rimernes slutning følger et firlinjert vers, samt en penneprøve, hvori Olof Gudmunz dotter betegnes som bogens ejer.

1590. AM. 615 e, 4to. Pap. $18,8 \times 15$ cm. 39 bl. 17. årh. Bl. 1—3 og 6—7 ere senere tilsatte. Efter bl. 32 har hskr. en større lakune.

Sigurðar rímur þögla („Hier Biriast Rymur Af | Sigurde þögla, edur þögula“).

I alt 15. En del af XII., hele XIII. og begyndelsen af XIV. rime mangle.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 164.

1591. AM. 615 f, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 46 bl. 17. årh. Fra ældre tid folieret 4—49 i nedre margen.

Indhold:

- 1) Bl. 1—4^r. „Sponsku vyfur: S. O. A. Sónðum“.
- 2) Bl. 4^r—29^r. „Rymur af KrökaRøf S: H: P:“.
- 3) Bl. 29^r—37^r. „Rymur aff Olaf kongi Triggvafine | non incerto Authore. B(?). Sigurdi blinda“.

Efter rimernes slutning findes et latinsk distichon (om betydningen af Kristi sår) med vedføjet islandsk versificeret oversættelse.

- 4) Bl. 37^v—46. „Grobbions Rymur“ — „S^{ra} Gudmundar Erlendzfonar“ senere tilføjet. I alt 5. Sidste vers tilføjet af Arne Magnusson.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r bærer i nedre margen en af Jón Ólafsson fra Grunnavík skreven indholdsfortegnelse til hæfterne 615 f—m, der ved håndskrift og foliering vise sig oprindelig at have hørt sammen.

Benyttelse og beskr.: *Króka-Ref's saga og Króka-Ref's rimur*, Kbh. 1883, s. XXXIV; J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh.*, Kbh. 1888, s. 166, 294.

1592. AM. 615 g, 4to. Pap. $20,5 \times 16,7$ cm. 12 bl. Folieret i nedre margen 96—107. Hånd og udstyring fælles for 615 f—m, der høre sammen.

Indhold:

1) Bl. 1—12^r. „Rymur aff Herodes ættum“ — „S^r G E S“ senere tilføjet. I alt 5.

2) Bl. 12^{r-v}. „Wepiar vyfur: Jons i Nefi“.

3) Bl. 12^v. **Lausavisur** (ifg. overskrifterne um skriftina, um iðnina, um ótrúa eiginkonu, um Horatium nokkurn).

Benyttelse og beskr.: *Skýrsla um forngripasafn Íslands II*, Kph. 1874, s. 168—69.

1593. AM. 615 h, 4to. Pap. $20,7 \times 16,3$ cm. 28 bl. Folieret i nedre margen 69—95 (incl. 80bis). Hånd og udstyring fælles for 615 f—m, der høre sammen. Hist og her marginal-varianter.

Indhold:

1) Bl. 1—18^v. „APOLLONII Rymur“. I alt 18.

2) Bl. 18^v—28^v. „Rymur af Asmunde og Triggva“.

I alt 12. Efter bl. 20 mangler et blad, der omfatter slutningen af III. og begyndelsen af IV. rime; til denne lakunc tager folieringen i nedre margen intet hensyn.

3) Bl. 28^v. „**Off Vanttt**“ ∴ *Digtet Of og van, illt og gott af Hallgrímur Pétursson.*

1594. AM. 615 i, 4to. Pap. $20,5 \times 16,6$ cm. 8 bl. Folieret i nedre margen 210—17. Hånd og udstyring fælles for 615 f—m, der høre sammen.

Indhold:

1) Bl. 1—6^v. **Geiplur** („Rymur sem kallast Geyplur“). I alt 4.

2) Bl. 6^v—8. „**Alda: Hættur: S. H. P: S**“ efterfulgt af „Notæ sera Hallgryms P. s.“.

Benyttelse og beskr.: Koschwitz, *Sechs Bearbeitungen des altfranz. Gedichts von Karls d. Gr. Reise nach Jer. u. Const., Heilbronn 1879.*

1595. AM. 615 k, 4to. Pap. 20,7 × 16,3 cm. 8 bl. Af 1ste blad er nedre margen bortslidt, resten folieret her 161—67. Hånd og udstyring fælles for 615 f—m, der høre sammen.

Indhold:

1) Bl. 1. **Flóres rimur ok Leó**, brudstykke af XVI. rime — således angiver arkivar Jón Sigurðsson ved påskrift i øvre margen indholdet.

2) Bl. 2—8^r. **Lykla-Péturs rimur og Magellónu**. Beg. defekt i II. rime.

3) Bl. 8^{r-v}. **Ymsar vísur** (Hexametra, Tóbaksvísur, Leirkarlsvísur, Gránavísur).

1596. AM. 615 l, 4to. Pap. 20,5 × 16,3 cm. 9 bl. Folieret i nedre margen 125—33. Hånd og udstyring fælles for 615 f—m, der høre sammen.

„**Reinallds Rimur**“. I alt 12.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 295.*

1597. AM. 615 m, 4to. Pap. 20,8 × 16,3 cm. 17 bl. Folieret i nedre margen 109—24. Hånd og udstyring fælles for 615 f—m, der høre sammen.

Indhold:

1) Bl. 1—17^v. „**Hectors Rymur**“. I alt 16.

2) Bl. 17^v. „**Kofsakvæde**“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 192, 301.*

1598. AM. 615 n, 4to. Pap. $21,5 \times 16,4$ cm. 72 bl. Skr. 1693. Bl. 6^v ubeskr. Bl. 7—23 ere mere eller mindre plettede af fugtigheds-skjolder, og af bl. 23 er et mindre stykke foroven gået tabt.

Indhold:

1) Bl. 1—6^r. „Ur Rímum af Sveine Mukfins | fyne“. o: De efterfølgende rimers hovedindhold, nedskrevet af Arne Magnusson, bl. 1 med adskillige rettelser og tilføjelser af en anden hånd.

2) Bl. 7—72. **Sveins rímur Múkssonar** („Hier skrifast Rymur Af Sveine Mwk|fins fyne Kvednar af Kolbeine s. Gr|yms syne“). I alt 23.

Herkomst og hist.: Af Arne Magnussons notitser på en til bl. 1—6 hørende seddel og efter referatets slutning (bl. 5^v—6^r) fremgår, at han ansér rimernes indhold for ældre end Kolbeinn Grímsson, samt antager, at en — senere tabt — saga om Sveinn Múkksson har existeret, men er mest tilbøjelig til at tro, at K. G. kun har kendt denne gennem mundtlig fortælling.

Benyttelse og beskr.: Arkiv f. nord. filol. IV, 277.

1599. AM. 615 o, 4to. Pap. $20,8 \times 16,4$ cm. 34 bl. Skr. 1694 af Eyjólfur Þorbjörnsson. Første side (bl. 1^v) tilsat for Arne Magnusson. Bl. 1^r bærer kun en af A. M. tilføjet titel.

„Sörla rímur sterka“ („Hier byriaft Rímur | af Sörla hinum Sterka | kvednar af | þorde Ions syne Anno 1682“). I alt 14.

Herkomst og hist.: Årstallet og afskriverens forbogstaver findes ved hskrs slutning; på en tilhørende seddel meddeler A. M. „Þefsar Rímur eru komnar frá Eyolfe i Långey til Jöns Magnufsonar, enn frá honum til min 1707“.

[I Jón Ólafssons katalog opføres under dette nr endvidere de nu manglende „Rímur af Sigurde Fornafyne med Setta-fkrifftarhænde Jöns Sigurdfsonar“.]

1600. AM. 616 a, 4to. Pap. $20,8 \times 16,5$ cm. 8 bl. 17. århs sidste halvdel. **Tiodels rímur** („Hier Biriast Tyodyels Rymur“ — i titlen synes mandsnavnet ændret ved rettelse). I alt 6.

1601. AM. 616 b, 4to. Pap. $20 \times 15,8$ cm. 91 bl. Skr. 1663. Sidste blad opr. ubeskrevet.

Indhold:

- 1) Bl. 1—16^r. **Rímur 'af Victor og Blavus'**. *I alt 12.*
 - 2) Bl. 16^v—30^r. „**Rymur Af Landløse**“. *I alt 9.*
 - 3) Bl. 30^v—39^r. **Þóris rímur háleggs** („Hier fkrifaft Rymur af Þorer Halegg“). *I alt 10.*
 - 4) Bl. 39^v—63. **Andra rímur**. *I alt 13 — i to afdelinger, hver med sin overskrift: ríma I—VI „Hier skriffast Andra Rymur sex“, ríma VII—XIII „Nu biriaft hier Rymur aff Helga og Hogna“.*
 - 5) Bl. 64—88^v. **Gibbons rímur** („Hier biriaft Gibbiuns Rymur ortar aff Ejolfse Jonfsyne“). *I alt 12.*
 - 6) Bl. 88^v—90. „**Mann sǫnguar af flórenz Rymum**“.
- Standser afbrudt i 6. mansǫngr af Flóres rímur ok Leó.*

Herkomst og hist.: På to forskellige blade har Arne Magnusson givet indholdsfortegnelse; derefter findes på det ene følgende notits „a bok i 4to hia Ragneidi i Flatey. er nu mitt.“ Udfor overskriften til 5) er i marginen tilføjet „1663 | I. R.“, hvilke to bogstaver vistnok betegne skriveren. Årstallet 1663 findes også efter slutningen af 1). Hskrs sidste side bærer forskellige pennenprøver og navne.

Benyttelse og beskr.: Arkiv f. nord. filol. III, 380; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 151, 167, 171, 290.

1602. AM. 616 c, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 87 bl. C. 1700. Første side (bl. 1^v) tilsat for Arne Magnusson.

„**Rímur af Vilmunde | vidutan | kvednar af Halle Magnussyne**“. *I alt 24.*

Herkomst og hist.: På bl. 1^r har Arne Magnusson noteret „fkrifadar epter bok ä Stadarstad“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 358 (bis).

1603. AM. 616 d, 4to. Pap. $20 \times 16,8$ cm. 10 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 10^v ubeskrevet.

„**Rymur af Ølver sterka**“. *I alt 6.*

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 143.

1604. AM. 616 c, 4to. Pap. $20,3 \times 16,3$ cm. 19 bl. 17. århs slutning. På bl. 1^r er skriften (slutningen af et foregående stykke) udslettet ved overstregning.

Ingvars rimur Ölvissonar („Hiez Binaft Inguars Rymur fem qvedid | hefur Magnüf Hallfson“). I alt 12.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh.*, Kbh., 1888, s. 379.

1605. AM. 617, 4to. Perg. $25,7 \times 20$ cm. 135 bl. Tospaltet. 16. århs sidste halvdel. Flerfarvede ornamenterede initialer, røde overskrifter og kolumnetitler (disse tildels bortskårne). Pergamentet er på mange steder hullet og hensmulrende. Bl. 102^v og (på 1^{1/2} l. nær) 135^v ere opr. ubeskrevne.

Indhold:

- 1) Bl. 1—81va. ‘I—IV kónga bók’ 1: 1—2 Samuels bog og 1—2 kongernes bog.
- 2) Bl. 81va—85ra. **Samsons saga** („hier feiger | þra Samfone ok daljila“).
- 3) Bl. 85ra—102^r. ‘Jobs bók’ — indledes med Luthers (ikke Hieronymus’) fortale.
- 4) Bl. 103—25va. **Jesú Sirachs bók**.
- 5) Bl. 125va—35^v. **Salómons orðskviðir** med Luthers fortale. Efter bl. 134 findes en større lakune, der omfatter kap. 22, v. 16 — 30 kap., v. 18.

Herkomst og hist.: På et foran indklæbet blad er for Arne Magnusson indført følgende indholdsfortegnelse med tilhørende oplysninger:

„Híðtoria Biblica, vulgo Stiozn, incipit in libro 1. Samuelis et definit in fine libri II. Regum. Estqve eadem versio ac codex Thormodi Torfæi, qvem ego nunc posideo.

Subnectitur.

Híðtoria Simfonis ex libro Judicum, ex eadem versione.

Item

Liber Iobi, cum præfatione Hieronymi, nisi fallor [translatio hæc haud vetusta est, forte Gíffuri Einaríi].

Liber Syracidis, (ex versione Gíffuri Einaríi.)

Proverbia Salomonis, cum præfatione Hieronymi [hæc quoqve translatio nova est].

Codex recens est in 4to magno vel exiguo folio.

Bokina hefi eg feinged af Þorde Jons Syne, enn hann af Jone Þordarfyne á Backa j Melafveit“.

Bl. 1^r nederst har „Jon Þordarson“ skrevet sit navn; så vel her som bl. 84^v, 102^v, 135^v findes påtegninger af en ejer af håndskriftet Gisli Nikulásson; bl. 102 har han skrevet følgende „Þessa Bok a Eg Gijfle nichulas son med | Riettu þui hana Gaf miez aþe minn salþuge magnus þoruað sonn til eignaz og | yðkuna: | Gijfle nichulas son | m. E. H. A 1673“.

1606. AM. 618, 4to. Perg. 25,5 × 18 cm. 118 bl. Tospaltet. 12. og 16. årh.

Røde eller flerfarvede overskrifter, røde og grønne udgangsornamenter. Afvekslende røde, grønne, brune og blå initialer. Stærkt ornamenterede, tildels mangefarvede og forgyldte begyndelsesinitialer. Pergamentet er på flere steder beskadiget ved radering og flænget, idet overalt på forsidens ydre og bagsidens indre kolonne den oprindelige skrift (fra 12. århs sidste halvdel) er udskrabt og pergamentet påny beskrevet (år 1586) — kun de fem sidste af disse kolonner ere ladte helt eller delvis udfyldte af den yngre hånd. I steden for det oprindelige bl. 71 er et papirsblad indsat, hvis bagside dog er ubeskreven, hvorved en lakune er fremkommen. Imellem bl. 117 og 118 ere indsatte fire papirsblade (a—d), hvorpå der hist og her er skrevet pennep prøver og lign. Som forsatsblad er anvendt et blad af et latinsk perg.-hskr., der har indeholdt et kalendarium. Det oprindelige bind er svære træplader. Opr. helt igennem skrevet med samme hånd.

Indhold:

- 1) Bl. 1—116^r. ^{a)} **Psalterium Davidis** på Latin — med en ^{b)} samtidig gammel-fransk oversættelse vedföjet i de modstående kolonner. Efter at denne er bleven udraderet, så at kun svage spor ses hist og her, er i stedet skrevet en tilsvarende ^{c)} **islandsk oversættelse**. Den latinske overskrift lyder „[I]ncipit pfalterium quod etiam intitulator sic. lber folloquorum prophete david de christo“.

- 2) Bl. 116^v—18. ^{a)} **Hymni et cantica** ex testamento veteri, forskellige brudstykker på Latin — med en ^{b)} samtidig gammel-fransk oversættelse vedföjet i de modstående kolonner; også denne er udraderet, men mindre grundig end på de foregående blade, og pladsen er for største delen ladet ubeskreven (et gudeligt vers, nogle pennep prøver og lign. findes her).

Herkomst og hist.: Bl. 116^r nederst, efter slutningen af Davids psalmer, har skriveren af den islandske tekst tilføjet „Lindadur i hrúna af gumla(u)gi ions i fyne þann 5 dag martij, ann do: 1586“. I håndskriftet findes flere personnavne (17. årh.), hist og her også andre marginalia. Af membranen, der den gang tilhørte Torfæus, findes en udførlig, for Arne Magnusson nedskreven beskrivelse i AM. 435 b, 4° s 51–54, dateret okt. 1712. Den latinske tekst i Davids psalmer betegnes her som versio Hieronymi. Af den gammel-franske oversættelse anføres enkelte læselige ord.

1607. AM. 619, 4to. Perg. 23 × 15,5 cm. 80 bl. C. 1200. Røde overskrifter, flerfarvede (røde, grønne, blå) initialer — med rødt og grønt som hovedfarver, af hvilke den sidste synes at have virket opløsende på pergamentet, der ellers er lyst og velbevaret. Dog findes enkelte mindre beskadigelser (bl. 3) og flænger. Hist og her ses marginalia med skriverens egen hånd (sål. bl. 8^v, 14^v, 36^v—38^r, 45). Lakuner findes efter bl. 49, 50, 62, 68. Bl. 69—72, der — dog fejlagtig — ere indsatte til udfyldning af en lakune, ere skrevne med en anden hånd; heller ikke disse udgøre noget sammenhængende stykke, idet lakune forekommer efter bl. 70. Samtlige lakuner ere antydede ved indsatte papirsblade. [Ifg. Wadstein findes i codex tre forsk. hænder.]

Indhold:

1) Bl. 1—15^r. **Alcuini de virtutibus et vitiis liber** — gammel-norsk oversættelse.

2) Bl. 15^r—80. **Norrøenar homiliur**. Heriblandt Acta Sancti Olavi regis et martyris (i oversættelse) bl. 54^r—63^r, og Viðtal sálar ok líkama („Viðtal fancti pauli apostoli“) bl. 75^v—78^r. — De fire indskudte blade (69—72), hvortil K. Gislason på et forangående papirsblad har tilføjet en oplysende notits, begynde i en messu skýring, hvorefter følge homilier.

Retskrivning og sprogform er helt igennem gammel-norsk.

Herkomst og hist.: I AM. 435 a, 4to bl. 23^v anfører Arne Magnusson om dette hskr. „Eg hef eignað bokina i Noregi, og þar fyneft hun rituð að vera“.

Benyttelse og beskr.: Frumpartar ísl. tungu, s. XLVII—L; Safn t. s. Ísl. I, 153, 172 ff.; Ant. Russes I, s. XXIX—XXXI (facsim.); Tidsskr. f. Philol. og Pæd II, 291—92; Gl. norsk Homiliebog, Chrania 1864; Monumenta hist. Norv., Krania 1880, s. XXXII; Gött. gel. Anz. 1884, nr 12. Vil findes udførlig beskrevet hos E. Wadstein, Fornnorska homiliebookens ljudlära.

1608. AM. 620, 4to. Pap. $20,7 \times 16,2$ cm. 164 bl. Skr. 1689. I den oprindelige foliering er bl. 110—32 betegnet som 1010—1032. Bl. 1^r ubeskr., bl. 164 noget beskadiget.

Passionsprédikanir af s^r Páll Björnsson í Selárdal. Titelbladet lyder „Þesfe bo|ok neþnift | PASSIO | huorrrar doctor | er s^r Pæl Biornsfon. | Skrifud A Vest | Fioðum. | Ano 1689“.

Prædikenerne, i alt 23, ere inddelte i forskellige afdelinger med særlige overskrifter eller titelblade ⁽¹⁾ útför úr kvöldmál-tíðar salnum osv. 1—14, ⁽²⁾ útleiðsla til kvalastaðarins 1—7, ⁽³⁾ greptrunarhistorian, ⁽⁴⁾ varðhaldshistorian).

1609. AM. 621, 4to. Perg. $19,2 \times 13,1$ cm. 62 bl. 15. årh. Røde overskrifter, røde eller grønne initialer. Bl. 1^r, 44—47 (anvendte til indbinding), 56^v beskadigede ved slid; i bl. 28 en flænge. Efter bl. 8, 14, 22, 39, 43, 47, 59 forekomme lakuner. Forskellige yngre marginalia. Vistnok samme hånd som AM. 640, 4to.

Indhold:

1) Bl. 1^r (opr. ubeskr.). **Máldagi Skinnastaða kirkju.** Næsten helt bortslidt. C. 1500.

2) Bl. 1^v—57^v. **Péturs saga postola** (med prologvs og overskrift „Híer hefr fogv | petrí postola“). Af bl. 49^r er største delen ladet ubeskreven, idet beretningen om Paulus (Postola sög. s. 110 ff.), der begynder næste side („Þra pífl pav|li postola“) vel er opfattet som en selvstændig fortælling.

3) Bl. 57^v—59^v. **Péturs drápa.** Ender defekt „við borg pesfi fídan“.

4) Bl. 60—62^r. **Mariu-diktr.** Beg. defekt „Giordi j einv. orði hrænv.“

5) Bl. 62^r (særlig hånd). To vers af religiøst indhold (isl.).

6) Bl. 62^r (16. årh.). **Rekaskrá Skinnastaða kirkju.**

7) Bl. 62^v (17. årh.). „Maldage f skinnastadar kirkju Skrifadur Epter peim | maldaga f skrifadur Er vr Maldaga Bokinne æ | Hoolum 21 Aprilífs Anno 1624“.

Endvidere følgende marginalia

8) Bl. 4^v—5^r n. m. Peningar á Skinnastöðum 1556.

9) Bl. 5^v n. m. Kirkju tíundir goldnar til Skinnastaða 1557.

10) Bl. 6^r n. m. Biskups tíundir goldnar til Skinnastaða 1557.

11) Bl. 6^v—7^r n. m. Kirkju tíund í Skinnastaða pingum 1558.

12) Bl. 49^r. Peningar á Skinnastöðum 1558 — *ender af-brudt*.

13) Bl. 49^r. Afhending á munum kirkjunnar á Skinnastöðum 1608.

14) Bl. 61^v. Regnskabsnotitser (*isl.* c. 1600).

De øvrige marginalia, bl. 11^r, 15^r, 23^r, 25^r, 28^r, 31^r, ere uden særlig betydning; verset 23^r genfindes i Pétrs drápa (bl. 57^v).

Herkomst og hist.: I AM. 435 a. 4to bl. 14^v anføres om denne membran „Bokin er in 4to, komin til min 1703. fra Mg. Birne Þorleifs'yne. Hefur fyrrum til heyrt Skinnastaða kirkiu og eru þar aptanvid Maldagar Skinna-
staða kirkiu“.

Benyttelse og beskr.: K. Gislason. 44 *Prøver, Kbh.* 1860; *Postola sögur* 1874, s. XV; J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh.* 1888, s. 35, 40, 41, 58, 63; *Dipl. Isl.* II, s. 320.

1610. AM. 622, 4to. Perg. 17 × 13,6 cm. 90 bl. (*sidevis paginering*). Skr. c. 1549 — af den senere biskop Gísli Jónsson? Som regel kolorerede begyndelses-initialer og røde overskrifter, initialerne ellers i almindelighed sorte. Pergamentet hensmulende og mange blade navnlig nærmest ryggen beskadigede. Bl. 1^r opr. ubeskrevet. Defekt.

Indhold:

1) S. 1—22 (*synes tilsat efter det øvrige hskrs afslutning*). **Digte**, i reglen med melodierne tilsatte i noder, samt enkelte andre blandede optegnelser. *Digitene ere væsenlig latinske psalmer, enkelte vers ere blandet islandsk-latinske (s. 7), en latinsk psalme afslutter med et plattysk vers (s. 8), en dansk psalme (vistnok protestantisk) forekommer s. 9; verdslige ere den latinske drikkevise 'Mihi est propositum' s. 12; Lied von König Ludwig von Ungarn (plattysk) s. 14—16; s. 21—22 findes med en hånd fra 17. årh. tilföjet et isl. fornkvæði (Svenska visan hún er*

sig svo löng). Af prosa-optegnelser mærkis tabel til at finde, til hvilken evangelist söndagsevangeliets skal henføres (Latin s. 9—10), notits om årets helligdage (islandsk, s. 10), det gamle og det nye testamentes bøger (s. 11).

2) S. 23—41. **Lilja** („Híer hefur Liliu | bróður Eyfsteins“) — med overskriften gentaget af Arne Magnusson i marginen.

3) S. 41—57. **Milska** („Híer hefur Rofu sem Si|gurður blindur hefur | kuedit“ — således lyder, fejlagtig, overskriften).

4) S. 57—77. **Rósa** („Mariu | Vyfur“ nyere overskrift). Efter bl. 76 lakune.

5) S. 77—89. **Pislarkross** (med tilsv. nyere overskrift).

6) S. 89—92. **Adams-óðr**. Ender defekt „Fra þandur himna“.

7) S. 93—95. „**Ellikvæði Jons Hallz fonar**“ (overskrift af Arne Magnusson). Beg. defekt „íns lætur hon allann doþna“.

8) S. 96—106. „**Kross gratur**“. I øvre margen er med en anden hånd tilføjet „Pyllar grätur biskups jons“. Efter digtets slutning er s. 106 skriften på sidens sidste halvdel udraderet og derefter, som det fremgår af A. M.s notitser, nogle senere tilføjede blade borttagne.

9) S. 107—32. **Krossdrápa** („Híer hefur vpp kross | drapu halls | preftz“ — overskriften gentaget i marginen af A. M.). Af digteren selv kaldes kvadet ved dettes slutning ‘Gimsteinn’.

10) S. 132—35. ‘**Mariu visur Halls prests**’. Den utydelige overskrift er af A. M. gengiven i marginen.

11) S. 135—45. **Michaels-flokkur Halls prests** („Híer hefur michaels | flokk halls preftz“ — overskriftens indhold gengivet i marginen af A. M.).

12) S. 145—62. **Nikulás drápa** („híer hefur Nichullas drapu hallz prests“ — overskriften afskreven i marginen af A. M.).

13) S. 162—78. **Nað**. Navnet fremgår af digtets slutning.

14) S. 179—80 (overstreget). **Mariublóm** (overskrift „vyfur af o bone jesu: hefur hallur p. ogmundz fon erind[jn ort?]“). Dette blad er, som det fremgår af Arne Magnussons notitser, eneste rest af håndskriftets sidste læg.

I nedre margen s. 107—33, 154—55, 167 findes latinske bibelske sentenser.

Herkomst og hist.: Af Arne Magnusson er i håndskriftet indskudt sedlerne a—u, der dels indeholde gengivelse af overskrifterne og notiiser om de pågældende stykkers afskrivning af eller for A. M. m. v., dels give forskellige oplysninger om membranen. Om denne meddeles „Fra Þorðe Petursfyrne á Holme eg trúi til eignar. boken hefur til forna átt heima á Sudur Reykium i Mostellz fveit“. En anden seddel giver indholdsfortegnelse til den hele coder; ifg. den her anvendte opregning synes efter s. 22 at have fulgt nogle blade med samme yngre hånd som „svenska vísan“, om disse meddeler sedlen t „Hier var i bokinne

Þeffe heims ofömi (Mörg er mannfins pina) ut til enda. Item med sömu hende,

Annar heims oföme (Hvad mun veröldin vilia) kvedin af Skalld-fveine nockrum.

Þetta tvent var rodet i hrygnum, og það síðara til storfkemda. Vard so ecki conserverad. Þad sem þar af var læselegt confereradi eg med öðrum minum Exemplaribus ur kalfkinns blöðum fra Sr Olafi Gíslafyrne, og eyðilagði so þetta.

Aptanvid þessa 2. heims oföma voru visnagrey: Sver ei, fver ei fialigt víf med andfýgdar hendi, sömu sem á Olafs vífunum. Þær eru og hedan utteknar, uppkrifadar, og perments bladed eyðilagt“.

Om det mellem s. 106—107 bortfjernede meddele sedlerne m—n „Hier voru inn a mille i bokinne: Ur Dæglum partur med annarre hende og nyarri enn bokin. illa skrifad.

Olafs konungs vífur, med andstygdar hende.

Abota visur med nyrre hende vidvæningslegre.

Kötlu Draumur med alika hendi sem a Dæglunum — vantar vid endan.

Dæglurnar og hálfar Olafsvífur, voru ritadar á það gamla pergamentet, sem audt hafði vered lated aptanvid Pislargrat. Eptri parturinn af Olafs visum og hitt annad var ritad á öhræseslegt pergament, sem hier hafði vered fest inn á mille arkanna þegar bokin hefr umbundin vered, NB umbundinn. Þvi sama flags var innfestingen á þessu auka arke, sem á allri bokinne, og sama flags hampur i þessu nya arki sem i hinum öllum. banded á bokinne mun vera hier um de anno 1549. en bokin sialf nockru elldre, þo ecki myklu, sem af skriftenne er ad sia.“ Om det ved hskrs slutning fjærnde oplyser sedlen u „Hier (o: efter s. 178) aptan vid var:

Hallz p. Ogmundzsonar visur af: o bone Jesu. (kallazt af auctore Mariublom).

Bodorda vífur, kvedit (sål.) Gífle Jonsfon (en ecki nema nockur vers framanaf) resten var burtrifed, og voru þesser 2. tractatus med sömu hendi sem hitt fyrerfaranda. Þesser. 2. tractatus voru svo rotner og defectueux ad þeir voru vida onyter. Þö skrifade eg það þar ur, sem læst var og heillt, og eyðilagði þá svo síðan“.

På den ellers væsenlig ubeskrevne første side er følgende antegnet „Helga Gífla [dott]er saugd er | á þessa Book . . . [k[ri]f[ud] | [i selardal] af mier Gífla | Jonsfyrne p. anno | dominj 1549“ — nu delvis næsten ganske bortslidt. Sml. hermed marginalen „ . . | Gífle | Jonsson | [k[ri]far“ (s. 136); andre personnavne forekomme s. 85, 94—96, 118, 123. Sml. sedlen b.

Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur II, 1878, s. 509, 586; W. H. Carpenter, Nikolásdrápa Halls prests, Halle 1881; Ísl. Fornkvæði II, Kbh. 1859—85, s. 141; Jahrbuch des Vereins f. niederdeutsche Sprachforschung, VII. Jahrg.

1881 og XIII, 1887 (s. 68); J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh.*, Kbh. 1888, s. 46, 98, 99, 101, 103, 204, 206, 282, 283, 313—21, 331.

1611. AM. 623, 4to. Perg. $16,8 \times 12,4$ cm. 31 bl. (+ perg.-omslag). 13. årh. Røde initialer og overskrifter. En ældre foliering i nedre margen, 10—40, viser, at hskr. siden den tid (17. årh.) har mistet sit forreste læg. Pergamentet er beskadiget ved mange småhuller; hskr. begynder og ender defekt; lakuner forekomme efter bl. 10, 15, 23 og 30 — dog ses endnu spor af de udskårne blade. Om membranen findes et omslag, dannet af to sammenhængende perg.-blade af et latinsk ritualhskr. med noder (c. 1300), endvidere er bindet betrukket med perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Af bl. 31 er nedre margen bortskåret.

Indhold:

1) Bl. 1—5. **Niðrstigningar saga**. Beg. defekt „til þín. ec emc til þeff fettr“. Af Arne Magnusson betegnet som „Ur Adams boc“.

2) Bl. 6—15^r. **Jóns saga postola** (ulæselig overskrift).

3) Bl. 15^r—19^r. „**Paffio. xl. militum**“ (islandsk).

4) Bl. 19^r—26^r. **Blasius saga** („Paffio blasij episcopi“).

5) Bl. 26^r—29^r. **Alexis saga** („Fabella alexis confessoris“).

6) Bl. 29^r—31. **Septem dormientes** (islandsk; overskrift „vij . dormiencium“).

Ender defekt „ok kendi engi hann. En þo treyfi“.

Herkomst og hist.: Så vel på et foran indklæbet blad som i AM. 435 a, 4to bl. 20^v giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse; på sidstnævnte sted meddeles om codex „4to minori. Codex pervetustus, fed mutilus. Kominn til min frá Mag. Birne Þorleifsþyng, enn til hans frá Sr Ara Gudmundsþyng ä Mælefelle“. År 1689 ejedes den af en Oddur Þórólfsson (se marg. bl. 19^v—20^r) — andre marginalia forekomme bl. 20^v, 23^v, 24^v (denne sidste en forholdsvis gammel privat-notits).

Benyttelse og beskr.: Frumpartar isl. tungu, s. L—LVII; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; Postola sögur 1874, s. XXII; Heilagra manna sögur 1877, I, s. VIII, IX, XI, XV, XX; II, s. 9 ff.; Gött. gel. Anz. 1884, nr 12.

1612. AM. 624, 4to. Perg. $15,5 \times 11,6$ cm. 170 bl. (hveranden side pagineret). 15. årh. Forsk. hænder. Delvis udstyret med farvede initialer,

hist og her spor til røde overskrifter. I læggene bl. 1—7 og 147—56 er pergamentet beskadiget ved småhuller. Enkelte blade have kun halv bredde (13, 60, 97) eller uregelmæssig form (121); af bl. 143 er ydre halvdel bortreven. Enkelte steder findes i hskr. mindre, åbne pladser, sål. bl. 4^r, 12^v, 18^r, de to første steder til overskrifter, det sidste på grund af originalens ulæselighed. Af bl. 133^v og 146^v ere enkelte ord beskadigede; bl. 84^v er med undtagelse af fem linjer forneden opr. ubeskrevet. Adskillige sider bære marginalia (tildels som kolumne-titler), dog sædvanlig uden betydning. Hskr., der begynder defekt, har forskellige lakuner. Bl. 74—117 findes med en ældre hånd folierede. I nedre margen bl. 108^v—9^r er tegnet et ornament (17. årh.).

Indhold:

1) S. 1—14. Bernardus Clarevallensis, **Meditationes piissimæ de cognitione humanæ conditionis**, i islandsk oversættelse. Beg. defekt „gvd j minningu“, ender med ordene „quieta erit et confors (o: concors) carnis et spiritus fanitas (o: societas)“ i afhandlingens 4. kapitel.

2) S. 15. a) At telja dægr til smátalna.

b) Lagatala á tveim misserum.

c) Silfrgangr á Íslandi c. 1000 (under titlen „Gagn“).

3) S. 16—53. **Ræður andligs efnis** a) om ugens dage og deres symbolske betydning, b) tale på en kirke-indvielses dag, c) om kirkegangs-skik — denne sidste med en lakune efter s. 48.

4) S. 53—85. **Íslenzk æfintýri** — i alt 18, deraf nr 4 og 5 defekte ved en lakune efter s. 54.

5) S. 85—90. **Leiðarvisan**. Drapaens 10 sidste vers mangle.

6) S. 91—97. **Skriptaboð þorláks biskups**.

7) S. 97. **Numeri latini cardinales et ordinales**, 1—1000.

8) S. 98—100. **Um sálmasöng ok nytsemi hans**.

9) S. 100. „Naupn auftæuegf konunga“ — på Græsk, Hebraisk og Latin.

10) S. 100. Um rúmmál.

11) S. 100—102. „Fímm háfa ftozpyng uerit“ — incl. Lateran-synoden under Innocens III.

12) S. 102—103. Um sólargang.

- 13) S. 103. Um embolismus.
- 14) S. 103—12. Um áttirnar ok þeira þýðing m. v. af astrologisk indhold.
- 15) S. 112—17. Skýring á faðirvori.
- 16) S. 117—40. Um sjö höfuðlesti. *I marginen er af en yngre hånd tilskrevet „De Crimi[n]ibus | Capitalibus“.*
- 17) S. 140—48. Hugsvinnsmál.
- 18) S. 148—234. Um stjörnuþókar fræði ok rimtal.
- 19) S. 235—51. Homiliur á íslenzku — i alt 3.
- 20) S. 252—60. Spurningar lærisveins ok andsvör meistara.
- 21) S. 260—97. Duggals leizla. *Lakuner efter s. 280, 284, 288, 292.*
- 22) S. 298—340. Íslenzk æfintýri — i alt 9 (to af disse dog bestående af henholdsvis 4 og 3 fortællinger), indledede med en fortale. *Lakune efter s. 328.*

Udførlige beskrivelser af arkivar Jón Sigurðsson og stipendiar Þorv. Bjarnarson foreligge.

Herkomst og hist.: Til håndskriftet, der også omtales i AM. 435 a 4to bl. 121^v—22, hører en indholdsfortegnelse af Arne Magnusson med efterfølgende notits „Þessi bok hefi eg feinged frá Íslandi til Kaupenhafnar (ante annum 1702.) frá Sr Hiallta i Vatzfirde, og skrifar hann mier ad nockrer meine ad i bokinne sie nockur partur af Rimbeiglu“. — Af marginalierne ere de fleste uden betydning; mærkes kan „Gud veri med þier jon murti“ (s. 213, 16. árþ.), talrækken (s. 214, 16. árþ.), et firelinjet vers „wißt ero hier vonflig hiv“ osv. (s. 219, skriverens hånd), en galdrastafr(?) med under-skrift (s. 230, skriverens hånd)

Benyttelse og beskr.: ^{1, 15, 19} Þorv. Bjarnarson, *Leifar etc.*, Kph. 1878; ^{2 c)} Grágás III, Kbh. 1883, s. XLV, 462 (sml. K. Maurer, *Graagaas* s. 8); ^{4, 22} H. Gering, *Íslendzk æventýri, I—II*, Halle 1882—83, sml. *Nordisk tidsskrift for filologi*, ny række VII, FMS XI (ágirnd Absalons) og *Biskupa sögur II*, 1878 (*Sögupáttur af Jóni bpi Halldórssyni*); ⁶ *Hist. eccl. Isl. II*, 61, IV; *Dipl. Isl. I*; ⁸ J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island i det 15. og 16. árþ.*, Kbh. 1888, s. 22; ^{17 og 21} K. Gíslason, *44 Prøver*, Kbh. 1860; ²¹ *Heilagra manna sögur*, 1877, s. VIII, XII. *Vistnok* citeret i *Rymbegla*, *Havnæ* 1780, som nr. 642.

1613. AM. 625, 4to. Perg. 15,5 × 12,3 cm. 98 bl. C. 1400. De enkelte hovedafsnit ere skrevne med hvert sin hånd og noget forskellig udstyring. Ifølge „*Frumpartar*“ skulde håndskriftet bestå af en ældre (bl. 1—49) og en yngre (bl. 50—98) halodel, af hvilke

den første henføres til 13. århs sidste halvdel; snarere viser måske dette parti tilbage til en meget gammel original. I første del findes røde overskrifter og initialer gennemførte; fra bl. 82 forekomme igen jævnlig røde overskrifter og forskellig farvede initialer. Hist og her findes yngre marginalhenvisninger.

Indhold:

1) Bl. 1—29^v. **Veraldar saga** — fra verdens skabelse til kejser Frederik I. Inddelt i 6 'heimsaldrar' eller 'ætates'.

2) Bl. 29^v—30^r. **Um stórpíng** („fra bodordvum harþvðfedra“ o: Om de første 4 økumeniske koncilier).

3) Bl. 30^r—^v. **Kennimannsskapr** („fra kenni manz fkap“).

4) Bl. 30^v—31. „**pava fæti**“. En paverække, ender, som det synes afbrudt, med *Agapitus*.

5) Bl. 32—41^v. **Andreas saga postola**.

6) Bl. 41^v—49. „**líff faga hinf sæla Jóhannis baptísta**“. Ender defekt „er hoþvðid þanze med stórvum iartegnum ok“.

7) Bl. 50—77^r. '**Blanda**'. Begynder defekt „Ath þat tynezt eign leinghr til lokz“ osv., hvorefter en indholdsfortegnelse gives; derefter følger det til *Rím begla* (Havnæ 1780) I, § 1—80 svarende. — Bl. 59^v er i nedre margen med særlig hånd indført en notits om 'allda tal'. — Bl. 68^v n. m. et firelinjet gudeligt vers. — Bl. 72^v findes i ydre margen af en hånd fra 16. årh. „Þod bok er rimbegla þat vil ec fanna fem hana fkalur vel“.

8) Bl. 77^r. **Gátuvísa** („Bonndi nauckor fennði hufkarl finn“).

9) Bl. 77^v—81. **Skriptaboð þorláks biskups** — i yngre redaktion, efterfulgte af andre bestemmelser om faste og skrifte samt forskellige edsformularer. Ender (defekt?) — i „þessum maalum maa eign appellera“ — „þat er híd .ix^a. að eign fkal reka leingra enn til | hinf þrídía“.

10) Bl. 82—98. „**mefu fkyringh [ok] allra tíða**“.

Herkomst og hist.: Til håndskriftet høre, skrevne med Arne Magnussons egen hånd, indholdsfortegnelse, tre seddelnotitser, der vise, at A. M. har ladet visse dele af codex. deriblandt ⁴⁾ og ⁹⁾, afskrive, samt følgende optegnelse „Blanda, min, komin frá Jone Arnafyne Skolameitara. — Lögmadrenn hefr lated hana uppþkrifa af Sr Þorvarde ä Þingeyrum, alla, ni fallor.“ Også i AM. 435 a, 4to, hvor codex omtales bl. 126^v—31^r, findes indholdsfortegnelse; her

meddeles om erhvervelsen „Bokina hefi eg feinged af Jone Arnafyne Skola-meistara, enn hann af Jone (nu preste ad Stad: fyne Olafs Magnussonar ä Reykiarhole stendur ä bokinne nafn þessa Olafs og Jons nockurs Oddz sonar.“ Vedföjede ere oplysninger fra Jón Árnason om indholdet og navnlig prøver af ¹⁾ (begyndelsen) og ⁶⁾, samt, i afskrift, følgende meddelse fra samme mand af ¹⁴⁾ 1705 „Hier er einn karl, sem ä kálffkinns bók, temmelega ad eg meina gamla. Enn hvert H^r Secretarius girneft hana, veit eg ei. Nafn kann eg ecke ad giefu henne, því titelenn vantar ef nockur vered hefur; hef og eige feinged mier stunder ad lefa hana velkta og bundna (en nærmere undersøgelse ses dog at være foretagen inden prøvernes afsendelse), annars meina eg það sapere muka samfull sem hun hefur inne ad hallda: historiae eru þar, partim Biblicæ, partim Ecclesiasticæ. Eg sende hennar upphaf hier med skrifad ä blad, og mun minn H^r fljótt vðkannaft ef j nockru nyt er“. Herunder er så for A. M. noteret „7. Septembris, 1705. Fra Niardvik skrifad til Jöne Arnafyne og Bedenn ad kaupa þessa bók til handa mier, qvöcunqve prætio, og läta mig få hana ad siä ä næsta alþinge, ef þangad audnast ad koma.“ I marginen findes forskellige personnavne, således bl. 11^r magnus palls ritadi mik (c. 1400, særlig hånd); 55^r Olafur Skvafon (c. 1600); i påskrifter fra 17. årh. betegnes bl. 2^r Jón Oddsson som ejer, og bl. 67^v meddeles om hskrs overgang fra denne mand til Ólafur Magnússon med forpligtelse til at lade det tilfalde Jón Ólafsson.

Benyttelse og beskr.: Frumpartar ísl. tungu LVII—LXII. ^{1—3)} K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; ^{4—5)} Postola sögur 1874; ⁶⁾ F. Magnusen, De gl. Skandinavers Inddeling af Dagens Tider, s. 82; ⁸⁾ Hist. eccl. Isl. IV, 150—60; Dipl. Isl. I.

1614. AM. 626, 4to. Perg. 17,7 × 14,2 cm. 32 bl. 15. århs sidste halvdel. Åben plads for overskrifter og initialer undtagen enkelte steder, hvor disse ere tilföjede i sort. Passer i udstyring og skrift til AM. 243 k, fol., med hvilken membran dette nr oprindelig har hørt sammen. Hist og her (bl. 7, 8, 20, 21) er pergamentet begyndt at smulre hen. I nedre margen bl. 21 ff. findes nogle ubetydelige tegninger. Som omslag er anvendt to perg.-blade af et latinsk kirkeligt håndskrift; endv. er bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—2^v. Skýring á faðirvori.
- 2) Bl. 2^v—12^r. Um aflausn synda.
- 3) Bl. 12^r—13^v. Um rétta siðsemi.
- 4) Bl. 13^v—14^v. Hugleiðingar dýrkaðs líkama.
- 5) Bl. 14^v—21^v. Hugleiðing um miskunn guðs.
- 6) Bl. 21^v—26^r. Um skriptamál ok syndajátning.

7) Bl. 26^r—30. **Um syndir** (flokkun á syndum).

8) Bl. 31—32^r. **Um vilja manns ok skyngend.**

9) Bl. 32^v. **Veraldar saga** — fra verdens skabelse. *Ender afbrudt „fa er har[]a goðr famur ok u[ar](kvar)“.*

Herkomst og hist.: Til codex høre to *AM*^{ske} sedler; på den ene har *A. M.* noteret „Þessi Tractatus var aptan við Speculum Regale, er eg fekk af Sr Pale Jonsfyne á Meltad“ (o: *AM.* 243 k, fol.); på den anden giver *A. M.* en lignende beskrivelse af den samlede membran i sin oprindelige indbinding som under 243 k, fol. anført, også om det bagved 626, 4to manglende fremhæves, at det aldrig har haft plads i håndskriftet i dets daværende indbinding. I *AM.* 435, 4to omtales 626, 4to bl. 28^v (og 150^r). I marginen bl. 27^v læses „Þessa bók A sira Arne a Ofum vestur“ (17. årh.).

Benyttelse og beskr.: Þorv. Bjarnarson, Leifar etc., *Kph.* 1878.

1615. *AM.* 627, 4to. *Pap.* 21,5 × 16,8 cm. 7 bl. 18. århs beg. *Skr.* dels for, dels af Arne Magnusson og med rettelser af denne.

Augustinus saga.

Brudstykke, beg. „Fra bordinu“, ender „mæ vel heyra hinvm“.

Afskriften har vistnok tjænt til jævnføring med og udfyldning af AM. 234, fol. bl. 72 (hvis øvre halvdel mangler), der tidligere har været indlemmet i dette nr.

1616. *AM.* 628, 4to. *Pap.* 20,2 × 15,7 cm. 81 bl. 18. århs. beg. *Af-*skrevet for Arne Magnusson. Åben plads for initialer. Bl. 19^v—20 ubeskrevne. Ved hskrs slutning en del blanke blade.

Indhold:

1) Bl. 1—19^r. **Andreas saga postola** („Her hefr vpp andreuf saga postola“).

2) Bl. 21—37^v. **Thómas saga postola** („Her hefr tomaf saga postola“).

3) Bl. 37^v—41^r. **Philippus saga postola** („Her hefr vpp fogu philipi postola“).

4) Bl. 41^r—51^r. **Bartholomeus saga postola.**

5) Bl. 51^r—55^v. **Mathias saga postola** („Electio mathie“).

6) Bl. 55^v—69^r. **Tveggja postola saga Simonis ok Jude** („Her byrnaz saga Simonis ok Jude“).

7) Bl. 69^r—81. **Matheus saga postola** („faga mathei“).

Herkomst og hist.: Ifølge tre tilhørende, egenhændige seddelnotitser af Arne Magnusson ere samtlige sagaer afskrevne „ep̃ter Poftula Sögunum ä Skarde ä Skardzfrönd“; i denne nu tabte 'kálfskinns bók' indtog stykkerne 2—7 de tretten sidste blade i den i afskriften bevarede rækkefølge, *Andreas* saga derimod stod '3^{io} loco . . , nefnelega ep̃ter Páls Sögu (AM. 631, 4to) og næst fyrer framan Johannis og Jacobi Sögur' (AM. 636, 4to) — en ordning, som forandredes under afskrivningen af hensyn til sagaernes omfang.

Benyttelse og beskr.: G. Stephens, *Tvende oldengelske Digte*, Kbh. 1853 (Abgarus-Leg.); *Postola sögur*, *Chrania* 1874.

1617. AM. 629, 4to. Pap. 20,2 × 15,8 cm. 192 bl. Skr. år 1697 af Ólafur Hannesson.

Indhold:

- 1) Bl. 1—43. „Sagann af petre poftula“.
- 2) Bl. 44—72. „Sagann af Johanni poftula“.
- 3) Bl. 73—82. „Sagann af JACOBO | Bröder Johannj“.
- 4) Bl. 83—96^r. „Sagann af Bartolomeo“.
- 5) Bl. 96^r—113^r. „Sagann af Thom|as poftula“.
- 6) Bl. 113^r—25^r. „Sagann af Simon og | Juda Pofstulum“.
- 7) Bl. 125^v—50^v. „Sagann af Andriea poftula“.
- 8) Bl. 150^v—61^v. „Sagann af Matthea Pofstula“.
- 9) Bl. 161^v—64^v. „Sagann af philippo poftula“.
- 10) Bl. 165—68^r. „Sagann af Jacobo | Pofstula“.
- 11) Bl. 168^r—78^r. „Sagann af Mattheus | Pofstula“.
- 12) Bl. 178^v—90^v. **Pilatus saga** („Eitt lyted æpinntjire og vtfkyring, vmm Pyläti fæding, slegte, lifnad, og æpelok, | So og Chrifti saklaufann Dauda og pijnu, og | pad fleijra sem pessi saga jnnehelldur“).
- 13) Bl. 190^v—92^r. „EXEMPLUM af Sancte Sipriano | þeim Gooda Manne“.
- 14) Bl. 192^{r-v}. „Vmm aflaftan Guds Nafns“.

Herkomst og hist.: Ved hskrs slutning har skriveren tilføjet „Skrifad ad Nwpi vid Dijra Fiörd, og Endad þann | 30. Januarj. A^o 1697. þizzys kxmmcz | rþm. nck“ — lönskrift-ordene ere af Arne Magnusson opløste til „Ólafur Hannesson m e h“. Af to foran indklæbede AM^{ske} sedler fremgår det, at håndskriftet er nedsendt til A. M. år 1699 fra (sysselmand) Páll Torfason med dennes søn Torfi Pálsson. „Postula Sögunar — siger P. T. herom — liet eg fkrifa ep̃ter fornfalegu kvere og varla læsu, ä pappir, fkrifudu af vidvæninge i vorre tid, og mun fá hinn same, sem þær fkrifad hefur, ei ep̃ter gamalli fkrift ritad hafa“.

Benyttelse og beskr.: *G. Stephens, Tvende oldeng. Digte, Kbh. 1853 (Abgarus-Leg.); Postola sögur, Chrania 1874, s. VI.*

1618. AM. 630, 4to. Pap. $20 \times 15,7$ cm. 68 bl. 17. årh. Skr. af Steindór Ormsson. Bl. 1 repareret, 1^r opr. ubeskrevet; bl. 68^v skriften udslettet.

Indhold:

- 1) Bl. 1^v—12^v. „Sagan af Johannes postula“.
- 2) Bl. 12^v—16^r. „Sagann af Jacobo Broður Johanni“.
- 3) Bl. 16^v—20^v. „Af Bartholomeo Sagann“.
- 4) Bl. 20^v—26^v. „Sagann Af Thömas postula“.
- 5) Bl. 26^v—31^r. „Sagann af Simon og Juda postulum“.
- 6) Bl. 31^r—47^v. „Sagan Af petre postula“.
- 7) Bl. 47^v—57^r. „Andreas saga“.
- 8) Bl. 57^v—68^r. „Sagann Af Mattheum postula“.

Bl. 68^v ses at have været optaget af begyndelsen af et stykke „Um það Rauda haf“.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r optages af følgende påskrift „Þessa Bock a Eg undirfryfður med Riettu [en] | Einginn annaz med Riettu Eg ad henne kominn þui | Eg hefi hanna ad Riettum Erdum Teckid | eptir minn faluga og aft kiera fodur | steinþor ormson og til merkis | hier um fet Eg mitt eigid | skirnar nafn hier vndir | med Eiginn hende og liufum uilia | Jonsteinþorsson | Jngri m E h“. Nedenunder er med en anden hånd skrevet „Anno 1709 Joon steinþoors son a | bookena med Riettu“. Til håndskriftet høre to AM^{ste} sedler af følgende indhold ^{a)} „Postula Sögur. ur bok i 4to, sem eg keypte 1710. af Jorunne i ytra Hiarda(r)dal i Önundar firde, konu Jons Steindorssonar yngra (sml. AM. 539, 4to). Eru med hendi Steindors orms-sonar. A. M. — Halldor Biarna-son i Breidadal ä Exemplar in 8vo, skrifað epter þessu. Dixit et vidi ipse 1710.“ ^{b)} „Halldor Biarna-son i Breidadal i Önundarfirde sagde mier 1710. ad Steindor orms-son hefde þessa bok skrifað epter bok Sigmundar Gudmunds-sonar ä Selialande i Skutilsfirde, sem vered hefði i litlu folio (s: AM. 652, 4to). hefði su bok síðan tvístrast i fundur, og vered brukud til skóledurs“.

Benyttelse og beskr.: *G. Stephens, Tvende oldeng. Digte, Kbh. 1853 (Abgarus-Leg.); Postola sögur, Chrania 1874.*

1619. AM. 631, 4to. Pap. $20,3 \times 16$ cm. 184 bl. 18. århs beg. Afskrevet for Arne Magnusson. Åben plads for initialer. Bl. 139—40 ubeskrevne.

Indhold:

- 1) Bl. 1—138. **Péturs saga postola.**
- 2) Bl. 141—84^r. **Páls saga postola** („Her hefr vpp Pals fögu postola“).

Herkomst og hist.: På den første af de tre foran indklæbede AM^{ske} sedler meddeler A. M. „Peffe Petrs Saga og Pals Item Páls Saga postula eru ritadar epter Postula Sögunum ä Skardi ä Skardzltrönd (sml. AM. 628, 4to), og standa þar fyrft i bökinne, eodem ordine, sem i þessu volumine. Petrs og Pals saga er ä þeim fyrstu 26¹/₄. blöðum i kalffkinns bokinni. Sidan kemr Pals Saga postula ä frekum .8. blöðum“. Sedlerne b og c indeholde anvisninger for afskrivningen, således b følgende „Þad sem hier ur uppkrifast, skal vera in 4to. 2. örk i hveriu arke. Inscriptiones Capitem skrifest ofan firi hveriu Capite eins og i membrana. Þar sem þær vantar i membranâ lateft ein lina aud firi þeim. Fyrer upphafsstöfum öllum ætlest eyda framan i linur, eins og i membranâ, og giörest eins margar stuttar linur, sem i membranâ eru, firi stöfunum, til þess sielt giete hve stür sä eda sa upphafsstafur hafi i membranâ vered, og hvar hennar skrifare tilætlad hafe ad vera skyllde stærre sectiones enn almennelega, Upphafstafurenn skrifest þö smätt innani skallann, so eeki þurfi sidar þar um ad villast. skrifest allt og bindest accuratè, og obferverest greinarmunur ä s. og f. o. og ö. 2. og r. ö. og ö. etc.“

Benyttelse og beskr.: Postola sögur, Chrania 1874.

1620. AM. 632, 4to. Pap. 20₆ × 16 cm. 111 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Hákonarson, på brækkede blade med de ydre kolonner blanke. Ved hskrs slutning mange ubeskravne blade.

Tveggja postola saga Jóns ok Jakobs.

Ender afbrudt „vnder fialfan knappinn“.

Herkomst og hist.: På en foran indsat, trykt bladstump har Arne Magnusson noteret „Ex membranâ meâ (o: AM. 651, 4to), med hendi Jons Hakonar sonar“.

Benyttelse og beskr.: G. Stephens, Tvende oldeng. Digte, Kbh. 1853 (Abgarus-Leg.).

1621. AM. 633, 4to. Pap. 20₂ × 16 cm. 115 bl. 18. århs beg. Skr. af Magnús Einarsson. Sidevis paginering, men uregelmæssig (1—220), idet tallene 116—25 ere gentagne.

Mariu saga.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Peffe Mariu Saga er med hendi Magnúfar Einarssonar, ritud epter þeirre membranâ i litlu 4to, sem er med Knytlinga-Sögu hendi“. Pågældende

membran, der nu er tabt, omtales vistnok i AM. 435 a, 4° bl 13^v med følgende ord

„Mariu Saga (älika og su fra Valþiofsstað i næsta codice)

Mariu Saga ennar Egipzku (er flutt)

af Sancta Margareta nockud lited. og vantar þar nockud aptanvid. er tekid ur Scripto Theotimi.

in 4to minori vel octavo.

Mariu Sögurnar badar eru med sömu hendi sem Knytlinga Saga in Cod. Acad. Það um S. Margaretam er med annarri hendi.“

Benyttelse og beskr.: *Mariu Saga, Chronia 1871, s. XIII.*

1622. AM. 634—635, 4to. Pap. 19,5 × 16,4 cm. 510 bl. (2 voll.). 18. århs beg. Skr. af præsten Eyjólfur Björnsson. Bl. 19—48 ere ubeskrevne, med undtagelse af at Arne Magnusson øverst bl. 19^r har tilføjet to linjer.

Mariu saga.

Vol. I. 634 (pag. 1—508) går fra sagaens begyndelse til „vm allar allder | verallda amen“.

Vol. II. 635 (pag. 1—511) går fra „I þeru borg er papia heiter“ til sagaens slutning.

Herkomst og hist.: I AM. 634, 4to findes følgende seddelnotits af Arne Magnusson indlagt „pag 37. Tomo 1. Mariu Sögu hier vantar i hier um 26. blöð epter proportion fkriftarinnar Enn hvitu blöden sem hier innfett eru, eru 30. Er það giört þessvegna, að ef fäst kynni það hier i vantar, þá væri vand hitt á, að fá sem fkrifade það hier inn i, ritadi eins þiätt sem Sr Eyjólfur Björnsson, er þessa bok ritad hefr. Eg, að vísu fkrifa eigi so þiätt, og því er so mikill pappirenn firi ætladur“. Membranen, hvorefter afskriften er tagen, er nu tabt, men har muligvis været en af de to i AM. 435 a, 4to bl 12^v omtalte codices „Mariu Saga (eins og su sem er aptan vid Barlaams Sögu, superius (o: AM. 232, fol.) nema hier eru miracula miklu fleire) Bokin er in folio, komin til min fra Þorlake Grimsfyne. hefur til forna vered eign Hruna kirkiu i Hreppum“ og „Mariu Saga in 4to. Komin fra Valþiofsstaðar kirkiu i Fljotsdals herade 1705. Er älika og su sem er aptanvid Barlaams Sögu komna ur förum Biorn Magnussonar“ — snarest måske den første.

Benyttelse og beskr.: *Mariu Saga, Chronia 1871, s. XIII—XIV.*

1623. AM. 636, 4to. Pap. 20,1 × 16 cm. 200 bl. Skr. af Eyjólfur Björnsson. 18. århs beg. Bl. 118^v—22 er ladet åben plads for en lakune.

Tveggja postola saga Jóns ok Jakobs (Efter „prologuf“ overskriften „Her hefr upp sögu .ij. postola ok bleaðra bræðra Jóhannis ok Jacobi“).

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Johannis og Jacobi Saga þessi, er rituð epter Póttula Sögunum Skardi á Skarðzströnd, membr. folio. og stendur hun í kalffkinnsbókinni næst epter Andreus Sögu og er þar, í kalffkinnsbókinni, á 41. blade“ (smf. AM. 631, 4to). Lakunen mener han svarer til et blad i membranen.

Benyttelse og beskr.: *Postola sögur, Chrania 1874.*

624. AM. 637, 4to. Pap. 20,8 × 16 cm. 150 bl. 18. århs beg. De forreste blade ere plettede af fugtighed. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. **Jóns saga baptista, med forudskikket „Bref Grims prests“.**

625. AM. 638, 4to. Pap. 19,8 × 15,6 cm. 121 bl. 18. århs beg.

Nikolaus saga erkibiskups af broder Berger Sokkason.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel meddeler Arne Magnusson „Nikulafs Saga Mira biskups. Ex Codice Academico. in folio, Bibliothecæ Refenianæ“ (nu tabt).

Benyttelse og beskr.: *Heilagra manna sögur, Chrania 1877, s. VIII, XVII.*

1626. AM. 639, 4to. Perg. 18,8 × 14,5 cm. 45 bl. 15. århs sidste halvdel. Forskellig farvede (røde og grønne) initialer. Bl. 45^v opr. ubeskrevet. Som forsatsblad er anvendt et beskrevet og med node-tegn forsynet blad af et latinsk ritualhskr. Det opr. bind viser to svære træplader.

Péturs saga postola („Her byrjar vpp helga fagvgv fimonif p. .^u“).

Bl. 45^v bærer en pennenprøve af ubetydeligt indhold.

Herkomst og hist.: Ifg. AM. 435 a, 4to bl. 13^v, hvormed en foran indklæbet seddel stemmer, er håndskriftet kommet til Arne Magnusson „fra Sr Biarna Einarsfyne under Afe i Fellum“. På forsatsbladet og hist og her i marginen findes forskellige personnavne.

Benyttelse og beskr.: *Postola sögur, Chrania 1874, s. XII.*

1627. AM. 640, 4to. Perg. 18,2 × 15,2 cm. 68 bl. (folieret 1—66 + 27bis og 36bis). 15. årh. Røde overskrifter, røde og grønne initialer. Bl. 10 har en uregelmæssig form, af bl. 8 mangler nedre margen. Fra først af have muligvis de to sidste læg (bl. 55—66) ikke hørt med til håndskriftet. Vistnok samme hånd som AM. 621, 4to.

Indhold:

1) Bl. 1—54^v. **Nikolaus saga erkibiskups** af broder Bergr Sokkason.

2) Bl. 54^v (særlig hånd). Notits om vígsla Ærlækjar kirkju (viet af bp Guðmundr 'vnder hanf helgun ok nickvlei').

3) Bl. 54^v (særlig hånd). Inventarium á Ærlæk „þæ næfæ fkiðiz við en Jon Þorsteinnsson tok við“. I øvre margen findes, som det synes med samme hånd, årstallet „Anno domini M d. m ar“.

4) Bl. 55—66^r. **Officium Sct. Nicholai**. Består dels af latinske hymner med melodien tilsat i noder, dels af en legende (latinsk prosa), hvorefter sluttelig er tilføjet — ligeledes på Latin — en parabel 'secundum mattheum' og en af melodi ledsaget hymne, hvilken sidste ender afbrudt.

5) Bl. 66^v (særlig hånd). Um bygging Ærlækjar kirkju 1540. Af denne 4 linjer lange notits findes en afskrift af Arne Magnusson vedføjet.

6) Bl. 66^v (særlig hånd). **Nikulásvisur** — med efterfølgende anvisning til, hvorledes de skulle synges.

Herkomst og hist.: Håndskriftet, hvortil høre tre AM^{ke} sedler, og som ligeledes omtales AM. 435 a, 4to bl. 17^v, kan måske antages at være kommet til Arne Magnusson fra Björn Magnússon, da A. M. på en af sedlerne anfører „Þessi Nikulafr fögu segir Biörn Magnússon fylgt hafa S. Nicolai kirkiu að Liofavatne“. At hskr. oprindelig har tilhørt kirken på Ærlækur i Þingeyjarsýsla, fremgår tydelig nok af dette selv og angives desuden udtrykkelig ved følgende marginalnotits bl. 31^v — muligvis med skriverens egen hånd „Bok þessa gaf Jon Olafson | Guði ok sancte nicholae ok kirkjunni á ærlæk | — bið þu mer dandi kall“. Endnu iudskillige andre marginalia findes bl. 3^v, 21^v, 36^a^v (gudeligt vers, 17. årh.), 39^r (årstallet 1633), 39^v (vers til St Nikolaus, ufuldendt, 17. årh.), 40^r og 63^v (ejernotits af sira Jón Magnússon, 17. årh.), 49^v („Hederlig Biörn Paalfson | Junkur Jflendskur“), 53^r (et vers, beg. „Þetta Er Þorlakz Saga“).

Benyttelse og beskr.: Heilagra manna sögur, Chrania 1877, s. VIII, XVII—XVIII.

628. AM. 641, 4to. Perg. $19 \times 13,5$ cm. 33 bl. C. 1400. Røde overskrifter, røde og grønne initialer — eller åben plads for disse. Dette fragmentariske hskr., der har været fuldstændig adspaltet og på mange måder bragt i uorden (nogle blade i sin tid indlemmede i AM. 642, 4to), har særlig bl. 1—4 stærkt beskadigede; endvidere er af bl. 18 kun en smal indre strimmel bevaret, bl. 20 og 22 ere beskårne ved yderkanten, bl. 23^r og 26^v ere stærkt slidte.

Nikolaus saga erkebiskups af broder Bergr Sokkason.

Defekter forekomme efter bl. 2, 4, 15, 17 (18 giver kun enkelte ord og bogstaver), 19, 21, 22, 26; med bl. 33 ender codex defekt med ordene „þess jmilli“.

Herkomst og hist.: Foran i hskr. er indhæftet to sammenhængende folio-blade, på hvilke Arne Magnusson har optegnet en del i sagaen forekommende sjældnere ord; ifg. en tilhørende påtegning skulde det pågældende eksemplar af Nikulás saga have hørt til „templum Mulesse in Boreali Islandia“; på en anden foran indklæbet seddel bemærker A. M. om disse fragmenter (eller nogle af dem) „fitt, so ad kalla ur hverium það“. Rimeligvis er det denne codex, der kortelig omtales i AM. 435 a, 4to bl. 18^v.

Benyttelse og beskr.: Heilagra manna sögur, Chrania 1877, s. VIII, XVIII—XIX; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island i det 15. og 16. årh., Kbh. 1888, s. 24.

1629. AM. 642 a, 4to. Perg.

I. Brudstykker af 4 håndskrifter af

Nikolaus saga erkebiskups af broder Bergr Sokkason.

α ($21,6 \times 16,4$ cm. 11 bl. 14. årh. Røde overskrifter, røde og grønne initialer. Bladene tildels stærkt slidte ved anvendelse til indbinding).

Beg. „(mor)ginn“, ender „hann birtu“; efter bl. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 11 findes lakuner.

Om bl. 1—2 meddeler A. M. på en indklæbet seddel „Fra Monfr Jone Widalin Elldra 1725“; bl. 5 har han påtegnet „Fra St. Þordi Jons syni 1707“. På det til indbinding anvendte bl. 8 har en hånd fra 17. årh. skrevet „Eina Jonf son a kneied“.

β ($15,7 \times 14,3$ cm. 2 bl. 14. årh. Spor til røde overskrifter og forskelligfarvede initialer. Beskadigede ved beskæring langs nedre margen og 2. blads ydre margen).

Beg. „ord virðuligf herra“, ender „ok af finni kirkiv“.

γ (21,3 × 16 cm. 2 bl. 14. årh. Røde overskrifter, røde og grønne initialer. Af bl. 1 er ydre margen bortskåret).

Beg. „(biod)andi virðuligan“, ender „fæll nicholaus“; efter bl. 1 lakune.

δ (21,2 × 15,6 cm. 2 bl. 14. århs 1ste halvdel. Røde overskrifter og initialer; ydersiderne stærkt slidte).

Beg. „(huar)tueggja huaðan af“, ender „greina með“; efter bl. 1 lakune.

Bl. 1r bærer nogle marginalia.

Π. 20,7 × 16,3 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Største delen af sidste spalte ubeskreven.

Homilia af Sancto Nicholao (brudstykke).

Beg. defekt „en helgi nicholaus er til fuo mi|kulf gods kom“.

Efter homiliens slutning følger en tildels versificeret, latinsk lovprijsning af Sct. Nicholaus. Derefter nogle latinske skriverfraser.

På bladets forside er, omvendt, i nedre margen skrevet beretning (islandsk) om en Nathanael Bödvarsson tilstået adgang til alterens sakramente i Reykjahóla kirke, undertegnet „Tindum 14. Aug. Jon p. Jonson 1693“.

Benyttelse og beskr.: *Heilagra manna sögur*, Chrania 1877, s. VIII, XIX—XX (I α—δ).

1630. AM. 642 b, 4to. Perg. 30 × 23 cm. 2 bl. Tospaltet. C. 1400.

Åben plads for overskrifter og initialer. Ydersiderne ere stærkt slidte på grund af bladenes anvendelse til indbinding.

Nikolaus saga erkibiskups af broder Bergr Sökkason (brudstykke).

Bl. 1 beg. „gudf kriftne ok miök at verdugu“, ender „Hedan af tarazft hon fakir“. *Heilagra manna sögur* II, s. 53⁹⁵—58⁸.

Bl. 2 beg. „er hann vill ok þannvegh fem hann vill“, ender „eina ftoa þonnu a elld matvliga“, ib. 75²²—79²³.

Herkomst og hist.: På en vedklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Fra Sr Arna Þorleifs fyne 1712. under það eg fra Islandi for“.

1631. AM. 643, 4to. Perg. $25,7 \times 17,2$ cm. 35 bl. C. 1400. Næsten intet spor af overskrifter og initialer. Bl. 1—4 bære mindre beskadigelser, og særlig bl. 1^r er stærkt slidt.

Nikolaus saga erkibiskups af broder Bergr Sokkason (defekt).

Sagaens begyndelse (hskrs 1ste side) tildels ulæselig; ender „flytiaz brutt af mirrea til“. Efter bl. 6 og 16 findes lakuner.

Benyttelse og beskr.: Heilagra manna sögur, Chrania 1877, s. VIII, XVIII.

1632. AM. 644, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 109 bl. 18. århs beg. Kun bladenes indre kolonne beskrevet. Bl. 109^v blankt.

Nikolaus saga erkibiskups af broder Bergr Sokkason.

Afskrift efter AM. 640, 4to.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Ex membrana meâ. Er mier, fo ad feigia, önytt“.

1633. AM. 645, 4to. Perg. $21 \times 13,5$ cm. 66 bl. 13. århs 1ste halvdel. To forskellige hænder. Smuk skrift, men tarvelig udstyring (smalle marginer, fejl i pergamentet). Bl. 1—42 (ældste hånd) har sorte initialer og overskrifter, derefter findes røde sådanne. På nogle sider (særlig bl. 53^r) er skriften temlig slidt, bl. 17, 19—22, 24 ere beskadede foroven, bl. 65 forneden, i bl. 13 og 29 findes flænger. Defekt.

Indhold:

1) Bl. 1—11^v. **Jarteinabók þorláks biskups.** Beg. defekt „oc ętlopo at moca þann dag allan“.

2) Bl. 11^v—24. **Clemens saga.** Ender defekt „føzlo laust of lifa þar“.

3) Bl. 25—30^r. **Péturs saga postola.** Beg. „manna. Sípan gerþi petrus“. Lakuner forekomme efter bl. 26 og 28.

4) Bl. 30^r—33^r. **Jakobs saga postola** („passio S. | Jacobi apostoli“).

5) Bl. 33^r—35^v. **Bartholomeus saga postola** („Passio bartholomei apostoli“). Efter bl. 34 findes en lakune.

6) Bl. 35^v—41^r. **Matheus saga postola** („passio sancti | mathae apostoli“).

7) Bl. 41^r—43^r. **Andreas saga postola** („passio | sancti Andree apostoli“). Efter bl. 42 findes en lakune.

8) Bl. 43^r—51^v. **Påls saga postola** („S. pauli apostoli“).

9) Bl. 51^v—55^v. „Nip: ftigningar Saga“.

10) Bl. 55^v—66. **Martinus saga biskups** („S. Martini episcopi“). Ender defekt „þegia er betra en [fra at fegia]..“.

Herkomst og hist.: Med hensyn til de foran indklæbede AM^{ske} sedler a—h henvises til L. Larssons udgave af håndskriftets ældste del, Lund 1885; som det fremgår af A. M.s notits på en af disse, kan membranen med nogen rimelighed antages at have hørt hjemme i klosteret på Munka-Þverá i det nordlige Island. En i AM. 435 a, 4° bl. 19^v indført indholdsfortegnelse (se Bps. I, s. XLVIII) giver ingen yderligere oplysninger. En marginal bl. 37^v (17. årh.) angiver en Þorsteinn Þórarinnsson som bogens daværende ejer.

Benyttelse og beskr.: Frumpartar ísl. tungu, s. LXII—VI; Biskupa sögur I, s. XLVII—IX, 333 ff. (Jarteinabók Þorláks bps); Postola sögur, Chrania 1874 (stykkerne 2—8); Heilagra manna sögur, Chrania 1877 (stykkerne 9—10); Göttingische gel. Anz. 1884, nr 12; Isländska handskriften n° 645 4°, I. hskrs ældre del, Lund 1885; Arkiv f. nord. filol. V, 142—49.

1634. AM. 646, 4to. Perg. 19 × 13,5 cm. 37 bl. (1—36 + 1bis). 14. årh's 1ste halvdel. Røde overskrifter, røde og grønne initialer. Bl. 1 — foran hvilket går en i bladtallet ikke medregnet, ubeskreven bladstump — har oprindelig været ubeskrevet, men bærer nu på forsiden forskellige pennenprøver og lign. Bl. 1bis r optages af et koloreret billede, nu beskadiget ved nogle flænger.

Indhold:

1) Bl. 1^r. Talrækken i såk. arabiske tal. De latinske taladjektiver „vnarius“—„nonarius“. Forklaring af de enkelte sifres betydning i flersifrede tal (isl.).

2) Bl. 1bis r. Miniatur, forestillende St. Andreas korsfæstet på et græsk kors, omgivet af bedende. Over og under billedet ses spor af latinske indskrifter — henholdsvis to linjer i rødt og grønt og 2 1/2 linje i rødt. Indenfor billedets ramme er skrevet „Ora pro nobis beate andrea | apostole vt digni efficiamur gracia christi“.

3) Bl. 1bis v—36. **Andreas saga postola**. Ender defekt „enn raða verða. eðr“.

Herkomst og hist.: Foran findes indklæbet en AM^{sk} notisseddel; udførligere meddeles om denne codex i AM. 435 a, 4to bl. 16^v „Andreas postula Saga 4to. Vantar aptanvid. Komin til min fra Jone Einar's fyne 1695. enn til hans ur eign Þorsteins Benedickts Fonar i Bolltadarhlid. (Er eigi fu fama, fem finnt in Codice Vigrensi — o: AM. 239, fol. — in folio, superius.)“ På bl. 1^r forekommer personnavnet Árni Þórarinsson.

Benyttelse og beskr.: Postola sögur, Chronia 1874, s. XXI; Íslendzk Æventýri, Halle 1882, s. XXVII.

1635. AM. 647, 4to. Perg. 18,8 × 15,5 cm. 14 bl. 15. årh. Åben plads for overskrifter og initialer. Særlig bl. 10 har uregelmæssig form og ikke fuld størrelse. Lakuner forekomme efter bl. 6 og 10. Bl. 14^v ubeskrevet.

Andreas saga postola — uden efterhængte mirakler.

Herkomst og hist.: I AM. 435 a, 4to bl. 17^v anføres håndskriftet, men uden oplysninger af betydning. Bl. 7^v findes en versificeret skriver-notits.

Benyttelse og beskr.: Postola sögur, Chronia 1874, s. XXI.

1636. AM. 648, 4to. Pap. 21,3 × 16,7 cm. 22 bl. 18. århs beg. Skr. af Magnús Einarsson. Af bl. 22 er kun en halv linje beskrevet.

Augustinus saga.

Ender afbrudt „at þeir fkylldu fkiott brott ganga“.

Herkomst og hist.: Foran er indklæbet tre AM^{ske} sedler; den ene meddeler „Augustinus Saga fkrifud epter membrana i Storu Folio (o: AM. 234, fol.) er ej fkrifud til enda, því halft blad vantar i kalfkinns böken“; på de andre gives sagaens overskrift — med angivelse af oversætteren — efter AM. 221, fol og en 'codex membraneus templi cathedralis Scalholtini'.

1637. AM. 649 a, 4to. Perg. 20 × 14,3 cm. 49 bl. (1—48 + 1bis). 14. årh.; bl. 5 senere indsat (16. årh.). Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Bl. 1^r er opr. ubeskrevet, bl. 1^v optages af et billede. Enkelte sider ere temlig slidte og sværtede. Bl. 22 har ved bortskæring af nedre margen lidt en mindre beskadigelse. Hist og her ere ord i teksten understregede med blyant eller rødkridt.

Indhold:

1) Bl. 1^r. ^{a)} Latinske optegnelser (tildels ulæselige), ^{b)} en islandsk dåbsformular.

2) Bl. 1^v. Miniatur — med nu næsten helt udviskede farver — forestillende St. Johannes med korsstav i hånden. Den tildels ulæselige over- og underskrift er gengivet af Arne Magnusson på en vedlagt seddel.

3) Bl. 1bis—48^r. **Jóns saga postola** („Her byrjar litlu Jóns sögu postola ok guðfþiallamannæ“). Efter bl. 2 findes en lakune.

4) Bl. 48^v. ^{a)} Latinske vers til St. Johannes ære — i alt 10 linjer. De fire første tilligemed overskriften (Sequentes verfus decorant beatum Johannem) ere på en tilhørende seddel afskrevne af Arne Magnusson.

^{b)} Fortegnelse over kirkegodset „paer gíflí þoꝛgílf fo(n) varð eigannde að hoꝛe í vatnz dal“ (C. 1400).

Herkomst og hist.: Følgende påskrift bl. 48^v „þenna bekling æ kirkia self Jóhanní ewangelíste er í stendí æ hoꝛí j vatnzdal“ (c. 1400) angiver tydelig nok håndskriftets hjemstavn; hermed stemmer en noget yngre marginal bl. 33^r „Jóhannef a bokinna at hoꝛí“, hvorimod bl. 28^r, med en temlig gammel hånd, læses „hallr a bokinna þoꝛgrúf son“. Flere andre marginalia forekomme, men af mindre betydning. I AM. 435 a, 4to bl. 16^v er håndskriftet opført.

Benyttelse og beskr.: Postola sögur, Chrania 1874, s. XXIII.

1638. AM. 649 b, 4to. Pap. 21,4 × 16,7 cm. 5 bl. 18. århs beg.

Uddrag af Jóns saga postola i AM. 649 a, 4to.

1) Bl. 1—2. Sjældnere ord, optegnede og forklarede af Arne Magnusson.

2) Bl. 3—4^r. Afskrift af sagaens 1ste side, ved A. M.

3) Bl. 5. Afskrift af sagaens 2den side, ved en af A. M.s afskrivere.

1639. AM. 650 a, 4to. Perg. 20,6 × 15,4 cm. 4 bl. C. 1400. Intet spor til overskrifter og initialer. På grund af anvendelse til indbinding ere bladene tildels stærkt slidte; i bl. 2 et større hul.

Tveggja postola saga Jóns ok Jakobs (fragm.).

Beg. „drotínf værf jesu christi“, ender „talanndi sua til þeira með a(ndvarpan)“, Postola sögur, Chrania 1874, s. 639—48.

Efter bl. 2 findes en lakune.

Benyttelse og beskr.: Postola sögur, Chrania 1874, s. XXIV.

640. AM. 650 b, 4to. Perg. $22,5 \times 14$ cm. 4 bl. 15. årh. Bl. 1 og 4 have ikke fuld størrelse; af bl. 1 er ydre halvdel bortskåret, bl. 4 har flere mindre beskadigelser; alle bladene ere ved anvendelse til indbinding mere eller mindre slidte.

Prédikanir íslenzkar (fragm.).

Beg. „[P]effi dagur er mífkunar tíð míke[l]“, bl. 4^r ender „ok hans hialpredum“.

I al fald efter bl. 2 lakune.

1641. AM. 651, 4to. Perg.

I. $17,3 \times 13$ cm. 100 bl. (1—98 + 1bis, 1ter). C. 1400. Spor til røde overskrifter, flerfarvede (røde og grønne) initialer. Adskillige blade påvirkede af smuds og slid. Bl. 1, 1bis r opr. ubeskrevne; bl. 1bis v—1ter r optagne af billeder.

Bl. 1bis v. Miniatur, forestillende apostelen Jakob siddende, med sværd og taske. Latinsk underskrift.

Bl. 1ter r. Miniatur, forestillende apostelen Johannes siddende, med kalk og bog. Latinsk underskrift.

Tveggja postola saga Jóns ok Jakobs (bl. 1ter v—98).

Ender defekt „koma vnder hialfan kna[ppinn]“.

II. $17 \times 12,7$ cm. 2 bl. (i nedre margen fol. 99—100). C. 1400. Slidte og beskadigede ved anvendelse til indbinding.

Jóns saga baptista (fragm.).

Beg. „latíð í hinni fióndv mílv“, ender „andmarka ok yferbot“. Mellem de to blade en lakune.

Herkomst og hist.: Om II, der kun tilfældig er indhæftet bagved I, vides intet nærmere. I opføres i AM. 435 a, 4to bl. 16^v således „Johannis og Jacobi postula Saga in 4to. Komin til min fra Þorðe Ionsfyne. Er samhlíoda þeirre sem stendur in því Volumine in Folio fra Vigur“ (c: AM. 239, fol.). Blandt de forskellige påskrifter bl. 1^v—1bis r give følgende to oplysning om ældre ejere „Gysle Þorazinnson a þessa Bok | med nettv | enn einginn | annar | anno 1645“ [1695?] (sml. en tilsvarende påskrift bl. 59^v—60^r) og „Þörður Iónfson á Sögu þessa | A^o 1696“. — En foran indklæbet AM^{sk} seddel henviser til afskriften i AM. 632, 4to.

Benyttelse og beskr.: I. G. Stephens, *Tvende oldeng. Digte*, Kbh. 1853 (Abgarus-Legenden); *Postola sögur*, Chránia 1871, s. XXIV. II *Postola sögur* s. XXIX.

1642. AM. 652, 4to. Perg. $21,8 \times 16$ cm. 14 bl. 13. århs sidste halvdel. Røde overskrifter og initialer. Bladene bære gennemgående spor

af slid og smuds (særlig bl. 1—2). Flænger findes bl. 4, 6, 7; af bl. 8 er en strimmel langs indersiden bortskåret; mindre defekter ere opståede bl. 7 og 14. Bl. 5^r bærer en af skriveren foretagen marginaltilføjelse. Fragmentarisk.

Indhold:

1) Bl. 1—4. **Jóns saga postola.**

Beg. „gvdí en mannm“, ender „trúa aller a æinn“. Efter bl. 2 en lakune.

2) Bl. 5—6^r. **Jakobs saga postola.**

Beg. „til hvíla þeirra manna“, ender med sagaens slutning. Efter bl. 5 en lakune.

3) Bl. 6^r—7. **Bartholomeus saga postola.**

Ender „byndinn er bróðer“. Efter bl. 6 en lakune.

4) Bl. 8. **Andreas saga postola.**

Beg. „(An)dreas kom til patras borgar“, ender „þat gvd vera ær fteí“.

5) Bl. 9. **Thómas saga postola.**

Beg. „hans. en hann gróddi lyð þenna“, ender „menn mego endr“.

6) Bl. 10—11^r. **Tveggja postola saga Simonis ok Jude.**

Beg. „vígðo biskup í babílon“, ender med sagaens slutning.

7) Bl. 11^r—14. **Matheus saga postola.**

Efter sagaens slutning bl. 14^v er sidste halv side ladet ubeskreven. Efter bl. 11 og 13 findes lakuner.

Herkomst og hist.: Ang. denne membran henvises til hvad der er anført under AM. 630, 4°, som er en afskrift af denne i fuldstændig tilstand. Af ejernavne findes bl. 10^v ‘figmvdv: gvdmdvdz fon’ og bl. 13^v ‘Sigryður sigmundar dootter’ — begge fra 17. årh.

Benyttelse og beskr.: Postola sögur, Chrania 1874, s. III—V.

1643. AM. 653 a, 4to. Perg. 26,5 × 20,6 cm. 9 bl. 14. årh. Røde overskrifter, store forskelligfarvede initialer. Bladene bære spor af at have været anvendte til indbinding, enkelte sider (1^v, 2^v, 8^r) ere endog stærkt svættede og slidte.

Tveggja postola saga Jóns ok Jakobs (fragm.).

Beg. „þen gzyta fælan stefhanum“, ender „þat er til heyrer nefndum | iohann“. Lakuner forekomme efter bl. 1, 2, 4, 5, 7, 8.

Herkomst og hist.: Ifg. en foran indklæbet seddel skal Arne Magnusson have erholdt 4 af disse blade „frå Sr Snorra Jonsfyne á Helgafelli 1721“, de andre vare komne tidligere fra Island, hvert fra sit sted. Blandt hskrs marginalia findes nogle personnavne fra 17. årh.

Benyttelse og beskr.: *Postola sögur*, *Chrania* 1874, s. XXIV.

1644. AM. 653 b, 4to. Perg.

Tveggja postola saga Jóns ok Jakobs (fragm.).

I. 25,1 × 17 cm. 2 bl. 14. årh. Spor til røde overskrifter og flerfarvede initialer. Bl. 1 har mistet ydre og en del af nedre margen. Slidte ved anvendelse til indbinding.

Går fra sagaens begyndelse til „sinna postola petrvm“. Efter bl. 1 en lakune.

II. 25,3 × 17 cm. 2 bl. 14. årh. Spor til røde overskrifter, understregninger og flerfarvede initialer. Af bl. 1 er den større ydre del bortreven. Slidte ved anvendelse til indbinding.

Går fra sagaens begyndelse til „ok huerru ueralldar“. Efter bl. 1 en lakune.

På en til bl. 1 fastklæbet seddel har Arne Magnusson gengivet følgende nu næsten helt udslettede røde overskrift „Her bynar upp aminningar ord frammi fyrir prologo postola fogu Jóhannif ok Jacobí frenda drottinf“.

På samme seddel har han noteret „Fra Sr Snorra Jons fyne 1721“.

Benyttelse og beskr.: *Postola sögur*, *Chrania* 1874, s. XXIV.

1645. AM. 654, 4to. Pap. 21,5 × 16,7 cm. 136 bl. 18. århs beg. Skr. af Þórður Þórðarson. Koloreret begyndelsesinitial. Bl. 136^v ubeskr.

Gyðinga saga.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har A. M. noteret „Historia Macchabeorum ex SS Bibliis et Josepho. Subnectitur Historiæ Alexandri Magni in Codice Brynolfi Theodori (c: AM. 226, fol.) unde descripta est“.

Benyttelse og beskr.: *Gyðinga saga*, *Kbh.* 1881, s. XI.

1646. AM. 655, 4to. I—XXXIII. Perg. Fragmenter af 31 forskellige håndskrifter.

I. $12 \times 18,7$ cm. 1 bl. 13. århs 1ste halvdel. Bladets nedre halvdel er bortskåret.

Prédikan um skírnina.

Beg. „fomði at fylla“, ender „á engi fpa hó“ — aftrykt i *Frumpartar s. LXVII—LXIX.*

Bladet er indlagt i et (hertil hørende?) omslag med følgende påtegning af Arne Magnusson „Þetta fragmentum fann eg anno 1725. innani hryggnum á Íslandsku kvere, er átt hafde Sr Þordur Jónsson i Hitardal, og epter hann Þorsteinn Þordarson. Kvered var innfaumad [ad forlage Þorsteins Þordarsonar, því innani bandinu voru 2. sendibref til Þorsteins dat. 1673. og 76] anno 1676. eða síðar. feck eg það af Guðmunde Þorleifssýne á Eyre, enn hann hafde feinged það á Skarde, ad eg þykizt vílt vita“.

II. $15 \times 11,5$ cm. 4 bl. 13. århs beg.

Mariú saga.

Beg. „her gek íborg eina“, ender „epter andlat sitt til“ — aftrykt i *Mariú saga, Chronia 1871, s. XXXII—XXXVIII.*

På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Þessi 4. blöð gaf mîr 1711. Sr Hafliðe Bergveinson, enn hann tók þau utanaf kvere Íons Snorraðonar prentara“.

III. $23,7 \times 16,4$ cm. 2 bl. C. 1200.

Nikolaus saga erkibiskups.

Beg. „þa sagði bvandinn“, ender „dygði heipnum monum oc | fyndi“ — aftrykt i *Heilagra manna sögur II, s. 41—46.*

IV. $23,8 \times 15,7$ cm. 2 bl. 13. århs beg. Bl. 1 er beskadiget ved flere huller, af bl. 2 er kun en smal strimmel nærmest ryggen tilbage, og selv af denne rest er øverste del af-reven. Anvendelse til indbinding.

Silvesters saga.

Bl. 1, beg. „[H]elena drottning“, end. „at sva er ri“, er aftrykt i *Heilagra manna sögur II, s. 281—86*; på bl. 2^r antages sagaens slutning at have stået; bl. 2^v har indeholdt begyndelsen af Vincencius saga.

På foden af bl. 1^r er med en moderne hånd indholdet angivet.

V. 20,5 × 15 cm. 2 bl. 13. århs beg. Beskadigede ved beskæring: bl. 1 langs indre margen og foroven, bl. 2 forneden og delvis langs indre margen. Bl. 1^r slidt. Spor til røde overskrifter og kolorerede initialer.

Indhold:

1) Bl. 1—2^v. **Erasmus saga** — den i Heilagra manna sögur aftrykte, bevarede del af sagaen.

2) Bl. 2^v. **Silvesters saga**.

Sagaens begyndelse til „er ver criftner“. Aftrykt i Heilagra manna sögur II, 280—81.

Arne Magnusson har på et tilhørende brevomslag noteret „feinged af Arna Hanneffne 1706. um haukted og fann hann þetta i rufle ä Itra Holme ä Akranefe, og var þar eckert meira þess flags“.

~~~~~  
VI. 22 × 14 cm. 2 bl. 13. århs. beg. Ved anvendelse til indbinding ere første og sidste side gjorde næsten ulæselige. Af bl. 2 ere de to øverste linjer beskadigede ved et hul.

**Basilius saga(?)**.

Brudstykke af en legende om en Basilius. Efter bl. 1 vistnok lakune. Bl. 1<sup>v</sup> beg. „....|....|... Sipan ganga þeir|.. [fyrer] maximianum episcopum“, bl. 2<sup>r</sup> ender „oc hugpi mangi þetta vita | myndu....“

Bl. 2<sup>v</sup> bærer i nedre margen nogle vareoptegnelser (om fisk) fra 17. årh.

~~~~~  
VII—VIII. 18,7 × 13,6 cm. 4 bl. C. 1200. To forsk. hænder. Af bl. 1, der er stærkt beskåret langs yderkanten og forneden, er kun en stump tilbage; bl. 3 er beskadiget ved beskæring langs ydre margen; bl. 4 har mistet c. 3 linjer forneden. Rød begyndelsesinitial. Bl. 4^r sort initial. Efter bl. 1 og bl. 3 lakune.

Veraldar saga.

Forfra til „ef hann þeitur fino folke til huggonor(!) i þesom heime. Stol ..“ Til det sidste her bevarede afsnit (en udlægning af begivenhederne i tredje verdensalder ‘þessar iartéiner fylgia þessém tíþendom’) intet tilsvarende i AM. 625, 4to. Sml. i øvrigt 44 Prøver, s. 64 ff.

Bl. 1 og 4 have været indlagte i et papirsomslag med følgende påtegning af Arne Magnusson „Þetta gamla blad var límt á spjalld aptan við latínka Meßu bók frá Saurbæ á Raudaíandi, er eg fekk 1726. frá Mr Orme Dadaíyne. Síest ío hier af, að þeir elldri menn hafa um þvilíkar gamlar líslendíkar bækur vered álíka hírdulaúfer og vær. Því banded á þessarre Messobók, var að vísu elldra (ímó miklu elldra, að eg hyggi enn reformatio Lutheri, og hefur þá ecki stórt vered hírdt um þessarr fornu prédikaner. Þó kynni og þetta þá ecki vered hafa nema fragment“.

IX. 23,4 × 17,1 cm. 3 bl. C. 1200. Angelsaksiske bogstav-former. Gammelnorsk sprogform. Bl. 1 er defekt forneden, samt-lige blade desuden beskadigede ved småhuller og lign. Særlig på bl. 1 ses røde eller grønne begyndelsesbogstaver for de enkelte perioder.

Indhold:

1) Bl. 1. **Placidus saga.**

Beg. „at ec em“, ender „A[t] þu fynir mer“, aftrykt i Heilagra manna sögur II, s. 207—9.

2) Bl. 2. **Blasius saga.**

Beg. „Þa gec fiallfr drotten“, ender „alfkynf Jartæmir“, aftrykt íb. I, s. 269—71.

3) Bl. 3. **Matheus saga postola.**

Beg. „en hæyrða kænneſ“, ender „um langa | faſtu“, aftrykt i Postola sögur s. 823—25.

Arne Magnusson synes at have antaget alle tre blade for at tilhøre Blasius saga; herom vidner følgende notits på et tilhørende omslag „Ur Blasíus Sögu, feinged um haúted 1706. af Sr Audunne Benedixíyne á Borg.“ På en indlagt seddel meddeles følgende brevuddrag fra Þordur Jonsson 1694: „Blad ur Blasíj sögu frá Sr Hanneſe í Saurbæ ſende eg yður eirnenn með áðuríkrífuðu, þad þíkelst eg íkynia að þetta blad ur Blasíj sögu mune gamallt vera“.

X. 23 × 17,5 cm. 2 bl. 13. århs 2den halvdel. Spor til røde overskrifter og initialer. Bæge blade stærkt beskadigede, bl. 2 navnlig ved beskæring langs indersiden samt foroven og forneden; også bl. 1 er, omend i ringere grad, beskåret foroven og forneden, endv. findes flere huller, og pergamentet er nærmest ryggen hist og her bortsmulret.

Indhold:

1) Bl. 1^{r-v}. **Mauritius saga.**

Fra „logvm ef þes beidde“ til sagaens slutning. Aftrykt i Heilagra manna sögur I, s. 656—58.

2) Bl. 1^v—2. **Placidus saga.**

Forfra til „a mipse anæ þa“. Aftrykt íb. II, s. 204—207.

XI. 17,6 × 13,7 cm. 2 bl. C. 1300.

Prédikan.

Beg. „ganga ok kynna“, ender „rettruandi at hon“. Aftrykt i Frumpartar, s. LXXI—LXXVII.

XII—XIII. 24,5 × 18,3 cm. 6 bl. 13. árhs 1ste halvdel. Røde overskrifter og initialer. Bladene ere ved anvendelse til indbinding slidte og svættede (særlig bl. 4^r og 5^v); forskellige mindre beskadigelser.

Indhold:

1) Bl. 1. **Péturs saga postola.**

Fra „hicama petri postola“ til sagaens slutning.

2) Bl. 2. **Jakobs saga postola** („Paffio Jacobi apostoli“).

3) Bl. 3^{r-v}. **Bartholomeus saga postola.**

Fra „allir feylldu bera reip“ til sagaens slutning.

4) Bl. 3^v—5^v. **Matheus saga postola** („Paffio mathee postola“). *Efter bl. 4 en lakune.*

5) Bl. 5^v—6. **Tveggja postola saga Simonis ok Jude** („Paffio apostolorum Simonis et Jude“).

Forfra til „myndi koma upinir [guða þeirra]“.

Samtlige disse stykker ere aftrykte i Postola sögur (se for-talen s. XII—XIII).

Man har her resterne af en større membran, „Höskuldsstaðabók“, som den efter sin hjemstavn kunde kaldes; endnu to blade af denne codex, indeholdende brudstykker af Mariu saga og Pétrs saga, synes Arne Magnusson at have ejet, men disse ere i så fald senere forsvundne. En tilhørende seddel-notits meddeler herom følgende „Þessfe 2. blöð (lit α) hefi eg feinged af vicelögmannenum. eru, íem hann feiger, ur Mariu Sögu og Peturs sögu er ä einni bok hafa verid vid Höskulldstada kirkiu i Hunavatz þinge, hver bok firi laungu er i fundurrifin. 2. blöð ur þessarre sömu bok feiger vicelögmadurenn mig eignast hafa i Hvammi utanaf qvere Hildar Arn-grimsdottur, og munu það vera þau er hier innani liggia lit. β (på intet af samtlige blade ses nu nogen AM^{sk} bogstav-signatur). Hier firi utan feigift vicelögmadurenn hafa gefid mier utanlandz 2. blöð ur þessarre

fömu bok, sem þá liggja meðal minna documenta i Kaupenhavn [þau eru nu hier með og eru s'ignerud γ]. hefur so bokin tvístraft um Huna-vatz þing". *Med en anden hånd er følgende tilføjet* „Bok þa er hier um talar sa eg PWidalin [firi 24. arum ongefer (1706.) *tilføjet af A. M.*] og var hun þa vel fingurs þyck, Enn Einar heitenn brands'on sem var i galltarnese, ætla eg hana hafa eidelagt, þui eg vís'a að hann gaf im'um blóð ur henne, þo fortek eg ei að nockrar leifar hennar hafe komeft aptur til Hofkulld'itada a ofannverdum dögum S'r Biarna". *Endvidere er for A. M. på en løs seddel noteret* „Ur Postula Sogum ur Hofkulld'itada bokenne gömlu, Komed umm syder fra Hvamme".

XIV. 24,5 cm. 2 bl. 13. årh. Bl. 1 *beskadiget ved beskæring langs indersiden.*

Indhold:

1) Bl. 1. **Jóns saga postola.**

Beg. „uar fkrpr. oc kennt þat allt“, *ender* „lvttacarar. eilípf lípf. kann“.

2) Bl. 2. **Stephanus saga.**

Beg. „þui at fua uar hanf afona“, *ender* „þa er preiectuf b'iscvp for með helg[an]“.

XV. 20,5 × 14,5 cm. 1 bl. 13. årh. *Spor til farvede initialer. Slidt ved benyttelse til indbinding.*

Benedictus saga.

Beg. „þa fvmzt mer fia“, *ender* „oð oc uerk at hann“. *Sml. Heil. m. sög. I, 228—29.*

XVI. 22,5 × 15,5 cm. 4 bl. 13. årh. *Spor til flerfarvede initialer. Bladene, der have været anvendte til indbinding, have (med undtagelse af bl. 2) hjørnerne beskadigede ved rifter og beskæring.*

Indhold:

1) Bl. 1—2. **Pétrs saga postola.**

Beg. „... [Hygg]it at per fyrr“, *ende* „þesí oð“. *Sml. Postola sögur s. 167—73.*

2) Bl. 3—4. **Páls saga postola.**

Beg. „Demetrius het filfr fmið“, *ende* „amo[t] fva“, *se ib. 223—30.*

Hertil antages følgende seddelnotits af Arne Magnusson at høre „Þesse 2 blóð feck eg 1716. af Monfr Þorsteine Sigurdzfyne. hafdi hann þau feinged nordur i landi, enn eigi i Austfiordum. hann tok þau

med fer fra Islandi 1715. og gaf mier fem fagt er. — Eru, fem mier fynelt, ur Sögu Petrs Postula“.

XVII. $22,7 \times 16,4$ cm. 3 bl. 13. årh. Forskelligfarvede initialer. Bl. 2 beskadiget ved beskæring langs yder- og (særlig) indersiden.

Páls saga postola.

Beg. „Nockvrv mvn fiðar“, ender „¹ øðra ftað“. Efter bl. 1 og bl. 2 lakune. Se *Postola sögur*.

XVIII. $10,7 \times 8$ cm. 1 bl. 13. århs sidste halvdel. Bladet er beskåret foroven og langs bægge sider samt beskadiget ved flænger.

Prédikan.

Beg. „... apat er hann hafði“, ender „fyrðæmia of“. Aftrykt i *Frumpartar s. LXXVIII—LXXXI*.

XIX. $19,6 \times 13,6$ cm. 2 bl. 13. århs første halvdel. Bl. 1 noget beskadiget ved ydre margen. Spor af tidligere anvendelse til indbinding.

Mariu saga (legenden om Theophilus).

Beg. „ebrefr maþr fiolkungr“, ender „oc bīpīa fyrer“. Efter bl. 1 en lakune. Aftrykt i *Mariu saga*, *Chrania* 1871, s. XXXI—XXXII.

XX. $20,9 \times 15,5$ cm. 2 bl. Tospaltet. 14. århs 1ste halvdel. Sorte initialer. Bladene ere beskadigede ved beskæring af ydre kolonne.

Prédikanir (To homilier: om vor herres fødsel, om skriftemål).

Beg. „Innatiutate domini nostri iesu christi“ (overskrift), ender „Eingi lutr er fa er“. Efter bl. 1 lakune.

I indre margen bl. 1r har Arne Magnusson noteret „Þetta blad var limt a spialld einnar Latínkrar faungbókar fem fra gamalli tíð hefr veret eign N. kirkiu á Islandi, þangad gefin i Munkanna tíð“.

XXI. $20 \times 14,1$ cm. 4 bl. 13. årh. Forskelligfarvede initialer, spor til røde overskrifter. Af bl. 1 og 4 — to sammenhængende bladstumper, der tidligere have været indlagte i AM. 686 b, 4to — ere kun sidens øverste 8 linjer bevarede, idet resten er bortskåret; bl. 2 og 3 have mindre beskadigelser forneden.

Brudstykker af et **islandsk breviarium**.

Beg. „hann þar mærg“, ender „en er lypr“. Efter bl. 2 (og 1?) lakune. Aftrykt i *P. Bjarnarsons Leifar* s. 167—72.

XXII. $18,5 \times 15,3$ cm. 2 bl. 13. århs 2den halvdel. Sorte initialer. Bægge blade ere beskadigede ved beskæring foroven og forneden samt langs ydersiderne. Bagsiderne slidte.

Stephanus saga.

Beg. „... | En fa var þeitr avgvftinus biskupf“, ender „... heil vpp oc lofað...“. Efter bl. 1 lakune.

XXIII. $19,5 \times 14$ cm. 1 bl. 13. århs 1ste halvdel. Bladet er beskadiget ved øvre ydre hjørne og bl. 1^v stærkt slidt.

Indhold:

Bl. 1^r. **Prédikan.**

Beg. „fonar Guðs“, ender „ænom | fornóm lægom“. Aftrykt i *Frumpartar* s. LXXXII—III.

Bl. 1^v. **Latinske bønner.**

Ifølge to vedlagte AM^{ske} seddelnotitser skal bladet have hørt til en membran fra Önundarfjörður, der på grund af de vanskeligheder, læsningen frembød, kaldtes „Villa“.

XXIV. $19,3 \times 8,7$ cm. 1 bl. 14. årh. Røde overskrifter. Stærkt beskåret på bægge sider.

Mariu saga.

Beg. „(or)ðum fem meft okkar hann“, ender „allðn huerfr hans elfka þrott“. Sv. til *Mariu saga*, *Chrania* 1871, s. 144—46.

XXV. $23 \times 13,7$ cm. 1 bl. 14. århs 1ste halvdel. Beskåret på bægge sider.

Gyðinga saga.

Beg. „hoggvín at skipta“, ender „oc hreinsapi“. Aftrykt i *Gyðinga saga* s. 107—111.

XXVI. $11,2 \times 10,7$ cm. 2 bl. C. 1300. Sorte initialer.
Islandsk oversættelse af Isidori Hispalensis de conflictu vitiorum et virtutum.

Beg. „...lætuf“, ender „oc nape hon at hræin“. Aftrykt i *Þ. Bjarnarsons Leifar* s. 180—82.

XXVII. $15 \times 10,3$ cm. 14 bl. (incl. to strimler udgørende ydre del af de pågældende blade). C. 1300.

Íslenzkar homiliur (brudstykker).

På en vedlagt seddel har Arne Magnusson noteret „fra Magnúfe Jóns fyne i Snoksdal 1704“.

XXVIII a. $18,6 \times 14,7$ cm. 2 bl. 13. årh. Bægge blade beskadigede forneden, bl. 2 desuden ved beskæring langs ydre margen.

Indhold:

1) Bl. 1. **Clemens saga.**

Beg. „pavi vpp ægv fin“, ender „erftin domr at halfr atti...“ Svarer til *Postola sögur* s. 144—49.

2) Bl. 2. **Ambrosius saga.**

Beg. „(re)kia bvin ilokhvilo“, ender „[fylg]ð [ef er]“. Aftrykt i *Heil. manna sög. I*, s. 52—54.

XXVIII b. $17,3 \times 12,3$ cm. 2 bl. C. 1300. Antages at tilhøre en codex forskellig fra XXVIII a. Bladene ere på grund af slid næsten ulæselige.

Blöð guðfræðiligs efnis.

På en indlagt seddel har Arne Magnusson noteret „Ur Auðfiðrdum 1706“.

XXIX. $20,2 \times 14$ cm. 4 bl. C. 1300. Bladene ere alle slidte og mere eller mindre beskadigede; bl. 2 beskåret langs ydersiden.

Alexanders saga.

Bl. 1 beg. „... | fylgia ok nv fer hann“, ender „en ec þarf nv ongo at kviða...“, *udg. s. 108—110.*

Bl. 2—3. „I þioraðom við hann“, end. „aðr þu fær unnit feithiam er“, *ib. 127—33.*

Bl. 4 beg. „ok egiar f[aft]... gefaz vpp“, ender „þat er þesta myndi vara þæ er“, *ib. 144—46; delvis aftrykt i fortalen s. XIV—XV.*

Ifg. en vedlagt seddelnotits gætter Arne Magnusson på, at dette kan være „ur Villu“ — sml. XXIII.

XXX. 15,7 × 12,3 cm. 4 bl. 13. århs 2den halvdel. Bladene ere beskadigede ved talrige småhuller. Marginalinitialerne jævnlig udeladte.

Lækningabók (fragm.).

Beg. „(V)íð svefnleyfi“, ender „oc fpyt v́t fl“. *Aftrykt i 44 Prøver s. 470—75.*

XXXI. 19,5 × 13,6 cm. 3 bl. 14. århs beg. Røde overskrifter og initialer. Bl. 3, der er beskadiget på flere måder, har navnlig mistet en større del ved øvre indre hjørne. Bl. 1—2 anvendte til indbinding.

Martinus saga biskups.

Beg. „þerát þat var fyr en ek kæma til hanf“, ender „heilagr domr hinf [fæla Martini]...“. *Efter bl. 2 en lakune.*

En vedlagt seddel meddeler, at dette fragment er sendt A. M. af kaptejn Magnús Arason fra Hagi på Barðaströnd gennem Ormur Dabason år 1722.

XXXII. 23,5 × 15,6 cm. 14 bl. (incl. bladrester). C. 1300. Forskelligfarvede initialer. Bladene ere alle slidte og beskadigede ved anvendelse til indbinding og lign. Af bl. 10 ere tilbage to længdestrimler, så at bladets ydre halvdel mangler, af bl. 11 en smal strimmel nærmest ryggen, af bl. 13 fire småstumper. *Vistnok samme hånd som AM. 162 E, fol. m. fl.*

Mariu saga.

Beg. „(morð)[ingr hann lætr sua]“, ender „[með fíanda](hgrí)“. *Mariu saga, Chrania 1871, s. 430—629. Lakuner efter bl. 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 13; se iøvrigt ib. fortalen s. XXIX—XXX.*

Bl. 6^r bærer følgende påskrift med Arne Magnussons hånd „Fra Magnuse Arafyne 1704“ Om de løse strimler og småstumper er af A. M. noteret „Utan af Compendio Sturlunga Sögu Biörns ä Skardzaa“.

XXXIII. 21,4 × 19 cm. 2 bl. 13. århs 2den halvdel. Røde initialer og overskrifter. Bæge blade beskårne forneden og på anden måde beskadigede.

Indhold:

- 1) Bl. 1^{r-v}. **Saga 40 riddara.**

Fra „boporpe pino“ til legendens slutning. Aftrykt i Heil. manna sög. II, s. 219—21.

- 2) Bl. 1^{v-2}. **Mariu saga egipzku.**

Fra sagaens begyndelse til „þa for hann heiman | . . .“. Efter bl. 1 en lakune. Benyttet ib. I, s. 495, 504—7.

Herkomst og hist.: På en til hele numret hørende seddel har Arne Magnusson skrevet „Fragmenta antiqvæ Scripturæ. Non nulla reliqvīs fasciculis infunt sed perpaucā“. Der nedenunder har Jón Ólafsson fra Grunnavík skrevet en indholdsfortegnelse.

Benyttelse og beskr.: Frumpartar isl. tungu s. LXVII—LXXXV; Alexanders saga, Chrania 1848; G. Stephens, Tvende oldeng. Digte, Kbh. 1853 (Abgarus-Leg.); K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; Mariu saga, Chrania 1871; Postola sögur, Chrania 1874; Heilagra manna sögur I—II, Chrania 1877; Forv. Bjarnarson, Leifar etc., Kph. 1878; Gyðinga saga, Kbh. 1881 (sm. Arkiv f. n. filol. III, 255 f.); Gött. gel. Anz. 1884, nr 12.; Arkiv f. nord. filol. V, 142—49.

1647. AM. 656 I—II, 4to. Perg.

I. 24,5 × 16 cm. 55 bl. 14. århs beg. (+ bl. 56—62. C. 1600). Flerfarvede initialer, begyndelsesinitialerne stærkt ornamenterede; røde overskrifter. Adskillige blade mere eller mindre beskadigede og særlig de senere tilsatte — af for anden gang beskrevet pergament dannede — meget skrøbelige. Bl. 1^r ubeskrevet.

Indhold:

- 1) Bl. 1—20^r. **Mariu saga.** Med ulæselig overskrift efter prologen. Lakuner findes efter bl. 3, 5, 6, 7, 16, 17, 18. Bl. 19 har tidligere været indlemmet i AM. 240, fol.

- 2) Bl. 20^{v-39}. **Tveggja postola saga Péturs ok Páls.** Lakuner efter bl. 22, 25, 27, 28, 31, 34. Aftrykt i Post. sög. s. 283—318.

3) Bl. 39^v—44^v. **Jóns saga postola** („her hefr vpp fægv Jóhannus postula“). *Aftrykt íb. 445—54.*

4) Bl. 44^v—49. **Matheus saga postola** („her hefr | vpp fægv Mattheus“). *Ender defekt „þíat petrus postuli bra“.* *Aftrykt íb. 825—34.*

5) Bl. 50. **Jakobs saga postola.** *Beg. „[e]rmogenem iu t“, ender „enn hann uiffi ne ei(tt)“.* *Aftrykt íb. 534—35.*

6) Bl. 51—52. **Andreas saga postola.** *Beg. „þa mun ec“, ender „hon tok“.* *Aftrykt íb. 345—48.*

7) Bl. 53—55. **Thómas saga postola.** *Beg. „epter leið oðit“, ender „þetta rit íkal“.* *Efter bl. 53 og 54 lakuner.* *Aftrykt íb. 729—34.*

*

8) Bl. 56^{r-v}. **Jakobs saga postola.** *Fra „a god ydvar þa megv vier“ til sagaens slutning.*

9) Bl. 56^v—61^r. **Bartholomeus saga postola.** *Svarer til Post. sög. s. 743—52.*

10) Bl. 61^r—62. **Tveggja postola saga Simonis ok Jude.** *Forfra til „fatt ez postulamez fogdv“.*

II. 23,5 × 15 cm. 1 bl. 13. årh. *Spor af anvendelse til indbinding.*

Mariu saga.

Beg. „em ftaddr“, ender „Oc er noc“. *Aftrykt i Ungers udg., Chronia 1871, s. XXXIX—XXXX.*

Herkomst og hist.: *I omtales i AM. 435 a, 4° bl. 12° som „liber vetustus, sed mutilus“, på en vedlagt seddel er om bl. 17 og 18 noteret „Þeffe 2. blöd feck eg 1706. fra Monfr Jone Gírlafyne“. I håndskriftet findes adskillige marginalia, navnlig personnavne. — Om II meddeler A. M. „Þetta blad feck eg 1716. af Monfr Þorsteine Sigurdzfyne, hafði hann þad feinged Nordur i landi, enn eigi i Aultfiordum, og tok þad med fier frá Islandi 1715“.*

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar ísl. tungu, s. LXXXVI; G Stephens, Tvende oldeng. Digte, Kbh. 1853 (Abgarus-Leg.); Mariu Saga, Chronia 1871; Postola sögur, Chronia 1874.*

1648. AM. 657 a—b, 4to (incl. AM. 764 b, 4to). Perg. 22,2 × 17,3 cm. 100 bl. 14. århs 2den halvdel. Røde overskrifter, røde, blå og grønne initialer. Fire forskellige hænder. Flere lakuner og vistnok også afvigelser fra den oprindelige orden; læggene

bl. 29—34 (b, s. 85—96) og bl. 53—64 (a, bl. 23—34) ere nu indsatte på deres rette plads; derimod følge de en tid som AM. 764 b, 4to opførte brudstykker bagest i hskr. som bl. 91—100.

Indhold:

1) Bl. 1—17^v. **Michaels saga höfuðengils.** *Heilagra manna sögur I, s. 676—713.*

2) Bl. 17^v—18^r. „af bróður einum einsetu manni“. *Ib. II, s. 632—33.*

3) Bl. 18^{r-v}. „af constantino konghi“. *Ísl. Æventýri nr V.*

4) Bl. 18^v—19^r. „af hinum helga thoma“. *Ib. nr XVIII.*

5) Bl. 19^r—22. **Jartegnir Mariu drotningar** ^(a) „er hinn | audgi gaf fanda son sinn“, ^{b)} „af einum husbonda i roma“, ^{c)} „jartegn Mariu drottningar“ — dette sidste endende defekt „várvum herba iesu christo ok hans modvr“. *Sml. Mariu saga, Chronia 1871, s. 1177—80, 1126—33, 206—11).*

6) Bl. 23—58^v, 65—82. **Íslenzk æfintýri.** *Aftrykte i Gerings Ísl. Æventýri som nr XCVI, XCV, XVI, „Af Furseo“ (s. XI, XVII, XCVIII, LXXX, LXXXVI, LXXXI, LXXXIX, C, XXI, XLII A, XX, VI, XIV, XII, XIII, XCIV, CI, LXXXVIII, XLIII, XLIV, XCIX, et mirakel (s. XI—XII), XLV, XLVI, XLVII, LXXXVII, I, II, XLVIII, III (også trykt i Hms. I, s. 714—16), IV, IX, XIX, XXIV, XXV, LXXXV B, LXXXIX, XXVIII, LXXXII, LXXVIII, XC, XCI—XCIII, XXVI, XXVII, X, XI. Adskillige lakuner.*

7) Bl. 58^v—62. **Drauma-Jóns saga** („af drauma joni“). *Ender defekt „er gerdizft með“.*

8) Bl. 63—64. **Hákonar páttir Háreks sonar.** *Beg. „hond. Vigfus seger þhott“, ender „getid er nu ok“.*

9) Bl. 83—90^v. **Clarus saga.** *Beg. „(spaze)randi vti“. Efter bl. 88 mangler ét blad. Lagt til grund for udg. Lund 1879.*

10) Bl. 90^v. **Formáli** — som det synes til „Disciplina clericalis“. *Ísl. Æventýri s. 3.*

11) Bl. 91—100. **Íslenzk æfintýri (fragmenter).** *Fem fortællinger* ^(a) Af Furseo, *slutningen, se ovenfor under 6,* ^{b)} en abbed og hans plejefader, ^{c)} kejser Phocas, ^{d)} en strid mellem engle og djævl, ^{e)} kejser Tiburcius — *et stykke heraf aftrykt Ísl.*

Æventýri s. XXVI) samt de som nr XV, XXIII, XXII i Ísl. Æventýri aftrykte.

Herkomst og hist.: I AM. 435 a, 4to bl 20^v—21^v omtaler A. M. håndskriftet således

„Saga Michaels Höfudeingels
Mörg æfintir. Þar á medal
Af Drauma Jone,
Meitara Perus etc.

4to majori. Liber confusus et valde mutilus. Bokina hefi eg (meistann part) feinged af vice lögmannenum Pále Jonsfyne, enn hann af Halldoru Erlendzdottur i Boltada hlid. Mun fyrrum hafa vered Kirkiubok þar: því þar er Michaels kirkia.“ *En tilsvarende påskrift angående erhvervelsen findes på et membranen vedlagt papirsblad (senere indklæbet forrest i 657 a); derefter fortsættes* „10. seinustu blóðin hefi eg feinged ur þrimr stóðum, og nockur af þeim af einum Skola pillte, fra Holum, sem ætladi að hafa þau utan um qver. Enn nu síðan hefi eg feinged þau blóðen, sem hier eru samanhundin, og nu liggia allra síðarst. Eru þau sömuleidis ur ymsum stóðum, og nockur þar af fra Sr Snorra Jonsfyne 1721“. *Om dette nr, som antaget, er sammensat af to oprindelig selvstændige håndskrifter, må synes tvivlsomt. Nogen aldersforskel mellem de forskellige hænder vil vistnok være vanskelig at konstatere; hele membranen ses at have haft fælles illuminator.*

Benyttelse og beskr.: K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; *Heilagra manna sögur I*, Chronia 1877, s. VIII, XV; *Biskupa sögur II*, Kph. 1878, s. 223; *Clarus saga*, Lund 1879; *Germania* 1880, s. 129 ff.; *Íslendzk Æventýri I—II*, Halle 1882—83, (sml. Nord. Tidskr. f. Filol., ny række VII, s. 50 ff.); J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 178.

1649. AM. 657 c, 4to. Perg. 24 × 17,7 cm. 51 bl. 14. årh. Sorte eller flerfarvede initialer. Forskellige lakuner.

Indhold:

- 1) Bl. 1—3^r. **Michaels saga höfuðengils.** Fra „lof Michael þær að fena mikkv“ til sagaens slutning.
- 2) Bl. 3^v—9. **Mariu saga egipzku.**
- 3) Bl. 10—13^r. **Eiríks saga víðförla.**
- 4) Bl. 13^r—51. **Guðmundar saga biskups Arasonar** (Miðsaga Guðmundar) — indledet med en 'Prologus', hvorefter følgende overskrift „her byrnaz vpp | saga Guðmundar biskups Ara sonar“. Ender defekt „vpp a halfin ok“. Lakuner forekomme efter bl. 22, 28, 36.

Herkomst og hist.: På et foran indklæbet blad giver A. M. indholdsfortegnelse, med følgende tilføjelse „Framanvid var Vilhjalms Siöds faga defect, sem reverâ eigi heyrer til þessarrar bokar, og er þar týrer utan med miklu

nyrre skrift. Tök eg hana því i burtu“. *Så vel her som i AM. 435 a, 4to bl. 79^v, hvor også indholdsfortegnelse findes, meddeles, at håndskriftet er fra en Jón Einarsson (435 a, 4to: „Bokina hefi eg feinged fra Monsieur Jone Einarsfyne“). På en anden seddel meddeler A. M. sin læsning af overskrifterne til bp Gudmunds saga og dennes prolog.*

Benyttelse og beskr.: ²⁾ *Heilagra manna sögur I, Chrania 1877, s. XIV;* ³⁾ *Fornaldar sögur Norðrlanda III;* ⁴⁾ *Grönl. hist. M. II, s. 751; Biskupa sögur I, Kph. 1858; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

1650. AM. 658 I—V, 4to. Perg. Brudstykker af 5 forskellige codices.

Pétrs saga postola.

I. 20 × 13,8 cm. 4 bl. 14. århs slutning. Røde overskrifter, flerfarvede initialer. Bladene, der ere stærkt beskadigede, have navnlig midterpartiet helt ødelagt. I marginen er med Arne Magnussons hånd skrevet sidetal, der henviser til AM. 631, 4to (Cod. Scardensis).

Bl. 1—2 beg. „(10)hannem en petrvm“, end. „bædi koðvm ok konvm fem þa“.

Bl. 3 beg. „fkilha at þer veittv“, ender „En fv er fkyn“.

Bl. 4 beg. „(biodan)di honum at fenda“, ender „Þer voro fva“.

II. 19,7 × 14,6 cm. 6 bl. 14. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. Bladene ere slidte ved anvendelse til indbinding. Sidetal, tilskrevne i marginen med A. M.s hånd, henviser til Cod. Scardensis.

Bl. 1 beg. „... heyrðv i lærifveinar“, ender „iacobvm ok ltlv“.

Bl. 2 beg. „bravdit iude fkarioth“, ender „verimz med vapnvm“.

Bl. 3 beg. „(fag)nadi ok miðg“, ender „En þa var hann sva lkr“.

Bl. 4 beg. „(pion)oftv þeim er nv var nefnd“, ender „ok til fannanar vm penna lvt“.

Bl. 5 beg. „gnæfadi yfer“, ender „firi vatn ok hinn helga“.

Bl. 6 beg. „fidar skal frafegia“, ender „at þv ganger fyr til hui“.

Et tilhørende omslag bærer følgende påtegning af Arne Magnusson „Fra Mon'r Sigurde Vigfuff fyne 1725. Er ur Sögu Petur (sål.) og Páls Voru blóden samant stungen, og höfðu vered utanum bok“.

III. $20,5 \times 13,5$ cm. 7 bl. C. 1400. Røde overskrifter og initialer. Særlig beskadigede ere bl. 1 og bl. 7. Sidetal, tilskrevne i marginen med A. M.s hånd, henviser til Cod. Scardensis.

Bl. 1—6 beg. „... | [fylgda] emu fkipf boið“, end. „fem þu elfkar framar“.

Bl. 7 beg. (7. linje) „med grati huat fkolv“, ender „Eptir þat var pall leiðð“.

På et tilhørende omslag meddeler A. M. „Ur Petri og Pauli Sögu. Amtmadur Müller fæck þesse blöð ä alþinge, hann man eigi af hverium. Lægu þau fo hia honum nockra stund, kannfkie nockur är. Mag. Jon var staddr ä Bællastödum, þegar Muller fleygdi þessum blöðum ut af sinu stofu vindauga. Biskup liet þau upptaka, fynde Amtmanne, enn hann qvad önytt vera. Tok Mag. Jon þau fo med fier, og gaf mier“.

IV. $20,2 \times 16,2$ cm. 2 bl. Tospaltet. 14. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. Spor af anvendelse til indbinding.

Bl. 1 beg. „þv ert fíand madr Petri ok Pali“, ender „ok kom nið æ“.

Bl. 2 beg. „fígh j reckio ok fáalapiz“, ender „fíar huggan eilíf“. Smbl. *Postola sögur* s. 100—103, 106—109.

V. $20,8 \times 13,3$ cm. 2 bl. 14. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Sidetal, tilskrevne i marginen med A. M.s hånd, henviser til Cod. Scardensis.

Bl. 1 beg. „meland[í rif v]pp petre“, ender „þu at madr em ek. fem“.

Bl. 2 beg. „kriupa flyandi“, ender „er yð gerir“.

Benyttelse og beskr.: *Postola sögur*, Chrania 1874, s. XIV, XVI. (Brudstykkerne have tidligere været betegnede ved bogstaverne B—F, idet her også har været indlagt et fragment A, som nu er overført til AM. 660, 4to.)

1651. AM. 659 a, 4to. Perg. $20,2 \times 15,3$ cm. 36 bl. 17. århs 1ste halvdel. Bl. 1^r ulæseligt på grund af slid. Defekt.

Indhold:

1) Bl. 1—20^r. **Péturs saga postola.** Lakuner forekomme efter bl. 1, 5, 9.

2) Bl. 20^v—29. „**ANDREAS SAGA**“.

Ender „heill þu kross“. *Lakuner forekomme efter bl. 21 og 23.*

3) Bl. 30—31^r. **Philippus saga postola.**

Fra „huarf af finne græfku“ til sagaens slutning.

4) Bl. 31^r—33^v. „**Jacobs saga**“.5) Bl. 33^v—36. **Mathias saga postola.**

Ender „þu triueus borg er“. *Lakune efter bl. 35.*

I nedre margen bl. 8^v—9^r, 16^r, 26^r findes nogle vers i „ferskeytt“, sigtende til indholdet.

Herkomst og hist.: Ifg. Arne Magnussons påtegning på forsatsbladet er håndskriftet kommet „fra Sr Bødvari Stullafyni“; i AM. 435 a, 4to bl. 15^v meddeles om samme „Er in 4to. Codex parum antiquus. Eg true boken fe fra Valþiofsstad“.

Benyttelse og beskr.: *Postola sögur, Chrania 1874, s. V, XVII.*

1652. AM. 659 b, 4to. Perg. 19,5 × 14 cm. 2 bl. Tospaltet. 17. århs begyndelse. Spor til kolumnetitler. I nedre margen bl. 1^r to plumpe dyrebilleder.

Indhold:

1) Bl. 1^r. **Jóns saga postola** („[iohannes saga]“ kol.-titel).
Fra „fæ er fætr lætr foma“ til sagaens slutning.

2) Bl. 1^v—2. **Jakobs saga postola** („iacobus saga“ kol.-titel).

Ender „uid Baudulinn: færdu ockur“. *Efter bl. 1 en lakune.*

1653. AM. 660, 4to. Perg. 17,2 × 12,3 cm. 25 bl. (incl. 17bis og 19bis). 15. århs slutning. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. Bl. 1^r opr. ubeskrevet. Bl. 18—19 ere særlig beskadigede ved slid og flænger. Bladparret 10 og 13 har tidligere været betegnet som AM. 658, 4to, A.

Pétrs saga postola.

Lakuner forekomme efter: bl. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 18, 19bis, 21.

Bl. 1^r har en yngre hånd udfyldt med næsten ulæselige optegnelser.

Herkomst og hist.: Ifg. to tilhørende notitssedler og en tilsvarende optegnelse i AM. 435 a. 4° bl. 14° har Arne Magnusson fået håndskriftet med undtagelse af bl. 18—19 „fra Sr Jone Biörnufyne ä Pæfusteine“.

Benyttelse og beskr.: *Postola sögur, Chrania 1874, s. XV.*

1654. AM. 661, 4to. Perg. 17,3 × 12,5 cm. 24 bl. 15. årh. Spor til røde overskrifter, kolorerede initialer samt forsiringer af de høje bogstaver i sidernes første linje.

Stephanus saga („Hier byrjar vpp favgv virduligs herja Ste|phanu prothomartiris. patrom Snokfdals | kerkiv“ — overskrift afskrevet af A. M. på en vedlagt seddel).

Ved hskrs slutning mangler et blad, der har indeholdt sagaens sidste linjer.

Herkomst og hist.: I AM. 435 a. 4° bl. 17° anføres om denne codex „Komin til min fra Arna Hakonarfyne. Hefur, öefad, til forna vered eign Snoksdals kirkiu“.

Benyttelse og beskr.: *Heilagra manna sögur I—II, Chrania 1877, s. XXI.*

1655. AM. 662 a, 4to. Perg. Brudstykker af tre håndskrifter.

Thómas saga erkibiskups.

I. 12,4 × 17,3 cm. 1 bl., hvoraf nedre halvdel bortskæren.
C. 1400.

Beg. „sem mefta frægd“, ender „[bytr] nv“.

II. 25 × 16,3 cm. 3 bl. 14. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. Bl. 1—2 stærkt slidte (bl. 1 tillige på anden måde beskadiget) ved anvendelse til indbinding.

Bl. 1 beg. „uiff af þena ferðvm“, ender „hmf heilaga..“

Bl. 2 beg. „... Sem kominn er til“, ender „[er meirr elfka prefentur]“.

Bl. 3 beg. „1 þauftu ok laufu“, ender „at illuhladum manne“.

III. 9,2 × 16,6 cm. 1 bl. — en stærkt beskadiget bladstump, hvoraf den nedre større del mangler. Tospaltet. C. 1400.

Beg. „(kynferd)i. um bergif“, ender „[þri]diu tid da[gt]“.

Benyttelse og beskr.: *Thomas saga erkibyskups, Chrania 1869, s. 519.*

1656. AM. 662 b, 4to. Perg. $30,8 \times 23$ cm. 4 bl. Tospaltet. 14. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. Af bl. 1 er nedre halvdel bortskåret, bl. 2 er beskåret forneden og langs indersiden samt på anden måde beskadiget, bagsiden næsten helt ulæselig ved slid, bl. 3 har ved hjørnerne lidt nogle mindre beskadigelser.

Indhold:

1) Bl. 1. **Mariu saga.**

Beg. „hina helguztu allra“, ender „harmr er fva mi|kill . . .“. Sml. *Mariu saga*, *Chrania* 1871, s. 787—94.

2) Bl. 2—4. **Thómas saga erkibiskups.**

Bl. 2 beg. „... | ok vel veitt“, ender „nu firi at luta...“.

Bl. 3 beg. „... [tekít] abotan ok alla hans bredi“, ender „at iarder þeirra manna...|...|...“.

Bl. 4 beg. „Sem riddararnar hófðu“, ender „krapt finnar ftadþeft(o)“.

Herkomst og hist.: Om et af disse blade meddeler A. M. „Þetta blad hefi eg feinged af J. MS. br. m. enn hann meinast hafa feinged það af Jone Sig. f. ä Melo Roffo“.

Benyttelse og beskr.: *Thomas saga erkibiskups*, *Chrania* 1869, s. 507, 511.

1657. AM. 663 a, 4to. Pap. $21,3 \times 17$ cm. 14 bl. 17. århs slutning. Skr. af Jón Eggertsson(?). Bl. 14^v ubeskrevet. Af Arne Magnusson forsynet med interlinearvarianter fra 663 b.

Saga látvarðs konungs hins helga („Þattur af Wilhialme Ba|stharde, og nóckrum ódrum Eingla Kóngum“).

Herkomst og hist.: I marginen bl. 1^r har Arne Magnusson noteret „Af Membranâ effter sögu Þorlaks helga i Svíaríki“ (o: *Cod. Holm.* 5, fol.).

Benyttelse og beskr.: *Annaler for nord. Oldk. og Hist.* 1852, s. 8.

1658. AM. 663 b, 4to. Pap. $29,9 \times 19,3$ cm. 7 bl. 17. århs 1ste halvdel. Skr. af Jón Gissursson.

Saga látvarðs konungs hins helga („Lyttill þattur af Jatuarde Konge“).

Efter sagaens slutning (bl. 7^v øverst) har fulgt „Saga lytel af Riddara Vilkim og hans syne“, men hvad der af

denne fortællings begyndelse har stået på resten af siden, er overstreget, og fortsættelsen mangler.

Benyttelse og beskr.: *Annaler for nord. Oldk. og Hist.* 1852, s. 8—9.

1659. AM. 663 c, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 19 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Bl. 19° ubeskrevet.

Saga Játvarðs konungs hins helga („Saga ens heilaga Eðvarðar“).

Herkomst og hist.: I marginen bl. 1r har Arne Magnusson noteret „Ex Cod. Flateyensi“.

Benyttelse og beskr.: *Annaler for nord. Oldk. og Hist.* 1852, s. 9.

1660. AM. 664, 4to. Pap. $21,5 \times 16,3$ cm. 16 bl. 18. århs. beg.

Indhold:

1) Bl. 1—8. „Um äfokner i Einglande a dögum þeira tveggja Biskupa | Erckeþiskups S. Anfhelmi, og Thomafar | Cantuari-enfis“.

2) Bl. 9—16. „Rodberts þattur“.

Uden på bindet er skrevet „Kyrknarans þattr“.

[Ifg. den gamle katalog synes dette nummer opr. at have indeholdt endnu et eksemplar, i 8vo, af nævnte fortællinger.]

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel findes (ændret med A. M.s hånd) noteret „Frä Monsr Wigfuse Jonsfyne ä Leyrä“.

Benyttelse og beskr.: *Íslendzk Æventýri I, Halle 1882, s. XXXI.*

1661. AM. 665, 4to. Pap. $21,7 \times 16,7$ cm. 23 bl. 18. århs beg. Skr. af Magnús Einarsson.

„Legenda de Sancto Olavo. | ex | libro Norvegico Homiletico“.

Denne titel er med Arne Magnussons hånd skreven på forsats-bladet.

1662. AM. 666 a, 4to. Perg. $21,2 \times 17$ cm. 1 bl. Tospaltet. 14. århs sidste halvdel. Beskadiget ved beskæring forneden og langs indersiden.

Mariu saga.

Beg. „at taka. huart fem helldi vill hann fla edz fuerða“, ender „til nytlemdar romverfkri þiod men“. Sml. *Ungers udg., Chronia 1871, s. 157—64.*

Herkomst og hist.: På et tilhørende papirsblad har Arne Magnusson skrevet „Fra landzskrifaranum Monfr Sigurde Sigurdsfyne 1726“.

1663. AM. 666 b, 4to. Perg. Indtil $28,6 \times 20$ cm. (fragmr af forsk. størrelse). 4 bl. Tospaltet. 13. årh. Røde og blå initialer, røde overskrifter; samme norske codex som Delagard. 4—7, fol. i Upsala univbibl. Alle bladene ere beskårne foroven ved skråt nedløbende snit, bl. 3 tillige langs ydersiden; af bl. 1 og 2 er kun en rest af indre kolonne bevaret.

Strengleikar.

Brudstykkerne ere aftrykte i Ungers udg. s. 84—91.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel har A. M. noteret „Þetta var innani einni biskups hufu (mitra) i Skálholhti 1703“.

Benyttelse og beskr.: Strengleikar eða Ljóðabók, Chrania 1850, s. XX—XXI.

1664. AM. 667, 4to. I—XIX. Perg. Fragmenter af 19 forskellige håndskrifter.

I. $16,8 \times 12,7$ cm. 2 bl. 14. årh. Svage spor af røde initialer.

Margrétar saga.

Bl. 1 beg. „varð olabrus greifi“, ender „at ek megí vvin mín“.

Bl. 2 beg. „þa alla er at merlat (sål.)“, ender „heitr mer þinnv ok lætr íamfram“.

II. 22×16 cm. 2 bl. 15. årh. Bl. 1 har mistet øvre halvdel, bl. 2 et stort hjørne foroven nærmest ryggen.

Katerine saga.

Bl. 1 beg. „[er ec] fæ at þat [uar]“, ender „þær fnorur þær þig at“, Hms. I, 403—4.

Bl. 2 beg. „þvrat íþekin fi(alf)“, ender „ok bera drottningar nafn. heilug mær“, ib. 406—8.

Omtalt i Heilagra manna sögur I, Chrania 1877, s. XIII.

III. $17 \times 12,3$ cm. 2 bl. 14. århs 1ste halvdel. Røde og sorte initialer.

Mariu saga.

To fragmenter, aftrykte i Ungers udg., *Chrania* 1871, s. XV—XVII.

En her indlagt seddel bærer med A. M.s hånd følgende påtegning „Fra Sr Snorra Jonsfyne 1721“.

IV. $20,3 \times 15,3$ cm. 1 bl. 14. århs 1ste halvdel. Beskadiget ved beskæring forneden. Bl. 1^v slidt.

Speculum regale. Konungs skuggsjá.

Beg. „gæðe eign þeff“, ender „[falla jflíka fok fem]“. Sml. *Speculum regale*, München 1881, s. 201—3.

Har tilhørt samme membranecodex som fragmenterne AM. 243 g, fol., til hvilke dette blad nu er henlagt.

V. 22×16 cm. 6 bl. + 2 bladstrimler. Tospaltet. C. 1500. Grønne initialer. Bladene ere alle stærkt beskadigede ved beskæring, hensmulren m. v.; bl. 6 består af fem ved tværsnit afskårne stykker. De to strimler ere efter længden afskårne bladrester.

Indhold:

1) Bl. 1. **Andreas saga postola.**

Beg. „| .. | .. | .. | .. | .. | en þegar eftir æ vard egeas rettare dnoþ|vl odr“ (sml. *Postola sögur*, *Chrania* 1874, s. 400); ender „kom fo micit hof“.

2) Bl. 2—3. **Jakobs saga postola.**

Beg. „.. þæ erv þeir brvkande valldit“, end. „æ medan at hann lifde“.

3) Bl. 4. **Philippus saga postola.**

Beg. „| .. | .. | .. | .. philippus at avll fk|vrgoden“, ender „.. mcin krank[lei]ka“.

4) Bl. 5. **Markús saga postola** („Af fancte...“).

Sagaens begyndelse, ender „þennan gvd fem þv“.

Forud for denne gå slutningslinjerne af et foregående stykke.

5) Bl. 6. **Um kross dróttins.**

Beg. „d alnvm ebron“, ender „fleire ok meire enn hans vin ..“.

VI. $16,4 \times 11,1$ cm. 2 bl. 16. årh. I pergamentet, der bærer spor af tidligere benyttelse, findes bl. 1 et hul.

Bibliusaga.

Bl. 1 beg. „eckí finn líka 7 dyrdinne“, ender „xij kynkuiflá“.

Bl. 2 beg. „heim aptur“, ender „og fólkid tál þess hædzta“. I bladens margen læses nogle personnavne fra 17. årh.

VII. $18,3 \times 12,2$ cm. 2 bl. C. 1500. Bl. 1^r og 2^v stærkt slidte.

Andreas saga postola.

Bl. 1 beg. „. ek er fa fem bodar“, ender „at einn varr mýndi felia hann“.

Bl. 2 beg. „heimf þíflir enn eilífar“, ender „... eilífar kvalir þær fem .“.

Sml. *Postola sögur*, *Chrania* 1874, s. 336—37 og 339—40.

VIII. $12,5 \times 8,4$ cm. 2 bl. 17. årh. Grön overskrift, rød og grön begyndelsesinitial, rød ramme. Bl. 1^v ulæseligt ved slid, bl. 2 opr. ubeskrevet.

„Margretar | saga“.

Sagaens begyndelse, bl. 1^r ender „vm alla keifara þram vmm æru“.

På bl. 2^v angiver „Jon fleinþors son“ sig som skriver og ejer af dette „kuer“.

IX. $21,2 \times 15,5$ cm. 2 bl. 14. århs sidste halvdel. Bl. 2 beskåret foroven og stærkt beskadiget langs indersiden. Samme hånd som AM. 242, fol.

Jóns saga baptista.

Beg. „fem hann feða (sál.)“, end. „ef hann hefði vítað pharí“.

Fra 17. årh. ses et årstal og et personnavn.

X. $20 \times c. 11$ cm. 1 bl. C. 1500. Beskåret langs indersiden.

S. Jóhannesar opinberunarbók.

Beg. „vorv þíogi dyr“, ender „Drottinn þv hinn heilaga ok fann“.

I nedre margen bl. 1^r er skrevet „ur Raudseyjum“ (c. 1700).

XI. $16,3 \times 14,7$ cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1400. Beskåret foroven og forneden.

Jakobs saga postola.

Beg. „... þa sagði þt hvn þat ecki mega giora“, ender „... þær krapt ok dyrd...“.

XII. $20,3 \times 15$ cm. 2 bl. 15. årh. Røde overskrifter og initialer; rester af en stor begyndelsesinitial. Bægge blade ere beskadigede og særlig er af bl. 2 ydre halvdel bortskåren.

Jóns saga baptista.

Bl. 1 beg. med prologen „[þat b]yriar off“, ender „þenna herodem feigja menn uezit“.

Bl. 2 beg. „... fame ambrofiu[f]“ ender „ad fuo fem fyndin hoþz“. Sml. Postola sögur, *Chrania* 1874, s. 850—52, 858—60.

XIII. $20,5 \times 14,5$ cm. 1 bl. 15. årh. Forsk. mindre beskadigelser.

Mariu saga.

Beg. „[þ]eff hins fama hoggormz“, ender „fem flefter allez adrær“. Sml. Ungers udg., *Chrania* 1871, s. 422—26.

XIV. $19,4 \times 15,8$ cm. 2 bl. C. 1400. Forsk. mindre beskadigelser.

Dialogi Gregorii.

Bl. 1 beg. „hlo hann ath aullv athæfi munkæ“, ender „iarn eda eir eda bly“. Sml. Heilagra manna sögur, *Chrania* 1877, s. 251—52.

Bl. 2 beg. „finvm j fveþm“, ender „hvg vorn tæl navnga vorta“.

XV. $18,4 \times 13,3$ cm. 2 bl. 16. årh. Nogle mindre beskadigelser.

Prédikan — angår hviledagens helligholdelse. (Brudstykke.)

Beg. „fadir og pad ad pier“, ender „eigum ad ottaft gud“.

XVI. $18,5 \times 12,2$ cm. 1 bl. 16. årh.

Prédikan — om guds førelse.

Beg. „blo[dit] er fterkara j pier enn andinn“, ender „seo sem hann fia|pur“.

XVII. $16,6 \times 14$ cm. 2 bl. 16. årh.

Prédikan — katholsk. (Brudstykke.)

Beg. „kla2 mey sem adur“, ender „ef vier leitum til hennar“.

XVIII. $19,6 \times 13,5$ cm. 1 bl. 15. århs 1ste halvdel. Beskåret langs indersiden.

Íslensk æfintýri.

Beg. „... umm monnum“, ender „en ecki veit ek h(uat)“.

Indeholder henholdsvis slutningen og begyndelsen af to æventyr, svarende til *Íslensk æfintýri*, Halle 1882, nr C og LXXIX, af hvilke fragmenter det første er aftrykt i *Nordisk Tidsskrift for Filologi*, Ny Række, VII, s. 60—61 (Kbh. 1887).

XIX. $11,4 \times 15,2$ cm. 2 bl. 15. årh. Øvre halvdel bortskåren.

Lifssaga Jesú.

Bl. 1 beg. „... | dyrp fvo fem“, ender „en hvat ftopar pat fvo“.

Bl. 2 beg. „vl opvr“, ender „j fiavlda mifkvnar“.

Herkomst og hist.: I nedre margen bl. 1r har Arne Magnusson noteret „Fra Gudrunu Ógmundar d. i Flatey 1707“.

De tidligere fragmenter XX (*Tristrams saga*) og XXI (*Hrólfs saga Gautrekssonar*) ere overførte herfra til AM. 567 XIV og 567 XXII.

1665. AM. 668, 4to. Perg. $27 \times 19,6$ cm. 4 bl. Tospaltet. 15. årh. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. Bladene ere beskadigede ved hensmulren og beskæring, af bl. 2 er endog nedre halvdel bortskåren. På bl. 1^r er den oprindelige skrift udskrabet og sidste halve spalte nu ubeskreven.

Indhold:

1) Bl. 1^r (16. årh.). ^{a)} Om falsk ed („Huer fem fuer rangann bokar eid“), ^{b)} Formular for tings sætning og ^{c)} opsigelse.

2) Bl. 1^v. **Opbyggelige betragtninger**, vistnok en prologus, beg. „fkavmm vid fklizt.“ Efter dette stykkes slutning følger indholdsfortegnelse til det efterfølgende, hvorefter resten af spalten er ubeskreven.

3) Bl. 2—3. **Vitæ patrum**. Bl. 3 (beg. „petta fagð[1] hann“, ender „til ins heilaga fav..“) er benyttet af Unger, bl. 2 (beg. „... vid ath fkirazt j vatne“, end. „j okvnnann ftadpa..“), der indeholder dels almindelige betragtninger over martyrer og eneboere, dels et brudstykke af Antonius saga, synes nærmest at have dannet indledningen til denne recension af *Vitæ patrum*.

4) Bl. 4. **Barlaams saga ok Josaphats**.

Beg. „... ath peir gledizt“, ender „er ek hefi fva haleitvm herra“. Sml. udg. s. 155—59.

Herkomst og hist.: På et indlagt blad har Arne Magnusson afskrevet den ovennævnte indholdsfortegnelse til codex, således som membranen var i sin oprindelige tilstand; indholdsfortegnelsen lyder „Fylt æ þessi bok er vitas patrvm. þa æ[u]entyrid af | ungfru sancte Marie vm favstuna annvnciacionis æuentyr | af sancte avnnv hver hana heidrar vpp æ þr[idi]o dag. Ep[ist]er þat er barlaams faga. þa meffv dygd[ir]. þar eptur | er Michaels faga. Sidazt æ bokinne erv nockvr | æventyr avllvm kristnum monnum til nytfendar“.

Benyttelse og beskr.: *Heilagra manna sögur I—II*, *Chrania 1877*, I, s. XXIII, II, s. 534—42.

1666. AM. 669 a, 4to. Pap. $21,8 \times 16,8$ cm. 14 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnarík („manni Jonæ Olarii“ den gl. katalog). Bl. 14^v ubeskr.

Andreas saga postola.

1667. AM. 669 b, 4to. Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 15 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík („manu Jonæ Olavii“ den gl. katalog). Bl. 15^v ubeskr.

„Lið(s senere tilsat) saga hins sæla Jóhannis baptiste“.

1668. AM. 669 c, 4to. Pap. $21,2 \times 16,4$ cm. 1 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson.

Andreas drápa postola.

Brudstykke, 4 vers, beg. „Enn kom elfku þinnar“, ender „guds ær hann kross fömande“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 65.

[Ifølge den gamle katalog skulde i AM. 669, 4to endridere findes „Einn Atburdur, er fíkede a Finn-morkenne 1371 á dögum Hakonar Kongs og Olafs Erchibiskups i Nidarofe, manu A. M.“]

1669. AM. 670 a, 4to. Pap. $21,4 \times 16,7$ cm. 9 bl. 18. århs beg.

„De sancto Ansgario“. Latinsk legende.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. I.*

1670. AM. 670 b, 4to. Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 6 bl. 18. århs beg. Samme hånd som foreg. nr. Bl. 6^v ubeskr.

„De S. Wilhelmo Confesfore“. Latinsk legende.

1671. AM. 670 c, 4to. Pap. $21,3 \times 16,6$ cm. 4 bl. 18. århs beg. Samme hånd som 670 a—b. Bl. 4^v ubeskr.

„De S. Kanuto Duce“. Latinsk legende.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. IV*, s. 261.

1672. AM. 670 d, 4to. Pap. $21,4 \times 16,7$ cm. 7 bl. 18. århs beg. Samme
 . hånd som 670 a—c. Bl. 7^v ubeskr.

„De sancto Kanuto Rege“. Latinsk legende.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. III, s. 390.*

1673. AM. 670 e, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 30 bl. 18. århs beg. Bl. 1—8
 med samme hånd som 670 a—d. resten skr. af Arne Magnusson.
 Ubeskrevne ere bl. 9^v, 13—14, 16, 17^v, 21—23, 26^v—27, 28^v;
 bl. 17 er en indfæstet seddel.

Indhold:

- 1) Bl. 1—8. „De sancto Olavo“. Latinsk legende.
- 2) Bl. 9—12. ‘De Sancto Olavo sequentiæ duæ’.
- 3) Bl. 18—20. Fragmentum vitæ S. Thorlaci episcopi.
Afskrift efter AM. 386 I, 4to.
- 4) Bl. 25—26^r. De sancto Thorlaco fragmentum.
- 5) Bl. 29—30. Fragmentum legendarii: ^{a)} de S. Thorlaco,
^{b)} de Maria Magdalena (3 linjer).

Herkomst og hist.: Ang. stykke 2 har A. M. bl. 9^r noteret „Ex Miffali Nidrosienfi impresso. in folio 1519“. — Om stykke 3 udtaler han sig bl. 15^r (på Dansk) og giver her en vurdering af originalbladene i AM. 386 I, 4to; bl. 17^r indeholder en latinsk notits af lignende art. — Ang. stykke 4, hvis original nu ikke haves, oplyser A. M. bl. 24 følgende „Dette fragmentum de Sancto Thorlaco. Er fkrevet efter et pergaments blad i folio eller rettere 4to maximo, som ieg haver bekommet i Iisland, var fkrevet med god stor skrift, men ikke meget gammel, kandfke circa Ann. 1440 (rettet for 60). Bladet var fkrevet med .2. Columnner paa hver side. Men skaden var, at den överste halve deel af bladet var bortfkaaren, og icke tilbage uden den nederste halve deel. Derfor er det, at her fattes pag. priore, den överste deel af den 1te og 2^{den} Column. Er faa icke her, uden de nederste deele af paginæ prioris Columnis 1. 2. og ligeledes de nederste deele af Columnis 1. 2. paginæ posterioris. Haver, uden tvil, veret legendarium sine cantibus et officiis“. Om stykke 5, hvor forholdet er det samme som ved 4, oplyser A. M. bl. 28^r „Ex fragmento legendarii, ex Islandiâ Hafniam ad me delato. Erat in membrana in 4to. majori. habueratqve saltem lectiones, sine Collectis vel Cantibus. Ex eodem fragmento nonnulla de S. Olavo etiam exscripsi, ubi hoc Fragmentum vocavi Fragmentum c. Vide integram legendam S. Olavi. à me ex tribus fragmentis membraneis compilatam.“

Benyttelse og beskr.: ^{1. 3—5} *Scriptores rer. Dan. II, s. 532 ff., IV, 627 ff.;*
^{4—5 a)} *Biskupa sögur I, Kph. 1858, s. 401—3.*

674. AM. 670 f, 4to. Pap. $21,3 \times 17,2$ cm. 12 bl. 18. århs beg. Bl. 3—7 med samme hånd som 670 a ff., resten skr. af Arne Magnusson. Bl. 1^r, 7^v—8, 9^v ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 3—7. „**De Sancto Magno Martyre glorioso**“. *Latinsk legende. Varianter tilføjede af Arne Magnusson så vel i teksten som på bl. 1 og 2.*

2) Bl. 10—12. **Sequentia in festo Magni ducis martyris.**

Herkomst og hist.: Ang. varianterne til stykke 1 meddeler A. M. bl. 2^r „For og bag inden paa bindet af den Snorre Sturlesens chronica, som ieg eier, og begynder af Sven Alfitesön, vare liimede .2. pergaments blade i folio, hvor dog neden af vare bortskaarne nogle liner. Paa disse 2. blade vare skrevne med en haand icke ret gammel, og hverken god eller ond, legenda S. Annæ matris B. Virginis, og begyndelsen af legenda S. Magni orcadensis strax efter den anden. Af dette fragmento membraneo ere tagne de Variæ lectiones, som her staae med min egen haand skrevne. Bindet paa Snorre Sturlesens, er visseligen icke Islandsfk. maae saa disse blade vere liimede paa bindet, i Norge eller Danmark“. Om stykke 2 anføres bl. 9^r „Exscriptum ex libro officiorum Sacrorum (Messebog) in grandi folio, quem nactus sum Scardi Scardstrandenfium in occidentali Islandiâ“.

Benyttelse og beskr.: *Icelandic sagas, London 1887, I, s. 299—305; J. Porckelsson, Om digtningen på Island, s. 24.*

1675. AM. 670 g, 4to. Pap. $21,2 \times 16,3$ cm. 2 bl. 18. århs beg. Samme hånd som 670 a ff. Bl. 2^v ubeskr.

„**De Sancto Lucio** in translatio[n]e capitis sui“.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. II, 607—9.*

1676. AM. 670 h, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 25 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 2—10 indfæstede sedler med bagsiden i reglen ubeskrevet; endv. bl. 18^v—19, 22—23, 24^v, 25^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—11 (*hovedsagelig Latin*): ^{a)} Beskrivelse af tre membran-fragmenter af „Legenda de S. Olavo“, af hvilke A er lagt til grund for, B og C kollationerede med den i stykke 2 meddelte tekst, ^{b)} notitser om St. Olav, bl. a. beskrivelse af et horn med afbildninger af St. Olav, Karl d. store og Konstantin d. store og en påskrift til St. Olavs ære.

- 2) Bl. 12—18^r. **Legenda de S. Olavo.**
 3) Bl. 21. **De sancto Olavo fragmentum.**
 4) Bl. 25^r. **Sancti Olavi Regis et Martyris fragmentum.**

Herkomst og hist.: Ang. stykke 2 meddeler A. M., at alle fragmenterne vare fra Island, A i 8vo, temlig gammelt, B i 4to, yngre, af en codex opr. tilhørende kirken på Flatey i det vestlige Island, indeholdende forskellige andre legender, C i 4to, ikke meget gammelt, tillige indeholdende noget om St. Thorlak og en lectio vedk. St. Petrus; om stykke 3 meddeles bl. 20 (på Dansk), at originalen fandtes på to fra Sverig stammende pergamentsblade i folio af en codex fra 15. årh., der havde indeholdt forskellige andre legender; til stykke 4 indeholder bl. 24^r en notits (Latin), ifølge hvilken originalen fandtes på et pergamentsblad i folio, erhvervet i Danmark, den pågældende codex havde indeholdt forskellige legender.

Benyttelse og beskr.: ¹⁾ J. Pørkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 30;
^{2—4)} *Scriptores rer. Dan. II*, s. 529 ff.; *Monumenta Historica Norvegiæ, Krania* 1880, s. XXXII, 267, 271 ff.

1677. AM. 670 i, 4to. Pap. 33,4 × 21,1 cm. 2 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson.

To latinske hymner: ^{a)} „De sancto Erico rege et martyre,
^{b)} „In translatione Sancti Kanuti Ducis“ — afskrift af *Missale Lundense, Parisiis 1514.*

1678. AM. 670 k, 4to. Pap. 21,8 × 16,7 cm. 11 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 1^v, 6^v—8, 9^v, 10^v, 11^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 2—6. **Acta sanctorum in Selio** — fragment.
 2) Bl. 9—16. **De sanctis in Selio.** „Ex Breviario Nidrofienfi. impreffo in 8vo“. Bl. 10 og 11 ere AM^{skt} seddel-notitser æmnet vedrørende.

Herkomst og hist.: Ifg. bl 1^r er stykke 1 afskrevet efter et pergamentsblad fra Island i stort folio, lævning af en et legendarium indeholdende, anseelig codex.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. IV*, s. 1 ff.; *Monumenta Historica Norvegiæ, Krania* 1880, s. XXXXI, 149—51.

1679. AM. 670 l, 4to. Pap. 31,2 × 16,6 cm. 22 bl. 18. århs beg. Skr. dels af, dels for Arne Magnusson. Bl. 1 er forsatsblad, bl. 3^v—4, 5^v, 7—8, 9^v, 14—16, 20^v, 21^v, 22^v ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—3. „**De Sancto Halvardo**“. „Ex breviario Nidrosiensi“.

2) Bl. 6. **Hallvarðs saga**. *Begyndelsen, efter AM. 238 VIII, fol. Bl. 5^r indeholder en notits af A. M. om afskriften.*

3) Bl. 10—13. **Excerpta e missali**: De Johanne episcopo et confessore, De Sto Halvardo, De Augustino episcopo. *Ifg. notitser bl. 9^r afskrevne efter to pergbl. i 4to fra Island.*

4) Bl. 17—19. **“Gamallt Kvæde um Sancte Hallvard”**. Bl. 20—22, af hvilke 21—22 i seddelformat, optages af A. M.s notitser hertil.

Benyttelse og beskr.: ^{1—2)} *Scriptores rer. Dan. III, s. 601 ff., sml. Monumenta hist. Norv. s. XXXIV;* ⁴⁾ *J. Pørkelsson, Om digtningen på Island, s. 31—33.*

[*Ifg. den gamle katalog skulde i AM. 670, 4to endvidere indeholdes „Um göðu Mennena Biarna og Þord, Sanctos Iflandiæ (fed minores)“.* Den sammesteds forekommende angivelse af, at 670 a ff. ere skrevne af Ásgeir Jónsson, kan ikke være rigtig.]

1680. **AM. 671, 4to** (en tid fordelt i hæfterne a—d). Perg. Indtil 22 × 16,4 cm. 63 bl. 14. årh. Forsk. hænder (de ældste fra c. 1300). Udstyringen uensartet; initialerne, for så vidt sådanne findes, i nogle afsnit sorte, i andre røde (en enkelt grøn). Bl. 32—33^r tospaltede. Bl. 55^v og 63^v ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—8. **Theologica qvædam (Latin)**: De doctrina salubri, De scriptura sacra, De die iudicii, De beneficiis dei, Excerpta moralia e Gregorii et aliorum scriptis. *Talrige samtidige marginalia. deriblandt bl. 5^r enkelte islandske gloser.*

2) Bl. 9—16. **De ordine juris in iudicio (Latin)**. *Hist og her marginalia. Ender defekt „máhi daret. dila|cionem“; af en indholdsfortegnelse bl. 9^r ses, at afhandlingen, der standser i det 12te kapitel, har haft 18 sådanne.*

3) Bl. 17—23 (tidligere c 1—7). **Biskupa statútur** (to af Eilifr ebp, én af bp Jón i Skálholt, en forordning om helligdage).

4) Bl. 24 - 25^r. **Ræða á allra heilagra ok allra sálna messu.** Bl. 24^v n. m. *findes* to latinske notitser.

5) Bl. 25^r—26^r. **Úr 7. bréfi Bernardi ábóta af Clairvaux.**

6) Bl. 26^{r-v}. **Excerpta theologica** (*Latin*): De rationale p. p.

7) Bl. 27. **Excerpta juris canonici** (*Latin*). Bl. 27^r nederst læses

„Clericus	ecclesia	laicus	noruegia	leges
Exulat	arguitur	gaudet	confunditur	abfunt“.

8) Bl. 28—29. **Theologica nonnulla** (*Latin*): ‘De deo, christo, homine, gracia, penitencia, contritione, confessione, prudencia, morte, baptizazione’. *Adskillige marginalia.*

9) Bl. 30^r. **Versus latini de quatuor temperamentis.**

10) Bl. 30^r—31. **Biskupa skipanir** (1 af Magnús Gizurarson, 3 af Árni Þorláksson). Bl. 30^v i nedre margen læses en brevformular, hvorved opfordres til sammenskud for en trængende familie, i marginen bl. 31^r latinske formularer, bl. 31^v efter sidste forordnings slutning et latinsk stykke „de rationale“.

11) Bl. 32—33^r. **„excerpta decretorum“** (overskrift i øvre margen).

12) Bl. 33^v—34^r. **Ræða um hina heilögu kveldmáltíð.** Der- efter følger en formular for syndsbekendelse (*isl.*), hvorpå resten af siden med undtagelse af to til ovennævnte tale hørende linjer står blank.

13) Bl. 34^v. ^{a)} Første halve side, skriften udskrabet; her ses spor til en optegnelse (regnskab? *isl.*), hvori forskellige mands- og kvindenavne forekomme, — derefter har fulgt nogle linjer med mindre skrift. ^{b)} „Ef barn þat er fíkemri fíkmr uar fíkmrt“ (af Statúta Árna biskups), ^{c)} Uddrag af *jus canonicum* (*Latin*).

14) Bl. 35 (*tidligere* b 1). ^{r)} Edsformularer (*isl.*) og formular for ‘gríð’. ^{v)} Formular for bod og afløsning i en lejemålssag (*isl.*).

15) Bl. 36—39. **Latinsk kirkeretlig afhandling** — om forskellige ‘peccata’, fremstillede i vers, som derefter udlægges. *Ender defekt* „ut digitus“. *Adskillige marginalia.*

16) Bl. 40—52^v. En række **kirkeretlige bestemmelser** (‘regulæ’) med citater fra pavebreve, concilier m. v. (*Latin*). *Marginalia.*

17) Bl. 52^v—55. **De vitiis et virtutibus.** *Latinsk afhandling, standser midt på siden bl. 55^r. Marginalia.*

18) Bl. 56—62. **Kirkeretlige betragtninger** (*Latin*), beg. „Matrimonium est legitima coniunctio maris et femine“.

Bl. 63^r, opr. ubeskrevet, indeholder foruden en notits ang. indbindingen formular for et 'Ólafsminni'.

Vedlagt er Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse af 671 a—c.

Herkomst og hist.: Den nævnte notits ang. indbinding, bl. 63^r, lyder „Þessi bok hefur snorn anddreffson byndit ok f'karttada ravdv f'km“ (14. årh.); bl. 2^r øvre margen læses „Iste liber pertinet domino Stephan[o]“ (c. 1500); fra 16. årh. er bl. 25^r n. m. skrevet „Jon [benedix] son hefur lært a mig“. Desuden findes hist og her personnavne fra senere tid. På et foran indklæbet blad er for Arne Magnusson givet indholdsfortegnelse; derunder har A. M. tilføjet „Þetta lá i Skalhólte epter Mag. Þord, og hafde þar leged um hans tid. övið hvert kirkjunne tilheyrt hafi, eða epter orðed af f'krædum Mag. Bryniólfs. I eingu kirkjuregistre finnst það“. På en anden seddel bemærker han „Þessi bok er, öfæd fu, sem Sr Olafur kalladi 1699. De judiciis Latinè, med nockrum biskupa Statutum vernaculè. Ecki ennun regiltrerad“.

Benyttelse og beskr.: F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, s. 62; Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76, II, s. 43—49, 128, 279, 320, 499, 582, 594, 647; Þ. Bjarnarson, Leifar etc., Kph. 1878; Norges gl. Love, IV, s. 606—7.

1681. AM. 672, 4to (en tid fordelt i hæfterne a—c). Perg. 18 × 12,5 cm. 88 bl. 15. årh. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Bl. 83 er med undtagelse af en smal strimmel nærmest ryggen helt bortskåret. Begynder og ender defekt, lakuner efter bl. 86 og 87. Hist og her mindre ved hensmølren bevirkede huller. Bl. 86^v n. m. en koloreret pennetegning (menneskehoved).

Indhold:

1) Bl. 1—55^r. 'Parva pars oculi dextri sacerdotis' („parua pars oculi dextri sacerdotis“ bl. 55^r) : Håndbog for klerke (*isl.*).

Beg. defekt i skýring boðorðanna, i 8. bud, med ordene „hin fyrsta ef madr“, indeholder endvidere Um sjaufalda gipt heilags anda, Um sjau dauðasyndir, Um sjau sacramenta heilagrar kirkju.

2) Bl. 55^{r-v}. Um Bartholomeus postola.

3) Bl. 56^r. Um Barbaru mey.

4) Bl. 56^{r-v}. Um langaföstu hald.

5) Bl. 56^v. Guðspjallsgrein um sáðmanninn.

- 6) Bl. 57—61^r. **Messuskýring.**
- 7) Bl. 61^{r-v}. „*de sancta agatta*“ (isl.).
- 8) Bl. 61^v—62^r. „*af blasius*“.
- 9) Bl. 62^{r-v}. „*de nicholao*“.
- 10) Bl. 62^v. **Um Thómas postola.**
- 11) Bl. 63—88. **Theologisk afhandling** (isl.; brudstykke af samme som den under 1. anførte?): Um aflausn, Um siðsemi, Um dýrkaðan likama, Um guðs miskun. *Mester Remund citeres flere gange.*

Beg. „Nv er at tala“, ender „þau er fyrr eru ritud“.

Herkomst og hist.: Bl. 55, 56 og 62 nederst findes skrivernotitser, på første sted står „lef | betur enn skrifat er kærri fader og seg halfridi goda notth“. I AM. 435 a, 4^v bl. 27^v giver Arne Magnússon indholdsfortegnelse og tilføjer „Bokin hefur fyrrum vered eign Skalhóltskirkiu, þó allðri stadið i neinu regiltre þar“. En anden indholdsfortegnelse af A. M. findes foran indklæbet.

Benyttelse og beskr.: Þorv. Bjarnarson, Leifar etc., Kph. 1878.

1682. AM. 673 a, 4to. Perg.

I. 18,5 × 14,2 cm. 2 bl. C. 1200. Illuminerede afbildninger. Bladene ere beskadigede ved mangfoldige regelmæssige småhuller.

Illustreret physiologus.

Fra fenix til honocentaurus.

Bl. 2 optages helt af afbildninger af menneske-skikkelser tildels af fantastisk natur eller under fantastiske forhold (*Hauksbóks margháttaðar þjóðir?*).

Udgivet og lithografisk gengivet i Aarbøger for nordisk Oldk. og Hist. 2. Række, IV, Kbh. 1889.

II. 19,1 × 12,7 cm. 9 bl. C. 1200. Illuminerede afbildninger. Bladene ere stærkt beskadigede ved hensmulren af pergamentet.

Indhold:

1) Bl. 1—7. Illustreret physiologus.

Fra hidris til nicticorax, hvorefter nærst bl. 6^v følger tekst til et stykke om elefanten. Bl. 7^r nærst indeholder en mindre (og yngre), bl. 7^v en større afbildning af elefanten.

De nedre to tredjedele af 6^r—7^r bære med en hånd fra c. 1500 ^{a)} Bjærgprædikenens begyndelse (Latin), ^{b)} Lægeråd (Islandsk).

De ældre bestanddele ere udgivne og, med undtagelse af teksten om elefanten, lithografisk gengivne sammesteds som I.

2) Bl. 8—9. Islandsk homilie om skibets og regnbuens betydning. Uden afbildning.

III. 19 × 14 cm. 21 bl. 15. årh. (enkelte bl. 16. årh.). Stærkt beskadiget ved hensmulren og forskellig overlast; af bl. 4 og bl. 19 er nedre halvdel bortskåren.

Billedbog med enkelte linjer islandsk tekstforklaring, samt nogle uvedkommende indskud.

Billederne ere penne-tegninger, der forestille bibelske optrin, scener af helgenernes liv og lign.; dog findes også nogle af mere fantastisk natur, ornamentslyngninger m. v.

Indskudt er:

Bl. 1^r ^{a)} Stævnings-formular (isl.), ^{b)} latinske gloser, ^{c)} regnskabs-notits (isl.).

Bl. 18^r. Bön til Kristus (isl.).

Bl. 20^v. Fire böonner til Kristus (isl.).

Herkomst og hist.: Det samlede nr 673, hvoraf 673 a II og III muligvis forholdsvis tidlig ere bleve forenede, omtales i AM. 435 a, 4to bl. 24^v således „Varie figuræ Calamo delineatæ, ad historiam Christi pertinentes.

Eitt gamallt, fornyrdt og velquædet qvædi um einn heilagann mann NB. (c: AM. 673 b, 4to).

Iterum variæ figuræ.

Ymiffra dyra myndir med descriptionibus þeirra benè antiqvís.

Moralia qvædam de Navi, satis antiqva.

in 4to. Komin til min fra Sr Þordi Oddsfyne ä Völlum i Svarfadardal, enn hann fekk af Sr Þorarne i Stærta ar fkoqe. Sr Þorarinn af Illuga Jonsfyne fra Urdum, enn Illuge af Veltfiördum ein hvers stadar, hvan dan hellft vita menn eigi, enn Illuge er daudur“. Ovenstående gælder dog ikke 673 a I, om hvilket A. M. på en indlagt seddel bemærker „Þetta blæð fekk eg 1705 af Magnuse Ara fyne, hann tok það utan af fælde er fiktad var i miðl, i Dyrafirdi“. Ang. 673 a II—III har A. M. samlet udførlige oplysninger på de indhæftede papirsblade a—l og undersøger her navnlig, hvorvidt dette håndskrift er det samme som en gammel såkaldet postilla eller Lucidarius, der skal have været ved Þingvalla kirke, hvilket synes ham rimeligt; af Physiologus, der den gang i så fald har været udførligere, citeres en nu tabt sætning (sml. en i II indlagt AM^{sk} seddel). — Enkelte personnavne læses I, bl. 2^r og II, bl. 1^r og 9^v.

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar isl. tungu*, s. LXXXVII; *Analecta norrena*, Leipzig 1877; *Zeitschrift für deutsches Alterthum* 23. Bd., 1879; *Göttingische gel. Anz.* 1884, nr 12; *Aarb. for nord. Oldk. og Hist.*, Kbh. 1889 (*facss.*).

1683. AM. 673 b, 4to. Perg. $18,5 \times 12,5$ cm. 5 bl. C. 1200. Bladene ere stærkt beskadigede ved hensmulren. Begynder og ender defekt.

Placitusdråpa.

Bogstavret aftrykt i *Opuscula philologica* s. 214—22.

Under teksten bl. 1—2^r findes nogle halvtudslettede islandske optegnelser om vejrliget (julemærker?), fra slutn. af 14. årh.

Herkomst og hist.: Se foregående nr.

Benyttelse og beskr.: Program fra den lærde skole på Bessastadir, Vídey 1833 (fejlagtig cit nr 678); *Frumpartar isl. tungu* s. LXXXVII; *Corpus poet. bor.* s. XLII; *Göttingische gel. Anz.* 1884, nr 12; *Opuscula philologica*, Kbh. 1887, s. 210—64

1684. AM. 674 a, 4to. Perg. $19 \times 11,8$ cm. 33 bl. C. 1200. Af bl. 32 er kun en stump nedentil nærmest ryggen bevaret, af bl. 33 er ydre halvdel bortsmulret, bl. 9, 16, 31 ere beskadigede foroven. På bl. 1^r er skriften fordunklet. Defekter findes efter bl. 17, 18, 26.

Den islandske **Elucidarius**.

Udg. i fotolithografisk aftryk København 1869.

Herkomst og hist.: Håndskriftet opføres i AM. 435 a, 4to bl. 23^v på følgende måde „Elucidarius (s rettet til m). Liber Theologicus in formâ Dialogi. Codex singularis orthographiæ — In octavo. Et[, absque dubio, overstreget] opus, quod Anshelmo [upponitur, et inter illius opera impreffum extat“. *Marginalia* findes bl. 6^r, 9^r, 17^r, 18^{r-v}, 24^r — se AnO. 1858, s. 51—52. Membranen har i sin tid — som det fremgår af en notits i AM. 676 a, 4to — tilhørt sysselmanen Einar Eyjölsson, der benævnte den bokin *dýra*; se herom AnO. 1858, s. 82—83.

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar isl. tungu* s. LXXXVII—XCIII; *Nord. Oldskrifter VII (Lucidarius, Kbh. 1849)*, s. XVII—XVIII; *Annaler for nord. Oldk.* 1857—58; *Det Arnam. Hskr.* Nr 674 A, 4to, udg. i fotolit. Aftryk, Kbh. 1869; *Aarbøger for nord. Oldk.* 1870; *Corpus poet. bor.* s. XXXIX; *Göttingische gel. Anz.* 1884, nr 12.

1685. AM. 674 b, 4to. Pap. $21 \times 14,7$ cm. 12 bl. Tospaltet. 15. årh.
Røde initialer.

Elucidarius, på Latin — i udtog.

Ender defekt „gaudium est angelis | dei fuper vno p(e)c-
catore“.

Benyttelse og beskr.: Nord. Oldskrifter VII (*Lucidarius*, Kbh. 1849), s. VII
XVIII.

1686. AM. 674 c, 4to. Perg. $31 \times 22,9$ cm. 2 bl. Tospaltet. C. 1300. Rød
initial-gennemstregning.

Elucidarius, på Latin.

Beg. „alteram corporalem“, end. „D. Vnde nomen accepit?“,
Lib. I, cap. 6—11.

Benyttelse og beskr.: Nord. Oldskr. VII (*Lucidarius* Kbh. 1849), s. VII.

1687. AM. 675, 4to. Hauksbók (sml. AM. 371, 4to og 544, 4to). Perg. 24
 $\times 15,2$ cm. 16 bl. C. 1300. Svage spor til initialer. Af
bl. 14 er ydre hjørne foruden afrevet.

Den islandske Elucidarius.

Ender defekt „En krtar men þor ok“. Aftrykt AnO 1858,
s. 99—151.

Herkomst og hist.: Håndskriftet, der fra først af har udgjort en del af Hauksbók,
er skrevet med en hånd, der ellers ikke genfindes i denne membran. Ang.
marginalier se AnO. 1858, s. 98.

Benyttelse og beskr.: Ant. Tidsskr. 1846—48, s. 115; Nord. Oldskrifter VII
(*Lucidarius*, Kbh. 1849). s. XVII—XVIII; *Biskupa sögur* I, s. XI; *Annaler*
for nord. Oldk. 1857—58.

1688. AM. 676 a, 4to. Pap. $20,7 \times 16,6$ cm. 8 bl. 17. årh. Skr. af
(sysselmand) Einar Eyjólfsson. Bl. 1^r er ubeskrevet. Af bl. 7^r
er kun nederste fjærdedel beskrevet.

Den islandske Elucidarius.

Afskrift af AM. 674 a, 4to delvis; beg. „En fa ef bok peffa
les“, ender „er blezon Gops“.

Herkomst og hist.: Foran er indklæbet sedlerne a—d, af hvilke de tre første
indeholde notitser af Arne Magnusson om denne afskrift, den fjerde er et
brudstykke af et brev fra Grimur Einarsson, 1701, der meddeler oplysninger
om AM. 674 a, 4to. Se herom AnO. 1858, s. 82—83.

Benyttelse og beskr.: *Annaler for nord. Oldk.* 1858.

1689. AM. 676 b, 4to. Pap. $21,5 \times 17$ cm. 19 bl. 17. årh. (bl. 1—3 senere tilføjede af Arne Magnusson). Bl. 2^v — 4^r , 19^v ubeskrevne. Enkelte sider ikke fuldt beskrevne.

Den islandske **Elucidarius**.

Afskrift af AM. 674 a, 4to . Det opr. hskr. beg. bl. 4^v med ordene „En fa ef boc peffa“, ender „Orygleikr enoch ok“. På bl. 1— 2^r har Arne Magnusson afskrevet begyndelsen af AM. 674 a, 4to til „huat G. ef. Magister G“.

Herkomst og hist.: Oplysninger om afskriften giver A. M. på et tilhørende forsatsblad; se herom AnO. 1858.

Benyttelse og beskr.: Annaler for nord. Oldk. 1858, s. 52—53.

1690. AM. 677, 4to. Perg. $27,5 \times 16,5$ cm. 41 bl. C. 1200. To forskellige hænder; bl. 1—6 røde og sorte initialer, røde overskrifter, senere store røde initialer, mod slutningen hist og her grønne. Pergamentet skørt og hensmubrende, særlig beskadigede ere bl. 7—17 (foroven), bl. 25—26, 31—32, 36, 40 (ydre margen), af bl. 41 er en strimmel langs yderkanten bortreven. Forskellige defekter.

Indhold:

- 1) Bl. 1^r . **Tólf pallar ósóma.**

Beg. defekt „ti af himni“.

- 2) Bl. 1^r —6. „**liber f[ancti] augvftini qvi dicitur prosper**“.

- 3) Bl. 7—24. **Homiliur Gregors páfa ens mikla.**

Beg. „(æ)go haft“, end. „under hanf velldi ero“.

- 4) Bl. 25—41. **Dialogi Gregors páfa ens mikla.**

Beg. „necquert fin“, end. „fialff ok fagþir“.

Aftrykt i P. Bjarnarsons *Leifar*.

Herkomst og hist.: Af de i AM. 435 a, 4to bl. 22^v givne oplysninger erfares, at codex stammer fra Kálfafell i Fljótshverfi, hvor man mente det var en Karlamagnús saga. Om den her så vel som for i membranen indholdte indholdsfortegnelse og om A. M.s øvrige på foran indsatte notissedler meddelte oplysninger se „Leifar“.

Benyttelse og beskr.: Frumpartar isl. tungu s. XCIII—IX; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; Tidskr. f. Philol. og Pæd. II, 290—91; Heilagra manna sögur I—II. Chrania 1877, s. VIII, X; P. Bjarnarson, *Leifar* etc., Kph. 1878 (3 facss.); Göttingische gel. Anz. 1884, nr 12; Arkiv f. nord. filol. V, s. 142—49.

1691. AM. 678, 4to. Perg. $18,7 \times 13,5$ cm. 49 bl. (+ forsatsblad). 14. årh. Marginalia findes bl. 14^r (et navn), 28^v—29^r (tillæg til teksten).

Ordo ecclesiastici usus per anni circulum observandus.
Næppe fuldstændig.

Slutningen (bl. 44—46^r) skr. med en særlig hånd; derefter optages resten af dette læg, bl. 46^r—49, af

Latinske psalmer med tilhørende noder.

Bl. 49^v ulæseligt ved slid. Forsatsbladet er et senere tilsat, beskrevet perg.-bl. af et latinsk kirkeligt hskr. (c. 1200).

1692. AM. 679, 4to. Perg. $26,8 \times 17$ cm. 60 bl. 13. årh. Stor begyndelses-initial, røde og grønne initialer, i marginen henvisningstegn af samme farver; røde overskrifter. Talrige udfyldningsmarginalier, bl. 39^r ses en sådan udraderet. Bl. 1^r opr. ubeskrevet. Bl. 59^v optages af en pennetegning (en siddende skikkelse med verdenskuglen i venstre hånd, den højre hævet til velsignelse). Muligvis enkelte defekter.

'Ordo ecclesiastici usus per anni circulum observandus'.

Efter tekstens slutning bl. 59^r optages sidens sidste tredjedel af et brev (isl.) fra biskop Jón i Skálholt af år 1464, hvorved den i Niðarós domkirke gældende gudstjenesteorden indskærpes for Skálholt.

Bl. 1^r (14. århs slutn., delvis islandsk). Notits om gudstjenesteorden. Stykket ender med en opregning af navnene på fire Skálholtske biskopper (Jón Sigurðarson, Gyrðr, Þórarinn, 'Othgeir' Þorsteinsson) og tre præster.

Bl. 60 ($18,5 \times 11$ cm. 15. årh. Senere tilføjel. Isl.).
*) Formaningsbrev, vistnok fra biskoppen i Skálholt — angår, som det synes en arvesag mellem søskende, hvor navnene Solveig og Steinunn forekomme; af skriften er noget ved begyndelsen og langs ydre margen afrevet, *) To formularer, til brug ved Skálholt-biskoppens embedsforretninger.

Herkomst og hist.: Foran er indklæbet tre sedler, på hvilke Arne Magnusson meddeler ^{a)} „Ordubok. Komin til min nordan ur landi, og þákal hafa fylgt ein hverri kirkiu i Vöðlapingi“, ^{b)} „Ordubok cum approbatione Johannis

Episcopi Scalholtenfis — eg eignadizt bokina 1704^a, ^{c)} „Þetta hefi eg accurate confererat við annað Exemplar“. *Penneprøver og lignende marginalia* (nogle persónnauðn) finðes bl. 1^r, 9^r, 17^v, 25^r, 37^{r-v}, 45^v, 57^v, 59^v.

Benyttelse og beskr.: *F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, 483.*

1693. AM. 680 a, 4to. Perg. 25,7 × 15,8 cm. 105 bl. 13. årh. Røde initialer.

Af bl. 31 er nedre halvdel bortskåren, på bl. 18^r er nederste linje delvis udraderet; adskillige tillægs- og udfyldningsmarginalia.

‘Ordo ecclesiastici usus per anni circulum observandus’.

Ender defekt.

Bl. 1 er et med håndskriftet sammenhæftet brev. Selve brevet (isl.) — fra biskop Jón i Skálholt af år 1464, hvorved den i Niðarós domkirke gældende gudstjenesteorden indskærpes for Skálholt — optager bl. 1^v; på bl. 1^r er senere skrevet optegnelser om tiden for visse kirkefester (isl.) og derover „versus valentes ad inchoandas pasiones evangelicaf“ (efterfulgt af et latinsk vers i fire linjer).

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Ordu-bok cum approbatione Johannis Episcopi Scalholt. Eg eignadizt bokina 1704“. Bl. 97^v n. m. er skrevet „Stavpullin í fkalholtli uar reiftur. Þáidía | dagin næsta þýrur laurencius Messo. | Anno domini. M^o. ed^o. lxx^o. sexto“. Derunder står så med en anden og yngre hånd „anno domini M^o d^o xxx^o vii“.

1694. AM. 680 b, 4to. Perg. 25,2 × 15,8 cm. 7 bl. 15. årh. Røde initialer. Af bl. 7 er kun første halve side beskrevet.

Ordo ecclesiastici usus (eller lign.).

Brudstykke. Over første side står som kolumnetitel „Notate omnium menfium“.

Foran bl. 1 ses indre margen af et bortskåret blad; her læses en verslinje om Sóti og Blavus.

1695. AM. 680 c, 4to. Perg. 25,2 × 16 cm. 2 bl. C. 1400. Røde og grønne initialer.

Psalmi Davidis.

To brudstykker. Bl. 1^r er med en yngre hånd skrevet „Ordo ufus Eccefiastici“.

696. AM. 681 a, 4to. Perg. $21 \times 16,5$ cm. 10 bl. C. 1500. Bl. 9^v ulæseligt. Af bl. 2 har en strimmel været afskåret, men er senere påsyet.

Indhold:

1) Bl. 1—8. **Duggals leizla.**

Ender defekt „under udi þeffum“; af det efter bl. 8 følgende blad, der viser sig at have været fuldt beskrevet, ses endnu en rest nederst.

2) Bl. 9. **Latinsk sermo.** Brudstykke.

3) Bl. 10. **Mariu saga.**

Beg. „halldner j daudlagum líkam“, *Mariu saga*, *Chrania* 1871, s. 683, ender „fem hin andada kona hafði homum fagt“.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel meddeler Arne Magnusson „Þetta feck eg 1708. af Eiríki Biarnafyne, enn hann hafde það feinged hia máge finum Sr Þorleifi Gudmundz fyne ä Hallorms stad fyrer nockrum ärum“. Hermed stemmer A. M.s optegnelser om dette hskr. i AM. 435 a, 4to bl. 21^v, hvor der efter ordene E. B. tilføjes „lögrettumanni ur Auðflordum“.

Benyttelse og beskr.: *Heilagra manna sögur*, *Chrania* 1877, s. XII; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860.

1697. AM. 681 b, 4to. Perg. $17,8 \times 12,8$ cm. 4 bl. C. 1500. Bl. 4 beskadiget ved et hul. Bl. 1—2 have oprindelig været opbevarede i AM. 696, 4to.

Duggals leizla.

Tø brudstykker, svarende til *Heilagra manna sögur* I, s. 342²¹—344³⁵ og s. 351³⁰—354¹⁰, hvor de findes benyttede. Sml. også K. Gislason, 44 Prøver.

1698. AM. 681 c, 4to. Perg. $23,6 \times 18,3$ cm. 1 bl. C. 1400. Flerfarvede initialer, røde overskrifter.

Indhold:

1) Bl. 1^r. Niðrstigning Páls postola til helvítis. Slutningen, beg. „...j helvite“.

2) Bl. 1^{r-v}. **Duggals leizla.** Ender „þeim til æ minningar“. Se *Heilagra manna sögur* I, s. 329—31, hvor bladet er benyttet. Sml. også K. Gislason, 44 Prøver.

Herkomst og hist.: På foden af bladet har Arne Magnusson skrevet „Fra Odde Sigurdz fyne, mier fendt til Kaupenhafnar.“

1699. AM. 681 d, 4to. Pap. $21 \times 16,8$ cm. 60 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Ólafsson (ifg. den gl. kat.).

Duggals leizla.

Afskrift efter AM. 681 a, 4to.

1700. AM. 682, 4to. Pap. $21,5 \times 16,6$ cm. 36 bl. (fol. 1—34 + 8bis og 30bis). 18. århs beg. Skr. af Jón Ólafsson (ifg. den gl. katalog). Bl. 34^v ubeskr.

„Meffu fkyringh [oc] allra (tida)“.

Benyttelse og beskr.: Finn Magnusen, *De gamle Skandinavers Inddeling af Dagens Tider*, s. 82.

1701. AM. 683 a, 4to. Perg. 24×18 cm. 3 bl. C. 1400. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Alle bladene ere beskadigede, af bl. 1 er et større hjørne forneden afskåret.

Indhold:

1) Bl. 1—3. **Exorcismi et benedictiones** ^(a) Consecratio salis et aqvæ, ^{b)} Conjuratio contra dæmones, ^{c)} Benedictio carniū ceterorumqve alimentorum).

2) Bl. 3^v (c. 1500). „Teffe effterfcreffne foibydwer then helghe | kærke fyn hegn oc befkerimelfe“.

Udførlig beskrevet i Norges gl. Love IV, s. 553—56 som oprindelig henhørende til AM. 62, 4to.

1702. AM. 683 b, 4to. Pap. $21,3 \times 17,2$ cm. 11 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson.

Exorcismi et benedictiones — afskrift af AM. 683 a, 4to.

Bl. 1—2 optages af A. M.s notitser om de fra AM. 62, 4to af ham fjærnede tillæg, bl. 6 er en indfæstet seddel med optegnelser ang. afskriftens kollation.

1703. AM. 683 c, 4to. Perg. $16,8 \times 13$ cm. 1 bl. 14. årh. + 4 af Arne Magnusson skr. papiribl.

Jólaskrá.

Efter juleskræens slutning er på resten af bladet skrevet:

Bl. 1^r (14. årh.). Góðs er Olafr bærill flutti etc. — *vistnok i arveskifte.*

Bl. 1^v (c. 1500). Regnskabsnotitser angående købet af et skib.

Papirsbladene 1—4 indeholde afskrift af de to sidstnævnte stykker, af hvilke det første dog kun delvis har kunnet læses.

Af A. M.s notitser bl. 2 i AM. 683 b, 4to ses, at dette blad opr. har siddet bagved lovbogen AM. 62, 4to.

1704. AM. 683 d, 4to. Perg. 20,3 × 15,3 cm. 1 bl. 15. århs slutning. + 2 af Arne Magnusson skr. papirsbl.

Koloreret, stående billede af den hudflettede og forhånede Kristus.

Ovenover læses slutningen af en precatio latina ad Christum.

I ydre margen er skrevet en beretning om dette billedes forfærdigelse på pave Gregors bud og om den til dette knyttede aflad (Gammel-dansk).

Papirsbladene 1—2 indeholde afskrift af det på pergamentbladet skrevne; dog er precatio latina her fuldstændig; altså må senere øvre rand af pergamentbladet være afskåret.

Ifg. A. M.s notitser bl. 2 i AM. 683 b, 4to fulgte dette blad umiddelbart efter AM. 683 c, 4to og var membranens sidste blad; indersiden, der aldrig havde været beskrevet, var fastklæbet til bindet.

1705. AM. 684, 4to. Perg. 18,5 × 14,6 cm. 8 bl. 15. århs beg. Forskelligfarvede initialer, røde overskrifter. Bladene ere stærkt beskadigede ved hensmulren.

Guðfræðisritgjörð.

Indholdet angives uden på hæftets papbind at være 'Atta sælur, Friðr þessa heims, Um dauðann, Um hjúskapar sakrament, Um skriptir, Um bannsverk, Um höfuðdygðir, Um höfuðsyndir'. Begynder og ender defekt.

Herkomst og hist.: På to tilhørende sedler giver A. M. en kortere indholdsfortegnelse, hvoraf ses, at opr. begyndte brudstykket med „ur Petri et Pauli Sögu“, hvorom A. M. tilføjer „habeo alibi“, og at amtmand Müller havde fået disse blade på altinget, men senere på Bessastadur bortkastede dem som værdiløse, hvorefter de opsamledes af mag. Jón Vídalín.

1706. AM. 685 a, 4to. Perg. $15,5 \times 12,5$ cm. 7 bl. C. 1500. Åben plads for initialer. Bl. 3 har aldrig haft fuld bredde; bl. 7^v er ubeskrevet.

Minna forsagnir ok griðamál.

Begynder defekt i et *Martinus minni*, derefter 7 andre formularer.

1707. AM. 685 b, 4to. Perg. $14,8 \times 12,7$ cm. 1 bl. 15. årh. Forskellige mindre huller.

Elucidarius. — Brudstykke.

Beg. „svo sem dögfull pionar Guð“, ender „langt líf at marger“, *Ann. f. nord. Oldk.* 1858, s. 135¹⁸—38⁹⁰.

1708. AM. 685 c, 4to. Perg. $15,8 \times 12$ cm. 8 bl. 14. århs beg. Hist og her spor til farvede initialer. Af bl. 1 og 7 ere større stykker bortskårne, bl. 1—6 ere ved hensmubren stærkt hullede.

Islandsk bearbejdelse af Prosperi Aquitani liber sententiarum et liber epigrammatum.

Brudstykke, begynder og ender defekt.

Benyttelse og beskr.: P. Bjarnarson, *Leifar etc.*, Kph. 1878.

1709. AM. 685 d, 4to. Perg. $16 \times 12,3$ cm. 32 bl. 15. årh. Delvis farvede initialer og røde overskrifter. De fleste blade ere mere eller mindre beskadigede ved hensmubren. Flere blade have uregelmæssig form. Bl. 32 med undtagelse af en latinsk anrørelse på bagsiden ubeskrevet.

Indhold:

1) Bl. 1—8^v. **Um sjálfspekking ok syndameðvitund.** Uden lakuner, synes at være en fuldstændig afhandling eller i al fald et selvstændigt afsnit af en sådan.

2) Bl. 8^v—10, **Elucidarius** („híer hefur vpp elucidarium“). Begyndelsen til „M. þa var hann and“, *Ann. f. nord. Oldk.* 1858, s. 58²³.

3) Bl. 11—24^r. **Alcuini de virtutibus et vitiis liber** — i islandsk oversættelse.

Begynder defekt „til fkrípta gongu“. Sml. den latinske teksts kap. 12 De poenitentia.

4) Bl. 24^r. („Fyrer h)ueria fauk flyði jesus“, hvorefter ‘v flóttagreininir’ opregnes.

5) Bl. 24^v—29^r. **‘Algorismus’**. *Islandsk.*

6) Bl. 29^r—31^r. Værdiberegning, mål- og vægtangivelser, geometriske og andre beregninger, forskellige alfabeter, græske og latinske talord, om verdensbygningen efter ‘imago mundi’. *Islandsk.*

7) Bl. 31^v. Um Móyses. *Gudelige betragtninger; standser afbrudt.*

Af marginaler mærkes bl. 22^r årstallet 1569, bl. 24^r en optegnelse om et antal fisk af forskellige sorter (isl.).

1710. AM. 686 a, 4to. Perg. 21 × 15 cm. 2 bl. C. 1400. Af bl. 2 er en strimmel langs yderkanten bortskåret. Bladene ere beskadigede ved anvendelse til indbinding. Efter bl. 1 en lakune.
Islenzkar homiliur. *Brudstykker.*

1711. AM. 686 b, 4to. Perg. 20,2 × 13,5 cm. 5 bl. 13. århs beg. Bl. 3 er den øvre strimmel af et blad (indeh. ialt 9 linjer), bl. 4 det tilsvarende stykke af et dermed sammenhængende blad, af hvilket dog mere end ydre halvdel er bortskåret, bl. 5 ydre strimmel af et blad. To her indlagte bladstumper ere overførte til AM. 655 XXI, 4to.

Islenzkar homiliur.

Brudstykker. Bl. 1—3 aftrykte i „Leifar“.

Herkomst og hist.: Ifg. to foran indklæbde seddelnotitser af Arne Magnusson have disse blade tilhørt Jón Jónsson på Hamraendar.

Benyttelse og beskr.: Frumpartar isl. tungu s. C—CIII; P. Bjarnarson, *Leifar etc.*, Kph. 1878; *Göttingische gel. Anz.* 1884, nr 12.

1712. AM. 686 c, 4to. Perg. $18,2 \times 13$ cm. 1 bl. C. 1200.

Íslenzk homilia (Om betydningen af tiden for de kristelige kirkefesters afholdelse).

Brudstykke, trykt i Frumpartar, s. C—CIII.

Benyttelse og beskr.: *Frumpartar isl. tungu; Göttingische gel. Anz. 1884, nr 12.*

1713. AM. 686 d, 4to. Pap. $21,1 \times 16,5$ cm. 3 bl. C. 1700. *Skr. af Arne Magnusson. Bl. 3^v overklæbet.*

Afskrift af AM. 686 c, 4to — i to eksemplarer.

1714. AM. 687 a, 4to. Perg. $15,9 \times 12,4$ cm. 6 bl. *Skr. sandsynligvis 1479, hovedsagelig med en særdeles fin og sammentrængt skrift, der lader åben plads for initialerne — bl. 1 findes dog sorte sådanne. Rester af samme hskr. ere AM. 688 c, 4to og AM. 56, 8vo (bl. 1—3).*

Gejstlige statuter og kirkeretlige bestemmelser m. fl. småstykker (om tiende; værdiberegning; 'lögfesta'-formular, formular for trolovelse) — *alt islandsk.*

Begynder og ender defekt, endv. lakuner efter bl. 2, 4, 5. I øvre margen bl. 2^r står „Anno domini M cd° lxx°. nono“, med samme hånd som teksten.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.*

1715. AM. 687 b, 4to. Perg. $17 \times 11,7$ cm. 2 bl. C. 1500. *Fin og sammentrængt skrift.*

Indhold:

1) Bl. 1^r. **Gátur íslenzkar.**

2) Bl. 1^v—2. **Tvisöngs-melodi i noder** med tilsvarende latinsk tekst.

Herkomst og hist.: *Bl. 1^r i nedre margen har Arne Magnusson antegnet „Fra Gudrunu Ógmundardóttur i Flatey 1707“. Følgende ældre marginal-notits findes bl. 1^v n. m. „Þessa tuiſſongl' bock a eg greipur Þorleifſſon ef ſkal oræntur | ueza epter minn þavdur þvi hann ſagðizt hana avnlgvm gepit hapa ſidazt ec ſkilda vid hann a ſker(d)ingl'ſtodvm og ec viſſa at þ(e)ur [þu] biðer minn | og biozn jon ſon hoptv þeſſa bock j lane“. En Greipur Þorleifsson kendes som præst på Staur på Snæfjallaströnd i 16. årh.*

Benyttelse og beskr.: *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 195.*

716. AM. 687 c, 4to. Perg.

I. $18,2 \times 14$ cm. 4 bl. C. 1500. Bl. 1 beskadiget.

Optegnelser om messedage, **prædikener** (sermónar) med tilhørende bønner — på *Islandsk*.

II. $19 \times 14,3$ cm. 2 bl. 14—15. årh. Beskadigede ved hensmulren. Bladene ere opr. beskrevne med stor og regelmæssig skrift fra 14. årh., hvortil høre røde overskrifter og forskelligfarvede initialer; senere er (i 15. årh.) større del af bl. 1 beskrevet med mindre, sammentrængt skrift.

Indhold:

1) (ældre hånd). Latinske dåbsformularer.

2) (yngre hånd). ^{a)} Notitser af Kristenretten ang. barnedåb,

^{b)} Bön ved jordefærd — *alt islandsk*.

Herkomst og hist.: I bl. 1—2 og II ere ifg. marginal-notitser af Arne Magnusson „Fra Gudrunu Ógmundardottur i Flatey 1707“, I bl. 3—4 „Fra Sigurdi Sigurdzlyne ä Firde 1707“.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. II, s. 48.*

717. AM. 687 d, 4to. Perg. $15 \times 10,1$ cm. 2 bl. C. 1500.

Indhold:

1) Bl. 1^r. **Latinske Maria-bønner**, til fremme af vanskelig forløsning.

2) Bl. 1^v. **Islandsk runeremse** i versform.

3) Bl. 1^v—2^r. **Lönskrift-alfabeter.**

4) Bl. 2^r. **Runestavenes navne med latinsk omskrivning.**

5) Bl. 2^v. **Latinske besværgelsesformularer og bønner.**

Herkomst og hist.: På et tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret „Þetta feingid 1704. fra Gudrunu Ógmundardottur i Flatey“.

Benyttelse og beskr.: *Islenzkar Þjóðsögur I, s. IX; P. G. Thorsen, Runernes Brug til Skrift (Cod. Runicus Kbh. 1877) s. 35 (facs., omvendt); B. M. Ólsen, Runerne i den oldislandske Lit., Kbh. 1883, s. 107—8; Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt., s. 17 ff.; L. Wimmer, Die Runenschrift, Berlin 1887, s. 281 ff.*

1718. AM. 687 c, 4to. Perg. $30,6 \times 25$ cm. 1 bl. C. 1600. Bagsiden ubeskreven.

Latinske besværgelsesformularer, tildels kredsformig opskrevne, med nogle galdrestave i det åbne rum mellem indre og ydre kreds.

1719. AM. 688 a, 4to. Perg. $15,3 \times 12$ cm. 14 bl. 15. årh. Bl. 14^v synes aldrig at have været beskrevet. Forskellige lakuner.

Indhold:

1) Bl. 1—2. **Alcuini de virtutibus et vitiis liber** — i islandsk oversættelse.

Beg. „(hór)domur uerð af“, ender „allað ymflegar grunder“. Se den lat. teksts kap. 21—25.

2) Bl. 3—9^r. **Um sjálfspekking ok syndameðvitund**. Samme afhandling som i AM. 685 d, 4to. Efter bl. 8 findes en lakune.

3) Bl. 9^r—14. **Um bannsverk, iðran, skriptir**.

Beg. „Meistare remundus seger svo þ finne fumma“. Efter bl. 13 en lakune; standser afbrudt.

1720. AM. 688 b, 4to. Perg. $15,8 \times 12,5$ cm. 3 bl. 15. årh. Af bl. 1—2 er skriften næsten fuldstændig bortsmulret.

1) Bl. 1—2. **Statúta Eilífs erkibiskups** (hin priðja).

2) Bl. 3. ^{a)} „P[enit]encia xliij annorum“ etc., ^{b)} „[P]enitencia adullterium“ — *bægge på Islandsk*. ^{c)} ‘bodoiðh fkipat af heria íauunde laurencio ok eighi hola biskupum’; ender defekt.

1721. AM. 688 c, 4to. Perg. $15,3 \times 12,2$ cm. 9 bl. Skr. c. 1479. Samme udstyring som AM. 687 a, 4to, med hvilket det opr. har hørt sammen. Bl. 5 og 7 have aldrig haft fuld størrelse. Bl. 1—5 ere beskadigede øverst ved indre margen.

Gejstlige statuter og kirkeretlige bestemmelser (islandske), 13—14 årh.

Begynder defekt.

Jón Sigurðssons udførligere beskrivelse er vedlagt.

1722. AM. 689, 4to. Pap. $20,5 \times 15,8$ cm. 68 bl. 18. århs beg. Skr. af Magnús Einarsson. Kun de lige sider ere beskrevne. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

En tale mod de norske biskopper (Anecdoton hist. Sverreri regis Norv. illustrans) — *gl. Norsk.*

Afskrift efter AM. 114 a, 4to.

1723. AM. 690, 4to. Pap. $20,8 \times 16,7$ cm. 52 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson.

En tale mod de norske biskopper (Anecdoton hist. Sverreri regis Norv. illustrans) — *gl. Norsk.*

Afskrift efter AM. 114 a, 4to.

I marginen forsynet med A. M.s egenhændige tekstrettelser og henvisninger.

1724. AM. 691, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 8 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 8^v ubeskr.

Páfatal.

Rækken har opr. sluttet med Nicholaus IV, hvorefter senere fire navne ere tilføjede.

Afskrift efter AM. 415, 4to.

1725. AM. 692 a, 4to. Pap. $20 \times 16,7$ cm. 16 bl. Tospaltet. 17. århs sidste halvdel. Skr. af præsten Egill Helgason (ifg. den *gl. katalog*).

„**YHOMNHMATA**“ o: blandede latinske optegnelser af theologisk indhold.

Ender defekt.

Herkomst og hist.: Hertil hører sandsynligvis følgende 692 vedføjede AM^{ske} notits „Þetta tok eg til láns i Hvamme hia Sr Magnuse Magnus'yne, tilheyrrer Sigurdi Eigels'yne i Asgarde, og er med hendi Sr Eigels Helga'onar“. — Endnu en anden AM^{sk} seddelnotits „Madame Hilldar Arngr. dottur i Hvamme til láns“ findes vedlagt AM. 692, 4to.

1726. AM. 692 b, 4to. Pap. $21,2 \times 16,6$ cm. 40 bl. (pag. 181—260). 17. århs slutning. Bl. 40^v ubeskr.

„שלש Triental Mifeziæ et Giatæ | pad er þriaz Homiliæ in Psalmum 51. Davidis“.

1727. AM. 692 c, 4to. Pap. 21×17 cm. 8 bl. (pag. 261—76). 17. århs slutning. Bladene vise sig ved skrift og paginering som opr. henhørende til samme hskr. som foregående nr. Bl. 8^v ubeskr.

„Sendibæf til Jöns Ulfz fonar“ — af Páll Björnsson.

Dateret 24. nvb. 1671; advarsel mod trolldom.

1728. AM. 692 d, 4to. Pap. $21 \times 16,4$ cm. 17 bl. (pag. 277—308). 17. århs slutning. Viser sig — bortset fra bl. 1, der ikke er indbefattet i ovennævnte ældre paginering — som henhørende til samme hskr. som foreg. nr.

Indhold:

1) Bl. 1. **Um kómetuna 1680.** Islandsk med latinske citater; efter D. P. B.

2) Bl. 2—5^r. „Itineziarium et Anni Iesu Christi Historia à | Baptismo ad Primum Pascha“. Latin.

3) Bl. 5^v—6^r. „Harmonia Resurrectionis“. Latin.

4) Bl. 6^v—17. „Annotatiunculæ yffer nockur oracula | Epistolazum Paulinazum“.

1729. AM. 692 e, 4to. Pap. $21 \times 16,7$ cm. 50 bl. 17. århs slutn. Samme hånd som på de nærmest foregående numre. Bl. 16 og 23 ere indfæstede sedler.

Prædikanir.

Hskr. ender defekt og har vistnok også ellers lakuner.

1730. AM. 692 f, 4to. Pap. $21,3 \times 16,8$ cm. 9 bl. 17. århs slutn. Samme hånd som de nærmest foregående nrr.

Indhold:

- 1) Bl. 1. „**Siön Sira Jöns yngra Eiölfsfonar i Hvamme i Ndl.**“
- 2) Bl. 2—9. „**Ex Christophori Heidmani Tractatu de Palæstina five Terna | sancta 1625 edito.**“ *Latin.*

1731. AM. 692 g, 4to. Pap. $20,5 \times 16$ cm. 102 bl. Tospaltet. 17. århs slutn. Samme hånd som nr 692 b—f. Bl. 67 og 81 ere vedlagte sedler; af de øvrige blade stå mange helt eller delvis blanke, adskillige bære kun en overskrift.

‘Lexicon theologicum’ — en art kommentar over forskellige theologiske begreber. Heri optaget „**ANNALES EX MATTHÆO DRESSERO**“.

Efter en påskrift bl. 67^v kunde samlingen muligvis skyldes Þórður Björnsson til Garpsdalur.

1732. AM. 692 h, 4to. Pap. $16,8 \times 20,6$ cm. 52 bl. 17. århs slutn. Forsk. hænder. Bl. 46^v og 52^v ubeskr. Bl. 46 senere tilsat.

Indhold:

- 1) Bl. 1—41. „**Þriar predikanir yfer | þann XXV Daidiz | psalm**“. Ifg. den gl. katalog „Sr Páls Biörnsfonar i Selárdal“.
- 2) Bl. 42. Tvær visur ferskeyttar, af religiöst indhold. Nedskevne på et i øvrigt blankt blad.
- 3) Bl. 43—46^r. **Tveir sálmar**, af præsten Ólafur Jónsson på Sandar. Den første med A. M.s broders, Jón Magnússons hånd.
- 4) Bl. 47—52^r. „**COMPAAS | Ad Lande liffande Manna: | Rom: 8.**“. Standser afbrudt.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 458.

[Ifølge den gamle katalog skulde i nr 692 endvidere findes „Undervijfan um Mynt og Mæler fem getur um i Gamla og Nya Testamentenu“ og „Kvæde fem heiter Gudrækne (Author putatur Sr Arngrímur) og Pfälmar ad tölu tíu med höndum Paals Løgmans, Sr Magnufar og Ions Magnufsonar etc.“, men disse stykker mangle nu. Om hovedindholdet af 692 (rimeligvis a—e, g findes ikke anført) bemærkes „allt þetta fyneft vera Sr Páls Biörnsfonar“.]

1733. AM. 693, 4to. Pap. $31,3 \times 16,7$ cm. 44 bl. C. 1700.

Bl. 1—18^r. „Þridia Bök Esdræ“.

Bl. 18^r—44. „Fiörda Bök Esdræ“.

1734. AM. 694, 4to. Pap. $21,8 \times 16,8$ cm. 59 bl. C. 1700. Bl. 6^v—8, 59^v ubeskrevne.

David's saltari. De første 34 af Davids psalmer oversatte på Islandsk, indledede med en fortale og med udførlige Notæ Didacticæ efter hver psalme. Standser afbrudt i kommentaren til 34. psalme.

I den gamle katalog benævnt „Pfälltare Sr Páls Biörnsfonar“.

1735. AM. 695 a, 4to. Pap. $19,5 \times 16,4$ cm. 19 bl. 17. århs sidste halvdel. Rimeligvis skr. af Markús Snæbjörnsson. Bl. 15 er en af Arne Magnusson indsat, på bagsiden ubeskreven notitsseddel.

Indhold:

- 1) Bl. 1—3^r. „Postula vyfur Sira Gudmunds Ellendfsonar“.
- 2) Bl. 3^r—9^r. Lilja („Agiætt kvædi er heitir Lilia“).
- 3) Bl. 9^r—11^r. „Liömur Biskups Jons Arafonar“.
- 4) Bl. 11^r—13^r. „Nidurstignyngar vyfur“.
- 5) Bl. 13^r—14^r. „Eingla Brinia epter ABC“.
- 6) Bl. 14^v—19. Gimsteinn („Kvedlyngur sa Gimfteirn kallaft“). På bl. 15 udtaler A. M. sig om digtets alder og om den med urette som dets forfatter nævnte Bergsteinn blindi.

Nederst bl. 19^v er overskriften til et følgende stykke udslettet.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 63 (stykke 1) 318, 319, 331 (stykke 4).

1736. AM. 695 b, 4to. Pap. $19,5 \times 16,5$ cm. 14 bl. 17. århs sidste halvdel. Samme hånd som foreg. nr.

Konungs skuggsjá. Speculum regale.

Beg. „Þeís get eg enn fem fir“, Brenners udg. s. 128, ender afbrudt „enn annar | hafði“, ib. 170.

I øvre margen bl. 1^r har Arne Magnusson overført følgende overskrift fra 695 a, bl. 19^v „Skrifad ur Stíorn litid agrip“.

1737. AM. 695 c, 4to. Pap. $19,5 \times 16$ cm. 12 bl. 17. århs sidste halvdel.
Samme hånd som 695 a—b.

Indhold:

1) Bl. 1—2. „Fírfíti partur **vmm Grundvöll og vndirlag | ríettrar Lagalyfta**“. En juridisk undersøgelse på grundlag af latinske citater.

2) Bl. 3—10^r. **Hirðsiðir** („Híer Byria: Hírdfidu sem j Jöns Lógbök | eiga að ftanda: j Chríftindömr Bælke að end|udum Ellefta Capitula. firir framan | Köngz pegnfskíldu“).

Bl. 5^v—6^r. opr. oversprungne, ere senere af skriveren udfyldte med latinske sentenser.

3) Bl. 10^v—12. **Latinske småstykker og sentenser**, beg. med „De mendicantium importunitate cohibenda“.

Ender afbrudt.

1738. AM. 695 d, 4to. Pap. $19,5 \times 16,1$ cm. 24 bl. 17. århs sidste halvdel.
Samme hånd som 695 a—c. Bl. 24^v ubeskrevet.

Indhold:

1) Bl. 1—18^r. „**Barn döms Saga Christi**“, med tillæg af „Wmm fimtan Pyllarstadi vors Herra“ osv. (bl. 14^v—18).

2) Bl. 18^v—20^r. **‘Vmm xij Plægur xij kynþætta Juda’**.

3) Bl. 20^r. „**Wmm sið vysu Meiftara Mirkva rædu**“.

4) Bl. 20^v—23^r. „**Máltæki vr Heilagri Ritnyngu**“. Standser, som det synes ufuldendt, midt på siden.

5) Bl. 23^v—24^r. „**De Chrífti Merito**“. Latin.

1739. AM. 695 e, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 12 bl. 17. århs sidste halvdel.
Samme hånd som 695 a—d. Bl. 11—12^r ubeskrevne.

„**Wmm Falska Tungu edu: vonda | Bakmælgí**“.

Forf. af Justus Lipsius. „Translator Markus Snæbiörns-
son i Afe“ har Arne Magnusson noteret i nedre margen bl. 1^r.

Bl. 12^v er med undtagelse af nogle latinske sentenser og islandske lægeråd ubeskrevet.

1740. AM. 695 f, 4to. Pap. $16,8 \times 10,7$ cm. 8 bl. C. 1700. Bl. 8^r ubeskr.
 „Nidurstigningar | vyfur“.

[Medens f ikke anføres i den gl. katalog, skulde ifg. denne i nr 695 indeholdes endnu følgende stykker „Hifitoria Ionæ Spæmanns i Liodum, og noekrar Vifur og Pfälmar Sr Hallgrims og Sr Stephans Olafsfonar. Vifur fyrer Minnum. Forn-yrde effter A. B. C. Samftædur. Tvennar Vifur um Bifkup Iön og Syne hanns. Minningar Vifur margar eptir Jmfa menn. Grims Eyar Vifur etc.“]

1741. AM. 696, 4to. I—XXXIII. Perg. Forskellige fragmenter.

I. $19,8 \times 12,7$ cm. 2 bl. 14. århs sidste halvdel. Spor af anvendelse til indbinding.

Lækningabók — islandsk oversættelse af Henrik Harpestrængs danske lægebog.

Bl. 1 beg. „hon er ok god udi blodaf“, ender „pat fem ftirt er“, sml. den danske udg., Kbh. 1826, s. 46—50.

Bl. 2 beg. „du vedu ok mellter mat“, ender „pat duger ok“ sml. ib. 109—12.

I nedre margen bl. 1^r har en omtrent samtidig hånd skrevet en formular for standsning af blod.

Bl. 2^r i nedre margen er (omvendt) skrevet „Þetta kuer a eg Biorn pettur | Son med riettu | Anno 1692“.

II. $18,1 \times 13,7$ cm. 2 bl. 15. årh. Af bladene er nedre margen afskåren.

Lækningabók.

1) „Regimen contra pestilenciam“. Islandsk.

2) Náttúrur allra gimsteina (en halv side). Ender defekt „tal peff at ad“.

III. $20,2 \times 14,2$ cm. 2 bl. C. 1400. Spor til røde overskrifter og initialer. Særlig bl. 1^r og 2^r ere slidte ved anvendelse til indbinding.

Indhold:

1) Bl. 1. **Melkólfs** (*sædv.* Markólfs) **saga ok Salomons konungs.** *Beg.* „I þann tíma er falomon“, *ender* „þá finnr hann“.

2) Bl. 2. **Placidus saga.** *Fragment, aftrykt Heilagra manna sögur II, s. 209—10.*

~~~~~  
IV.  $18,4 \times 15$  cm. 1 bl. *Tospaltet. 16. årh. Beskåret forneden og langs den ene side.*

**Prédikanir.**

*Fragment; siderne begynde og ende henholdsvis „mannenn af vphafi“ — „min ord með“, „vel fkickad“ — „alleinazta riættlæ“.*

~~~~~  
V. $10,7 \times 9$ cm. 6 bl. 15. årh. *Delvis stærkt beskadigede. Bl. 6 er kun øvre halvdel af et på bagsiden nu blankt blad; også et af de andre blade har bagsiden delvis ubeskreven.*

Leiðarvísir at gylla ok hreinsa gull ok silfr o. fl. *For-skellige fragmenter.*

~~~~~  
VI.  $18,8 \times 12,2$  cm. 4 bl. 16. årh. *Sværtede og slidte. Elucidarius 2: den theologiske E. i fri bearbejdelse.*

Bl. 1 *beg.* „liking at ein“, *ender* „bravde og vine. Af“.

Bl. 2 *beg.* „vpp rifv holldzinf“, *ender* „Enn þar fem“.

Bl. 3 *beg.* „alldæ j byrd“, *ender* „ero þar og“.

Bl. 4 *beg.* „So vilia og“, *ender* „godfidadvr“.

~~~~~  
VII. $16,5 \times 11,7$ cm. 2 bl. 15. årh. *Slidte og beskadigede ved beskæring af hjørnerne.*

Æfintýri — *deriblandt fablen om den syge løve; ellers, som det synes, af opbyggelig karakter.*

Bl. 1 *beg.* „dreekt morgum manne j fio“, *ender* „Þetta fynde hun“.

Bl. 2 *beg.* „fitt hiarða blod“, *ender* *ulæselig i løvefablen.*

~~~~~

VIII. $15,8 \times 12$ cm. 1 bl. 15. årh. Beskåret foroven.

Prédikan.

Beg. „ . þa er hann leidd(d) til bana“, ender „Jofep ok Jungfru maria með þeira(?)“.

IX. $16 \times 8,2$ cm. 2 bl. 15. årh. Bægge blade ere beskårne foroven og desuden langs ydersiden, så at af det ene kun en smal strimmel, af det andet omtrent halvdelen er tilbage.

Prédikan.

Fremstilling af Kristi fødsel; æmnet synes beslægtet med indholdet af 696 VIII.

X. $15,5 \times 16,2$ cm. 4 bl. 16. årh. Slidt ved anvendelse til indbinding.

Reglur um kirkjusiði — lutheransk.

Beg. „kirkjunne mege uel heyra“, ender „suo allei j“.

XI. $10 \times 11,5$ cm. 1 bl. C. 1500. Stærkt beskåret foroven og langs indersiden.

Ptolomæernes historie — islandsk.

Beg. „til famans fafnade“, ender „oc fæ hinn“.

XII. $10,6 \times 9$ cm. 2 bl. 15. årh. De to sammenhængende blade ere stærkt beskårne på alle kanter og på ydersiden helt ulæselige ved slid.

Andreas saga postola.

Brudstykket indeholder bl. 2^r følgende kapitelbeg. „En er hin herlagi andreas postuli kom til þess ftadar er kroffi(nn)“.

XIII. $15 \times 11,5$ cm. 2 bl. 15. århs slutning. Beskadigede ved slid og bl. 2 desuden hullet.

Prédikan.

Bl. 1 beg. „hefer gud oss kent“, ender „j meffum“.

Bl. 2 beg. „þvi j hug“, ender ulæselig.

XIV. $14,8 \times 11,5$ cm. 2 bl. C. 1500. Af bl. 1 er kun en smal strimmel foroven nærmest ryggen tilbage; bl. 2 er beskadiget, særlig foroven, bægge blade desuden ved slid omtrent ulæselige på indersiden.

Guðfræðis ritgjörð.

Midt på bl. 2^v begynder „Slotte capitule“, hvori fremhæves fordelene ved at dømmes af retfærdige fremfor af uretfærdige.

XV. $12,8 \times 8,3$ cm. 1 bl. C. 1500. Bladet er beskåret foroven og langs ydersiden.*

Hugsvinnsmál.

Beg. „... | þu fylg enn gack jllu þra“, ender „fæll er fa er finu unez“.

Schevings udg. (Viðey 1831) s. 7—14.

XVI. $15,6 \times 12,7$ cm. 4 bl. 16. århs beg. Bladene ere stærkt slidte og navnlig bl. 2^v og 3^r næsten helt ulæselige; bl. 2—3 beskårne forned.

Prédikan.

Er væsenlig en pislarsaga Krists — brudstykker.

XVII. $18,6 \times 13,9$ cm. 7 bl. 16. årh. Særlig bl. 2^r og 3^v ere stærkt slidte. Spor til røde overskrifter og farvede initialer.

Pislarsaga Krists.

Beg. „kæra hann þær keifaranum“, ender „þo hann þaftade med brav“. Forskellige lakuner.

XVIII. 16×15 cm. 2 bl. 15. århs slutn. Rester af en større rød initial. Bladene ere beskårne foroven, slidte og hullede. Lakune efter bl. 1.

Barlaams saga ok Jósaphats.

Beg. „... | þockv burt at hunda“, ender „hæfelig fe til þess fem vor her“. Ungers udg. s. 145 og 160.

XIX. $9 \times 12,3$ cm. 2 bl. C. 1500. Bladenes nedre halvdel bortskåren.

Pislarsaga Krists.

Beg. „Enn um morgunin fnemma“, end. „tak hann j burt | ...“

XX. $18,4 \times 14,1$ cm. 2 bl. 16. årh. Stor skrift, men bladene svættede og slidte.

Bibliusaga.

Indeholder bl. a. begyndelsen af beretningen om „(I)efus fonur naue“ (o: Josva).

XXI. $21,4 \times 15,4$ cm. 1 bl. 16. årh. Bladet er gennemskåret på langs og yderligere flænget. To flerfarvede initialer findes, men disse, der intet have med den nuværende tekst at gøre, ere sandsynligvis lævninger af en ældre, ellers udskrabet skrift.

Hugvekja.

Synes at handle om den gejstlige lærers rette uddannelse sammenlignet med de forskellige håndværkeres praktiske virksomhed.

XXII. $19,2 \times 15,2$ cm. 2 bl. 16. årh. Af bl. 2 er et stykke langs yderkanten bortskåret. Bl. 1^r og 2^v ere svættede og slidte. Efter bl. 1 rimeligvis lakune.

Syndajátning.

Synes at indeholde skildring af et syndefuldt liv.

Beg. „fannarlega sæia eg gíarnan“, end. „hann tekur miog gíarn|lega vara“.

XXIII. $5,8 \times 3,8$ cm. 1 bl. 15. århs slutn. Beskåret foroven, forneden og langs ydersiden.

Ubetydeligt fragment af gudeligt indhold (islandsk).

XXIV. $21,2 \times 12,8$ cm. 2 bl. 13. århs beg. På bl. 2^v ses intet spor af skrift; bladene have nogle mindre huller; bl. 1^r er tildels ulæseligt ved slid.

Homilía — med indblandede latinske citater.

Gammeldags sprog og retskrivning, men skriften muligvis i nyere tid opfrisket.

Bl. 1^v beg. „fynpa fyrer þvi at þeim var þorf“.

XXV. $21,9 \times 15$ cm. 1 bl. 15. årh.

Hugvekja.

Efter en skildring af usædelighedens følger indføres visdommen (vizkan) talende: forkyndende sin egen pris.

Beg. „þær verða skapader“, ender „flotenn. líka sem“.

XXVI. $20,7 \times 13,4$ cm. 1 bl. 16. årh.

Prédikan — lutheransk.

Beg. „at huez fem fuo er finnadr“, ender „miclu betur finu hall|ða“.

XXVII. $11,2 \times 9,8$ cm. 2 bl. 15. årh. *Forskelligfarvede initialer. Fin og tæt skrift. I bl. 1 et mindre, i bl. 2 et noget større hul.*

Kapólskar bænir — de fire sidste linjer på Latin.

Beg. „þu þær huern þann“, end. „filuþ dei. Amen“.

XXVIII. $9,2 \times 7,7$ cm. 2 bl. C. 1500.

Kapólskar bænir.

Beg. „einn oðaudlegur guð“, end. „I nafne þauð og fonar og a“.

XXIX. $16,3 \times 12,5$ cm. 4 bl. 15. årh. *Bægge bladparrenes indersider ere stærkt slidte.*

Udsigt over kirkeårets katholske helligdage — islandsk.

1ste bladpar beg. „iarteignn iaghtu finna lærefueina“, ender „fkulum uer þann dag“.

2^{det} bladpar beg. „... ok un[n]a til midfaptanf“, ender „kongz gyðinga hugði at hann“.

XXX. $22 \times 13,2$ cm. 2 bl. 15. årh. *Indersiderne ere stærkt slidte.*

Homiliur.

Beg. „[D]ilígis dominum deum tuum ex toto (!) anima tua. Vpp frá þui“, ender „þa elfka egh“.

I øvre margen bl. 1^r er med en yngre hånd skrevet „domínica prima aduentus“.

XXXI. $21,3 \times 15,4$ cm. 4 bl. C. 1500. Bægge bladpar, af hvilke navnlig 2^{det} er stærkt slidt på ydersiderne, synes at måtte tilhøre samme hskr.

Prédikanir.

1ste bladpar beg. „Huort fem eg et. eda dreck“, ender „at lestad“.

2^{det} bladpar beg. „fia dyrd gudf“, ender stærkt slidt.

XXXII. $22,6 \times 15$ cm. 2 bl. 15. århs slutn. Bægge blade stærkt slidte.

Homilía (Útlegging einhverrar dæmisögu).

Beg. „konung. Skyldi fu þa taka við drottningar metordum“.

XXXIII. $16,8 \times 13,5$ cm. 4 bl. 15. årh. Bladene, særlig bl. 1^v, ere stærkt slidte; bl. 4^v er ikke fuldt udskrevet. Bl. 1 hullet.

Viðræða líkams ok sálar med efterfølgende V. æðru ok hugrekki.

Beg. „[Med] fagnadi koma mæi“, ender med slutningen af Viðræða æ. ok. h. Efter bl. 1, 2 og 3 findes lakuner. Sml. Heilagra manna sögur I, s. XIV.

Fra AM. 696, 4to er overført et fragment af Duggals leizla til AM. 681 b, 4to.

1742. AM. 697, 4to. Pap. $22 \times 16,7$ cm. 41 bl. 17. årh. Bl. 6 er en indskudt seddel, bl. 14, hvis forside er ubeskr., indeholder ligeledes et indskudt tillæg, bl. 41^v ubeskrevet. Marginalhenvisninger hist og her, — som Arne Magnusson mener — egenhændige rettelser af forfatteren.

„Stutt agrip vm Galldra Konstir og þeirra verkaner“.

Herkomst og hist.: På forsatsbladets inderside har Arne Magnusson skrevet „Author þessarrar bókar er Sr Sigurdur Torfaðon Erlendzsonar, og er bokin af hönum giörd og samantætt Anno 1655“.

Benyttelse og beskr.: Ísl. Þjóðsögur I, s. X.

743. AM. 698, 4to. Pap. $21 \times 16,4$ cm. 58 bl. 17. årh. *Marginalhenvisninger; hist og her rettelser indførte med Arne Magnussons hånd; kolonnerne begrænsede ved grøn afstregning til højre og venstre. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

„Stutt Agrip Vm | Galldra Konft|er og þeirra verkaner“.

Samme skrift som foregående nr, men dette eksemplar foruden ovenanførte titel forsynet med to særlige titelblade (med forfatternavn og årstal) og forfatterens egenhændig underskrevne dedikation til biskop Brynjólfur Sveinsson; ved håndskriftets slutning findes endvidere biskoppens latinske anbefaling, dat. Skálholt 6. juni 1656.

Herkomst og hist.: På et foran indklæbet dobbeltblad oplyser A. M., at han har fået så vel dette ekspl. som nr 697 hos Þormóður Torfason år 1712; dette ekspl. er efter hans mening skrevet af præsten Þorleifur Clausson, rettelserne ere af A. M. overførte fra 697, hvor de skyldes forf. selv. Sluttelig giver han en meget ugunstig bedømmelse af pågældende skrift.

1744. AM. 699 a, 4to. Pap. $17 \times 14,1$ cm. 6 bl. C. 1700. Bl. 6^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—3^r. „**Vitio**(! o: Vitia) **x Præceptorum**“.
- 2) Bl. 3^r—6. **Tvær áminningar til allra þeirra er eiða sverja** (^a) hvað eiðarnir pýða, ^b) hvað merkir upphafning fingr-anna).

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret „Profaltsins Sr Sigurdar Jonfsonar i hollte“, hvortil A. M. har føjet „author primi tractatus profaturenn fialfur“.

1745. AM. 699 b, 4to. Pap. 17×14 cm. 8 bl. C. 1700. *Samme hånd som foreg. nr; dog bærer bl. 2 tilføjelser med en særlig hånd. Hist og her er opr. ladet plads åben.*

Þrjár áminningar ‘á pálma sunnudag og næstan fyrir jól’.

1746. AM. 700 a, 4to. Pap. $20,2 \times 16,2$ cm. 130 bl. C. 1600. *Utvivlsomt forf.s egenhændige originalhskr. På hskrs sidste blade og hist og her inde i bogen findes tillæg med en særlig hånd. Adskillige*

blade — ved afsnittenes slutning — ere helt eller delvis ubeskrevne. Bl. 27 og 66 have ikke fuld størrelse; i hskr. findes sandsynligvis defekter og på nogle steder afvigelser i bladenes rette orden.

„Lækninga bók Sr Odds Oddsfonar a Reinevöllum“ — den gl. katalogs titel.

Optegnelser på Plattysk, Latin og Islandsk: Lægemedler mod de forskellige sygdomme, recepter, 'Apotecken Ordnung und Tax der Stadt Hamburgk 1586—87'.

Bl. 130 er et her indlagt blad i 8vo af et islandsk kalenderium (rim).

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 480.

1747. AM. 700 b, 4to. Pap. $20,7 \times 16,5$ cm. 12 bl. C. 1600. Bladene ere skrøbelige og særlig bl. 12 beskadiget. Har ifg. den gl. katalog hørt sammen med foreg. nr.

Annáll frá heimsupphafi til árs 353I.

1748. AM. 701 a, 4to. Pap. $21,4 \times 16,3$ cm. 98 bl. 17. årh. To forskellige hænder samt marginaltillæg med en tredje.

Lækningabók.

Tildels en islandsk oversættelse eller bearbejdelse af den i AM. 700 a, 4to indeholdte.

1749. AM. 701 b, 4to. Pap. $21,4 \times 16,7$ cm. 24 bl. 17. årh.

Lækningakraptar nokkurra urta.

Bl. 23, opr. ubeskrevet, bærer foruden adskillige pennepróver, deriblandt nogle på Dansk, begyndelsen til et register, bl. 24 er et indlagt blad af en trykt bog i mindre format med en kompas-tegning.

1750. AM. 701 c, 4to. Pap. $21,3 \times 17$ cm. 18 bl. 17. årh.

Um plástur S. Jernsingers frá Nürnberg.

S. 1, der synes at have indeholdt en vidtløftig titel, er nu ulæselig, derefter følger 'Formáli', „Privilegium“ og endelig en afhandling af S. J. om plasterets brug.

Herkomst og hist.: På bl. 1^r har Arne Magnusson noteret „Þetta hefi eg feinged á Íslandi“. En her indklæbet AM^{sk} notitsseddel „Þetta feck eg Ex bibliotheca Jani Rosæcrantzii“ må altså, for så vidt den angår 701, høre til a eller b.

1751. AM. 702, 4to. Pap. 19,6 × 16,2 cm. 72 bl. (fol. 1—71 + 1 bis).
Skr. 1589 af Magnús Jónsson gamli. Marginalia, mest på Latin.

‘Speigill peirrar faunnu Rethorica vt af Marco Tullio Cicerone og audrum til famans tekinn . . af meistara Fridrich Riedrer af Friborg J Brisgau, enn Jflenfkud af mier magnufi Jonffyni at Haga æ Bardastrond og Rauda fandi . . Anno 1589’.

Denne titel findes bl. 1^v, bl. 1^r er optegnet en enkelt annalistisk notits; resten af bladet, opr. ubeskrevet, er senere udfyldt med annal-notitser for årene 1394—1406, fortsatte for år 1407 i marginen bl. 2^r. Bl. 71^v, opr. ubeskrevet, er udfyldt med „Litill Annall Noregs konga“, der dog allerede standser ved år 1120 (fejlskrevet 1020).

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 380.

1752. AM. 703, 4to. Pap. Blandet indhold.

I. 20 × 15,7 cm. 20 bl. 17. årh. Rimeligvis forfatterens autograf.

Carmina latina, scripsit ‘Th. B’.

De sædvanlig Noctes Setbergenses benævnte digte af præsten Þorsteinn Björnsson til Útskálar, indbefattende De principiis rerum, De geniis qvi Alfí dicuntur, De hominibus Lynceis, Chronologia naturalis mundi, De revolutione et concursu seculorum observatis 1672, Computus solstitialis . . 1671, Memoria iudicis avari et iniqui.

II. 33,2 × 10,1 cm. 4 bl. 17. årh.

Um ómagaframfæri.

III. $21 \times 16,6$ cm. 2 bl. 17. årh. *Beskadigede ved slid af kanterne.*

Dómasafn.

To fragmenter; dommene dat. 1627 og 1629.

IV. $21 \times 14,8$ cm. 10 bl. *Skr. 1638—40.*

Regnskab over afgifter af jordegods, fartøjer m. v. fra Snæfellsnes-egnen (Islandsk). „Joni Sigurds syne i hond | Anno 1638 1639 1640“ står skrevet på forsiden.

V. $20,5 \times 16,1$ cm. 3 bl. *Skr. 1608 af Ormur Vigfússon.*

Holtsbréf.

Forskellige i et fra O. V. på Hvitárvellir skrevet privatbrev til lagmand Gísli Þórðarson indeholdte dokumenter angående gården Holt under Eyjafjöll.

VI. Indtil $33,4 \times 20,8$ cm. 15 bl. og bladstumper (incl. 2 *AM^{ke} notitssedler*).

Aktstykker og breve — synes udtagne af en større samling.

1 (3 bl., *beskadigede*). Latinsk brev fra ‘Johannes Gud[mundi]’ i Grindavík til ‘Otto Enarus’ på Hólar, 1588.

2 (1 bl.). Latinsk testimonium for ‘Gunnerus Biornonius’ ^{a)} fra Olaus Worm, ^{b)} fra ‘Jacobus Finck’ (på universitetets rektors vegne), Hafniæ 1629.

3 (5 bl. incl. en *AM^{sk} seddel*). ‘Húsavirðing á Bessastöðum’, den udførligste, af år 1666, på Dansk, endv. to mindre optegnelser, deraf én fra 1663 på Islandsk.

4 (1 bl.). Kopi af et dansk kongebrev, dat. 27. febr. 1648, ang. en grevinde Kirsten Munk vedrørende sag.

5 (2 bl.). Brev fra bp Brynjólfur Sveinsson til lagmand Sigurður Jónsson, Skálholt 1. maj 1674 (*isl.*).

6 (1 bl.). Hovedpunkterne af lagmand Sigurður Jónssons liv, † 1677 (*isl.*).

7 (1 bl.). Om enhjørnings- eller narhvals-tænder: ^{a)} Citater af forskellige skrifter, alle — med undtagelse af Kongespejlet — på Latin, ^{b)} Islandsk optegnelse om samme æmne — med påskrift „H^r Gudbr. Til H^r Oddz E. S.“

Indlagt er en indholdsfortegnelse af Jón Ólafsson fra Grunnavík, svarende til den gamle katalogs; herefter skulde i nr 703 endv. indeholdes „Siön Sr Jöns Eyolfssonar 1683“, „Epitaphium Brynjolfs Bifkups yfer Son sinn Halldor fem do i Einglande 1676 (sål., o: 1666)“, „Dömur um Kaupfkap Utlendfkra vid Islenska 1615“, „tryekt forordning om Consumpt. verket.“

En indlagt AM^s notitsseddel bærer påtegningen „Lögmannsens Sigurðar Biörnsonar“.

753. AM. 704, 4to. Perg. $18,6 \times 12,5$ cm. 16 bl. 16. årh. Stærkt beskadiget, hovedsagelig kun usammenhængende bladstumper.

Blómarós.

Digtet begynder defekt „þryðinn aumra lyða“.

Herkomst og hist.: Ifølge en tilhørende notitsseddel har Arne Magnusson fået disse blade — som det synes i et 'kver' — fra Þórður Steindórsson.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 44.

754. AM. 705, 4to. Pap. $20,6 \times 16,6$ cm. 24 bl. (incl. forsatsblad). 18. århs. beg. Bladene ere stærkt beskadigede ved fugtighed. Gennemgået og rettet af Arne Magnusson. Bl. 24^v ubeskrevet.

Lilja („Hier byriar Liliu“).

Herkomst og hist.: Af Arne Magnussons notits på forsatsbladet og en tilsvarende i marginen bl. 1^r fremgår, at håndskriftet er afskrevet efter en 'membrana recentior', som A. M. havde fået af rektoren i Skálholt „Dominus Magnus Marci, postea Sacerdos Greniadtadenfis“.

Benyttelse og beskr.: Med hensyn til dette nr og de øvrige hskrr af Lilja sml. F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, 399.

755. AM. 706, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 20 bl. 18. århs beg. Samme hånd som foreg. nr. Gennemgået og rettet af Arne Magnusson.

Lilja.

Herkomst og hist.: På en foran indsat seddel meddeler Arne Magnusson „Lilia Ex membranâ, non vetustâ kominni til mín fra Þordi Steindörsfyne. Er accuratê confererad, Exemplar Þordar er eydilagt, því það var so fued i hryggnum, og yfer allt meirnad, ad ecki vard conferverad, var þö allæft allftadar. Eingin inscriptio var fyrir qvædinu. Qvæded var in membrana allftadar diftingverad i halfvers, eins og hier.“

1756. AM. 707, 4to. Pap. $21,4 \times 17$ cm. 45 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider beskrevne. Indbundet i omslag, dannet af et dobbeltblad af et rigt ornamenteret latinsk kirkeligt hskr. (perg.).

Lilja.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Lilia Ur Holmsbokinne i litlu 4to. er eg feck af Þordi Petrasfyrne hvar ä eru mörg papífk qvæde. NB. inscriptionem, qvæ Eysteino carmen adscribit in hoc Codice“.

1757. AM. 708, 4to. Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 64 bl. 18. århs beg. Kun de lige sider ere beskrevne. Gennemgået og rettet af Arne Magnusson. Bindet er et omslag, dannet af et dobbeltblad af samme hskr. som foreg. nrs.

Gimsteinn eller Krossdrápa.

Herkomst og hist.: På bl. 1^r har Arne Magnusson skrevet „Hier hefur vpp Kroffdrapu | Halls preltz“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 319.

1758. AM. 709, 4to. Pap. $20 \times 15,4$ cm. 53 bl. 18. århs beg. Kun de lige sider ere beskrevne. På de første sider ses adskillige rettelser af Arne Magnusson.

Gimsteinn eller Krossdrápa („Þetta Kuæde kallaft Gimm Steirn | med Liliu Lag“).

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Gudmundi i Mideinge“.

Benyttelse og beskr.: Som foreg. nr.

1759. AM. 710 a, 4to. Pap. $21,3 \times 16,8$ cm. 38 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Ólafsson. Kun de lige sider ere beskrevne. Bl. 12, 26, 35—36 ubeskrevne.

Indhold:

- 1) Bl. 1—11. **Mariukvæði** („Heyrdu hvalpín færa“).
- 2) Bl. 13—25. **Nikulásdiktur**.
- 3) Bl. 27—34. **Mariukvæði** („María gef mér mælfkv til“).
- 4) Bl. 37—38. **Krosskvæði** („Helgann croff at heidra mä“).

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 47, 48, 77, 81.

760. AM. 710 b, 4to. Pap. $16,5 \times 15,2$ cm. 6 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 6^v ubeskrevet.

'Variæ lectiones ur Chriftoforus viſum, er eg feck fra Gudrunu Hakonar dottur'.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 84.

761. AM. 710 c, 4to. Pap. $21,2 \times 16,8$ cm. 20 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Ólafsson (den gl. katalog). Kun de lige sider beskrevne.

„Nidurfignings vifur | (Jons biskups Arafonar)“ — Arne Magnussons titel på forsatsbladet.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet er af A. M. noteret „Ur pergamentz-blødunum fra Sr Olafi Gíflaſyne ä Hofi“.

1762. AM. 710 d, 4to. Pap. $21,3 \times 16,8$ cm. 30 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Med undtagelse af titlen ere kun de lige sider beskrevne.

Michaelsflokkur Halls prests („Hier hefur Michaels floek | Hallz preftz“).

Benyttelse og beskr.: Ib. (J. Fork.) s. 317.

1763. AM. 710 e, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 41 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Med undtagelse af titlen ere kun de lige sider beskrevne.

Nikulásdrápa Halls prests („Hier hefur Nichulas drapu | Hallz .p.“).

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 319; Carpenter, *Nikulásdrápa Halls prests*, Halle 1881.

1764. AM. 710 f, 4to. Pap. $21 \times 16,7$ cm. 34 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 34^v ubeskrevet.

Blómarós — Afskrift af AM. 704, 4to.

Benyttelse og beskr.: Ib. (J. Fork.) s. 44.

1765. AM. 710 g, 4to. Pap. $21,2 \times 16,5$ cm. 85 bl. 18. árhs beg. Skr. af Arne Magnusson. Delvis kun de lige sider beskrevne. Bl. 19—21, 36, 46, 55—56, 67—68, 76—78 helt ubeskrevne.

Indhold:

- 1) Bl. 2—18. **Krossvífur Jóns bps Arasonar.**
- 2) Bl. 23—35. „**Kroffkuæði af Kalldadar nef|kroffe**“.
- 3) Bl. 38—45. **Krosspúlur** ('Carmen de Chrifto et Cruce' A. M.).
- 4) Bl. 48—54. **Krossvisur gömlu** („Gud himnanna | grædare manna“).
- 5) Bl. 58—66. „**Krofs vífur**“ („Sannan gud med sætri grein“).
- 6) Bl. 70—75^r. '**Kroffvífur**' („Fyrer lat mier iungfruen hreina“).
- 7) Bl. 80—85. „**Ólafs vífur**“ („Herligt folk ok hæverfkar pioder“).

Herkomst og hist.: Foran hvert enkelt stykke bemærker Arne Magnusson på det tilhørende forsatsblad, at indholdet er afskrevet „ur þeim rotnu kalffkinns blöðum in 4to fra Sr Ólafi Gíflafyne á Hofe i Vopnafirde“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 30, 69, 76, 77, 78 pp.

1766. AM. 710 h, 4to. Pap. $21,3 \times 16,8$ cm. 10 bl. 18. árhs beg. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.

Sankti Ólafs visur („Herra Ólaf hialpari Noregs landa“).

Herkomst og hist.: På forsatsbladet bemærker A. M. „Þessir Ólafs vífur Helga eru ritadar ur Kalffkinns bok in 4to minori, er eg fíeck hia Halldore Biarnafyne i Breidadal i Ónundarfirde“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 310—11.

1767. AM. 710 i, 4to. Pap. $21,5 \times 16,6$ cm. 8 bl. 18. árhs beg. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.

Ólafs visur helga („Miodur af mærdar blandi“).

Herkomst og hist.: Ifg. A. M.s notits på forsatsbladet „Íkritadar epter blöðum Þordar Steindorsónar in 4to á kalffkinne“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 29.

1768. AM. 710 k, 4to. Pap. $21,4 \times 16,8$ cm. 18 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson.

Magnúsdiktur Eyjajarls.

Herkomst og hist.: Ifg. A. M.s notits på forsatsbladet afskrevet efter samme membran som AM. 710 h, 4to.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 83.

[Ifg. den gamle katalog skulde AM. 710, 4to endvidere indeholde „þefse papisk Qvæde fkrifud ä finne Bladfidu med hende Jons Olafs fonar biriaft fo: Jöfur gefe uphaf. Petur er Pafe Drottens. Drottenn gefu mier mätt. Poftulann fkulum vier þrifa leita (um S. P.). Þrifa villde eg prudann dickt (er um S. Jacob). Flödéd ecke finna mä (um S. Mariu). Þirdarfullr Drottinn (de eadem). Hlydi aller Ytar þnialler öde minum. Fader Vor Chrifur i Þridinum hæðfta med hende Iöns Sf. og þarinvi Þrífllde af Cathrinar qvæde med hende Iöns Ölafsfonar. Þofa biriaft Fader og Son ä Hæðftum hæðum fkrifud ä adra hveria bladfidu (med Arne Magnussons händ)“.]

1769. AM. 711 a, 4to. Pap. $21,2 \times 16,2$ cm. 126 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Som regel ere kun de lige sider beskrevne. Imellem de forskellige afsnit adskillige ubeskrevne blade.

Mariuvísur 2: Safn af Mariuvífum.

- 1) Bl. 2—7. Beg. „Heyr mik dyruzt drottins fru“.
- 2) Bl. 12—13. Beg. „Fyfer mig at fremia diet“.
- 3) Bl. 18—23^r. Beg. „Maria heyr mik haleitt víf“. På de ulige sider ere varianter anførte fra AM. 242, fol.
- 4) Bl. 26—37. Beg. „Heyrdu til upphafs orða“. Titel „Vitnis vífur af Mariu“.
- 5) Bl. 41—51. Beg. „Dyrdar gef þu doms uöður“. Titel „Mariu vífur er Maria gaf barn einne bonda konu“.

- 6) Bl. 55—58. *Beg.* „Einginn heyrdi ok einginn fa“.
  - 7) Bl. 62—68. *Beg.* „Heilags anda hollin glæft“.
  - 8) Bl. 72—83. *Beg.* „Hæstur heilagur andi“. *Bl. 73 er dog et opr. læst, næppe på rette plads indlagt blad.*
  - 9) Bl. 87—92. *Beg.* „Heyr þu enn hæfte hialpare minn“.
  - 10) Bl. 97—110. *Beg.* „Maria vil eg þig moder guds“.
  - 11) Bl. 114—26. *Beg.* „Maria drottning mild ok blid“.
- Titel* „Andreas ufur“.

Herkomst og hist.: *Isg. A. M.s på forsatsbladet foran hvert enkelt stykke kommende notits er hele samlingen afskreven „ur þeim rotnu kalfskinns blöðum in 4to. fra Sr Olafi Giflasyne ä Hofe i Vopna firde“.*

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur II, Kph. 1878, s. 584; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 48, 49, 53 passim, 57, 246; Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. s. 215 (Lopt's håttalykill, Kbh. 1888).*

1770. AM. 711 b, 4to. Pap. 21 × 16,6 cm. 43 bl. 18. århs beg. *Skr. af Arne Magnusson. Udstyring som foreg. nr.*

Mariúvisur ∴ Safn af Mariúvisum.

- 1) Bl. 2—8. *Beg.* „Bioda vil eg þier bragfins fmid“.
- 2) Bl. 12—15^r. *Beg.* „Allra kærasta jungfru min“.
- 3) Bl. 20—28. *Beg.* „Sæluzt fíofar ftiarna“. *Titel* „Mariu vífur Hallz pr.“.
- 4) Bl. 31—33. *Beg.* „Maria heyr mig haleitt víf“.
- 5) Bl. 36—43. *Beg.* „Heyr fkinandi fkæruzt fru“.

Herkomst og hist.: *Om disse stykker har A. M. henholdsvis noteret 1) „Þeðfar Mariu vífur (fo ætla eg qvæded heita) eru ritadar eptir hende Gudrunar Hakonardottur ä Solheimum i Myrdal“. Kaldes hos J. Þorkelsson Vitjunardiktur. 2) „Þeðfar Mariu vífur eru uppfkrifadar eptir kalfskinns rullu (Rotulo membraneo) gamalle, enn eigi vel fkrifadre, og bokstafadri fumladar ódrúvis enn riett er. Skriften var, fem fyndest, litlu eildre enn reformatio Religionis in Islandiâ, hier um de anno 1520—30—40. A fomu Rullu var og Carmen de Sancta Annâ, fem eg og þadan uppfkrifad hefe — vistnok nu tabt. Rullan var fkrifud ä badum fidunum, og er nu (1728.) eydelögð“. 3) „Ur Holms bokinne membranâ 4to. minori, er eg feck af Þorde Petursfýne“. 4) „Fra Gudrunu Hakonar dottur ä Solheimum i Myrdal“. 5) „Þeðfar Mariu vífur eru fkrifadar eptir pergamente, aptanvíd Speculum Regale er eg feck af Hustru Gudride Gífla dottur, og er þar aptanvíd allra fídarf Heims ofome fem byriazt: Mörg er manazins pina (∴ AM. 243 f, fol.)“.*

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur II, Kph. 1878, s. 584; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 45, 48, 50, 92.*

[Ifg. den gamle katalog skulde i nr 711, 4to findes „qvædam vero manu Joh. Olavii“].

771. AM. 712 a, 4to. Pap. 21,5 × 16,5 cm. 12 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.

„Heims ofome“.

Beg. „Hygg eg helldur feggium“.

Herkomst og hist.: Ifg. A. M.s notits på forsatsbladet „uppfkrifadur ur þeim rotnu kalffkinns blöðum in 4to. fra Sr Olafi Gífla fyne ä Hofi i Vopnafirde“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 103.

772. AM. 712 b, 4to. Pap. 21,5 × 16,5 cm. 13 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 13^v ubeskr.

„Heims ofome“.

Beg. „Hvad mun verolldin vilia“.

De ulige sider optages af varianter fra et andet, nu tilintetgjort eksemplar.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet meddeler A. M. „Þessi Heims ofome er i fyrsta ritadur epter pergaments blöðunum fra Sr Olafi Gísla fyne ä Hofi i Vopnafirde. Sidan er hann confereradur vid bok Þorðar Peturssonar ä Holme (o: A. M. 622, 4to), hvar hann stöð, innfkrifadur manu recentiore enn þeirre fem er ä allri bokinne; þö eigi miög nyrre“. *Disse stærkt hensemblende blade* „eru nu eydi lögd, með því þau fo fuin voru, ad eigi kunnu ad conferveralt“. *Titlen var* „Heims ofom[e] er Skaldfueinn kuad“.

773. AM. 712 c, 4to. Pap. 21,5 × 16,5 cm. 10 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson.

„Heims ofome“.

Beg. „Maurg er mannzens pina“.

De ulige sider optages af varianter fra et andet, nu tilintetgjort eksemplar i samme hskr. som ovenfor nævnt (o: AM. 622, 4to).

Herkomst og hist.: Ifg. A. M.s notits på forsatsbladet er afskriften tagen „epter pergaments blöðunum fra Sr Olafi Gífla fyne ä Hofi i Vopnafirde“, derefter konfereret med et eksemplar „i bok þeirre er eg feck fra Þorðe Peturs fyne ä Holmi, og er i litlu 4to. þar var hann sine ullo titulo vel aliqvâ incriptione, og með nyrre hendi enn bokin íalf, þö ecki miög nyrri“. *Disse blade, der vare beskadigede, bleve efter kollationeringen tilintetgjorte.*

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 103 anm.

1774. AM. 712 d, 4to. Pap. $21,2 \times 16,6$ cm. 10 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.

„Hugraun“.

Beg. „Hver fem treyfter heiminn a“.

Herkomst og hist.: Ifg. A. M.s notits på forsatsbladet afskrevet „epter þeim rotnu kalfþinnns blöðum in 4to. fra Sr Olafi Gíflafyne ä Hofi i Vopnafirde“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 98.

1775. AM. 712 e, 4to. Pap. $21,4 \times 16,5$ cm. 18 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.

„Fridar bon“.

Beg. „Hæstur bid eg at himnatiggi“.

Herkomst og hist.: Ifg. A. M.s notits på forsatsbladet „uppskrifud ur pergaments blöðum in 4to. er eg fiek fra Þorde Steindors syne. er accurate col-latum. Var bögulega boktafad i pergaments blöðunum, eins og það væri fskrifad af vidvæninge“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 98.

1776. AM. 713, 4to. Perg. $19,5 \times 14,3$ cm. 73 bl. (pag. 1—146). 16. århs 1ste halvdel. Ældre kan håndskriftet på grund af sit indhold (digte af Jón Arason) ikke göres, om det end ifg. skriftens karakter — samme hånd som AM. 604, 4to — snarest vilde være at henhøre til slutningen af 15. årh. Sorte initialer. Hvor titel findes, er denne anført med fin skrift i marginen. Ved hskrs beg. ere de fleste blade mere eller mindre beskadigede, særlig i ryggen; af de senere ere bl. 62—68 mest medtagne. Nogle blade, særlig bl. 60, have ikke fuld størrelse. Begynder og ender defekt og har desuden flere lakuner.

Indhold:

- 1) S. 1—5. **Rósa.** Beg. defekt „malms af grænum palma“.
- 2) S. 5—15. **Lilja.**
- 3) S. 15—20. **‘milfka’.** Ender defekt „hía þreyngdum kioffe“.
- 4) S. 21—23. **Guðmundar drápa Hólabiskups**, sem bróðir Árni Jónsson orti. Beg. defekt „leturen uotta“.
- 5) S. 23—28. „meyja | drapa“.
- 6) S. 28—32. **Dæglur** („dæglur eru | þetta“ i marginen).

7) S. 33—35. **Syndavisur** („fynda uifur“ skrevet nederst på foregående side).

8) S. 36—37. **Mariuvísur**. *Beg.* „Agæt vil ec þær odenn færa“.

9) S. 37—38. **Mariuvísur**. *Beg.* „Fyset mæ at fremia dækt“.

10) S. 39—40. **Adams óður**. *Beg. defekt* „Brynnar fig með fyftrum fið“.

11) S. 40—41. **Mariuvísur**. *Beg.* „Einginn heydi og einginn fa“.

12) S. 41—43. **Boðunarvísur**. *Beg.* „Ave dyuzt dæfa“.

13) S. 43—45. **Krosskvæði**. *Beg.* „Þat er upp hæfligt“.

14) S. 45—47. **Krosskvæði**. *Beg.* „Gvd himnanna“.

15) S. 47—49. **Krosskvæði**. *Beg.* „Fyzer lat mæ jvng fruen hreina“.

16) S. 49—51. **Kvæði um Kaldaðarnesskrossinn**.

17) S. 51—54. „pe(turs) | dæct(ur)“. *Beg.* „Maia ertu mild og fkær“.

18) S. 54—56. „heims ofome“. *Beg.* „Maug er mannzens pina“.

19) S. 56—58. „heims ofome“. *Beg.* „Hvad mun verolldin vilia“.

20) S. 58—59. „thomaf | dæctu | a:ch(i) | episcopi“.

21) S. 59—62. **Mariuvísur**. *Beg.* „Maia vil ec þæ moder guds“.

22) S. 62—66. „(N)idurftig|(n)ingf vífur“.

23) S. 66—71. **Ljómur**.

24) S. 71—74. „and(æ)af dæctur“. *Beg.* „Maia drottning mild og blid“.

25) S. 74—75. „and:æaf | dæctv:“. *Beg.* „Teímenes uest ec tuman tyra“ (?).

26) S. 76—79. **Mariuvísur**. *Beg.* „Heidra villda ec helgan kræft“.

27) S. 79—80. „peturf vífur“.

28) S. 80—81. **Mariuvísur**. *Beg.* „Maia hey: mæ haleitt uif“.

29) S. 81—83. „mariv | vífv:“. *Beg.* „Jhefuf moderenn jvngfrv fkær“.

30) S. 83—85. „vitnis | vífví | af marív“. *Beg.* „Heyrdu til upp hafs orða“.

31) S. 85—87. „marív vífur er | maría gaf barn | einne bonda kono“. *Beg.* „Dyðdar gef þv doms uðdur“.

32) S. 87—89. **Mariúvísur**. *Beg.* „Ave agæt maría“.

33) S. 89—90. **Mariúvísur**. *Beg.* „Heilags anda hollín glæft“.

34) S. 90—92. „hugraun“. *Beg.* „Hver sem trefyfter heiminn áá“.

35) S. 92—93. „uífur | ceceliv“. *Beg.* „Holldzens gínder | hrínda mæ“.

36) S. 93—96. „heimf | ofome“. *Beg.* „Hygg ec helldur feggiun“.

37) S. 96—99. **Kvæði um Ögmund biskup**. *Beg.* „Bragfmid er mæ bagt at næra“.

38) S. 99—101. **Mariúvífur**. *Beg.* „Hæstur heilagur andi“.

39) S. 101—102. **Mariúvífur**. *Beg.* „Heyr þu enn hæfte hialpare minn“.

40) S. 102—104. **Tólf postola kvæði**. *Beg.* „Sancte petur fannur pávi j roma“.

41) S. 104—106. „andreas dictur“. *Beg.* „Myfkunn þín en milldi gud“.

42) S. 106—107. „(mar)ív vífví“. *Beg.* „Heyr mæ dyruzt drottens frv“.

43) S. 107—110. „kros ví(fur)“. *Beg.* „Dyðdar fulluz drottenn minn“.

44) S. 110—12. „(kro)s vífur“. *Beg.* „Sannann gud með fætri grein“.

45) S. 112—13. **Ólafsvísur**. (*Beskadiget overskrift, hvoraf står tilbage* „... idra | ., af“). *Beg.* „Heilegt folk og hæuerfkar þíoder“.

46) S. 113—15. „vífví af | maríe magðalene“. *Beg.* „Vil ec þær uísur uanda“.

47) S. 115—23. „aðrar uífur | af mariu | magðalene“. *Beg.* „Agætt odar eþni“.

48) S. 123—29. „drapa af | marív grat“. *Beg.* „Orðin gef þu miog til mæðar“.

49) S. 129—34. „katínar | drapa“. *Beg.* „Drottenn gef þu“

50) S. 134—38. „(l)aurencius | (d)ictur“. Beg. „Hey? pu hei(lag) andi“.

51) S. 138—41. „(christof)ous (v)ifv?“. Beg. „Hæftur gud ec heite æ pæc“.

52) S. 141—46. „vifv? a(þ) | fufonn(u)“. Beg. „Þagarens vin fkal biöda“. Benævner sig selv Siðbót.

53) S. 146. „olafs vifur“. Beg. „Gvd fader ok fon“. Ende defekt „Kong olafur ftodugur ftar“ (sidens kustode).

Herkomst og hist.: På de foran indlagte, sammenhæftede papirblade a—e giver Arne Magnusson en udførlig indholdsfortegnelse samt tilføjer „Þeffe Carmina Sacra hefi eg eignast i tveimr stöðum á Islandi. Einn hlut þar af gaf mjer Mag. Jon Þorkellson Widalin, biskup i Skalhollte, og hafde hann þann hlut bokarinnar feinged hia Sr Olafi Gifla fyni ad Hofi i Vopnafirdi. Annan hlutenn (og var fá miklu stærre) feck eg annars stadar frá, og hafdi Sr Arne á Þingvöllum feinged það fragmentum á Hofi. Hefr so Sr Olafur i fyrstu ätt heila bokina, og fkiöld hana ad. Eg lagdi so þetta saman, so fem það og saman heyrdi“. — Indholdet er af A. M. delvis afskrevet i AM. 710 ff., hvor han betegner originalen som 'rotin kálfskinnsblöd frá Sr Ólafi Gíslasyni á Hofi i Vopnafirði'. Skriften er dog for den langt overvejende dels vedkommende tydelig og ret vel bevaret. Af marginalier kan mærkes s. 62 n. m. et lejlighedsvers (lykønskning), s. 92. n. m. et vers indeholdende et personnavn i omskrivning med runenavnene.

Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur II, s 305, 522, 546, 558, 584; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 29, 30, 41, 42 passim, 44—49, 53 passim, 57, 63—66, 69, 76—78 (s. 78 fejlagtig cit. 712), 82, 84 passim, 87, 89, 91, 97—100, 103 passim, 236, 245, 246, 283, 287, 313, 322 passim; Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. s. 215 (Loptis háttalykill. Kbh. 1888).

1777. AM. 714, 4to. Perg. 21 × 13 cm. 34 bl. C. 1600. Forskellige hænder. Bladene ere stærkt beskadigede ved hensmulren, navnlig foroven og langs indersiden, særlig gælder dette bl. 1—16. Håndskriftet har rimeligvis helt eller delvis været beskrevet en gang før; på bl. 15—16 ses spor af den oprindelige skrift.

Indhold:

1) Bl. 1—6^r. **Gimsteinn.** Det meste af digtets to første vers er bortsmulret.

2) Bl. 6^v—9^r. **Michaels flokkur Halls prests.** Digtets første vers er næsten helt bortsmulret.

3) Bl. 9^r—10^r. **Heimsósómi.** Beg. „(M)org er mannfins pina“.

- 4) Bl. 10^r—11^r. **Hugbót.** *Beg.* „(H)jer vill bragfmid bióða“.
- 5) Bl. 11^r—13^r. **Niðurstigningsvísur.** *Beg.* „(D)jarfligt er mærl ad dæktta“.
- 6) Bl. 13^{r-v}. **Ólafs vísur helga.** *Beg.* „(M)iodu af mærla blandi“.
- 7) Bl. 13^v. **„Ein þín visæ“** ɔ: Sfinxar gátan. *Ender defekt „dyrit geyft ei“.*
- 8) Bl. 14^r—15^r. **Sálmur.** *Beg.* „(L)ifandi liffins æde“. *Melodien tilsat med noder.*
- 9) Bl. 15^r—16^r. **Vísur um stúlku.** *Beg.* „Kialazins ættlæ eg kuzaf uirtt“.
- 10) Bl. 16^{r-v}. **Ástarvísur** („eytt kvæde“). *Störste delen af bl. 16^v ubeskreven.*
- 11) Bl. 17—18^r. **Saknaðarvísur.** *Beg.* „Huad er þæft vit þræði“.
- 12) Bl. 18^v. **Lilja.** *Begyndelsen til „tuo þafnalldra j þjnu valldj“.*
- 13) Bl. 19^r. **Mariublóm.** *Þigtets slutning fra „og Reyr fem gæofin gææn“.*
- 14) Bl. 19^v—20^v. **Kvæði um hinn fortapaða son.** *Beg.* „Heijmu j hamingv gæijnvmm“.
- 15) Bl. 20^v—21^v. **‘Ein þavgv níj ærs vyfa’.** *Beg.* „Gwdz væz giæfkv þjífvm“.
- 16) Bl. 21^v—22^r. **Krossvísur** („Eitt kvæði af Þijfl jesu christi“). *Beg.* „(F)ader og son með fætleiks fkyn“.
- 17) Bl. 22^r—23^v. **Þislarminning.** *Beg.* „(H)elgi Palus hefur þad kíent“.
- 18) Bl. 23^v—24^r. **„Eitt Þðunar kvæde“.** *Beg.* „Hæftur ftæftur himnna tigge“.
- 19) Bl. 24^r—26^r. **„Bodo:da Wyfur“.** *Beg.* „(D)iekttt vil ee dyran hefia“.
- 20) Bl. 26^r—27^r. **Fæðingar vífur** („vm christi þæ[ding]“). *Beg.* „Þyria fkal fuo þragams fpil“.
- 21) Bl. 27^r—28^r. **„Laffarus wjft“.** *Beg.* „(L)ofadur fierttu laufnarinn gode“.
- 22) Bl. 28^r—29^v. **‘Heims ófömi’** ɔ: Ellikvæði. *Beg.* „(S)vp-tungs fonar gulldi“.

23) Bl. 29^v—30^v. „Hiona Sinna“. Beg. „(Æ)dftu2 einualldz her2“. Ender defekt „þau fkal huorke“.

24) Bl. 31^r—32^v. Heimsósómi. Beg. defekt „f2tt vm heimfins ædi“.

25) Bl. 32^v—33. „Ny2s gior“. Digtet beg. „(M)yfkunn þijna milledur Gud“.

26) Bl. 34. Skriptarminning („[A]gæt2 ku2dliugu2 sem heyte2 [fkrifttar?] | minning . . . s:“). Beg. „Huga2 myns þire haþ2a eg æfku mane“. Synes at ende defekt „þ2d var sagt ad þena . . .“.

Herkomst og hist.: Þ2 et tilh2rende omslag har Arne Magnusson skrevet „G2mul qvæ2de fr2 þor2e Steinþ2rs fyne“. Nogle vedlagte sedler indeholde hans indholdsfortegnelse; af denne og af den gamle katalog fremg2r, at stykkerne s. 18^v—19^r (nu overstregede ved en streg p2 langs ned over bladet) den gang have v2ret fuldst2ndige; endvidere fandtes da her „Carmen cuius initium: Hæftur bi2 eg ad himnatiggi Kall2zt i Vi2nabokinne (pag. 273) Fridar bon“. Stykke 8 er — med skriverens h2nd — underskrevet „Jon Olaf2son“.

Benyttelse og beskr.: Biskupa s2gur II, Kph. 1878, s. 546; J. Þorkelsson, Om digtningen p2 Island, s. 29, 78, 86, 96, 101, 103, 104, 106, 107, 108, 191, 317, 318, 321, 331, 438, 443, 485 — citeret som a (bl. 1—16, der en tid have v2ret opførte som AM. 723 b, 4°) og b (bl. 17—34).

1778. AM. 715 a, 4to. Pap. 21 × 17 cm. 21 bl. 18. 2rhs beg. Skr. af den ældre J2n Sigurðsson.

Lilja.

Herkomst og hist.: Þ2 en tilh2rende seddel bemærker Arne Magnusson „Lilia Ur Kalffkinnz bl2dunum fr2 Boll22a hl2d, sem eru in Octavo. ritu2d af Jone Sigur2z fyne Studio2o i Kaupmanna h2fn 1728“.

1779. AM. 715 b, 4to. Pap. 21,5 × 16,6 cm. 7 bl. 18. 2rhs beg. Bl. 7, hvoraf 1½ side ubeskr., tilf2jet af Arne Magnusson.

„Lilia. | Eptir Membrana Ecke gamallre stafr2tt skrifu2d“.

Herkomst og hist.: Þ2 forsatsbladet har Arne Magnusson noteret „Lilia Skrifu2d eptir Kalffkinne er fann2t i B2lt22a2hl2d eptir Þor2ein Benedicts 2on Var þess2 membrana atqvæ2a litel, eptir þvi sem m2r skrif2di vice-l2gmaduren2 Pall Jons 2on Widalin, er þetta exemplar m2r sendt hefur. A 2ama Kalffkinne var Þislargr2tr, af hverium eg og hefi copiu2 med þess2ri s2mu hendi“.

1780. AM. 715 e, 4to. Pap. $21,6 \times 16,5$ cm. 3 bl. 18. århs beg. Samme hånd som foreg. nr.

Pislargrátur („Hier byriar Pijflægðat“).

Foran er 6 linjer bl. 1^r øverst udslettede, der have indeholdt slutningen af Lilja.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet har A. M. en notits af tilsvarende indhold som ved foreg. nr.

1781. AM. 715 d, 4to. Pap. $21,8 \times 16,7$ cm. 10 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Torfason.

Pislargrátur („Nu Byriar Pijslargrät“).

Herkomst og hist.: „Ex membranâ recenti, communicatâ per Magnum Marci, Rectorem Scholæ Scalholt.“ har Arne Magnusson noteret bl. 1^r øverst.

1782. AM. 715 e, 4to. Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 50 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.

Náð. Beg. „Heyr milldingur allra alda“.

På en ved bl. 47 indlagt seddel giver A. M. nøglen til digterens og hans mædens navn (Hallur og Biorn), der angives i digtet med benyttelse af runenavnene i omskrivning.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel meddeler A. M. „Er uppfkrifad epter Holms bokinæ in membranâ 4to minori“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 320.

1783. AM. 715 f, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 14 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.

„Petrus dictur“. Beg. „Maria ertu mild ok fkær“.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet bemærker A. M. „Þessi Petursdiktur (Mariu víður) er uppfkrifadur ur þeim rotnu kalffkinns blóðum in 4to. fra Sr Olafi Gífla f'yne á Hofi i Vopnafirde“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 49.

1784. AM. 715 g, 4to. Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 17 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.

Mariuvisur (Carmen de Maria). Beg. „Heidra villda eg helgan krift“.

Herkomst og hist.: Ifg. A. M.s påtegning på smudsbladet afskrevet efter samme hskr. som foreg. nr.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 322.

[Ifg. den gamle katalog skulde AM. 715, 4° endvidere indeholde endnu et eksemplar af Pislargrátur, med Arne Magnussons hånd, samt „Liömur Jöns Bifkups Arafonar med hende Jöns Ölafs fonar“.]

1785. AM. 716 a, 4to. Pap. 21 × 16 cm. 5 bl. 17. årh.

Indhold:

1) Bl. 1—4^r. „**Krofs Kuædi af Kalldatarnefs Kröfsinum**“. Beg. „Eg vil kueda vmm kröfsins dyrd“. Ovenfor er slutningen af et foregående stykke (1¹/₂ linje) udslettet, og foran overskriften er ét ord (vistnok Annad) ligeledes gjort ulæseligt.

2) Bl. 4^v—5. „**Þridia Krofskuædi i Liödum**“. Beg. „Þad er upphafid“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 69, 77.

1786. AM. 716 b, 4to. Pap. 20,4 × 15,5 cm. 2 bl. 17. årh. Samme hånd som foreg. nr.

„**Krofs kuædi**“. Herefter er udstreget et ord, vistnok Fyrsta.

Beg. „Gud himnanna, grædari manna“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 76.

1787. AM. 716 c, 4to. Pap. 21,2 × 16,4 cm. 4 bl. 18. århs beg.

„**Olafs Kongs Vijfur**“. Beg. „Herra Kong Olaf, hialpenn Noregs landa“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 311.

1788. AM. 716 d, 4to. Pap. $20,7 \times 16,2$ cm. 1 bl. 17. årh. Har muligvis hørt sammen med 715 a—b.

„Nidurftigningar vyfur“. Beg. „Diarflega tek eg ad dickta“.
Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur II, Kph. 1858, s. 546.

1789. AM. 716 e, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 11 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Torfason. Bl. 11^v ubeskr.

„Nidurftigs wysur, ortar af | Byskupe Ione“.
Beg. „Dirfd myn er ad dickta“.
Benyttelse og beskr.: Som foreg. nr.

1790. AM. 716 f, 4to. Pap. $16,7 \times 10,3$ cm. 5 bl. Skr. 1673. Bl. 1^r ubeskrevet.

„Nidurftigs vijfur skrifad | Anno 1673 2 januarij“.
Beg. „Diarfleg er mier dycktta“.
Herkomst og hist.: „Fra Elenu Jonsdottur i Saurbæ“ har Arne Magnusson noteret på et tilhørende omslag.
Benyttelse og beskr.: Som foreg. nr.

1791. AM. 716 g, 4to. Pap. $16,8 \times 10,7$ cm. 7 bl. 17. århs slutning. Bl. 7^v ubeskr.

Niðurstigsvísur („Hier fkrifaft Nidurstigs | Vijfur“).
Beg. „Diarflegt er mier ad Dicta“.
Herkomst og hist.: „Fra Gudrunu Hakonar dottur ä Solheimum“ har Arne Magnusson noteret på en tilhørende seddel.
Benyttelse og beskr.: Som foreg. nr.

1792. AM. 716 h, 4to. Pap. $20,6 \times 15,4$ cm. 4 bl. 17. årh. Samme hånd som 715 a—b og muligvis d.

„Liomur“.
Efter digtets slutning bl. 4^r optages den følgende side af to islandske vers; under det første er skrevet (sammenslynget)
„SEs mpropria“.
Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur II, Kph. 1878, s. 522.

---

793. AM. 716 i, 4to. Pap. $19,5 \times 16,2$ cm. 6 bl. 17. årh. Bl. 6^v ubeskr. Sidste side (bl. 6^r) er tilføjet af Arne Magnusson. Samme hånd som 715 h m. fl.

„Liómu: Hæna Jons“.

794. AM. 716 k, 4to. Pap. $19,7 \times 16,3$ cm. 4 bl. 17. årh. Samme hånd som 715 i m. fl. Bl. 1^r, der er overtrukket med hvidt papir, har båret en påskrift, rimeligvis slutningen af et foregående stykke.

„Vysur vm affgang Hæna Jons B: | og hanns sonar Ara L.“.

Beg. „Rögnis 2ofar minne“.

Bl. 1^v findes et marginalvers (klage over reformationen), bl. 4^v læses navnet „Snorre Magnufson“.

Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur II, Kph. 1878, s. 499.

1795. AM. 716 l, 4to. Pap. $19,6 \times 16,3$ cm. 3 bl. 17. århs 1ste halvdel.

„Wijsur wmm þæ Biskup Jon Ara son og sy|ni hans sem kvad Olafur Tomafson, systurfon þeirra Biskupfsona ad modurinne“.

Beg. „Marger hafa þá menntanægd“, ender defekt „og hreirni | hiar(tans)“.

Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur II, Kph. 1878, s. 485.

1796. AM. 716 m, 4to. Pap. $21,3 \times 16,6$ cm. 12 bl. 18. århs beg. Bl. 5^v—8^r, 9^v—10^r ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—9. „Viður umm þæ Biskup Jon Arafon og | Syne hans, fem kvad Olafur Thomaffon, | Syfturfon þeirra Biskupfsona, ad mödurenne“. De ubeskrevne sider betegne en større lakune.

2) Bl. 11—12. Guðspjallavísur med Arne Magnussons rettelsur. Beg. „Börn þau er brioftinn girnaft“.

„Ex membranâ Recentî Magnusar Markuffonar“ har Arne Magnusson tilføjet i øvre margen bl. 11^r.

Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur II, Kph. 1878, s. 485; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 101.

1797. AM. 716 n, 4to. Pap. $21,4 \times 16,5$ cm. 2 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Torfason. Rettet af Arne Magnusson.

Heimsádeila.

Beg. „Heim vil eg Heimfkan telia“.

„Ex membranâ recentiore, communicatâ mihi per Magnum Marci, Rectorem Scholæ Scalholt.“ tilføjer Arne Magnusson i øvre margen bl. 1r.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 104.

1798. AM. 716 o, 4to. Pap. $21,4 \times 16,5$ cm. 5 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Torfason. Bl. 5 er med undtagelse af én linje ubeskrevet. Rettet af Arne Magnusson.

Hugbót („Hier byriar kvæde er Hugbot | heiter“).

Beg. „Herra Iesus Hreirn og Trur“.

I øvre margen bl. 1r har Arne Magnusson en notits af samme indhold som ved foreg. nr.

Benyttelse og beskr.: Ib. 442.

1799. AM. 716 p, 4to. Pap. $21,6 \times 16,5$ cm. 8 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Torfason. Rettet af Arne Magnusson.

Hjónasinna („Hier Byriar þat kvædi er Hiona|sinna heiter“).

Beg. „Ædftur Einvalldz Herra“.

I bl. 1r øvre margen samme notits som ved foreg. nr.

Benyttelse og beskr.: Ib. 443.

1800. AM. 716 q, 4to. Pap. $21 \times 16,8$ cm. 5 bl. C. 1700. Bl. 5^v ubeskr. Sidste side tilføjet med en særlig hånd.

Sólbrá („þefse Kuedlyngur Heiter | Solbra“).

Beg. „Gieds af inne, mærdaz minne“.

„Ions ä Helgavatne“ har Arne Magnusson noteret i øvre margen bl. 1r, hvorfor en anden opgivelse på en nu indsat AM^{sk} seddel næppe kan høre herhen.

[Ifg. den gamle katalog skulde i AM. 716, 4to endvidere indeholdes „Piflarminning Eignud Kolbeine Grims Syne: Sært er

Sverd i Nurum med Settaskriff, Harmagratur: Einn Gud Almáttugur með fömu hende, Hugaræda: Einn og þrennur Allsvalldande Herra með fömu hende“.]

801. AM. 717 a, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 13 bl. (sidevis paginering.) 18. århs beg. Skr. af Jón Hákonarson. Varianter tilföjeda með Arne Magnussons hånd.

Indhold:

1) S. 1—3. „**Vyfur Öläfs Kongs Helga**“. Beg. „Herra Öläf Hiälparenn Noregs landa“.

2) S. 4—5. „**Adrar Vyfur Öläfs Kongs Helga**“. Beg. „Þu fader og fon“.

3) S. 6—8. „**Nichulas Dichtur**“. Beg. „Dyrdarfullur drott-
enn minn“.

4) S. 8—10. „**Andres Postula Dichtur**“. Beg. „Temens veit
eg tyme ad skyra“.

5) S. 10—13. „**Johanes (Postula senere overstreget) Dichtur**“. Beg. „Bid eg nu Einvalldz Eingla Köng“.

6) S. 13—16. „**Krofs qvæde**“. Beg. „Hlyde aller Jtar
Snialler“.

7) S. 17—21. **Krossvisur** („Hier Biriäft Krofs Vysur“). Beg. „Maria drottning milld og skiær“.

8) S. 21—24. „**Sancte Päls Dichtur**“. Beg. „Bid eg ad
stirke mälfnilld mäna“.

9) S. 24—26. „**Gidings Dichtur**“. Beg. „Hier vil eg agiætt
æfintyr“.

Herkomst og hist.: I marginen ved hvert digts begyndelse med undtagelse af numrene 6 og 9 har Arne Magnusson antegnet 'collatum vid (cum) exemplar Gudrunar Hakonardottur'.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 29, 44, 66 passim, 76, 81, 311.

1802. AM. 717 b, 4to. Pap. $15,7 \times 10,4$ cm. 3 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 3^v ubeskrevet.

„**Öläfs Kongs vysur**“. Beg. „Herra Kong Öläf, hiälpinn
Noregs | landa“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 311.

1803. AM. 717 c, 4to. Pap. $16,3 \times 10,6$ cm. 2 bl. Skr. 1678.

„**Vyfur kongs Olafz helga**“. Beg. „Herra Olaf“ osv.

Slutningen af et forangående digt (6 linjer) er udstreget
bl. 1^r øverst.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet har Arne Magnusson noteret „fra Elenu Jonsd. i Saurbæ ä Hvalfiardar strönd“; i marginen ud for det overstregede har han skrevet „habeo alibi“. Nedenunder sidstnævnte stykke står „Finis scribendi | velpere et manè Stadarhraune | Anno 1678 4 Februari“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 311.

1804. AM. 717 d α, 4to. Pap. $21,1 \times 16,7$ cm. 4 bl. C. 1700. Forsk. hænder.

Bl. 4^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1. „**Olafs Kongs Vyfur**“. Beg. „Herra kong Olaf“ osv. — Foran er udstreget slutningen af et foregående stykke (6 linjer).

2) Bl. 2. „**Vyfur, er kallaft Ste Johannes Vyfur**“. Beg. „Nu er fu hin mirka nätt i burt liden“. Islandsk gengivelse af den såkaldte „Dagvise“.

3) Bl. 3—4^r. **Heimsgalli**. Beg. „Siadu mig hinn fanne Gud“.

Herkomst og hist.: Ifølge påtegning af Arne Magnusson ere stykkerne 2 og 3 komne fra Jón Hákonarson på Stóra Vatnshorn henholdsvis år 1723 og 1722 — det sidste ifg. efterskriften optegnet i hast „efter afgamallre kellyngu“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 39, 64, 65, 104, 311.

1805. AM. 717 d β, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 9 bl. 18. århs beg. Skr. af

Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.

„**Gydings diktur**“.

Herkomst og hist.: „Ritadur epter hende Ions Hakonar sonar ä Vatzhorni i Haukadal“ bemærker A. M. på forsatsbladet.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 44.

1806. AM. 717 e, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 6 bl. 18. århs beg. Bl. 1—2

skrevne af Arne Magnusson, bl. 3—4, 6^v ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—2. „**Mariu vífur**“. Beg. „Maria meyian fkiæra“.

2) Bl. 5—6^r. „**Mariu vífur**“. *Beg.* „Sancte Maria moder mild“.

Herkomst og hist.: Stykke 2 er ifg. en marginalnotits af A. M. „Fra Gudrunu Hakonar dottur“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 269, 272; *Biskupa sögur II*, Kph. 1878, s. 582.

807. AM. 717 f α, 4to. Pap. 17 × 10,5 cm. 8 bl. Skr. 1670. Bl. 1 tilsat af Arne Magnusson.

„**Krists kvæde**, fkrifad epter | Gudrunu Kolbeinsdottur | Anno 1670“.

Beg. „Hæftur drottinn“.

Efter digtets slutning bl. 8^r optages den følgende side af begyndelsen til et nyt stykke med overskrift „nockur kvædi vppbyziud ad | skrifa Anno 1671 | 2 januaiz“, der er overstreget to gange på langs. Selve digtet begynder „Byziaft litil bifurs fkeyd“; i marginen har A. M. tilføjet „habeo alibi hinc exscriptum“.

På en tilhørende seddel giver A. M. nogle notitser om digtet.

Benyttelse og beskr.: Ib. (J. Pork.) s. 94.

808. AM. 717 f β, 4to. Pap. 21,3 × 16,7 cm. 10 bl. C. 1700. To forsk. hænder. Bl. 10 har kun halv bredde. Bl. 6 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—7 (skr. for Arne Magnusson. Tospaltet). „**Chrifts bálkur**“. *Beg.* „Hæftur drottinn“.

Bl. 5^v standser digtet med 59. vers, men bl. 7 følge endnu 11 vers af samme digt, dog med særlig nummerering.

2) Bl. 8—10. **Kristsbálkur** („Afgamalt kuæde kallad chrift bálkur“). *Beg.* „Hæftur drottinn“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 94.

809. AM. 717 g, 4to. Pap. 16,5 × 10,3 cm. 3 bl. Skr. 1673.

„**Krofskvæde gamalltt**“.

Beg. „Gud himnanna grædarenn manna“.

På forsatsbladet har Arne Magnusson skrevet første vers af Marievisen „Maria moderen fkiæra“ med varianter.

Herkomst og hist.: Ved hskrs slutning bl. 3^v står „Skrifað eptter Guðunu, Helgaðottur Anno [16]73. þann 7 octobris“.

Benyttelse og beskr.: Ib. s. 54, 76.

1810. AM. 717 h, 4to. Pap. $21,4 \times 16,5$ cm. 14 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 10—13 ($13,5 \times 7,6$ cm.) og bl. 14 ($15,2 \times 9,6$ cm.) ere skrevne hver med sin særlige hånd.

Indhold:

- 1) Bl. 1—2^r. „Krofs Kvæde Gamallt“. Beg. „Hlided aller“.
- 2) Bl. 2^r—3^v. Krossvisur gamlar („Hier Biðar Krofs Vyfur Gamlar“). Beg. „MARIA Drottning Mild og Skiær“.
- 3) Bl. 3^v—4^r. „Wifur af Sancta Maria“. Beg. „Sancta Maria Moder mild“.
- 4) Bl. 4^r. „Adrar Mariu Wysur“. Beg. „MARIA Modurenn skiæra Minning þijn og Æra“.
- 5) Bl. 4^r—5^v. Mariuvisur („Enn Adrar med Sama lag“). Beg. „Maria Moodurenn skiæra, Meya bloom og Æra“.
- 6) Bl. 5^v—6^r. „Þridiu Mariu Wijfur“. Beg. „Maria Heir mic Hæleitt Vif“.
- 7) Bl. 6^r. „Adrað Mariu Wijfur, med sama lag“. Beg. „Dyrdælegast digða blóm“.
- 8) Bl. 6^r—7^r. „Mariu Wyfur Wð Lilju“. Beg. „Heyð þú mig nú Himens og Jarðar“.
- 9) Bl. 7^r—v. „Sancte Paals Dicktur“. Beg. „Bid eg að fátíke Málfnilld mína“.
- 10) Bl. 7^v—8^v. „Nichuläs Dicktur“. Beg. „Dyrdarfullur Drottinn Minn“.
- 11) Bl. 8^v—9. „S. Ólafs Vijfur“. Beg. „Heiða Olaf“ osv.
- 12) Bl. 10—13^r. „Mariu Vijfur“. Beg. „Maria modhinn fkiæra“. Bl. 13^v, der er overklæbet med hvidt papir, ses at være beskrevet, men senere overstreget.
- 13) Bl. 14. „Sancktte palz dickttur“. Beg. „Bid Jeg að st(i)ckke málfnill (sål.) míjna“. Øverst bl. 14 ere fem linjer af et foregående stykke udslettet.

Herkomst og hist.: Bl. 9^v, ved stykkets slutning, har (af Arne Magnusson?) været tilføjet en notits, men denne er senere udslettet. Bl. 9^r i nedre margen har skriveren i anledning af St. Olavs jærtæg med de til sten forvandlede

bræð tilföjet „(Stendur ä Spatiunne vjd 10^{ndu} vifuna þetta:) Skiede i Gautlande i Brüarfökn Anno 1313 og liggia 3 steinar fem vrdu vr þessu deige en nü J Brükirkriu til minnis þennann dag Anno 1633: H: Niel: Str.“.

Benyttelse og beskr.: *Ib.* s. 45, 66, 76, 81, 269, 271, 272, 310 *passim*; *Biskupa sögur II*, s. 582–84; *Smástykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt.* s. 215 (*Lopts háttalykill. Kbh.* 1888).

811. AM. 718, 4to. Pap. 20,2 × 7,9 cm. 48 bl. 17. årh. Skr. af Jón Gissursson.

Indhold:

1) Bl. 1–47^r. „Dyðar diktur Kolbeins | Gijmsfona“. *Beg.* „Fader Gud i hæftum hædum“.

2) Bl. 47^v–48^r. „Bænar víjfur um göða | dauda-stund“. *Beg.* „Til pijn Gud ez bönen blijd“.

3) Bl. 48^{r-v}. „Symbolum Alphonfi keyfara“. *Beg.* „Alphonfus hiet ødlijng fæg“. *Ifg. den gamle katalog skulde stykke 1 forekomme in duplo* („ead: manu in Qvarto“).

Benyttelse og beskr.: *Ib.* (*J. Þork.*) s. 109, 357.

812. AM. 719 a, 4to. Pap. 21,3 × 16,7 cm. 11 bl. C. 1700. Bl. 11^v ubeskr.

Gimsteinn („Eitt kvæde fem kallaft Gimsteinn“).

Herkomst og hist.: På en indlagt seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Sr Gudmundi vid Hellna 1705“.

Benyttelse og beskr.: *Ib.* s. 319.

813. AM. 719 b, 4to. Pap. 17 × 10,8 cm. 13 bl. C. 1700.

Gimfteirn Med Liliu Lag“.

Efter digtets slutning bl. 13^r er på den følgende side udstreget begyndelsen af „Vyfur Olafs Kongs helga“, og Arne Magnusson har i øvre margen tilföjet „habeo alibi“; derefter to blade udskårne.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet har A. M. skrevet „Fra Gudrunu Hakonard.“.

Benyttelse og beskr.: *Ib.* s. 319.

814. AM. 719 c, 4to. Pap. 11,3 × 6,8 cm. 12 bl. 17. århs sidste halvdel.

Skr. af Þorsteinn Eyjólfsson. Efter bl. 4 har Arne Magnusson ved påtegning angivet en defekt; bl. 10^v er overklæbet med hvidt

papir; bl. 12^v, sidste halve side, hvor et nyt digt begynder, er overstreget.

Indhold:

1) Bl. 1—10^r. **Mariulykill** („Her fkrifaft | Mariu likill“). *Beg.* „Weit þu mer að eg verda mætti“.

2) Bl. 11—12. „**Sællrar Ma|riu víjfur.** | Er mællt að kvedid ha|fi Jon Mariu fkalld | a Hölum“. *Beg.* „Maria meyan fækæra“.

Efter digtets slutning har begyndt „Ein Gömul Ma|riu kvedia“.

Herkomst og hist.: På det tilhørende omslag meddeler Arne Magnusson „Oddur Einarsón i Steinum under Eyafíollum á hver i litlu forme, hvar á eru aðfíkilanlegar papírkar dröflur. Relatíó Ranveigar Oddzdóttur. Kvered fekk eg síðan. er í 18. blada brote, með hendi Þorsteins Eyolfssonar“. *Derefter opregnes indholdet, hvoraf ses, at hskr. opr. endvidere har indeholdt to digte til jomfru Maria afskrevne efter den trykte 'visnabók' og „tvær papírkar bænir“.*

Benyttelse og beskr.: *Ib. s. 255, 272.*

[Ifg. den gamle katalog skulde i AM. 719, 4to endvidere findes „Píflar-gratur með hende Jöns Sigurðssonar, fine Capite“ og endnu et — eller to? — ekspl. af en Mariulykill („Drottning ædfta Dyr af ættum“).]

1815. AM. 720 a, 4to. I—XI. Perg. Fragmenter af forskellige håndskrifter.

I (18 × 23,3 cm. 1 bl. C. 1500).

Ólafsvísur : De første 4½ vers af digtet „Herra kong olaf hialparne noæx landa“.

De bevarede vers ere skrevne på nedre halvdel af sidste side af et blad. Bladet, hvis øvre halvdel er bortskåren, og som i øvrigt bærer nogle linjer af en latinsk hymne med tilhørende notetegn, er, som Arne Magnusson i marginen har antegnet, „ur latínfkré Meffu faungs bok“. Bladet er „komit frá Íslande“.

Vedlagt er A. M.s egenhændige afskrift (pap. 2 bl.).

Benyttelse og beskr.: *Ib. s. 310.*

II (16,7 × 13 cm. 2 bl. 16. årh.).

Indhold:

1) Bl. 1. **Margrétarvísur.** *Beg. defekt* „fállda navnnu“, *end.* „y var fettur eitt kæt(?) til“.

- 2) Bl. 2^{r-v}. **Mariúvisur.** *Beg. defekt „gud finn mundi“.*
 3) Bl. 2^v. **Meyjarkvæði.** *Beg. „Vm heidurz mey vil ec heyræ“, ender „þesse þallda lindin þliodvm“.*

~~~~~  
 III (16,2 × 13,3 cm. 1 bl. 16. årh. *Beskåret forneden*).

Indhold:

- 1) Bl. 1^r. **Lögbrotsvísur.** *Beg. defekt „heilög ez fu hialpin meft“.*
 2) Bl. 1^{r-v}. **„Bodozda uifur“.** *Beg. „Sialfur Gud þiri fonar þíns næð“, ender defekt „göðann hialpar kiarna....“.*

~~~~~  
 IV (15,2 × 11 cm. 2 bl. 16. årh.).

Hugsvinnsmál — fragment.

Bl. 1 *beg. „[R]æð holluz og rættðæmuz wært þu“, ender „þö hann kunne au“.*

Bl. 2 *beg. „vazæft ogæfu finne welldz hann“, ender „ath | höðum þeffumm mega lyder nema..“.*

~~~~~  
 V (18 × 13,8 cm. 2 bl. C. 1500. *Noget beskadiget ved huller*).

Píslarvísur — fragment.

Beg. „Þoftuh einn með þyðdi hæfta“, ender „ok hardan | rom æ. æfta dómí“.

~~~~~  
 VI (12,6 × 9,7 cm. 2 bl. 15. årh. *Bladene ere oventil beskadigede ved større huller, af bl. 2 er desuden en strimmel langs yderkanten nedentil bortskåren*).

Heilagra manna drápa — fragment.

Beg. „...um dymnar þuftv“, ender „meingt hío sem fkipati þeingill“.

~~~~~
 VII (15 × 10,2 cm. 1 bl. C. 1500).

Indhold:

- 1) Bl. 1^r. **Pálsvisur.** *Beg. defekt „herran þer er hialpin fæðí“.*
 2) Bl. 1^{r-v}. **Thómasdiktur.** *Beg. „[V]il ec enf biarta bloma“, ender defekt „rekin j þrotur og ftreing“.*

VIII. (17×15 cm. 2 bl. C. 1400. Bladene have udscende af at være behandlede med kemiske stoffer).

Indhold:

1) Bl. 1^r. **Et jærtegn** (af Mariusaga?). Beg. defekt „vinfenfius en annar stephanus“.

2) Bl. 1^{r-v}. **Eiriks saga viðförla**. Ender defekt „1 himne eru þrjár“.

3) Bl. 2. **Lilja**. Beg. og ender defekt „fagran plog fem allden skoga“ — „míla mífkunn mín n“.

IX ($16,2 \times 14,2$ cm. 2 bl. C. 1600. Af bl. 2 er — med undtagelse af nogle penneprover og lign. — kun en halv side beskrevet. Spor af ældre initialer vise, at pergamentet har været benyttet en gang tidligere).

Barngælur.

Beg. „Kuedit er yfer boðnum kuædi þetta“. Efter bl. 1 en lakune.

„Fra Monfr Jone Widalin Elldra 1725“ har Arne Magnusson noteret på en indlagt seddel.

X ($23,7 \times 17,3$ cm. 2 bl. 16. årh. Bl. 2^v ubeskrevet).

Indhold:

1) Bl. 1. **Pislarminning**. Beg. og ender defekt „þo odygd hefdi“ — „aumum þæl prening fæl“.

2) Bl. 2^r (yngre hånd, utydelig skrift). **Hjónasinna** — digtets første 12 vers.

XI ($20 \times 12,8$ cm. 2 bl. 17. årh. Bl. 1^r og 2^v ere stærkt slidte under bladens anvendelse til indbinding. Uøvet kursivhånd).

Indhold:

1) Bl. 1^r. **Et moraliserende digt**. Beg. defekt „ma það sanna“.

2) Bl. 1^{r-v}. **Iðrunarvisur**. Beg. „Post[ulinn] drottens [pall]“.

3) Bl. 1^v. **Visur um nafn Jesu**. Beg. „Jesus nafn er einka sætt“. Ender defekt „af vyfe vt“.

4) Bl. 2^r. **Vísur um brúðkaupið í Kana.** Beg. „Sveitinn sat við bordit“.

5) Bl. 2^v. **Mariúvísur.** Beg. „Nadar fæt nafnit pitt“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island: I) s. 310; II) 55 (stykke 2), 88 (3). 89—90 (1); III) 101 (1), 106 (2); V) 95—96; VI) 79; VII) 66, 67; IX) 105; X) 96, 443; XI) 55 (5), 107 (4).*

1816. AM. 720 b, 4to. Perg. 22 × 18 cm. 15 bl. C. 1600. Bladene ere plettede og noget beskadigede ved hensmulren. Bl. 1^r bærer en rød begyndelses-initial — rimeligvis fra den ældre tekst — ellers åben plads for disse. Bl. 6^r delvis ubeskrevet. Palimpsest.

Indhold:

1) Bl. 1^{r-v}. „**Heilagf anda víjfv**“. Beg. „Dijrd sie Gvdi j hædfvum hæ. .“. *Stærkt slidt.*

2) Bl. 1^v. „**Lilia**“. Ender defekt „ædri sier“ (6. vers).

3) Bl. 2—3^r. **Dæglur.** Beg. defekt „ill kvikindi“.

4) Bl. 3^r—4^r. „**Nidurstijgs víjfv**“. Efter bl. 3 en lakune.

5) Bl. 4^r—6^r. „**Bodoðda víjfv**“. Beg. „[D]jckta ætla eg vm dyrd og frid“. Standser l. 4 med ordene „Gvdz bodoðvm at sinna“.

6) Bl. 6^v—8^v. „**Barngiælv**“. Beg. „[O]d vil eg yrkia“.

7) Bl. 9—10^v. „**Bodoðda dicktv**“. Beg. „[D]ickt vil eg dyrann hefia“.

8) Bl. 10^v—11^v. „**[A]dams odvr**“. Beg. „[A]llra hlvtanna er vpphaf“.

9) Bl. 11^v—13^v. **Píslargrátur** — med overskrift „Kros gratvr“. Ender defekt „allmoeg grein“.

10) Bl. 14^{r-v}. **Kristskvæði.** Beg. „Giorði vijn vr vatni“.

11) Bl. 14^v—15^v. „**Chatichifmvs víjfur**“. Beg. „[V]pphaf er fyrft ord pitt riett“.

12) Bl. 15^v. „**Lazarvs víjfv**“. Beg. „[L]ofadvr sierttv lavfnarinn godi“. Ende defekt „og sæmilegvftv klædin bar . . .“.

Herkomst og hist.: Af Arne Magnussons indholdsfortegnelse med tilhørende notiser (to sammenhængende blade) fremgår, at AM. 720 b, 4to oprindelig har udgjort en del af en membran 'Hólsbók' (fra Hóll i Hörðadalur, se en notis af A. M. ved 721, 4to) og i denne stod foran en samling rimur, der må antages at have udgjort membranens hovedindhold. Bl. 2 bærer i nedre margen

følgende antegnelse af A. M. „Fra Magnuse Jonsfyne i Snoksdal 1704“. Forskellige personnavne og penneprøver findes bl. 6^r og 15^v. Mærkes kan bl. 6^r „þefse Bok h(e)fur 2^e bløð og 13 Betr at eg meyna Sö leift mior Þorsteinn Jonsfson meh 1662“; bl. 15^v „Thomas Finufson hefur þessa rijmna book yfuer lesid“, „Grymur Jonsfson Eiginn hand Anno 1633“, „Hallgrymur Jon Son med Eigin hennadi Anno 1629“. Bl. 9^v i nedre margen er skrevet en bön (til Kristus, isl.).

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur II, 1878. s. 546; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 86, 96, 100 (passim), 101, 102.*

1817. AM. 720 c, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 2 bl. 18. århs beg. Kun de lige sider ere beskrevne.

Bartholomeus visur.

Beg. „Drottinn gef þv at dicturinn mætur“, standse afbrudt „göfga þar med gl-“.

Benyttelse og beskr.: *Ib. (J. Þork.) s. 67.*

[Ifg. en beskrivelse af AM. 720, 4° fra c. 1876 fandtes endnu den gang endvidere her:

Et lille brudstykke af Lilja (c. 10 vers), 1 bl. (perg.).

Et brudstykke af Guðspjallavísur, 2 bl. (perg.).
Heri indlagt en løs seddel med Arne Magnussons notits 'Fra Capitain Magnuse Arasyne 1724'.

Et til begge fragmenterne hørende omslag bar følgende påtegning af A. M. 'In recenti membrana, qvam mihi communicavit Magnus Marci filius Rector Scholæ Scalholtinæ:

Lilia

Pislargratur, integer, Hinc desunt nonnulla.

Aptan af gudspjallavísur

Heim vil eg heimskan telia.

Hugbot (author putatur Sr Einar Sigurdzson)

Hionasenna [v: -sinna?] (author idem, ut dicitur)

Ein ny visa af VII höfudsyndum, cujus initium

Herra Jesus hialpin min

heyrdur hvers eg beidi

(stendur i Visnabokinni)

Membrana var in 8vo skrifud circa annum 1580—90 eda parum. Er nu undir lok lidin nema eitt blad, sem eg til synis geymt hefi. Allt fyrrskrifad var med einni og sömu hendi á bokfellinu'. *Sml. Biskupa sögur II, 509.]*

1818. AM. 721, 4to. Perg. 17,3 × 15 cm. 25 bl. 16. árshs 1ste halvdel. Da hskr. indeholder et digt af Jón Arason, tør det ikke göres ældre, ihvorvel det i øvrigt efter skrift og hele udseende nærmest måtte henføres til 15. årh. Bladene ere noget beskadigede ved huller og flænger; af bl. 3 er øvre halvdel bortskåren. Begynder og ender defekt. I 17. årh. delvis forsynet med kolumnetitler.

Indhold:

1) Bl. 1^r—2^v. **Guðmundar drápa Hóla biskups** af abbed Árni Jónsson. Beg. defekt „presta. plagur hollzinf klekka pagu“.

2) Bl. 2^v—4^v. **Boðorðadiktur**. Beg. „Díkt ec ætla“. Ender defekt „koma at dæma alla“.

3) Bl. 5—8^v. **Mílska**. Efter bl. 6 en lakune.

4) Bl. 8^v—10^r. **Meyjadrápa**. Beg. „[H]eydu omældur himna velldeft“. Efter bl. 8 en lakune.

5) Bl. 10^r—^v. **Ceciliudiktur**. Beg. „Gud mín fæte“.

6) Bl. 10^v—12^v. **Vitnisvísur af Mariu**. Beg. „Heydu til vpp haf orða“.

7) Bl. 12^v—13^v. **Mariuvísur**. Beg. „[M]ieð gefi hlíod“.

8) Bl. 13^v—14^r. **Mariuvísur**. Beg. „[D]yðar gefðv domf vauð“.

9) Bl. 14^r—15^r. **Af einu æfintýri brúðkaupsvísur** (sál. kolumnetitel). Beg. „Joður gefi vpp haf“.

10) Bl. 15^r—^v. **Allra postola minnisvísur** (sál. kolumnetitel). Beg. „[P]etur er paði drottenf“.

11) Bl. 15^v—16^v. **Mariuvísur**. Beg. „[D]rottinn gef þv mer mätt“.

12) Bl. 16^v—17^r. **Sankti Péturs diktur**. Beg. „[P]oftolann íkulvm ver þífa leita“.

13) Bl. 17^r—^v. **Jakobsdiktur**. Beg. „[P]rífa vílða ec prudan díct“.

14) Bl. 17^v—19^r. **Magnúsdiktur Eyjajarls.** *Beg.* „[M]ína
bíð ec at malfniðld bæti“.

15) Bl. 19^{r-v}. **Nikulásdiktur.** *Beg.* „[D]ýrðar fylli drottín
mínn dugi þv mæri“.

16) Bl. 19^v—20^r. **Krossvísur gömlu.** *Beg.* „[G]vð himnana
græðare manna“.

17) Bl. 20^v—21^r. **Mariukvæði.** *Beg.* „[M]aría gef mæri
mælfkv tíð“.

18) Bl. 21^{r-v}. **Sankti Olafs vísur.** *Beg.* „[H]erra olafr
híalpari noregr landa“.

19) Bl. 21^v—22^v. **Krossvísur** af Jón Arason. *Beg.*
„[D]ýrðar fylli drottinn dýrka villða ec þic“.

20) Bl. 22^v—23^r. **Krossvísur.** *Beg.* „[H]lyði allar ytar
fniálliz“.

21) Bl. 23^r. **Krosskvæði.** *Beg.* „[H]elgan croff at heidra
mä“.

22) Bl. 23^r—24^r. **Mariukvæði.** *Beg.* „[H]eyðu híalpinn
fkæra“.

23) Bl. 24^r—25^r. **Mariukvæði.** *Beg.* „[F]hodit eick (sál.)
fínnazt mä“.

24) Bl. 25^{r-v}. **Bartholomeuskvæði.** *Beg.* „[D]rottinn gef
[þv] at dicturinn mætur“.

Herkomst og hist.: Þá nogle tilhörende papiisblade gíver Arne Magnusson
índholdsfortegnelse samt tilføjer angående membranen bl. a. følgende „Halldor
Biarnafon (hins Brenda) í Breidadal í Ónundarfirði fkal eiga qver ä kalf-
fkinn, og þar ä mörg papiisk qvæði. — Halldör felldi mæri þetta qver 1705
ä alþingi og er það betalað“.

Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur II, Kph 1878, s. 202, sml. s. 558; J.
Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 41 (passim), 42 (p.), 43, 47, 48, 62,
64, 67 (p.), 76, 77, 81, 83, 87, 88, 98, 100, 287, 310.

1819. AM. 722, 4to. Pap. 21,5 × 16,7 cm. 39 bl. 17. årh. Vístnok dele
af 4 forskellige håndskrifter med hvert sin hånd, omfattende
henholdsvis bl. 1—8, 9—26, 27—34, 35—39. Bl. 6—8, 16^v
ubeskrevne.

Indhold:

- 1) Bl. 1—3^v. „þacklætis Psálmur Jons Eggertz fonar | 1687“.
- 2) Bl. 3^v—5. Katekismus sálmar.

3) Bl. 9—12. **‘Sið Gudlegir Ydrunar Psálmar** skrifader af . . . Francisco Petrarca . . . utlagdur (!) a Donku 1593’. *Prosuisk gengivelse.*

4) Bl. 13—16^r. „**Andlegt sálarinnar samtal við finn frelfara**“.

5) Bl. 17^r—26. „**Wmm marglegleik syndarinnar, og krafft Bitalnyngzins þirir | syndjna sem er lesu Chriftri þorþjenufta. | Og vmm þirirhiggiuna**“.

6) Bl. 27—34. „**Kuolld uysu** orðtar af Ione þodu | Gyfla Ion fonar fem bio j | mel Raeka Dal fem mæge | menn kalla hinn lærða“. *Ifg. den gamle katalog „ordtar af Födur Galdra-Gifla“.*

7) Bl. 35—38. „**Horribilis hiftoria De Francifci spiere apoftafia et desperatjone**“.

8) Bl. 39. Latinsk beretning om den tyske kejser **Karl V.s sidste dage — ender defekt.**

Herkomst og hist.: Angående bl 1—8 er for Arne Magnusson på en indlagt seddel bemærket „Landkrifarans Sigurdar Sigurðsonar“; i marginen bl. 27^r er noteret „Skrif Blöðru-Ara (sem so var kallad)“.

Benyttelse og beskr.: J Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 456.

[Ifg. den gamle katalog skulde AM. 722, 4to endvidere indeholde „Þiflar Þfálmar 6. og 7de af greptrunar Hiftoriunne, In obitum Domini Thorkilli Arngrimi 1678, Carmen Svenonis Jonæ Pastoris Bardenfis. Explicatio in Symbolum Apoftolic. et orat. Domin., Þfálmur Einhver og Kvellðvífur“.]

1820. AM. 723 a, 4to. Pap. 20 × 17 cm. 44 bl. (sidevis paginering). 17. årh. Bladene ere hensmulerende og stærkt slidte. Særlig beskadiget er bl. 1. S. 18 og 68 ubeskrevne.

Indhold:

1) S. 1—5. **Rúnabulur** 3: Runealfabetet — det udvidede, i det latinske alfabets sædvanlige orden — med en række omskrivninger efter hver stav. Efter s. 2 en lakune.

2) S. 6—17. „**Hatta líkill Loftz hínz Ryka**“. *Efter s. 10 og 12 lakuner.*

3) S. 19—24. **Yms kvæði**. *Beg. defekt „freittu ey grand“. Efter dette digts slutning følger „Eitt kvæde“ beg. „Brotinn og protinn“, „Þridia kvæde“ beg. „Stutter eru mornar j modrudal“ og „Fiorða kvæde Incerti Authoís“ beg. „Gunnlugur haade Geyra þyng“; efter dette sidste digts slutning står nederst s. 24 „Fimtta kvæde Gudmundar pietuísónar“, men fortsættelsen mangler.*

4) S. 25—67. „**Skagfirðjnga eður Hugardöms Dræpa | Halls Magnússonar**“.

5) S. 70—73. „**Kolbrúnar Vysur**“. *Beg. „Jprötter þær eg átta“. Foran digtets begyndelse er (s. 69) de 4 sidste vers af Vísur Ólafs Tómassonar um Jón biskup Arason og sonu hans overstregede, og Arne Magnusson har i marginen skrevet „habeo alibi“.*

6) S. 74—76. **Lausavísur nokkrar**.

7) S. 77—84. **Hugsvinnsmál**. *Beg. defekt „gott og gior. | Allra ræða tel eg það einna beft“. Ender „enn lafta | heimfkan hal“. Efter s. 80 en lakune.*

8) S. 85—88 (*i 12^m*). ^{a)} Almanaksvísur, *beg. defekt „fæðingar beggia“,* ^{b)} Vísur um landplágu i Fenedis stað, *beg. og ende defekt „-dur mefti — afelli“.*

Herkomst og hist.: På et indlagt blad har Arne Magnusson skrevet „Ráðsmanns Jens Sveinssonar frá Kotlaugum nú mitt 1707 Bokina hefr ätt Sr Torfe i Gaulveria bæ“.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur II, Kph. 1878, s. 485; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 114, 190, 200, 356; Snorra Edda III, s. 532; Smástykkur udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. s. 204 (Lofts háttalykill. Kbh. 1888).*

[Ifg. den gamle katalog skulde i AM. 723, 4to endvidere findes „Kvenna Dans, Sveina Dræpa Sr Jöns Dadaísonar, Minna-Vífur etc.“.]

1821. AM. 723 b, 4to. *Pap. Forskellige, indbyrdes uafhængige bestanddele; findes i den gamle katalog ikke opførte under 723, 4to.*

I. $16,7 \times 11$ cm.

1. 3 bl. C. 1700. „**lubilus Beatæ Mariæ | Virginis, | Edur | lomfrur Mariæ Dans**“. Med melodien tilsat i noder.

2. 3 bl. 18. århs beg. „**lubilus**“ osv. Samme digt som foregående, i en for Arne Magnusson udført afskrift.

3. 16 bl. 18. århs beg. „**Jomfru Mariu Ærukrans | kvedenn af | S^{ra} Dada Halldors Syne**“. Skr. for A. M. med samme hånd som foregående. Til alle tre stykker høre omslag med påtegninger af A. M., ifølge hvilke også s^{ra} Daði Halldórsson er author til 1 og 2. Stykke 1 kom 'frá ráðsmanninum Þórði Þórðarsyni' 1726, 2—3 1727.

II. $19,7 \times 15,2$ cm. 5 bl. 17. årh. Bl. 1^v og 5^v ubeskrevne. Ifg. arkivar Jón Sigurðsson skr. af Jón Erlendsson.

„**Fedgareifa**“.

Bl. 1 udgøres af et tilsat oktavblad, på hvilket Arne Magnusson har indført digtets to første vers, til hvor bl. 2 begynder.

III. $21,4 \times 16,6$ cm. 11 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 4, 8, 11^v ubeskrevne.

1) Bl. 1—3. „**Qvædi af Sturlaugi Starffama**“.

2) Bl. 5—7. „**Qvædi af Rollant Riddara**“.

3) Bl. 9—11. „**Qvædi af Hromundi Grips fyne**“.

Stykkerne 1—3 ere på omslaget betegnede som „Gömul qvædi“.

I 723 b, 4to er indlagt en juridisk notits om hvannaróta-gröptr (8vo. 18. århs beg.).

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 150, 151, 166.

1822. AM. 724, 4to. Pap. $19,7 \times 15,7$ cm. 92 bl. 17. årh. Skr. af Jón Erlendsson. Bl. 34^r og 92^v ubeskrevne. Bindet betrukket med perg. fra et latinsk ritualhskr. med noder.

Rim Gísla prófasts Bjarnasonar („COMPUTUS MENS|ium et Dierum Anni Solaris | Solar ærfins Manada og | Daga Reikningur | Med Leidriettu Tungltale, Og | nocknumm Ny-umm Tunglztals Reglum | Og Rymtals Toblum, Med Einföld-um | hætte, Samantekinn og Skrifadur Af | G. B. S. P.“).

Indeholder, affattet på Islandsk, et kalendarium med tilhørende forklaring, endvidere tillæg om himmeltegnene, mærkedage, vejrmærker.

Forfattet år 1655, som det af en beregning bl. 36^r fremgår.

Herkomst og hist.: På en indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson „Þetta rimqver hefur átt Sr Torfi Jonfson i Bæ, mun vera ur förum Mag. Brynjólfs. Eg feek það (minner mig) hia þuride Sæmundz dottur“.

1823. AM. 725, 4to. Perg. $20,3 \times 14,2$ cm. 6 bl. 13. årh. Røde initialer, rød og sort skrift. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et tospaltet latinsk, kirkeligt hskr.

Calendarium Romanum.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Framanvid Latinfka Bibliu Verfionis Hieronymi. hveria eg hafði feinged epter Etats Raad Rosencrantz“.

1824. AM. 726, 4to. Pap. $20,6 \times 16,5$ cm. 8 bl. C. 1700.

Bragarhættir („Hier eptir fkrifast Bragar | hættir“).

Indeholder uddrag af Háttatal i Snorra Edda.

Dette stykke findes ikke opført i den gamle katalog, ifølge hvilken dette nummer skulde indeholde „Rim-tal med Settafkrifft. Excerptum ur Rimbeiglu, er ei fullt 1½ ark oinnbunded“, som nu mangler.

1825. AM. 727, 4to. Pap.

I. $19,5 \times 14,5$ cm. 16 bl. Skr. 1594 (af Jón Guðmundsson lærði?), fraktur. Rød og blå begyndelsesinitial, talrige initialer ere bl. 1^r gennemdragne med rød farve; bl. 13^v flerfarvet initial, rød overskrift. Bladene ere langs kanterne stærkt slidte og hensulbrende.

„Rim Begla hin Gamla“.

Svarer til den trykte Rimbeglas pars I—II.

Ved håndskriftets slutning står „Anno .1.5.80. z 14“.

II. 21×16 cm. 22 bl. Skr. 1644 af Jón Guðmundsson lærði, delvis fraktur. Røde overskrifter og initialer. Af bl. 3

er et stykke foroven bortrevet. Hist og her findes marginalia tilføjede af andre, tildeels på Latin. Bl. 22^v er for største delen først senere udfyldt.

„Tíðfórðríf Eduz Lijtid Annals kuøz: | Sitt af huorru til Synis Viliann ad Byrta Til Sam|ans teiknad Af miez Jone Gudmundfsyne ætat|is .70. Anno dni 1644“. Dediceret til biskop Brynjólfur Sveinsson.

Indhold: Om middelalderlig literatur, Om ånder, Om Islands naturmærkværdigheder, særlig stene og alle slags overtroiske forestillinger, Uddrag af middelalderlig geografi m. v. (Álfheimar, Skrælingjar, Ódáinsakr, Sets reisa), „Vm nockur þom orð og maltæke sem nu er odruvys kallad“ (bl. 14^r), „70. kortmälz hætter. við Bol er ad Beziast“ (bl. 15^r), Annaluddrag, ‘Atburðir’, „Lijtill þattur kykna ræns oc afokna J Einglandi adogum þeirra tueggja Biskupa Erchi (sål.) | S. Anhelmi og S. Tomafar Cantuariensis“ (bl. 17^v), „Rodbertz þattur“ (bl. 19^v), „Af Quintiano. keyfara“ osv., Om runer og lönskrift, Afbildning af ‘Fyngalpn’, Remser og vers.

Foruden i titlen findes forfatterens navn bl. 16^r og i dateringen ved skriftets slutning „Jon kall Gudmu(n)ðfson i Gagnstadar hialeigu | ä vtmannaæueit i þliotzdalzhieadi. Endadi | 1644. 8 maij“.

Nedenunder er tilføjet „Wijsa þorleiffz þorðaz Sonaz 40 manznoffn“ og en fortælling om hvorledes kong Ólafr Haraldsson og en troldkvinde kvæde vers mod hinanden.

Benyttelse og beskr.: I) Rymbegla, Havnæ 1780; II) Ísl. Þjóðsögur s. XIV.

I—II ere indlagte i et læderbetrasket træbind, på hvis indersider findes rester af en plattysk skrivelse; indlagt her fandtes endvidere brudstykke af et islandsk privatbrev og af et af Torfæi historiske skrifter (Latin, Ásgeir Jónssons hånd).

1826. AM. 728, 4to. Pap. 20 × 15,7 cm. 140 bl. 18. århs beg. Skr. af Styr Þorvaldsson. Bl. 94, 98^v, 118—19^r, 120^v, 136 ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet pergament fra et latinsk ritualhskr.

Rimfræði.

1) Bl. 1—93. Om 'tunglöld' med tilhørende kalendarium og forklaring. *Forfattet efter år 1623.*

2) Bl. 95—98^r. 'Fingrarim'.

3) Bl. 99—117. 'PHYSIOGNOMIA AD COGNOSECENDAM (sål.) Aeris Constitutionem pad er Natturu Vyfer til pess hvorninn peckia og merkia mä vedhättu-þaz loptfins Af Diario Jens Lauritzsonar utdreiginn og utlagdur, Af reynflu og eptertekt, j fumum stöðum aukinn af Gyfla Biarnarsfyne'.

4) Bl. 119^v—20^r. „Tungls kveiking Epter Rymtale | Stjórnun meystaranna“.

5) Bl. 121—28. „DIES QUIDAM ANNI ANTIQVO|rum Seculis Notatu digni“. *Islandsk.*

6) Bl. 129—35. „Vmm þaug Tölþ Himnesku Teikn | og merke in Zodiaco“ osv. *Forfattet år 1655.*

7) Bl. 137—40. „Bok umm Vedhättu okomna I | ofur-lendfku Ryme“.

Herkomst og hist.: Til håndskriftet høre 4 AM^{ske} notitssedler, hvoraf fremgår, at originalen, der hovedsagelig var skrevet med Jón Erlendssons hånd, tilhørte „Sigurdur Sigurdzson yngri i Saurbæ ä Kialarnefe“. Ved forskellige dage i kalendariet havde lagmand Sigurður Björnsson skrevet „obitus aliquot virorum et fæminarum Island.“, disse havde A. M. „fier i lage lated upp-krifa“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 36, 60—62.

1827. AM. 729, 4to. Pap. 20,5 × 16 cm. 58 bl. 18. århs beg. Skr. dels for, dels af Arne Magnusson. Som regel kun de lige sider beskrevne. Bl. 26—28, 31—51, 57 ubeskrevne. Bl. 53 udgøres den beskrevne del af to påklæbede sedler. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et tospaltet latinsk, kirkeligt hskr.

Computistisk-kalendariske optegnelser.

Indhold: „Clavis til Pricktafanna i Talbyrdingi“, Talbyrðingur (∴ skema for den middelalderlige tidsregning), efterfulgt af lister over epakter og påsketid. Bagest i håndskriftet findes forskellige notitser og oplysninger af A. M.

1828. AM. 730, 4to. Pap. $20,5 \times 16$ cm. 91 bl. 18. århs beg. Bl. 54^v, 85—86^r, 91^v ubeskrevne til betegnelse af en lakune.

'Rimbegla' („Hier Hefst Formäle | Bokarinnar | Rymbeglu“).

Omfatter så vel R.s komputistiske som den historisk-geografiske del.

Bl. 54 indeholder afskriverens oplysninger om afskriftens forhold til originalen. Fire indlagte sedler bære notitser af Arne Magnusson til tekstens forståelse.

Benyttelse og beskr.: Rymbegla, Havnæ 1780; Ant. Russes II, 397, 427, 448(?); Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. beskr. af Island II, 362.

1829. AM. 731, 4to. Pap. $19,2 \times 16,7$ cm. 38 bl. 17. århs 1ste halvdel. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Bl. 35—36 ere to til betegnelse af en lakune indsatte blanke blade.

'Rimbegla' („Hier heft Formale Bökarinnar Rymbeglu“).

Samme indhold som foreg. nr.

Herkomst og hist.: Til håndskriftet høre tre AM'ske sedler med bemærkninger om originalen til denne afskrift, om lakunen og endelig følgende notits „Ur bok fra Odde Sigurdz fyne. innbundet 1727“ — hvis denne ellers hører til dette hskr.

Benyttelse og beskr.: Rymbegla, Havnæ 1780; Ant. Russes II, 397, 427, 448—49; Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. beskr. af Island II, 362.

1830. AM. 732 a I, 4to. Pap. $19,7 \times 14,7$ cm. 23 bl. 17. årh. Forskelligfarvede overskrifter og initialer. Bl. 3^v—5^r ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra en latinsk messebog.

'DIARIUM ANNUUM þad er Daga Tal Sieðhvozs Árs ... íamannteked. Af G. B. S. P... M. DC. XXX'.

Indeholder et kalendarium med tilhørende forklaringer og årsberegnings-tabeller (isl.).

Vedlagt er en trykt „Rijm-Tabla“, Skálholt 1695 ($43 \times 36,5$ cm., røde og sorte typer, bagsiden blank).

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Þetta Riimqver eignadizt eg 1712 i Octobri hia Monfr Þormodi Torfasfyne“.

1831. AM. 732 a II, 4to. Pap. $20,3 \times 16,6$ cm. 20 bl. Skr. og forf. 1631 af præsten Jón Egilsson. Til bl. 11 er fôjet en seddelnotits med samme hånd. Forskellige marginalia, tildels med anden hånd.

Rim : Islandsk kalendarium med tilhørende forklaringer.

Bl. 20^v, opr. ubeskrevet, er udfyldt med en brevkoncept af år 1635 angående en sag om fattigforsørgelse.

Herkomst og hist.: Forfatterens egenhændige underskrift og datering findes ved afhandlingens slutning bl. 20^r; desuden flere steder i marginen hans navn, forskellige sentenser og lign. Et tilhørende forsatsblad indeholder foruden en latinsk notits om forfatteren følgende antegnelse for Arne Magnusson „Hefur verid eign Hannesar Gunnlaugsfônar, † 1665. enn Eg fleck það af syne hanns Jone i Reykiarfirde 1710“.

1832. AM. 732 a III, 4to. Pap. $20 \times 15,5$ cm. 58 bl. Skr. 1658. Røde og blå overskrifter, røde initialer og lign. Bl. 58^v ubeskrevet.

„CALENDARIVM: RYM | æ Islensku, med stuttæ, enn þo liosæ vtfkyningu Reiglum og Rijmtals Toblum, med einfalldasta hætte samann tekid og fkiþað Ad Nyu: Anno 1658“.

I teksten findes foruden adskillige tabeller tegninger til oplysning af de astronomiske forklaringer.

Har været indlagt i et omslag, dannet af to kvartblade af en kasseret annal-afskrift.

1833. AM. 732 a IV, 4to. Pap. $21,3 \times 16,8$ cm. 10 bl. Skr. 1703.

Rim — et efter ny stil udarbejdet kalendarium med forklaring. Forf. af Þorleifur Einarsson på Dyrhólar.

Herkomst og hist.: Forfatterens navn, der af Arne Magnusson er noteret på et tilhørende omslag, angives i omskrivning ved fortalens slutning.

1834. AM. 732 a V, 4to. Pap. $18,1 \times 12$ cm. 31 bl. 17. årh. Bl. 1^r og 31^v ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet og med node-tegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

Rim — kalendarium med forklaring, forf. af Oddur Oddsson.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Þetta Rimkver hefi eg til eignar feingd fra Þorfeine Olafsýne á Oddz-Róðum i Lundar Reykiadal. Auctor er Sr Oddur Oddsfôn“.

1835. AM. 732 a VI, 4to. Perg. $22,2 \times 16$ cm. 2 bl. 17. årh. Bl. 1^r og 2^v ubeskrevne.

'Tafla yfir allar hræranlegar hátíðir árið um kring og aðra merkitíma'.

1836. AM. 732 a VII, 4to. Perg. $19,8 \times 15,2$ cm. 1 bl. 12. årh. På bl. 1^v er skriften udskrabet.

Tabula computistica — årsberegningstabel for årene Mxxxi—Mdlxxxi med anførelse af hvert 20de år. Bladet bærer enkelte notitser af Arne Magnusson.

Herkomst og hist.: På et tilhørende papirblad bemærker A. M. „Þennan innlagdenn Talbyrðing hefi eg accuratè confererad med minum prickstófum, og sett til i 4. stöðum þar stafrerner voru ódruvis. hinu öllu ber öldlungis samán, og þarf eg hann aldri þess vegna frammar að á líta. Vil hönum þó að finni eigi burt kasta. hellst vegna þess að hann byriar ódruvis enn vera ætti (hann byriar einni tunglölld fyrr enn Cyclus magnus Páchalís) hvað óefad giört er af skrifaranum, alleina vegna Páfakomunnar á þeim árum frá 1121—1139. So er hann og þar i anomalus, að hann er 20. ár á breiddina. Skrifarinn hefur i þessu eigi reflecterad nema uppá Páfakomuna, íafnvel þott hann hafa þar hia annoterad initia Cyclorum Lunæ med stórum stöfum, og bendt til hvar indictiones byriast“.

1837. AM. 732 a VIII, 4to. Pap. $21 \times 16,4$ cm. 3 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 1^r og 3^v ubeskr., bl. 2 25 cm. bredt.

Ársberegningstabel for årene 1677—1702. Islandsk.

Herkomst og hist.: På et indlagt blad meddeler A. M., at tabellen er afskreven efter et pergamentsblad, hvor anordningen var meget forskellig.

1838. AM. 732 a IX, 4to. Pap. $22 \times 17,2$ cm. 17 bl. 18. århs beg. Bl. 15^v og 17^v ubeskrevne. Rettelser og marginalia samt en seddelnotits af Arne Magnusson.

Tractatus computisticus.

Latinsk komputistisk afhandling af J. Gam, stilet (med dansk tilskrift) til den daværende præst Jón Árnason til Staður i Steingrímsfjörður.

Herkomst og hist.: Ved slutningen af den egenlige afhandling (bl. 15^r) har A. M. udfyldt den for ham tagne afskrift med forfatterens navn og følgende datering „Dabam e Mu'éo meo Mariæpoli 18. Kal. Junii Anni MDCCXVII“.

1839. AM. 732 a X, 4to. Pap. Forskelligt format, folioarkene c. 32×21 cm. 18. århs beg.

Fire islandske skrivelser om den islandske kalenders læmpelse efter ny stil fra den senere biskop Jón Árnason til Arne Magnusson, af år 1706—8 (Folio. 8 bl.). I skrivelserne er indlagt:

i nr 1 en anonym isl. skrivelse af $\frac{2}{3}$ 1706 til Jón Árnason om samme æmne ($21 \times 16,6$ cm. 1 bl.).

i nr 2 „Tractatus Calendaris“ — anonym islandsk afhandling om sumarauki og rimspillir under ny stil, utvivlsomt af J. Á. (Folio. 5 bl.).

i nr 3 „Nockrar rymtöblur, eptur | þeim nýja stýl, komnar frá | þeim Hálærda manne | S' Paale Biörns Syne“ ($16,2 \times 10,2$ cm. 6 bl.).

i nr 4 ^{a)} En række forespørgsler med tilhørende svar i anledning af den nye stil, ^{b)} Påbegyndt afskrift af en del heraf, ^{c)} Arne Magnussons herhen hørende bemærkninger (a—c $21,5 \times 16,8$ cm. $15 + 2 + 13$ bl. Islandsk).

1840. AM. 732 a XI, 4to. Pap. $62,5 \times 48$ cm. 1 bl. Skr. 1703 af Guðlaug Þórðardóttir. Bl. 1° ubeskrevet.

Rimtafla.

Herkomst og hist.: Tabellen indledes med en dedikation til Arne Magnusson af hans „frændkona“ G. Þ. Vedlagt er et brev (1 side) fra samme, ifg. A. M.s påtegning fra år 1705, angående aukadagur.

1841. AM. 732 a XII, 4to. Pap. 22×17 cm. 175 bl. (incl. løse blade og sedler), adskillige sider og blade ubeskrevne. 18. århs beg.

Arne Magnussons komputistiske samlinger — delvis autograf. Islandsk.

1842. AM. 732 b, 4to. Perg. $21,5 \times 13,7$ cm. 9 bl. 14. århs beg. Røde overskrifter og initialer; forskellige i teksten indtegnede figurer, af hvilke der på den bl. 3^r anbragte foruden rød tillige findes blå farve anvendt. Bl. 8^r grøn initial. Bl. 9, der er skrevet

med en særlig hånd (c. 1400), er muligvis senere tilhæftet. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra en latinsk messebog. Islandsk og Latin.

1) Bl. 1^r. **Um stjörnubókarfræði** — et afsnit af de i *AM.* 415, 4to forekommende komputistiske optegnelser. Beg. defekt „vatní enn aðrar planete“ (sml. *AM.* 415, bl. 5).

2) Bl. 1^v. **Latinske memorialvers** angående påskeberegning m. v., hertil en islandsk forklaring, Islandske komputistiske notitser, hvoriblandt en om den årlige fejl ved beregningen af det julianske år.

3) Bl. 2^{r-v}. Fremstilling af **vindrosen** med tilhørende latinsk forklaring, En latinsk notits om det græske alfabet.

4) Bl. 2^v—3^r. Om månens gang (*isl.*). Hertil hører en koloreret fremstilling af **solens og månens stilling til jorden samt verdensdelenes gensidige beliggenhed**. Derunder nogle målsangivelser på *Islandsk*.

5) Bl. 3^v. **Verdenssystemet med planeterne** fremstillet ved en af koncentriske cirkler dannet figur med latinsk indskrift. Øverst og nederst bl. 3^v er tilføjet med senere hånd latinske navne på de syv himle.

6) Bl. 3^v—4^v. **Om dagens længde og solens gang** (*isl.*).

7) Bl. 4^r—5^v. **Grammatiske optegnelser** på Latin, mest memorialvers. Midtvejs bl. 5^v står et latinsk drotkvædet vers.

Bl. 5^v nederst er skrevet 2 latinske forbudsfraser mod uretmæssig tilegnelse af bogen samt et latinsk hexameter med tilhørende islandsk oversættelse.

8) Bl. 6^r. **Dyrekredsen** fremstillet ved et system af koncentriske cirkler med påskrift og tilhørende forklaring (*isl.*).

9) Bl. 6^v. Tegnene för dommens dag, Om de hebraiske bogstaver, En notits om 'canonicæ horæ' — *Latin*.

10) Bl. 7^r. Notits om den hellige Kilianus martyrium (*isl.*), Grundplan af „völundar huf“, Fremstilling af $\frac{1}{16}$ af Kristilængdemål med tilføjelse af latinsk og islandsk forklaring om dette tegns brug som amulet. Latinske op-

tegninger af moralsk natur. *I nedre margen med senere hånd nogle verslinjer.*

11) Bl. 7^v. **Cirkelsystem** — med islandsk påskrift —, der viser månedscirklen for måneåret, Fire mindre cirkler og en kvadrat-figur, til angivelse af månedernes dagsantal m. m. — *påskrifterne Latin*, Skema fremstillende guds, sjælens og legemets egenskaber — *Latin*.

12) Bl. 8^r. Komputistiske regler til brug ved **finger-regningen**, med tilhørende afbildning af en menneskelig hånd — *væsl. Latin*. Derunder en islandsk notits om Orosius og tre filologisk-historiske notitser, disse delvis med lönskrift (*isl.*).

13) Bl. 8^v. **Grundplan af Jerusalem** med aftegning af de enkelte bygninger og angivelse af deres betydning (*hovedsagelig Latin*), *rød illumination*. Derunder Penge- og vægtberegninger, tildels i lönskrift, En vise („Meyiar bad“) i lönskrift, En vise *beg. „pater ertv“ — alt Islandsk*.

14) Bl. 9. **Stjörnumörk i Zodiako**. Ender afbrudt „En eptri lutr fteing“ midtvejs bl. 9^v, hvorefter resten af siden er udfyldt med rækker af de såkaldte arabiske taltegn.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet „Til [läns överstregel] eignar mier frä Sr Halldori Torfalfyne i Bæ. 1703“. Af lönskriftweisen bl. 8^v har A. M. på en anden seddel givet en afskrift med almindelige bogstaver.

Benyttelse og beskr.: Frumpartar *isl. tungu CIII—CIX*; Munchs samlede Afhandlinger I, 319 ff. (s. 320 fejlagtig cit. nr 237 b), aftryk af Ann for nord. Oldk. 1847; Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. Beskr. af Island II, 416; Småstykker nr 8, udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. (Kbh. 1886).

1843. AM. 733, 4to. Perg. 26 × 17,4 cm. 6 bl. Tospaltet. 14. århs 1ste halvdel. Hyppig anvendelse af rødt og blåt blæk, initialerne røde eller blå med ornamenter af modsat farve, begyndelses-initialerne bl. 1—3 flerfarvede og forgyldte. Bl. 1—3 findes notitser dels med samtidig, dels med yngre hånd; disse sidste, der senere ere udraderede, ere forsøgte opfriskede ved anvendelse af et bruntplettende reagens. Til bl. 3^v n. m. er en beskrevet pergamentsstrimmel fastklæbet. Bl. 4 er beskudiget ved bortskæring af nedre margen; så vel bl. 4^v som 6^r findes et tillæg med særlig

hånd. Foruden nogle pennetegninger i marginen (særlig bl. 5^r, 6^r) ses bl. 5va en fremstilling af korsfæstelsen. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et ældre og et yngre latinsk kirkeligt hskr. Har opr. hørt sammen med AM. 322, fol. og 114 a, 4°.

Indhold:

1) Bl. 1—3. **Calendarium Romanum.** Med forskellige omtrent samtidige hænder findes dødsnotitser indførte; endvidere findes annal-optegnelser fra 16. årh., disse sidste senere halvt udraderede. Ved slutningen af kalendariet står „Iftis verfibus notantur dies mali cum horif“; derunder er klæbet en pergamentsstrimmel med et firlinjet vers til St. Thorlaks ære.

2) Bl. 4—6. **Nonnulla ad missale pertinentia.** Bl. 4vb og 5ra har Arne Magnusson i øvre margen udfyldt, hvad der af foregående spalte er bortskåret. Bl. 4va er på en tom plads skrevet et rimet firlinjet hexameter (formaning til dommere, 16. årh.); bl. 6^r n. m. står en bøn for den norske konge.

Latin; annaloptegnelserne fra 16. årh. dog delvis på Dansk.

Udførlig beskrevet i Norges gamle Love IV, 506—10.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson oplysning om borttagelsen af kalendariet fra dets oprindelige plads; på to smhg. oktavblade har han afskrevet nogle af kalendariets dødsnotitser.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. V, fragm. tria* Neerol. Norv. (facs.); *Dipl. Isl. I*; *Monumenta hist. Norv., Krania* 1880, s. LIX; *P. Claussön, Sml. Skrifter* s. LVI; *G. Storm, En Tale mod Biskopperne, Chrania* 1885; *NgL*.

1844. AM. 734, 4to. Pap. 21,5 × 16,8 cm. 88 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Ólafsson. Bl. 19 og 88^v ubeskrevne.

„**Rimbeigla**“ — under denne titel opført i den gamle katalog. Begynder med den trykte udgaves IV. part, hvorefter fortsættes med stykker af beslægtet indhold, der dels genfindes i udgavens I. part, dels bestå af latinske memorialremser og lign.; ender med den fra Grágás (*Grg. I b*, s. 192) kendte notits om sølvets værdi „þa er kniftni kom til iflandf“.

1845. AM. 735, 4to. Pap. $20,7 \times 16,6$ cm. 43 bl. 18. århs beg. Skr. af Jón Ólafsson.

„Blanda“ — under denne titel opført i den gamle katalog.
Computistica, beg.: „ath þat tynezt eigi leinghr“.

1846. AM. 736 I, 4to. Perg. $27,9 \times 22,7$ cm. 2 bl. C. 1300. Røde og grønne begyndelsesinitialer, på forskellige steder rød ornamentering. Foruden de billedlige fremstillinger i teksten ses i ydre margen tre halve (som det synes beskårne) figurer, forestillende to løver og en kvinde.

Indhold:

1) Bl. 1^r. **Landalýsing.** Beg. „Sva er kallat fem prdeild fe 102ð“. Derunder i nedre margen en notits om de hellige tre konger (Isl.).

2) Bl. 1^v. Billedlig fremstilling af **solens og månens stilling til jorden samt verdensdelenes gensidige beliggenhed.** Ligeoverfor optages sidens tilsvarende halvdel af ^{a)} den også andenstedsfra kendte notits om den årlige fejl ved beregningen af det julianske år, ^{b)} om månens gang (til oplysning af ovennævnte afbildning). *Islandsk.*

3) Bl. 1^v. **Verdenssystemet med planeterne fremstillet** ved en af koncentriske cirkler dannet figur med latinsk indskrift. I den tilhørende ramme ere skrevne nogle marginalia, deriblandt et latinsk vers om korset.

4) Bl. 2^r. **Grundplan af Jerusalem** med aftegning af de enkelte bygninger og angivelse af deres betydning (*hovedsagelig Latin*). Rød og gul illumination.

5) Bl. 2^v (særlig hånd, 14. årh.). **Lýsing Jórsalaborgar.**

Benyttelse og beskr.: Rymbegla, Havniæ 1780, s. 110 (facs.), 478 (facs.); Werlauff, Symbolæ ad geographiam medii ævi, Hauniæ 1821, s. 5, 55 (facs.); Ant. Amer. s. 278 ff. (facs.); Grönlands hist. M. III, 216; Ant. Russes II, s. XIV (facs.), 391—92, 395—96, 416, 423—25, 429; P. A. Munch, Sml. Afhandlinger I, s. 321; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 429.

1847. AM. 736 II, 4to. Perg. $21,5 \times 14,2$ cm. 2 bl. C. 1400. Bladene, navnlig bl. 2, ere beskadigede ved benyttelse til indbinding.

Indhold:

1) Bl. 1. Brudstykke af det fra abbed Nikolaus stammende **itinerarium fra Norden til det hellige land**. Beg. „Svo er fagt af froodum figlinga monnum“, ender „ok erv ollum megin borger. pangat er“.

2) Bl. 2. **Astrologica** (om planeternes og dyrekredsens indvirkning på menneskene). Beg. „nv dægur fidan hingat burdur“.

Herkomst og hist.: På en indlagt seddel har Arne Magnusson noteret „Feinged af lögmannenum Odde Sigurdzfyne .1726. i Februario“. Samme notits findes endv. på et omslag henhørende til 736, men uvist til hvilken underafdeling.

Benyttelse og beskr.: Werlauff, *Symbolæ ad geographiam mediæ ævi, Havnæ* 1821.

1848. AM. 736 III, 4to. Perg. $16,5 \times 13,7$ cm. 4 bl. 15. årh. Bladene ere, særlig nærmest ryggen, hensmulebrende, og navnlig bl. 4 har flere huller.

Indhold:

1) Bl. 1^r. Om planeternes omløbstid. Beg. „drottens uors .1261. æra“.

2) Bl. 1^r. Penge- og vægtberegning („þrú peningar talder“ osv.).

3) Bl. 1^v. **Verdenssystemet med planeterne fremstillede ved en af koncentriske cirkler dannet figur med latinsk indskrift.**

4) Bl. 1^v. Om Grækenlands inddeling. Ender defekt „So feger jon gullmunnur“.

5) Bl. 2^r. En med latinsk påskrift forsynet tegning fremstillende **de fire elementers natur og gensidige indvirkning**; hertil er føjet to islandske notitser om jordens og solens diameter. Ved tegningen er som foreviser en mandlig figur afbildet.

6) Bl. 2^{r-v}. **Anvisning til cirkelns beregning.** Islandsk.

7) Bl. 2^v—3^r. **Um völundarhús.** Den tilsvarende afbildning af en labyrint med uhyret ‘honocentaurus’ findes ved næste stykkes begyndelse, medens ud for dette står lykkehjulsafbildningen (sml. stykke 8).

8) Bl. 3^{r-v}. **Um hamingjuhjólit.** Den tilsvarende afbildning viser en kvinde, der sætter et hjul i bevægelse. *Efter dette stykke synes nogle linjer udskrabede.*

9) Bl. 4. **Algorismus.** Beg. „næft nyian fingur“, ender „ef nocu figura ftendur til hægni“.

Benyttelse og beskr.: *Munchs samlede Afhandlinger I, s. 321; Småstykker nr 9, udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. (Kbh. 1887).*

1849. AM. 736 IV, 4to. Pap. (og perg.). $21,4 \times 16,5$ cm. Papir: 10 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 2, 5^v, 6, 8^v, 10^v ubeskrevne. I disse papirsblade er indlagt et brudstykke af et pergamentsblad ($8,2 \times 9$ cm. 14. årh.), på hvis bagside skriften er udraderet.

Indhold:

1) Bl. 1. **Den bibelske betydning af solens stilling i dyrekredsens forskellige tegn.** Latin. Vedlagt er originalen til afskriften, den ovennævnte pergamentsstump.

2) Bl. 3—5^r. **Månedsdagenes betydning for åreladning.** Latin.

3) Bl. 7—8^r. **‘Septem in auditione missæ virtutes’.**

4) Bl. 9. **‘Regula termini Pascalis’.**

5) Bl. 10. **Maria-bön.** Latin. Beg. „O intemerata“.

Herkomst og hist.: Ovenover stykke 5 har A. M. skrevet „manu antiquā“; 1—4 synes følgende omslagsnotits at angå „Allt þetta var með einni hendi, godri og gamalli“.

1850. AM. 736 V, 4to. Pap. $20,7 \times 16,2$ cm. 11 bl. 17. århs 1ste halvdel. Noget beskadiget ved slid.

„Rymreglur fyrft vmm Jardaennar | vjld og pyngtt og annur tilfallinheit“.

Ender afbrudt bl. 11^v med overskriften til et kapitel om „Ad peckia vedtattuna Af nyu og | fullu tunnglli“.

I øvre margen bl. 10^v findes årstallet 1628, der muligvis angiver tiden for håndskriftets tilblivelse.

851. AM. 737 I, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 6 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 3^v, 4, 5 ubeskrevne, af bl. 2—3 kun de indre kolonner beskrevne.

„Jola-Skrä“ — denne titel findes på det tilhørende omslag. Juleskråen i afskrift optager bl. 2—3^r; bl. 1, 6 og en til 5^r fastklæbet seddel indeholde A. M.s meddelelser om originalen, der oprindeligt fandtes i AM. 322, fol. Efter at have afskrevet juleskråen udraderede A. M. denne(!), der var skrevet på bagsiden af et blad i membranen med en hånd fra 14. århs 1ste halvdel.

Benyttelse og beskr.: G. Storm, *En Tale mod Biskopperne, Chronia 1885; Norges gamle Love IV, 505—6.*

1852. AM. 737 II, 4to. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson (bortset fra perg.-fragmentet).

α. Pap. (og perg.). $21,5 \times 16,6$ cm. 3 bl. Bl. 3^v ubeskrevet. I disse papirsblade er indlagt et brudstykke af et pergamentsblad ($13,5 \times 17,5$ cm. 14. årh.), hvis ene side er ubeskreven.

‘Jola-fkrä’.

Juleskråen i afskrift optager bl. 2—3^r. Bl. 1 indeholder A. M.s bemærkninger til originalen, der oprindeligt har hørt hjemme i AM. 309, fol. Vedlagt er originalen til afskriften, den ovennævnte pergamentsstump.

β. Pap. $16,5 \times 10,6$ cm. 2 bl. Bl. 1^v ubeskrevet.

To annal-notitser om Oslo brand 1352 og 1515 — Latin.

Ifølge en påtegning af A. M. bl. 1^r stod disse notitser på samme blad som juleskråen, neden for denne.

Benyttelse og beskr.: Norges gamle Love IV, 488—89.

1853. AM. 738, 4to. Pap. $33 \times 10,5$ cm. 135 bl. Skr. 1680. Håndskriftet er gennemgået af arkivar Jón Sigurðsson og af ham forsynet med påtegninger, hvoraf bl. a. fremgår, at der ved dets begyndelse nu mangler $12\frac{3}{4}$ ark; i selve håndskriftet findes fra ældre

tid betegnelse for arketal og nummerering af de forskellige stykker. Efter bl. 6 mangler et blad, men lakunen er udfyldt ved benyttelse af den åbne plads på de nærmeste sider; efter bl. 53 findes en større lakune; bl. 104 er et indskudt blad udfyldt med en afskrift af bl. 103, det tilsvarende bl. 110 er ubeskrevet. Forskellige marginalia, deriblandt nogle med Arne Magnussons hånd; A. M. har også på en mellem bl. 91 og 92 indskudt seddel givet nogle tillæg. Bl. 34^r optages af en stærkt ornamenteret titel; endvidere findes i teksten flere afbildninger.

Indhold:

- 1) Bl. 1^r. „Tvær vyfur oddz þordarsona“. Derefter „eyn lytil vyfa“ — i lønskrift.
- 2) Bl. 1^v. „Spurnyngar“ — af mythologisk indhold.
- 3) Bl. 2. **Hafrsgríð** („Hier skípaft Haffurz gíð hvøz | enn meiga brúkaft medal | manna“) — endende med nogle viser.
- 4) Bl. 3—5^r. **Aldarháttur** sira Hallgríms Péturssonar („Hier hefur Bragarlíkil sira | hallgymnz p. sona. hvøz | ed kalladuz øz | Alldarháttur“).
- 5) Bl. 5^v—6. **Samstæður** sira Hallgríms Péturssonar („hier byriar samstædur S. H. P. S.“ — senere overstreget).
- 6) Bl. 7^r. Viser fra Gríms saga loðinkinna.
- 7) Bl. 7^r—12. **Viser og kvad fra Örvar-Odds saga**, deriblandt Hjálmars dødssang og Odds æfdrápa.
- 8) Bl. 13—14^r. **Sonatorrek**, sem Egill Skallagrímsson kvað. Efterfulgt af en lausavísa fra Egilssaga.
- 9) Bl. 14^v—16^r. „**Kræku mál**“. Ved diktets slutning er skrevet „hier vantar 14 Vyfur“.
- 10) Bl. 16^r—22^r. ^{a)} „**Sygurdryfu mál edur Brinhylldar liöd**“ etc. (incl. slutningen), med tillæg af ^{b)} Guðrúnarkviða hin fyrsta v. 14—17, efterfulgt af en ^{c)} útskýring („Liöd Brinhilldar ørn | hiez ut þydd“).
- 11) Bl. 22^v—27^r. „**Hättalikill** sem | loptuz hinn ryki kvad | Guttozmz son til | Chriftynaz | O. D.“.
- 12) Bl. 27^v—29^r. „**Nockrar vysvr ur søgu | Vyglunda: myns**“.
- 13) Bl. 29^r. **Lönskrift**.
- 14) Bl. 29^v—30^r. „**Nockud lytil ættar tala**“. Fra Adam til Haukr Erlendsson.

15) Bl. 30^v—31^r. **Særingaljód** (*Overskrift „Vysur“ med en efterfølgende binderune*). *Beg. „Eylyf eyning sæla“.*

16) Bl. 31^v—32^r. **„Fizibudur Briäms | ørufu“.**

17) Bl. 32^v—33. **„Fæin fœnmæle“.**

18) Bl. 34—79. **‘Edda Epur Samtok Fornra æfinntyra og dæme sagna þeyrra fize nordmanna ... Afamt nockur Tegunnd þeirra Gamalh-Islenndfku edur nordfku oðda.** Huad menn halda Samann fkrifad af Sæmund enum fröda og Snorra Sturlud (*sål.*) sine’.

Indeh. ^{a)} 23 kolorerede mythologiske afbildninger, mest guder og gudinder, med angivelse af de tilhørende navne og omskrivninger, ^{b)} „manna nøf(n) üz stulunga søg(u)“, ^{c)} „Dveiga kienyngar“, ^{d)} „sverdskiennyingar“, ^{e)} „Vœlu Spæ“, ^{f)} „Hava mal“ (*shutningen af dette, bl. 53^r, er overstreget*), ^{g)} „Vmm Gandzeyd“, ^{h)} „Runa Tals þattur Opins“, ⁱ⁾ „Wafprudnis mal“, ^{k)} ‘Grimnismál’, ^{l)} „Skyrnys fœr“, ^{m)} „Harbærz liöp“, ⁿ⁾ „Hymis Kuipa“, ^{o)} „Ægis Drekkæ“ (*selve digtet benævnt „Loka Glepsa“*), ^{p)} „Hamars Heimt“, ^{q)} „Vegtams | kuipa“, ^{r)} „Alwis Mal“, ^{s)} „Grotta saungur“, ^{t)} „Gróu Galpur“, ^{u)} „Fiølsuyns Mæl“, ^{v)} „Hynplu Liöp“, ^{x)} Indholdsfortegnelse til de foranstående eddadigte („þettir fœmunpar Eddu“). *Hermed synes dette afsnit at være til ende; bl. 79^v er udfyldt med „Tvydeylur D. Olafz Wormz“.*

19) Bl. 80—83^v. **‘Sölar liöd’ tillagt Sæmundr fróði.**

20) Bl. 83^v—86^v. **„Gest speke“.**

21) Bl. 86^v—87. **„Sigurdar kvida fœf|nis bana“.**

22) Bl. 88—89^r. **„Hallfredar vandræda skalldz nockæz vyfuz“.**

23) Bl. 89^r—92^r. **‘Nockrar islendskar glösur . . ecki audfkilldar’.**

24) Bl. 92^v—95. **„Fœnkvednar vysuz | uz sogu olafz kongz | tiggva sonæ“.**

25) Bl. 96—97. **„Dæaumar“, Visur úr Víga-Glúms sögu og Sturlunga sögu, Visa úr Haustlöng.**

26) Bl. 98—126^r. **„Annar Partur Eddu | heita kiennyingar“.**

27) Bl. 126^v—27. **„Vmm Hvalfiskakinn i islandz | hæfum“**
— *efterfulgt af notitser om sela kyn, vatnsfiska kyn, árnis eldar.*

28) Bl. 128. Gáta („Bondi nockur sendi húskað sinn“),
 Visur úr III. og IV. málfræðis ritgjörð Snorra Eddu m. fl.
Herefter ere muligvis to blade tabte.

29) Bl. 129. „Lüpflyngz vysur“. *Herefter mangler muligvis et blad.*

30) Bl. 130—31. **Visur úr Grettis sögu.**

31) Bl. 132. Visur úr Bandamanna sögu, „Ein gáta“
 Gests blindá, Lönskrift.

32) Bl. 133—35^r. **Visur úr Gísla sögu Súrssonar.**

33) Bl. 135^v. „Hystoria ur Bardar | sögu snæfellzäs“.

Herkomst og hist.: Þá to tilhørende sedler har Arne Magnusson noteret „Þetta er komid fra Ingibiörgu, i Bæi (sál.) i Hrutafirdi, til M. J. S. [Magnuff Ionsfonar fra Leyra] fra honum til mín. — Þetta hefur átt Sigurdur Gíflaflon i Bæ“. *Skriverens navn indeholdes i en binderune bl. 34^r (sml. S G i ornamenteringen sammesteds), muligvis også i nogle sammenslyngede tegn bl. 22^r; derimod må betydningen af de ved slutningen af stykket bl. 135^r forekommende bogstaver „G. S. S.“ synes tvivlsom.*

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. I; Krákumál, Kbh. 1826, s. 87; Isl. Þjóðsögur I, s. X; Norræn fornkvæði, Chrania 1867, s. XLIV, XLVI ff. LII, LXII; (Corpus poet. bor. II, 54); Arkiv f. nord. filol. III, 335, IV, 255; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 344; Orvar-Odds saga, Leiden 1888, s. VI; Smástykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. (Lopts háttalykill. Kbh. 1888); Egils saga, Kbh. 1886—88, s. XXVIII.

1854. AM. 739. 4to. Pap. 18. århs beg. Skr. af (eller for) Arne Magnusson.

Ad eddam spectantia. Optegnelser og uddrag af A. M.,
 hovedsagelig på Islandsk.

a (21,5 × 17 cm. 19 bl., deriblandt dog en del i folio til kvart-format sammenlagte. Adskillige sider og nogle blade ubeskrevne).

Indeh. Optegnelser om Asgård, Om hypoteserne angående asernes oprindelse, Uddrag af et latinsk brev fra Stephán Ólafsson til biskop Br. Sveinsson ^{20/5} 1646, hvori meddelelse gives om et tilbud fra kardinal Mazarin, ifølge hvilket St. Ó. skulde gå til Frankrig som fortolker af nordiske antikviteter (8vo), Fortegnelser over håndskrifter af Snorra Edda og Sæmundar Edda, Lister over mythologiske ord og begreber m. v.

β ($16,7 \times 10,7$ cm. 14 bl. + 2 ubeskrevne. Adskillige ubeskrevne sider).

Optegnelser om forskellige håndskrifter af Edda, særlig Snorra Edda.

γ ($16,7 \times 10,8$ cm. 15 bl. Bl. 1^v og 14^v ubeskrevne).

Uddrag af en af Salanus tagen afskrift af et i Oxford opbevaret papirshåndskrift af Snorra Edda (Cod. chart. Mares. 114). *Stammer fra Codex Upsalensis.*

δ ($16,8 \times 10,9$ cm. 4. bl. Bl. 4^v ubeskrevet).

Notitser om Edda-håndskrifter.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Benyttelse og beskr.: *Norræn fornkvæði*, Chrania 1867, s. LIX, LXII; *Sturlunga saga*, Oxford 1878, s. CXLIX; *Corpus poet. bor.* s. XCII; *Snorra Edda III*, Havnia 1880—87, s. CIX, CXIII.

1855. AM. 740, 4to. Pap. $18,6 \times 14,7$ cm. 53 bl. 17. århs sidste halvdel.
Snorra Edda.

Hovedsagelig stemmende med Codex Upsalensis.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III*, s. CIII, CVIII.

1856. AM. 741, 4to. Pap. 19×15 cm. 57 bl. 17. årh. Skr. af Jón Er-
lendsson. Af nogle blade er øvre margen beskadiget ved be-
skæring.

Snorra Edda („Her byriar Bokena Eddu“).

Giver væsentlig den fra Resens udg. kendte tekst.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III*, s. CIII.

1857. AM. 742, 4to. Pap. $15,8 \times 9,7$ cm. 28 bl. 17. århs 1ste halvdel.
Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Bl. 28^v overstreget og over-
klæbet.

Heiti og kenningar úr Snorra Eddu („Hier Biriaft Annae
partu Eddu umm kenningar hveriar finn uppruna hafa | i
hinum fyra partinum, | fem heiter Hærs dictan“).

Den overstregede side bl. 28^v har indeholdt en bispefortegnelse for Skálholt stift.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda* III, s. CIII; *Arkiv f. nord. filologi* III, s. 335; *Tímarit VIII*, Rkv. 1887, s. 87, 92.

[Ifg. den gamle katalog skulde her endvidere findes „Annar Partur Eddu (fem almenelega kallaft Skállda)“.

1858. AM. 743, 4to. Pap. 20,7 × 8 cm. 105 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Med Arne Magnussons hånd findes marginalia og til bl. 65^v og 71^r seddelnotitser. I håndskriftet findes adskillige partier overstregede med pen eller blyant. Bl. 60–62, 105^v ubeskrevne. Bl. 104–5, senere tilsatte, ere udfyldte med Jón Ólafssons (Grv.) hånd. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

Snorra Edda.

Giver væsenlig den fra Resens udg. kendte tekst.

Bl. 104–5^r optages af register.

Benyttelse og beskr.: *Annaler f. nord. Oldk.* 1846, s. 365–67; (*Corpus poet. bor.* s. XLV;) *Snorra Edda* II, s. 628; III, s. CIII.

1859. AM. 744, 4to. Pap. 21,6 × 16,7 cm. 89 bl. 18. århs. beg. Ifg. den gl. katalog skr. af Jón Ólafsson.

Snorra Edda. Afskrift af AM. 757 a, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda* III, s. CIX.

1860. AM. 745, 4to. Pap. 21,7 × 16,8 cm. 65 bl. 18. århs. beg. Ifg. den gl. katalog skr. af Jón Sigurðsson. Bl. 65^v ubeskrevet.

Snorra Edda. Afskrift af den del af AM. 748, 4to, der en tid har været opbevaret i AM. 1 e β, fol., dog med udeladelse af „ættartölur“.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda* III, s. CIX.

1861. AM. 746, 4to. Pap. $21,7 \times 16,8$ cm. 113 bl. 18. århs beg. Ifg. den gl. katalog skr. af Jón Ólafsson.

Snorra Edda. Afskrift efter AM. 748, 4to, dog ikke af de til AM. 1 e β, fol. en tid forsatte blade.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CIX.

1862. AM. 747, 4to. Pap. Indtil $20,6 \times 17$ cm. 1 alt 77 bl. 17. årh. Forskellige hænder. Stærkt hensmulrende. Uvist, hvorvidt oprindelig sammenhørende.

Snorra Edda med tilhørende grammatiske afhandlinger. Rigspula. Vafprúðnismál.

1 (54 bl.). Snorra Edda. Beg. defekt i den til Gylfaginning hørende formáli; efter bl. 25, i 46. dæmisaga, en større lakune til „Huornin fkal kemma Gull“. Bl. 34 beg. „Annar partur Eddo wm kenningar“.

Stemmer væsenlig med Resens udg.

2 (10 bl. Bl. 1—4 samt marginalia på de ff. skr. af Björn Jónsson på Škarðsá). Bl. 1—8: De grammatiske afhandlinger. Beg. med den til de grammatiske afhandlinger hørende prolog; efter bl. 4, i I. afhandling, en lakune. Bl. 5 beg. med II. afhandling, der ender defekt bl. 6. Bl. 7 indeholder et brudstykke af III. afhandling (III, 9—11¹¹), hvorefter bl. 8 er væsenlig ubeskrevet. Bl. 9—10: Rigspula.

3 (13 bl.). Bl. 1—2^r: Vafprúðnismál v. 1—45. Bl. 2^r—13: Snorra Edda i uddrag. Bl. 2^r beg., med overskriften „Alldarök“, beretningen om verdens skabelse og undergang, ender defekt bl. 5; bl. 6 beg. defekt i 42. dæmisaga. Efter slutningen af 60. dæmisaga bl. 13^r står „FINIS“, hvorefter bl. 13^v optages af blandede optegnelser („Nockur Erindi vm Mwtuna“ m. fl.).

Herkomst og hist.: På et tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret „Snorra-Edda rifin, fuin og vantar i. Er þö verd ad hlaupast i gegnum. Eg feek hana af bönda einum i Alftanefi hrepp, Sydra ä Alftanefe, 1703“. Af en påskrift på stykke 2 ses det, at disse blade have tilhørt et håndskrift benævnt „Brunka“.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CI, CIII.

1863. AM. 748 I, 4to. Perg. 20,5 × 15,2 cm. 28 bl. C. 1300. Røde overskrifter, røde og grønne initialer. I marginen adskillige forbogstaver og henvisningstegn. Codex begynder og ender defekt, lakuner forekomme efter bl. 2, 6, 8, 12; af bl. 23 er nedre margen bortskåret.

Indhold:

- 1) Bl. 1^{r-v}. **Hárbarðsljóð.** Beg. „minna verka“.
- 2) Bl. 1^{v-2^r}. „ballðf dæmar“.
- 3) Bl. 2^{r-v}. „Skirnif mal“. Ender „omr með fírvn“.
- 4) Bl. 3^{r-v}. **Vafprúðnismál.** Beg. „æði dvgr“.
- 5) Bl. 3^{v-5^v}. **Grimnismál** („grímnif mal“ med forudskikket prolog „fra hraðvngi konungi“).
- 6) Bl. 5^{v-6^v}. „hymif kviða“.
- 7) Bl. 6^v. **Völundarkviða** („fra niðaði konungi“). Ender „ok gerðv“.
- 8) Bl. 7^r. **En afhandling om skjaldefigurer.** Beg. „gærð ær þat kallað“.
- 9) Bl. 7^{r-14^v}. **III. grammatisk afhandling i Snorra Edda.**
- 10) Bl. 14^{v-28^r}. **‘Skalldskaparmal ok kænningar’.** Efterfulgt af en latinsk notits (2 linjer) om „evphonia“.
- 11) Bl. 28^{r-v}. „Íflendinga drapa haukr valdifar fun orði“. Sort overskrift. Ender „fnarr holmgongv“.

Herkomst og hist.: Om dette og det hermed forenede nærmest følgende nr meddeler Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to bl. 93^{v-95^r} „Ur Sæmundar Eddu (herefter opregnes Eddadigtene). Snorra Edda, mutila ubivis, nihilo tamen minus infigne monumentum. Íslendingadrapa Hauks Valdifar sonar. Snorra Eddu fragmentum annað (s: AM. 748 II, 4to), nytt, er síðan samad saman við hit fyrra. Bokin er i 4to. hefi eg hana feinged fra Bæ i Floa. Bokin var, þá eg hana eignadift, innlaumud i pergaments blad ur Saungbok, sem vered hafdi fyrrum käpa utanum nockur Lipfii opera in 4to majori, öefiad in Bibliotheca Bryniolfi Svenonii. Utanä þetta pergamentsblad var skrifad: Arna Magnuffyne til handa ad Kaupenhavn 1691. Övift er, hvert þesse fragmenta hafi hier i innæft vered, i tid Mag. Bryniolfs, eða síðar hvert sem er. þá er uggande, ad nockud hafe med það sama tynst ur þessu fragmento. Enn i Bæ var ölldungis eckert þess flags ad finna epter Sr Halldör daudann.“ *Håndskriftet selv giver ikke mange oplysninger; bl. 15^r findes i marginen en række personnavne tildels med vedføjede gårdsnavne (17. årh.); af en notits bl. 25^r synes det, at hskr. har været benyttet som lærebog (c. 1600); bl. 8^r bærer indre margen et vers (c. 1600).*

Benyttelse og beskr.: Edda Sæmundar hins fróða I, Hafnia 1787, s. XLV (facs.); Den ældre Edda, Chrania 1847, s. XVI (dipl. prøve); Annaler f. nord. Oldk. 1846, s. 82—92 (Eyja ok fjarða heiti); Snorra Edda I—III, 1848—87

(*facs.*); *Sæmundar Edda*, Leipzig 1860; *Norræn fornkvæði*, Chrania 1867; *Snorra Edda*, Kph. 1875; *K. Gislason*, 44 *Prøver*, Kbh. 1860 (*Íslendingadrápa*); *Íslendingadrápa Hauks Valdisarsonar*, Kiel 1874; *B. M. Ólsen*, *Runerne i den oldislandske literatur*, Kbh. 1883; *Corpus poet. bor. s. XLIII*; *B. M. Ólsen*, III. og IV. gramm. *afhandling i Snorres Edda*, Kbh. 1884.

1864. AM. 748 II, 4to (en tid opført som AM. I e β, fol.). Perg. 21 × 14,7 cm.

13. bl. C. 1400. Sorte initialer. Forskellige lakuner.

Snorra Edda.

Bl. 1—5 beg. „(1 verol)dv væri iafnfrækn“, end. „Fullauflug let þalla“, Sn. E. I, s. 362—428.

Bl. 6—13 beg. „el ek folar baul“, end. „du|ahnf leika“, ib. 466—593.

Efter slutningen af *Skáldskaparmál* optages resten af siden bl. 13^v af ættartölur: ^{a)} fra Hvamm-Sturla til Þorleifr enn hagi, ^{b)} fra Adam til Pétur Jónsson, ^{c)} fra Sturla i Hvammi til Ketill og fra Kveldúlfur til Snorri (Sturluson) — denne sidste optegnelse, i ydre margen, er beskadiget ved beskæring.

Vedlagt er to afskrifter af ættartölur a—b, af Arne Magnusson og Jón Ólafsson fra Grunnavík, denne sidstes med tilføjede notitser, tildels af personlig natur.

Herkomst og hist.: Se AM. 748 I, 4to.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda* I—III, 1848—87; *Dipl. Isl. I*, Kph. 1857—76; *Norræn fornkvæði*, Chrania 1867, s. XXVI; *Snorra Edda*, Kph. 1875; *Sturlunga saga*, Oxford 1878, II, s. 399; *Corpus poet. bor. s. XLVI*.

1865. AM. 749, 4to. Pap. 21,5 × 17,5 cm. 29 bl. 17. årh. Stærkt beskadiget og hensmulevende. Bl. 1^r overklæbet, men vistnok væsentlig ubeskrevet.

Indhold:

- 1) Bl. 1^v—25^r. „Annar Partur | Eddu vmm kienningar“.
- 2) Bl. 25^v. „Maalrwner og prydeyler (sål.)“.
- 3) Bl. 26. „Enn adrar deylur leingur Recknar“. Ender, formodenlig defekt, med „Naud“.
- 4) Bl. 27—28. Håttatal. Standser afbrudt midt på siden bl. 28^v „xvi sam ftofur“.

Bl. 29, der ikke har fuld bredde, optages af navne, penneprøver og lign.

Herkomst og hist.: „Bekommet, for mange aar siden, af Alffeffor Thormod Torvefen“ har Arne Magnusson noteret på et tilhørende omslag.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda* III, s. C, CIII; Wimmer, *Die Runenschrift*, Berlin 1887, s. 281.

1866. AM. 750, 4to. Pap. $21,6 \times 16,6$ cm. 60 bl. 17. århs sidste halvdel.
Skr. af Jón Snorrason.

Snorra Edda.

Som Resens udg., dog afdelet i kapitler.

Efter slutningen af Eddas 1ste del bl. 36^v er resten af siden, der har indeholdt begyndelsen af Sólarljóð, overstreget og overklæbet. Derpå følger „Annar partur Eddu“. Bl. 56^r beg. Hättatal med overskrift „Hier Epter Skrifast Bragar | hætter“.

Herkomst og hist.: *Bl. 60 dannes nu af et senere indsat ubeskrevet blad, til hvis forside de seks sidste linjer af Hättatal ere fastklæbede. Bagsiden bærer et udklip af et ældre blad med følgende påskrift „Þesfe Bok tilheyrer Jöne Snorraþyne j Miklahollte“; dette er overstreget, og derunder har Arne Magnusson skrevet „nu 1711. er hun min. Arna MS“ I henhold hertil må følgende foran indklæbede AM^{ske} notitsseddel antages at angå dette hskr. „Þessa Snorra Eddu skrifadi Jon Snorra son prentari, þá ä Holum var, epter tveimur qverum ömerkilegum, enn eige ättu þau qver heima þar ä Holum relatio ipfius“. Derimod kan to andre sammesteds indklæbede sedler, der omtale et tildels med præsten Þorleifur Claussons hånd skrevet hskr., ikke høre til dette nr.*

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda* III, s. C, CIII.

1867. AM. 751, 4to. Pap. $20,2 \times 16,4$ cm. 36 bl. 17. årh. Bl. 24^v—25^r overklæbede med hvidt papir.

Snorra Edda.

Den fra Resens udg. kendte bearbejdelse.

Bl. 24^r ender i 52. dæmisaga (Iduns ran, „i fidr aunfiþus“); bl. 25^v beg. „Annar Partur Eddu“, der afsluttes bl. 36^v med ordene „FINIS Eddæ“. De overklæbede sider bl. 24^v—25^r have indeholdt „Wr Handfesting Fridrichs kongs“.

Herkomst og hist.: *På to foran indklæbede sedler har Arne Magnusson noteret „Epter hendi Jons Snorra sonar prentara. Enn Jon skrifade, þá hann var ä Holum, þennann Tractat, epter löfðu pappirs qvere, sem hönum var sagt ad være eign Pals Pals sonar, sem þá var ä Storahole, og fette Jon so sama*

Tractat aptan við fína Snorra Eddu. Relatio ipsius Jons. — Komin til min 1706. frá Monfr Halldore Einarsfyrne, Og er mín“.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, s. CIII.*

1868. AM. 752, 4to. Pap. $18,5 \times 14,2$ cm. 43 bl. 17. århs sidste halvdel. Sammenstykket af to hskrr. Hoveddelen, bl. 1—35, beg. med en stærkt ornamenteret initial, i det følgende findes åben plads for sådanne og også ellers hist og her åben plads, rimeligvis til betegnelse af ulæselige steder i originalen. Bl. 43^v opr. ubeskrevet.

Snorra Edda.

1) Bl. 1—35. Snorra Edda efter Codex Upsalensis, ender „enn huoríu öðru fylger“, *Sn. E. II, s. 364.*

2) Bl. 36—43. Dæmisaga LXVI—LXXVIII. Stemmende med *Resens* udg. Bl. 43^v bærer foruden flere andre pennenprøver et vers.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, s. CIII, CVIII.*

1869. AM. 753, 4to. Pap. $20,7 \times 16,6$ cm. 18 bl. C. 1700. Sammenstyknings af to hskrr.

Snorra Edda.

1) Bl. 1—4. I. og II. grammatisk afhandling, i forkortet sammenarbejdelse.

2) Bl. 5—18. Snorra Edda efter Codex Upsalensis, fra „það gera hörpörnar“, *Sn. E. II, s. 364.*

Herkomst og hist.: På en til stykke 2 fastklæbet seddel bemærker A. M. „Feinged 1703. frá Gríme Einars fyrni i Holli under Eyafjöllum“. Udførligere udtaler A. M. sig på to foran indsatte blade om et fragment, modtaget fra Þorsteinn Ólafsson på Oddstaðir; hvilket håndskrift disse blade angå, er dog ikke klart.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, s. CI.*

1870. AM. 754, 4to. Pap. $21,5 \times 16,4$ cm. 70 bl. 17. årh. Skr. af Guðmundur Andrússon. Bl. 1 udgøres af en på et blankt blad opklæbet (defekt?) titel.

Titelblad „Edda | Id est | LIBER MYTHOLOGICUS | Et
 Poeseos Matrix | Adeoqvè | Primò fragmenta qvædam ex |
 Aeno principali | Sæmunda: Edda nuncupati | . . .“.

Indhold:

- 1) Bl. 2—6^r. „VERSUS SIBYLLINI | Wølv Spaa“.
- 2) Bl. 7—17^r. „Häva Maal“.
- 3) Bl. 17^r—20^r. „Rigs þáttur“ 3: Rigspula.
- 4) Bl. 21—70. „Edda Snorra Sturlusonar“ 3: ‘Prior pars
 Eddæ’ indeholdende dæmisaga 1—62. Den fra Resens udg.
 kendte bearbejdelse.

Herkomst og hist.: Ifg. to foran indklæbede seddelnotitser af Arne Magnusson har dette nr og nogle optegnelser om Grönland (nu i AM. 778, 4to) opr. udgjort ét håndskrift, tilhørende Jens Rosenkrantz.

Benyttelse og beskr.: Norræn fornkvæði, Chramia 1867, s. LVIII—LIX; Snorra Edda III, s. C, CL.

1871. AM. 755, 4to. Pap. 21₅ × 16₆ cm. 61 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Bl. 33—34 ubeskrevne.

Snorra Edda.

Væsenlig stemmende med den fra Resens udg. kendte bearbejdelse.

Med bl. 35 beg. „Annar partur Eddu, um kenninnga“. Derefter følger den versificerede fugle-gåde „Bönde nockz fende“ (bl. 60). Bl. 61 optages af forskellige skjaldevers, hvorefter sluttelig en vise af Magnús Ólafsson ‘um vetrarfar A° 1610’ („Snäk naudar“ osv.).

Herkomst og hist.: På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret „Edda Snorronis. Ex impreffo Exemplari Latino. manu Ketelli Jorundii. Feingen hia Modurfystur minne Halldoru Ketilsdöttur“.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CIII.

1872. AM. 756, 4to. Perg. 19 × 15 cm. 18 bl. 15. årh. Åben plads for initialer. Bladene ere stærkt beskadigede ved huller og hemsulren, særlig nærmest indre margin foroven. Beg. og ender defekt; endv. lakuner efter bl. 6, 8, 9.

Snorra Edda.

Beg. „[laug]dv þerr aþla“, ender „matt vinur millding drottar“. Sn. E. I, 62—448.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel bemærker Arne Magnusson „Þetta Eddu fragment hefi eg 1705. feinged af Monsieur Bryniolfi Þordarfyrne, ad frateknum þeim tveimur blöðum, p. m. 113—153. Þau feck eg ur einhverium öðrum stæð á Íslandi ante 1702“. Hermed stemmer en notits AM. 435 a, 4to bl. 94^v. I hskr. findes nogle lidet betydelige marginalia, sål. bl. 10^v en galdrestav, bl. 12^v et vers (17. årh.).

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda I—III; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860 (Völuspá); Corpus poet. bor. s. XLV; Mogk, Zs. f. d. Philol. XXII, s. 372—73.

1873. AM. 757 a, 4to. Perg. 21 × 15 cm. 14 bl. C. 1400. Pergamentet hullet og hensmulrende; særlig bl. 6—9, 14 ere i høj grad beskadigede. Sandsynligvis palimpsest. Lakuner efter bl. 5 og 9.

Indhold:

- 1) Bl. 1—3^r. III. grammatiske afhandling i Snorra Edda.
- 2) Bl. 3^r—9. Skáldskaparmál (incl. Nafnapulur). Ender defekt „gagl ok hel“.
- 3) Bl. 10^r. Heilags anda visur. Beg. defekt „hfgaða annda“.
- 4) Bl. 10^r—11^r. Leiðarvisan.
- 5) Bl. 11^r—12^r. „líknar braut“ (marginaltitel).
- 6) Bl. 12^r—13^v. „harmfol er gam|le o:ti kano|ke“ (marginaltitel). På en vedlagt seddel er overskriften og 1ste vers afskrevne af Arne Magnusson.
- 7) Bl. 13^v—14^v. Mariudrápa. Beg. „[H]eil gledi ok mildde | moder“.
- 8) Bl. 14^v. Guðsdrápa eða Gyðingsvisur. Beg. „Aldyran bíð ek óra“. 8½ vers. Slutningen bortsmulret.

Herkomst og hist.: Af denne membran findes en kort indholdsangivelse AM. 435 a, 4 bl. 94^v, hvor Arne Magnusson betegner den som „Codex admodum Lacerus, utilis tamen valde“. Utvivlsomt er det dette hskr., A. M. på en i AM 739, 4to indlagt seddel omtaler som „mina fornu membranam ímátt íkrifada, sem átt hefur Asgrímur Magnússon á Höfða“.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda I—III; Skoleprogram fra skolen på Bessastadír, 1844; Norræn fornkvæði, Chránia 1867, s. XXVI; Snorra Edda, Kph. 1875; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860 (Mariudrápa); S. Egilsson, Lexicon poet. ant. ling. sept. (Gyðingsvisur); B. M. Ólsen, Runerne i den oldislandske literatur, Kbh. 1883; B. M. Ólsen, III. og IV. gramm. afhandling i Snorres Edda, Kbh. 1883; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 41, 94.

1874. AM. 757 b, 4to. Perg. $12 \times 9,7$ cm. 2 bl. 15. årh. Ender defekt.
Efter bl. 1 en lakune.

III. grammatiske afhandling i Snorra Edda.

Ender „kalladi þræfi(anus)“⁴. Sn. E. II, 76.

Herkomst og hist.: På et tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret „Þessi 2. blöð voru utanum það litla Rimqver, er eg fekk af Mag. Jone Arnafyni 1724. enn hann hafði feinged af Guðrunu Ógmundardóttur í Flatey. Kvered var með hendi Jóns Finnz sonar, og innfestningin á kverinu var gömul. Blöðin eru úr Eddu, þeim partenum, sem sumir kalla Hliodz grein“.

Benyttelse og beskr.: B. M. Ólsen, III. og IV. gramm. afhandling i Snorres Edda, Kbh. 1884.

1875. AM. 758, 4to. Pap. $20,4 \times 16,5$ cm. 26 bl. Skr. 1609 af Magnús Ólafsson. Røde, blå eller sorte overskrifter. Bl. 25 hovedsagelig skrevet med blåt blæk. Bl. 25—26 stærkt slidte.

Snorra Edda — i den Laufás-Edda kaldte (fra Resens udg. kendte) bearbejdelse. Ender bl. 24^v defekt i 62. 'Apologus eda Dæmisaga'.

Bl. 25—26 optages af forskellige dedikationsvers fra forfatteren til den bekendte Arngrímur Jónsson, samt M. Ó.s vise 'um vetrarfar 1610' („Snaknaudar“ osv.) p. p.

Herkomst og hist.: Bl. 26^v findes følgende, nu ved slid beskadede underskrift „Andkulæ 4 idus Martii A° 1609 M . . . | Olai f“. På et tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret „Edda Sr Magnuff Olafsonar. vantar víða í (dog kun lakune efter bl. 24). Feinginn í Kaupenhafn af Mon^r Jone Steinsfynne Bergmann“. En indlagt seddelnotits af A. M. indeholder oplysninger om og et citat af et håndskrift af Laufás-Edda-klassen.

Benyttelse og beskr.: Svð. Egilsson, Lexicon poet. ant. ling. sept., s. XIV; Snorra Edda III, s. CXI—XIV.

1876. AM. 759, 4to. Pap. $20,6 \times 15,6$ cm. 51 bl. C. 1700. Bl. 51^v ubeskrevet.

„METAPHRASIS | edur | Einfællid utfkýring óg þýding | yfer |
WÖLVU-SPA Ena minne. | Sem er eirn Partur Sæmundar-Eddu. |
I Latinu mæle Samannfkriþud, og fyðann | fundenn i Bökum |
PETRI IOHANNIS RESENII. | Enn nu epter Forfkript | Prentaðe i Kaupenhafn Anno 1673. | a Islendfku fkrifud“.

Islandsk oversættelse af Guðmundur Andréssons latinske kommentar til Völuspá.

1877. AM. 760, 4to. Pap. $21,2 \times 16,8$ cm. 102 bl. incl. forsatsblad. 17. århs sidste halvdel. Til bl. 8^v, 11^v, 13^v, 28^r høre indfæstede sedler. Bl. 48^v—49, 67^v, 98^v, 102^v ubeskrevne. Navnlig ved hskrs begyndelse adskillige marginal- og interlinearrettelser. Stykke 3—5 have en fælles ældre paginering.

Indhold:

1) Bl. 2—48^r. **Snorra Eddas 1ste part**, 71 fabler i dansk oversættelse.

2) Bl. 50—67^r. „**Secunda pars Eddæ | de | variis appellationibus rerum**“. Den til den Resenske udgaves „annar partur Eddu“ hørende latinske oversættelse.

3) Bl. 68—78^r. „**Vaticinium Volæ Latine quodammodo redditum**“.

4) Bl. 78^v—88^r. „**Notæ sev | Levis PARAGRAPHUS IN EXPLICATIONEM SUPER | verfus Sybillinos feu philosophiam [Wolu Spä] | No:vego-Danicam**“.

5) Bl. 88^v—102^r. „**Häva mäl en gömlu**“ med „Runa capitule“.

Stykke 3—5 indeholde *Völuspá* og *Hávamál* med oversættelse og kommentar i den af Resen besørgede udgave, for *Völuspás* vedkommende (stykke 3) dog i en noget forskellig anordning.

Herkomst og hist.: Forsatsbladet (bl. 1) indeholder følgende påtegning „Edda Iflandorum. udfkreven 1662 af Tormud Torfæi, Interpretis Regii, men nu Historici Regii Regni Norv: og af Velb. nu sl. Jomfru Anne Göjes Danfke Edda, hvilken hun havde faaet af sin broder Falk Göje, Hofmester paa Soor, men hand af M. Stefan, Historico Regio. Jeg havde da i finde at vilde ladet den paa Danfke udgaa i trykken men (sål.) Antegnelser hoos, men D. Peder Refen kom mig tilforn. PPSyv“.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, s. CXI.*

1878. AM. 761 a, 4to. Pap. $21,4 \times 16,5$ cm. 98 bl. C. 1700. Skr. af eller for Arne Magnusson. Bl. 1—10 ere i oktavformat, bl. 29—30, 38, 47^v—48, 66 samt adskillige enkelte sider ubeskrevne; til bl. 68, 75, 81 er en seddel fastklæbet.

Indhold:

1) Bl. 1—4^r. **Notitser om skjaldedigtningen i Snorra Edda** (*isl.*).

2) Bl. 6—7^v. „**Fiærlæfn Eigils Sk. gr. fonar** fem | hann qvad firi Eirike Kōnge“.

3) Bl. 7^v—9^r. „**Sonar Torrek** fem Eigill Sk. f. | qvad effter fonu finu(!) Bōdvar og Gimar“(!). Bl. 9^v er *begyndelsen af* „**Kræku mæl**“ *overstreget*.

4) Bl. 11—17^r. **Skáldatal** ex codice Academico primo.

5) Bl. 18—28. „**Þorbjorn Hornklofi** (c: *fragmenta carminum Þ. h.*). | **cum nonnullis carminibus** | **Þiodolfs Hvinverfka**“. Bl. 19^r er *et stykke af* 'Hrynhenda Arnors' *overstreget*.

6) Bl. 31—37. '**Skáldatal**. Ex Apographo chartaceo . . ex Eddæ codice Membraneo . . in Bibliothecâ Upfaltenfi'.

7) Bl. 39—47^r. „**Skállda tal**“ — *afskrift efter Peringskiölds udgave*.

8) Bl. 49—53^r. **Nogle viser af Þjóðólfr hinn hvinverski og Bragi hinn gamli** (*isl.*).

9) Bl. 54—65. „**Ynglingatal** | **Þiodolfs ens Hvinverfka**“. „Exscriptum accuratè ex Snorronis Codice Academico 1mo“, *slutningen dog tilsat* „ex Codice meo membraneo Frifio-Rofen-crantziano“.

10) Bl. 69—98^r. **Varia fragmenta poetarum septentrionalium, ex Edda Snorriana manu Arnæ Magnæi collecta, notisqve ejus illustrata** (*isl.*).

Flere af optegnelserne ere nedskrevne på tidligere benyttet papir, eller sådant er på anden måde anvendt i håndskriftet; mærkes kan bl. 5 og 10 (annalistiske brudstykker ang. Kristiern I, 1450—51, Dansk), bl. 67—68 (et dansk originalbrev fra K. J. Grabow til Jörgen Rosenkrantz, ²³/₅ 1664, nogle danske annalistiske optegnelser fra c. 1500), bl. 76^v—77^r (nogle tyske statistiske optegnelser).

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. I (Krákumál); G. Storm, Snorre Sturlassóns Historieskrivning, 1873, s. 206; Snorra Edda III, s. 232—34, 249, 251 ff.

1879. AM. 761 b, 4to (en tid opført som Addit. 49, 4to). Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 549 bl. 17. århs beg. Skr. af eller for Arne Magnusson. I bladtalet er indbefattet sedler, blanke blade, mange ubeskrevne sider, samt omslag dannede af tidligere beskrevne folioblade; enkelte partier vise sig ved ældre paginering som dele af et større hele.

Skjaldeviser og -kvad, så vidt muligt efter forfatterne alfabetisk ordnede — med varianter og tekstkritiske rettelser tilføjede af Arne Magnusson.

Af større digte kan fremhæves Höfuðlausn, Hákonarmál „ex Snorronis Codice Academico 1mo“, Hákonarkviða Sturlu Þórðarsonar; endvidere viser fra Gísla saga Súrssonar (‘membr. bibl. reg.’), Orkneyinga saga, Njáls saga. Af omslagene indeholde de fleste brudstykker af en udsigt over Tysklands politiske geografi, et enkelt udkast til et tysk privatbrev fra Arne Magnusson.

AM. 761 a—b have utvivlsomt oprindelig hørt sammen; herom vidner også titlen på nr 761 i den gamle katalog „Skállatal og Fornskállдавифур inprimis in Edda allegatæ, ordine alphabetico, additis subinde notis Criticis manu A Magnæi, fasciculus grandior“.

1880. AM. 762, 4to. Pap. $32,4 \times 11,2$ cm. 36 bl. 17. århs 1ste halvdel. Skr. af Magnús Ólafsson.

„**RHYTMI Aliqvot | veterum Danorum et Norvagorum tam principum | qvam aliorum magnatum | et celebrium Skaldorum | Ex Antiquitatibus istis | Collecti**“.

Indeh. skjaldevers — nogle fra Ragnars saga og saga Haralds konungs Sigurðarsonar, men hovedsagelig fra Orkneyinga saga — med dansk (og undertiden latinsk) fortolkning.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Magni Olavii Enodatio Cantilenarum quarundam Dono Domini Chriſtiani Wormii poſſidet A. M. 1706. Ligaturam ipſe addi curavi. Eſt mihi et aliud Exemplar.“

Benyttelse og beskr.: Seb. Egilsson, *Lexicon poet. ant. ling. sept. s. XIV; Flateyjarbók, Chrania* 1860—68, s. VIII (fejlagtig cit. som nr 761).

1881. AM. 763, 4to. Pap. $20,7 \times 16,8$ cm. 20 bl. 18. århs beg. Bl. 12^v, 20^v ubeskrevne.

1) Bl. 1—9^r. „Om Rune Konften | och theras brukande, sampt Bokftäfvernas figurer, eller | Ritningar“. Svensk. Vistnok oversættelse af stykke 3.

2) Bl. 9^r—12^r. „Om Rune Konften, | skrif Olaf then Gambles, | hvilken få blef kallad“. Svensk. Vistnok oversættelse af stykke 4.

3) Bl. 13^r—18^r. „Vmm Runalift og Atferd, | samt leturs Hättanna mynder“.

4) Bl. 18^r—20^r. „Vmm Rüna Konftina, | Skrif Ölafs hins Gamla, er | fvo var nefndur“.

1882. AM. 764, 4to (bl. 39—40 med påskrift AM. 1 e β, 4to, 41—43 en tid overførte til AM. 423, 4to). Perg. $26,6 \times 17$ cm. 48 bl. (fol. 1—43 + de indfæstede perg.-strimler 2bis, 3bis, 4bis, 9bis og oktarbladet 18bis). 14. årh. Røde eller grønblå initialer, røde overskrifter. Flere blade ere beskadigede ved flænger eller mindre huller; på bl. 4^v er nedentil et parti udraderet. Bl. 37^r nedre halvdel og bl. 37^v øvre halvdel ere ubeskrevne; af pergament-strimlerne er kun den ene side beskrevet. Lakuner forekomme efter bl. 33, 34, 35, 37, 40.

Indhold:

1) Bl. 1—23^v. ‘Annála bæklingr’. En kortfattet verdens-historie inddelt efter heimsaldrar eller ætates mundi (i alt 8, deraf de to sidste i det andet liv), med geografisk indledning — heri en tegning af Noæ ark —; paverækken til Clemens IV (1265—68, med henvisning for de følgende paver til ‘annalen’); en kejserrække til Frederik II; små legender og blandede optegnelser. Ender med 7. og 8. ‘heimsaldr’. En udførlig indholdsangivelse af Jón Sigurðsson er vedlagt.

2) Bl. 23^v—25^v. Af hinum heilaga Remigio. Ulæsl. overskr.

3) Bl. 25^v—26. Mindre legender (Isl.).

4) Bl. 27—30^r. Saga heilags Malci („her bynaz | faga heil[ags] | malci“).

5) Bl. 30^r—38 **Legender og blandede fortællinger, mest gudelige æventyr** (Isl.). Bl. 33^r bærer — beskrevet med en yngre hånd (c. 1500) — en anvisning til drømmetydning (Isl.). Bl. 36 bærer mange småstykker, nedskrevne, som det synes, til forskellig tid og næppe alle med samme hånd (heriblandt Um Beda prest, Mariæ nomina lxxii, notitser om kirkelig literatur, hvorved „coronale officiorum“ og mundtlige meddelelser af „gudmundr prestr laxfon“ citeres). Bl. 37^v: Frá sýn Eðvarðs konungs. Bl. 38, her bl. a.: Slutningen af et uddrag af „iftona britonum“ og Jóns pátttr biskups Halldórs-sonar, begyndelsen til „med ollu uard uinndlauf“.

6) Bl. 39—40. **Historisk-geografisk oversigt.** Beg. „Sva er fagt at arnulfus het“, ender „er heiter j kirkju bæi“.

7) Bl. 41—43 (forsk. hænder). **Annáll 1328—72.** Begynder defekt. Vedlagt er en papirsafskrift af annalen (6 bl. i folio. 18. årh. Skr. af Jón Marteinsson).

Herkomst og hist.: På de tilhørende AM^{ske} blade og sedler a—f samt i AM. 435 a, 4to bl. 123^v—126^r gives en af forskellige oplysninger ledsaget indholdsfortegnelse over dette volumen. Om dets erhvervelse siger A. M. „Mig minner eg hafe feinged þetta frá Bæ, mun, öefad, hafa tilheyrt Skalholtz kirkju, og slædst frá Skalholtte til Bæjar, epter andlat Mag. Bryniólfs“. Så vel annalen som det nærmest foregående stykke og endnu to andre blade (bl. 37 og 38²) vare dog på A. M.s tid blivne skilte fra det øvrige håndskrift, men forenedes af ham igen med dette.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan.* II, s. 25—37 (facs.); *Werlauff, Symbolæ ad geogr. mediæ ævi, Havnæ 1821*; *FMS* XI, s. 10; *Grönlands hist.* M. I, 92, 94, III, 4, 217, 392; *Ant. Amer.* s. 201, 279; *Ant. Russes* II, 371, 442 ff.; *Dipl. Isl.* I, Kph. 1857—76; *Analecta Norræna, Leipzig 1877*; *Íslendzk æventjri, Halle 1882*; *G. Storm, Islandske Annaler, Chrania 1888.*

[AM. 764 b, 4to er overført til AM. 657, 4to.]

1883. AM. 765, 4to. Pap. 20,7 × 16,5 cm. 29 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 14^v—16 ubeskrevne. Bl. 29 (i folio) er det øvrige hskr. uvedkommende.

Indhold:

1) Bl. 1—14^v. **Úr Hauksbók.** Afskrift af stykkerne Um ár, vötn ok tjarnir, „Prologus“, „fra Paradiso“, huerfu lond

liggia i veroldenni', „Fra þui huar huerr Noafona bygði heiminn“, 'fra marghattadum þjóðum'.

2) Bl. 17—28. '**Annála bæklingr**', *afskrift af den i AM. 764, 4to indeholdte verdenshistorie af dette navn, til „Gud mælti við | hann“ (i 3. heimsaldr).*

3) Bl. 29 (*særlig hånd*). Privatbrev (*isl.*) fra præsten Árni Álfsson til A. M., *dat. Eydölum 10. 6. 1713.*

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel bemærker A. M. „Fyrsta fidan, þu litt læfa, i pergamentz bokinne, er accuratiffime confererud“.

Benyttelse og beskr.: *Werlauff, Symbolæ ad geogr. mediæ ævi, Hauniæ 1821; Ant. Russes II, s. 426; Nokkur blöð úr Hauksbók, Rkv. 1865.*

1884. AM. 766 a, 4to. Perg. 24₈ × 18 cm. 13 bl. 17. årh. I nedre margen findes som regel indholdsangivelse, af og til ornamenter og tegninger. Bl. 12^v—13^r stærkt slidte, bl. 13^v ubeskrevet. Bl. 13 beskadiget foroven.

Indhold:

1) Bl. 1—12^r. **Veraldar saga** — fra verdens skabelse til kejser Frederik I. Inddelt i 6 'heimsaldrar' (ætates mundi).

2) Bl. 12^v—13^r. **Niðurstigs vísur** af Jón Arason.

3) Bl. 13^r (*kursivhånd*). Nokkur 'erendi úr' heilræðum.

Et digt begyndende „Son minn mætt“.

Herkomst og hist.: På en utvivlsomt hertil hørende seddel har Arne Magnusson noteret „Þessu tractatus var aptanvið Speculum Regale er Sr Þordur Jonsson feck af Sr Audune Benedicts fyne 1697. og gaf mier 1703 (o: AM. 243 d, fol.). Hann er med fömu hende sem Speculum“.

1885. AM. 766 b, 4to. Pap. 20₄ × 16₆ cm. 39 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Kun de lige sider ere beskrevne.

Landalýsing; leiðarvísir ok borgaskipan.

Beskrivelse af den da kendte verden (Paradis incl.), rejseruter fra Danmark til det hellige land og tilbage.

Afskrift af det pågældende parti af AM. 194, 8vo.

Beg. „Moyfes het guds vinr fordum“, ender „ok lykr þar þessi frafogn“.

1886. AM. 766 c, 4to. Pap. $19,6 \times 15,5$ cm. 100 bl. 18. århs beg. Ifg. den gamle katalog skr. af Jón Ólafsson. Kun de lige sider beskrevne.

Indhold:

- 1) Bl. 1—96^v. **Veraldar saga.**
- 2) Bl. 96^v—98^v. „**Fra bodozdum haufudfedra**“.
- 3) Bl. 98^v—99^v. „**Fra kennimanz fkap**“.
- 4) Bl. 99^v—100^v. „**Pava sæti**“ til „hafa fetit fípan“.

Afskrift af de tilsvarende partier af AM. 625, 4to.

1887. AM. 767, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 52 bl. 18. århs beg. Bl. 23^v—24, 52^v ubeskrevne.

I (Bl. 1—23^v). „**DESCRIPTIO | ÖLVES-REPPS Anno | M.D.C.C.III**“.

Islandsk; forskellige marginalhenvisninger. Rimeligvis forfatterens autograf.

II (Bl. 25—52^r). „**DESCRIPTIO | ÖLVES REPPS Anno | M.DCC.III**“.

En for Arne Magnusson udført afskrift af stykke I.

Herkomst og hist.: På en til I hørende seddel har A. M. noteret „Fra Haldane Jons fyne ä Reykium i Ölvefe, og er hann author þessa, ut puto“.

Benyttelse og beskr.: Kr. Kålund, *Bidrag til en historisk-topografisk beskrivelse af Island I, Kbh. 1877, s. 75.*

1888. AM. 768, 4to. Pap. $18,2 \times 15,5$ cm. 40 bl. 17. årh. Bl. 40^v ubeskrevet. *Marginalia med forsk. hænder, deriblandt vistnok Torfæus’.*

Grænlands annáll („Hier hefur Grænlands Annal“).

Indhold:

1) Bl. 1—20^r. **‘Saga þorþins Kalls efnis þordar Sonar’.** *Med indskud og tillæg. Efterfulgt af „Hauks Ættar tala Logmanns sem Bokina segift fkrilþad hafa“.*

2) Bl. 20^r—36^r. **Excerpter og optegnelser om Grönland samt enkelte andre antikvariske notitser (Isl.).**

a) Uddrag af „**GRIPLA**“.

b) „**Gronlandiæ vetus Chorographia ä Afgomlu kueri**“.

c) „**Annal wr Landnämu Vest (opr. skr. Aust)|firdinga**“
(om *Hvitramannaland*).

d) „**Ætt Eyryks Rauda**“.

- a) „Annal Gamallt vr somu Hauks Bök“ (om ‘Thile’).
- o) „Annal effter Hauks Bok“ (om de med gudenavne sammensatte personnavne).
- a) Um höfuð-skip ok landvættir.
- b) Taldir bændr á Íslandi.
- c) Um Artur Breta konung.
- k) Óár á Englandi — papar.
- l) „Grænlands stefna ein gomul“.
- m) „Gamle siös reykingur kringum | Ísland“.
- n) ‘Grænlands biskupar’.
- o) Grænlandsferð Vatnsfjarðar-Bjarnar.
- p) Grönland ifg Fóstbræðra saga, Bárðar saga Snæfellsáss, Skáld-Helga ‘saga’, Króka-Refs saga.
- q) Senere efterretninger om Grönland (Jón Grænlendingr, bp Ögmundr m. v.). Om Hallr geit.
- r) „Grænlands Annal eitt Epter | Hauks Bök“ (Halldórr prestr til Arnalds prests).
- s) Merki til skipbrots Grænlendinga á Hítarnesi.
- t) „Um Nordur Setu folk I Grænlandi“.
- u) Speculum regale um Grænland.
- v) Um Gunnbjarnareyjar.
- x) Um Krosseyjar.
- y) „Huor þiöð fyrst Bygde Irland“.
- 3) Bl. 36^v – 38^r. „Stuttliger Agrips Annalar vm | Grænland I vifsu Artale“.
- 4) Bl. 38^v—39^r. ‘Dömur Andriesar Biskups yfer Garda ä Grænlandi, 1461’.
- 5) Bl. 39^v. „Brief Andriesar Garda Biskups 1461“.
- 6) Bl. 40^r. Dömr bps Ólafs Rögnvaldssonar, 1473 (en notits på 5 linjer).

Herkomst og hist.: Foran er indklæbet følgende seddelnotits af Arne Magnusson „Þetta Exemplar hefur einnhvern tíma brukad Mag. Þordur, ad mier virdest. Það er (sem mier fynist) hans hönd, sem (umstadar stendur ä spatiunum aptarlega. Hann mun ur þessu compendierad hafa sína Gronlandiam 1669. og síðan gefed þormodi Exemplared“. En anden AM^{sk} notits-seddel indeholder nogle rettelser til stykke 2 b.

Benyttelse og beskr.: Grönl. hist. M. I, 84, 85 ff., 347, III, 234, 513, 524; Ant. Amer. s. 80—81; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 70.

1889. AM. 769, 4to. Pap. $21,9 \times 16,7$ cm. 66 bl.

Grænlands annáll i tre eksemplarer.

I (Bl. 1—30. 18. århs beg. *Marginalia* med Arne Magnussons hånd. På bl. 30^v er skriften udslettet).

„Ex Biornonis de Skardza Grønlandia“ *marginaltitel* med A. M.s hånd.

Dette eksemplar afviger fra AM. 768, 4to ved kun at indeholde få uddrag af Erik rødes saga (*Þorfinns saga karlsefnis*). *Marginalnoterne* indeholde navnlig uddrag af en dansk oversættelse og kommentar af 'Mag. Þorðr'.

II (Bl. 31—44^r. 17. årh. *Bladene slidte og beskadigede*).

De nævnte samlinger om Grönland, dog uden uddrag af Erik rødes saga.

III (Bl. 44^r—66^r. Samme hånd som på II).

Beg. „Hier hefur Grænlandz Annal“.

Stemmer i alt væsentligt med AM. 768, 4to. Efter bl. 54 er en lakune svarende til bl. 17^v—22^r i AM. 768, 4to. Bl. 66^v bærer nogle personnavne og pennenprøver.

Herkomst og hist.: Af to foran indklæbede (herhen hørende?) AM^{ske} sedler bærer den ene „Þetta er mitt, komid fra Biarna Sigurdz syne ä Heynefe 1708 i Majo“, den anden indeholder kopi af en revers fra Arne Magnusson til Th. Torfæus af år 1712, ifg. hvilken han af denne havde lånt et papirshåndskrift, der omfattede biskopperne Jón Ögmundssons og Guðmundr Arasons saga „Item Biörn Jonffens paa Skards-aa skrift om Grönland“. Der-efter tilføjes „Denne Jisland'ke Bog, som reverfen af 18. Octobr. paa lyder, var ilde indbunden i Tyrkisk Papir, og endda stödt paa Bindet. Lod ieg den derfor tage af dette lumpne Bind og indbinde i 3. Bind paa ny (hver Tractat for sig self). — Þetta heilla volumen hefur Hr. Þorlakur Biskup läted skrifa, so vel sem adra Gudmundar Biskups Sögu, sem fyrrum var i þessu sama volumine, og Monfr. Þormodur þä tök þaðan og gaf mier. A. M. — 1715 gaf Alfessor Þormodar kærasta mier þessa bok, og sendte mier mitt þar uppá utgefna revers in Originali.“

Benyttelse og beskr.: Grönl. hist. M. I, 84, 348, III, 234; Ant. Amer. s. 81; Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 70.

1890. AM. 770 a, 4to. Pap. $31,5 \times 20,4$ cm. 10 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson.

Indhold:

- 1) Bl. 1—7^v. „Grænlandinga þattr“.
- 2) Bl. 7^v—8^r. Biskupar ok kirkjur á Grænlandi.
Bl. 8^r ubeskrevet.
- 3) Bl. 9—10. To brudstykker af Torfæus' *Trifolium historicum*.

Bl. 9^r og slutningen af bl. 10^v ere overstregede, og øverst bl. 9^r er af Arne Magnusson skrevet „Grænlandinga þattr“.
Disse blade ere opr. paginerede 77—78, 87—88.

[Ifg. den gamle katalog skulde denne „þattr“ forekomme i endnu et ekspl. med Á. J.s hånd, 4to.]

1891. AM. 770 b, 4to. Pap. 40 bl.

I (Bl. 1—4. 19,6 × 15,4 cm. 17. årh. *Marginalhenvisninger, vistnok af Torfæus*).

„Vm Grænland“.

Islandsk oversættelse af Peder Claussöns „Om Grönland“, dog kun dettes begyndelse, annalen incl.

Bl. 5 — tillige med smudsbladet dannende omslag — er et ubeskrevet blad, hvortil er fastklæbet følgende AM^{ske} seddel „Gronlandica vetera Islandicè. Kom fra Islandi, med minum bokum 1720.“ På smudsbladet har A. M. noteret „Dette indlagde er en lumpen translation af Peder Clauffens Relation om Grönland i hans Norges Beskrivelse. Thormod Torvæfen (hand haver eiet dette samme Exemplar) haver giort alt for stort verk af denne charteqve, Gronlandiæ sæ pag. 42. ligefom det var bedre Exemplar end de Danfke Translationer, da det er langt verre et nullius plane authoritatis. Thormod hafde intet Exemplar paa Jislandfk, uden dette“.

II (Bl. 6—18. 20,7 × 17 cm. 17. århs. *slutning. Hist og her marginal-varianter*).

Þorfinns saga karlsefnis („Hier Hefur Sögu Þorfinns | Karlsefnis þördarsonar“).

Erik rødes saga efter rec. A (Hauksbók) med indskud fra Landnåma.

III (Bl. 19—40^r. 20,5 × 17 cm. C. 1700. *Marginalia tildels af Arne Magnusson*).

Eiriks saga rauða („Hier hefft Saga af | Eiriki Rauda“).

Erik rødes saga efter rec. B. (AM. 557, 4to). I marginen anføres danske citater efter „Mag. Þodr in Notis ad verificationem suam“.

Benyttelse og beskr.: *Ant. Amer. s. 81—82 (II cit. som 779), 82 (III); Grönl. hist. M. I, s. 348 (II cit. som 779), 349 (III), 485 (I cit. som 779) — AM. 770 b I—II ere altså en tid blevne opfattede som henhørende til AM. 779, 4to.*

1892. AM. 770 c, 4to. Pap. Aktstykker og optegnelser, vekslende format.

α 30 × 19,6 cm. 1 bl. 16. århs sidste halvdel.

Tilbud fra Peder Huitffeldt og Chrestoffer Wal-kendorpt angående Grönlands genopdagelse. *Koncept eller samtidig kopi.*

β 32 × 20,5 cm. 1 bl. 17. årh.

Kristian IV.s tilladelse for J. og G. Bram til handel på „dend Gröndlandske Insul Christiansberg“. Dat. 16. okt. 1631. *Afskrift.*

γ 33,8 × 21 cm. 2 bl. C. 1700. Delvis Arne Magnus-sons hånd.

De præadamitis.

Uddrag af forskellige latinske skrifter om dette æmne.

δ 21,8 × 15,6 cm. 5 bl. C. 1600.

Dagbog over Jakob Aldays Grönlandsrejse 1579.

Hertil høre tre AM^{ske} sedler, af hvilke den ene indeholder følgende notits „Kiöbt paa Etats Raad Røftgaardz auction, i en fasciculo, num. Mitorum 604“.

ε 16,2 × 10,2 cm. 7 bl. 17. årh. Af bl. 1 er øvre halvdel, af bl. 7 nedre halvdel bortskåren og bladresterne 1^r og 7^v derefter overklæbede med hvidt papir, efter at den oprindelige skrift her er overstreget. Ved en paginering på foden af bladene (10—20) viser håndskriftet sig som del af et større hele.

Indhold:

1) Bl. 1^r—3^r. „Af Eiræki Rauda“.

2) Bl. 3^r—5^r. „**Eitt annad Annal**“. *Indeh.* Om Erik røde, landnám på Grönland, landets naturlige beskaffenhed; geografiske notitser.

3) Bl. 5^r—7^r. „**Af þorþiuno (sål.) Kallz efni**“. *De sidste to sider optages dog af smånotitser om* Grönlands frembringelser, landets senere skæbne, Björn Einarssons besøg; om Gunnbjarnarsker.

Af de to overklæbede halvsider bærer den første excerpter af Landnåma, den sidste notitser om Grönland.

ζ. 16,7 × 10,8 cm. 1 bl. 18. århs beg. *Skr. af Arne Magnusson.*

„Kirkiur ä Grænlandi“.

„Ex charta quodam, in Islandia exscriptum 1702 [Annotatum erat in margine Landname Sigurdar ä Feriu]“ *tillföjer A. M.*

η. 16,5 × 10,7 cm. 1 bl. 18. århs beg. *Skr. af Arne Magnusson.*

Sögn þormóðar Torfasonar um dráp Otta Axelsonar skipherra.

θ (bl. 16 ff. overførte fra Add. 49, 4to). 17 × 11 cm. 26 bl. *Skr. af eller for Arne Magnusson; bl. 15 dog et trykt avertissement. „Gronlandica“.*

Løse i et omslag indlagte seddelnotitser om literaturen over Grönland (bogtitler og literaturnotitser og lign.).

Benyttelse og beskr.: *Ant. Amer. s. 83, 196—200 209, 296; Grönl. hist. M. I, 84 (ved trykfejl cit. som 470 c), 118, 198, III, 640 ff., 664, 726.*

1893. AM. 771 a, 4to. Pap. 20,5 × 16,3 cm. 4 bl. *Skr. 1728 af Jón Ólafsson.*

Arne Magnussons kommentar til mag. Thord Thorlakssons kort over Grönland med omliggende lande.

Herkomst og hist.: *Som overskrift står „U-forgribelige Tanker | over nærverende Landkaart“ og ved meddelelsens slutning „Kiöbenhafn | den 3. Maji 1728“, hvorefter følger A. M.s egenhændige underskrift „Arnas Magnufsen“. På det tilhørende omslag har A. M. skrevet „De Mappæ Terrarum Septentrionalium, quam possidet Potentissimus Daniæ Norvegiæ etc. | Rex Fridericus Quartus. et | mihi monstrari curavit | 1728“.*

1894. AM. 771 b, 4to (overført fra Add. 39, 4to). Pap. $21 \times 16,5$ cm. 4 bl.
18. århs beg. Skr. af Jón Ólafsson.

Lýsing Grænlandskorts Þórðar Þorlákssonar.

En noget udførligere beskrivelse af — som det synes —
samme kort som det under 771 a omtalte.

Herkomst og hist.: Overskrift, datering og underskrift mangle; men om kortet findes følgende oplysning 'Dedicatio Chartæ er: Heroi Perillustri . . HENRICO BIELKE, Domino de Elingegaard . . . et Gubernatori Islandiæ, Domino Patrono et Evergetæ suo summo, Novam hanc terrarum hyperborearum mappam Geographicam humillime offert et consecrat Theodorus Thorlacius'.

1895. AM. 772 a, 4to. Pap. $20,7 \times 16$ cm. 17 bl. 18. århs beg. Skr. af eller for Arne Magnusson. Bl. 1^v, 6^v, 8, 10, 14^v, 17^v ubeskrevne.

„Gronlandica“.

1) Bl. 2—6^r. Thord Thorlakssons 1668 udarbejdede Grönlandskort med tilhørende dansk forklaring.

2) Bl. 7. 'Argumentum Biornonis de Scardza Gronlandiæ, prout eam anno 1669 in Danicam lingvam transtulit Theodorus Thorlacius'.

3) Bl. 9. 'Annotationes Theodori Thorlacii ad Gudbrandi Thorlacii Gronlandiæ vicinarumqve regionum delineationem'.

4) Bl. 11—12. De Sigurdi Stephani delineatione terrarum Hyperborearum.

5) Bl. 13—14^r. Om mag. Thord Thorlakssons rettelser angående Grönland til en i Amsterdam 1666 trykt 'mappa hydrographica'.

6) Bl. 15—17^r. Uddrag af Thord Thorlakssons danske, med anmærkninger forsynede oversættelse af Björn på Skarðsås Grönlandsbeskrivelse ('descriptio Gronlandica').

1896. AM. 772 b, 4to (overført fra Add. 39, 4to). Pap. $21,4 \times 16,7$ cm. 7 bl.
18. århs beg. Skr. af Jón Ólafsson. Bl. 7^v ubeskrevet.

**„Theodori Thorlacii Islandi | Brevifsimæ Grønlandiæ juxta
Antiquitates | Islandicas Descriptio“.**

En tilhørende AM^{sk} notitsseddel omhandler en år 1728 tilintetgjort afskrift af dette værk.

1897. AM. 773 a, 4to. Pap. $20,6 \times 16,5$ cm. 38 bl. (incl. 1 kort). 18. århs beg. Bl. 37 særlig hånd. Rettelser og marginaltilføjelser af Arne Magnusson.

Indhold:

1) Bl. 1—37. „**ARNGRIMI JONÆ | ISLANDI | GRONLANDIA**“. Det hertil hørende fra Add. 39, 4to overførte polar-kort bærer følgende påtegning af Arne Magnusson „Gudbrandum Thorlacium hanc Grønlandiæ tabulam 1606 delineasse afferit Theodorus Thorlacius qvi eam Notis fuis in Biornonis de Scardza Grønlandiam inferuit“. I marginen bl. 4^r er indført en af Theod. Thorlacius' danske anmærkninger til 'Biornonis de Scardza Grønlandia'.

2) Bl. 38. „Om Grønlands Seigling“ — tre kursforskrifter (de kendte islandske i dansk oversættelse).

Benyttelse og beskr.: Grønlands hist. M. III, 248; J. Pørkelsson, Om digtningen på Island, s. 473.

1898. AM. 773 b, 4to. Pap. 20×16 cm. 31 bl. (incl. 1 kort). 17. århs slutning. Skr. af Ásgeir Jónsson.

Indhold:

1) Bl. 1—29. „**GRONLANDIA**“. „Arngrimi Jonæ“ tilføjer Arne Magnusson.

2) Bl. 30—31^r. „Om Grønlands Siegling“.

3) Bl. 31^v. 'Biskupar á Grænlandi'.

Indholdet af 1 og 2 stemmer med 772 a, 4to.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet har skriveren noteret „Afgerus Ionæ Islandi m. ppria Hafniæ 1680 (årstallet senere overstreget) d. 12 Januarij“. På en tilhørende notitsseddel er for Arne Magnusson optegnet „Fra Sal. Afte/Tor Thormod Toruefens Enke 1720“.

Benyttelse og beskr.: Jón Pørkelsson osv. (som foreg. nr).

899. AM. 773 c, 4to (overført fra Add. 39, 4to). Pap. $20,7 \times 17$ cm. I alt 32 bl. 17. århs 1ste halvdel. To forskellige hænder.

Gronlandia Arngrimi Jonæ.

I (16 bl. Bl. 1 og 16 stærkt beskadigede. Vistnok forfs autograf). Ender defekt i slutningen af kapitlet om Vinlands opdagelse.

II (Brudstykker af 16 bl.). Giver kun usammenhængende fragmenter.

Herkomst og hist.: På et tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret „Arngrimi Jonæ Gronlandia. Þetta fannst meðal brefa rufls epter Margretu Sal. Þorsteinsdottur 1706. Enn eg hefi þad feinged af Mag. Jone Thorkels-syne. eodem anno“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson osv. (som foreg. nr).

900. AM. 774 a, 4to. Pap. $20,8 \times 16,7$ cm. 69 bl. 18. århs beg.

„Dend Tredie Part | Af det Gamle og Ny Grönlands | Befkrivelse“.

„Sam|menfkrefvet, förft paa Latin, og fiden paa Danfk udfatt af Autore | Arngrim Widalin, A.L.M. og Rectore offver Naschou Schole udi | Lolland“. Dat. 'Naschou 1703'.

901. AM. 774 b, 4to (overført fra Add. 39, 4to). Pap. $21,5 \times 16,8$ cm. 44 bl. 18. århs. beg.

„Dend Tredie Part | af det faa kaldede | Gamle oc Nye Grönlands | Befkrivelse“. Af Arngrim Widalin.

Samme indhold som 774 a, 4to, dog med følgende tillæg:

- 1) Appendix om kåsen til Grönland (bl. 40—42^r).
- 2) „Kurtze Erklärung | der beygefügten Charten des Grönländifken | Eilands“ (bl. 42^v—44). Kort findes ikke.

902. AM. 775, 4to. Pap. $21 \times 16,7$ cm. 80 bl. (+ 1 bis, incl. 1 kort). 18. århs beg. Bl. 11^v—14 ubeskrevne.

‘Enarrationum Historicarum de GRÖNLANDIA, tam VETERI, quam NOVA Collectanea . . . Operâ et studiis MATTHIÆ HENRICI SCHACHTII’.

Indeholder Schachts, fra AM. 364, fol. kendte Grönlandsbeskrivelse, dog uden afbildninger og kort — et fra Add. 39, 4to overført er vedlagt —, og defekt, idet beskrivelsen her standser i 22. kap. De blanke blade have været bestemte til optagelse af en kildekrift-fortegnelse.

[Ifg. den gamle katalog skulde i AM. 775, 4to endvidere indeholdes „Norfkt Bref Dat. Bergen 1389 um nockra er keypt og felld hefdu i Kongs Forbode i Grænlande. Nockur Grænlandfk Bref, edur Grænlande adlutande, hverra (1) er Dat. Ókrum i Skagafyrde 1424, (2) Dat. Gördum á Grænlande 1409, (3) dat. Ókrum i Skagafyrde 1414. Copie af Affefs. AMagnusfens Brefe i þyfku Dat. Kyrkiubæar Claustre 25 Septembr. 1704 til Geheime-Raad Ahlefeld. Frafögn af uphlaupe Grænlandinga vid Franfka Hvalamenn 1688“.]

1903. AM. 776, 4to. Pap. 21,6 × 16,7 cm. 45 bl. 17. århs 1ste halvdel.

Indhold:

1) Bl. 1—43^r. „Grönlands Beschriffuelfe Saa wit | denn er bequemb at boe paa“.

En forkortet gengivelse af Arngrim Jonssons Gronlandia, hvortil slutter sig en afhandling om det dansk-norske riges fordringer på overherredømmet over polarlandene. I den gamle katalog benævnes dette nr „Biörn Jönsfen paa Skardaa. Gronlands Befkrivelfe fordanfket af Theodoro Thorlacio 1669“. Snarere synes den under AM. 778, 4to forekommende (til a I sigtende) angivelse „Gudmundi Andreæ Grönlands Befkrivelse, eller de Danfkes og Norfkes Rettighed til Orkenøe, Sudurøe, Grönland etc.“ at kunne passe til ovennævnte arbejde.

2) Bl. 44—45 (særlig hånd. 18. århs beg.). Fostbrødre saga, et brudstykke i dansk oversættelse.

1904. AM. 777 a, 4to. Pap. $20 \times 16,3$ cm. 12 bl. 17. århs beg. Bl. 1^v og 12^v ubeskrivne. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk ritualhskr.

„Enn kortt Beschriffuelse om | Grønnland. Om Segladfenn | did henn Saa och om Landtz|ens Beschriffuelse“.

Indeh. Ivar Bårdssöns Grönlandsbeskrivelse med efterfølgende kursforskrifter og anvisning til landets genopdagelse.

Herkomst og hist.: På et foran indklæbet blad oplyser Arne Magnusson, at han har dannet dette nr ved at udskille den danske Grönlandsbeskrivelse fra en islandsk og nogle islandske småstykker (Fjardanöfn, Bóndi nokkurr sendi húskarl sinn, Hávamál), med hvilke den var indhæftet sammen. Alt dette „eignadizt eg 1712. i Octobri hia Monfr Þormodi Torfalfyne“.

Benyttelse og beskr.: Ant. Amer. s. 282; Grönl. hist. M. III, 248 ff., 485 ff.

1905. AM. 777 b—d, 4to. Pap. $21,5 \times 16,4$ cm. 25 bl. 16—17. årh.

Ivar Bårdssöns Grönlandsbeskrivelse (Dansk) — i tre eksemplarer.

b (Bl. 1—5, sammenfoldet folio. 16. århs slutning) En forvirret afskrift af den under 777 a, 4to anførte Grönlandsbeskrivelse m. v., hvor de enkelte partiets indbyrdes orden er forstyrret.

På et foran indsat blad meddeler Arne Magnusson, at bladene ere udtagne af et ham tilhørende norsk lovhåndskrift i folio, skrevet i Frederik II.s tid, med tillæg fra Kristian IV.s yngre år. „Bokina hefr ätt Hans Lindenow. Þetta um Grænland var aptarft i bokinne, og fynest vera confuðum“.

c (Bl. 6—13. C. 1600). Grönlandsbeskrivelsen uden kursforskrifter eller genopdagelsesanvisning. Bl. 13^v bærer — i en år 1606 foretagen afskrift — et af den grønlandske titulær-biskop Andreas 1460 udstedt brev.

Om 777 c meddeler A. M. på et tilhørende blad „Kiöbt paa Etats-Raad Roßgaardz auction, i en fasciculo, Num. Mitorum 604“.

d (Bl. 14—25^r. 17. århs slutning. En af A. M. rettet afskrift — med Jón Eggertssons hånd?). Grönlandsbeskrivelsen som i 777 a, 4to, med titel „En kort Beschriffuelse | om Grönland Om Seylatzen | Did Hen Saa og Om | Landtzens Beschriffuelse“.

Benyttelse og beskr.: Som AM. 777 a, 4to.

1906. AM. 778 a, 4to. Pap. $21,4 \times 16,3$ cm. I alt 70 bl. 17. årh. (og 18. århs beg.).

I (Bl. 1—32^r. *Skr. af Guðmundur Andrésson*).

Om Grönland.

Indeh. ¹⁾ „COPIUM Eller EXTRACT | vdaff de Grönlandiske Annaler | som findis vdj Jsland“. ²⁾ „Catalogus et Chronicon Episcoporum Islandiæ“. ³⁾ „Korte Documenter. | Om Grönland: | vdaff de Jslandfke Hiftorie Bøger“.

II (Bl. 33—42^r. *Pagineret 1—20 og inddelt i tre kapitler, betegnede ved tallene XXX—XXXII*).

Grönlandske bisperækker og annaler, Ærkebisp E. Walkendorfs instrux for Grönlands genopdagelse, Björn jorsalafars besøg i Grönland.

III (Bl. 43, *sammenfoldet folio*).

Historiske excerpter (*Dansk*) — *deriblandt om forhandlingen i Halmstad 1450*.

IV (Bl. 44—60).

„Om Valfiske flag, eller Species, Under | Ifsland eller Gronlandt, fom Mand | haffuer Nogen Videnfkab Udaf“ — *efterfulgt af om polarhavens dyreverden i det hele, samt Islands dyr og fugle. Med talrige afbildninger (plumpe pennetegninger)*.

V (Bl. 61—62). Et brev fra H. Gram til Arne Magnusson ang. censuren over en til udgivelse bestemt Grönlandsbeskrivelse (utvivlsomt Bussæus’).

VI (Bl. 63—70. *En for Arne Magnusson udført afskrift*).

Kristian IV.s brev af år 1636 ang. oprettelsen af et grönlandsk handelskompagni.

Benyttelse og beskr.: Grönl. hist. M. I, 114—15.

1907. AM. 778 b, 4to (*overført fra Add. 39, 4to*). Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 30 bl. 18. århs beg.

'Kort Underretning om det . . Gamle Grønland . . og Winland . . ved Andrean Bufsæum . . A° 1728' *indh.* titel, indholdsfortegnelse, samt skriftets kap. 12.

Vedlagt er Cart over det gamle Grönland, udg. af A. Bus-sæus 1726.

1908. AM. 778 c, 4to (overført fra Add. 39, 4to). Pap. 20,3 × 16,1 cm. 7 bl. 18. århs beg. Bl. 7^v ubeskrevet.

„Nye forflag till Coloniers oprettelse | udi Grönland“. Over titlen er med Arne Magnussons hånd tilføjet årstallet 1727.

Hertil hører vistnok et fra Add. 39, 4to overført kort over egnen omkring Godthåb.

1909. AM. 779 a, 4to. Pap. 15,7 × 10,2 cm. 48 bl. 17. årh. Bl. 2—3 og 47—48 tillagte med særlig hånd; bl. 3^v ubeskrevet. Bl. 1 stærkt beskadiget.

„Grænlands Chronica“.

Cl. Lyschanders Grönlandske Chronica gengivet på Islandsk.

Herkomst og hist.: Det nu vanskelig læselige bl. 1 har indeholdt en fortale af oversætteren, underskreven „G. P. s.“. Af to foran indsatte AM^{ske} notitssedler meddeler den ene „fra Halldöre Þorbergs fyne 1700“, på den anden oplyser A. M., hvorfra udfyldningerne bl. 2—3, 47—48 ere tagne.

Har en tid været indlemmet i det store kgl. bibliothek.

1910. AM. 779 b, 4to. Pap. 20,3 × 8,4 cm. 45 bl. 17. årh. Skr. af Ketill Jörundsson. Indhæftet i et beskrevet og med notetegn forsynet perg.-bl. af et latinsk ritualhskr. med et brudstykke af et isl. privatbrev. Bl. 45^v ubeskrevet.

„Grænlands Chronica“.

Samme skrift som foreg. nr.

Efter Grönlandskronikens slutning (bl. 41^v) følge uddrag af 'Lucidarius' og forskellige sagaer om Grönland, derefter en notits om Islands bebyggelse.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel er for A. M. noteret „Fra Syftur minne Halldoru Kietelsdottur. Mä endelega vera mitt ef eg vil.“

Har en tid været indlemmet i det store kgl. bibliothek.

1911. AM. 779 c, 4to. Pap. $19,7 \times 15,5$ cm. 17. årh. Forsk. hænder. Har en tid været indlemmet i det store kgl. bibliotek.

Grænlands chronica — henholdsvis 3 og 2 eksemplarer af to forskellige bearbejdelser.

I (24 bl. Efter bl. 2, 4, 10, 17, 24 lakuner).

'Grænlands Cronica' af samme beskaffenhed som de efterfølgende stykker II og III.

Herefter følger med samme hånd 4 blade indeholdende Brudstykke af en dialog mellem Agata og Barbara om hustruens pligter overfor ægtemanden (*Islandsk*).

På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Monsieur Þorleifi Arafyne [til läns överstreget] 1711. i Augusto“.

II (24 bl. Skr. af Steindór Ormsson).

„Sv | GRÆNLENDska CRONIKA“.

Ender „Jön Olafs son India faze hefr vtlagt | fíær ofan skrifada hiftozin“.

Derefter er (bl. 24^v) på godt og vel en halv side begyndelsen af et 'æfintýr' overstreget.

På et indsat blad er for A. M. noteret „Ur bök i 4to sem Eg keypte 1710. af Jörünne i ytra Hiardardal i Önundar firde, konu Jons Steindorfsonar yngra. Er med hende Steindors Ormfssonar“.

III (30 bl. På bl. 1^r og 30^v er henholdsvis begyndelsen og slutningen af et nyt stykke overstreget).

'Sw GRÆNLENDska CRONICA'.

Ender „Jön Olafs son Indiafare hefur utlagt ofannkrifada Cronicu“.

På en indklæbet seddel har A. M. noteret „Min. feingen fra Stad i Sugandafirdi“.

IV (22 bl. Bl. 22^v ubeskrevet).

„CRONICA | Sv Grænlandfka“.

Stemmer med AM. 779 a—b, 4to.

På et tilhørende blad har A. M. noteret „Ur bok Sr Þorkels Oddz sonar i Bæ, og heyrer honum til, ä eg og at lata það festa til samans aptur“.

V (26 bl. Bl. 26^v ubeskrevet).

„CRONICA | Sv Grænlandfka“.

Stemmer med foregående (IV).

Herom meddeler A. M. „Ur bok Sr Jons Torfasonar ä Breidabolftad, og heyrir [honom til *understreget* og derefter tilføjet:] nu 1721 hun mier til“.

1912. AM. 780, 4to. Pap. 32,8 × 20,2 cm. 22 bl. 17. årh. Bl. 22^v ubeskrevet.

„[NovaZemlasive] | **DESCRIPTIO | NAVIGATIONVM | trium Bore-alium, à Belgis in Chinam | et Indiam frustra | tentatarum |** [Annis supra sesqui millesimum nonagesimo qvarto qvinto et sexto: | Auctore Daniele Schemerengio Flissingano, edita Flifisingæ An. 1631]“.

Det i klammer indfattede er tilsat med en særlig hånd.

1913. AM. 781 a, 4to. Pap. 20 × 15,7 cm. 448 bl. 18. århs beg. Pagineret

3—898, idet titelblad mangler. Indtil s. 23 rettelser med Arne Magnussons hånd. Enkelte blade stærkt gulnede og plettede.

„**Andreæ Sunonis Archiepiscopi Lundenfis Hexahemeron carmine lepidiffimo**“ — *den gl. katalogs titel.*

1914. AM. 781 b, 4to. Pap. 20,7 × 17 cm. 30 bl. 17. årh. Med forfs

egehændige rettelser. I bl. 15—17 er brændt et mindre hul.

„**De cruce | CARMEN VOTIVUM**“ af mag. Brynjólfur Sveinsson.

Bl. 1 optages af en versificeret dedikation „Ad amicum eruditissimum et optimum“, underskrevet LL (sammenskrevet).

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet „Løgmannfens Oddz Sigurdzfonar“.

1915. AM. 782, 4to. Perg. 19,5 × 14 cm. 254 bl. 16. århs beg. Røde

initialer, overskrifter og lign.; åben plads for begyndelsesinitialer.

Af bl. 183, der ikke har fuld størrelse, ere på bagsiden kun 3½ linjer beskrevne. Brunt, presset læderbind, opr. med spænder.

En dansk nonnes bönnebog.

Benyttelse og beskr.: Brandt, Gammeldansk Læsebog s. 278; Rietz, En Wadstena-nunnas bönbok, Lund 1842, s. XIII—XIV.

1916. AM. 783, 4to. Pap. 21×14 cm. 361 bl. 15. årh. Røde initialer og overskrifter. Fra gammel tid ere læggene 330—41 og 342—53 ved indbinding omsatte. Forskellige hænder, og rimeligvis sammensat af flere hvert for sig skrevne stykker. Bl. 148^v—49^r, 246 (opr.), 262^v, 269, 270 (opr.), 361^v ubeskrevne; efter bl. 262 ere flere blade udskårne.

Indhold:

- 1) Bl. 1—145. **Henrik Suso: 'gudhelig visdom' I. og 2. bog.**
- 2) Bl. 146—48^r. **Cisio Janus.**
- 3) Bl. 149^v. Brev, hvorved Albrekt Skeel overdrager Per Mogensen en gård i Junget.
- 4) Bl. 150—262^r. **Thomas a Kempis: Om Kristi efterfølgelse, bog I—4** ('Tractatus de imitatione Christi').
- 5) Bl. 263—68. „**Aff eydom**“ — en prædiken. Foran denne indeholder bl. 263^r på den første halve side slutningen af en foregående prædiken. Af de to efterfølgende ellers ubeskrevne blade har 270^v øverst 2 linjer af en folkevis (parodi, som det synes).
- 6) Bl. 271—311^v. **Bonaventura: 'kærlighetz ftyng'.**
- 7) Bl. 311^v—27^r. **'Tractatus sancti gregorii skreffwæn til nogræ clofter iomffruæ'.**
- 8) Bl. 327^v—61^r. **Bonaventura: Formaninger til klosterfolk.**

Herkomst og hist.: Så vel på bindets forreste inderside som i marginen bl. 150^v angiver en vis Niels Jensen (17. årh.) sig som bogens ejer. På en tilhørende seddel meddeler Arne Magnusson „Bekommet fra Mon^r Christian Frost [fra Friderichshald. hans Fader er Kiöbmand i Friderichshald, og meenes at have ejet bogen] Studiofo Norvego mediante Domino Stubæo 1720.“

Benyttelse og beskr.: Rietz, *En Wadstena-nunnas bönbok*, Lund 1842, s. XXII—XXIV; Brandt, *Gammeldansk Læsebog*, s. 149—52, 166—80; Brandt, H. Susos *Gudelig Visdoms Bog*, Kbh. 1858 (*Dansk Klosterlæsning*).

1917. AM. 784, 4to. Pap. $19,5 \times 13,2$ cm. 346 bl. C. 1500. Forskellige hænder. Røde initialer, overskrifter og indledninger, enkelte steder blåt blæk. Bl. 1^v, 3^v, 186^v (hvorefter et bl. er udrevet), 339^v, 343—44^r, 345^r ubeskrevne. Bindet er et som omslag tildannet, tospændet læderbind. Som opslagsmærker indsyede silkedopper.

Katholsk bönnbog.

Bl. 1—3, *beskrevne med en noget yngre hånd, synes at begynde defekt i nogle faste-regler; derefter følger om de tre paternoster under messen og en bøn lært St. Birgitte af Vor herre.* Bl. 26^v og 51^r *indeholde i nedre margen oversættelse af en latinsk bøn fra de pågældende siders tekst (16. årh.).* Bl. 344^v *bærer et skema for gyldental og søndagsbogstaver,* bl. 345^v—46^r *betydningen af at faste på de 'gyldne fredage',* bl. 346^v *„Teffe hellighen fkall mand ere for pefti|lentie“.*

Herkomst og hist.: „Ex auctione Rostgardianâ num. 353“ *tilføjer Arne Magnusson på en vedlagt seddel.*

Benyttelse og beskr.: Rietz, *En Wadstena-nunnas bönbok, Lund 1842, s. XV—XVI.*

1918. AM. 785, 4to. Pap. 23 × 15,7 cm. 15. årh. (enkelte tillæg 16. årh.). 280 bl. (folieret 1—279 incl. 203bis); indtil bl. 160 incl. findes en ældre ejendommelig foliering med blandede latinske og arabiske taltegn. Røde initialer og overskrifter (indtil bl. 233^v). Ubeskrevne ere bl. 1^r (og opr. 1^v), 22^v, 148^v (delvis), 232, 266, 269^v—70^r, 271^r, 272^r, 275^r, 278^r. Med bl. 264^r standser det egenlige hskr. Metalbeslået læderbind; indersiderne ere betrukne med beskrevet perg. fra et latinsk komputistisk skema.

Indhold:

- 1) Bl. 2—8^v. „Von den x gebotten“.
- 2) Bl. 8^v—19^r. „Von der meff“ (‘funderlich waz des prifters meynung fii’ osv.).
- 3) Bl. 19^v—22^r. „Virtutes miffe“. Tysk.
- 4) Bl. 23—100^r. „Librum speculum vmane falfacionis“. Tysk.
- 5) Bl. 100^v—231. Opbyggelige betragtninger over naturhistoriske æmner. Tysk. (1ste overskrift „Librum defota anima“).
- 6) Bl. 233—64^r. ‘Speculum peccatorum’. Tysk. Muligvis efterfulgt af andre opbyggelige småstykker.
- 7) Bl. 264^v—65^r (nyere hånd). Decreter fra det Tridentinske koncil, for årene 1546—63. Tysk.
- 8) Bl. 265^v—79 (nyere hænder). Privatoptegnelser af personalhistorisk og annalistisk natur, 16. årh. Tysk.

Herkomst og hist.: Af påskrifter i codex, således bl. 1^v, synes at fremgå, at håndskriftet har tilhørt en familie Helmesdorff og haft hjemme i 'Molhusen'. På en indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Ex auctione Roltgardiana. Num 285“.

1919. AM. 786, 4to. Pap. $21,5 \times 14,5$ cm. 202 bl. 15. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, røde, blå eller grønne initialer. Af bl. 3 er kun en strimmel nærmest ryggen, af bl. 72 kun indre hjørne fornedet tilbage. Rødt læderbind, hvis indersider ere betrukne med pergament; rester af et spænde.

Opbyggelige betragtninger, tildels støttede til latinske skriftsteder. Plattysk.

Af bl. 1, opr. ubeskrevet, optages forsiden af en 1484 skreven plattysk indholdsfortegnelse. Ovenover denne står (på Dansk) vistnok med samme hånd „Thenne bogh ez aff eet andeligt befechowligt leffnet“.

Herkomst og hist.: På bindets forreste inderside læses foruden nogle latinske tankesprog „Itum librum fecit scribi Dominus georgius vrne miles de brolecke qui obiit Ano domini mcdlxxx cuius anima in pace christi requiescat amen“; på bindets bageste inderside findes — foruden en notits om påskeskikke — danske optegnelser om kongerne Kristiern I.s og Hans' død samt Kristiern II.s tilfangetagelse. Bl. 202^v, der opr. har været ubeskrevet, optages af latinske bibelcitater og et plattysk vers; øverst står begyndelsen til en plattysk anræbelse, nedenunder som det synes parodieret på Dansk. „Ex auctione Roltgardiana. Num 305“ bemærker Arne Magnusson på en indlagt seddel.

1920. AM. 787, 4to. Perg. $24,8 \times 19$ cm. 120 bl. (incl. beskrevne bladrester). Tospaltet. 15. årh. Røde overskrifter og initialer. Af bl. 32—34, 118—120 ere kun mindre stykker nærmest ryggen bevarede; endvidere antages ni blade helt at mangle. Ubeskrevne ere bl. 109^{ab}—110^r. Ved indbinding ere bl. 32—35 og 24—31 omsatte. Bl. 118^v bærer en påtegning af Arne Magnusson.

Medeltids-postilla. Svensk.

Benyttelse og beskr.: Brandt, Gammeldansk Læsebog s. 94, 96; Svenska forn-skrift-sällskapets samlingar, Stockh. 1879.

1921. AM. 788, 4to. Perg. $21,7 \times 15,4$ cm. 118 bl. (folieret 1—116, incl. 40^{bia} og 51^{bia}) samt forsatsblad. 12. årh. (bl. 111—13 dog

14. årh.). Røde overskrifter og initialer. Bl. 51bis er en senere indsats, på forsiden ubeskreven bladstrimmel. Læderbind, opr. med spænder.

Lectionarium Romanum.

Adskillige partier ere forsynede med noder, skrevne over linjen, alle af gammel karakter.

Ejendommelig er den gennemgående accentuering af de latinske ord.

Vistnok defekt ved slutningen, ender med benedictiones ignis et cerei.

Herkomst og hist.: Håndskriftet bærer flere vidnesbyrd om at være knyttet til Island. Således findes øverst på det ellers ubeskrevne bl. 1^r og nederst bl. 115^v med samme hånd (16. årh.) henholdsvis påtegningerne „her skulv bindazt við .íííj blaud með bokfell. ófkrifud“ og „her skulu bindazt við .íííj blaud ofkrifud með bok fell“. Af bogens andre marginalia (bl. 15^v, 16^r, 40^r, 54^r, 97^r, 106^v) ere de to første islandske, resten latinske. Et senere tilsat forsatsblad (perg.) bærer et firlinjet latinsk vers af erotisk indhold (17. årh.). På en indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret „Jeg kasta þefsare bók með j bland ef minn Hr Afsefsor Arne villde hana fiä, edur eiga, hefur fylgt þefsu heimile, af öllum foröcktud og af mier fundinn 1727. j briefarufle. Tefkor Ormur Dadafon“.

1922. AM. 789, 4to. Perg. 21 × 15,8 cm. 10 bl. 15. årh. Røde overskrifter og indledninger. Initialerne vekselvis røde, blå eller forgylde. Bl. 2, 5, 6, 8 beskadigede.

Gammeldansk bönnebog — begynder og ender defekt.

Af indledningerne er én, bl. 5^v—6^r plattysk.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Fragment af en Papirkf Bönnebog. Ex auctione Røstgardianä. Num. Manuscriptorum 360“.

Benyttelse og beskr.: Rietz, *En Wadstena-nunnas bönbok*, Lund 1842, s. XIV—XV.

1923. AM. 790, 4to. Perg. 16,8 × 13,2 cm. 42 bl. 15. årh. Røde indledninger, røde eller blå initialer, tildels meget store (disse røde og blå). Hskr., der begynder og ender defekt, har endvidere lakuner efter bl. 35, 39, 40.

Gammeldansk bönnebog.

Ved indsættelse af hvide blade samt ved påtegning på de pågældende steder i nedre margen fol. 35 ff. har Arne Magnusson antydnet de forskellige lakuners størrelse.

Benyttelse og beskr.: Rietz, En Wadstena-nunnas bönbok, Lund 1842, s. XVI—XVII (cit. som 799).

1924. AM. 791, 4to. Perg. 23×16 cm. 63 bl. 14. årh. Efter bl. 27 ses rester af et bortskåret blad. Af bl. 16 er ydre, af bl. 58—61 nedre margen bortskåret. Ender defekt. Bindet betrukket med hvidt skind.

'Ordo ecclesiastici usus per anni circulum observandus'.

Herkomst og hist.: „Min Fra Sr Olafi i Vallaneſe“ har Arne Magnusson noteret på en tilhørende seddel. I marginen findes hist og her islandske antegnelser af uvæsenlig betydning.

1925. AM. 792, 4to. Pap. (og perg.). $21 \times 14,5$ cm. 236 bl. 15. årh. Delvis tospaltet. Forskellige hænder og muligvis oprindelig udgørende dele af forskellige håndskrifter, hvad spor af ældre, indbyrdes uafhængig foliering m. v. kan tyde på. Hist og her kolorerede eller ornamenterede initialer. Af bl. 89 er nedre halvdel bortskåret. Bl. 27^r, 89^v, 114^r, 146^v (opr.), 158^v—59^r, 197vb, 201^v—202^r ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—26. **Sermo St. Augustini** 'de dignitate sacre scripture', efterfulgt af regler for gudstjenesten og dåben — med indskudte vers. *Latin.*

2) Bl. 27^v. Latinske sentenser og lign.

3) Bl. 28—39. **'Disputacio prioris cum anima guidonis'**.

4) Bl. 40—52. **Cisio Janus**, samt komputistiske optegnelser af forskellig art. *Latin.*

I nedre margen bl. 40^r læses, omvendt, en notits om visse bønners virkning. Svensk-Dansk (Skånsk?).

5) Bl. 53—54. **Om åreladning.** *Svensk.*

6) Bl. 54^v. Om himmeltegnes forhold til det menneskelige legeme. *Latin.* Synes ufuldendt.

7) Bl. 55. Om dåben. *Latin.* Begynder og ender defekt.

8) Bl. 56—89. **Grammatisk afhandling over composita af verber**, alfabetisk ordnet efter stamord. *Latin*. Bl. 63^v ere de otte øverste linjer skrevne på en påklæbet seddel.

9) Bl. 90^r. Svensk vise. *Beg.* „glædhe oc frögd oc hiertans hug“.

10) Bl. 90^v. Latinske småvers (om vrede, om skabningernes forskellige levealder, m. m.); to linjer af en folkevisе (Skånsk?); nogle pennenprøver (Skånsk?).

11) Bl. 91—114. **‘Ordo confitendi’** — *synes bl. 113^v at standse afbrudt — med nogle tilhørende småstykker.*

12) Bl. 115—26. **‘Opusculum tripartitum Johannis cancellarii Parisiensis’**. Titlen indskreven i en ejendommelig forsiret begyndelsesinitial. *Synes at ende defekt.*

13) Bl. 127—35. **‘Stella clericorum’**. ‘Explicit . . Medl . . Lectum vero . . per nicolaum petri locatum lincopensem Collectus vero per me boecium benedicti Scholarem . . domini henrici Scolastici lincopensis’.

14) Bl. 136^r. Latinske memorialvers.

15) Bl. 136^{r-v}. Svensk psalme. *Beg.* „Gwd fader han tog fin fignade fon“.

16) Bl. 137—39^r. **Dyrekredsens tegn m. h. t. deres indflydelse på den menneskelige sundhed.** *Latin.*

17) Bl. 139^r—42^r. **Lægeråd**, fordelte på årstiderne og månederne efter disses indflydelse på den menneskelige natur. *Svensk.*

18) Bl. 142^v. Latinsk-svenske gloser, særlig plantenaavne.

19) Bl. 143—46^r. **Sermo de Sancto Spiritu et die pentecostes**, efterfulgt af nogle mirakler (*Latin*). Bl. 146^v optages foruden af nogle ornament-tegninger af et latinsk talvers.

20) Bl. 147—52. **Latinsk urtebog.**

21) Bl. 153—58^r. **Latinsk grammatisk afhandling — ordforklaringer.**

22) Bl. 159^v. Latinsk psalme med melodien tilsat i noder.

23) Bl. 160—63^r. **‘vii mækelika pwncta fom fynduga mænnikez hænder j dōdin tha siælin vtgæz aff legaman’.**

24) Bl. 163^v—64^r. 'Mænnifkia . . hedaz tw gerna gwdz pina med hærtans wækwunnan . tik fkal wider fazas vi godh ting fore thin dōdh . oc vi epter dōdin'.

25) Bl. 164^{r-v}. „Sanctus bernardus figer . andelic wifdom | ær ad ydmyga fik for fina fynder“ osv.

26) Bl. 165—88. '**Gesta Salvatoris**'. *Ender defekt, idet to blade vise sig at være bortskårne.*

27) Bl. 189—97. **Vejviser for pilegrimme.** *Dansk.*

28) Bl. 198—205^r. **Anvisning til skriftemål**, med opregning af de forskellige arter af synder. *Latin.*

29) Bl. 205^v. „Prima ecclesia videlicet ecclesia sancti johannis lateranensis“ osv. — om den til kirken knyttede *indulgens*.

30) Bl. 206—21. '**Materia trium regum (vel magorum) sanctorum**'. *Af bl. 217^v er en halv side ubeskreven.*

31) Bl. 222—29. **Beretninger af Jesu barndomshistorie.** *Latin.*

32) Bl. 230—36. **Latinske vers**, vistnok til skolebrug. *Foran dette stykke vise mange blade sig at være udskårne.*

Herkomst og hist.: Foruden den oplysning om tilblivelsen af stykke 13, der gives bl. 135^v, kan mærkes følgende — med hskr. omtrent samtidige — *antegnelser*: Bl. 27^v nederst læses i en brevformular „Helfaz Jac niels bragde“; bl. 43^r „... j aars“; bl. 47^v „jac ville ath jac vote j stochholm thæz ville jac gafna min hæft til“; bl. 90^v „jes uerlfon“(?), 'koningh Krietiën' (flere gange gentaget).

Benyttelse og beskr.: Brandt, *Gammeldansk Læsebog* s. 306—10; Lorenzen, *Mandevilles rejse* s. LXXIV, 210—25 (*Vejviser f. p.*); *Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt.* s. 74—77; *Svenska fornskriftsällskapets samlingar, Stockh.* 1883—86 (*Läke- och Ört-Böcker; Svenska Medeltids Dikter och Rim*).

1926. AM. 793, 4to. Pap. 21,6 × 17,2 cm. 23 bl. 17. århs beg. Forfs autograf. Bladene ere kun delvis og uregelmæssig beskrevne, tildels beskadigede.

Annotationes aliquot chronologicæ. Af C. C. B. L. S., hvilket af Arne Magnusson er opløst til Claudii Christoph. Braemenfis Lyschandri Scani.

Angår den assyrisk-persisk-ægyptiske historie. Titellbladet bærer den besynderlige påskrift „EPHEMERIS EXPENSIONVM“.

[AM. 794, 4to. „Henrici Ernftii notæ breviffimæ, variæqve Lectiones et emendationes pauculæ in VII Libros disputationum Arnobi Afri adversus gentes“ mangler.]

927. AM. 795, 4to. Perg. 20,7 × 13,2 cm. 97 bl. Skr. år 1042(?). Røde overskrifter og initialer, af hvilke én (bl. 24^v) kan fremhæves. Bl. 96^r sværtet og plettet. Pergamentet, der er skrøbeligt og tyndt, så at bladkanterne for i bogen fra gammel tid af have været reparerede ved påklæbde papirsstrimler, er — i alt fald delvis — én gang tidligere benyttet; spor af ældre skrift ses hist og her (f. eks. bl. 59 ff.) temlig tydelig. Brunt læderbind, opr. med spænder.

Indhold:

1) Bl. 1—24^r. „APOCALIPSIS iesu christi“.

2) Bl. 24^r—97. 'Trac(ta)tus in(?) apokalipsin eruditissimi uiri Apringii episcopi Pacensi(?) ecclesie'.

Herkomst og hist.: Håndskriftet ender med en skriverfrase i lønsskrift, hvorefter en med rødt blæk skreven linje er udraderet, og navnet „B. Arias Montanus“ (spansk theolog, 16. årh.) indsat. Nedenunder er skrevet „Barcinonæ descriptus est liber iste ex alio vetustiore manu exarato, ann Mxxxij. (muligvis rettet for Mccxxij.) et emptum(!) anno M.Dc.xvj.“ efterfulgt af nogle oplysninger om forfatteren (17. årh.); hvorfra denne notits stammer, eller hvorpå den grunder sig, ses ikke. Fire vedføjede sedler, de tre med Arne Magnussons hånd, indeholde ligeledes oplysninger om forfatteren; tillige giver A. M. nøglen til den ovennævnte lønsskriftlinje. På bindets forreste inderside samt bl. 1^r nederst står navnet „Holger Parfbergh“ med henholdsvis årstallet 1680 og 1682. Ang. codex sml. Fabricii bibliotheca latina mediæ et infimæ ætatis I, Patavii 1754 (Apringius) og Badens Universitätsjournal 1797, s. 9.

1928. AM. 796, 4to. Perg. 21,8 × 15,5 cm. 63 bl. 13. årh. Røde overskrifter, røde og blå initialer. I marginen findes dels samtidige rettelser med en anden (smukkere) hånd — af disse én, bl. 36^r, atter udraderet —, dels nogle indholdsangivelser og lign. med en hånd fra 15. årh. Bl. 62 beskadiget i marginen, bl. 63^v beskrevet med latinske penneprover og lignende.

Indhold:

- 1) Bl. 1—36^r. '**Vitæ sanctorum egiptiorum patrum**' med forudskikket 'prologus beati iheronimi presbyteri (sål.)'.
- 2) Bl. 36^r—63^r. '**Vita sancti pachonii**' med prologus. Af Dionisius exiguus.

1929. AM. 797, 4to. Pap. 19₈ × 13₄ cm. 44 bl. 15. årh. Røde initialer. Består af to opr. uafhængige bestanddele.

Indhold:

I. **Legendæ St. Anthonii, St. Claræ et St. Lodevici.** Bl. 1—32. Bl. 32^v, opr. ubeskrevet, bærer blandede optegnelser med særlig hånd.

II. Samme skrift, indtil henimod slutningen af legenden om St. Clara. Bl. 33—44. Ender defekt.

Herkomst og hist.: Bl. 32^v øverst står „frater allebertus bruenn est possessor huius libri“ (c. 1500); af en notits nederst på siden synes at fremgå, at håndskriftet har tilhørt et Franciscaner-bibliothek. Bl. 33^r ses spor til en tysk notits. Om formålet med legenderne meddeler en efterskrift 'translate in Italum leuiorem . . vt simpliciores habeant occupaciones quibus se occupent ad studio prædicandum'.

1930. AM. 798, 4to. Pap. 21₅ × 14₇ cm. 246 bl. 15. årh. To forsk. hænder. Røde overskrifter, røde og blå, tildels ornamenterede initialer, enkelte gange ord understregede med grønt. Hist og her senere marginalia. Bl. 1^r, 162—65, 244—46 blanke. Gult, presset læderbind, hvis indersider ere betrukne med beskrevet, tildels med node tegn forsynet pergament.

Indhold:

1) Bl. 1^v. Miniatur, forestillende et landskab med to knælende munke, af hvilke den største (en helgen, utvilsomt St. Franciscus) ved bøn modtager på sit legeme Kristi blødende sår, som meddeles af en i luften svævende korsfæstet Kristus-figur.

2) Bl. 2—161. '**Das leuen des aller heilichsten vaders fancte franciscus**' efterfulgt af forskellige 'brødres' lævned.

3) Bl. 166—243. '**Sente Mechtild boich der heilger Junfruwun vnd bruyt jesu christi**'.

Herkomst og hist.: Bl. 161^v følger efter digtets slutning „Dys boich ist geschreuen in dem iair vns heren M.cccc. vnd lxxiiij vnd ist geendet worden des samfdages vur vns heren hemelfart dach“, hvorefter endes med en bøn „vur die arme sunderynnen die dys boich geschreuen hat“. Øverst på bindets forreste inderside er skrevet „Georgius Francus, Med. et phil. D. p. p. Heidelberg. Emi Francofurti 1677.“

1931. AM. 799, 4to. Pap. 21 × 15,3 cm. 55 bl. (+ de foran indlagte a—d og α—δ). Skr. 1699 af Fr. Rostgård. Bl. 3—11 ubeskrevne.

‘Emendationes in Otfridi Theotiscam et metricam Euangeliorum Paraphrafin Basileæ Anno 1571 typis descriptam. Ex Cod. . . Palatino-Vaticano . . collectæ . . à Friderico Rostgaard’.

Dateret Rom, april 1699.

Foran er indlagt et dubletekspl. af en af Rostgård forfattet fortale og tilegnelse (Latin), bægge daterede Leipzig, septb. 1699.

Herkomst og hist.: På bindets forreste inderside har Arne Magnusson skrevet „Emi in auctione Rostgardianâ 1726. mensæ Februario. Signatum erat Numero 983. inter libros Manuscriptos“.

1932. AM. 800, 4to. Pap. 22,8 × 17,6 cm. 31 bl. Tospaltet. C. 1700. Skr. af Fr. Rostgård. Bl. 1^v—12 ubeskrevne.

„FRAGMENTVM | LINGVAE THEOTISCAE | VETVSTISSIMVM. | Sive | Pauca quaedam capita ex libello S. ISIDORI Hispanlenfis | Episcopi de Domini et Salvatoris Nostri Nativitate | Paffione, Refurrectione, coelique Ascensu; | ab Anonymo quodam | Ante annos Octingentos in linguam | Theotiscam conversa“.

‘Ex codice membranaceo Octingentorum annorum, qui Parisiis in Bibliotheca Colbertina repositus est . . Descripfit adjectisqu brevioribus notis edidit FRIDERICVS ROSTGAARD’.

Det pågældende arbejde indeholder den oldhøjtyske oversættelse med lige overfor stillet latinsk tekst (Isidor, I. bog, kap. II—IX).

Til bl. 7^v er fastklæbet en seddel indeholdende en Arne Magnusson tilsendt oldhøjtysk ordliste.

Herkomst og hist.: På bindets forreste inderside har Arne Magnusson noteret „Ex Auctione Rostgardianâ, numero Manuscriptorum 979. Anno 1726. mensæ Februario“.

1933. AM. 801, 4to. Pap. $21,3 \times 13,5$ cm. 59 bl. C. 1600(?). Fra bl. 6 røde overskrifter og initialer samt nummerering ved en med paginering vekslende foliering. Meget stor fraktur.

Indhold:

1) Bl. 1—4 (senere indsatte). **Psalmi Davidis 1—2.** Italiensk.

2) Bl. 6—59. „**Offic. del morti**“. Italiensk.

Herkomst og hist.: Bl. 5^r bærer påtegningen „Johannes Matthiæ Fosfius Anno 1686 d. 6 Maij“.

1934. AM. 802, 4to. Pap. $17,8 \times 12,7$ cm. 88 bl. (fol. 9—96). C. 1600. Røde overskrifter og initialer. Bl. 88^v ubeskrevet.

„**Flagellum Demonum**“ — rygtitel.

Indeholder Exorcismi contra spiritus malignos — fra bl. 86 på Italiensk.

Herkomst og hist.: I marginen bl. 1^r er skrevet „ex libris Georgij Halle“.

1935. AM. 803, 4to. Perg. $20,2 \times 14,5$ cm. 34 bl. 13. årh. Forsk. hænder; delvis røde overskrifter og initialer. Af bl. 24, der kun har seks linjer beskrevne, er nedre halvdel bortskåret, de ff. blade ere af mindre, mod bogens ende aftagende format. Talrige marginalia.

Indhold:

1) Bl. 1—12. **‘Præcepta synodalia’**.

2) Bl. 13—22. ‘Additiones’ fra 1260 og ff. år. Bl. 21^r anføres om nogle additiones fra år 1273, at de ere vedtagne ‘in sancta synodo per capitulum cameracensis ecclesie. sede cameracensi vacante convocata’.

3) Bl. 23—24^r. ‘Sciendum est quod proprius sacerdos dicitur tripliciter’ etc.

4) Bl. 25—27. ‘Additiones’ 1275.

Bl. 28 bærer mindre optegnelser og en af koncentriske cirkler bestående figur.

5) Bl. 29—34. ‘Additiones’ fra årene 1277, 1282, 1283 — ‘per episcopum cameracensem’, 1282 ved navn ‘Ingerramus’.

Bl. 30 (opr. kun delvis beskr.) er tilføjet en latinsk sentents om kvindens slethed samt alfabetet (incl. abbreviaturer).

1936. AM. 804, 4to. Pap. $19,2 \times 13,5$ cm. 80 bl. C. 1520. Bl. 1^v—2, 77^v—79^r, 80^v ubeskrevne; bl. 1^r, 79^v—80^r bære kun enkelte notitser.

'Christien' II, 'fkickelffsæ och ordinantz' — i 111 artikler.
Med tilhørende register.

Forordningens gennemførelse overdrages særlig 'Her Maghens giød hæ Ridder wor mandt oc Raadt Danmareks Riges Mærſchalck'.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r bærer påskriften „Thenne bog høzer her maghens [gøye tilf. over linjen] tiill“. På bl. 79^v findes følgende notits „Anno domini mdxxij then onsdag neth effther helligkorff dag tha antworde ieg christiern broderfffsøn ith hwndret mæck at kiøbe meghøxen ffor etc.“ Denne notits, ligesom nogle regnskabsoptegnelser bl. 80^r, hvori navnene „nielff aageffsøn Room“, „her mogens“, „her prebiörn“ forekomme, ere skrevne med en kursiv-hånd af ældre karakter end alt det foregående.

1937. AM. 805, 4to. Perg. $24,4 \times 13,8$ cm. 115 bl. Delvis tospaltet. 13. årh. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer, ornamenterede begyndelsesinitialer. De anvendte farver ere rødt, grønt, blå, gult, brunt, sort og violet. Skrift og udstyring uensartet og næppe alt opr. sammenhørende. Bl. 1^r, 8^v, 52^v—53^r, 76—77^r ubeskrevne. Pergamentsomslag.

Indhold:

- 1) Bl. 1^v—8^r. **Calendarium Romanum.**
- 2) Bl. 9—47^r. **Lex Visigothorum.** Forkortet og afvigende.
- 3) Bl. 47^r—49. Fortegnelse over de gotiske konger i Spanien (Latin), fortsat af beretning om de senere kastilianske kongers regering (Spansk).
- 4) Bl. 50—51^r. „Del linage de los reyes de nauarra“.
- 5) Bl. 51^v—52^r. „Del linage de los reyes de aragon“.
- 6) Bl. 53^v—55. „Fueros de bozia“, efterfulgt af forskellige lovbestemmelser. Latinsk-spansk blandingssprog.
- 7) Bl. 56—75. En lovebog, efterfulgt af mindre lovbestemmelser. Latinsk-spansk blandingssprog.
- 8) Bl. 77^v. Forordning af år 1208, udstedt af kong Pedro af Aragonien.

9) Bl. 78—101^v. **Spansk lovbog.** *Katalansk dialekt?*

10) Bl. 102—104^v. **Årbog over begivenheder i den spanske historie fra Julius Cæsar til 1238 e.Kr.** ('Era 1277'). *Væsl. Spansk.*

11) Bl. 105—107^v. To åbne breve, *udstedte af kong Jacobus (Jaime I) af Aragonien, henholdsvis år 1242 ('Era 1269') og 1240. Latin.*

12) Bl. 107^v—110^r. „Hec est memona qualiter fiat **facramentum** | **Judeorum** quando intendunt iurare contra christianos tenentes | rotulum in collo suo“. *Dateret 1240.*

13) Bl. 110^r—15^r. Fire åbne breve, *udstedte af kong Jacobus (Jaime I) af Aragonien, daterede henholdsvis 'Era 1265', 'Era 1273', år 1236 ('Era 1274'), år 1242.*

I øvrigt findes kun bl. 1^r og 76^v nogle ubetydelige notiser.

Herkomst og hist.: En notits om de spanske hskrr, som Arne Magnusson havde fået fra Jens Rosencrantz' bibliotek, og hvortil også dette hører, vil findes i *Badens Universitetsjournal 1797, s. 9.* Hskr. bærer følgende rygtitel „[Le]ges Vifigothorum cum aliis antiquis . . .“.

Benyttelse og beskr.: *Rheinisches Museum für Jurisprudenz, Gött. 1835, s. 276—78.*

1938. AM. 806, 4to. Perg. 26 × 19,8 cm. 80 bl. Tospaltet. C. 1300. Røde overskrifter, røde og blå initialer og ornamenter. Pergamentsomslag.

„**Fuero Juzgo de los godos**“ — senere tilføjet overskrift.

Den gotiske lovbog Forum Judicum på Spansk.

Ender i lib. XII, Tit. III.

Herkomst og hist.: Sml. foreg. nr. Rygtitel „**FVERO IVZGO GOTHICO**“.

Benyttelse og beskr.: Sml. foreg. nr.

1939. AM. 807, 4to. Pap. og perg. 20,5 × 14,5 cm. 155 bl. Skr. 1479. Røde overskrifter og initialer. Hist og her yngre marginalia. Bl. 153 og (opr.) 154 ubeskrevne; bl. 155^v, der opr. har været fastklæbet til bindets inderside, ligeledes ubeskrevet.

‘Des wyfen philofophi vnn aftronomus meisters fyderacks bock’.

Indledes med et register over de 387 spørgsmål, på hvilke bogen indeholder svar.

Bl. 155^r (17. årh.) indeholder udkast til et privatbrev.
Svensk. Meddeler politiske efterretninger fra udlandet, rimeligvis under Gustav Adolfs krige, men ender defekt.

Herkomst og hist.: På en foran-indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Num. 1015. ex auctione Rostgardianâ. Meister Syderacks bock“. Bl. 1^r i nedre margen står „Antonio: Flores“ (17. årh.) og „Anders Söffrenffsön“ (c. 1600). Bl. 154^r bærer en gudelig påmindelse dateret „ar epther gudz Byrd m, d, L, ix“, derunder med en hånd fra 17. årh. „Denne bock Er mig för Eratt blifuen Af Enn Erlig Mand, benemd Hinndrick Dyttmarckfk, glull (sål.) Smed wty Enn Junckers gård, benemd“ og endelig nogle sammenslyngede bogstavtegn. Håndskriftet ender med en versificeret efterskrift, ifølge hvilken det er skrevet 'To copenhauen . . na godes gheboert dufint verhundert alfo vozt In dem LXXIX Jaer' (ved L synes dog en rettelse eller udradering at have fundet sted).

1940. AM. 808, 4to. Pap. 21,5 × 15,5 cm. 75 bl. 16. århs slutning. To forskellige hænder. Pergamentsomslag, dannet af to sammenhængende, beskrevne blade af et latinsk ritualhskr. Bl. 1^r titelblad, bl. 1^v og 72^v ubeskrevne. Har ifølge en vedtegn i den AM^{ske} gl. katalog en tid fejlagtig været overført til det store kgl. bibliotek og indsat i den Thottske sml.

„Kortt wendingh“.

Bl. 73^r findes til en vise melodien tilsat i noder.

Indlagt er en seddel, indeholdende en meddelelse af prof. Th. Bang (17. årh.) ang. et ham tilhørende eksemplar af skuespillet Kortvending.

Er i katalogen over Rostgårds bibliotek opført som mskr. nr 913.

Benyttelse og beskr.: Aftrykt i Danske Samlinger I (også som revideret særttryk, Kbh. 1866). Sml Nyerup og Rahbek, Bidrag til dansk Digttekunsts Historie, II, s. 109 ff.; Historisk Tidsskrift, I R. V Bd.

1941. AM. 809, 4to. Pap. 21,5 × 14,9 cm. 208 bl. (incl. 1bis). Tospaltet. 15. årh. Røde, grønne eller ufarvede initialer, foruden nogle stærkere ornamenterede og med figurtegninger forsynede; af disse sidste ere de bl. 115, 138, 170, 180 løsskårne, men endnu hosliggende, hvorimod de tilsvarende på bl. 49, 65, 68, 108, 140, 147, 172 ere borttagne, hvorved tillige flere af de nærmeste blade ere beskadigede. Af bl. 172 er nedre halvdel bortreven. Hist og

her marginaltilføjelser. Bindet er indvendig betrukket med perg., på sidste inderside fra et latinsk hskr. med noder.

'Gramatica positiva'.

Indeholder „vtilhora vocabula ex dictis antiquorum scilicet huguonis bractilij et aliorum gramaticorum extracta secundum ordinem alphabeti“. Denne fortegnelse ender bl. 190^r.

Bl. 190^v—191 (bl. 191^v enspaltet). Latinske småstykker, deriblandt konjugationer.

Bl. 192—208. Brudstykke af en lignende fortegnelse som ovenanførte, omfattende bogstaverne a—e.

Bl. 1^a (forsatsblad) bærer på forsiden latinske notitser, bagsiden bl. a. skriftets titel indskreven i en cirkel.

Latinske notitser findes også på bindets indersider; på den forreste af disse tillige danske regnskabsnotitser (c. 1500).

Ang. en bl. 180^v forekommende dansk glose se *Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. s. 73—74 (Kbh. 1884)*.

Herkomst og hist.: Nogen oplysning kan måske bynavnet 'Rindeløff mark' i de danske regnskabsnotitser for i bogen give; bl. 1^{ar} læses årstallet 1545. En indklæbet AM^{sk} seddel „Ex auctione Røstgardiana Num. 382.“ kan ikke angå dette hskr., men viser sig ifg. den trykte auktionskatalog at betegne et gammel-dansk lovhåndskrift (pap.).

1942. AM. 810, 4to. Pap. 20,6 × 16,5 cm. 212 bl. (incl. de indsatte trykte blade samt scellen 70bis). 17. årh. Utvivlsomt autograf. Bladene uregelmæssig beskrevne.

„HENRICI ERNSTII | OBSERVATIONES IUVENILES | Emendatæ et uno Libro | auctæ“ — sål. den på flere steder rettede titel.

Indholdet består af en række berigtigelser og tillæg, føjede til et trykt skrift, hvis blade ere indsatte eller indklæbede i håndskriftet. Den pågældende trykte bog er Henrici Ernstii Helmstadensis Variarum observationum libri duo, Amstelodami 1636.

1943. AM. 811, 4to. Pap. 20,8 × 16,4 cm. 21 bl. 17. årh. Bl. 21^v ubeskrevet.

Incerti auctoris notæ in Livii libr. III., kap. I—LXII.

1944. AM. 812, 4to. Pap. 23 × 17 cm. C. 252 bl. (sål. folieret; en nøjagtig opgivelse vanskeliggjort ved uregelmæssig falsning af blade m. v.). 16. årh. Autograf. Adskillige blade helt eller delvis ubeskrevne. Pergamentsomslag med rygtitel.

Indhold:

1) Bl. 2—47. **'Plinii secundi de naturali historia secundi libri enarratio'**. Af 'm. hieronymus munnos sacrarum literarum veteris testamenti professor'. Indledet med en forte, ved hvis begyndelse forf. opgiver sit navn.

2) Bl. 50—169 og 183—249. **Alfabetisk ordnede excerpter af klassiske forfattere**. Latin med indblandet Spansk.

3) Bl. 170—81. **Latinske og spanske optegnelser**.

4) Bl. 251—52. „Ex literis R. P. Martinj Leubestianj Collegii | Lucernen Societatis Iesu Rectoris datis Lucerne | 3(eller 13?) Augusti 1578“.

Herkomst og hist.: Forfatteren og ejeren, utvivlsomt en Spanier, har bl. 1^r antegnet „an^o 1568. mensis Julii XV die incepit hieronymus Munnos plinii secundum librum explicare“.

1945. AM. 813, 4to. Pap. 23 × 17,7 cm. 419 bl. (incl. bl. 73, 87, 383, 392 — bis). 16. årh. Forsk. hænder. Adskillige helt eller delvis ubeskrevne blade, andre uregelmæssig falsede.

Collectanea varia, Latine et Hispanice.

Af indholdet fremhæves

„Platonis de Ideis sententię aduerfus Aristotelem | Disceptatio“. Bl. 1.

‘De binis comitijs apud Ciceronem in .ij. | in Rullum’. Bl. 9.

‘Pro constitutionibus Apostolicis’. Bl. 14.

„Emendationes Dionysij Areopagitę | de diuinis nominibus ex veteri libro annor. | plus minus DCCCC“. Bl. 27.

„Index scriptorum, ex quibus Arsenius | sumpsit sententias libro primo“. Bl. 34.

„De musica epitome diligens | Pselli siue alterius Gręci“. Bl. 39.

Optegnelser og afhandlingar om romerretten („DE IVSTITIA ET IVRE“ bl. 59, „DE DIVERSIS REGVLIS IVRIS ANTIQVI“ bl. 93). Bl. 55 ff.

Et spansk brev. Bl. 143.

Kirkelige forordninger og romerretlige optegnelser (Latin). Bl. 145.

'Ecclesiastica' — aktstykker og optegnelser vedrørende Tridentinerconciliet (Latin og Spansk). Bl. 239., 316.

'De indice librorum prohibitorum . . . moderando'. Bl. 301.

'Ecclesiastica et in specie tarraconensia' p. p. Bl. 305.

Latinsk skrivelse med vedföjet digt („Illustrisf. et Reuerendisf. D. D. Antonio | Augustino Archiepis. Tarraconen. | Hieronymus Higuera societas Jesu Sacerdos. S.^a Datering „ex hoc collegio Madrien. 12. Kal. Quinal. an. 1576“). Bl. 374—80.

„Abusus in episcoporum promotionibus“. Bl. 383.

„Gloriosi et inclyti Martyris Baldafaris Burgundi | certamen et beatus exitus, ac Wilhelmi Nafaunis | perduellis, et ecclesiae hostis interitus“. Bl. 387—89.

Spansk forordning af år 1553.

Spansk biskoppelig skrivelse af 1566, samt flere andre breve.

1946. AM. 814, 4to. Pap. 20,6 × 16,5 cm. 281 bl. 17. årh. Bl. 29 er et indsat, på bagsiden ubeskrevet blad, hvis forside bærer en notits af Arne Magnusson om en her forekommende lakune.

„COMMENTATIONVM | Dialecticarum P Rami in schola Scalhol|tina ab LL (sammenslynget) dictatarum et ex dictantis ore | exeptarum Anno 1640 etc | LIBRI II“. LL 3: *Lupus loricatus* — *Brynjólfur (Sveinsson)*.

Herkomst og hist.: Til det ellers blanke forsatsblad ere to brudstykker af et ældre fastklæbede, der bære henholdsvis følgende påtegninger „Brynolfus Sve-nonius pofsidet ac tuetur fuum hoc opus μέγχι βωμῶν. Anno 1643“, „Arnas Magnæus possidet“. På det ovennævnte, senere indsatte bl. 29 meddeler A. M., at der her rimeligvis er udskåret 4 ark.

Benyttelse og beskr.: S. M. Gjellerup, *Biskop Jens Dinesen Jersin*, Kbh. 1868—70, s. 40.

1947. AM. 815, 4to. Pap. $23 \times 16,4$ cm. 224 bl. (folieret 1—231, idet tallene 82—87, 198 ere oversprungne). 16. årh. Regelmæssig liniering, bred margen; hist og her er teksten illustreret ved pennetegninger. Pergamentsomslag. Bl. 188, 200^v ubeskrevne. Bl. 4—9^r findes røde overskrifter.

Indhold:

1) Bl. 1—200. **Inscriptiones variæ antiqvæ.** *Hovedsagelig romerske.*

2) Bl. 201—208. „**FABII VICTORIS DE XIII VRBIS | REGIONIBVS ET VETUSTATIBVS | OPVSCVLVM**“.

3) Bl. 209—14. **De asse**, til hvilken afhandling slutter sig (214 ff.) den lange indskrift *Sententia Minuciorum de controversiis inter Genuates et Viturios*.

4) Bl. 217—31. **Explicatio notarum.**

Vistnok en kompilation med stærk benyttelse af Jucundus.

Specificeret rygtitel, tildels stærkt slidt; her betegnet som „MSS. C. L. n° 24“.

1948. AM. 816, 4to. Pap. $22 \times 14,7$ cm. 244 bl. (folieret 1—245, idet tallet 109 er oversprunget). 16. årh.

‘Volumen inscriptionum ex monumentis Romæ’ — således synes rygtitlen at have været.

Samling af latinske og nogle græske indskrifter, tildels illustrerede. Af lignende beskaffenhed som foregående nummer.

1949. AM. 817, 4to. Pap. $20,6 \times 14,2$ cm. 66 bl. 17. årh. Bl. 45—46 ubeskrevne. Bl. 63—66 i større, sammenfoldet format.

Descriptiones nummorum antiquorum.

Bl. 1^r beg. med følgende overskrift „**M. D. E. | Nummi Aenei Magni. | 1652**“.

Omfatter, i forskellige afdelinger, nummi ænei fra Rom, Grækenland og kolonierne.

Bl. 63—66. Fortegnelse over medailler. *Italiensk.*

1950. AM. 818, 4to. Pap. $24,5 \times 18,5$ cm. 18 bl. 17. årh.

Descriptiones nummorum antiquorum.

Bl. 1^r beg. „Nummi ænei Romani Magni, | Coloniæ
et Græci“.

Tildels stemmende med foregående nummer.

1951. AM. 819, 4to. Pap. $19,2 \times 13,5$ cm. 53 bl. C. 1500. Røde overskrifter og initialer. Vistnok opr. to forskellige hskrr.

Gammeldansk lægebog.

I (bl. 1—33. Skrevet år 1514). En med en besværgelsesformular mod rotter og mus begyndende samling råd af blandet art; heri også om dyrekredsens tegn, årets måneder; ender med signalser, manelser samt nogle kirkelige optegnelser. *Stærk overtro.*

II (bl. 34—53; tospaltet). Lægeråd, hovedsagelig af medicinsk natur.

1952. AM. 820, 4to. Pap. $22,5 \times 15$ cm. 152 bl. 15. årh. Røde initialer.

Bl. 122 ff. synes at bestå af en række senere tillæg. Bl. 46, 134, 152 ere defekte ved beskadigelser, bl. 134 endog næsten helt bortrevet. På bl. 29^r blækpletter. Som omslag tjener et membranblad af et tospaltet latinsk ritualhskr. Enkelte marginalia.

Plattysk lægebog.

Væsenlig urtebog — i flere afdelinger med tilhørende registre. Derefter tillæg.

På omslagets forreste inderside er med en yngre hånd skrevet en recept „wedder dat fteruen dør swine“.

Håndskriftet synes flere steder defekt (sål. efter bl. 92).

Herkomst og hist.: „Num 1031. ex auctione Rostgardianâ“ har Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel antegnet. Til bl. 49^v er en plattysk seddelnotits (c. 1600) fastklæbet.

1953. AM. 821, 4to. Pap. $20 \times 15,5$ cm. 38 bl. (incl. 2bis). 17. årh.

Bladene kun delvis udfyldte, mange ubeskrevne sider.

„COLLECTA EX HISTORICIS | veteribus et modernis“.

Uddrag, mest blotte navnefortegnelser, fra forskellige middelalderlige og andre historieskrivere, vedrørende Europas historie.

1954. AM. 822, 4to. Pap. $25,3 \times 18,2$ cm. 151 bl. Skr. 1618 af Joannes de Corres. Pergamentsomslag. Bl. 1^r ubeskrevet. Bl. 3^r en med rødt blæk skreven ydertitel.

„Omnimoda | Historia Flabii Lucij | Dextri“.

Efterfulgt af register. Derefter tillæg på Spansk, ligesom også spanske marginalia.

Vedlagt er (8 bl., folio) „Vita | Flauij Lucij Dexteri“. Bl. 8^v ubeskrevet.

Herkomst og hist.: Angående håndskriftets tilblivelse og beskaffenhed gives på de forreste blade adskillige attestationer m.v. Det angives afskrevet 1618 efter en ærkebiskoppen i Compostella tilhørende afskrift „ex Bibliotheca Fuldensi“, tagen 1598. Under en af de foran indrykkede erklæringer, dateret 1608, forekommer navnet „Hieronimo Romano de la Higuera“. Det vedlagte vita bærer på titelbladet årstallet 1609, og så vel her som ved slutningen forekommer navnet D Ludouicus Santllorente Cordubensis; på sidste sted læses en notits om erhvervelsen af Flavius Dexter, Apringius m. fl. codices. Rygtitel „Chronicon. Flauij. Dextri“.

1955. AM. 823, 4to. Pap. $24,2 \times 17,3$ cm. 253 bl. Skr. 1628. Samme hånd og udstyring som foregående nr, hvis fortsættelse det udgør. Bl. 253^v ubeskrevet.

Commentarius in historiam Flavii Lucii Dextri.

Rygtitel „Flauij Lucij dextri pars 2^a“.

1956. AM. 824, 4to. Perg. $22,5 \times 13,6$ cm. 72 bl. C. 1300. Røde og blå initialer, røde overskrifter og understregninger. Talrige marginalia. Bl. 72^v ubeskrevet.

‘Alexandreis’. Digt af ‘Galterus’, med prolog og indholdsfortegnelse. I 10 bøger, af hvilke den sidste dog ikke er særlig fremhævet.

Den brede margen er helt igennem optagen af kommentar, lignende tillæg forekomme som interlinear-varianter.

Efter digtets slutning bl. 67 følge mindre stykker af blandet art.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Bekommet af Monfr Thomas Bartholin A° 1714. Er Schiferdeckers Mlt, men Monsieur Bornemann, som nu er præst i Engeland, bragte det ind i Danmark fra Saxen. har kostet mig 6. Rxdler“.

1957. AM. 825, 4to. Perg. $22,3 \times 13,3$ cm. 59 bl. C. 1300. Flerfarvede initialer. 1ste side synes at være udskrabet og påny beskrevet med en yngre hånd. Af bl. 56 er et stykke foroven bortskåret. Bl. 18^r forekommer en større marginalnotits.

Galteri Andreis, efterfulgt af prolog.

Samme digt som foregående nummer.

På den åbenstående plads ved slutningen er tilføjet nogle latinske tankesprog.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Til forærings af Justitz Raad Reitzer, men hand fick ex Bibliotheca Gudii si rectè memini [Fra Fabricius i Hamborg tick hand bogen. Maa have været ex Bibliotheca Gudii]. Imò. Den er ex Bibliotheca Gudii“.

1958. AM. 826, 4to. Perg. $17,5 \times 13$ cm. 82 bl. 13. årh. Røde og blå initialer, røde overskrifter. Interlinear-varianter og adskillige marginalia.

Galteri Andreis.

Samme digt som de to foregående numre.

Ved niende bogs begyndelse står åben plads for initial og overskrift, begyndelsen af 10. bog fremhæves slet ikke. Slutningen af digtet (fra bl. 72) er skrevet mindre omhyggelig, og skriften bliver efterhånden (bl. 79) ved slid næsten ulæselig.

Bl. 80 (yngre hånd) indeholder digtets prolog.

Bl. 81—82 (tospaltede). Blandede optegnelser. Latin.

Herkomst og hist.: Foran er indklæbet en seddel med følgende påtegning af Arne Magnusson „NB. at Ikrifa Fabricio til og packa fyrir pennann Galterus“.

1959. AM. 827, 4to. Pap. $21,6 \times 16$ cm. 293 bl. 17. årh. Kapsellignende pergamentsomslag, fasthæftet med lapper af et latinsk perg.-hskr.

„Observationes | criticae et historicae | ex varijs auctoribus collectae“ — rygtitel.

Indeholder excerpter af mange forskellige, latinske og græske forfattere.

1960. AM. 828, 4to. Pap. $23,5 \times 16,7$ cm. 282 bl. (incl. sedler og ubeskrevne blade). C. 1600. Består af forskellige, opr. selvstændige hæfter og læg. Hist og her varierende format og uregelmæssig falsning. Pergamentsomslag.

Dissertationes de antiquitatibus, Commentarii in auctores Latinos p. p. Hovedsagelig vistnok af P. Ciaconius.

Mærkes kan:

Fortolkning af indskriften på 'Columna rostrata'. Bl. 2.

„De modo conuiuandi apud priscos Romanos, et de conuiuorum apparatu. | deest procœmium“. Bl. 18. *Med to afbildninger.*

In Sallustium notæ. Bl. 89.

In Varronem de re rustica notæ. Bl. 149.

In Cæsarem de bello Gallico. Bl. 190. *Hertil et kort.*

Sidst i håndskriftet følger (indlagt) bl. a. Brudstykke af et spansk brev, To kort over byen Rom, En samling romerske og græske inskriptioner med afbildninger.

Den halvt ulæselige rygtitel synes at være „SYMBOLAR. | CRITIC. | T. Petri IV. | CHACONII | de | Triclinio Veterum | Antiquedades de Salamanca | In Sallustium Notæ | In Catonem de re rustica | In Cæsarem de bello Gallico“.

1961. AM. 829, 4to. Perg. $25,5 \times 19,2$ cm. 36 bl. (incl. de to smudsblade). 12. årh. Røde initialer. Forrest i håndskriftet en miniatur, forestillende kejser Karl på sin trone. Marginalhenvisninger med yngre hånd.

Indhold:

1) Bl. 2—10^v. **Einhardi vita Karoli magni.** *Med en yngre hånd er følgende overskrift tilføjet „ADHEMARI MONACHI | de rebus domi forisque | a Carolo Magno | geftis Liber, quem |*

Æginarto adferi|bunt germani“. *Hertil er med en anden hånd føjet en marginalnotits, hvori sandsynligheden af Einhards forfatterskab bestrides.*

2) Bl. 10^v—35. **Vita Hludovici imperatoris.** *Med yngre hånd er følgende overskrift tilsat „Nunc Auctor incertus in uitam ludouici Pii imperat“. I en marginalnote gives en bedømmelse af den ubekendte forfatters værk.*

Herkomst og hist.: *Af de to smudsblade indeholder det første (bl. 1^v) med en hånd fra c. 1600 påskriften „Iste unus est de libris iacobj Merendæ vascalobrogis“, efterfulgt af en udførlig redegørelse for, hvorledes denne i Allobrogernes fordums land fødte og senere i „Vasconia“ levende mand mener om sig at kunne bruge benævnelsen ‘Vascallobrox’. Det sidste smudsblad bærer (36^r) navnet „Jacobus Marande | Allobrox“; bl. 2^r står i øvre margen „IA MERENDA“.*

Benyttelse og beskr.: *Pertz, Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde VII, s. 371, Hann. 1839.*

1962. AM. 830, 4to. Pap. 22 × 15,8 cm. 223 bl. C. 1500. Røde initialer og fremhævningsmærker; ornamenteret begyndelsesinitial og rød overskrift. Forskellige hænder. I marginen hist og her årstal, henvisninger og lign.

Indhold:

1) Bl. 1—22. ‘Gesta Karoli magni in Hispania Turpini Archiepiscopi’. *Ender med „Finito libro fit maxima laus rotolando“ efterfulgt af en notits om Karl den stores død.*

2) Bl. 23—24. ‘De coniunctione matrimoniali filie caroli magni, cum eius notario‘.

3) Bl. 25—43^r. ‘Einharti vita Karoli magni’.

4) Bl. 43^v—45^r. ‘Informaciones et cautele obseruande presbitero volenti diuina celebrare’.

5) Bl. 45^v—95. ‘Alia qvædam gesta Francorum regum’
o: Annales Fuldenses.

Kaldes ved fortællingens slutning ‘Historia Francorum Karoli magni et Lodowici filij et filiorum Lodowici qvæ inventa fuit in libraria maioris ecclesie in Wormacia vbi præcipue describuntur gesta huius patrie’.

Bl 95^r indeh. en tilhørende stamtavle, bl. 95^v—96 ubeskr.

6) Bl. 97—108. **'Thegani archiepiscopi de gestis Ludowici pii'**. Med Prologus. Ender med en række kapiteloverskrifter; derefter tilføjes „Ita capitula non habentur sed aliud exemplar expectatur“, hvorefter resten af siden er ladet blank.

7) Bl. 109—34. **'Historia Frederici primi et progenitorum suorum'**. Ender i det tyske interregnum; derefter følgende efterskrift 'hæc historia a pio papa descripta videtur, qui antea dictus fuit enneas siluius, tunc legatus cesaris frederici 3ij sed non est finis vt videtur'.

8) Bl. 134^v—39. **'Qvæ contigerunt temporibus Frederici primi imperatoris ejusque sequacium'**. 'Sumpta et transcripta sunt ex quodam antiquissimo libro, qui iam præ sua vetustate vix extitit legibilis, discerptus enim erat ac proiectus veluti inutilis'. *Annaler 1170—1295*.

9) Bl. 140—219. **'De origine Bohemorum'** af 'Eneas Siluius' senere pave 'Pius II'.

10) Bl. 220—21^v. **'De canonifacione sancti bernardini ordinis | minorum'** etc.

11) Bl. 221^v—23. **'De iohanne capistrano ordinis minorum'** etc.

Herkomst og hist.: Om håndskriftets hjemsted oplyser — foruden hvad under stykke 5 er anført — følgende notits ved slutningen af stykke 1 (bl. 22^v nederst) „Scriptus fuit liber iste Turpini archiepiscopi de gestis beati karoli | in hyspania factis per suppriorum (sål. ved rettelse, det opr. udraderet) ordinis canonicorum Regularium monasterij in kyßzgart | iuxta wormaciam anno domini M.cccc.xcvj^o in octava f. August(in)i prioris nostri“. På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Bekommet af Secreterer Frankenau 1717. in Februario“.

Benyttelse og beskr.: Pertz, *Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde VII*, s. 371—74, 672—74, Hann. 1839.

1963. AM. 831, 4to. Pap. 22 × 16 cm. Folieret 1—426. C. 1600. Forsk. hænder. Mange ubeskrevne blade, hvortil kommer adskillige uopskårne læg, kun folierede på første side (medregnes alle blade i disse, udgør hskrs hele bladtal 483). Bl. 283—310 have kun halv bredde. Pergamentsomslag.

Collectanea ad illustrandam historiam antiquam Hispaniæ.

Mærkes kan:

Indholdsfortegnelse. Spansk. Bl. 1.

Spanske kongerækker. Latin. Bl. 4 ff.

Spanske biskopper. *Latin*. Bl. 28 ff.

Numismatiske, topografiske o. a. optegnelser. *Latin*. Bl. 63 ff.

Biografiske optegnelser om forskellige biskopper. *Latin*. Bl. 86 ff.

„MEMORIA DE | Testamentos, Donaciones, i Preui|legios que se hallan concedidos | Per los Reies y Señores que a | auido en españa. aditerentes | iglefias i Perfonas“. Bl. 112 ff.

Registre. *Spansk*. Bl. 137 ff.

Arabisk med latinsk eller spansk oversættelse. Bl. 145 ff.

Geografiske registre — *omfattende* latinske, græske, spanske navne — *samt* andre indices. Bl. 181 ff.

„Sigue se la vida y milagros | del glorioso padre .S. | Rofendo Obilpo | de Dumio“ etc. Bl. 343 ff.

Uddrag af og fortegnelser over manuskripter. *Latin og Spansk*. Bl. 383 ff.

Rygtitel „SYMBOLARVM | CRITIC. | T. Varii indi V. | ces | CHRONOLOGICI Ad | Illustrand: Hiltoriam | antiquam Hispaniæ“.

1964. AM. 832, 4to. Pap. 22×16 cm. 27 bl. C. 1700. Bl. 1^v og 27^v ubeskrevne. Bl. 2^v forekommer en marginal-rettelse af Arne Magnusson.

„AENEÆ DE PICOLMINIBUS | SENENSIS EPISCOPI | postea | Pii PAPÆ SECYNDI | Tractatus | de | Ortu Gothorum“.

Bl. 1^r, nedre margen, læses, som det synes med samme hånd som selve håndskriftet, „Bartolus Bartholinus Casp. F.“.

1965. AM. 833, 4to. Pap. $22,3 \times 16,2$ cm. 327 bl. Skr. 1562. Forsk. hænder. Af bladene ere adskillige ubeskrevne, enkelte sådanne tillige uopskårne. Bl. 22, 36, 41, 56, 64, 69, 109 ere forøgede ved tilklæbede sedler.

Collectanea historica.

Indhold:

1) Bl. 1—8. „INCERTI. AVCTORIS | LAVDES | IN. B. IVSTVM. VICENSEM | CONFESSOREM“.

2) Bl. 11—105. Commentarius in chronica regum Gothorum.

3) Bl. 106—15. „Prolegomena in ueteres | et antiquos rerum Hispanicarum | Scriptores“.

4) Bl. 120—66. Annales 'ex vetustissimo codice regiæ bibliothecæ ante n annos litteris Gothicis descripto'.

5) Bl. 168—75. „Jacobus filius Zebedei“ etc.

6) Bl. 176—82. 'De rebus in oriente a Saracenis gestis'.

7) Bl. 184—95. „Exscriptum fummatim ex hiftoria Thomę de Chaula Siculi | patrię Clazimontis“.

8) Bl. 196—217. De rege Bamba.

9) Bl. 218—49. 'Liber de historia Gallię, qvę temporibus divę memorię principis Yvambę a domino Juliano sedis episcopo edita est'. *Efterfulgt af nogle mindre optegnelser på Spansk og Latin.*

10) Bl. 256—77. „Quę acta funt poft aduentum domini Imperatoris pro vnitate etc. confequenda per | dominum Regem Aragonum“. *I marginen står ud for titlen årstallet M.CCCCXV. Spansk og Latin.*

11) Bl. 279—82. „De mensibus Aꝛabum“ etc. *Latinsk fortolkning af arabiske ord.*

12) Bl. 283—327. Registre, excerpter, mindre optegnelser.

Også stykkerne 6 og 9 ere skrevne 'ex vetustissimo exemplari regiæ bibliothecæ', stykke 1 derimod 'ex libro veteri cathedralis Vicensis'. Bl. 165^r i nedre margen forekommer en latinsk datering, hvori årstallet 1562.

966. AM. 834, 4to. Pap. 20,3 × 15,5 cm. 28 bl. 17. årh.

Notæ in scriptorem qvendam de potestate principum —
sål. den gl. katalog.

Er brudstykke af en kommentar til et statsretligt værk vedrørende det tyske rige.

967. AM. 835 a, 4to. Pap. 20 × 15,5 cm. 59 bl. (incl. 1bis; pag. 1—115).
Skr. 1707. Bl. 1 titelblad, bl. 59^v ubeskrevet.

„Liber Memoriarum et Donarioꝝ Ecclesię Hamburgensis |
Ex vetusto codice Bibliothecę Cathedralis descriptus“.

Herkomst og hist.: *Under titlen har A. M. tilføjet „ab | Ottone Sperlingio. | ex cuius Msto hoc exemplar descriptum est anno 1707“. På to tilhørende sedler har A. M. nedskrevet nogle bemærkninger om den Sperlingske afskrifts forhold til originalen m. v.*

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. V, s. 386.*

1968. AM. 835 b, 4to. Pap. $20,3 \times 15,7$ cm. 9 bl. Skr. sandsynligvis år 1707. Bl. 9^v ubeskrevet.

„Aliud Calendarium | Danicum“.

Nærmere oplysning gives i følgende under overskriften stående linjer „Ut appareat, qvomodo vetusta Calendaria Sibi | respondeant, addam huic libro memoriarum Runi|cum Calendarium, qvød edidit olim Dn. Olaus | Wormius (*Fasti Danici, lib. III*), et constituit librum tertium Fasto|rum, omi|sis Runicis, Latina Latinis jungam.“

[AM. 836, 4°. „Jacobi VI. Englands og Skotlands Konnings med Fröeken Anna af Danmarck Beilager Reifse ind til Danne-markes Ambaffadeurs affkeed fra Skotland 1589“ *mangler*.]

1969. AM. 837, 4to. Pap. $19,5 \times 13,8$ cm. 180 bl. (fol. 1—178, incl. 1bis, 1er). 16. årh. Bl. 1, 1bis ere forsatsblade, bl. 83^v—177 ubeskrevne. Presset læderbind med guldsnit; på dettes forside årstallet 1575.

Roskilde-årbogen 1448—1549 (De oldenborgske kongers krønike), her fortsat til 1559.

Hskrs sidste side (bl. 178^v) indeholder en notits om ordet 'hertug', at det, som titel for danske kongesønner, for første gang anvendtes om kong Hans. Dette blad og bl. 1^r bære endvidere nogle latinske tankesprog.

Benyttelse og beskr.: Rørdam, *Historieskrivningen og Historieskriverne i Danmark og Norge siden Reformationen*, Kbh. 1867, s. 25; Id., *Historiske Kildeskrifter I*, 1, s. 303, 383—84.

1970. AM. 838, 4to. Pap. $19,3 \times 14,5$ cm. 68 bl. 16. årh. (1556?). Pagi-neret 1—133, idet titelblad og den opr. ubeskrevne sidste side ikke ere medregnede. Marginalhenvisninger, tildels med rødt blæk.

Roskilde-årbogen 1448—1549, her fortsat til 1552.

Titel „En lyden Bog Indhollandis | huad Besønderliigt her skedt | I Danmarck, Och her om | kring Diffe hundre aar, | fraa koning Christofers | Tid och til nu“.

Herkomst og hist.: S. 41, n. m., står „Iörgen högh | albittsen“ (c. 1600). På titelbladet er skrevet „Mogenns Mickelsenn | Egenn haannd 1632“, hvortil med andet blæk er føjet „Denn | 16 Decembz. terfslöfse gord“. Til hskrs, eller dets originals, alder kan slutes af bemærkningen ved den hårde vinter 1495, hvis mæge ikke kendtes „och ey heller til denne tid, 1556“.

Benyttelse og beskr.: *Suhms Samlinger til den danske Hist. I, 2, s. 166 ff.; Rørdam, Historieskrivningen og Historieskriverne, Kbh. 1867, s. 25—26; Id., Hist. Kildeskrifter I, 1, s. 302, 382; Vidsk. Selsk. Skr., hist.-philos. Afd., V, 4 (Kbh. 1874), s. 399.*

1971. AM. 839, 4to. Pap. $18,6 \times 14,9$ cm. 188 bl. (pag. 1—376). Skr. c. 1775 af P. Adeldahl. Bl. 1^v og 77^v ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 2—77^r. **Krønike fra Erik af Pommern til Kristian III.s død.**

2) Bl. 78—188. **En dansk årbog fra 1158—1560.**

Herkomst og hist.: *Titelbladet bærer påskriften „Chronica | N° 839 | Adeldahl“. I den gamle katalog er dette nr opført med følgende titel: „Annales Danici begyndes ved Kong Voldemar, endes 1565. har pagg. 252“; men hertil er som senere vedtegning fűjet „er en Copie nylig indleveret for et siden forkommet N^o hvorefter denne er skreven“.*

Benyttelse og beskr.: *Rørdam, Historieskrivningen og Historieskriverne, Kbh. 1867, s. 30; Id., Hist. Kildeskrifter I, 1, s. 560.*

1972. AM. 840, 4to. Pap. $19,5 \times 16$ cm. 139 bl. 16. århs sidste halvdel. Hovedsagelig to forsk. hænder. Mange blade ufuldstændig beskrevne eller helt blanke. Brunt presset læderbind med spænder.

Indhold:

1) Bl. 1—95^r. **Optegnelser i årbogsform, fra verdens skabelse til år 1581 e. Kr.**

Beg. med en annal fra verdens skabelse til Kristus, efterfulgt af fortegnelse over Kristi 'medhjælpere' (3: apostle, bisper m. v.) indtil Luther, derefter 'Danmarks bisper y vor tid', 'Om werdtzlig Regement' (en annal, dog indtil 1017 væsenlig bestående af åbne pladser, derefter med store spring dansk historie, der efterhånden mere og mere går over i privatoptegnelser). — Bl. 95^v optages af et med særlig hånd skrevet latinsk brev.

2) Bl. 96—134 (ny hånd). **Latinske embedsbreve** vedrørende præsteskabet i Skåne c. 1590, **Danske og latinske privattoptegnelser, Lægeråd.**

Efter nogle ubeskrevne bl. ender hskr. (bl. 139^v) med nogle optegnelser af 1ste hånd; også på bindets sidste inderside findes enkelte antegnelser.

Herkomst og hist.: Hskr. er fra først af istandbragt af Kristen Svenssøn, oprindelig universitetspedel i København (bl. 82^r), senere præst i Vester Sallerup i Skåne (bl. 86—87); nogle med en temlig uøvet hånd skrevne privatoptegnelser bl. 117 antages at skyldes hans søn Lavrits. „Ex auctione Rofencrantzianâ 1717“ har Arne Magnusson skrevet på bindets forreste inderside.

Benyttelse og beskr.: Suhms Samlinger II, 3, s. 1 ff.; Cawallin, Lunds Stifts Herdaminne III, s. 221; Rørdam, Historieskrivningen og Historieskriverne, Kbh. 1867, s. 137.

1973. AM. 841, 4to. Perg. 22,7 × 16,5 cm. 41 bl. (pag. 1—82). Delvis tospaltet. C. 1400. Røde overskrifter og initialer (dog bl. 1^r enkelte blå). Med yngre hånd findes hist og her marginalia, streger og lign. Efter bl. 41 følge ni ubeskrevne pergamentsblade. Læderbind, indvendig beklædt med pergament.

Annales Lundenses, fra verdens skabelse til år 1307 e. Kr. Tidligere trykte under navnet „*Annales Esromenses*“.

På bindets sidste inderside findes med en hånd fra 16. årh. nogle historiske optegnelser (om de danske bispedømmers indstiftelse og Dalby kirke, om slaget ved Fodevigh).

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan.* I, s. 212—50 (facs.); Rørdam, *Hist. Kildeskrifter I*, 1, s. 264.

1974. AM. 842, 4to. Pap. 30,7 × 16,3 cm. 85 bl. C. 1600.

Indhold:

1) Bl. 1 (17. årh.). Lægeråd.

2) Bl. 2—80^r. **En dansk årbog 1158—1560.** Med nogle få tillæg, omf. årene 1562—71.

3) Bl. 80^v—81 (17. årh.). 'Gammill Adels Sleggt wdi Danmarch' 1536 (sål. ved — senere? — rettelse af 1636). *Versificeret opregning.*

4) Bl. 81^v—83^r (17. årh.). „Om S: Mottenn“.

5) Bl. 83^r—84^r (17. årh.). „Om Chistophrus“.

Bl. 84^v, 85 og bindets indersider ere overfyldte med annalistiske optegnelser fra 17. årh., personalia, vers og lign.; sml. også bl. 1^v 2^r, 79^v, 80.

Herkomst og hist.: Håndskriftets ejer 1632 var 'Christenn Rafsmussen, Barfsebeckgaard' i Skåne, og fra denne mand, der tillige har ladet det indbinde, stamme vistnok så godt som alle de senere optegnelser. „af EtatsRaadinde Muules auction“ står med Arne Magnussons hånd på en indklæbet seddel.

Benyttelse og beskr.: Rørdam, *Historieskrivningen og Historieskriverne*, Kbh. 1867, s. 30; Id., *Hist. Kildeskrifter I*, 1, s. 559—60.

1975. AM. 843, 4to. Perg. $18 \times 12,6$ cm. 13 bl. Delvis tospaltet. C. 1300.

To forsk. hænder. Røde eller blågrønne initialer; understregning og lign. med rødt blæk. Beg. og ender defekt; efter bl. 7 lakune. Skindomslag med forsk. yngre påskrifter.

Indhold:

1) Bl. 1—4. **Conspectus rerum Judæorum usque ad Interitum Hierosolymorum.**

Beg. „ta eft. Huius etatis“, hvor sandsynligvis 1 bl. mangler. Talrige marginaltillæg med hænder fra middelalderen.

2) Bl. 5—13. **Annales Lundenses.**

Bl. 5—7 beg. „Primo tempore“, end. „hwarwart fialan diam“.

Bl. 8—13 beg. „decxcix“, end.: „pirate in furorem conuerfi“.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. I*, 214 ff. (facs. s. 223) — citeret som *fragmentum vetus*.

1976. AM. 844, 4to. Pap. $20,6 \times 16$ cm. 56 bl. (pag. 1—121 ÷ 90—98).

C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et tospaltet latinsk kirkeligt hskr. (c. 1500).

Ry årbøger (kong Eriks krønike). Den i Don. Var. 3 opbevarede danske tekst.

Indlagt er 4 optegnelser af Nyerup ang. krønikens tekst.

Benyttelse og beskr.: *Sml. Nye Danske Magazin V*, 3.

1977. AM. 845, 4to. Pap. $21,4 \times 16,7$ cm. 103 bl. C. 1700.

„Dag Regifter | over | Hvad Mærckværdigt fig i Europa, | og fornemmeligst i Dannemarch, | har tildraget, fra Anno Chriffti | 1601 til Anno 1664. inclufive“.

Indledes med „Udtydning paa Danmarkes Vaaben“ og (i danske vers) „Nationum Antipathia“.

1978. AM. 846, 4to. Pap. $19,7 \times 16$ cm. 190 (opr. pag.) bl. 17. årh. Bl. 9^v, 145 ubeskrevne.

'ANTIQUITATVM DANICARVM De Cimbris liber I, Gothis libri II, Danis liber I . . . per M. Nicolaum Petri Sielandum . . nunc primum in lucem editi. Ex Bibliotheca Claudii Christophori Lyschandri'.

Indledes med en latinsk fortale af C. C. Lyschander og et kortfattet 'Vita Nicolai Petri Ex scriptoribus Lyschandrinis'.

Benyttelse og beskr.: Rørdam, *Historieskrivningen og Historieskriverne*, Kbh. 1867, s. 130, 133; *Id.*, *Lyskanders Levned*, Kbh. 1868, s. 41, 285.

1979. AM. 847, 4to. Pap. $20,4 \times 15,8$ cm. 75 bl. 17. årh. Bl. 70 (med undtagelse af fire linjer), 71, 75^v ubeskrevne; ved bl. 70 er en mindre seddel indklæbet. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

„DE ORIGINE | ægni | DANIAE | documentum | à | VILHADO NICOLAO | exhibitum“.

Den åbne plads bl. 70—71 er bestemt for uddrag af den norske hirdskrå.

Benyttelse og beskr.: Rørdam, *Lyskanders Levned*, Kbh. 1868, s. 91, 155.

1980. AM. 848, 4to. Pap. $19,9 \times 16$ cm. 210 bl. C. 1600.

Rerum Danicarum (vel Daniadum) libri octo.

Bl. 1^r bærer følgende titel.

„Opusculum, | Hermannii, CHytræi, Wæjani, | in octo libros distinctum | Rerum Danicarum qvarundam, qvæ | sub regibus CHristianis conti|gerunt, memoriam, carmi|ne Heroico conscriptam, | comprehendens“.

Denne versificerede Danmarkshistorie på Latin af Skåningen H. Chytræus fra Væ, der ender med Frederik II.s kroning, indledes med en fortale, dateret 'Lundis Scanorum 1593'.

Herkomst og hist.: På bindets forreste inderside har Arne Magnusson skrevet „Ex auctione Røstgardiana N° 651“. Ordet Daniadum forekommer i en på snittet skreven titel.

Benyttelse og beskr.: Rørdam, *Historieskrivningen og Historieskriverne*, Kbh. 1867, s. 142.

[AM. 849, 4to. „Petri Olai Roschildenfis Chronicorum Παραλειπόμενα finiuntur in Friderico II^{do}“ mangler.

I det som AM. 384, fol. opførte eksemplar af Jón Ólafssons katalog over håndskriftsamlingen findes følgende blyantsvedtegning til dette, her overstregede nr „ø borttagen og ført til BB. Regiam“. Sml. Rørdam, Hist. Kildeskrifter II, 2, s. 11].

1981. AM. 850, 4to. Pap. 21,5 × 16,3 cm. 175 bl. 18. århs 1ste halvdel. Skr. af Jón Þorkelsson (Jonas Thorkillius — ifg. den gl. katalog). Pagineret 3—351, idet bl. 1 (titelbladet) mangler. Bl. 175^v ubeskrevet.

Chronicon Danicum a Christophoro II ad Fredericum II.

Afskrift af Gl. kgl. sml. 2461, 4to; ifg. den gl. katalog „Apographum eft Chronici illius Petri Olai superiore numero memorati“.

Benyttelse og beskr.: Rørdam, Historieskrivningen og Historieskriverne, Kbh. 1867, s. 52; Ib., Hist. Kildeskrifter II, 2, s. 11.

1982. AM. 851, 4to. Pap. 20,2 × 15,8 cm. 246 bl. C. 1700. Bl. 188 er en tabel i folio, bl. 209—10 ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—208. „**FRED** | udi | **HEDENSKE NOR**|den | Dett er | Første og Ældste | **NORDISKE HERRERS** oc **KONGERS** | Nye Orden | oc | **VISSERE REGIERINGER** | Paa | Tufind Aar og derofver, | Fra | **ODIN** | indtil | **CHRISTENDOMENS** | anfang udi Norden, | udaf | Islændifke Antiquiteter | Harmonicè eller Sammenstemming | foreftillet | ved | Frantz Michelfön Wgilt“.

2) Bl. 211—46. „**DEN NYE FOR**|**DANSKEDE HOLGER** **DANSKE.** | Anno 1679, | Ved | Franc. Mich. Ugilt“.

Benyttelse og beskr.: Jyske Samlinger II, s. 190.

1983. AM. 852, 4to. Pap. 20,8 × 17,5 cm. 107 bl. 16. århs slutning. Bl. 77^v—78^r ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

Daniæ descriptio chorographica et statistica.

Efter en udsigt over Danmarks historiske udvikling, stænder og forfatning følger 'Dania chorographia' (bl. 23^v) o: en beskrivelse af de danske provinser, der fortsættes af 'descriptio ciuitatis Roschildensis et monasterii et oppidi Ringstadiensis' — „quam huc adieci, quod in opere D. Georgij Brunonis est prætermissa“ — (bl. 74^v); derefter 'Holsatiæ et ad hanc pertinentium aliorum ducatum Chorographica, eorundemqve status descriptio' (bl. 91^v).

Benyttelse og beskr.: *Suhms Samlinger II, 2, s. 113 ff.*

1984. AM. 853, 4to. Pap. 20,5 × 16,8 cm. 289 bl. 17. århs 1ste halvdel. Bl. 223^v—24, 283—84, 288^v ubeskrevne. Hskrs sidste del er beskadiget af fugtighed og bl. 285 ff. stærkt hensmulrende.

„EPITOME. | DE REGNO ET REGIBVS DANIAE“.

Fra kong Dan til Kristiern II (1523) incl

Bl. 285 ff. (særlig hånd) ere udfyldte med dagbogsoptegnelser for årene 1647—49 — *Latin og Tysk, af annalistisk karakter.*

1985. AM. 854, 4to. Pap. 19,5 × 17 cm. 191 bl. C. 1600. Bl. 1^v—2, 188^v, 190—91^r ubeskrevne. Bl. 7, 24, 29 ere indsatte blade, skrevne med særlige hænder. Til bl. 20 er en mindre seddel fastklæbet. I tekst og margen findes desuden enkelte andre tilføjelser. Selve teksten pag. 1—362.

„REGVM DANIAE | SERIES VNA CVM NOTATIO|ne succincta temporum et re|rum maxime memorabilium | quæ singulis regnantibus | per Daniam et in | vicinia acciderunt. | Collectore | Magno Mathia Th. Lectore et | Canonico Lundensi.“

Selve krøniken, der går fra kong Dan til Kristian III.s død, optager bl. 6—189. De foregående blade indeholde titel, kongerække og lign.; bl. 1^r bærer en latinsk sentens.

Bl. 191^v bærer bl. a. en fortegnelse over „1 perfonis vnderholdning en monid“.

Benyttelse og beskr.: *Rørdom, Historieskrivningen og Historieskriverne, Kbh. 1867, s. 58; Id., Hist. Kildeskrifter II, 2, s. 81 ff.*

1986. AM. 855, 4to. Pap. $20 \times 14,3$ cm. 134 bl. Skr. 1646. Bl. 1^v—2 ubeskrevne.

„REGVM DANIÆ SERIES | una cum notatione fuccincta Temporum et Rerum | maximè memorabilem, quæ fingulis regnantibus | per Daniam et in vicinia acciderunt, | Collectore Magno Matthia Th. Lectore et Canonico Lundenfi, postea Schaniæ | Superintendente“.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r findes noteret „Hanc Regum DANIÆ seriem Hafniæ sibi transcribi curavit Anno 1646 Andr. J. Hegelund“.

Benyttelse og beskr.: Som foreg. nr.

1987. AM. 856, 4to. Pap. $20,8 \times 16,8$ cm. 91 bl. Skr. 1649. To forsk. hænder, dog hovedsagelig forfs autograf.

‘BRUNOLFI SVENONI ISLANDI R. CONIECTANEORUM SAXONIANORUM in Præfationem PERICULUM I et II’.

Indledes med en af forfatteren underskreven fortale ‘in coniectanea Saxonica proloquium’ dateret Skalholti MDCXLIX.

Herkomst og hist.: På en til forsatsbladet fastklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Accepi à Domino Chr. Wormio 1706“.

1988. AM. 857, 4to. Pap. $20 \times 15,3$ cm. 117 bl. C. 1700. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Bl. 117^v ubeskrevet.

„Thomæ Broderi Bircherodii | Notæ | in Ailnothum“ — således lyder den på bindets inderside af Arne Magnusson skrevne titel.

1989. AM. 858, 4to. Pap. $19,5 \times 15,3$ cm. 68 bl. (+ 1 forsatsblad). Skr. c. 1534 af Poul Helgesen (Paulus Eliæ). Efter bl. 52 lakune, idet et blad er udsåret; efter bl. 61 kunne ved udsåring to blade være gået tabte. Egenhændige marginalhenvisninger og -tillæg. Bl. 17^r en tilføjelse med særlig hånd; enkelte yngre marginalia. Pag. 1—136.

Chronicon Skibyense — forfatterens originalhskr.

Omfatter — med en indledning, der går fra år 1046 — den oldenborgske kongeslægts regering i Danmark til år 1534, ved hvilket år der brydes af midt i en periode. Senere er tilføjet en annalistisk notits for år 1529 (biskop Lage Urnes dødsdag).

Herkomst og hist.: På undersiden af et tilhørende forsatsblad er med en hånd fra 17. årh. antegnet „Dette manuscriptum blev funden i [Sieland i senere tilf.] Skibbye Kirche muur bag altaret Indmuuret met atskillige andre brefve, da ved en sær hendelse bleff vdbrudt nogle Steene der paa Stedet, der mand banchet paa Muuren og fornam at der var tomt indentil. Anno 1650“.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. II*; Rørdam, *Hist. Kildeskrifter I*, 1, s. 5 ff.; *Hist. Tidsskrift III*, 1; facs. i *Vidsk. Selsk. Skr., hist.-philos. Afd.*, V, 4.

1990. AM. 859, 4to. Pap. $20,2 \times 16,1$ cm. 199 bl. Skr. 1582 af Zacarias Jacobsen.

‘Kong Hanfes Chronnicke oc bescriffuelfe emellem hannem oc de Suenfke, desligift om den dytmerfke feyde . . . af Latinen vdfett vid Zacariam Jacobfen’.

Den latinske original er H. Svanings „*Chronicon siue Historia Joannis Regis Daniæ*“.

Herkomst og hist.: Håndskriftets rygtitel er med Arne Magnussons hånd „Petri Parvi | Hist. Johannis | Regis Daniæ. | Danicè“. Under dennes navn udgaves nemlig den latinske original 1561. Oversættelsen er istandbragt for ‘velbyrdig mand Gabriell Sparre tiill Suanholm’. På forsatsbladet (bl. 1^r) er noteret „Erlig och welbyrdig Trud Axellfen | mig denne bog Lannthaffuer 1588“. På den åbne plads under dedikationen til G. Sparre bl. 2^r er senere skrevet „Erick Quitzow“.

Benyttelse og beskr.: Rørdam, *Historieskrivningen og Historieskriverne*, Kbh. 1867, s. 87.

1991. AM. 860, 4to. Pap. $30 \times 15,8$ cm. 47 bl. 17. århs sidste halvdel. Sort læderbind med guldsnit.

„Obfidio Havnienfis | 1658“. Denne titel er af Nyerup tilføjet på forsatsbladet (bl. 1^r).

Omfatter tiden 8. avg.—31. oktb. 1658, hvorefter tilføjes „FINIS PRIMÆ PARTIS“.

„Autor Iohannes Sirckes, Lubecenfis, vid: Exemplar autoris autographum in Bibliotheca Regia. ibi Dedicatio ad F. III data Hafniæ 1661“ er på forsatsbladet noteret af samme hånd, hvem titlen skyldes.

1992. AM. 861, 4to. Pap. $20,9 \times 15,8$ cm. 19 bl. 17. århs sidste halvdel.

'Hoyloflig Ihukommelse den Stormegtigfte oc Hoybaarne Fyrfte Voris Allernaadigfte oc nu Salige Arfve-Konge oc Herre Konning Frederick Den Tredie . . . Till Sidste oc sin Höyft-forskylte Ære'.

Sørgedigt i Alexandrinere, forfattet af „Söffren Rafsmusen Lund“.

Dediceret til „Jens Rosenkrandt Till Kieldgaard“.

1993. AM. 862, 4to. Pap. $20 \times 15,5$ cm. 208 bl. Skr. 1664. Bl. 1^v, 6—8 ubeskrevne. Bl. 63 og særlig bl. 208 ere tabeller i større format. Selve teksten (÷ dedikation og tabeller) er opr. folieret 1—197.

„SERIES | DYNASTARUM ET REGUM | Daniaë â Schioldo Othini filio | ad Svenonem Efridium, juxta | Monumentorum Islandicorum | Harmoniam deducta et concinnata, opera et studio | THORMODI THORFÆI Isl. | Anno CIOIOCLXIV“.

Herkomst og hist.: „Theodorus Thorlacius pølsidet | ex donatione Autoris. Hafn. 1667“ står øverst på forsatsbladet (bl. 1^r). På bindets inderside har Arne Magnusson noteret „Emi in auctione Lützovianâ Hafniæ A° 1714“.

1994. AM. 863, 4to. Pap. $19,4 \times 15,4$ cm. 180 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 180 er en tabel i større format. Under titlen (bl. 1^r) er en mindre påskrift, rimeligvis et ejernavn, udskåret. Bl. 1^v, 4^v, 179^v ubeskrevne.

„SERIES | DYNASTARUM ET REGUM DANIAE“ etc.

Samme værk som foreg. nr og under samme titel (dog Schioldo for Schioldo).

1995. AM. 864, 4to. Pap. $20,4 \times 15,5$ cm. 207 bl. 17. århs. sidste halvdel. Adskillige sider ubeskrevne. Bl. 56 og 207 ere tabeller i større format. Bindet er betrukket med perg., der bærer spor af kartografisk anvendelse.

„SERIES | Dynastarum et Regum Daniaë“ etc.

Samme værk som de to foregående nrr. og under samme titel, dog med talrige, egenhændige rettelser og tillæg af Torfæus — dels i marginen, dels på indsatte blade; også med Arne Magnussons hånd findes enkelte tillæg.

1996. AM. 865, 4to. Pap. $20 \times 16,4$ cm. 78 bl. C. 1700. Beskadiget af borebiller og plettet af fugtighed.

'Augustisfimo et Potentisfimo Borealium Domino glør. mem. **CHRISTIANO I. . . ordinem Elephantinum Romæ Anno MCCCCCLXXIV existenti à Sixto IV Pontifice esse concessum contra p. m. M. Avonem BILDE Rever. Aarhusiensium Episcopum notis et animadversionibus suis illustravit Ivarus Nicolai Hirtzholmius'.**

Indeh. latinsk kommentar til et dansk brev fra biskop Ove

Bilde til kansleren J. Friis angående Elefantordenens indstiftelse.

Herkomst og hist.: På en indlagt seddel har Arne Magnusson noteret „Ex Mito Domini Reitzeri vantar ad conferera“.

1997. AM. 866, 4to. Pap. $21 \times 16,3$ cm. 140 bl. C. 1700. Bl. 140^v ubeskrevet.

„JOURNAL | 'odez | Beschreibung, Ihz. Königl. Hoheit Reife nach | den Niederlanden, En|gelland, Franckreich, | Schweiz und Deutchland. | d. N. SS. T. A. | A° 1662“.

Indeh. en tysk dagbog, ført på den senere kong Kristian V.s udenlandsrejse som kronprins 1662—63.

1998. AM. 867, 4to. Pap. $19,3 \times 15$ cm. 101 bl. Skr. 1636. Bl. 1° ubeskrevet. Af bl. 101, der er senere tilsat, ere kun 7 linjer beskrevne.

„Der Dithmarſchen | CHRONICA“.

Indeh. en tysk beskrivelse af kong Frederik II.s erobring af Ditmarsken, med en indledning om land og folk, samt nogle tillæg.

Bl. 96^v ff. optages af „Ein Neues Leedt von der Eröb-
elung Des Dithmarſchen Landes“ etc.

Herkomst og hist.: Forsatsbladet (bl. 1^r) bærer, foruden titel, følgende på-
tegning „Anno Christi 1636. Aufſgeſchrieben aufs Peter Henningsſens Ex-
emplar. Henningus Mejer [sål. ved senere rettelse af Johannes Meier] me-
poſidet“.

1999. AM. 868, 4to. Perg. 19 × 13,2 cm. 43 bl. Skr. 1518. Rig anvend-
else af rødt blæk.

Necrologium monasterii Loci Dei.

Enkelte navne senere tilføjede; det yngste årtal, 1520, fore-
kommer bl. 12^v.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r optages af en indlednings-meddelelse, hvoraf fremgår,
at hskr. er istandbragt år 1518 i Sorø under abbed Henriks ledelse, på be-
kostning af abbeden i Løgumkloster Henichinus. På det ellers ubeskrevne
bl. 43^v anmoder abbed Henrik egenhændig om at blive indskreven i denne bog
efter sin død.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. IV.*

2000. AM. 869, 4to. Pap. 19,6 × 15,8 cm. 150 bl. C. 1700. Opr. pagineret
1—288; men senere er et blad udskåret og i stedet for indsat
bl. 129—31, som kun delvis ere beskrevne, og tilføjet bl. 147—50.
Utvivlsomt skrevet for Arne Magnusson, med hvis hånd en
rettelse bl. 56^v forekommer. I omslag, dannet af et dobbeltblad
af et latinsk kirkeligt perghskr.

„Exordium Monasterii, quod dicitur | Cara insula“.

Afskrift af Don. var. 135, 4to, indeholdende Øm-klosters
historie, opr. til år 1216, men med forskellige senere tillæg.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. V.*

2001. AM. 870, 4to. Pap. 20,6 × 16 cm. 48 bl. C. 1700. Rettelser og til-
læg af Arne Magnusson. Begrundet i et sådant egenhændigt
indskud af A. M. er bl. 36 ubeskrevet, bl. 37^r overstreget. Bindet
er betrukket med et dobbeltblad af et latinsk kirkeligt perghskr.
Pag. 1—93.

'Cronica seu brevis procesfus in causa Expulfionis Fratrum Minoritarum de fuis Cænobiis provinciæ Danicæ' — *med forudskikket 'oratio deprecativa' og 'ordo annorum Conventuum profligatorum'.*

Herkomst og hist.: Foran er indklæbet to seddelnotitser af Arne Magnusson, af hvilke den ene giver nogle læsemåder til overstregede steder i håndskriftet, den anden meddeler „Ex Tomo K. Bartholiniano, illic vero manu meâ Arnæ Magnæi, ex Manuscripto chartaceo apud Matthiam Wormium, præsidem Ripenfem (? : *Ny kgl. sml.* 185 c, 4to). accuratè collatum cum Bartholiniano. — Nunc (1726). accuratiffime collatum cum originali in 8vo. qvi pertinet ad Bibliothecam Regiam“.

Efter ovenstående i den gamle katalog indførte titel tilføjes „Præter hoc 2. Exemplaria de quibus hocce Suppletum“.

Benyttelse og beskr.: Kirkehist. Smr. I, 330—31.

2002. AM. 871, 4to. Pap. 20,1 × 15,8 cm. 47 bl. (+ 15 foran indsatte trykte bl.). C. 1600. Bl. 36, 43^r, 44^v, 46^v ubeskrevne. Bl. 1^v bærer en pennetegning (et våbenskjold). Hvidt, presset læderbind.

Indhold:

1) „RIPENSIVM | EPISCO|PORVM SERIES | et Vita. | Tetrastichis compræhenfa. | Per Iohannem Laurentium Ripenfem“ etc. 'Hafniæ 1591' (impr.).

På foden af titelbladet findes en latinsk tilskrift til C. Hamsfort fra forfatteren.

2) „ANNALES EC|CLESIAE RIPEN|SIS SEV SERIES E|PISCO-PORVM RIPENSIVM VNA | cum Epitaphijs qua|tuor regum | Danorum“.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. VII* (med afbildning af det nævnte våbenskjold); Rørdam, *Historieskrivningen og Historieskriverne*, Kbh. 1867, s. 90; Id., *Hist. Kildeskrifter I*, 1, s. 693, I, 2, s. 741; S. B. Smith, *Om Kjøbenhavns Universitetsbibliothek før 1728*, Kbh. 1882.

2003. AM. 872, 4to. Pap. 19,9 × 15,7 cm. 69 bl. 17. årh. Bl. 1^v og 69^v ubeskrevne.

„ONDLOSA | ΠΟΛΥÆΣΤΟΣ | sev | ex vetusto renovata, | operâ | et | studio | FREDERICI C DREIER | Pastoris Ondlosani | ANNO | MDCLXIV“.

Med en dedikation til kansleren Peter Retz.

Herkomst og hist.: På foden af titelbladet står navnet „I Rosencranz“.

2004. AM. 873, 4to. Pap. $21,3 \times 16,5$ cm. 31 bl. 17. årh. Det tilhørende skindomslag er udfodret med papir fra et privatbrev 1654.

„Ærendlefs oc Olsdorps | Præfte-Chrønike | Fra | Det aar efter Iesu Christi naaderige | Fødsel | M.CCCC.XV. | oc Siden foort | frem | beregned, | Af gamle böger og brefve“ osv. „ved Jacob Clauson“.

Ender med forfs autobiografiske meddelelser, således at den afsluttende oplysning om dennes sygdom og død (1668) er tilføjet med en anden hånd.

2005. AM. 874, 4to. Pap. $20,3 \times 16$ cm. 153 bl. 17. årh. Bl. 84 ubeskrevet.

Privilegier, overenskomster og lign. aktstykker for hertugdømmerne Slesvig og Holsten — ere, med undtagelse af enkelte på Latin, affattede i tysk sprog.

Udvekslede hovedsagelig mellem de danske konger på den ene side, de holstenske grever og gottorpske hertuger på den anden.

Beg. med hertugdømmet Slesvigs forlening til grev Gerhard af Holsten 1326 og fortsættes derefter i kronologisk orden til midten af 17. årh.; dog er hskrs sidste aktstykke dat. 1587.

Bl. 85—91 ere udfyldte med tyske recepter, brugsanvisninger og lign. husråd.

2006. AM. 875, 4to. Pap. $21,2 \times 15,3$ cm. I alt 104 bl. 15. århs slutning. Røde overskrifter. Papiret er på adskillige steder plettet og skørt, de skrøbeligste blade ere reparerede. Bl. 38—39, 71—72, 100—101 synes en tid at have været sammenklæbede; bl. 15^v er, med oversværtning af skriften, blevet afdelt i regelmæssige brætspilsfelter. Af registrator Plesner er til udfyldning af nogle af hskrs lakuner indsat bl. 13, 18, 25, 37, 44, 54, 60, 70, hvis indhold er hentet fra en ældre afskrift af nu tabte blade. Blanke ere — foruden ikke få enkelte sider — bl. 2—4, 20, 21, 35, 36, 45, 48, 49, 55, 58, 61, 63, 68, 73—75, 79, 80, 83—85, 95,

101. Bindet er betrukket med perg. fra et sent middelalderligt, latinsk kirkeligt hskr.

Dueholms diplomatarium I.

Herkomst og hist.: Foran i hskr. er indfæstet ^{a)} en meddelelse fra registrator Plesner angående den af ham foretagne udfyldning af lakuner i håndskriftet efter en af Langebek i sin tid tagen afskrift. ^{b)} meddelelse fra bibliotekar. justitsråd C. Bruun ang. tilbagelevering af nogle (10) i det store kgl. bibliotek fejlagtig indlemmede blade af denne codex.

Benyttelse og beskr.: Dueholms Diplomatarium, Kbh. 1877.

2007. AM. 876, 4to. Pap. $20,8 \times 14,7$ cm. 178 bl. (incl. sedlen 87). Skr. 1568. Pagineret 1—345. De ubeskrevne blade ved hskrs begyndelse og slutning have lidt meget af fugtighed; slid og pletter have hist og her medtaget dette. Ubeskrevne ere bl. 1^v, 32^r, 108^v, 111^v, 128^v, 176—78 (med undtagelse af en enkelt notits bl. 178^r). Bl. 129^v bærer kun en overskrift. Skindomslag.

„Jordbog paa allt Roskiilde Capit[tels oc domkirckens Indkomft | oc æenthe epthez Kon: Maiestæt | wor aller naadigfte herris | Begieing aff Capittell paa | thett flyteligfte Schieffuen oc offuefeett Anno | mdlxviiij“.

Foran er indfæstet 4 papirsblade (c. 1700) indeholdende indholdsfortegnelse og angivelse af „*Altaria Ecclesiæ Roschildens.*“.

Herkomst og hist.: Under den anførte titel findes to tinglæsnings påtegninger daterede henholdsvis „Thune herriitz ting A° 95“, og „Thudtzeherrits ting Den 11 October 1645“; under den sidste er anbragt et påtrykt vokssegl. Bl. 178^r bærer en græsk sentens. På omslagets inderside har Arne Magnusson skrevet „*Arnas Magnæus possidet*“.

Benyttelse og beskr.: Giellerup, J. D. Jersin, Kbh. 1868—70.

2008. AM. 877, 4to. Pap. $21,2 \times 15$ cm. 48 bl. Skr. 1527. Helt ubeskrevne ere bl. 17—20, 27, 29^v—36; bl. 4^r, 7^v, 9^r, 11^v, 12, 23^v. bære kun overskrifter. Beskadigede foruden ere bl. 37, 45, 46. Bindet er betrukket med perg. fra samme hskr. som AM. 875, 4to. Adskillige lakuner.

Dueholms diplomatarium II.

Herkomst og hist.: Ang. hskrs alder se årstallet 1527 bl. 39^r og 47^v. På den opr. ubeskrevne bagside bl. 48^r er foruden nogle latinske religiøse sentenser

skrevet navnene „Abell Anderfsdatter“ og „Erlig og wellbwrdige fru Ellen S. Thygge Sannnbergs“. På forsiden bl. 17 har Arne Magnusson skrevet „Multa defunt“.

Benyttelse og beskr.: *Ducholms Diplomatarium, Kbh. 1877.*

2009. AM. 878, 4to. Pap. 21×15 cm. 19 bl. 15. årh. Papiret hensmulrende og beskadiget af fugtighed. Ubeskrevne ere bl. 1^r, 2^r (en sentens), 17—18^r, 19^v. Efter bl. 19 følger et stort antal ubeskrevne blade. Rødt læderbind med spænde. Bl. 1 stærkt beskadiget; af de følgende er særlig bl. 2 slidt i marginen.

Catalogus reliquiarum conventus fratrum minorum Roskildensium.

Til registret slutter sig en fortegnelse over den Franciskanerkirken i Roskilde tilståede indulgens (bl. 2^v), og af lignende optegnelser synes bl. 18^v—19^r at optages; bl. 3^r er udfyldt med et kalendarisk skema.

Herkomst og hist.: Bl. 1^v bærer foruden nogle mindre optegnelser følgende notits „Liber pro Conuentu fratrum Minorum | Roskildis Et sunt ille reliquie in diuerfis | vasis quamuis multe reliquie mutata | sunt de vno vase ad aliud | [et] plura vasa ablata sunt | [n]on tamen reliquie sed in alijs | vasis posite sunt.

Multa etiam nomina deperdita | sunt et vetustate corrupta“.

Benyttelse og beskr.: *Sml. Scriptores rer. Dan. VIII, s. 269 ff.*

2010. AM. 879, 4to. Pap. $20,3 \times 15,4$ cm. 88 bl. 17. århs første halvdel. Skr. af prof. Brochmann. Håndskriftet har lidt af fugtighed; fra bl. 68 er marginen delvis bortskåret; bl. 81 ff. stærkt beskadigede. Bl. 61^v er ubeskrevet, bl. 88^v fastklæbet til et yngre smudsblad.

Fortegnelse over **Københavns universitets**, af kong Kristian III. dette tillagte **jordeskyld i København.**

Herkomst og hist.: På en vedlagt seddel har H. F. Rørdam noteret „Dette håndskrift er skrevet med M. Johannis Erasmi Brochmani (Prof. Hafn.) Haand“.

2011. AM. 880, 4to. Perg. $19 \times 12,5$ cm. 25 bl. Skr. 1456 og ff. år. Stærkt medtaget af fugtighed. Bl. 4—5^r, 11^v—12, 16^v—17^r.

18–24 ubeskræne. Det med skind betrukne og med spænder forsynede bind er indvendig betrukket med pergament.

Fortegnelse over ridder Hartvig Krummediges norske jordegods 1456 ff. år.

Bindets forreste inderside er betrukket med et brudstykke af et norsk pergamentsdiplom. Mindre optegnelser findes så vel på en forrest i hskr. vedhængende pergamentstump som på bindets bageste inderside.

Herkomst og hist.: Bag i hskr. på bindets inderside står „Mutus magister Michael Andree Fionenfis“ (17. årh.).

Benyttelse og beskr.: Smlr til det Norske Folks Sprog og Hist. VI, Chrania 1839 (fejlagtig cit. 879, 4to).

2012. AM. 881, 4to. Pap. 25 × 21 cm. 149 bl. 17. årh. Pergamentsomslag. Forneden er codex gennemtrukket med rød silketråd, der med tre laksegl er fæstet til omslaget.

En af Gregers Krabbe og Mogens Høegh år 1622 udført fortegnelse over de på Aggershus slot forvarede breve — i en af Gerard Treschow og Niclas Orleff attesteret afskrift.

Herkomst og hist.: De omtalte, bag i hskr. forekommende seglastryk tilhøre utvivlsomt de to attestanter. På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Denne bog kiöbte ieg Arnas Magnufsen paa EtatsRaad Roltgaards auction, i Februario 1726. og itaar den i Catalogo auctionis N° 709“.

2013. AM. 882, 4to. Pap. 19 × 15,8 cm. 153 bl. 17. århs 1ste halvdel.

‘NOR-D-RIGIS Foꝛdum Enne-wolde Konningers Eigentlige Stamme ock Herkomft Foꝛneme Bedriffte: Regierings Aazinger Dødelig Affgang Fra .. 878 .. thill Kong Olluff .. 1387’.

En under Kristian IV.s regering forfattet krønike over de norske konger fra Harald hårfager til Olav Håkonssøn (incl.), i århogsform, hver konges regering inlledet med et vers, hvori kongen indføres talende.

Ved krønikens begyndelse (bl. 11^r) findes en pennetegning af Norges våben med tilhørende vers.

2014. AM. 883, 4to. Pap. $20,1 \times 14,5$ cm. 131 bl. (+ forsatsbl.). Skr. 1573. Forsatsbladets inderside og (opr.) 131^v ubeskrevne. Bl. 4 beskadedigt i marginen. Bindet er betrukket med perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

„Denn norfke krø|nicke“.

Under titlen følger en latinsk forklaring over „Cronologia feu Cronicon“, underskreven „M: St: | 1573“.

Bl. 130—31^r optages af „Regifter paa alle the kongers naffne fom findis | y thenne Bog“ — efterfulgt af årstallet 1573.

Indholdet er den under Jens Mortensens navn 1594 udgivne oversættelse af de norske kongesagaer indtil Håkon Håkonssöns død, den samme som findes i AM. 94—97, fol., og som i virkeligheden skyldes lagmanden i Bergen Mattis Størssön († 1569).

Herkomst og hist.: På forsatsbladets forside genfindes titlen ovenover et kronet, på en cirkel hvilende kors; under dette et hjerte omgivet af bogstaverne
ET ID
IV EF. Derefter følger et latinsk valgsprog, hvorunder står „ $\pi\tau\eta\mu\alpha$ Truideri Biernonis“ (c. 1600).

Benyttelse og beskr.: Norske Magazin I, s. XII—XIII; G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 266—74; Norsk Hist. Tidsskr. II, 5 (1886), s. 271—72.

2015. AM. 884, 4to. Pap. $19,8 \times 15$ cm. 141 bl. 16. århs slutning. Bl. 2—7 ere ubeskrevne, til betegnelse af en lakune senere indsatte blade. Bindet er betrukket med beskrevet rg. fra et sent middelalderligt, latinsk kirkeligt hskr.

De norske kongesagaer, til og med Håkon Håkonssöns saga i Mattis Størssöns oversættelse.

Titelblad mangler, ligeså register; i øvrigt stemmende med foregående nummer.

Bl. 141^v, der er overklæbet, har båret nogle gudelige vers.

Benyttelse og beskr.: Norske Magazin I, s. XII (fejlagtig cit. 885); G. Storm, Snorre Sturlassöns Historieskrivning, Kbh. 1873, s. 266—74.

2016. AM. 885, 4to. Pap. $20,5 \times 16,1$ cm. 129 bl. 17. århs beg. Bl. 13, 24, 102—3 ere indsatte for Arne Magnusson til udfyldning af

lakuner (skrevne af Hans Becker). Hist og her i marginen findes aftegnet våbenmærker og lign. (bl. 62^r Islands). Forgyldt snit.

Absalon Pederssöns Norges beskrivelse.

Herkomst og hist.: Foran er indsat et dobbeltblad med påtegning af Arne Magnusson, der oplyser om lakunernes udfyldning, skriftets forfatter og tilføjer „Dette mit Exemplar kiöbte ieg paa Geheime Raad og Vice Stadt-holder Gabels auction. Var det da i Saphian [rettet for rödt bind], som hafde veret fkiönt beredt, men var fordervet. uden paa samme bind floed med fölf [rettet for forgyldte] bogstaver. CHRISTOFER | WRNE | M.DC.XXX“.

Benyttelse og beskr.: Suhms Smtr II, s. 33 ff.; Norske Magazin I, s. 68 ff.

2017. AM. 886, 4to. Pap. $20,5 \times 17,2$ cm. 64 bl. 18. århs beg. Bl. 1^v, 48^v, 64^v ubeskrevne.

„Norriges Riges | med de | Dertil fordum og nu hörende Landes | Korte dog historische beskrivelse | forhen udi Pennen forfattet | ved | Mag. Absolon Pederfön | fordum Lectore Theologiæ og fiden Slots | Prædikant i Bergen | og nu paa nye efterfeet | Samt | til trykken befordret | af | I. Wielandt“.

Samme værk som foreg. nr, men i et til udgivelse bestemt, renskrevet eksemplar.

Herkomst og hist.: På en indklæbet seddel er skrevet „Dette remit|teres til Professoris Historiarum censur | P. Horrebow“.

Benyttelse og beskr.: Suhms Smtr II, s. 34 ff.; Norske Magazin I, s. 67.

2018. AM. 887, 4to. Pap. $21 \times 18,8$ cm. 46 bl. 17. årh. Bl. 1^v ubeskrevet.

„NORVEGIA.“

En i tre kapitler inddelt afhandling om Norge som arverige, med en forudskikket topografi af landet. Latin.

2019. AM. 888, 4to. Pap. $21,7 \times 16,8$ cm. 326 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 2, 119—20, 199—200, 326^v ubeskrevne.

‘Den Wiitberönte i fordum Dage Kongelige Residentzis oc endnu høy-privilegerede Kiøb- oc Handel-Stad BERGEN udi

Norrige. Hendis Fuldkommelige Befkriffvelse eller Hiftorie . .
 Aff atkillige Böger oc Manufcripter med allerftörfte flid
 fammenfancket oc fkræffvet aff den fom er fød i Bergenn
 Ed. Ed. Norveg. Berg. oc endnu er Schol. Bergen. Con
 Rect.' (v: *Edv. Edvardsen*). I—II part.

Herkomst og hist.: På foden af titelbladet står „W⁽²⁾ de Tonsberg“.

2020. AM. 889, 4to. Pap. $19,5 \times 15,8$ cm. 186 bl. 17. årh. Stærkt beskadiget af borebiller. Bl. 49—85 ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—48. „CRONICA | Oder Aber | Kurtze Beshreibunge
 der | Stad Bergen In Norwegen | Item Von Ab- vnd Zu | Neh-
 munge der | Stadt Bergen | in Norweigenn“.

Er en tysk oversættelse af Herluf Lauritssøns Bergens Fundats (1580—83) med tillæg af Mikel Hofnagels optegnelser.

2) Bl. 86—186^r. 'De Nordische Sauw'.

Benyttelse og beskr.: Norske Magazin I, s. 515, II, s. 3, 167.

2021. AM. 890, 4to. Pap. 16×21 cm. 104 bl. 17. århs beg. Bl. 100^v—101 ere ubeskrevne; bl. 102—104 udgøres af et af Arne Magnusson udarbejdet register. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra latinske ritualhskr.

„EXTRACTA | De? Wenndischenn Vnnd Hannfe | Stette, ihn
 denn Reichenn Dennemaꝝc|kenn wnndt Norwegenn habenden
 gemeinne vnd sonderbaren Privilegien, ihn de? | Ordnung wie
 fie nach Ahnweifung | Des Prothocols Anno 1600 in | Oc-
 tobrij zu Lubech Pro|duceit wordenn Gefetzet“.

Bl. 102—104. „Index Privilegiorum“.

2022. AM. 891. 4to. Pap. $20,4 \times 15,9$ cm. 91 bl. (+ forsatsblad). 17. århs sidste halvdel. Titelbladets initial er koloreret og prydet med blomsterslyngninger, titlen delvis rød. Bindet er betrukket med perg. fra en latinsk messebog med noder.

„Cronica, | Oder | Kurtze Hiftorische auff|zeichnung vnd
 Bericht, | Von Erbauung, Item von ab vnd zunehmung, der

Stadt Bergen | in Norwegen, Darbei den verner | Meldung, vnd Bericht, von Anfang | vnd zuwachfung, Des Itzo ftehdenn | Teutſchen Contors, ſtuck|weiſe Gefchen Soll, | Vnd wafs Sonderliches Iahrlichs paſſeret iſt, | Bifs Anno: 1670:“.

Forsatsbladets inderside bærer en tegning af Bergens våben(?): slottet, hvorunder 7 kugler til betegnelse af de syv omgivende fjælde; ovenover et tilhørende vers.

Indeholder en tysk oversættelse af Herluf Lauritssøns Bergens Fundats med tillæg af M. Hofnagels optegnelser (yngste notits 1676).

Benyttelse og beskr.: *Suhms Smlr II, 2, s. 126 ff.; Norske Magazin I, s. 515 II, s. 167—68.*

2023. AM. 892, 4to. Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 23 bl. C. 1700. Skr. af Ásgeir Jónsson. Af bl. 18 er kun godt og vel én linje beskrevet. Bl. 1^r bærer marginalia af Torfæus.

O. Sperlingii Boreas, cap. V et VII.

Indeh. „De Iotis, Iotunheimis, Iettis, qvod fint veri Gothi“, „De Metallis Borealiū“.

Bl. 1^r i marginen findes noteret „NB. Dette er det 5te og 7de Capit. af Ott. Sperlingii Boreas, som er trykt in 8vo Hafn. 1707“.

2024. AM. 893, 4to. Pap. $19,5 \times 16$ cm. 182 bl. 17. århs 1ste halvdel. Forfs autograf. Bl. 2^v, 8—15, 23^v—28, 32—41, 48—53, 59^v, 61—66, 70—79, 83—92, 95—105, 108—16, 120—29, 136—42, 147—55, 161—68, 178, 179^r, 180 ubeskrevne.

„Visitationes | diversis temporibus ador | natæ ab anno 1617. | per | Nicolaum Simonis | Glostrupium Sup. AH (sammenslynget) mpp“.

Den pågældende på Dansk og Latin skrevne visitatsbog omfatter Aggershus stift for årene 1617—35.

Forudskikket er (bl. 1^v—2^r, og ikke indbef. i hskrs ældre, sidevise paginering) en fortegnelse over stiftets distrikter. Efter hskrs slutning følger (bl. 181—82) et alfabetisk register.

[AM. 894, 4to. „Beretning om Finnerne og Finnernes (faa kaldede) Gan exigui momenti“ mangler.]

2025. AM. 895, 4to. Pap. $20,4 \times 16$ cm. 78 bl. 17. årh. Bl. 78^v ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

'Die Nordfche Saw'.

Forf. c. 1584. Omhandler forholdene i Norge, særlig i Bergen. I indledningsverset er ovenstående navn indeholdt. Bl. 1^v optages af en pennetegning, fremstillende en med et langt, tilbagebøjet horn forsynet so, bl. 6^v er en hönsekurv aftegnet.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Denne Norfke Sou var indbunden bag ved Hofnagels Bergens Beskrivelse (A. M. 891, 4to ?), og ere de begge fkrevene med den samme haand“.

Benyttelse og beskr.: Suhms Smlr II, 1, s. 1 ff.; Norske Magazin II, 2.

2026. AM. 896, 4to (har en tid været opført som Addit. 271, 4to). Pap. $20,4 \times 16,4$ cm. 150 bl. (folieret 1—96 og 1—54). 17. århs 1ste halvdel. Bl. 1^v, 96^v, 97^v og 150^v ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

Indhold:

1) Bl. 1—96. **'Die Nordfche Sauw'** — samme skrift som foreg. nr.

2) Bl. 97—150. „**Chronica oder aber Kürtze | Histo:rische: (sål.) aufzeinung vndt Bericht, | Von erbawung, Item ab: vndt Zunehmung der Stadt Bergen in Norwegen.** Dabey das ferner meldung vndt bericht von anfang | vndt Zuwachfung des itzo | stehenden Teütichen | Cunthors Stücks|weise gefchehen | foll“. o: Tysk oversættelse af H. Lauritssöns Bergens Fundats med tillæg af M. Hofnagels optegnelser (til 1622).

Foran er indklæbet 5 blade, der sandsynligvis have været forsatsblade under en ældre indbinding, beskrevne med:

^{a)} „Pehnix der edle Vogel wert“ — et tysk digt med overskrift „Ein Ander Reim“, 2 blade.

^{b)} Privatoptegnelser. 3 blade. (Se herkomst og hist.)

Herkomst og hist.: Af to foran indklæbete sedler indeholder den ene følgende notits af Arne Magnusson „bekommet 1721. af Monsieur Johan Brøger“, den anden — plattysk, af år 1637 — godtgør en overdragelse (af dette håndskrift?) fra Carsten Meyyer til Jacob Jansen. Den nævnte Jacob Jansen skyldes de på de ovenanførte tre blade forekommende privatoptegnelser, alle plattyske. De dreje sig om spillegæld, familiens mærkedage (særlig døds-

dage), hovedpunkter af hans eget liv: nogle religiøse optegnelser ere senere overstregede.

Benyttelse og beskr.: Suhms Smtr II, 1, s. 1 ff.; II, 2, s. 126 ff.; Norske Magazin II, s. 3, 167.

2027. AM. 897, 4to. Pap. $20,3 \times 15,7$ cm. 113 bl. C. 1600. Røde overskrifter.

Bl. 1^v, 113^v ubeskrevne. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

„Di Nordtſche Saw“.

Herkomst og hist.: En foran indklæbet seddel (vistnok rest af et ældre forsatsblad) indeholder følgende påskrift „Dene bog hör mig lisbett bryfke thill med rette oc bleff mig giuen aff hans glad laumand ij bergen 1622. Lisbett bryfke egenn hand“.

Benyttelse og beskr.: Suhms Smtr II, 1, s. 1 ff.; Norske Magazin II, s. 2 ff.

2028. AM. 898, 4to. Pap. $19,8 \times 15,5$ cm. 218 bl. Skr. 1561—62. Bl.

1—49^r uldstyrede med røde marginalhenvisninger, initialer, kolumnetitler, overskrift, bl. 1—47 med rød foliering 2—48 (under hensyn til et forang. smudsblad). Bl. 218^v ubeskr.

Olai Petri Svenska Chrönika.

Overskrift „Allom them fom thenna Crönecka lälfande eller hörande warda önfk|a: iagh Olauus Petri predi|kare i Stocholm fanhete|nes kundfkapp“.

Herkomst og hist.: Så vel ved fortalens som ved hskrs slutning (bl. 10^r og 218^r) findes bogstaverne Æ. V. M. V., ledsagede henholdsvis af årstallene 1561 og 1562.

2029. AM. 899, 4to. Pap. $19,8 \times 16$ cm. 478 bl. 16. årh. Hovedsagelig

to forsk. hænder. Ved hskrs begyndelse røde initialer eller åben plads for disse; senere hele begyndelsesord eller -linjer skrevne med rødt blæk. Bl. 23—24 ubeskrevne. Hist og her, navnlig i begyndelsen, samtidige marginalnoter.

Indhold:

Gamla eller Eriks-krönikan (bl. 1—22^r).

Derefter, i fortsættelse af hinanden

Nya eller Karls-krönikan og

Nya krönikans fortsättningar eller Sture-krönikorna (hvor dog tredje afdelning ved en åben plads er adskilt fra det nærmest foregående).

Bl. 22^r er ubeskrevet med undtagelse af 1½ linje — som det synes — lønskrift.

Benyttelse og beskr.: Svenska Medeltidens Rim-kronikor III. Stockholm 1867—68, s. 264—65.

2030. AM. 900, 4to. Pap. 21,3 × 17 cm. 161 bl. C. 1700. Bl. 48 og 103 samt en del enkelte sider ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—56. '**Catalogus veteris bibliothecæ**'. 2: Fortegnelse over de det gamle universitetsbibliothek år 1603 tilhørende trykte bøger.

2) Bl. 57—161. „**CATALOGUS | LYMUICANÆ | BIBLIOTHECÆ**“, dateret 1654—55.

Benyttelse og beskr.: S. B. Smith, Om Københavns Universitetsbibliothek før 1728, Kbh. 1882, s. 10, 18, 85, 98.

2031. AM. 901, 4to. Pap. 23 × 18,4 cm. 271 bl. (incl. forsatsblad og titler). Skr. 1689. Bl. 238 samt nogle enkelte sider ubeskrevne. Med forbigåelse af bl. 1—3 pagineret 1—535.

„**DESIGNATIO | LIBRORUM | BIBLIOTHECÆ | ACADEMIÆ HAFNIENSIS | QVORUM | CATALOGUS | IMPRESSUS NONDUM EXSTAT**“.

Indeholder:

„**LIBRI | A | REGE CHRISTIANO QUARTO | DONATI**“. Bl. 3—74.

„**BIBLIOTHECA | BROCHMANNIANA**“. Bl. 75—237.

'**INVENTARIUM** Som blef giordt, paa hvis der fantis ey at være optegned, eller bragt under nogen viffe Catalogum, Paa det Kongl. Academiets Bibliothec . . effter Sl. D. Thomæ Bangii Dödelig afgang . .' (1662). Bl. 239—71.

Herkomst og hist.: På foden af titelbladet bl. 2^r står „Descriptus Hauniæ M. DC. XIC. impentis Friderici Rostgaard“. På indersiden af forsatsbladet (bl. 1^v) findes foruden en indholdsfortegnelse følgende egenhændige notits af Rostgård „Amico Integerrimo DNO. ARNÆ MAGNÆO Fridericus Rostgaard dono dedit“.

Benyttelse og beskr.: S. B. Smith, Om Københavns Universitetsbibliothek før 1728, s. 20, 21, 39, 41, 136 ff.

Hermed endes kvart-numrene i den gamle katalog.

2032. AM. 902 a, 4to (forhen Addit. 98, 4to). Perg. $20 \times 15,4$ cm. 104 bl. Skr. 1427 (med nogle senere tillæg). Bl. 1^v—4, 5^v—6^r, 7^v, 12^r, 17^r, 18^v, 28^v, 33, 36^v, 39^v, 44, 49, 53^v, 59^r, 60^v, 62^v, 66^v, 68^v—69^r, 74^r, 81^v, 86^v, 101^v—104^r ubeskrevne. Bl. 67—70, særlig det sidste, beskadigede. Bindets indersider ere betrukne med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

Munkalifsbók ∅: Bréfabók Mikjáls klaustrs í Björgvin.

Udgivet under titlen „Codex Diplomatarius Monasterii Sancti Michaelis, Bergensis Dioecesis, vulgo Munkalif dicti“ af P. A. Munch, *Chronicæ* 1845.

Herkomst og hist.: „Anno dñj. 1561 Thenn 5 Octobris Bleff Thenne bog mig anttuordet aff Balltzer Lundt“ står skrevet bl. 1^r; om Arne Magnussons benyttelse af håndskriftet vidne forskellige marginal-antegnelser.

Benyttelse og beskr.: Foruden at være udg. ved P. A. Munch (med to facsim. og gengivelse af et segl eller bomærke) findes indholdet aftrykt i *Dipl. Norv. XII*, — ligeledes benyttet i *Thorkelins Dipl. Arna-Magn.*; *Dipl. Isl. II*, s. 191, 330, 350, 357.

2033. AM. 902 b, 4to (forhen Addit. 99, 4to). Perg. og pap.

I (Perg. $17,8 \times 13,7$ cm. 19 bl. 15. århs slutning — med nogle senere tilføjelser. Ender defekt).

Munkalifsbókar viðauki ∅: Skrá yfir eignir Mikjáls klaustrs í Björgvin.

Udgivet under titlen „Registrum prædiorum Munkalivensium“ som appendix til den under foreg. nr nævnte *Codex Diplomatarius Monasterii Munkalivensis*.

Vedlagt er en af Arne Magnusson udført afskrift ($16,8 \times 10,7$ cm. 19 bl.).

Så vel af A. M.s oplysninger på et tilhørende omslag (Latin) som af de tilsvarende på et foran i membranen indlagt oktavblad (Islandsk) fremgår, at denne i sin tid har tilhørt den sælandske landsdommer H. Parsberg, senere etatsråd J. Rosencrantz og kgl. råd O. Sperling.

Foruden at være udg. ved P. A. Munch. l. c. p. IV, VI, 192 ff. (med et facsim.) findes et aftryk i *Dipl. Norv. XII*, s. 222 ff.

II (Pap. Ender defekt).

‘Jarðabók Munkalifs klaustrs — Munkeliv klosturs jordebog, 1463’.

a ($21 \times 16,8$ cm. 12 bl. C. 1700). En af Arne Magnusson udført afskrift.

β ($16,8 \times 11$ cm. 24 bl. Skr. 1715). En for A. M. udført afskrift.

Så vel af en foran i *a* indfæstet seddel som af et til *β* hørende omslag fremgår, at originalen har tilhørt landsdommer H. Parsberg. *β* er afskrevet efter en af A. M. i sin tid for justitssekretær Bartholin udført afskrift, *a* 1718 nøjagtig jævnført med den Bartholinske afskrift.

Aftrykt Dipl. Norv. XII.

Vedlagt er en egenhændig fortegnelse af A. M. over „Munkalifs abotar“ samt følgende notits „Þetta kom fra Islandi 1720. Eg kann þess nu án ad vera“.

Aftrykt Dipl. Norv. XII, s. 196 ff.

2034. AM. 902 c, 4to. Pap. $22 \times 15,7$ cm. 68 bl. 16. århs sidste halvdel. (Bl. 48—51, særlig hånd og vistnok senere udfyldte, skr. 1579.) Bl. 6^v, 19, 27^v—29, 44^v, 68^v ubeskrevne. Papiret er slidt og på nogle steder repareret. Bindet betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk tospaltet kirkeligt hskr. Hist og her senere an-
tegnelser.

Jordebog over kongsgodset på Island.

Indeholder en til brug for de kongelige lensmænd affattet fortegnelse over krongods — deriblandt klostergodset og det efter biskop Ögmundur Pálsson og Jón Arasons sønner inddragne gods — med angivelse af hver gårds fulde afgift.

Sml. Antiqu. Tidsskrift 1846—48, s. 118.

2035. AM. 903, 4to. Pap. $22,5 \times 15$ cm. 90 bl. Delvis tospaltet. 15. årh. Defekt, beskadiget og i høj grad hensmulrende.

Indhold:

- 1) Bl. 1—17. **Vocabularium Græco-Latinum.**
- 2) Bl. 18—88. **Eqvivoca** (vel synonyma) **Mathæi.** Dette navn bør måske antages at tilkomme den hele samling af tildels uordnede blade. bl. 42^v nederst står „Explicit equivoca mathæi“, bl. 88^r „Explicit fynonima Anno domini m^o cd^o xxii^o in fabbato pentecostes“.

Bl. 89 indeh. Forklaringer af grammatiske kunstord — i latinske memorialvers.

Vedlagt er bl. 90: Fragment af et af Gregors skrifter (over Ezechiel?).

2036. AM. 904, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 31 bl. C. 1700. Skr. af eller for Arne Magnusson. Bl. 9—10, 16—17 helt ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 2—8^r (Skr. af Ásgeir Jónsson på bladenes indre kolonner, rettet af A. M.). **Prologus Ólafs sögu helga** — efter Bæjarbók.

På omslaget (bl. 1^r) giver A. M. oplysning om afskriften.

2) Bl. 12—15^r. **Prologus Ólafs sögu helga** — efter AM. 325 V, 4to.

Tilsvarende oplysninger om afskriften som ved stykke 1.

3) Bl. 18—21. **Latinsk oversættelse af Kongespejlet** — fragment.

Aftrykt i *Arkiv for nordisk Filologi* I, 110—12.

4) Bl. 22—30. **Ættartölur 'úr fragmento Þórdar sögu hreðu'**.

2037. AM. 905, 4to. Pap. $21,2 \times 16,7$ cm. 42 bl. C. 1700. Skr. af eller for A. M.

Indhold:

1) Bl. 1—13. **Fortegnelse over de efter N. Krag's død 1602 til universitetsbibliotheket afleverede håndskrifter.** *Latin.*

2) Bl. 14—41. „**Catalogus | librorum Manuscriptorum | Domini Christiani Wormii, | Sælandiæ Episcopi**“.

„Dominus Thomas Bartholinus Anno Chrifiti 1714. hunc mihi communicavit“ bemærker Arne Magnusson på omslaget.

3) Bl. 42. **'Tractatus Msti in bibliotheca W. Wormii'**.

Benyttelse og beskr.: 1) S. B. Smith, *Om Kjøbenhavns Universitetsbibliothek før 1728, Kbh. 1882, s. 112—21 (aftrykt).*

2038. AM. 906, 4to. Pap. $21,3 \times 16,6$ cm. 14 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 4, 10, 14 helt ubeskrevne.

Indhold:

Værdiberegninger og lign. (jordetakst, bøder).

„*Qvi jurat super librum*“ etc.

Danmarks herreder (8vo).

Om abildgårde, kålgårde osv.

Alle disse småstykker ere afskrevne efter ældre kilder, nogle vare optegnede i en trykt skånsk lovbog af år 1505, andre ere uddragne „ex chartis Cornelii Hamsfortii Minoris“.

2039. AM. 907, 4to. Pap. 21,8 × 16,8 cm. 13 bl. C. 1700. Skr. af eller for Arne Magnusson. Bl. 2—5 sammenfoldet folio (egl. 33 × 21,5 cm.).

Indhold:

1) Bl. 2—5^r. **Skånske kirkelov i latinsk oversættelse** — ifg. A. M.s notits på det tilhørende omslag afskrevet „Ex Codice Membraneo in 4to. ex Bibliotheca Ottonis Comititis Rantzovii“.

2) Bl. 7—10. **Anonymi Chronicon Danicum 1130—1300.** Aftrykt Script. rer. Dan. IV, 225—30.

3) Bl. 12—13. **Annalistiske excerpter for årene 1143—1412.** Latin — „ex quadam pervetuſta Svecorum hiftoria decerpta funt“. Sml. Script. rer. Dan. I, 387—90.

2040. AM. 908, 4to. Pap. 21,5 × 17 cm. 15 bl. 17. århs slutning. Forsk. hænder. Vekslende størrelse, delvis sammenfoldet folio.

„**Document um | Stadarfells kirkiu f'kulld**“ — sål. den af Arne Magnusson skrevne omslagstitel.

Dokumenterne angå en i årene 1689—90 rejst fordring i et dødsbo.

2041. AM. 909 A—E, 4to. Pap. C. 31 × 17 cm. C. 1700. Væsenlig skr. af Arne Magnusson. Vekslende format, nogle partier i 8vo.

Arne Magnussons bibliografiske samlinger og optegnelser, mest fra hans ophold i Tyskland (navnlig Leipzig): Literaturfortegnelser, uddrag af bøger og håndskrifter og lign.

A (606 bl.). Excerpter vedrørende Benediktinerordenen: bogtitler og kortere uddrag af bøger og håndskrifter, mest værker henhørende til den historiske og geografiske eller kirkelige literatur, — også etymologiske optegnelser; samlinger til Ungarns historie; om bibliotheker, samt lignende bibliografiske optegnelser; katalog over akademiske disputater fra sachsiske universiteter, alfabetisk ordnede efter forfatternavn; tre latinske disputater fra 17. årh., utvivlsomt alle tyske: om Germanernes oprindelse, vandringer, sprog og lign. *Hovedsagelig Latin.*

B (632 bl.). Literaturfortegnelser og excerpter, navnlig uddrag af en række middelalderlige håndskrifter fra tyske bibliotheker. *Hovedsagelig Latin.*

C (429 bl.). Bogbinderregninger og lign.; kataloger og bogfortegnelser ang. fremmede bibliotheker (incl. manuskripter); hofbibliothekar v. Lambecks testament; samlinger til biskop Apringius' historie. Excerpter ang. Danmarks, Sverigs, Tysklands m. fl. landes historie, særlig den nyere. *Delvis Latin.*

D (359 bl.). Blandede optegnelser af lignende art som A—C; numismatica.

E (overført fra Addit. 109, 4to. 197 bl.). Uddrag af fremmede bibliothekers indhold; uddrag af det trykte skrift 'Rudimentum Novitiorum'. *Latin.*

2042. AM. 910, 4to. Pap. C. 31,5 × 16,5 cm. 17. årh. (og c. 1700). Forskellige indbyrdes uafhængige bestanddele.

1 (8 bl.). **Reikningskapur Skálholts staðar 1547.**

2 (4 bl.). **Fragment af historia ecclesiastica Eusebii — afskrift af brudstykket i AM. 279 a, 4to.**

3 (8 + 6 + 9 + 5 bl.). **Dóma- og kónigsbréfasöfn.** Fire forskellige brudstykker.

4 (7 bl.). **Vilchins máldagi.** Fragment.

5 (7 + 6 bl., det sidste tosp.). **'Bessastaða póstar'** af år 1685. To eksemplarer.

6 (6 bl. *Tosp.*) „Ions Eggertsfonar | vidleitne“ af år 1684 (på *Dansk*), med tilhørende „Andsvar“.

7 (4 bl. *Skr. af Arne Magnusson*). „Um Hezjolps RB: Incerti Auctoris“. Med tillæg af en Tafla yfir meðlag með hreppsómaga forf. af Björn Jónsson på Skarðsá.

8 (11 bl.). 'INSTRUCTION OC ARTICULER Huor effter det Itzlandfke Compagnies Kiöbmænd . . paa Reyfen . . fig fkall haffue at rette oc forholde' (af år 1646).

9 (Blandede fragmenter). ^{a)} To smhg. blade, hvorpå Hafrafellstungu kirkju máldagi 1318 og 1394, samt slutningen af en kgl. forordning af år 1686, ^{b)} Et blad af en lögpingisbók (1657), ^{c)} Et blad indeh. beg. af „Recess kongs Christ. pridia“, ^{d)} Stumper af en skrivelse fra Arne Magnusson ang. islandske forhold (*Dansk*).

Benyttelse og beskr.: Timarit VIII, Rkv. 1887, s. 79, 82 (stykke 7).

2043. AM. 911, 4to. Pap. 21,6 × 16,5 cm. 44 bl. C. 1700. Forsk. hænder. Blandet indhold.

Indhold:

1) Bl. 1—2. „Nomina Studioforum, qui Tychoni Braheo in | infula Hvæna infervierunt“. „Ex charta cujusdam autographa“.

2) Bl. 3—14. To pavebreve, 1458 og 1462. „Ex libro chartaceo Bibliothecæ Academicæ Lipsienfis vitiosè scripto“.

3) Bl. 15—24. Fortegnelse over brevskaaber i universitetets arkiv. *Arne Magnussons autograf.*

4) Bl. 25—34. „Ex MSS. Septimii“. *Skr. af eller for Arne Magnusson.*

5) Bl. 36—44. Biskopperne Graves og Fos', hofprædikant Leths og sognepræst Loibergs „Resolution | Paa trende Pofter, af Hans Kongl | Majeftet for dennem Fremfat anlangende Voris og den Catholifke | Regilion (sål.)“.

2044. AM. 912, 4to. Pap. 21,5 × 17,2 cm. 58 bl. 17. årh. og c. 1700. Forsk. hænder. Blandet indhold.

Indhold:

1) Bl. 1—18. **Brudstykker af dóma- og máldagabækur etc.** (Breve om Mýrar í Dýrafirði, Beretning af ár 1608 om de af Jón Björnsson købte jorder, 'Hóla-kirkju rekar á Tjörnesi', 'Bréf og máldagi Breiðabólstaðar kirkju í Vesturhópi', Býjaskerja-dómur af ár 1640, Kúgildi-antallet på bispegårdene).

2) Bl. 19—20. 'Heitbréf Eyfirðinga', 'Um Jón fyrsta Hólabiskup og um kirkjubygging á Hólum', 'Um gamla sáttmála'.

3) Bl. 21—24. „**Supplicatia Biskups og Prefta i Skalhólts Stifte** | fkrifud Anno 1592“.

4) Bl. 25—26. De kgl. kommissærers åbne brev af år 1707 til alle Islændere, Hospitalet på Möðrufell 1652, Tyendets lønning på bispesædet Hólar 1574 — *alt Islandsk*.

5) Bl. 27—28. „**Supplicatia Islendfkra til Friderics Konungs** | pridia“.

6) Bl. 29—41. „**Copium af frammburdi S. Suikara I | Kaupin-hafn Anno 1606**“ „Sigurðr Einarsson prestur í Rauðasands þingum“ *har Jón Sigurðsson tilföjet som forklaring i marginen.*

Efterfulgt af nogle juridiske undersøgelser („Wmm Barns-willuna“ pp.) og blandede optegnelser af moraliserende natur — alt Islandsk.

7) Bl. 43—49. **Autografiske optegnelser af Björn Jónsson på Skarðsá** (Skipti á Spákonuarfi, Ábótar þingeyra klaustrs, Annalistiske optegnelser).

Har ifg. omslagsnotits af Arne Magnusson tilhørt 'Monfieur Gudmundur Þorleifsson'.

8) Bl. 51—53. **'Dómur um fiskitolla i Bolungarvik'** 1617. *Tre eksemplarer.*

9) Bl. 55—58. Fragment af en **bréfabók**. „Fra Leyr-argörðum“ *ifg. Arne Magnussons påtegning i marginen.*

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. II, s. 318.

2045. AM. 913, 4to. Pap. 21 × 17 cm. 129 bl. (foruden nogle vedlagte tillæg). C. 1700. Forsk. hænder. Blandet indhold. Adskilligt stammende fra Jón Ólafsson fra Grunnavík.

Indhold:

- 1) Bl. 1—10. „**Lijfs Saga Biskupfins Mag^r Brinjulfs | Sveinsfonar.** samantekin af hans Brødur fyni | S^{ra} Torfa Jonsfyni ad Gaulveriabæ“.
- 2) Bl. 11—20. „**Inntak Vyfnana or Grettis Sogo**“. *Forf. 1735 af Jón Ólafsson.*
- 3) Bl. 23—26. „**Háva mäl**“. 73 vers. *Skr. efter 1765. Ender bl. 26^r øverst. Bl. 26^v bærer et vers.*
- 4) Bl. 27—42. **Snorra Eddas II. grammatiske afhandling** med efterfølgende **háttatal** — *efter Codex Upsalensis.*
- 5) Bl. 43—56. **‘HISTORICA DE REBUS ISLANDICIS RELATIO Ad . . DN. OTTONEM KRAGIUM’** 1647, *af Brynolfus Svenonius.*
- 6) Bl. 58—64. „**DE ANTIQVITATIBUS | DANO-BRITANNICIS**“.
- 7) Bl. 65—67. „**Excerpta ex Archivo Vaticano**“ de **Gronlandia**, „communicata à D. Profesfore Malleto Genevenfi“.
- 8) Bl. 69—71. **De Skida Rima**, **Erlendus Olavius** 1736 ad **Io. Grammium**.
- 9) Bl. 73—76. **‘M. Th. Thorlacii responsio ad qvæsita Islandiam spectantia Regis Societatis Anglicanæ’**. „Ex collectaneis Mff. Pet. Septimii in Bibl. Roftgardiana 1741“.
- 10) Bl. 77—78. „**Arnæ Magnæi responfa**“ på visse „**Ott. Sperlingii quæfita**“ *ang. islandsk literatur.* „Ex autographo“.
- 11) Bl. 79—94. **Fortegnelse over munkeordener og klostre i Danmark og Norge.** *Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnarík.*
- 12) Bl. 95—99 (*sammenfoldet folio*). „**Genealogia | Joannis et Erlandi Olaviorum**“. *Dansk.*
- 13) Bl. 101—113 (8vo, *halv bladbredde*). **Latinske sentenser med islandsk oversættelse i ordsprog-form.** Alfabetisk ordnede A-N, hvorefter i alt kun to sentenser følge. *Jón Ólafssons hånd.*
- 14) Bl. 115—20. **Genealogia episcoporum Islandiæ.** *Afskrevet efter Arne Magnussons autograf i AM. 408, 4to.*
- 15) Bl. 121. „**Domb offver D. Christoffer | Dibvad**“ — *ender defekt.*
- 16) Bl. 122. „**Provfternefs Nafne udj Siellands Stifft**“.

Endridere er her vedlagt

^{a)} Forskellige afskriftbrudstykker og lign. (Fra et latinsk kirkeligt hskr., Kong Olavs latinske håndfæstning, Af en købstadsret, Nogle viser af Kormákr fortolkede, Notitser til dansk sagnhistorie).

^{b)} Tre breve fra fremmede lærde til Arne Magnusson, samt en moderne kopi af et brev fra A. M. til Peringskiöld.

^{c)} En samling trykte titelblade, våben, brudstykker af gamle bøger m. v.

Benyttelse og beskr.: ¹⁾ *Snorra Edda III, s. CVIII;* ²⁾ *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 216.*

2046. AM. 914, 4to. Pap. 20,5 × 17 cm. 29 bl. C. 17. årh. Forsk. hænder. Blandet indhold:

Indhold:

1) Bl. 1--6 (*sammenfoldet folio. Skr. 1697*). „Copiur Skridu Klausturs Breffa“.

2) Bl. 7--11 (*c. 1600*). **Brot af bréfabók Guðbrands biskups þorlákssonar.**

3) Bl. 12--16. **Brudstykke af en brevbog. Islandsk.**

4) Bl. 16--18. „Nockrar Greyner samanþkriffadar vmm Kuennanna Bænbuðar Tyma. Aff Hezra Biniulffe Sueynfsyne“.

5) Bl. 19--21. **Brudstykke af en samling kongebreve. Islandsk.**

6) Bl. 22--29 (*18. århs beg.*). **Aktstykker i afskrift (Dansk)**

^{a)} Tre kongebreve til C. Walkendorf henholdsvis om sejlads på Færøerne (1578). Island (1588), Grönland (1579); ^{b)} To Dokumenter (1647 og 1667) ang. N. Trolles legat til skolen på Færøerne.

2047. AM. 915, 4to Pap. Vekslende format, væsl. 8vo og mindre. 79 bl. og stykker. 18. årh.

Sigillerne til Thorkelins Diplomatarium Arnamagnæanum.

Heri også adskillige original-tegninger fra Arne Magnussons samling af sigil-afbildninger med tilhørende notitser.

2048. AM. 916, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 165 bl. C. 1785. Skr. af M. Ketilsson.

Adversaria Eddica M. Ketilsonii.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CX.

2049. AM. 917 a—b, 4to. Pap. C. $21,5 \times 17$ cm. 752 (454 + 298) bl. samt titelblade. 2 voll. Skr. c. 1730 af præsten Eyjólfur Jónsson.

'Saga þess dýra guðsmanns dr. Martini Lutheri'.

Oversat fra Tysk til Islandsk af sira Eyjólfur Jónsson til Vellir i Svarfaðardalur.

Er skænket til den AM^{ske} samling af pastor Th. Gudmundsson (Þorgeir Gudmundsson) år 1839.

2050. AM. 918, 4to. Pap. Blandet indhold.

1 (20×15 cm. 8 bl. 16. årh.). **Sveriges landslag.** Fragment.

Beg. „ogifft är i landhona“ (Konungs B. X), end. „ælla dylie med ze.“ (Giptamala [Gifto] B. II).

2 (33×21 cm. 2 bl. med tilhørende indfæstet seddel. 16. årh.).

Regnskab over proviant og kreaturer m. v. *Brudstykke.*

3 ($33 \times 21,2$ cm. 1 bl. 17. årh.). **Et underligt syn,** åbenbaret d. 1. aug. 1657 for M. Arent Hammersmid ved Vestfosen på Egger.

Nedskrevet af „Lauritz Jörgensen“ i 'Haags Prestegaard paa Egger d. 25. Jan. 1658'.

2051. AM. 919, 4to (tidligere indlemmet i Addit. 109, 4to og 110, 4to). Pap. $21 \times 16,7$ cm. 83 bl. C. 17. årh. Forskellige bestanddele. Nogle ubeskr. blade.

Indhold:

1) Bl. 1—5. **'ARNAE MAGNAEI correctiones et emendationes in Lindenbrogii scriptoribus septemtrionalibus'.**

2) Bl. 7—30 (skr. af eller for Arne Magnusson). **'Excerpta Catalogi Bibliothecæ Reginae Christinæ'.** Efter en Rostgård tilhørende original.

3) Bl. 32—40 (*c. 1600*). „**D. A. RIVINI PRÆFATIO | IN | PETRUM DE RIGA**“.

4) Bl. 42—45 (*A. M.s autograf*). Hessel Gerretss. til Theodorus Rodenborch, ang. **kort over Danmark, Norge og Sverige**, Amsterdam 3.8.1628. *Hollandsk skrivelse*.

5) Bl. 47—51 (*skr. for A. M.*). Joh. Widekindi, En versificeret lykønskning til J. Stiernhöök (1674), samt dennes takskrivelse. *Latin*.

6) Bl. 53—55. G. Sorterup ad C. Wormium, Interpretatio numismatis aurei cum literis Runicis.

7) Bl. 57—59 (*skr. for A. M.*). Om en guldpenny med runeskrift. *Anonym brevkopi*.

8) Bl. 59—61 (*A. M.s autograf*). En forordning af Karl IX. om postvæsenet. *Svensk*. 'Ex impresso'. *Ender med betegnelse for lakune i originalen*.

9) Bl. 63—64 (*A. M.s autograf*). Genealogiske optegnelser om familien Wibe.

10) Bl. 65 (*skr. for A. M.*). Chr. Goldbach ad T. S. Bayerum, De codice Ulfilano Upsalensi.

11) Bl. 66—83. Arne Magnusson, Om bogudlån, bogtitler og lign.

2052. **AM. 920, 4to**. *Pap.* 22 × 17,7 cm. 258 bl. 19. årh. *Skr. hovedsagelig af stip. Arnam. Steingrímur Thorsteinsson, nogle stykker dog af stip. Arnam. Þorvaldur Bjarnarson og cand. mag. Benedikt Gröndal. Nogle ubeskr. blade.*

Delvis afskrift af kvart-håndskrifterne AM. 489, 556, 567, 594, 603, 621, 640, 643, 649, 651, 655, 656, 657, 662, 713, 720, 721, samt 148, 8vo og 489, 12mo.

Større partier navnlig af 657 og 713.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island. s. 43, 45—49, 53, 55, 64, 66, 67, 76, 82, 88—92, 97, 100, 236, 277, 322.

2053. **AM. 921, 4to**. *Perg.* Strimler, stumper og enkelte blade (hele eller beskadigede). *Forreges lejlighedsvis.*

I (34×26 cm. 1 bl. Tospaltet. C. 1600; forsiden næsten ulæselig ved slid. Bladets øvre del beskåret på begge sider).

Njáls saga. Fragment.

Bl. 1^v beg. „vottar bæri“, ender „vornina | Eyolfur Gieck“.

Aftrykt i *Njála* II, 707—12.

II (25×8 cm. 1 bl. Tospaltet, men 1ste kolonne næsten helt bortskåret. C. 1400. Bladets ene side viser nu kun enkelte utydelige spor af senere antegnelser).

Saga Ólafs konungs hins helga Haraldssonar — brudstykke af prologen.

Efter prologens slutning følger nogle med rødt blæk skrevne linjer, som Arne Magnusson nedenunder har forsøgt at afskrive. På et tilhørende omslag udtaler han den formodning, at bladets forside altid har stået blank og prologen været ufuldstændig: bladet har han fået 1704 „af Monfr. Magnuſe Biörnsſyne ä Störa hôle“.

III ($15,7 \times 9,3$ cm. 1 bl. C. 1400. Beskåret på siderne).

Latinsk grammatik på Islandsk. Brudstykke, indeh. konjugation af verbet *amo*.

Aftrykt af dr. B. Ólsen i III. og IV. gramm. afhandling i Snorres *Edda*, Kbh. 1884, s. 156—58; beskr. smst. s. XLIV ff.

IV ($17,5 \times 13$ cm. 5 bl. (eller bladstumper). 13. årh. Delvis røde overskrifter og røde eller blå initialer).

Leifar guðfræðisrita.

1) 2 bl., overskærne på tværs, det ene endv. noget beskåret foroven. Dialog mellem Gregorius og Petrus.

2) nedre halvdel af et blad, gennemskåret på langs, samt øvre halvdel af et blad og endnu et brudstykke af samme bl. Gregorius saga (*Heil. m. s. I*, 393—95).

Sml. *Gött. gel. Anz.* 1884, nr 12 (s. 481).

V. Om St. Agatha og St. Lucia (*Isl.*). Et stærkt hen-smulrende fragment.

VI. Småstumper af et islandsk håndskrift.

VII. Fragmenter af Magnus Erikssons landslag.

Se *Arkiv f. nord. Filol.* V.

VIII ($11 \times 7,5$ cm. 2 bl. 17. årh.). *Diarium* (Daglig um-penking guðrækninnar) Hallgríms Péturssonar. Angives som forf.s autograf.

IX. Latinske fragmenter (*deribl.* versificeret fortælling om Josef og hans brødre, 1 bl., samt en illumineret initial

med to miniaturer: et sejlene skib og skibet overfaldet af storm, men hjulpet af en på havet vandrende biskop).

2054. AM. 922, 4to (førhen Addit. 38, 4to). Pap. $21,5 \times 16$ cm. 178 bl. (J. 1700. Bl. 178^r ubeskr., bl. 1^r opr. ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et (på samme måde oftere anvendt) islandsk Jónsbók-hskr. fra c. 1600.

„Saga af Hrólfe konge kraka“ — med latinsk oversættelse på den modstående side.

Den islandske tekst delvis A. M.s autograf.

2055. AM. 923, 4to (håndbibl.). Pap. $22 \times 17,7$ cm. 129 bl. (+ titelblad og nogle indskudte sedler). 19. årh. Skr. af stip. Arnam. Eiríkur Jónsson.

‘Jón Sigurðsson, Register over islandske rimur’.

Efter den originale seddel-registrant i Jón Sigurðssons håndskriftsamling.

Med tillæg af et af dr. phil. Jón Þorkelsson udarbejdet forfatter-register.

2056. AM. 924, 4to (håndbibl.). Pap. $22,5 \times 18$ cm. 69 bl. 19. årh. Skr. af cand. mag. Pálmi Pálsson.

„Bibliotheca Resenii 1685“ o: Islandske håndskrifter og islandsk litteratur i P. Resens bibliotek.

Afskrift af Jón Sigurðssons uddrag af Resens trykte katalog (i J. S.s sml.).

2057. AM. 925, 4to (håndbibl.). Pap. 23×18 cm. 102 bl. 19. årh. Forsk. hænder.

„Catalogus | amplae Manuscriptorum | Collectionis | adhuc Hafniae servatae | Museo Britannico | mittendae | auctore |

Finn Magnusson | huc usque hujus collectionis possessore |
Coepus 1830 | finitus 1835 | recensitus 1837“.

Efter en afskrift i Jón Sigurðssons håndskriftsamling.

Med tillæg af et af dr. phil. Jón Þorkelsson udarbejdet register.

2058. AM. 926, 4to (håndbibl.). Pap. 23 × 18,3 cm. 47 bl. 19. årh. Forsk.
hænder.

„Skrá | yfir | islenzk handrit | í | **Advocates Library** | í |
Edinburgh. | þorl. Guðmundsson Repp | samdi“. *Latin.*

Efter en afskrift i Jón Sigurðssons håndskriftsamling.

Med tillæg af et af dr. phil. Jón Þorkelsson udarbejdet register.

2059. AM. 927, 4to (håndbibl.). Pap. 26 × 20 cm. 385 bl. 19. årh.

**Beskrivelse over de islandske håndskrifter i det kgl. biblio-
thek i Stockholm og universitetsbibliotheket i Upsala.**

*Med forudskikket „Kortfattet Beretning“ om de ved
håndskrifternes undersøgelse vundne resultater.*

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

*Vedlagt er (4 bl. i folio) en yngre registrant over „Is-
ländska handskrifter“ i Upsala universitetsbibliothek.*

*Katalogen, som skyldes Jón Sigurðsson og theologen Ólafur Pálsson,
stammer fra disses år 1841 foretagne, af den Arnamagnæanske kommis-
sion og det kgl. nordiske Oldskriftselskab bekostede rejse til Sverig.*

*Ang. beretningen se Antiqv. Tidsskrift 1846—48, s. 89 ff. Beskrivelsen
kendes, i en noget forkortet form, delvis fra Arwidssons „Förteckning
öfver kongl. bibliothekets i Stockholm Isländska handskrifter“.*

2060. AM. 928, 4to. Pap. 19 × 14,6 cm. 425 bl. 18. årh. Bladene smud-
sige og slidte. Senere tilsat er et forangående blad, der bærer
titel og indholdsfortegnelse.

„Merkileg | Sögu Bók | af | Imfum Fornmönnum Isalands |
Til | Fróðleiks og fkémtunar Näm | Füssum Almuga“.

Indhold:

- 1) Bl. 1—21^r. „Sagann af Hrafnkele freysgoda“.
- 2) Bl. 21^v—23^r. „Sagann af Þorsteine auðfirðing“.
- 3) Bl. 23^v—24^r. „Eitt æfentyr af audrum auðfirðskum þorsteine“ o: þáttur af Þorsteini fróða.
- 4) Bl. 24^v—25. „Sagann af Þorsteine Forvitna“.
- 5) Bl. 26—84^r. ‘Eyrbyggja saga’.
- 6) Bl. 84^v—181. ‘Laxdæla saga’.
- 7) Bl. 182—209. ‘Sagan af Gísla Súrssyni ok þeim Sýr-dælum fleirum’.
- 8) Bl. 210—20. „Sagann af Bærde dumbz|syne Snæfellz æz“.
- 9) Bl. 221^{r-v}. Vitran Þorsteins Þorvarðssonar — *med overskrift* „Önnur Vitran“.
- 10) Bl. 221^v—22. Vitran Þorsteins Síðu-Hallssonar — *med overskrift* „Þridia Vitran“.
- 11) Bl. 223—39. ‘Sagan af Hænsna-Þóri’.
- 12) Bl. 240—52^r. ‘Æfintýr af Gesti Bárðarsyni’.
- 13) Bl. 253—74. „Sagann af Hævarde Iffríðjinge“.
- 14) Bl. 275—82^r. „Sagann af Þorsteine Hvíjta“.
- 15) Bl. 282^r—86. „Sagann af Þorsteine stængarhög“.
- 16) Bl. 287—88. Þórðar saga hreðu — *sagaens slutning fra 21. kap. „mann vpp effter Skagafirði“*.
- 17) Bl. 289—315. ‘Sagan af Krókaref’.
- 18) Bl. 316—52. „Sagann af Bwa Efiu þöftra | og Jökla syne hans“.
- 19) Bl. 353—79. „Sagann af wyglunde | hinum væna“.
- 20) Bl. 380—425. ‘Sagan af Finnboga ramma’.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

Benyttelse og beskr.: Antq. Tidsskr. 1849—51. s. 14—15; Króka-Refs saga, Kbh. 1883, s. VIII.

2061. AM. 929. 4to. Pap. 19 × 16,3 cm. 208 bl. Skr. c. 1780. Forsk. hænder. Bl. 135 ubeskrevet.

Indhold:

- 1) Bl. 1—120. ‘Sagan af Egli Skallagrims syni’.
- 2) Bl. 121—32. „Drápa | Eigils Skallagrims sonar | ordt og flutt i Iorwýk“ osv. o: Höfuðlausn.

3) Bl. 133^{r-v}. „Doct. Olai Wormii Explicatio | in Vili Tára“.

4) Bl. 133^v—34. „Sona Torrek. | Eigils Skallagrim's sonar“.

5) Bl. 136—78^v. „Edda | Snorra Sturlusonar“ — *forfra indtil Førsdrápa. Med tilhørende forklaring.*

6) Bl. 178^v—81. ‘Þátrr Styrbjarnar Sviakappa’.

7) 182—90. „Wolvu Spæ“. *For de første XIX vers tillige ledsaget af fortolkning.*

8) Bl. 191—208^r. ‘Saga af Eyriki Rauda’.

9) Bl. 208^v. ‘Saga Bjarnar Hitdælakappa’. *Begyndelsen til „at Hytarnefe á Islande | er het“.*

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

Benyttelse og beskr.: *Antq Tidsskr. 1849—51, s. 15; Snorra Edda III, s. CVIII; Egils saga Skallagrimssonar, Kbh. 1886—88, s. XXVIII (bis).*

2062. AM. 930, 4to. Pap. 19,6 × 17,2 cm. 99 bl. C. 1800. Adskillige blade reparerede på grund af beskadigelser.

Indhold:

1) Bl. 1—25^r. „Sagan | af | Flóvent, Frakka- | Konúngji“.

2) Bl. 25^r—34. „Sagann af | Herculianus Sterka og Sept-
ufe | hinumm Frækna, og þeirra Köppumm“.

3) Bl. 35—50. „Sagan af | Flórent og Blankinflúr“ —
ender defekt (i 15. kap.).

4) Bl. 51—99^r. „Sagan af | Volsúngum, | Gjúkúngum, Buð-
lungum, | Ragnari Konúngi Loðbrók | og | Sonum Hans“ — *sål.
den senere påklæbde titel. Beg. defekt (i 10. kap.).*

*Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tids-
skrift 1849—51, s. 16.*

2063. AM. 931, 4to. Pap. 20,2 × 15,7 cm. 50 bl. 1753—54. Skr. af præsten Jón Auðunarson.

Indhold:

1) Bl. 1—13^r. ‘Sagan af Gunnlauge Ormstungu’.

2) Bl. 13^r—23^v. ‘Sagan af Eyreke Rauda Þorvalldfyne’.

3) Bl. 23^v—50. ‘Sagan af Byrne Hytdælakappa’.

*Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tids-
skrift 1846—48, s. 154—55.*

2064. AM. 932, 4to. Pap. $20,5 \times 16,5$ cm. 193 bl. (+ titelblad). Skr. 1821.
Har tilhørt Sv. Egilsson.

„Forn-Sægor | frá | noccerom Íflendingom“ — *efterfulgt af indholdsfortegnelse.*

Indhold:

- 1) Bl. 1—90^r. „Saga | frá | Laxdælum“.
- 2) Bl. 90^v—101. „Saga | frá | Vidfíktom Svarfdæla oc Gudmundar hins rica“.
- 3) Bl. 102—18^r. „Saga | frá | Helga oc Grimi Droplaugar|fonom“.
- 4) Bl. 118^v—34^r. „Saga | frá | Rafnkéli Freys-Göpa“.
- 5) Bl. 134^v—49^r. „Saga | frá | Eyreci Rauda“.
- 6) Bl. 149^v—78^r. ‘Saga frá Þorgils Þórdarfyni . . . köllut Flóamanna Saga’.
- 7) Bl. 178^v—93. „Saga | frá | Hænfa-Þóri“.

2065. AM. 933, 4to. Pap. 22×17 cm. 79 bl. 19. århs beg.

Indhold:

- 1) Bl. 1—25^r. „Sagann af | Hálfðáne Gamla oc Sonumm hans“.
- 2) Bl. 25^v—35^r. „Sagann af | Hælfi Kóngi oc Hælfs-Reckumm“.
- 3) Bl. 35^r—36. „Þættur af | Tóka Tókafyni“.
- 4) Bl. 37—79^r. ‘Saga af Starkade enum Gamla’. *Ved sagaens slutning følger (bl. 78) nogle oplysninger „Til Lesarans“ ang. tekstens tilblivelse, hvorefter bl. 79^r optages af en plan over kong Rings svinefýlking.*

Ved sagaens slutning bl. 78^r står „Sc: S. K. S.“.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tids-skrift 1846—48, s. 155 (her indholdsangivelse).

2066. AM. 934, 4to. Pap. $22,5 \times 17,5$ cm. 32 bl. C. 1800. Skr. af præsten Eiríkur Bjarnason.

„Aarmanns Saga“.

„Uppkrifade, efter einu Exemplare, med allgödre hende, fem sagdt var være Efter Membrana Eyrikur pr. Biarnafon“ (*til Staðarbakki*).
Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidskrift 1846—48, s. 155—56.

2067. AM. 935, 4to. Pap. $22,6 \times 18,4$ cm. 29 bl. 19. årh. Skr. af registrator Skule Thorlacius.

„Sagan af Huld tröllkonu enni ríku“.

I marginen har Rafn noteret „Efter en George Stephens i Stockholm tilhørende Afskrift med fljótaskrift“.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2068. AM. 936, 4to. Pap. 21×17 cm. 47 bl. 18. århs sidste halvdel. Bl. 22 ubeskr.

„Þátttr | af | Audunne | Vestfyrdfka. Accedit (bl. 23 ff.) | Verfio latina | Authore | Biarno Ionæo | Philosophiæ Magistro, | et Rectore Scholæ | Schalholtenfis.“

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidskrift 1846—48, s. 155.

2069. AM. 937, 4to. Pap. 19×15 cm. 25 bl. Skr. 1685.

Flóamanna saga („Sagan af nockrum Landnamsmönnum Sunnlendinga | sierdeyliz Þorgyls Þordarsyni“ osv.).

Efterfulgt af et vers til Þorgils' pris.

Skrevet „1685 AD Huammi A B S Af G S S“.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidskrift 1846—48, s. 155.

2070. AM. 938, 4to. Pap. $22,3 \times 17,5$ cm. 31 bl. 19. århs beg. Bl. 31 beskadiget forneden.

„Sagann af | Þorgils Þordar fyne | orrabeins Föftra, Edur Flóamanna Saga“.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidskrift 1849—51, s. 16.

2071. AM. 939, 4to. Pap. $21 \times 16,5$ cm. 79 bl. 18. århs. beg.

„**Saga | af | GRETTE ASMUNDS Syne**“. Uden Ömundar þátrtréféts.

På en indlagt seddel er skrevet to viser om Kjartan og Bolli.

En foran indlagt seddel indeholder en anvisning til afskriftens jævnføring med et andet hskr., dateret Skálholt 1730.

2072. AM. 940, 4to. Pap. $21,5 \times 17$ cm. 44 bl. 18. århs sidste halvdel.

‘**Saga af Gunnare Kielldugnúpzfíle**’.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidskr. 1846—48, s. 155.

2073. AM. 941, 4to. Pap. $19,6 \times 15,7$ cm. 40 bl. 19. århs 1ste halvdel.

‘**Saga af Starkadi önum Gamla**’.

Efterfulgt af oplysninger „Til Lefarans“ og en plan over kong Rings svinefylking.

2074. AM. 942, 4to. Pap. $20,2 \times 16,3$ cm. 37 bl. 18. årh. Skr. af præsten

Jón Auðunarson.

‘**Vatnsdæla saga**’.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidskrift 1846—48, s. 155.

2075. AM. 943, 4to. Pap. $21,2 \times 16,8$ cm. 91 bl. 18. århs sidste halvdel.

„**Sagann | af | Þorðe Hreðu**“.

Beg. „A Berge het Hrólfr Upplendinga kóngur“.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidskrift 1846—48, s. 155.

2076. AM. 944, 4to. Pap. $20,3 \times 16,1$ cm. 48 bl. 18. årh.

„**Saga af Þorðe Hreðu**“.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidskrift 1846—48, s. 155.

2077. AM. 945, 4to. Pap. $20,9 \times 17,4$ cm. 6 bl. Skr. 1832 af B. Benedictsén.

Udfyldning af lakunerne i **Gull-þóris saga**.

Foruden kortere udfyldninger til kap. 10 og kap. 17 meddeles to varianter til sagaens nu defekte slutning, af hvilke den første ender uden afslutning, den anden giver et fuldstændigt endetillæg.

Sml. i øvrigt Arkiv for nord. filologi I, 1883, s. 179 ff.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2078. AM. 946 a—o, 4to. Pap. $27,8 \times 22,4$ cm. 19. årh.

Afskrifter af forskellige Íslendinga-sögur, udførte for det Arnamagnæanske legat, gennemgående med varianter efter andre håndskrifter.

a (49 bl. + 2 foran indlagte. Bl. 26 ubeskrevet).

„**Saga Arons Hjörleifssonar**“.

Efter AM. 551 d, 4to og AM. 212, fol. På to foran indlagte blade er givet oplysning om håndskrifterne.

b (11 bl.).

„**Aulkofra saga**“.

Efter AM. 132, fol. På et indlagt blad (bl. 11) gives oplysning om afskriften.

c (39 bl.).

„**Saga Ófeigs bragðakals**“ o: Bandamanna saga.

Efter AM. 132, fol.

d (49 bl. + 3 foran indlagte).

„**Bárðarsaga**“ Snæfellsáss.

Efter AM. 158, fol. og 489, 4to. På tre foran indlagte blade gives oplysning om håndskrifterne.

e (36 bl.).

„**Droplaugarsona saga**“.

Efter AM. 132, fol.

f (210 bl. Bl. 44, 109—111, 131, 183, 209 ubeskrevne).

‘Egilssaga’ Skallagrimssonar.

Efter AM. 132, fol.

Sml. Egils saga Skallagrimssonar. Kbh. 1886—88, s. XIX, XXVII.

g (84 bl.).

„Sagan af Finnboga hinum ramma“.

Efter AM. 132, fol. På to indlagte blade (bl. 83—84) gives oplysning om afskriften.

h (21,7 × 17,3 cm. 87 bl. Bl. 2 ubeskrevet).

„Grettis saga“.

Efter AM. 551 a, 4to.

i (26,8 × 21,2 og 30,8 × 25 cm. 252 bl. Bl. 15—16 og 249 ubeskrevne).

„Grettis saga“.

Efter Bibl. Univ. Ups. mbr. Delag. 10, 4to; sagarns slutning efter Salan. 30, 4to (Ups.).

k (41 bl.).

„Hallfreðar saga“ vandræðaskálds.

Efter AM. 132, fol. På to indlagte blade (bl. 40—41) gives oplysning om afskriften.

l (60 bl.).

„Sagan af Hávarði Ísfróingi og syni hans Olafi bjarnyl“.

Efter AM. 160, fol. og 502, 4to. På et indlagt blad (bl. 60) gives oplysning om afskriften.

m (101 bl.).

„Vazdæla saga“.

Efter AM. 559, 4to. På to indlagte blade (bl. 100—101) gives oplysning om afskriften.

n (56 bl.).

„Sagan af Þórði hreðu“.

Efter AM. 152, fol. På et indlagt blad (bl. 56) gives oplysning om afskriften.

o (47 bl.).

Viglundar saga.

Efter AM. 551 a, 4to og 510, 4to. På to foran indlagte blade gives oplysning om afskriften.

Hele numret erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2079. AM. 947, 4to. Pap. impr. $28 \times 23,5$ cm. Pagg. 442 + XVIII + 2 titelblade og en indholdsfortegnelse.

„LAXDÆLA-SAGA“.

Et ekspl. af den trykte udg., Hafnæ 1826, rettet efter AM. 132, fol. og med varianter fra andre hskrr. På to foran indlagte blade gives oplysning om de benyttede hskrr. m. v.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2080. AM. 948 a—l, 4to. Pap. $27,8 \times 22,4$ cm. 19. årh.

Afskrifter af romantiske sagaer, udførte for det Arnsmagnæanske legat.

a (79 bl.).

„Saga af Ector ok köppum hans“.

Efter AM. 152, fol. På et indlagt blad (bl. 79) gives oplysning om afskriften.

b (86 bl.).

„Elis saga“.

Efter AM. 533, 4to.

c (125 bl. Bl. 10 og 46 ubeskrevne).

Indhold:

1) Bl. 1—8. „Drama ἐρωτικόν“ o: Pamphilus og Galathea (brudstykke).

2) Bl. 9^r. Viðræða æðru ok hugrekki (líkams ok sálar). *Brudstykke*.

3) Bl. 11—45^r. „*Elis saga*“.

4) Bl. 47—124. „*Lióða bók*“.

Alt efter Cod. mbr. Ups. Delag. 4—7, fol.

På bl. 125 er optegnet forskellige ordformer fra membranen.

d (36 bl.).

„*Saga af Flóres ok Blankiflúr*“.

Efter AM. 489, 4to, med varianter fra AM. 475 a, 4to. På det tilhørende omslag gives oplysning om afskriften.

e (87 bl.).

„*Sagan af Flóvent Frakka konungi*“.

Efter AM. 152, fol.

f (30,5 × 25,4 cm. 20 bl. Bl. 14^v ubeskrevet).

„*Saga Karlamagnúsar ok kappa hans*“. *Brudstykke*.

Efter AM. 180, fol.

g (212 bl.).

„*Magus saga*“.

Efter AM. 152, fol. På et indlagt blad (bl. 212) gives oplysning om afskriften.

h (40 bl.)

„*Partalópa saga*“.

Efter AM. 533, 4to.

i (38 bl.).

„*Sagan af Samsoni fagra*“.

Efter AM. 343, 4to. På et indlagt blad (bl. 38) gives oplysning om afskriften.

k ($30,5 \times 25,4$ cm. 60 bl. Bl. 35—36, 43—44 ubeskrevene).

Indhold:

- 1) Bl. 1—34. „Saulus saga ok Nikanors“.
- 2) Bl. 37—42^r. Saga af meistara Perus.
- 3) Bl. 45—60. „Vilhjálm's saga sjóðar“.

l (133 bl.).

„Sagan af Sigurði pögla“.

Efter AM. 152, fol. På to indlagte blade (bl. 132—33) gives oplysning om afskriften.

Hele numret erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2081. AM. 949 a—g, 4to. Pap. 22×18 cm. 19. århs 1ste halvdel. Saga-afskrifter.

a (5 bl.).

‘Ásmundar saga kappabana’.

Efter Stockh. mbr. 7, 4to.

b (132 bl.).

Saga Þiðreks konungs af Bern.

Ender med kap. 239 (Ungers udg. kap. 267).

c (38 bl.; efter bl. 2 mgl. ét blad. Ender defekt).

‘Hervarar saga ok Heiðreks konungs’.

d (140 bl. Bl. 36—37 ubeskrevene).

Gautreks saga ok Hrólfs saga Gautrekssonar.

Efter AM. 152, fol.

e (8 bl.).

„Sögupáttir af Ílluga Griðarfóstra“.

f (23 bl.).

Ingvars saga víðförla.

g (26 bl.).

Úr sögu Ólafs konungs Tryggvasonar — efter Flatayjarbók.

Hele numret erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2082. AM. 950. 4to. Pap. $21,5 \times 17$ cm. (stykke 1 $22,5 \times 17,4$ cm.). 18. årh.

Indhold:

1 (22 bl.; pag. 35—78). ^{a)} „Fra Helga og Vifi“, bl. 1—6r.

^{b)} „Saga ens heilaga Eduarðar“ bl. 6v—22. I denne sidste er indlagt nogle af arkivar Jón Sigurðsson skrevne blade og sedler med uddrag af de tilsvarende latinske kildeskrifter.

2 (16 bl. incl. forsatsblad). „Grænlendinga þáttur“.

Stykke 1—2 synes skrevne af Guðmundur Magnæus.

3 (12 bl. Skr. af Issfold). „Rígs þáttur“ o: Rígsþula.

Efter AM. 754, 4to.

4 (3 bl.). „Hafurs Grid“ med latinsk oversættelse.

Efter Resens fortale til Lexicon Isl. Gudmundi Andreæ.

5 (3 bl. Skr. af Arne Magnusson). **Flatayjarbók, Col. 5:**

„Sva fegir i Hamborgar yftoria — oc | Eirekr Iarl Hakonarfon“.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48. s. 159.

2083. AM. 951. 4to. Pap. $20,2 \times 15,9$ cm. 61 bl. C. 1800. Bl. 22 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—14r. „Rimur af | þoorer Hælegg“. I alt 10.

2) Bl. 15—21. „ARNAR RIMUR“. I alt 3.

3) Bl. 23—28. „Rimur af Ormar“. I alt 4.

4) Bl. 29—46r. „Rimur | Af Agnar og Sørkver“. I alt 6.

5) Bl. 46v—61. „RIMUR af Landrese“. I alt 9.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

Benyttelse og beskr.: Antq. Tidsskr. 1846—48, s. 159—61; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island s. 151, 167, 476.

2084. AM. 952, 4to. Pap. $20 \times 16,3$ cm. 39 bl. 18. århs sidste halvdel.

„Rímur | af | Pilato Landftiörnara | þeim Pontverfka | kvednar |
af | Síra Gudmunde Erlendsfyni | í Felle“. I alt 5.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2085. AM. 953, 4to. Pap. $20,5 \times 15,5$ cm. 34 bl. 18. århs beg. Skr. af
Jón Ólafsson fra Grunnavík.

„Kristen Rettur | Arna biskups“.

Bl. 1 optages af nogle bemærkninger „um Kristennærette“ af
Arne Magnusson, i afskrift.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2086. AM. 954, 4to. Pap. $21 \times 16,8$ cm. 66 bl. 18. århs slutning.

„Fragment | af | Hirdfkræ. | Accedit | Verfio Latina | Authore
Biarno Ionæo | Philofophiæ Magiftro et | Rectore Scholæ,
qvæ Schalholti eft“.

2087. AM. 955, 4to. Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 16 bl. C. 1800.

„Um Hundrað Sylfrs | S. m. B. H. S.“.

Forf. er sysselmand Bjarni Halldórsson, se Antq. Tidsskrift
1846—48, s. 169.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2088. AM. 956, 4to. Pap. $20 \times 15,3$ cm. 410 bl. 18. århs sidste halvdel.
Af bladene ere ikke få ubeskrevne og bl. 66—71 i 8vo. Bl. 405 ff.
er et løst, håndskriftet vedlagt læg.

Páll Vidalín: Fornyrði lögbókar.

Bl. 1 bærer, foruden nogle personnavne, en dansk titel. På
forsatsbladets inderside er optegnet nogle i dette ekspl. manglende
ord. Bl. 405 ff. indeholde register.

Bl. 66—71 (18. årh.) indeh. „yfer | Eyktamörk | fam-
anøteked af lögmennenumm | Paale Ionsfyrne Widalín“, med
tillæg af en dansk kongerække (til 1746) m. v.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2089. AM. 957, 4to. Pap. $20,5 \times 15,9$ cm. 98 bl. (+ en seddel). Skr. 1758 af Guðmundur Helgason og Magnús Jónsson.

Jón Ólafsson, Runologia.

Har tilhørt Jón Jakobsson, fra hvem bl. 97—98 (fol.) — indeholdende oplysninger om runeliteraturen — ere nedsendte.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 43.

2090. AM. 958, 4to. Pap. $19,7 \times 16$ cm. 76 bl. 18. århs 1ste halvdel. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavik. Bl. 63^v—67 ubeskrevne.

1) Bl. 1—19^r. „Heims-Kringlunnar | Hegdunar Bloomftur“, efter Hans Nansens Compendium Cosmographicum.

2) Bl. 19^v—27^r. „Heims Kringlunnar | Landa Bloomftur“.

3) Bl. 28—63^r. „M. BARTOLDI Feindes | COSMO-GRAPHIA“, oversat på Islandsk 1727 af Jón Ólafsson. Med adskillige afbildninger.

4) Bl. 68—76^r. „Dags-tíma-tal | Authore Paulo Widalino, Prætores“, efterfulgt af ^{a)} nogle observationer til bestemmelse af polhøjden i Viðidalstunga, ^{b)} to kompas-tegninger, ^{c)} forskellige anvisninger til at bestemme dagstiden m. v.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 159.

2091. AM. 959, 4to. Pap. $21,2 \times 16,8$ cm. 200 bl. 19. århs 1ste halvdel.

„Sagann | af | Ióni Olafs syni | Indiafara | samantekin af honum fiálþum | apturkomnum | til Islands“.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2092. AM. 960, 4to. Pap. C. 23×18 cm. (med indblandet 8vo og — undtagelsesvis — folio). 19. århs 1ste halvdel. Forsk. hænder.

1 (4 bl.). „Liuflingr; | edr Cenfura Syflslumanfens Sal. B. M. S. Bech yfer | Kòtludrøm“.

2 (10 bl.). ‘Gimsteinn’.

3 (6 bl.). ‘Engildiktur’.

4 (2 bl.). „Eitt andlegt kvæði | orkt af sál. Sr Jóni Guðmundsfyni“.

5 (5 bl.). ^{a)} „Sveitar Bragur“, ^{b)} „Gaman Vísur“, ^{c)} „Lysing Skaftafells og Rangarvalla Sysflna“ í ljóðum.

6 (7 bl., 8vo). „Grilu kvæði“.

7 (9 bl., 8vo). „Leppalúða Kvæði“.

8 (3 bl., 8vo). „Þornaldar þula“.

9 (9 bl.). Þulur m. v.

10 (1 bl.). „Vitnisburður áttanna | kvedinn af Bjarna (kölludum Skálda) Jónsfyni | árid 1754“.

11 (44 bl., 8vo). Ýmisleg kvæði. Vedlagt er „Forn alþingis katastasis“.

12 (5 bl.). Sagn og optegnelser fra Klyppstaðar sogn (Isl.).

13 (2 bl.). Þulur m. v. fra Helgi Sigurðsson.

14 (17 bl., 8vo). „Qvida Starkadar ens gamla“. Af de efterfølgende blade optages enkelte af grafskriptir og lign.

15 (17 bl.). ^{a)} Nogle originalblade vedrørende galdre-væsen og lign. (Isl.), ^{b)} et himmelbrev (Isl.), ^{c)} „Fragment af Krucks Spá“.

16 (4 bl.). ^{a)} Et himmelbrev (Isl.), ^{b)} Nogle bønner (Isl.).

17 (3 bl.). „Útskiring Túngls aldurs“.

18 (12 bl.). Lýsing á kvæðabók, skr. 1796 af Ólafi Jónssyni.

Hertil kommer endnu nogle optegnelser, indberetninger m. v. (ialt 7 bl.) samt en skrivelse af mystisk indhold (4 bl., fol.) — dateret Öfundarfyrði 1850. Frid. Jónss. Sveinssyni.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

Benyttelse og beskr.: Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 41, 1849—51, s. 257—58; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 319.

2093. AM. 961, 4to. Pap. 21,3 × 17,7 cm. 44 bl. 19. århs sidste halvdel.

„Laufer | Þáncar Til Efterþánka. | umm | Bókftafe, Staufun, Adkvæde, og Ord“. Af Eggert Jónsson i Skálholtsvík.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Ant. Tidsskrift 1846—48, s. 43.

2094. AM. 962. 4to. Pap. $21,3 \times 16,8$ cm. 161 bl. 18. århs sidste halvdel.

Annáll Jóns syslumanns Jakobssonar.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Antq. Tidsskr. 1846—48, s. 42—43 (beskr.).

2095. AM. 963, 4to. Pap. $21 \times 16,6$ cm. 140 bl. 18. årh. Hensmulrende blade.

‘Manducus sive Improbatio Bacchanalium modernorum, per Thorstenum Petri filium, Stadarbachæ 1757’ — ifg. den på bindets inderside skrevne titel. Islandsk.

Pietistisk-moraliserende skrift, i ni sektioner — med tilhørende vitranir og draumar. Synes at ende defekt.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2096. AM. 964 a—b, 4to. Pap. $22 \times 16,6$ og $22,5 \times 17,7$ cm. Pag. henhv. 1—365 og 1—739, hvortil komme nogle indskudte sedler. 19. årh. Forfs autograf.

N. M. Petersen: **Optegnelser til Islands ældre** ^{a)} Beskrivelse, ^{b)} Historie.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2097. AM. 965, 4to. Pap. 19. århs 1ste halvdel.

1 ($35 \times 21,3$ cm. 6 bl.). **Filologisk-antikvariske optegnelser vedrørende islandsk literatur** („Auctores antiqvarum nockrir“, „Haugar Fornmanna i Islendinga Sögum“, „Læknar i isl. Sögum helftu“, „Hof i Islendinga Sögum“, Dagsmörk m. fl.), ifg. et tilhørende omslag meddelt 1846 af præsten Björn Jónsson til Stóridalur.

2 (35×21 cm. 5 bl.). **Vafprúðnismál** i tysk oversættelse, af G. W. O. Ries.

3 ($35 \times 22,6$ cm. 5 bl.). **Alvissmál** i tysk oversættelse, af G. W. O. Ries.

4 ($34,4 \times 21$ cm. 2 bl.). **Biskupa röð Hóla og Skálholts**, m. fl. uddrag af Biskupa æfir Jóns Halldórssonar.

5 ($20,7 \times 17,2$ cm. 2 bl.). 'Um uppruna heitdagsins' o: *Afskrift af de ang. einmánaðarsamkoma på Grund i Eyja-fjörður 1477 vedtagne bestemmelser.*

6 (22×18 cm. 72 bl., incl. fortale og titelblade). „**Oplys-ende | Anmærkninger | til | Viserne i Kormaks Saga | ved | S. Egilsen Adjunkt**“. 1833.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Ant. Tidsskrift 1846—48, s. 40.

2098. AM. 966, 4to. Perg. $23,6 \times 17$ cm. 6 bl. C. 1200. Bl. 2—3 og 5—6 formindskede og beskadigede ved beskæring. I marginen ses på nogle blade spor af en ældre skrift. Bl. 1^r, 4^v ulæselige ved slid og smuds.

Evangelium Marci efter Vulgata, brudstykker af kap. V—VIII og XII.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2099. AM. 967, 4to. Pap. $21 \times 16,3$ cm. 6 bl. 18. århs sidste halvdel. Skr. af provst Gunnar Pálsson.

„**Sögu-páttur af Herra löne Halldors|syne**“.

Nedsendt år 1850 af G. Konráðsson, af hvem en skrivelse er vedlagt.

Erholdt gennem docent G. Brynjulfson 1886. Sml. Antq. Tidsskrift 1849—51, s. 17.

2100. AM. 968, 4to. Pap. $21,3 \times 17,3$ cm. 214 bl. — hvoraf nogle ubeskrævnede. 19. årh. Skr. af Magnús Grímsson.

Þjóðsögur, hjátrú, leikir.

Erholdt gennem docent G. Brynjulfson 1886. Sml. Antq. Tidsskrift 1849—51, s. 24.

2101. AM. 969, 4to. Pap. 21.5×17.5 cm. 255 bl. (nogle ubeskr.). 19. årh.
Þjóðsögur, kvæði, landamerki o. fl.

*Hædagsælig frá Guðmundur Sigurðsson på Loftstaðir, frá
 hvem et brev er vedlagt.*

Erholdt gennem docent G. Brynjulfson 1886.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 100 (citeret
 som AM. 1010, 4to). *Sml. Ant. Tidsskrift* 1849—51, s. 22.

2102. AM. 970, 4to. Pap. C. 21×17 cm. 19. årh. En del blade ube-
 skrevne.

1 (22 bl.). **Ljóðmæli**, mest andlegs efnis. *Forskellige forff.
 Defekt.*

2 (34.7×21.5 cm. 4 bl.; bl. 4 i 4to). **‘Ágrip um presta
 i Miklagarðs, Stóradals og Hóla þingum’** af biskop Stein-
 grímur Jónsson.

3 (3 bl.). **„Sögubrot af Árum-Kára“.**

4 (37 bl.). **Þjóðsögur** (örnefnasögur), meddelte af Jón
 Þórðarson.

5 (17 bl.). **‘Ágrip’^{a)} um leiki, ^{b)} um álfa eða huldufólk’**,
 meddelt af præsten G. Einarsson.

6 (2 bl.). **‘Ágrip um drauga, galdramenn, álfa o. s. frv.’**
 meddelt af G. Sigurðsson på Bær.

7 (10 bl.). ^{a)} **Udtog af forskellige håndskrifter (isl.)**, ^{b)} **Lo-
 kalsagn og ‘staðalýsing’** — meddelt af præsten S. Gunnarsson
 til Desjarmýri.

*Ved de fleste af disse stykker er vedlagt de skrivelser, hvor-
 med de i sin tid nedsendtes til det kgl. nordiske Oldskriftselskab.*

*Erholdt gennem docent G. Brynjulfson 1886. Ang. 2 sml. Antq.
 Tidsskrift 1849—51, s. 24, ang. 7 ib. 1846—48, s. 162, 168.*

2103. AM. 971 a—d, 4to. Pap. 19. århs 1ste halvdel

a (21×16.5 cm. 558 bl. Af bl. 553 nedre del bortskåren).

Svabos færøske ordbog (sidste bearbejdelse).

b ($20,4 \times 16$ cm. 242 bl. + de indskudte sedler 49^b og 74^b).

Appendix I—VIII til ovennævnte ordbog, samt en liste over personnavne.

c ($22,3 \times 17,3$ cm. 25 bl. Skr. 1875. Særlig hånd).

Appendix IX til Svabos færøske ordbog — afskrevet efter sedler.

d (330 små sedler) Materiale til Appendix IX.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2104. AM. 972, 4to. Pap. Vekslede format. 19. århs 1ste halvdel.

Færøske kvæder og sagn p. p.

A 1—16 (149 bl.). Kvæder m. v.

A 17 (16 bl.). Meddelelser om færøsk litteratur (i brevform).

A 18 (65 bl.). Sagn med tilhørende oplysninger og korrespondence, literære udkast m. v.

B (27 bl.). „Sigmundar Qveði“ med oversættelse, noter og to tegninger til oplysning om lokaliteterne. Anmærkninger til Lyngbyes færøske kvæder.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2105. AM. 973, 4to. Pap. 22×18 cm. 84 bl. 19. årh.

I. Nolsøe, **Færøsk grammatik.**

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2106. AM. 974, 4to (forhen Addit. 1, 4to). Pap. $21,5 \times 17$ cm. 572 bl. (incl. nogle sedler). Pag. 1—1150. Skr. 1758. Forfs autograf.

‘Systema artis poeticæ veterum Norvegorum et Islandorum . . vulgo appellatum Edda Snorronia . . Studio et opera Johannis Olavii (de Grunnavica)’.

Er et udkast til AM. 429, fol.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CX.

2107. AM. 975, 4to (forhen Addit. 2, 4to). Pap. 22×17.5 cm. 307 blade og sedler. Pag. 1—163. 18. årh. Forfs autograf.

'Polychrestis sive adjectiva subsidiaria vocibus incrustata lingvæ islandicæ eamqve immensum in modum fæcundantia' (omslagstitel). Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

- 2108 AM. 976, 4to (forhen Addit. 3, 4to). Pap. 21×16.5 cm. 52 bl. 18. århs 1ste halvdel. Forfs autograf.

'Substantiva Islandica masculini generis'. Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

Viser sig ved overtitlen 'Nomina et Verba Islandica in usum paradigmatum et grammaticæ Islandicæ collecta' (med tilhørende 'præfatio') som del af et påtænkt større hele.

2109. AM. 977, 4to (forhen Addit. 4, 4to). Pap. 20.7×16.4 cm. 1 bl. 18. århs 1ste halvdel. Forfs autograf.

Annotationes in 'monosyllaba Islandica a Jona Rugman collecta Upsaliæ 1676' af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

- 2110 AM. 978, 4to (forhen Addit. 5, 4to). Pap. 21.5×16.5 cm. 121 blade og sedler. 18. årh. Forfs autograf.

'Dissignificatismus consonus vocum earundem Islandico-Danicus' (omslagstitel). Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

2111. AM. 979 a—c, 4to (forhen Addit. 6—8, 4to). Pap. 21.5×17 cm. 813 + 574 + 660 blade og sedler. 3 vøll. C. 1765. Forfs autograf.

'Contractismus seu lexicon contractionum' vocum Islandicarum. Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

En art etymologisk ordbog, udarbejdet 1764 ff. år.

Benyttelse og beskr.: Kr. Kålund. Bidrag til en list-topogr. beskrivelse af Island I. Kbh. 1877. s. 127; Timarit VIII, Rke. 1887, s. 57; J. Pørkelsson, Om digtningen på Island, s. 343; Arkiv for nord. Filol. IV, s. 253, 264.

2112. AM. 980, 4to (forhen Addit. 9, 4to). Pap. 21.4×16.8 cm. 58 blade og sedler. Skr. 1768. Forfs autograf.

'Excerpta vel epitome Lexici Gudmundi Andreæ. Accedit quoque Vocabularium Thormodianum ab Eccharto Olavio multis adauctum'. Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

2113. AM. 981 a—b, 4to (forhen Addit. 10--11, 4to). Pap. C. 21.5×17 cm. 213 + 228 blade og sedler. 18. årh. Forfs autograf.

'Dissertatio historico-philologica de lingva Islandica' et varia illuc pertinentia collectanea. Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

2114. AM. 982, 4to (forhen Addit. 12, 4to). Pap. 21.5×17 cm. 288 blade og sedler. 18. årh. Forfs autograf.

'Indagator originis lingvæ Islandicæ' 1766 (ifg. omslagstitlen). Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

Indeholder navnlig forskellige glossarer til belysning af slægtskab mellem Islandsk og andre sprog.

2115. AM. 983, 4to (forhen Addit. 13, 4to). Pap. 21.5×17 cm. 67 blade og sedler. 18. årh. Forfs autograf.

Ad præfationem lexicī islandico-latini et tractatum de lingva Islandica spectantia, p. p. Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

2116. AM. 984, 4to (forhen Addit. 14 a—c, 4to). Pap. C. 21.5×17 cm. 999 blade og sedler. 18. årh. Forfs autograf.

Collectanea grammatica, orthographica, lexicalia p. p. ad lingvam Islandicam spectantia. Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

Udkast og materialsamlinger.

Heri nogle personalia og andre tilfældige indlæg (et bryllupsdigt — dansk).

2117. AM. 985, 4to (forhen Addit. 15, 4to). Pap. $21,5 \times 17$ cm. 149 blade og sedler. 18. årh. Forfs autograf.

'Conspectus multiplicis variationis verborum monosyllaborum — et bisyllaborum qvorundam — in lingua Islandica'. Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

2118. AM. 986, 4to (forhen Addit. 16, 4to) Pap. 22×17 cm. 85 blade og sedler. 18. årh. Forfs autograf. Over halvdelen af bladene er dog i virkeligheden i folio (sammenfoldet).

'Rudimenta prosodiæ Islandicæ inchoatæ, metra aliquot etc.' Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

Hovedsagelig på Islandske; heriblandt „Bragarhættir“, „Umm | Skaaldfkap | Norrænann“.

Enkelte indlagte sedler med Arne Magnussons hånd.

2119. AM. 987, 4to (forhen Addit. 17, 4to). Pap. C. 22×17 cm. 255 blade og sedler. 18. årh. Forfs autograf.

'Adversaria miscellanea varia ad philologiam Islandicam spectantia'. Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

2120. AM. 988, 4to (forhen Addit. 18 a, 4to). Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 175 blade og sedler. 18. årh. Forfs autograf.

„Computistica qvædam“. Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

2121. AM. 989 4to (forhen Addit. 19, 4to) Pap. $21,5 \times 17$ cm. 9 bl. 18. årh. Forfs autograf.

„Vita Arnæ Magnæi | compendiosè conseripta“. Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

Bl. 8 indch. en kortfattet islandsk beretning om A.M.s død.

Bl. 9 er en indlagt seddel.

2122. AM. 990, 4to (forhen Addit. 20, 4to). Pap. $21,5 \times 17$ cm. 90 blade og sedler. 18. årh. Forfs autograf.

'**Libri et scripta Johannis Olavii de Grunnavik**'. Af Jón Ólafsson fra Grunnavik.

Heri adskillige personalia: 'Historia mansionis Hafniensis inchoata', 'Qverelæ de statu meo misero, sed frustaneæ'.

2123. AM. 991, 4to (forhen Addit. 21, 4to). Pap. $21,5 \times 17$ cm. 151 bl. 18. årh. Forfs autograf.

Defekte udkast til fortolkning af Snorra Edda (Latin). Af Jón Ólafsson fra Grunnavik.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda III, s. CX.*

2124. AM. 992, 4to (forhen Addit. 22, 4to). Pap. $20,7 \times 16,5$ cm. 71 bl. (+ 2 sedler). 18. årh. Forff.s autograf. Bl. 43^v—44^r ubeskrevne. Omslagets forreste inderside stærkt beskrevet.

Indhold:

1) Bl. 1—4. „**Vita | JOHANNIS MAGNÆI, | compendiosè descripta; | ut et Cenfura brevis | de hac ipsius GRAMMATICA Islandica**“. Af Jón Ólafsson fra Grunnavik.

2) Bl. 5—71. „**Grammatica Islandica**“. Af Jón Magnússon. Forskellige marginalia og tillæg, navnlig af Jón Ólafsson.

2125. AM. 993, 4to (forhen Addit. 23, 4to). Pap. $22 \times 17,5$ cm. 182 blade og sedler. 18. årh. Forfs autograf.

Collectanea varia. Af Jón Ólafsson fra Grunnavik.

Heri adskillige personalia, 'discursus de nomine Edda', 'Páll Vidálin: Um orðit Dönsk Tungu' pp.

Med en AM^{sk} skrifters hånd findes på et læg i 8vo de af P. Dyrskiött til hans Danmarks, Sveriges og Norges kongelige genealogi benyttede skrifter.

2126. AM. 994, 4to (*forhen* Addit. 24, 4to). Pap. $21 \times 16,7$ cm. 212 bl. (og sedler). 18. årh. *Forfs autograf.*

Jón Ólafsson: **Almennar fréttir frá Danmörku til Íslands 1752—65, 1772—74, 1778.**

Heri adskillige Islandica.

2127. AM. 995, 4to (*forhen* Addit. 25 a, 4to). Pap. $21 \times 17,2$ cm. 231 bl. (og sedler). 18. årh. *Skr. hovedsagelig af Jón Ólafsson.*

Fréttir til og frá Íslandi, sammenstillede af eller for Jón Ólafsson fra Grunnavík (indbef. Fr. til Íslands 1731—42 af J. Ó. og Fr. frá Íslandi — tildels meddelelser fra forskellige — for en del af de samme år samt 1727—30 og de fleste af årene 1754—69).

Vedlagt er i J. Ó.s afskrift Annáll 1701—20.

2128. AM. 996, 4to (*forhen* Addit. 25 b, 4to). Pap. 22×17 cm. 692 bl. 18. årh. *Forfs autograf.*

Uddrag af eller udkast til J. Ó.s til Island sendte breve 1728—42 og 1755—78 (Isl.). Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

2129. AM. 997, 4to I—III (*forhen* Addit. 25 c—e, 4to). Pap. C. 22×17 cm. 18. årh. *Forfs autograf.*

'Excerpta novellarum (póstfrétta inntak)' — Islandsk (og Dansk). Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

I (554 bl.). Uddrag af aviser for årene 1762—67.

II (572 bl.). Uddrag af aviser for årene 1768—71.

III (443 bl.). Uddrag af aviser for årene 1772—79.

Spredte personalia.

2130. AM. 998, 4to (*forhen* Addit. 26, 4to). Pap. $21,6 \times 17$ cm. 78 blade og sedler. 18. årh. *Forfs autograf.*

Forskellige udkast til **beretning om de af Jón Ólafsson fra Grunnavík forfattede skrifter** med tilhørende blandede

optegnelser (personalia, kritik af forholdene ved den Arnsmagnæanske samling m. v.) — *hovedsagelig Dansk.*

Vedlagt er en afhandling 'um íslenzkan stíl' og et kasseret udkast til 'tractatus de studio antiquitatum'.

2131. AM. 999, 4to (forhen Addit. 27, 4to). Pap. $17,8 \times 14,4$ cm. 30 bl. (og sedler). Tosp. 18. årh. Forfs autograf.

'Johannis Olavii Lexidion Norvegicum' — 'Vocum Islandicarum et Norvegicarum voce et significatione congruentia'.

'Maximam partem, dum Anno 1733–4 Arndaliæ in Norvegia per hyemaret, conscriptum'.

2132. AM. 1000, 4to (forhen Addit. 28, 4to). Pap. $21,6 \times 16,8$ cm. 32 bl. 18. årh.

'Johannis Magnæi Grammatica Islandica, ex autographo ipsius'.

Ender defekt i adjektiverne.

2133. AM. 1001, 4to (forhen Addit. 29 c, 4to). Pap. $21,5 \times 16,4$ cm. 69 bl. 18. årh. (1762). Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

'Johannis Magnæi Grammatica Islandica' forøget og omordnet af J. Ó., som også har tilføjet 'vita auctoris'.

Ender defekt i adjektiverne.

Vedlagt er nogle grammatiske optegnelser.

2134. AM. 1002, 4to (forhen Addit. 31 a, 4to). Pap. $20,6 \times 16,2$ cm. 35 bl. 18. årh.

„NOTVLÆ | ad | VITAM GRETTERI“.

Indeh. en kommentar til de mærkeligere steder i Grettis saga.

2135. AM. 1003, 4to (forhen Addit. 32, 4to). Pap. $21,5 \times 17$ cm. 40 bl.
18. årh. Ifølge titlen forf. af Jón Ólafsson.

„Inntak | Vifnanna í Grettis faugu | Samantekit af þeim er
par í | Íátaði Ofullkomleika Sinn“.

Bl. 40 indeholder kronologi til Grettis saga.

2136. AM. 1004, 4to (forhen i Addit. 33, 4to og Addit. 75, 4to). Perg.
 $18 \times 12,8$ cm. 104 bl. 17. årh. Røde overskrifter, forskellig
farvede initialer. Bl. 104 opr. ubeskrevet. Beskadiget ved fug-
tighed og hensmulren.

Jónsbók.

2137. AM. 1005, 4to (forhen Addit. 35, 4to). Pap. $20 \times 15,5$ cm. 80 bl.
17. århs 1ste halvdel. Bl. 1–2 opr. ubeskrevne; af bl. 80 kun
halvanden linje beskr. Marginalia med forskellige hænder.

Knytlinga saga.

Beg. „Sueirn fon Vlfz Jarls tök Jarl döm“.

Herkomst og hist.: På bl. 2r er med O. Worms hånd noteret sagaens titel og
oplysning om indholdet; på bl. 1v giver Th(orkelin) dette hskr. navnet 'charta
Wormiana'. På bindets inderside er af Arne Magnusson skrevet „Ex Auctione
Rostgardianâ, Num. 722“.

2138. AM. 1006, 4to (forhen Addit. 36, 4to). Pap. $19 \times 15,3$ cm. 102 bl.
17. århs sidste halvdel. Bl. 69 er en indklæbet seddel. Bl. 102^v
ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et to-
spaltet latinsk ritualhskr.

„Knytlinga Saga“.

Beg. „Sweirn fon Vlfz Jarls“.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel er for (og af) Arne Magnusson
noteret „Knytlinga Sögu ä Lögmadurenn, konna ur Vigur, Og fkrifada
epter því exemplari er Sr Helgi Olaffson kom med ur Sviariki [annad
hvert af Sr Helga fialfum eda óðrum, epter hans exemplare id nunc non
meminit. er i 4to], byriar ä Sveini Kongi, (eins og Wormii charta, cujus
apographum habeo). Relatio ipfius. Þadan mun Sr Vigfu's Gudbrands
sonar exemplar vera.“

2139. AM. 1007, 4to (forhen Addit. 37, 4to). Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 33 bl. 18. årh.

„Loca qvædam ex Canutida|rum historia (Knytlinga saga) | qvorum translatio cum ipfo tex|tu non convenit“.

2140. AM. 1008, 4to (forhen Addit. 40 a, 4to). Pap. $19,7 \times 16$ cm. 152 bl. C. 1700. Forsk. hænder. Bl. 13--15, 42^v—47, 59, 95, 139^v—40 ubeskrevne. Sammensat af indbyrdes uafhængige stykker.

Indhold:

1) Bl. 1—9. „Hvefsu noregr bygðiz“. Skr. af Ásgeir Jónsson „Or Flateyiarbok“.

2) Bl. 10—12. „Fundr Noregs“. Skr. af Á. J. „effter Flateyiarbok“.

3) Bl. 16—42^r. „Sagann af Halfe oc | Halfsreckum“. Skr. af Á. J. „Samannlefinn við Membranam“.

Stykke 1—3 bærer marginalia med Torfæus' hånd.

4) Bl. 48—58. „Sagann af Slysa-H:öa“.

5) Bl. 60—83. ‘Saga þeirra þorfinnz Karlsefnis oc Snorra þorbrandz sona?’ („Her Hefr vpp sögu“ osv.). Rettet af Arne Magnusson. „Foræret Mag. Joen Arnefen af A. M.“ er tilføjet i marginen bl. 60^r. Sammesteds har G. Vigfusson skrevet „eptir Hauksbók“.

6) Bl. 84—94. „Grænlandinga þattr“, med efterfølgende opregning af Grönlands biskopper og kirker. Skr. af Á. J. „Ex codice Flateyensi“.

7) Bl. 96—102. „Aulkofra Saga“ (med en anden hånd rettet til „Þáttur af“ etc.). Skr. af Á. J.

8) Bl. 103—34. „Sagann af Rafne Svein|biarnar Syne“.

9) Bl. 135—39^r. „Þattr Fra Sigurdi Konungi Slefu | syni Gunnhildar“.

10) Bl. 141—52. „Lytell þáttu? kyrknaräns og äsökna | J. Einglande ä dögumm þeira tveggia Biskupa, Erchebiskups | S. Anshelmi og S. Thomafar Cantuariensis“. Originalen skal have været dediceret af Jón Guðmundsson lærði til bp Brynjólfur Sveinsson.

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. II. — Sml. AM. 569 c—d, 4to.

2141. AM. 1009, 4to (forhen Addit. 40 b, 4to). Pap. $21,3 \times 16,9$ cm. 43 bl.
C. 1700. Forsk. hænder. Bl. 27, 32, 39, 43 ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—14. **‘Smáir articuli, sem standa í lífssögu hins heilaga Ólafs konungs Haraldssonar’.** *Skr. af Arne Magnusson.* „Ex cod.: Flateyeni“⁴. Øverst bl. 1^r er slutningen af et foregående stykke udstreget.

2) Bl. 15—31^r. **Visur eptir Einar prest Skúlason.** *Skr. af Arne Magnusson.* Bl. 15^v og 33^r optages af beskrevet omslag.

3) Bl. 34—38. **„Geisli | er | Einar Skula son | qvad vm | Olaf Harallds fon Noregs Konung“.** „Ex Codice Flateyeni“⁴.

4) Bl. 40—42^r. **„Olafs Ryma Harallz sonar | er | Einar Gils son | qvad“.** „Ex Cod: Flateyeni“⁴.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 142.

2142. AM. 1010, 4to (forhen Addit. 46, 4to). Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 35 bl.
(incl. sedler). C. 1700. Forsk. hænder. Bl. 5, 8, 11, 12, 20, 33^v—34, 36 ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—10. **Uddrag af gl. kgl. sml. 1812, 4to** (‘nøfn nacvera prefta cynbounna iflenzera’, ‘Sęvar föll’ og ‘Ener spocofto menn’ etc. „bocarbot“ — det første in duplo). *Det ene dubletekspl. med Arne Magnussons hånd., i øvrigt skrevne for A. M. og med notitser af denne.*

2) Bl. 13—16. **„Sagan fra þui hvořfu þöris-dalur er fundinn“.** *Skal iflg. arkivar Jón Sigurðsson være „autogr. Sr Helga Grimssonar“.*

3) Bl. 17—19. **„Skickunarbrep Gottsvins Byskups | i Skälhollte umm Reikningsfkap Höladöm | Kyrkiu Anno 1443“,** samt to jordekøbsbreve ‘Gottskálki biskupi til handa’.

4) Bl. 21—30^r. **„Sogu þáttur af Herra Jöne Halldors|fyne Biskup i Skálhollte“.**

5) Bl. 31—33^r. **‘Fänginn Ögmundur biskup’.** *Uddrag af Björn á Skarðsá’s beretning.*

6) Bl. 35. „Um Budernar ä Alpinge“. Ifg. arkivar Jón Sigurðsson „manu Sr Einars Hálfdanarsonar“.

Benyttelse og beskr.: ⁴⁾ Biskupa sögur II, 1878; Íslendzk æfintýri, Halle 1882, s. XXXII.

2143. AM. 1011, 4to (forhen Addit. 47, 4to). Pap. $21,2 \times 16,5$ cm. 268 bl. (incl. sedler og bl. i folio). 18. årh. Hovedsagelig skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

Indhold:

- 1) Bl. 1—95. **Fornyrði lögbókar** af Páll Vídalín, i udvalg.
- 2) Bl. 96—217. **Forklaringer over islandske ord (Latin)**, af Jón Ólafsson. Deriblandt en udførlig 'tractatus philologicus de nomine jól'.
- 3) Bl. 218—38. **'Skrif Guðmundar Andréssonar móti Stóradómi'**. Defekt.
- 4) Bl. 239—60. **Samtiningur um búskap**. Heri „At fetia til Hws og Bæ“, af 'Dns Johs. Sigvardius'.
- 5) Bl. 261—68. **'Tilfæng til For-mæla æ No:rænu yfir Snorra Sturlu fon'**.

2144. AM. 1012 4to (forhen Addit. 48, 4to). Pap. $20,1 \times 15,8$ cm. 46 bl. Skr. 1753. Forfs autograf.

„Pauli Widalini | Vocula Jool, | Latine reddita“ — omslagstitel.

2145. AM. 1013, 4to (forhen Addit. 50, 4to). Pap. $21,5 \times 17,2$ cm. 77 bl. (incl. sedler og ubeskr. bl.). 18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík. Stykke 1—2 skr. 1735.

Indhold:

- 1) Bl. 1—15^r. „**Obfervationes | Arnæ Magnæi | ad | LINGVAM IS-LANDICAM | spectantes**“. 'E schedulis ejusdem manuscriptis sub num. AM. 436, 4to'.
- 2) Bl. 16—30. **'Duo vocum Svecicarum Catalogi, descripti ex I. Peringskioldii annotationibus in vitam Theoderici regis Ostrogothorum'** — påvisende slægtskabet med Græsk og Italiensk.

3) Bl. 31--67. **Ordlistor**, indeholdende sammenstillinger af islandske, danske, tyske m. fl. ord.

4) Bl. 68--75. '**De emphasi lingvæ Islandicæ peculiari**' — akademisk foredrag.

5) Bl. 76--77^r. „**Excerpta e Ottonis Sperlingii | Tractatu de nomine et Festo Juel**“.

2146. AM. 1014, 4to (forhen Addit. 51, 4to). Pap. $21,4 \times 16,7$ cm. 60 bl. 18. århs beg. Forsk. hænder. Ubeskr. sider og blade.

Indhold:

1) Bl. 1--33^r. '**Báta registur**' úr Gullbringu sýslu, Vestmannaeyjum, Höskuldsey, Mosfellssveit, Kjós, Vestur-Skaptafells sýslu.

2) Bl. 35--45. **Islandske jordekøbsbreve** fra 18. århs beg. og lignende aktstykker, i afskrift.

3) Bl. 47--57^r. **Vurdering og beskrivelse af islandske landejendomme (Isl.)**.

4) Bl. 59--60^r. Verificeret uddrag af to breve fra provst Hj. Þorsteinsson, af år 1711.

Stykke 1, 3--4 ere utvivlsomt materiale til Arne Magnussons jordebogsarbejde.

2147. AM. 1015, 4to (forhen Addit. 53, 4to). Pap. $20,3 \times 16,3$ cm. 33 bl. Skr. 1735. Bl. 1° og 33^v ubeskrevne.

'**Historiæ Magni regis Norvegiæ, legum reformatoris, fragmentum**' o: Det bevarede brudstykke af Magnúss saga lagabætis med latinsk oversættelse samt dedikation til I. Gram og fortale (præfamen) — ved Erlendur Ólafsson.

Under teksten findes anmærkninger til den de ulige sider optagende oversættelse.

2148. AM. 1016, 4to (forhen Addit. 54, 4to). Pap. $20,5 \times 16,6$ cm. 12 bl. 18. århs 1ste halvdel. Bl. 1--8 skr. af rektor Jón Þorkelsson (Thorhillius).

Indhold:

1) Bl. 1—6. „**CHRONOLOGIA | Postremorum Norvegiæ Regum | ex Stemmæ Haralldi Pulchri|comi | fva miked fem piena kann til Rem Diplomat|cam | auctore Arna Magnæo**“ (*Isl.*). *Med nogle mindre tillæg* („Um Fullrette“, „Um Teiga Vöxt“).

2) Bl. 7—8. „**Nockrer Articular | Samantekner i synodo Generali af Hr. Odde Ein|arsfyne Anno 1589**“ — *efterfulgte af regler for „Hufavirding“.*

3) Bl. 9. **Æfi Jóns Jónssonar Westmanns.**

Bl. 10—12 *ere sedler med blandede notitser.*

2149. AM. 1017, 4to (*forhen Addit. 55, 4to*). Pap. $20,3 \times 16,2$ cm. 31 bl. *Skr. 1751. Bl. 1^v ubeskr.*

‘Johannes Arnæus, **Meditationes præmaturæ, qvæ primas mercaturæ Islandorum propriis navibus factæ ducunt lineas**’.

Herkomst og hist.: ‘Pro stipendio victus Regii exhibitæ 1751’. *Bærer påtegningen* „Vidi C. Lodberg Friis“.

2150. AM. 1018, 4to (*forhen Addit. 56 a, 4to*). Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 62 bl. 18. århs. beg. *Skr. af Jón Magnússon.*

‘Jón Magnússon, **Um Imislegann Skilning ä nockrum greinum i Islendfkum lögum**’. *Forf. i årene 1707—30.*

2151. AM. 1019, 4to (*forhen Addit. 56 b, 4to*). Pap. $21,5 \times 16,5$ cm. 67 bl. 18. århs beg. *Skr. af Jón Magnússon. Bl. 47^v ubeskr. Skindomslag udfodret med papir fra et islandsk privatbrev.*

Jón Magnússon, **Nokkrir ‘discursus’ yfir ýmsar greinir lögbókar.**

2152. AM. 1020, 4to (*forhen Addit. 57, 4to*). Pap. 18. årh.

I ($20,3 \times 16,5$ cm. 20 bl. *Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík. Bl. 20^v ubeskr. Hertil en omslagstitel.*

„Inn-tak | Vifnanna | ij | Grettes-Sögu, faman-tekitt | af þeim, er
par ij | Jætade O-fullkomleik Sinn“. *Forf. (af Jón Ólafsson) 1735.*

II (20,8 × 16,6 cm. 7 bl.).

‘Ex notis O. Verelii ad Sögu Hervarar, Ups. 1672’.

2153. AM. 1021, 4to (forhen Addit. 58, 4to). Pap. 20,5 × 15,7 cm. 26 bl.
Skr. 1686 af Arne Magnusson. Skært og hensmubrende papir.
„Sü gamla | Logbök Islendinga | utgiefen | Af Hakone konunge.
syne Hakonar konungs. Sonar|syne Suerris konungs“ o:
Járnsíða.

„Epter Membrana uppfkriðud“.

Herkomst og hist.: Titelladett bærer påskriften „Sigurdus Biornonius possessor
libri A° 1687“ og navnet „S Einhardius“. På et smudsblad bag i håndskriftet
findes ejernavnet ‘Arngrymur Biarnarson’.

2154. AM. 1022, 4to (forhen Addit. 59 a, 4to). Pap. 20,3 × 16,9 cm. 45 bl.
18. århs 1ste halvdel. *Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík.*
‘Jóms-Vikinga-Saga ex antiqva lingva Islandica et Norvegica
in Latinam translata’.

„Author hujus verfionis eft Arn|grimus Ionæ“.

Benyttelse og beskr.: Jömsvikinga-saga i latinsk oversættelse, udg. af A. Gjessing,
Kristianssand 1877.

2155. AM. 1023, 4to (forhen Addit. 59 b, 4to). Pap. 23 × 18 cm. 26 bl.
(+ titelladett). *Skr. 1825. Bl. 1^v, 20^v, 26^v ubeskr.*

Indhold:

- 1) Bl. 1—20. „Saga | af | Hrana Hring Eigilsfyni“.
- 2) Bl. 21—23. „Þátttr | frá Sigurdi kóngi Slefo fyni Gunn-
hildar“.
- 3) Bl. 24—26. „Sögupátttr | af Jóni Upplendinga kóngi“.

Herkomst og hist.: Afskrifterne stamme fra på Island hjemmehørende papirs-
håndskrifter. En foran indklæbet seddel indeholder en notits fra B. Thorlacius
ang. dette nrs indlemmelse i den AM^{ske} samling.

2156. AM. 1024, 4to (forhen Addit. 60, 4to). Pap. $21 \times 16,4$ cm. 32 bl.
Skr. c. 1730 af Jón Ólafsson fra Grunnarík.

„Breviarium | deperditi illius Fragmenti Membranacei | HISTORIÆ STYRIANÆ | Conferiptum | primò Hafniæ A^o MDCCXXIX. | Deinde vero notis qvalibuscunqve et appendice historico aliquan[t]ò auctius redditum A^o M. DCC. XXX“.

Indhold som AM. 450 b, 4to.

2157. AM. 1025, 4to (forhen Addit. 61, 4to). Pap. $20,3 \times 16,5$ cm. 43 bl.
18. årh. Hovedsagelig skrevet af Jón Ólafsson fra Grunnarík.
Bl. 1^r, 43^v ubeskrevne. Adskillige rettelser, udslettelser og overstregninger.

„Skijda Ríma kvedin | af | Einari föftra | fem var Skálld Biörns Iorfalafara. Hoc eft | Carmen de Schidone“ etc.

Med tilføjede varianter samt, på de ulige sider, latinsk oversættelse.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 212, 216, 228 (delvis citeret som AM. 986, 4to).

2158. AM. 1026, 4to (forhen Addit. 62, 4to). Pap. $20 \times 16,8$ cm. 10 bl.
18. årh. Bl. 4^v, 10^v ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—4. „Olavi Hvita Scalds Islandi Vita“.
 - 2) Bl. 5—10. „Ad vitam Olafi Hvita-Skald | pertinentia“.
-

2159. AM. 1027, 4to (forhen Addit. 63, 4to). Pap. $22 \times 17,2$ cm. 58 blade og sedler. 18. årh. Skr. af Jón Ólafsson fra Grunnarík.

Compendium vitæ Arnæ Magnæi. Forskellige udkast — på Dansk, Islandsk, Latin — til en biografi over Arne Magnusson.

I denne fascikel også optegnelser om den AM^{ske} samplings katalogisering og forholdene i den nærmeste tid efter branden 1728 ('momenta sparsa ad præfamen ante Catalogum Arnæ Magnæi').

2160. AM. 1028, 4to (forhen Addit. 64, 4to). Pap. $21,4 \times 16,8$ cm. 41 bl. og sedler. 18. årh. Hovedsagelig skr. af Jón Ólafsson fra Grunnarvik. Bl. 32—35 sammenbøjet folio. Bl. 23, 37 samt enkelte sider ubeskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—11. „**Capitule | umm Technopægnia.**“ Om kunstige versemål, med anvendelse på islandsk poesi. Af J. Ó.
- 2) Bl. 12—22. „**Problemata qvædam | de Is-landia et Grænlandia**“ (Isl.). Om Islands og Grönlands opdagelse og første bebyggelse. Af J. Ó.
- 3) Bl. 24—31. **‘De Carminibus veterum Poetarum Septentrionalium in libris Iflandorum residuis, eorumqve explicationibus nec non interpretibus Paucula’.**
- 4) Bl. 32—41. „**Obfervanda qvædam | ad Episcopos in Ecclesia veteri Islandica | spectantia**“ (Dansk), med tilhørende aktstykker. Af J. Ó.

2161. AM. 1029, 4to (forhen Addit. 65, 4to). Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 27 bl. og sedler. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson.

Vita Sæmundi multiscii.

2162. AM. 1030, 4to (fra Addit. 66, 4to, 104, 4to, 110, 4to). Pap. $21,6 \times 16,6$ cm. 110 bl. C. 1700. Adskillige blade ubeskrevne; af bl. 34—78 ere kun de lige sider beskrevne.

I. Bl. 1—7. **Norsk kongerække**, fra Harald hårfager til Frederik II. Arne Magnussons egenhændige afskrift „Ex authographo Jonæ Simonis, Nomophylacis Agdefidenfis in Norvegiâ“.

II. Bl. 8—78. **‘Genealogiæ Regum Danorum’.** Afskrift af eller for Arne Magnusson af håndskrifter på universitetsbibliotheket.

III. Bl. 82—96. „**Genealogia Regum Daniæ H. Ernftii**“.
Vistnok forfs autograf. Under ovenstående omslagstitel med

Arne Magnussons hånd har A. M. tilføjet „Bekommet efter Juftitz Raad Jacob Mathefius“.

IV. Bl. 97–110. **Genealogiske notitser af Arne Magnusson ang. den danske kongerække i ældre tid.** *Latin.*

Benyttelse og beskr.: I) G. Storm, *En Tale mod Biskopperne, Chrania 1885.*

2163. AM. 1031, 4to (forhen Addit. 67, 4to). Pap. $21,6 \times 18,3$ cm. 18. årh.

Indhold:

1) **‘Eysteins Ásgrímssonar LILIA, cum versione Latina.** Accedit **Pauli Hallerii LILIUM.** Hafniæ 1773’ (*impr.*, 68 pagg.). Cum notis mscr. J. Olavii de Grunnavica.

2) **‘Meletemata quædam | De Carmine celeberrimo | Lilium’** (8 bl.). *Af Jón Ólafsson.*

Den trykte bog er forsynet med en egenhændig tilskrift fra „Johannes Finnæus“.

2164. AM. 1032, 4to (forhen Addit. 72, 4to). Pap. $20,2 \times 15,8$ cm. 354 bl. 18. århs beg. *Skr. af eller for Arne Magnusson. De ulige sider samt enkelte hele blade ubeskrævede.*

Kapólsk helgikvæði.

1) Bl. 1–22. „Liömur“.

2) Bl. 25–35. Krossvísur gömlu („Hlydi allir“).

3) Bl. 37–54. Krossvísur Jóns Arasonar („Dyðdarfvllr drottinn | dyrka villda ec píð“).

4) Bl. 57–79. „Drapa af Mariu grat“.

5) Bl. 81–94. Mariúvísur („Mieð gefi hlíð fá eð heyur“).

6) Bl. 95–96. „Sorgar Raunir Mariu“.

7) Bl. 97–112. Af einu æfintýri brúðkaupsvísur („Jofur gefi vpp haf“).

8) Bl. 113–25. Mariukvæði („Flíðit eckí þinnast mä“).

9) Bl. 127–34. Jakobsdiktur („Þríða villda eg þívdann díet“).

10) Bl. 135—41. Sankti Péturs diktur („Poftolann fkulvm vez þrifa leita“).

11) Bl. 143—57. Mariuvisur („Drottinn gef þv mezt mátt“).

12) Bl. 159—66. Mariukvæði („Agæt vil ek þér óden færa“).

13) Bl. 169—82. Boðunarvisur („Ave dyruzt drofa“).

14) Bl. 185—91. „Mariu vífur“ („Íhesus modurenn jungfru færa“).

15) Bl. 193—95. Mariukveðjur („Ave agæt María“).

16) Bl. 197—200. Mariukveðjur — beg. som foreg., *men i övrigt varietet*.

17) Bl. 203—24. „Krofs gratur“ o: Pislargratur Jóns Arasonar.

18) Bl. 227—90. „Rofa“.

19) Bl. 292—308. „Synda vífur“.

20) Bl. 310—28. „Boðorda diktur“ o: Boðordavisur („Díkt vil eg dyran hafa“).

21) Bl. 330—54. ‘Dæglur’.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur II*, 1878 (Pislargr.); *J. Þorkelsson, Om digtningen på Island* (citeret som *AM.* 991, 4to), s. 41—44, 46, 49, 64, 67, 76, 97, 100, 101, 283, 317.

2165. *AM.* 1033, 4to (forhen *Addit.* 73, 4to). *Pap.* 20 × 16,2 cm. 107 bl.
C. 1700. Bl. 8 og 92 ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—7. „Kröfs Kuæde“.

2) Bl. 9—20^r. ‘Harma gratur’.

3) Bl. 21—91. ‘Dyrdar dictur’.

4) Bl. 93—107. „Pislar Minning“ (sál. rettet). „Eignud Kolbeine Grimfsine, Enn má sínaft sem af Fine | Skáldum ort síe“.

2166. *AM.* 1034, 4to (forhen i *Addit.* 75, 4to) *Pap.* 21,3 × 16,7 cm. 21 bl.
C. 1700. Bl. 1^r, 21^v ubeskrevne.

Registrant over en skøde- og brevbog, særlig angående Roskilde kapitel (*Dansk*).

„Den bog er nu i EtatzR. Rostgaards bibliotheque“ bemærker Arne Magnusson på en indlagt seddel.

2167. AM. 1035, 4to (forhen i Addit. 76, 4to og Addit. 33, 4to). Perg. 17. årh. Farvede overskrifter og initialer. Beskadigede ved fugtighed og hensmulren. Fragmenter af forskellige håndskrifter.

Jónsbók.

I (20 × 14 cm. 69 bl. Beg. og vistnok ender defekt. Efter bl. 5, 11, 16, 33, 59, 65 lakune).

Beg. þingfararbálkr, kap. 2 „nefna nema þiri konungs eðendi“, ender þjófabálkr, kap. 19 „at sinne hyggiv“.

II (18,5 × 13,2 cm. 9 bl. Ender defekt, efter bl. 3 og 7 lakune).

Ender med Erfðatal kap. 1.

III (19,5 × 13,2 cm. 5 bl. Skr. 1687. Beg. defekt. Efter bl. 2 og 3 lakune).

Beg. Kristindómsbálkr kap. 9 „Bædi [leyniliga] ok opinberliga“.

2168. AM. 1036, 4to (forhen Addit. 82, 4to). Pap. 20,8 × 16,5 cm. 30 bl. Skr. c. 1730.

‘Sagann af Sturlaугe Starffama’ („Hier biriaft“ osv.).

Herkomst og hist.: På et tilhørende omslag attesterer Ormur Daðason 1731, at denne saga, som ifølge anmodning fra afdøde Arne Magnusson af år 1728 er afskrevet efter et på Island opbevaret papirshåndskrift, er nøjagtig jævnt ført med originalen.

2169. AM. 1037, 4to (forhen i Addit. 84, 4to). Pap. 21,3 × 16, cm. 12 bl. Skr. 1730 af Jón Magnússon. Forfs autograf. Bl. 4^v, 12^v ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—4^r. „**Litel underrietting um Vitam Sal. Affeffor | Arna Magnuffonar**“.

2) Bl. 5—12^r. „**Ættartala Sal. Affeffor Arna Magnuffonar**“.

2170. AM. 1038, 4to (forhen i Addit. 89 c, 4to). Pap. $33,5 \times 21$ cm. 89 bl. og sedler. 18. årh. Forfs autograf.

„**CONSPLECTUS | HISTORIÆ | IURIS ISLANDIÆ**“, Hafniæ 1756 (Dansk). Af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

Afhandlingen optager bl. 1—16; resten udgøres af materialsamlinger, tildels skrevne på bagsiden af privatbreve.

2171. AM. 1039, 4to (forhen i Addit. 89 c, 4to). Pap. $18,2 \times 14,7$ cm. 13 bl. 17. årh. Efter bl. 8 lakune.

Herrauðs saga ok Bósa.

Beg. defekt „Kongur atte Silgiu“, idet sagaens første linjer mangle.

Herkomst og hist.: Et foran indklæbet blad indeholder en for Arne Magnusson skreven fortegnelse over islandsk litteratur, deriblandt også 'Bósa saga'.

•

2172. AM. 1040, 4to (forhen i Addit. 89 c, 4to). Pap. $21,5 \times 16,7$ cm. 79 bl. 18. århs beg. Skr. af den ældre Jón Sigurðsson.

Andra rimur I—XIII.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 290.

2173. AM. 1041, 4to (forhen i Addit. 89 c, 4to). Pap. $20,2 \times 16,6$ cm. 65 bl. 17. årh. Forskellige indbyrdes uafhængige bestanddele.

Indhold:

1) Bl. 1—44^r. '**Ágrip af sögu Árna biskups**'. Skr. af Björn Jónsson fra Skarðsá.

2) Bl. 45—64. „**Erþder ad manntale**“. Bl. 64^v nederst er med særlig hånd noteret „auct. Gifle Þordar son logmadur og Sr Arngr Jonfson“.

3) Bl. 65 (folio). 'Vidbæters korn Sogunnar Eyglu S. G. S.' Indeholder et sagn. Bl. 65^r øverst er slutningen af en forangående fortælling udstreget.

Herkomst og hist.: „Til läns frå Bryniolfe Þordar syne. Var samant við alþingis bækur“ har Arne Magnusson på en indlagt seddel noteret.

2174. AM. 1042, 4to (forhen Addit. 89 e, 4to). Pap. 21 × 16,7 cm. 59 bl. C. 1700. Forfs autograf.

Indhold:

1) Bl. 1—52. **Tractatus aliquot argumenti theologici**. Fortolkning af det gamle testaments hebraiske tekst.

2) Bl. 53—59. „**Huornin hafa þeyr gomlu vppleytad og fundid fannar|liga Soolar aarfins leyngd?**“

Forudskikket er en latinsk tilegnelse til præsten i Skálholt Ólafur Jónsson, dateret 2. marts 1702 og underskrevet „Paulus Bioronius“. Denne mand, provst Páll Björnsson i Selárdalur, er utvivlsomt forfatteren.

2175. AM. 1043, 4to (forhen Addit. 89 f, 4to). Pap. 22 × 17 cm. 267 blade i forskelligt format — foruden nogle indlagte tryksager. Håndskriftet pagineret 1—368 incl. nogle ubeskrevne bl. C. 1700. Forfs autograf.

Prédikana safn eptir sira Ólaf Jónsson að Stað í Grunnavík.

2176. AM. 1044, 4to (forhen Addit. 101, 4to). Pap. 21,5 × 16,5 cm. 41 bl. 18. århs beg.

Indhold:

1) Bl. 1—24. **Catalogus reliquiarum conventus fratrum minorum Roskildensium**. Samme fortegnelse som i AM. 878, 4to.

2) Bl. 25--41^v. **Catalogus reliquiarum conventus fratrum minorum Haffnis.**

„Ex Tomo K. Bartholiniano“ bemærker Arne Magnusson på det tilhørende omslag.

2177. AM. 1045, 4to (forhen Addit. 103, 4to). Pap. $21,5 \times 16,8$ cm. 37 bl. C. 1700. Skr. af Arne Magnusson. Nogle blade ubeskrevne, andre udgøres af indlagte sedler.

Index in tomos Bartholinianos A—K.

2178. AM. 1046, 4to (forhen Addit. 105, 4to). Pap. $21,5 \times 17$ cm. 24 bl. 18. århs beg. Skr. af eller for Arne Magnusson. Kun de lige sider beskrevne.

Calendarium Romanum.

Indlagt er to blade i 8vo, indeholdende — i A. M.s egenhændige afskrift — fragmentum calendarii; hertil kan måske høre en vedlagt AM^{sk} seddelnotits, der nævner „bok Hakonar Ormsfonar“.

Et tilhørende omslag er beskrevet med en medicinsk anvisning.

2179. AM. 1047, 4to (forhen Addit. 106, 4to). Pap. $21,3 \times 16,8$ cm. 6 bl. 18. århs beg. Bl. 6^v ubeskrevet.

„SYNODALIA NICO|LAI PALLADII PROPO|fita parochiis in synodo scha|nienfi Anno &c. M.D.LVII“.

Herkomst og hist.: Ifg. Arne Magnussons notits på et tilhørende omslag er 'Dette indlagde accuratè (krevet efter et tröckt patent i stor folio'. som han forærede biskop Chr. Worm 1713.

2180. AM. 1048, 4to (forhen Addit. 107, 4to). Pap. $21,2 \times 16,2$ cm. 50 bl. 18. århs beg. Kun de lige sider beskrevne.

**„Nicolai Archi Episcopi Lundensis | Chronicon | Archi-
episcoporum Lundenfium“.**

Titlen er af Arne Magnusson tilføjet på et indsat forsatsblad.

2181. AM. 1049, 4to (forhen Addit. 108 og 110, 4to). Pap. $21,3 \times 16,7$ cm. 116 bl. 18. århs beg. Skr. af eller for Arne Magnusson. Adskillige blade ere ubeskrevne. Bl. 81—82 ere indskudte sedler. Bl. 108—11 indeholde notitser med en hånd fra 17. årh.; fra samme tid er oktavlægget bl. 112—16.

Legendæ sive lectiones variæ præcipue de Sanctis Daniæ.

De S. Kanuto duce, de S. Erico rege Dan., de S. Ketillo, de S. Nicolao Arusiensi, de S. Andrea Slaulosiensi, de S. Magno martyre glorioso, de vita beati Nicolai Arusiensis, de S. Georgio p. p.

Benyttelse og beskr.: C. Bruun, Den danske Lit. fra Bogtrykkerkunstens Indf. til 1550, I, s. 77—81, Kbh. 1870.

2182. AM. 1050, 4to (forhen i Addit. 109 og 110, 4to). Pap. $21,5 \times 17$ cm. Hovedsagelig 18. århs beg. Forskellige indbyrdes uafhængige bestanddele.

I (5 bl. Skr. 1602. Bl. 1° og 5^v ubeskrevne).

„En ny Wife“ o: et opbyggeligt digt, af I. L. W., „skenckt
Erlig och velact Mand Pouel Heliefsön“.

II (4 bl. Bl. 4^v ubeskr.).

**Kong Kristian IV.s med følges indskrifter på en rude i
Bergens rådhus 1599.**

„Skrevet efter en gammel haand paa papir, bag i en gammel loubog“ har Arne Magnusson noteret nederst bl. 1^r.

Angående stykke I—II oplyser A. M. på et tilhørende omslag, at de (o: I og originalen til II) „vare indbundne bag ved den Gulethings-Loubog, som ieg bekom 1712. in Octobri hos Monfr Thormod Toruesen, nemlig den som fattedes udi begyndelfen og P. E. Brandal hafde ejet“. Sml. Norges gamle Love IV, s. 560—61.

III (8 bl. Bl. 8^v ubeskr.).

Kong Erik klippings Nyborgske forordning 1284.

„Ex libro pergamenio in 8vo in Bibliotheca O. Wormii ad calcem LL Cimbricarum Valdemari“ tilføjer Arne Magnusson i marginen bl. 1^r.

IV (10 bl. 16. årh. Bl. 10^v opr. ubeskr.).

En dansk årbog fra 1286 til 1549.

Aftrykt i Rørdams hist. Kildeskrifter I., Kbh. 1873, s. 283—96.

V (5 bl.).

**„Her Trunt Viffstanndtz och Her | Claus Bildes Rette-
hoodt“ osv.**

„Ex Recenti membrana bag ved den Norfke loubog in 4to, som haver allerførst de 3. Norfke Christenretter“ har Arne Magnusson noteret på et tilhørende omslag. Se i øvrigt Norges gamle Love IV, s. 571.

VI (4 bl. Skr. af Arne Magnusson).

**„Si qvæftio inter Episcopum oritur | et populum de legis
diverfitate“ osv.**

VII (3 bl.).

**„Calendarium vel potius Obituarium Eccle|fiæ Beatæ Virginis
Hafnis“.**

„Ex Tomo A. Bartholiniano. illic vero ex Membrana in folio Capfâ Ambrosii ord. 2. in folio“ bemærker Arne Magnusson på det tilhørende omslag.

VIII (4 bl. Bl. 1^r, 4^v ubeskr.).

Annales Danici Sorani 1202—1347.

En omslagsnotits af A. M. henviser til Tomus A. Bartholin. Efter originalen gengivne i Scriptores rer. Dan. V.

IX (20 bl. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 20^v ubeskr.).

**„Catalogus Diplomatum | veterum, aliarumqve li|terarum affer-
vatarum in | Archivis Univerfitatis Hafniensis. Exscriptus ex
libro | in 4to, qvem fervat Re|ctor Univerfitatis Magni|ficus“**

X (21 bl. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 4^v, 10^v, der ere indskudte sedler, og 21^v ubeskr.).

„Catalogus MStorum qvæ in Musæo suo affervat | Dominus Petrus Septimius Pastor Hellested.“

Her også vedlagt optegnelser om trykte bøger „penes Dominum Septimium“.

Citeret Njála II, s. 740 som AM. 1003, 4°.

XI (5 bl. Bl. 5^v ubeskr.).

„Ex reliquiis Wellejanis“. En literaturfortegnelse.

XII (3 bl. Bl. 3^v ubeskr. Bl. 2 skr. af Arne Magnusson).

‘Fortegnelse paa de Manuscripter, som efter . . Justits-Raad Römers befaling ere blefne kjøbte paa Sal. Estats Raad Parsbiergs auction’.

XIII (3 bl. Bl. 2^v, 3^v ubeskr.).

En fortegnelse over islandske sagaer — korrigeret af Arne Magnusson.

83. AM. 1051, 4to (forhen Addit. 114, 4to). Pap. 21,8 × 16,8 cm. 43 bl. 18. århs beg. Bl. 12 ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1—11^r. ‘Cronica Ecclesiæ Ripensis’.

2) Bl. 13—43. „CATALOGVS | Episcoporum Ripensium“.

„Ex vetusto Mto chartaceo Capfæ Cypriani ord. 3. in 4to“ har Arne Magnusson noteret på et til stykke 1 hørende omslag.

84. AM. 1052, 4to (forhen Addit. 115, 4to). Pap. 21,4 × 16,8 cm. 49 bl. 18. århs beg.

„Regiftrum Ecclesiæ Lundensis“ — sål. den af Arne Magnusson på et tilhørende omslag givne titel.

‘Ex authentico in Regiâ Bibliothecâ Hafniensi’.

2185. AM. 1053, 4to (forhen Addit. 116, 4to). Pap. 18. årh.

I ($20,8 \times 16,1$ cm. 6 bl. Skr. 1740 af Jón Ólafsson fra Grunnavík).

„Constitutio Reginae | Margaretæ | Ofloviae, A^o 1392“.

Den gammel-norske tekst i afskrift efter originalen i Rigsarkivet, med vedføjlet dansk oversættelse.

II (20×16 cm. 8 bl. Bl. 8° ubeskr.).

„Kong Christians Retteböder“ 1550. 'Ex islandico translatum'.

2186. AM. 1054, 4to (forhen Addit. 118, 4to). Pap. $21,3 \times 16,6$ cm. 282 bl. incl. adskillige ubeskrevne. 18. århs beg. Rettelser og tilføjelser med Arne Magnussons hånd.

Epistolæ Wilhelmi abbatis de Paraclyto.

Sml. Script. rer. Dan. VI, s. 1—2.

2187. AM. 1055, 4to. Pap. $21,5 \times 17,5$ cm. 169 (paginerede) bl. samt titelblad. Vistnok skr. 1838 og forfs autograf.

Einar Bjarnason, „Nokkurra | Skálda oc Rithöfunda | edur | Frædimanna | Tal á Íslandi fra DCCCCX til MDCCCXX“.

„Samanritid í auka Hjäverkum at Starraftöðum 1820 til 1824. Umskrifað oc aukid 1836. oc á ný lítid lagfært 1838“.

Sml. Antq. Tidsskrift 1846—48, s. 135.

2188. AM. 1056, 4to. Perg. Brudstykker modtagne fra Rigsarkivet.

I ($10,3 \times 13,3$ cm. 1 bl. 2: et efter længden overskåret halvt blad. 14. årh.).

Noregs konunga sögur.

Beg. „min til vetr vistar“, ender „ok þoro arfr afvnd olafs k[onungs]“. Heimskr., Chronia 1868, s. 410—13.

Anvendte ved indhæftning af Vennebjerg herreds tingbog 1632 (Vend-syssæl).

II ($21,4 \times 15,3$ cm. 1 bl. C. 1600).

Jónsbók.

Beg. „eignum edur laufa þe“, ender „þa fkal sa meft“. *Erfðatal* kap. 14—19.

Omslag om Herlufsholms regnskab 1617.

III ($8 \times 6,8$ cm. 2 brudstykker af et blad. 14. årh. Røde overskrifter og initialer).

Den norske landslov (Gulatingsloven).

Beg. „...1 erfða tale“, ender „þar fœm læiðangr gerizt nema“.

Sml. Norges gl. Love IV, s. 645 (c).

Fundet i ryggen af Hedemarkens fogedregnskab 1646.

IV ($16,2 \times 11,4$ cm. 1 bl. overskåret på tværs. 14. årh. Røde initialer og adskillige bogstaver rødt gennemstregede).

Bibliusaga — gammelnorsk.

Trykt i *Tidskrift for Philologi og Pædagogik VI* (1865), s. 258—62.

Fundet om Stjernholm lensregnskab 1636.

V ($20,4 \times 13$ cm. 2 bl. overskårne på tværs. 14. århs 1ste halvdel. Røde kolumnetitler, røde, gule eller blå kapiteltal og initialer. Ved overskæringen af bl. 1 ere nogle linjer gåede tabt; begge blade ere desuden beskårne langs indersiden.

Östgötalag.

Trykt ib. 258—62 og i *Corpus juris Sveo-Got. XII, CV—CVII.*

Fundne omkring Hald lensregnskab 1625.

VI ($28 \times 18,2$ cm. 1 bl. Tospaltet. 14. århs 1ste halvdel. Røde, blå eller grønne initialer, røde overskrifter).

Den norske landslov.

Beg. „ær neft“, ender „æf þæim vinzt æl[gr]“. *Sml. Norges gl. Love IV, s. 644 (a).*

VII ($13 \times 7,4$ cm. 1 bl. o: et på tværs overskåret brudstykke. C. 1300. Røde overskrifter, farvede initialer).

Den norske landslov.

Beg. „(ann)ar almmening“, ender „oðol. En halpo“. Sml. ib. (b).

Det tilhørende omslag påskrevet „Bahus 1610“.

VIII ($23,5 \times 17$ cm. 8 bl. Tospaltet. 16. årh. Røde overskrifter og initialer. Stærkt slidt og sværtet).

Den norske landslov (Gulatingslov).

Beg. „tha eignifh fa“, ender „löyper brot haffi“. Sml. ib. (d).

IX ($13,8 \times 9,8$ cm. 2 bl. (o: brudstykker). Tospaltet. C. 1300).

Speculum regale. Konungs skuggsjá.

Beg. „[vli]a pæ[ría]“, ender „finns drykiar“.

Aftrykt i Brenners udg., München 1881, under mærket Fr. G. Fra Visborg toldregnskab 1630.

X ($32 \times 11,3$ cm. 2 bl. Tospaltet — o: to spalter, en ydre og en indre, af to forsk. bl. 15. århs sidste halvdel).

Jærtegnspostil (Dansk).

Beg. „haffde wæreth ftore fyndere“, ender „fom hwn haffde | wæreth mnæ“. Aftrykt i Ny kirkehist. Sml. III (1864—66), s. 439—41.

Fra Ålholm lensregnskab 1622—23.

XI ($31 \times 10,3$ cm. 1 bl., beskåret efter længden. 15. århs sidste halvdel. Til fremhævning rødt blæk).

Dialog mellem sapiencia og discipulen (Dansk).

Beg. „..werlden, nw æræ the“, ender „twangh. wedh[er]“. Sml. ib. 437, 441.

Fra Ålholm lensregnskab 1622—23.

XII ($30,2 \times 12,4$ cm. 6 bl. — eller brudstykker af sådanne. 15. århs sidste halvdel. Røde overskrifter og initialer. Brudstykkerne bestå af et helt blad overskåret på tværs, øvre halvdel af et blad overskåret på langs, nedre halvdel af to blade, to bladstrimler overskårne på langs).

En tidebog (Dansk).

Ib. 441—42 er det hele blad aftrykt.

Fra Åstrup lensregnskab 1630—32.

XIII ($8,5 \times 11,9$ cm. 2 halve bl. 15. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, røde og blå initialer).

En tidebog (Dansk).

Ib. 442—43 er af det ene halve blad en side meddelt.

Fra Åstrup lensregnskab 1631—32.

XIV ($27 \times 18,8$ cm. 10 bl. eller brudstykker af sådanne. Tospaltet. 15. årh. Røde overskrifter og initialer. Består af et helt i fire stykker skåret blad, en kolonne overskåren på tværs, nedre halvdel af et blad på tværs overskåret, en bladstrimmel på langs overskåren samt endnu 6 fragmenter).

En opbyggelsesbog (Svensk).

Ib. 443 er et brudstykke aftrykt.

Fundne omkring lensregnskaber henholdsvis fra Kalø 1618—22 og Hald 1621 (to sammenhørende fragmenter af et blad).

[XV. 1 bl. af Birgittes åbenbaringer (Dansk), tilhører samme codex som de i AM. 79, 8vo opbevarede fragmenter, til hvilke det er overført.]

XVI. ($24,4 \times 17$ cm. 2 bl. Tospaltet. 15. årh. Røde overskrifter, blå initial).

Birgittes åbenbaringer (Dansk).

Aftrykt ib. 445—47.

Fra Holbæk lens regnskab 1624 og 1625.

XVII (Folio. 1 større, på tværs overskåret, og 4 mindre brudstykker. Tospaltet. 15. årh. Røde overskrifter).

Om klosterlævned (Dansk).

Delvis aftrykt ib. 448.

Fra Holbæk lens regnskaber 1613 og 1614.

XVIII (25 × 10 cm. 1 bl., hvoraf indre halvdel bortskåren. Tospaltet. 15. årh. På tværs overskåret i 4 stykker. Røde overskrifter).

Jærtegnspostil (Dansk).

Trykt i Ny kirkehist. Sml. IV (1867—68), s. 155—56.

Fundet omkring Stjernholm lensregnskab 1651.

XIX (21,3 × 7,1 cm. 1 bl. Tosp. 15. årh. Et på tværs overskåret brudstykke af en spalte, beskåren langs ydersiden og forneden.

Kristi lidelseshistorie (Dansk).

Trykt ib. 154.

Fundne omkring Stjernholm lensregnskab 1637.

XX (32,7 × 6,5 cm. 1 på tværs overskåren bladstrimmel. 15. årh. Har dannet midtstykket af et blad i et tospaltet håndskrift).

Et gudeligt skrift (Dansk).

Fra Sorø amts regnskab 1626.

XXI (27,3 × 5 cm. 1 på tværs overskåren bladstrimmel. 15. årh. Beskåren foroven og langs begge sider).

Et gudeligt skrift (Dansk).

Fra Ringsted lensregnskab 1630.

XXII (13,5 × 10,3 cm. 4 bl. 15. årh. Røde overskrifter og initialer).

Jyske lov.

Beg. „fwls mans bøther“, ender „fo ath anens“, III. bog, kap. 21—32.

Fundne omkring Tryggevælde lensregnskab 1611.

XXIII ($12,8 \times 9,4$ cm. 3 bl. 15. århs slutning. Røde overskrifter og initialer. Bl. 1 beskadiget ved pletter og hensmulren. Bl. 2 på tværs overskåret. Efter bl. 1 og 2 lakune).

Jyske lov.

Beg. „oc fonger han“, ender „tha maa hin“, III. bog, kap. 31—42.

Bl. 1 og 3 fra Hagenskov lensregnskab 1628, bl. 2 fra Assens og Hindsgavl lensregnskab 1630—31. Bl. 1 bærer med en hånd fra 17. årh. påskriften „H. Swen Hanfen Arreboe | paa Shole(?)gade“.

XXIV ($10,8 \times 11,7$ cm. 1 blads øvre halvdel sønderskåren i 4 stumper. C. 1400. Røde eller blå initialer).

Jyske lov.

Indeholder et brudstykke af indh ldsfortegnelsen til II. bog. Fra Stjernholm 1660—61.

XXV ($31,5 \times 22,6$ cm. 2 bl. Tospaltet. 15. årh. Røde overskrifter, røde eller blå initialer).

Birgittes åbenbaringer (Dansk).

Trykt i Ny kirkehist. Sm. IV (1867—68), s. 148—53.

På foden bl. 1^r er skrevet „Apenrader Korn Register | Anno 1604“.

XXVI—XXVII ($16,7 \times 13$ cm. 1 bladfragment, overskåret på tværs, samt 2 bladstumper. Tospaltet. 15. årh. Røde initialer og kolumnetitel).

Birgittes åbenbaringer (Dansk)(?).

Fra henholdsvis Vestervig 1651—52 og Vestervig jordebog 1651—52.

XXVIII ($21,6 \times 21,2$ cm. 2 bl. 16. århs beg. Bl. 1 opr. ubeskrevet. Røde eller blå overskrifter og initialer).

Jyske lov (Plattysk).

Bl. 1^r bærer påskriften „Korn Register zu Gottorff | Anno 1556“, bl. 1^v en tilskrift til biskoppen i Slesvig.

XXIX ($27,3 \times 27,6$ cm. 1 bl. Brudstykke af et missale, orerskåret på tværs. Delvis beskrevet med en hånd fra 16. århs sidste halvdel).

Om katholske kirkeskikke m. v., særlig konfirmationen
(*Dansk og Latin*).

Trykt i *Ny kirkehist. Sml. II* (1860—62), s. 604—7.
Fra *Laholms skattemandtal 1613*.

XXX (19,3 × 13,6 cm. 2 bl. 15. årh. Røde overskrifter og initialer. Efter bl. 1, der er beskadiget, lakune).

En bönnebog (*Dansk*).

Beg. „*Sanctam mariam magdalenam*“, end. „*fom thw hørdæ*“.

XXXI (17 × 11,8 cm. 2 bl. 15. århs slutn. Rød overskrift. Bæge blade ere på tværs overskårne).

En bönnebog (*Dansk*).

Beg. „*fæm vndæt*“, end. „*godhæ græmninghe*“.
Fra *Landskrone 1630*.

XXXII (C. 20,5 × 13,5 cm. 1 bl. 15. århs slutn. Røde overskrifter og initialer. Overskåret på tværs).

En bönnebog (*Dansk*).

Beg. „*godhæ græmningh*“, ender „*ængle thinn gle*“.

XXXIII (13,5 × 9,8 cm. 2 bl. 15. århs slutn. Med rødt gennemstregede initialer).

Passionale (*Dansk*).

Aftrykte i *Brandts gammeldanske Læsebog* s. 248—49.

XXXIV (17 × 12 cm. 1 bl. C. 1500. Røde overskrifter og initialer. På tværs overskåret).

En bönnebog (*Dansk*).

Beg. „*aff alle vndhe thing*“, ender „*fuøpt och neder*“.
Fra *Sølvesborg 1632*.

XXXV (6,4 × 10,1 cm. 2 bladfragmenter. C. 1500. Røde initialer).

En bönnebog (*Dansk*).

Indeh. bönner til *St. Anna* og *jomfru Maria*.
Fra *Visborg 1644*.

XXXVI ($21,5 \times 15,1$ cm. 1 bl. 15. århs slutn. Røde overskrifter og initialer. Overskåret på tværs).

Samtale mellem gud og sjælen (Dansk).

Beg. „han thet æy megheet“, ender „fredh fkal wordhe“.

Fra Malmøhus skattemandtal fastelavn 1632.

XXXVII ($9,2 \times 5,9$ cm. 1 bladfragment. 14. årh. Røde eller blå fremhævningsmærker. Overskåret på tværs).

Lyske lov.

Beg. „tha aghæ sannændæmæn“, ender „mæth ften æthæ“, II. bog, kap. 21.

Hæfteremme fra en jordebog fra Årupgård over gods i Skanderborg len 1661.

XXXVIII (C. 37×11 cm. 1 sønderskåret bladstrimmel af et missale. Delvis beskrevet c. 1600).

Et moralsk vers (Dansk).

Endvidere nogle latinske tankesprog, et personnavn, årstallene 1582–83, 1620, 1626.

Fra Landskrone.

XXXIX (Papir. $29,5 \times 21,2$ cm. 1 bl. 16. årh. Bl. 1^v ubeskrevet).

De tre vanskelige spørgsmål (Historien om abbeden og kokken).

Ender uafsluttet „telhe | thennom felffuer“.

XL ($15 \times 10,2$ cm. 1 bl. 14. årh. Røde overskrifter, røde eller blå initialer. Overskåret på tværs).

Skånske arvebog.

Beg. „fua mykæt fum“, ender „witæ mæth tuiggæ mannæ witnæ“. Thorsens udg. XXX–XXXII (s. 212–13).

Fra Malmøhus 1622 (regnskab over salpeterjord).

2189. AM. 1057. 4to (*forhen*, ÷ IX, i Addit. 75, 4to). Pap. C. 35 × 23 cm. 18. århs beg. Forsk. hænder. Løse ark, blade og sedler i forskellige format, incl. nogle ubeskrivne.

Arnamagnæana (breve, optegnelser m. v.).

I. 42 bl. *Dansk og Islandsk.*

Fra jordebogskommissionens tid. *Heri* „Om Reftantzerne | Notitier 1712“, åbne breve fra kommissærerne, bemærkninger af P. Vidalin til den udsendte instrux, dom i sagen P. Kinch—N. Fuhrmann 1728 (*A. M.s kopi*).

II. 48 bl. *Hovedsagelig Dansk.*

Brevveksling mellem Arne Magnusson og hans hustru m. v. *Heri* 2 breve fra A. M., 1 fra hans hustru, rekvisitioner til Islandsrejsen, regninger og andet pengemellemværende.

III. 14 bl. *Hovedsagelig Islandsk.*

Breve fra Jonas Gam til A. M., 3 i alt, samt bilag ang. pengesager.

IV. 23 bl. *Hovedsagelig Islandsk.*

Breve fra Þormóður Torfason (Th. Torfæus) til A. M., 6 i alt, med adskillige bilag.

V. 32 bl. *Islandsk.*

Breve fra biskop Jón Árnason til A. M., i alt 10.

VI. 8 bl. *Islandsk.*

Breve fra Magnús Arason til A. M., i alt 3.

VII. 10 bl. *Dansk.*

Et privatbrev fra I. Mathesius.

Heri adskilligt om A. M.s stilling til de ham overdragne offentlige hverv.

VIII. 18 bl.

Breve fra forskellige — 1 brev fra C. J. Lund (*Dansk*), 2 breve fra R. Rasmussen (*Dansk*), 2 fra N. Therkilsen (*Dansk*), 1 fra Þ. Halldórsson (*Isl.*), 1 fra S. Sigurðsson, Saurbæ (*Isl.*); kopi af en erklæring fra L. C. Gottrup.

IX. 57 bl. *Dansk.*

Aktstykker angående udlån til Arne Magnusson af norske diplomer og brevbøger.

Indeh. Udlånsbeviser, reklamationsskrivelser til A. M. ang. Stavangerbrevene og (i afskrift) dennes gensvar, samt andre breve til oplysning om de fra vedkommende bispestole nedsendte sager.

Brevskriverne ere M. Moth, A. M., biskopperne L. Stoud, J. Bircherod, H. Rosing, P. Krog, Randulf

Vedlagt er en for A. M. udført fortegnelse over bogkister, nedsendte fra Island, og en vistnok af P. G. Thorsen tagen afskrift af fire af de ovennævnte skrivelser (2 bl. 19. årh.).

X. 6 bl. *Dansk og Islandsk.*

Notitser om håndskrifter og gamle breve (om en rimnabók, en norsk lovbog fra I. Brögger, et forfalsket isl. perg.-diplom).

2190. AM. 1058, 4to. *Pap. Hovedsagelig c. 34 × 21 cm. Væsl. 17. årh. Forskelligt format.*

Islandsk brevsamling.

I. Breve til provst Sveinn Simonarson til Holt i Önundarfjörður (*præst her fra 1582, † 1644*).

Fra Björn Magnússon, Björn Sveinsson, Gisli Þórðarson, Magnús Jónsson, Magnús Sæmundsson, Oddur Einarsson, Thorleifus Magnus (*Latin*) — 1 fra hver.

II. Breve til provst Jón Sveinsson til Holt i Önundarfjörður (*præst her, † 1661*).

Fra Gisli Oddsson, Jón Magnússon (4), Ólafur Jónsson, Sigurður Snorrason (2), Torfi Bjarnason — *med ovenanførte undtagelser 1 fra hver.*

III. Breve til provst Jón Jónsson til Holt i Önundarfjörður († 1681).

Fra Brynjólfur Sveinsson (2), Gísli Jónsson (3), Gissur Sveinsson, Guðbrandur Jónsson, Jón Arason, Jón Magnússon yngri, Magnús Jónsson (5), Magnús Magnússon, Ólafur Jónsson (2), Ragnhildur Rafnsdóttir, Þórður Þorláksson, Þorleifur Kortsson, Þorleifur Magnússon (2) — *med ovennævnte undtagelser 1 fra hver.*

IV. Breve til sysselmand i Barðastrandar syssel Björn Gíslason († 1679).

Fra Gísli Magnússon (3), Eggert Björnsson, J. P. Klein (3, *Dansk*).

V. Forskellige breve.

Arngrimus Jonas (*til* provst Jón Arason, 1641, *Latin*), Bjarni Arngrímsson (*til* Hildur Arngrímsdóttir, 1670), Daði Bjarnason (*til* Jón Magnússon), Egill Einarsson (*til* Jón Þorláksson, 1691), Gísli Magnússon (*til* Johan Kleyn, 1669), Guðmundur Hákonarson (*til* Ormur Vigfússon, 1636), Halthorus Jonæus (*til* præsten Trebonius Jonas, *Latin og Islandsk*), Jonas Gissurius (*til* Ketill Jörundsson, 2, *Latin*; *hertil* seddelnotitser af Arne Magnusson), Jón Halldórsson (*til* Arne Magnusson, 1727), Jón Magnússon (*til* Ragnheiður Pálsdóttir, 1617), Jón Magnússon (*til* professorerne Th. Bartholin og H. Gram, 1730, *Dansk*), Jón Sveinsson (*til* Ólafur Jónsson, 1637), Jón Vigfússon (1648), Ormur Daðason (*til* professorerne Th. Bartholin og H. Gram, 1730), Rudolphus Jonas (*til* biskop Brynulfus Svenonius, 3, hvoriblandt 1 versificeret, og præsten Trebonius Jonas, 2, *alle på Latin*, 1644–49), Sigríður Jónsdóttir (*til* Ástriður Eyjólfsdóttir, 1692), Stephanus Olavius (*til* præsten Jonas Gissurius, 1646, *Latin*), Torfi Jónsson (*til* Ólafur Jónsson, 1638), Þórður Þórðarson (*til* Arne Magnusson, 1712), Þorkell Arngrímsson (*til* sysselmand Jón Vigfússon, 1671), Þóroddur Þórðarson (*til* Arne Magnusson, 1728), Vichfusus Gislai (*til* Torfi Jónsson, 1645, *Latin*), X fra Skálholt (*til* Hildur Arngrímsdóttir, 1688).

Hertil kommer nogle fragmenter, hvoriblandt brudstykker af franske breve.

Forøges lejlighedsvis; således senere indlagt: Jón Snorrason (til sysselmand Steindór Finnsson, Þorlákshöfn 1791), Páll Ketilsson (til Björn Jónsson på Staðarfell, Staðastað 1694).

2191. AM. 1059, 4to I—II (*håndbibl.*). Pap. $22 \times 17,5$ cm. 119 + 120 bl. 2 voll. C. 1850. *Skr. af arkivar Jón Sigurðsson.*

I. „Catalog | over | Haandskrifter, som opbevares | paa de offentlige Bibliotheker | i Danmark og Sverrig | af | de vigtigste Oldtidssagaer | især med Hensyn til | de i Sagabibliotheket afhandlede; | med to Tillæg | I. Om Islands Biskopper. pag. 169—182 | II. Islandske Annaler pag. 185—205“.

II. „Catalog | over | Haandskrifter som opbevares | paa de offentlige Bibliotheker | i Danmark og Sverrig af | A. de mindre vigtige Oldtids- | og senere romantiske Sagaer | og Æventyr. pag. 3—79. | B. Apostlernes og andre Helgenes | Sagaer og Legender. pag. 81—140. | C. Islandske „Rimur“ p. 143—222“.

Modtaget fra det kgl. nordiske Oldskriftselskab.

2192. AM. 1060, 4to (*håndbibl.*). Pap. $22,8 \times 18,1$ cm. 19. århs sidste halvdel.

Íslenzk söguhandrit.

Katalog over sagahåndskrifter, udarbejdet af cand. mag. P. Pálsson efter Jón Sigurðssons som grundlag for foregående nr udførte seddelkatalog, berigtiget og forøget ved dr. phil. Jón Þorkelsson. Omfatter — foruden (som foregående) hskrr på universitetsbibliotheket (med den Arnamagnæanske samling) og det kgl. bibliothek i København samt det kgl. bibliothek i Stockholm — hskrr i Upsala universitetsbibliothek, Advocates' library i Edinburgh, British museum i London, Bodleian library i Oxford, det islandske landsbibliothek m. fl. håndskriftsamlinger i Reykjavík, det islandske literære selskabs håndskriftsamling, og er indrettet på lejlighedsvis at forøges.

2193. AM. 1061, 4to (håndbibl.). Pap. $23 \times 18,7$ cm. 55 bl. Skr. 1883 af stip. Arnam. G. Þorláksson.

‘Nöfn manna, sem skrifað hafa handrit í Árna Magnússonar safni’.

Bestemt til efterhånden at fuldstændiggøres.

2194. AM. 1062, 4to (håndbibl.). Pap. $23 \times 18,6$ cm. 414 bl. Skr. 1886—89.

Beskrivelse af det store kgl. bibliotheks islandske håndskrifter ved dr. phil. Jón Þorkelsson.

2195. AM. 1063, 4to. Pap. 23×18 cm. 19. århs slutning.

Faksimilerende afskrifter.

1. Bogstavret afskrift af retterbøderne i codex rescriptus AM. 147, 4to. 18 bl.

2. Bogstavret afskrift af fragmenterne AM. 162 D 1—2 og E, fol. af Laxdæla saga. 25 bl.

1—2 ved stip. Arnam. G. Þorláksson.

Forøges lejlighedsvis.

O k t a v e r

(incl. duodezer og mindre formater).

2196. AM. 1, 8vo. Pap. $13,5 \times 8,6$ cm. 160 bl. 17. årh.

'Digestorum seu pandectarum libri L.'

2197. AM. 2, 8vo. Pap. $17,6 \times 11,7$ cm. 32 bl. 17. årh. Meget fin og tæt skrift. Bl. 1^r , 2^v ubeskrevne.

'Digestorum seu pandectarum libri L.'

Med forskellige anvisninger og forklaringer, indholdsfortegnelser, oversigter, samt en oversigtstavle vedrørende lensvæsen (bl. 1—2, 24—32) — alt på Latin.

2198. AM. 3, 8vo. Pap. $14,1 \times 9$ cm. 28 bl. 17. årh. Teksten pagineret 1—49. Bl. 1^v , 2^v ubeskrevne.

„Definitiones præcipuarum | rerum in IV. Libris Institutionum iuris occurr|entium, confcriptæ | ab | Henrico Ernstio | et | In gratiam auditorum fuorum | nobilissimæ juventutis Da|nicæ editæ“.

Efter ovenstående afhandlings slutning (bl. 27^r) optages bl. 27 — 28^r af en med særlig hånd skreven latinsk recept for podagra, med overskrift „Ex Epistola de podagra curata per doctorem | Andream Cneuffelium“.

2199. AM. 4, 8vo. Pap. $15,7 \times 9,7$ cm. 65 bl. 17. årh. Samme hånd som foreg. nr. Bl. 2^v , 35^v — 37 , 38^v , 55^r ubeskrevne. Bl. 55 er en indskudt seddel.

Indhold:

1) Bl. 1— 35^r . „Definitiones præcipua|rum rerum in IV. Libris | Institutionum iuris | occurrentium, | confcriptæ | ab |

Henrico Ernstio, | in gratiam auditorum fu|orum. nobilisf.
Iuventutis | Danicæ“.

2) Bl. 38—65. **“TAMIKOΣ | Sive | Commentatio | de | Per-
sonis, qvæ justis nuptiis | inter se jungi copulariqve | posfunt, |
a | Cl. Dn. Henrico Ernstio | I. V. D. et Profesfore
Hono|rario in Regia et Eqve|stri Academia Sorana | publice
addictata, | Pridie Id. Iul. CIOIOCLIX“.**

2200. AM. 5, 8vo. Pap. $14 \times 11,5$ cm. 77 bl. Skr. 1477 af Olavus Lau-
rentii. Røde overskrifter og initialer. Opr. ubeskrevne ere
bl. 1, 77^v.

Indhold:

- 1) Bl. 2—67. **Jyske lov.** Efter bl. 9 og 48 lakune.
- 2) Bl. 68—70^v. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger 1284**, for Nörrejylland. Nederst bl. 67^v findes overskriften „Her begynnes then ny handfæstningh“.
- 3) Bl. 70^v—71. **Kong Kristoffer af Bayerns edelige for-
sikring om at overholde undersåtternes rettigheder.**
- 4) Bl. 72—74^r. **Kong Kristiern I.s forordning for Nörre-
jylland 1466.** („Hære begynnes then ny handfestingh som
konningh | cristiern (!) hawer gifwet“).
- 5) Bl. 74^r—77^r. **Gårdsretten** („Hære | begynnes gantz rætt
i konnings gæth | i danmærk“).

Herkomst og hist.: Ved håndskriftets slutning har skriveren med rødt blæk antegnet „Libet jste finitus per manus olauj laurencii: | lxxvii^o feria 5ta
ante calispruuum“. Nedenunder er med en noget yngre hånd skrevet „Libet
mathie Atzen prifbaten in hoo | et oxeby“. Forskellige påskrifter bl. 1, 3^r,
19^v, 56^v, 67^v, 77^v fra 16. årh. indeholde sentenser, juridiske notitser, brev-
formularer m. v. Her forekomme navnene 'Jens Gabrielsen, 1531', 'Niels i
Ørsløff, scriffwer i Hamerom heret', 'Cristiern Nielsen, borger mester i
Varde, 1528'.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, *Sml. Skrifter* I, 328; *Geheimarchivets
Aarsberetninger* V, 67—69.

2201. AM. 6, 8vo. Perg. (og pap.). $13,7 \times 10,6$ cm. 139 bl. (hvoraf bl. 1—13,
128—39 papir). 15. århs sidste halvdel — papirsbladene dog
vistnok noget yngre. Røde overskrifter og kapiteltal, røde eller

blå initialer. Bl. 95—102 ubeskrevne til betegnelse af lakune. Bl. 1 forsatsblad, bl. 139^v blankt. Gult presset læderbind med spor til spænder.

Jyske lov — i plattysk oversættelse.

Benyttelse og beskr.: K. Rosenvinge, *Gl. danske Love III, s. XVIII*; Thorsen, *Jydske Lov, Kbh. 1853*.

2202. AM. 7, 8vo. Pap. $14,8 \times 10$ cm. 118 bl. 15. århs sidste halvdel; bl. 2—6, 36—37, 41, 54—55 dog noget senere tilsatte. Røde initialer og understregninger. Bladene ere slidte og tilsmudsede ved penneprover i marginen m. v. Bl. 2 beskadiget forneden. Foran bl. 56 ses rester af et udskåret blad. Af et perg.-forsatsblad ere kun nogle rester tilbage. Stærkt beskadiget læderbind. Defekt.

Jyske lov.

Beg. „fom han oc wit fon“, ender „for geder enæ oc for“ I, 5—III, 60.

Bl. 59^v betegner Peder Lauefsen sig som bogens ejer; andre personnavne ses bl. 84^v—85^r, 109^v.

2203. AM. 8, 8vo. Pap. $14,2 \times 9,8$ cm. 345 bl. (incl. 125bis). 16. århs sidste halvdel. Væsenlig to forsk. hænder (af hvilke den yngre hånd, fra c. 1595, har skrevet bl. 2—7, 223—307, 326—30^r, 330^v—31^r delvis, 340—44^r). Ubeskrevne ere bl. 215^v—16, 217^v, 277, 278^v, 309—24, 331^v—32^r, 340^v—41^r. Presset læderbind med metalbeslag og spænder.

Indhold:

1) Bl. 1. Forsatsblad, udfyldt navnlig med sentenser til påmindelse for dommere — på Latin, Tysk, Græsk — forsk. hænder.

2) Bl. 2—6^r. **Regulæ juris** („Her begyndis“ osv.).

3) Bl. 6^v—7^v. Fortegnelse over sager, der skal værges med ^{a)} „Kiöns neffn“, ^{b)} „frennders eedt“, ^{c)} „herrits neffn“.

4) Bl. 7^v. Om dommeres pligter — citater fra det gamle testament.

5) Bl. 8—157^r. **Jyske lov.** Bl. 11^v findes med den yngre hånd et bibelsk citat om lovens rette brug.

6) Bl. 158—80. **Tord degn's artikler** (Overskrift „Tord degen“). På dansk i 62 kapitler. — Med den yngre hånd er efter slutningen af sidste kap. tilføjet nogle notitser om mål og vægt og derefter indholdsfortegnelse til Tord degn.

7) Bl. 181—202^r. „**Riigens reth**“. Beg. „Huo Riigens diele will føllige“.

8) Bl. 203—15^r. **Gårdsretten** („Gordtz Retth“) — udvidet med 25. artikel af Kristian III.s Københavnske reces 1537. Bl. 202^v optages af et tilhørende register med den yngre hånd.

9) Bl. 217—22. **Kong Frederik II.s Københavnske skik og ordning af år 1569 om stævninger m. m.**

10) Bl. 223—63^r. **Den Koldingske reces 1558.** Med tilhørende register. På det ellers ubeskrrevne bl. 263^v optages nogle, senere overstregede, linjer af begyndelsen til et register. *Udførlig titel.*

11) Bl. 264—76. **‘Konningh Frederichs den Andens Handfæftning, wdgißfuenn . . 1559’.** Med tilhørende register.

12) Bl. 278—307. **Kong Frederik II.s søret 1561.** Med tilhørende register. *Udførlig titel.*

13) Bl. 308. Gammeltestamentligt citat — *formaning til omvendelse. Særlig hånd, dateret 1646.*

14) Bl. 325, 330^v, 331^r, 332^v—39. **Annalistiske optegnelser ang. Danmark,** væsenlig omfattende 14—16. årh.

15) Bl. 326—27. Fortegnelse over lovens ^{a)} 40 marks sager, ^{b)} 3 marks sager.

16) Bl. 328^r. Forklaring af det danske våben — *beg. defekt.*

17) 328^v—29^r. „Enn herlig werdsenns statut“ — *opregning af samfundsforhold og moralske forkertheder, som true et rige med undergang.*

18) Bl. 329^r—31^r. Formular til ^{a)} et Kieler-omslags brev 1573, ^{b)} et af en adelig udgivet rentebrev (Aalborg 1595).

19) Bl. 340—44^r. „**Itt Chrifteligt a-b-c** colli|gerit aff thenn gamle | Philosophifke Schriff t wdi | huilekenn er beschreffwenn | och optegnit mannge Chriftelige Lerdom och

wnderwifning som hwer Chrift|en well fornödenn | er att wide“. Efter hvert bogstav følger et sekslinjet moralsk vers begyndende med vedkommende bogstav.

Herkomst og hist.: Forsatsbladet, der bærer årstallet 1593, har øverst en overstreget latinsk ejernotits, med navnet „Johannes Vincentij f. Medendorphius“. Nederst på samme side samt på bindets bageste inderside angiver 'Benedictus Heliæ filius' sig som bogens ejer, og man erfarer, at han har købt den for 1½ Rdr. Af en påtegning bl. 263^r ses, at håndskriftets yngre del er skreven på Vang 1595; bl. 302^r giver skriveren, foruden samme årstal (sml. også 276^v) sit bomærke. Endelig er på bindets forreste inderside noteret „Ex dono Nobiliffimi Domini IOHANNIS CONRADI WULFFEN Summi Archiatri Regii poffidet Fridericus Rostgaard. Novembri 1704“.

Benyttelse og beskr.: K. Rosenvinge, *Gl. danske Love III*, s. XXII, V, s. XIV; Rørdam, *Historieskrivningen og Historieskriverne osv.*, Kbh. 1867, s. 42.

2204. AM. 9, 8vo. Perg. 13,8 × 10,5 cm. 133 bl. (fol. 1—132 + 4bis). Skr. 1490 i Horsens af Johannes Nicolai. Røde overskrifter og initialer. Ubeskrevne ere bl. 124^v, 132^v (opr. fastklæbet til bindets inderside); med yngre hånd er bl. 125 og 131^v tilføjede. Af bindet ere kun to træplader tilbage; til disse ere bladstumper fra et med nodetegn forsynet latinsk ritualhskr. fastklæbede.

Indhold:

1) Bl. 1—113^r. **Jyske lov.** Ender med trolddomskapitlet. I II. og III. bog findes inde i teksten jævnlig efter forældede ord og udtryk latinsk oversættelse (med rødt blæk).

2) Bl. 113^v—118^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger 1284**, for Nørrejylland. Med tillæg af tre stykker om tiende, om ubetalte bøder („om lagføct man“), om udførselsforbud.

3) Bl. 118^v—19^r. 'xl mæks fager i then gambblæ logh'.

4) Bl. 119^v—24^r. **Gårdsretten** („Hær æffter begyndes flotz oc gantz | ræt i konings gaard i danmark“).

5) Bl. 126—31^r (særlig hånd). **Tord degns artikler**, i den ældre danske tekst („Hær æffthæz begyndes lillæ tord | dyegens Logh fom lantz dommer | war i nørre jwotland“).

6) Bl. 131^v, 125. Bansættelsesformular, rettet mod dem, der forulæmpe et kloster.

Spredte notitser findes bl. 132^r og foran på bindets inderside.

Herkomst og hist.: Bl. 81^v giver skriveren sit navn, bl. 113^r hjemsted („hofnes“) og årstal, bl. 118^r igen årstal. Bl. 102^r n. m. forekommer et personnavn (17. årh.); endv. enkelte andre yngre marginalia.

Benyttelse og beskr.: ⁵⁾ K. Rosenvinge, *Gamle danske Love III*; Thorsen, *De med Jydske Lov beslægtede (slesvigske) Stadsretter*, Kbh. 1855, s. 70.

2205. AM. 10, 8vo. Perg. 14,8 × 11 cm. 115 blade (fol. 1—114 + 50bis). Skr. 1490. Samme hånd som foreg. nr. I bladtallet er iberegnet 2 forsatsblade; efter hskrs slutning følge 4 ubeskrrevne blade, af hvilke det sidste ses at have været fastklæbet til det opr. binds inderside. Røde overskrifter og initialer.

Indhold:

1) Bl. 3—4^r. ^{a)} „Hwo fig wil delæ till noghet gotz“ etc.,
^{b)} Inddeling og beregning af bondejord.

2) Bl. 5—103. **Jyske lov.** *Ender med trolddomskapitlet.*

3) Bl. 104—107^v. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger 1284**, for Nørrejylland („Thennæ æffter fkreffnæ logh gaff“ etc.).

4) Bl. 107^v—10. **Kong Kristiern 1.s forordning for Nørrejylland 1466** (‘koning crifterns handfesting’).

5) Bl. 111—14. **Gårdsretten** (‘gaantz ræt i konngens gærd i danmark’).

Herkomst og hist.: Til det sidste af de to senere tilsatte, ubeskrrevne forsatsblade, er følgende, utvivlsomt fra et ældre forsatsblad (sml. AM. 233, 8vo) udskårne pergamentsnotits fastklæbet „Thennæ logbog her per teickilsen | till i fœwling oc lod hennæ fœlff | fkriffæ aar æffter gutz byid M° | cdlxxxx° then løwerdag nælth | for pingetz dagh“. Ved slutningen af lovens 1. og 3. bog nævner skriveren sig Johannes Nicolai, ved slutningen af 2. bog kalder han sig „Jens nilsen fødder i aaleborg“.

Benyttelse og beskr.: ⁴⁾ Geheimearchivets Aarsberetninger V, 67; ⁵⁾ K. Rosenvinge, *Gamle danske Love V. s. XIII*.

2206. AM. 11, 8vo. Perg. 14,7 × 11,2 cm. 81 bl. (foruden et i ny tid komponeret titelblad). Tospaltet. 14. årh. (Bl. 9, 56, 75 dog i 17. årh. tilføjede). Røde overskrifter, røde og blå initialer. Adskillige marginalia (arabiske tal og danske glosser) fra 15. årh. Brunt presset læderbind.

Indhold:

- 1) Bl. 1—76^v. **Jyske lov** — i latinsk oversættelse.
- 2) Bl. 76^v—79^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning af år 1282** — på Latin.
- 3) Bl. 79. Bön til Kristus — på Dansk, svenskfarvet.
- 4) Bl. 79^v—80 (særlig hånd). Brudstykker af latinske bønner, en latinsk bibeloversættelse og lign.
- 5) Bl. 81. **Fortalen til Jyske lov**. Ender defekt „æi wilæ rætæs. æi. 1“.

Herkomst og hist.: Nederst på titelbladet har titlens forfatter og håndskriftets daværende ejer skrevet „OWorm 1685“. Af to indlagte AM^{ske} sedler erfares, at A. M. har købt håndskriftet „Ex auctione Rostgardianâ. Num. 397“, og at Rostgård havde købt det på Ole Worms auktion for 2 rdl. 2 $\frac{1}{2}$ 2 $\frac{1}{2}$.

Benyttelse og beskr.: Kofod Anchers Sml. Skrifter I, s. 351, 355; K. Rosenvinge, Gl. danske Love III, s. XV; Thorsen, Jydske Lov, Kbh. 1853, s. 5, 18, 24; Geheimearchivets Aarsberetninger II, s. 5.

2207. AM. 12, 8vo. Pap. 15,7 × 10,7 cm. 191 bl. 15. århs. sidste halvdel. Pagineret 1—382 (derefter 383—86 ubeskr.). Som regel initialer og fremhævningsmærker samt enkelte røde overskrifter. Arabiske tal forekomme til betegnelse af kapitler og (stodvis) som en art foliering i nedre margen. Bindets indersider ere betrukne med pergament, der på indersiden ses at have været latinsk beskrevet. Brunt presset læderbind opr. med spænde.

Indhold:

- 1) Bl. 1—106. **Latinske glosser til Jyske lov** af biskop Knud i Viborg. Svarende til de i udgaverne 1504 og 1508 aftrykte.
- 2) Bl. 107—12^v. **‘Constitutio regis Woldemari patris Margarethe Regine’, 1360**. Foran er udkåret et blad, til hvilket de to øverste linjer bl. 107 referere sig (angår en ‘constitutio W. regis ex parte filii sui Cristoferi’).
- 3) Bl. 112^v—14^v. **‘Constitutio Woldemari regis patris Margarete regine trium regnorum’ etc., 1354**.
- 4) Bl. 114^v—17^v. **‘Constitutio cristofej Regis dacie | filii Woldemari Regis, 1320’**. Herefter følger (på denne og næste side) anvisning til indførelse af forskellige navngivne forordninger.

5) Bl. 118—21^r. **'Constitutio Olavi' etc., 1376.** *Ender med § 28 (svarende til udgs § 27).*

6) Bl. 121^r—23^v. **„Constitutio Olauj Regis Dacie“, 1377.**

7) Bl. 123^v—24^r. Brudstykke af Erik glippings Nyborgske forordninger — nærmest svarende til begyndelsen af stykket Vm kirki tindæ (*Geheimearchivets Aarsberetn. V, s. 29*). Overskrift „Constitutio Ericj Regis prioris Ericj filij | Thenne logh gaff konning Erick annen | eiksøn j Nyburgh“. Derefter følger en henvisning til Erik glippings Nyborgske forordning „Hwo fom nthez med groth Rath“, hvorefter — nederst på siden — 'et sic fit finis illarum constitutionum in exemplari unde præmissa omnia sunt conscripta'.

8) Bl. 124^v—126^r. Indholdsfortegnelse eller Anvisning til indholdets ordning (*Latin*). Bl. 125^v findes en notits „De Matrimonio“.

9) Bl. 126^v—27^r. Om jordens beregning (*Dansk og Latin*).

10) Bl. 127^v—28^r. **Brev om købte jordens fraflytning**, udstedt på Viborg landsting 1488 (*Dansk*). Derefter følger (bl. 28^{r-v}) nogle notitser angående Tord degns artikler (*Latin*).

11) Bl. 129—35. **„Remiffozium Siue Repertozium | vtilliffimum In legibus“** o: Plattysk oversigt over Jyske lovs indhold.

12) Bl. 136—53. **Articuli Thordonis legiferi** — med den sædvanlige overskrift.

13) Bl. 154—57^r (*særlig hånd*). **„Constitutio erici regis“** glipping, Nyborg 1282.

14) Bl. 157^r—60. **Constitutio Erici regis Menved, 1304** („Constitutio Ericj Ad Nozjveiam“).

15) Bl. 161—63^r. **Constitutio Abeli regis** (såkaldet. Overskrift „Christofori Regis“). Efterfulgt af nogle skriver-anvisninger.

16) Bl. 163^v—64^v. **„Constitutio Ericj Regis“** glipping, Helsingborg 1283.

17) Bl. 164^v—65. **Kong Kristoffer af Bayerns ed, 1440.**

18) Bl. 166—68^v. **'Concordants' til Jyske lov.**

19) Bl. 168^r—71^v. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning 1282.**

20) Bl. 171^v—75. **Gårdsretten** („Ghardz æth“). *Som et tillæg fremtræder stykket „Om jumcfruer at kreneke“.*

21) Bl. 176^r. To småstykker: ^{a)} Forbud mod forbryderiske forbindelser, ^{b)} Slutningen af kong Eriks Nyborgske forordninger 1284.

22) Bl. 176^v—78. **Kong Kristiern I.s forordning for Nørrejylland 1466.**

23) Bl. 179—81^r. **Sager, som ifølge Jyske lov værges med könsed, frænders ed, herredsnevnd m. v.**

24) Bl. 181^v—82^r. **Constitutiones Valdemari regis, 1228.**

25) Bl. 182^r—85^r. **Constitutio Christophori I regis.** *Bl. 185^v, i øvrigt ubeskrevet, bærer en plattysk notits om Slesvigs brand 1447.*

26) Bl. 186—91^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger 1284:** ^{a)} For Sælland § 1—13, ^{b)} For Nørrejylland a § 1—7 og (hentet fra en anden kilde) 8—14. *Derefter følger (bl. 191^v) en anvisning ang. indførelsen af en lov om 'lagheheffdt' m. v.*

Herkomst og hist.: Dette hskr., der hovedsagelig synes skrevet med en og samme hånd, om end til noget forskellig tid, fremtræder som et til renskrivning bestemt udkast til en samling love og forordninger; det antages istandbragt af biskop Knud af Viborg. På bindets forreste inderside er med en hånd fra c. 1600 en latinsk indholdsangivelse skreven.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, *Lovhistorie I*, s. 168—69, 239, *II*, s. 102; *Id. Sml. Skrifter I*, 351 ff.; K. Rosenvinge, *Gl. danske Love III*, s. XXIV; Thorsen, *Jydske Lov*, s. 7; *Geheimearchivets Aarsberetnr V*, s. 9, 12—14, 41—44, 48, 67.

2208. AM. 13, 8vo. Pap. 16 × 10,7 cm. 68 bl. 17. årh. Samme hånd som fg. nr. *Pagineret 1—135. Bl. 68^v ubeskr.*

Jyske lov — i latinsk oversættelse.

Besørget efter den reviderede udgave af år 1590.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, *Sml. Skrifter I*, s. 355; Thorsen, *Jydske Lov*, Kbh. 1853.

2209. AM. 14, 8vo. Pap. $16 \times 10,5$ cm. 63 bl. 17. årh. Vistnok samme hånd som foreg. nr. Adskillige marginalia og hist og her rettelser. Bl. 61^v ubeskrevet.

Jyske lov — i latinsk oversættelse.

Besørget efter den reviderede udgave af år 1590.

Foran oversættelsen, der er pagineret 1—119, går et forord, hvori oversætteren udtaler sin ringeagt for lovens form og indhold; efter oversættelsens slutning følger nogle notitser (ordforklaringer m. v.) vedrørende denne.

Herkomst og hist.: På et foran indsat blad har Arne Magnusson skrevet „Ex auctione Mathesiana 1716. est manus Petri Laffonii, si recte video“.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, 355.

2210. AM. 15, 8vo. Perg. $13,5 \times 10$ cm. 106 bl. Skr. 1507. Røde overskrifter, initialer og kapiteltal. Bl. 1 forsatsblad, opr. ubeskrevet. Brunt presset læderbind med spænder.

Indhold:

- 1) Bl. 2—88^r. **Jyske lov.** Ender med kapitlet „Vm tæoldom“.
- 2) Bl. 88^r—91^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284.**
- 3) Bl. 91^v—92^v. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Sælland 1284, § 1—5.**
- 4) Bl. 92^v—105^v. **Kong Hans stadsret for Skagen („fkaffn“) 1507.**
- 5) Bl. 105^v—106. **Kong Kristierns åbne brev, at fremmede købmænd på Skagen („skaffn“) skulle deltage i skat og tyngse („Constitutio regis cristienj“).**

Herkomst og hist.: Bl. 91^r nederst er af skriveren med rødt blæk tilføjet „Et sic est finitus vigilia nativitatis | mane sub anno domini md7^{oa}“. På forsatsbladets forside er skrevet „Thenne Bogh hun hører f'kaffue Bye thyll medt Rette f'kreffuet | paa f'kaffuenn denn 9 no|uembris Anno 1608. | Iohannis Bramij | Egenn hand“. Nedenunder står med en hånd fra 17. årh. „MAHeiberg.“ Også følgende side bærer en påskrift, ifølge hvilken håndskriftet tilhører Skagen.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, s. 355; K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XXXXII.

2211. AM. 16, 8vo. Perg. $14,5 \times 10$ cm. 239 bl. (incl. 126bis). 15. århs slutning. Røde overskrifter, røde eller blå initialer. Brede,

tildels med kommentar udfyldte marginer. Bl. 1 forsatsblad, bl. 237—38 opr. ubeskrevne. Presset læderbind.

Indhold:

1) Bl. 2—14 (særlig hånd, c. 1500). **Oversigt over Jyske lovs indhold.**

2) Bl. 15—189. **Jyske lov på Dansk og Latin, med biskop Knuds tilhørende latinske glosser.** *Tekst og anordning er som i udgaven af år 1504.*

3) Bl. 190—93^r. **Sager, som ifølge Jyske lov værges med 'kyns neffndh', 'frændhez eedh', 'hæætz neffndh'; 'alle xl mark saghe'.**

4) Bl. 193^r—208^r. **Articuli Thordonis legiferi — med den sædvanlige overskrift.**

5) Bl. 208^v—12^v. **Gårdsretten.**

6) Bl. 212^v—18^r. **Constitutio Valdemari regis, 1360.** *Længere latinsk overskrift.*

7) Bl. 218^r—20^r. **'Alia constitutio Voldemari regis', 1354.**

8) Bl. 220^r—23^r. **„Constitutio Cristoferi regis Dacie“ etc., 1320.**

9) Bl. 223^r—24^r. **„Constitutio Erici regis“, 1269.**

10) Bl. 224^r—26^v. **„Constitutio Erici regis Dacie“, 1282.**

11) Bl. 226^v—28^v. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland, 1284, a § 1—8.** *Latinsk overskrift.*

12) Bl. 228^v—31^v. **Kong Olavs håndfæstning 1376.** *Udførlig latinsk titel.*

13) Bl. 231^v—33^v. **Kong Olavs håndfæstning 1377 („Constitutio Olavi regis Dacie“).**

14) Bl. 233^v—35^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Sælland, 1284 — i uddrag.**

15) Bl. 235^v—36 (16. årh.). **Kong Kristiern I.s forordning for Nørrejylland 1466 — med nogle udeladelser.**

Herkomst og hist.: Ved slutningen af stykke 2, bl. 189, findes følgende notits „Explicunt quetam breues expositiones et legum et iurium concordancie (etc. v: den fuldstændige titel) . . . Sub anno domini millesimo quadringentesimo octogesimo VIII° fferia Sexta ante dominicam Esto michi“. Håndskriftet i dets helhed svarer i indhold og anordning ganske til biskop Knuds udgave 1504 af Jyske lov med kommentar og efterfølgende forordninger. Forsatsbladet så vel som bl. 237—38^r bærer påskrifter af forskellige ejere fra 17. århs beg. Derefter følge adskillige ubeskrevne blade.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, *Lovhistorie I*, s. 168; K. Rosenvinge, *Gl. danske Love III*, s. XVI, XXIV; Thorsen, *Jydske Lov, Kbh. 1853*, s. 7; *Geheimarchivets Aarsberetnr V*, s. 17, 20, 26, 29, 31.

2212. AM. 17, 8vo. Perg. $14,5 \times 10$ cm. 109 bl. (+ papirsbladene I—IV og V—XV, henholdsvis foran og bag i indsatte). Skr. 1472. Røde overskrifter og initialer; hist og her yngre marginalia, delvis beskårne. Ubeskrevne ere bl. 109^v, I^r, II^v—IV^r, VIII, IX^v, XI^r, XII^v—XIV, XV^v. Brunt presset læderbind med guldtryk på forsiden. Opr. med spænde.

Indhold:

1) Bl. 1—4^r. Kong Erik glippings Nyborgske forordninger 1284, for Nørrejylland.

2) Bl. 4^r—101^v. Jyske lov.

3) Bl. 101^v. Inddeling og beregning af bondejord.

4) Bl. 102—106^r. Gårdsretten ('garts rææth fom konge Eric hauez giffuet').

5) Bl. 106^r—109^r. Kong Kristiern I.s forordning for Nørrejylland 1466 ('konning Ciftiens handfæst').

6) Bl. V—XV (16. årh., forsk. hænder). ^{a)} „Om möllegottz“, ^{b)} 'Riigenns deele', ^{c)} En recept, ^{d)} 'Skiöde fom Enncke giör' — ulovligt, ^{e)} Beløbet af et års kost for 6 personer, ^{f)} Råd mod hundegalskab, ^{g)} Månedes kost for en karl.

Herkomst og hist.: Bl. 101^v angives loven at være skreven 'auf's Medlxx^o secundo'. På bindets forside er trykt „HOLGER | ROSENKRAN (!) | 1551“. Af forskellige påskrifter bl. I^v fremgår, at hskr. har tilhørt „herloff trolli“ (1557), 'Ote Marfuin', 'Niels Hammer paa Dybeck' (1593), 'Siuert pedersenn' (1595), 'Hartuig Kaas thill Siörup'. Bl. IV^v har Arne Magnusson noteret „Ex auctione Birkerodianâ 1709“.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, *Sml. Skrifter I*, s. 328; K. Rosenvinge, *Gl. danske Love V*, s. XIV; *Geheimarchivets Aarsberetnr V*, s. 67.

2213. AM. 18, 8vo. Perg. og pap. $14,5 \times 10,5$ cm. 96 bl. Skr. 1504. Røde overskrifter, røde eller blå initialer. Bl. 86—95 blanke, bl. 1^r, 96 opr. ubeskrevne. Bag i bogen er indklæbet et omtrent samtidigt, koloreret træsnit (St. Jacob i Compostella) med plat-tysk tekst. Sort presset læderbind.

Jyske lov.

Efter slutningen af 3. bog, der ender med kapitlet „Vm Hetæbriand“, står en slutningsbemærkning af skriveren efterfulgt af årstallet.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Af Cancellie Raad Scavenii Auction 1727. 10. Novembr. 2. Rxdler 4 ½“. På bindets forreste inderside, bl. 1^r samt bl. 96 findes ejernavne og påskrifter fra 1579 ff. år.

2214. AM. 19, 8vo. Perg. 15 × 10 cm. 62 bl. (+ de efterhængte, 1549 skrevne, papirsblade I—VII). 14. årh. (Bl. 1—2, 62, 15. årh., senere tilsatte). Røde overskrifter og initialer, med anvendelse af grønt blæk hist og her til yderligere fremhævnings. Marginaltillæg — udeglemte stykker — findes bl. 15^r, 24^v. Læderbind med spænder; bindets indersider ere betrukne med beskrevet perg. fra et omtrent samtidigt latinsk kirkeligt hskr.

Indhold:

1) Bl. 2^v—62. **Jyske lov.** Fortalens begyndelse (bl. 2^v), stærkt forkortet, og lovens slutning (bl. 62) ere senere tilføjede, dog hver med sin hånd. I marginen findes et dobbelt sæt kapiteltal, af hvilke de yngre dele loven i flere kapitler end de ældre; disse og andre enkeltvis forekommende marginalia have lidt ved beskæring.

2) Bl. 1^r. Trolddomskapitlet af Jyske lov, tilføjede som afslutning på loven.

3) Bl. I^v—VII. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger 1284, for Nørrejylland.**

Herkomst og hist.: Bl. 1—2^r indeholde forskellige pennenprøver med navne, men uden oplysninger af betydning; bl. VII^v findes dateringen 1549.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, Sml. Skrifter I, s. 328.

2215. AM. 20 a, 8vo. Perg. 16 × 11,4 cm. 125 bl. (1—124 + 109bis, hvortil kommer de efterhængte papirsblade I—VI fra 16. årh.). C. 1500. Bl. 124 tilsat af Arne Magnusson, bl. 124^v ubeskrevet. Røde overskrifter og initialer, begyndelsesinitialerne røde og blå. Hist og her yngre marginaltillæg og andre notitser, blandt hvilke enkelte personnavne forekomme.

Indhold:

1) Bl. 1—120. **Jyske lov.** *Foruden de af Arne Magnusson angivne defekter (70^v, 93^v, 102^v) findes lakuner efter bl. 94 og bl. 100. Marginalierne bl. 21^r, 46^v, 70^r meddele kendelser af landsdommer og landsting (bl. 70^r med anførelse af årstallet 1465). Beg. defekt i fortalen „Och wredhæ mæn och fwlæ“.*

2) Bl. 121—24. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger 1284, for Nörrejylland.**

3) Bl. I—VI. Lovens köns-nævnds, frænde-eds, 40 marks sager.

Herkomst og hist.: „Mitt feingid af Domino Christiano Wormio 1709“ er for Arne Magnusson noteret på en foran indklæbet seddel. Blandt personnavnene fra 17. årh. kan det nogle gange forekommende Jesper Sörensen mærkes.

2216. AM. 20 b, 8vo. Perg. $15,4 \times 11,2$ cm. 4 bl. Brudstykke af samme hskr. som foreg. nr, fra hvilket det vilkårlig er adskilt (fandtes indlagt i Addit. 110, 4to). Bl. 4, opr. ubeskrevet, har været fastklæbet til bindets inderside.

Dansk kongerække.

Beg. med Dan, ender defekt (i Regner) „med forrædælfæ i Britania“.

Bl. 1^r, overstreget, bærer den af Arne Magnusson i AM. 20 a, 8vo afskrevne sidste side af Jyske lov.

I nedre margen bl. 1^v ses to pennetegninger, forestillende henholdsvis kong Rakke og kong Snos død.

Vedlagt er Arne Magnussons afskrift af den danske kongerække (5 bl. i 4to) med tilhørende seddelnotits.

2217. AM. 21, 8vo. Pap. $14,8 \times 10$ cm. 158 bl. 16. årh. Delvis røde overskrifter. Fra bl. 20 findes en ældre foliering. Ved hskrs begyndelse ere bladene stærkt skjoldede, ved dettes slutning skøre og beskadigede. Mange blade ere helt eller delvis ubeskrevne. Forskellige hænder.

Indhold:

- 1) Bl. 1—5. **Register over håndskriftets indhold.**
- 2) Bl. 10—14. **Alfabetisk ordnet register over håndskriftets indhold.**

Af de stykke 1 og 2 skillende blade bærer kun bl. 9 påskrift (et latinsk citat, en indholdshenvisning).

3) Bl. 18 (*overskåret efter længden*) bærer på bagsiden, på langs ad bladet, to lovbestemmelser („Om landkiöb“, „Hwz Eble schal mælis“).

4) Bl. 19—42^r. **Politivedtægter for Ålborg, for adskillige bestemmelsers vedkommende med årstallet tilføjet.**

5) Bl. 44—45^r. **Vedtægt om heste- og svinehold i Ålborg, 1553.**

6) Bl. 47—48. **Takst på fremmede drikkevarer (i Ålborg), 1553.**

7) Bl. 50—79^r. **Kommunalvedtægter for Ålborg af forskellig art** (Om arbejds løn, færge- og bropenge, afgifter m. m.; om slagtere, om fisk m. v.; embeds- og bestillingsmænds løn; om gilder, møder m. m.).

8) Bl. 82. „**Omm Tiennifte Folck | vdi Kiøbbinghaffnn**“, 1560.

9) Bl. 84^r. „**Omm Bedregerø**“, 1552.

10) Bl. 93—96^r. **Om bryllupper.**

11) Bl. 99—102^r. **Om prædiken, begravelse, ringning.**

12) Bl. 103^v—9. **Om kvæg.** Bl. 108 *optages dog af to småstykker* „**Omm tiggeø**“, Om peblinge.

13) Bl. 111^v—12. Om offerdage, Om kirkeorden.

14) Bl. 114. **Om sognestævne.**

15) Bl. 115. Om tingstokkenes vedligeholdelse. Om Ålborg skomagere.

16) Bl. 118—21^v. **Ålborg stadsret** givet af kong Valdemar Atterdag, *efterfulgt af Kong Erik af Pommerns stadfæstelse.*

17) Bl. 121^v—22^v. **Kong Kristoffer af Bayerns privilegium for Ålborg, 1441.**

18) Bl. 122^v—25^r. **Kong Kristiern I.s andet privilegium for Ålborg.**

19) 125^v—26^r. **Kong Kristiern I.s privilegium for Ålborg 1462.**

20) Bl. 126^r—27^r. **Kong Kristiern I.s anordning for Ålborg om staldrum og om straf for æreskrænkelser, 1464.**

21) Bl. 127^r—28^r. **Kong Hans første privilegium for Ålborg.**

22) Bl. 128^r—29^v. **Kong Hans andet privilegium for Ålborg.**

23) Bl. 129^v—31^r. **Kong Kristiern II.s privilegium for Ålborg.**

24) Bl. 131^v—33^r. **Kong Kristierns åbne brev om fiskeri i Limfjorden.**

25) Bl. 133^v—36. **Register til Ålborg stadsret og efterfølgende privilegier (stykker 16—24).**

26) Bl. 137—58^r. **Kongebreve vedkommende Ålborg, fra Kristian III.s og Frederik II.s tid.**

Kristian III: Stadfæstelsesbrev på Ålborg privilegier, brev om landkøb med korn og andre varer, om fiskeri i Limfjorden, om handel i ulovlige havne omkring Ålborg, om ulovligt sildeopkøb, om Nørrejske borgeres gensidige handelsrettigheder. Frederik II: Om fiskeri ved limfjordsmundingen, et 'godemands granskebrev' om samme sag, om de af landsknægtenes ophold i Ålborg flydende besværligheder, om landsknægtes underhold, om bøsseskytters underhold (2 breve), om fiskeri og salteri ved Nibe.

Herkomst og hist.: Det brune læderbinds forside bærer indtrykt „F P S | 1687⁴“.

Benyttelse og beskr.: K. Rosenvinge, *Gl. danske Love* V, s. XXXX ff.

2218. AM. 22, 8vo. Perg. og pap. 17,5 × 12,4 cm. 200 bl. C. 1500. Forsk. hænder. Røde overskrifter og initialer undtagen på papirsbladene (148—193). Enkelte marginaltilføjelser (bl. 142^r, 145^v). Læderbind med spænde, bindets indersider pergamentbetrunkne.

Indhold:

1) Bl. 1—46^r. **Valdemars sælandske lov med Sælandske kirkelov og Jyske lovs fortale.** Så vel teksten som den forudskikkede indholdsfortegnelse er inddelt i afsnit, betegnede ved bogstaverne A—N.

2) Bl. 46^r—139^r. **Eriks sælandske lov.**

3) Bl. 139^r—40^v. **Kong Erik glippings Vordingborgske forordning 1282.** („fiællendzflke logh“ *citeres.*)

4) Bl. 140^r—43^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger 1284,** for Sælland.

5) Bl. 143^r—46^v. „**Hand fæstnūgh olaui regis**“, Slagelse 1376.

6) Bl. 146^v—47^r (*opr. ubeskr., særlige hænder*). ^{a)} Møntfod og mandebod, ^{b)} En juridisk notits, ^{c)} Versificeret sandemandsformular.

7) Bl. 148—50. **Lålands vilkår.**

8) Bl. 151—68^r. **Den Visbyske søret** (Waterrecht). *Platysk. Beg. defekt* „(E)ffte men medet“, kap. 15.

9) Bl. 168^v—70^r. **Kong Kristiern I.s forordning om købmændskab på Låland,** 'Kalundborg 1460'.

10) Bl. 170^v—77^r. **Den Helsingborgske (eller Lundske) stadsret.** *Med forbigåelse af kap. 42—61.*

11) Bl. 177^r—93. **Kong Kristoffer af Bayerns stadsret for København.**

12) Bl. 194—200. **Gårdsretten** ('gærdz ræt').

Herkomst og hist.: Ved påskrifter på bindets indersider samt bl. 147 nævnes som ejere Peder Hanssen (1569) og Oluf Gregersen (1570), fra hvilken sidste den er udlånt til Peder Skriver (1573); denne (eller O. G.?) siges at være født „y Lomburg Sogenn vtj hiegaardth“. Stykke 8 angives 'ghelcreuen vppe Niekopynghe . . Indeme yare Nonagesimo 4°'. Bl. 147^v er med rødt blæk (18. årh.) skrevet „Skitinn Codex“.

Benyttelse og beskr.: K. Rosenvinge, *Gl. danske Love II*, s. XLVI—VII; V, s. XIV, XVII, XXV; *Corpus jur. Sveo-Got. VIII*, s. LIX—LX; IX, s. LXII; *Geheime-Archivets Aarsberetninger V*, s. 62.

2219. AM. 23, 8vo. Perg. og pap. 17 × 12 cm. 319 bl. (fol. 1—321 ÷ 23 og 297). Skr. 1481 af Laurentius Petri. Røde overskrifter og initialer. Bl. 211^v—12^r, 321 ubeskrevne. Bl. 140^v, 184^v, 234^v ses marginaltegninger, den første og sidste af spøgende natur, henholdsvis med tilhørende dansk og latinsk tekst. Læderbind med spor til spænder, dettes sidste inderside pergamentbetrukket.

Indhold:

1) Bl. 1—145^r. **Eriks sælandske lov.** *Beg. defekt.* „witrnæ ath the eze loghgæ witrnæ“ I, 38 slutningen.

2) Bl. 145^v—48. **Kong Erik glippings Nyborgske forordninger 1284**, for Nørrejylland („Konning enk cristoffer føns log“).

3) Bl. 149—234. **Jyske lov**. *Lakune efter bl. 195, idet et læg er udfaldet (II, 38—65).*

4) Bl. 235—320. **Valdemars sælandske lov med Sælandske kirkelov** („fælænfk logboc“). *I øvre margen bl. 235^r er med yngre hånd skrevet „Thette efftherskrevne kaldes Erick log“.*

Herkomst og hist.: *Skriverdateringer findes bl. 145^r, 234, 320; den første lyder „Finitus est iste liber jn skellkior | per me laurentium petri ibidem Rectorem scolauum Sabbato Cantate d^o | Anno domini M^ocd^olxxx^o primo“.*

Benyttelse og beskr.: *K. Rosenvinge, Gamle danske Love II, s. XLVI.*

2220. AM. 24, 8vo. Perg. og pap. 18,7 × 13 cm. 122 bl. Falder i to dele, af forskellig alder: Bl. 1—29 (perg.) skr. c. 1400, bl. 30—122 (pap. med undtagelse af læggenes yderblade) skr. c. 1475. Første afdeling har røde initialer og kapiteltal, anden afdeling mangler bl. 30—50 sådanne eller har dem sortfarvede, hvilke blade synes skrevne med hænder forskellige fra det efterfølgende.

Indhold:

1) Bl. 1—17^r. **Valdemars sælandske lov**.

Beg. „bøter minke“, Thorsens udg. s. 36 (kap. XLIX), ender med samme udg.s kap. LXXXV.

2) Bl. 17^r—20^r. **Den sælandske kirkelov**. *Efter bl. 19 lakune.*

3) Bl. 20^r—23^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Sælland 1284**, med forudskikket indholdsfortegnelse.

Til de i indholdsfortegnelsen opførte sidste tre kapitler findes intet tilsvarende.

4) Bl. 23^r—29. **De to sidste kapitler af Valdemars sælandske lov**. *Thorsens udg.s kap. LXXXVII og LXXXVI.*

5) Bl. 30—31. **Næstsidste kapitel af Valdemars sælandske lov**. *Thorsens udg.s LXXXVI. Afskrevet ved uagtsomhed, som det fremgår af slutningsbemærkningen „Thettæ ftaar til faarn fwfaa thet vlukæ“.*

6) Bl. 32—33^r. **Kong Erik glippings Vordingborgske forordning 1282**, med tilhørende datering på Latin.

7) Bl. 33^{r-v}. Om ufredhellighed på grund af anfald med 'rådet råd'.

8) Bl. 34—37^v. **Kong Kristoffer II.s håndfæstning, 1320, i dansk oversættelse.**

9) Bl. 37^v—43^r. **Constitutio Valdemari 1360 — i dansk oversættelse.**

10) Bl. 43^r—44^r. **Literæ obligatoria Valdemari IV, 1341 — i dansk oversættelse.**

11) Bl. 44^r—49^r. **Constitutio Olavi 1376 — i dansk oversættelse**

12) Bl. 49^r—50. **Altera constitutio Olavi, 1377 — i dansk oversættelse.**

13) Bl. 51—122. **Eriks sælandske lov. Ender i III. bogs 36. kap. Sidste side er stærkt slidt.**

Herkomst og hist.: Bl. 33^v har skriveren noteret 'Jeg skal mødhe i orff på søndag', bl. 34^r foran stykke 8 „Handfæstningh J Danmark ær fva gamel | hundrede aar L oc ij aar“, hvorefter ses, at dette stykke er skrevet år 1472. På en tilhørende seddel giver Arne Magnusson en notits om Valdemars sælandske lov.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, *Sml. Skrifter I*, s. 170; K. Rosenvinge, *Gl. danske Love II*, s. XLV—VI; Geheimearchivets *Aarsberetnr II*, s. 16, 26; C. Kjer, *Valdemars sjællandske Lov, Aarhus 1890*, s. 117—18, 206, 215.

2221. AM. 25, 8vo. Pap. 15,2 × 10 cm. 285 bl. Skr. 1545. Røde overskrifter og initialer. Ubeskrevne ere bl. 2^v, 7^v, 284—85^r. I marginen findes, foruden nogle senere antegnelser, hist og her henvisninger eller henvisningsmærker med en omtrent samtidig hånd. Med en del forangående og efterfølgende ubeskrevne blade. Brunt, presset læderbind med spænder.

Indhold:

1) Bl. 1—217^r. „Siælantzfar log“.

Indeholder en sammenstøbning af Valdemars og Eriks sælandske lov, dog hovedsagelig den første, indledet med Jyske lovs fortale, der her begynder defekt „wilge. Thet ær konings æmbede“, og inddelt i fem bøger med tilhørende kapitel-
fortegnelse foran hver.

2) Bl. 217^v—23. **Den sælandske kirkelov** ('kirke fkra').

3) Bl. 224—83. **Indholdsfortegnelse** til de to foregående stykker.

Overskrift „Kort oc Reet ær hæz begrebæt
som siælantz log holder befcrebæt“.

Ordnet efter æmner, med henvisning til vedkommende blad i håndskriftet, hvor æmnet behandles. Stykke 1—2 bære nemlig en ældre, dog i flere henseender uregelmæssig foliering.

Herkomst og hist.: Tiden for håndskriftets udførelse er flere steder (sål. bl. 7^r, 95^v) angivet ved det tilføjede årstal. At hskr. længe har været i Islænderes besiddelse, fremgår af følgende påskrifter: „Jonh Magnuffonn & Bokina med Riettu þui hann hefur keypt hana i Kaupinhaffnn ffyrer 1 mq danfk Anno domini 1595“ (bl. 285^v, hvor også navnet Lauritz Nielssön i forskellige former optræder), „Bök Snæbiarnar Thorffua sonar, hanz Eygn ordinn aff Joni Eygilffyni 7 idus Maj“ (bindets bageste inderside), samt af de islandske marginalhenvisninger bl. 33^v, 38^v, 40^{r-v}, 45^v, 110^r.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, *Sml. Skrifter I*, 582—83; K. Rosenvinge, *Gl. danske Love II*, s. XLIX—L.

2222. AM. 26, 8vo. Perg. 17 × 13 cm. 208 bl. 14. århs sidste halvdel (bl. 1—24, 201—8 dog først skr. 1492). Røde overskrifter, røde og blå — tildels store og stærkt ornamenterede — initialer. Jævnlig marginalhenvisninger og lign. med yngre hånd. Bl. 1^v, 24^v, 208^v ubeskrevne. Brunt, presset læderbind med spænder.

Indhold:

1) Bl. 2—5^r. **Kong Kristoffer II.s håndfæstning 1320** — i dansk oversættelse.

Overskrift „Handfæstningher“, og samme titel genfindes på det ellers ubeskrevne bl. 1^r.

2) Bl. 5^r—11^r. **Constitutio Valdemari 1360** — i dansk oversættelse.

3) Bl. 11^r—12^v. **Literæ obligatoriæ Valdemari IV, 1341** — i dansk oversættelse.

4) Bl. 12^v—17^v. **Constitutio Olavi 1376** — i dansk oversættelse.

5) Bl. 17^v—19^r. **Alteræ constitutio Olavi, 1377** — i dansk oversættelse.

6) Bl. 19^v—23. „Vm tiufvæ ræth“ o: Valdemars sælandske lovs kap. LXXXVII (3, 13) i Thorsens udg.

Ender „twa øræ thet e: twa ørtugh følfs“, så at kapitlets slutning fra „Thet skal man oc vitæ“ er udeladt.

7) Bl. 25—79^r. **Valdemars sælandske lov** med Jyske lovs fortale forudskikket. Bl. 24, der hører til de senere tilsatte blade, bærer kun titlen „Lex valdeman regis“.

8) Bl. 79^r—203^v. **Eriks sælandske lov.**

9) Bl. 203^v—8^r. **Den sælandske kirkelov** („kirkæfkra“).

På et til bindets bageste inderside fastklæbet pergamentsblad er skrevet en notits om møntberegning (c. 1500).

Herkomst og hist.: Henholdsvis på bindets for- og bagside er trykt „IORGEN | MARSSVIN || ANNO | 1557“.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, Lovhistorie I, s. 105; Id., Sml. Skrifter I, s. 169—70, 586; K. Rosenvinge, Gl. danske Love II (Eriks sjæl. Lov, med facs.); Thorsen, Vald. sæl. Lov og Eriks sæl. Lov, Kbh. 1852, (Nord. Oldskr. XIII—XIV) s. 15, s. 2 ff. og 12 ff.; C. Kjer, Valdemars sjællandske Lov, Aarhus 1890, s. 117, 139, 206, 215.

2223. AM. 27, 8vo. Perg. 14,6 × 12 cm. 33 bl. C. 1500. Ældre sidevis paginering. Røde eller rødt gennemstregede initialer, enkelte røde overskrifter. Bl. 33^v ubeskrevet.

Indhold:

1) Bl. 1—3. **Lålands vilkår**, 1446.

2) Bl. 4—5^v. **Kong Kristiern I.s forordning om indenlandsk købmandsskab og handel**, 1460.

3) Bl. 5^v—11^v. **Den ældste Lundske stadsret.**

Benævnes i indledningen „then ræth fom kalles kirkie (o: birke) ræth then i helfingborgh war giffwen“.

4) Bl. 11^v—28^r. **Kong Kristoffer af Bayerns stadsret for København**, 1443.

5) Bl. 28^r—31^v. **Gårdsretten** („Thette kalles gærdz ræth“).

6) Bl. 31^v—33^r. „Vm gærdh frith“ („Thette ær“ osv.). I det væsentlige uddrag af Erik glippings Nyborgske forordninger.

Benyttelse og beskr.: K. Rosenvinge, Gl. danske Love V, s. XVII, XXV; Corpus jur. Sæo-Got. IX, s. LIX; Geheimearchivets Aarsberetnr V, s. 62—64; Brandt, Gammeldansk Læsebog s. 107—8.

2224. AM. 28, 8vo. *Codex Runicus*. Perg. $17,7 \times 12,5$ cm. 101 bl. Folieret 1—100 + 1 a (forsatsblad). C. 1300. Helt igennem skrevet med runer; væsenlig to forskellige hænder, af hvilke den anden begynder bl. 92. Røde kapitelbegyndelser, forskellig farvede initialer. Forsatsbladet og bl. 100^v oprindelig ubeskrevne. I nedre margen bl. 1—80 findes en ældre foliering (15. årh.). Flere ved tabte eller udskårne blade bevirkede lakuner.

Indhold:

- 1) Bl. 1—82. **Skånske lov**.
- 2) Bl. 83. '**Botløst mal**' — muligvis med særlig hånd. Efter dette stykkes slutning (bl. 83^v øverst) findes nogle ulæselige linjer bogstavskrift med en hånd fra 15. årh.
- 3) Bl. 84—91^v. **Skånske kirkelov**.
- 4) Bl. 91^v. Om 'kunu iorp' — ender defekt.
- 5) Bl. 92. **Dansk kongerække** — begynder og ender defekt — fra (Vermu)nd til Hilda Hipings dronning.
- 6) Bl. 93—97^r. **Dansk kongerække til Erik Erikssön** (menved). Begynder defekt 'ellespont ok van dyna burg til skat' hvorefter følger Frode Hadingssön.
- 7) Bl. 97^r—100^r. '**Landamærke mællin Danmark ok Sueriki**'.
- 8) Bl. 100^r. En dansk folkevise (to linjer) med melodien tilsat i noder. Bl. 100^v indeholder nogle med runer skrevne ulæselige kradserier.

Udgivet under titlen „*Det Arnamagnæanske Haandskrift N° 28, 8vo, Codex Runicus*“ i fotolithografisk gengivelse, Kbh. 1877.

Herkomst og hist.: Om håndskriftets historie indeholder forsatsbladet adskillige oplysninger. Her findes foruden membranens runealfabet med den neden under skrevne latinske bogstavække påtegninger af Sidsel Bryske, O. Worm, W. Worm og O. Borch.

Benyttelse og beskr.: O. Worm, *Regum Danie series duplex et limitum inter Daniam et Sveciam descriptio*, Hafniæ 1642; *Scriptores rer. Dan.* I (2 facss.; cit. som 28, 4to); *Danske Magazin* IV R., 4 Bd., s. 287 ff.; Kofod Ancher, *Sml. Skrifter* I, s. 89—91 (i *Lovhist. I facs.*); *Skånske Lov*, Kbh. 1853 (Nord. Oldskr. XVIII); *Corpus juris Svec-Got.* I, s. XXXVI—VII; IX, s. IV—XIII (facs.); *Codex Runicus*, fotolith. udg., Kbh. 1877; Rydbergs, *Sverges Traktater* I, s. 45 ff., Stockholm 1877.

2225. AM. 29, 8vo. Perg. og pap. 15—17. årh.

Skrå for St. Gertruds eller hellig trefoldigheds gilde i Helsted (=: Hellested).

I. Perg. $15,5 \times 12,5$ cm. 6 bl. Skr. 1404.

Vedtægter for St. Gertruds lav — på Latin.

Efter lavsskråens slutning bl. 6^r samt hist og her i marginen ere yngre bestemmelser, henvisninger og lign. på Dansk og Latin tilføjede, deriblandt en bl. 6^v dateret 1554.

II. Pap. $16,8 \times 11$ cm. 82 bl. 16—17. årh. Bl. 73^v, 75^v, 76—77 ubeskrevne. Bl. 82 stærkt beskadiget.

1) Bl. 9—14 (16. århs beg.). Yngre (protestantiske) vedtægter for St. Gertruds — eller hellig trefoldigheds — lav i Helsted.

2) Bl. 1—8, 15—82 (forskellige hænder). Fortegnelse over indførte medlemmer i lavet for årene 1551—1611, 1617—41; for den sidste årrækkes vedkommende dog med adskillige spring og uden iagttagelse af ordnet rækkefølge.

Bl. 55 optages af en år 1598 vedtagen bestemmelse, bl. 78 af vilkårene for bortfæstelsen af Helsted smedje år 1614.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Ex auctione Rostgardianâ Num. 461“.

Af I findes et af P. Syv afskrevet udtog trykt i Suhms Samlinger til den danske Historie I, 2, s. 132—34.

2226. AM. 30, 8vo. Pap. $14,5 \times 9,8$ cm. 201 bl. Skr. 1551. Bl. 1^v, 27^v—28^r, 44—48, 49^v, 89—90^r, 178^r, 186^v, 201^v ubeskrevne; endvidere findes bag i håndskriftet adskillige og foran i det nogle blanke blade. Ved indbindingen ere bl. 97—136 og bl. 65—96 blevene omsatte. Brunt presset læderbind med spænder.

Indhold:

1) Bl. 1^r. Titelblad. Bærer foruden årstal og en henvisning til den efterfølgende fortale nogle versificerede sentenser (Svensk). Af de forangående, i øvrigt blanke forsatsblade bærer det første en versificeret plattysk sentens.

2) Bl. 2—3^r. „Förtall“.

3) Bl. 3^v—20. 'Wnderwifning' angående adskillige steder i Stadslagen.

4) Bl. 21—26^r. „En Lithenn wthtydning på | nogra gamble æro (o: ord) fom finnes i Lagböc|kerne, och ærre nw icke wthi daglig brugning“.

5) 26^v—28. 'Nogre almenelig reglar wthdragne aff Øfs-göthe lagen'.

6) Bl. 29—31^r. „Thenn weftherars handel | och refes“ — i uddrag.

7) Bl. 32—43. Olai Petri domareregior („Nogre almeneliga reglar“ osv.).

Af de følgende i øvrigt ubeskrevne blade indeholder kun bl. 49^r to sentenser („Help goth“, „Meth Log fkall man Land bygge“).

8) Bl. 50—201^r. Kong Kristoffers landslag.

Heri Uplandslagens kirkebalk (bl. 75^r—88^v), endende med 18de flok, og med forbigåelse af en stor del af 15de.

Herkomst og hist.: Tiden for håndskriftets tilblivelse angives ved det bl. 1^r, 32^r og 179^r forekommende årstal 1551. At skriveren har været en Dansk, slutter prof. Schlyter af sprogformen.

Benyttelse og beskr.: Corpus juris Sveo-Got. III, s. XL; XII, s. XXV.

2227. AM. 31, 8vo. Perg. 15 × 9,7 cm. 119 bl. Tospaltet. 14. årh. Enspaltede ere bl. 8^r, 117—19; bl. 117—19 ere senere tilsatte, bl. 119 et papirsblad. Røde overskrifter, røde, gule eller grønne initialer, begyndelsesinitialerne flerfarvede. Bl. 117 beskadiget langs ydre margen forneden.

Indhold:

1) Bl. 1—8^r. Borgartings ældste kristenret.

Begynder defekt „Ionf vaku æptan“. Lakune efter bl. 2 og 7.

2) Bl. 8^v—99^v. Kong Magnus lagabøters Norske landslov med de til loven hørende retterbøder. Efter bl. 40 lakune.

3) Bl. 99^v—104^v. Retterbøder fra 13—14. årh.

4) Bl. 104^v^b. En versificeret ejernotits fra år 1518 med tilhørende bomærke.

5) Bl. 105—16. „Biar|kr|öyiar|ret|tr“ 3: Den nyere bylov.
Ender defekt „täl at þeiz atto“, hvorefter Arne Magnusson har tilføjet „reliqua defiderantur“.

6) Bl. 117 (16. årh.). **Det færøske saudabrev.** *Ender defekt „hiit iij finne ffallij fa fa(u)dur ogil“.*

7) Bl. 118 (16. årh., blandingsprog). **En dommers bön.**
 Bl. 119^r (smudsblad) indeholder en overdragelsesnotits angående håndskriftet.

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 607—9.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: Af den i temlig gammelt sprog skrevne, 'ppokkna 1518' daterede notits bl. 104^v ses, at håndskriftet da tilhørte 'Herre mauricius thorkil fon'. Senere tilhørte det, som det af bl. 119^r fremgår, lagmanden over Færøerne 'Jonas Heignelsönn', som år 1597 i Bergen overdrog det til 'Suen Sturm'. Påskriften 'Auguftinus Oelfönn Wroe' 1625, (bl. 118^r) betegner formentlig en yngre ejer.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 5, 17, 18, 21, 49; NgL.

2228. AM. 32, 8vo. Pap. 15,6 × 10,1 cm. 310 bl. (folierede 4—314 ÷ 100, med tre forangående blanke blade, fol. 1—3). C. 1600. Faksimilerende bogfraktur, røde overskrifter, røde eller sorte ornamenterede initialer, forgyldt og med indtrykte ornamenter prydet snit. Hskr., der har været indbundet i brunt presset læderbind, har lidt meget af borebiller (*anubium domesticum*). Ubeskrevne ere bl. 9—11, 27, 41, 65—67, 88^v—89, 104, 155, 173^v, 182^v—84, 239^r, 256^v, 299^v. Efter håndskriftets slutning adskillige blanke blade.

Indhold:

1) Bl. 4—8. Fortale til Norske landslov, af Mathias Scavenius.

2) Bl. 12—182^r. **Magnus lagabøters Norske landslov** fordansket, med en fra Jyske lovs fortale hentet indledning.

3) Bl. 185—238. **Retterbøder, kgl. forordninger og bestemmelser for Norge, 13—16. årh.** For de allerflestes vedkommende i dansk sprogform.

4) Bl. 239^v—41. **'Sager som ere kongen og bispen imellem'.**

5) Bl. 242—43. **„The fom Norgis Kon|ge: vezit haffue:“.**
Fra Harald hårfager til Kristoffer af Bayern.

6) Bl. 244—45^r. **Stamtavle fra Magnus Måneskjold til Kong Hans** (incl. dennes kroning).

7) Bl. 245^v—47^r. **Om edens betydning.**

8) Bl. 247^v—314^r. **Kongebreve og recesser fra 16. årh. vedkommende Norge.**

Bl. 314^v bærer en notits om den mellem Harald hårfagers og dronning Margrethes regeringstiltrædelse i Norge liggende tid (528 år).

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 609—11.

Herkomst og hist.: Ved stykkets slutning bl. 198^v har skriveren tilføjet „1600 M H^u. På bindets forside har været indtrykt to (nu udslettede) initialer samt årstallet 1601.

Benyttelse og beskr.: Gulapingslög, Havnæ 1817, s. XXX; Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879 nr 14, s. 24; NgL. IV.

2229. AM. 33, 8vo. Pap. 14,6 × 9,5 cm. 326 bl. Skr. 1601. Røde eller røde og sorte titler, røde eller sorte overskrifter og initialer. Bl. 224, 276^v—78 samt titelbladene bagside ubeskrivne.

Indhold:

1) Bl. 2—3. Fortale til landsloven, *tillæmpet efter Jyske lovs fortale.*

2) Bl. 4—235. **Magnus lagabøters norske landslov for-dansket.**

3) Bl. 236—76^r. **Nyere recesser, 16. årh.**

4) Bl. 279—325. **Retterbøder, 13—16. årh., de ældre i dansk oversættelse.**

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 611—12.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r bærer følgende titel „Den No[r]ske Lo[ug]bog Vd-[kre]ffuen aff Baltzer | Casper[en] Paa | Dan[sk]e: | Anno Domini . | . 1601“, samt med en hånd fra 17. årh. navnet „Petrus Cristiani Gringsted“ og et latinsk valgsprog. Bl. 326 optages af et med skriverens hånd nedskrevet ærevers over håndskriftets ejere, de to brødre ‘Suend og Christoffer Jacop[en]’ „föd vdi Foeff[en] Len“. Efter bl. 132 er indhæftet en dette hskr. uvedkom-mende AM^{sk} seddel.

Benyttelse og beskr.: Chrania Vidsk. Selsk. Forh. 1879, nr 14, s. 24; NgL.

2230. AM. 34, 8vo. Pap. 15.8×9.6 cm. 28 bl. 17. årh. Bindet er be-
trukket med et beskrevet pergamentsblad fra et latinsk ritualhskr.

Den norske hirdskrå — i oldsproget.

Beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 612.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson skrevet „Hirdskrå med hendi Eggerts, gamla, ä Ökrum. Ur bok er eg feck frå Skapta Jofefs fyne“.

2231. AM. 35, 8vo. Pap. 16.8×10.4 cm. 34 bl. 18. århs beg. Skr. dels af Arne Magnusson, dels — ifg. den gl. katalog — af Jón Torfason. Bl. 1^r og bl. 8^r overstregede; bl. 4^v, 7^v, 10^v—11, 17^v ubeskrevne.

Norske retterbøder, 13. årh.

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 12.

På to vedlagte sedler findes latinske notitser med Arne Magnussons hånd.

2232. AM. 36, 8vo. Pap. 16.6×10.7 cm. 31 bl. 18. århs beg. Beskadiget ved borebiller.

Ærkebiskop Olavs statut (Latin).

Benyttelse og beskr.: F. Johannæi Hist. eccl. Isl. I, 530—36; Norges gamle Love IV, s. 612.

2233. AM. 37 a, 8vo. Perg. 15.3×11.8 cm. 139 bl. C. 1500. Ubeskrevne ere bl. 8^v, 11^r; bl. 36 har kun halv bredde, bl. 135 ff. ere beskadigede foroven. Røde overskrifter og, fra bl. 11, forskellig farvede initialer. Efter bl. 10, 47, 111, 135 lakuner; ender defekt. Indhæftet i pergamentsomslag med rem.

Indhold:

1) Bl. 1—2^r. „[Pinn]gf domvr“.

2) Bl. 2^r—8^r. 'Regiftur bokar uorrar' — med henvisning til en samtidig foliering, ifølge hvilken håndskriftet fra bl. 11 er inddelt i 18 afsnit, betegnede med bogstaverne A—S, hvoraf hvert indeholder 8 blade, der foruden med bogstavet betegnes ved tallene I—VIII (dog I I—IX).

3) Bl. 9—10. **Formularer for tingsætning og tingopsigelse**, 'örskots helgi', 'sektir i Jónsbók' (1 linje).

4) Bl. 11^v—122. **Jónsbók med forudgående fortale.**

Loven ender med en katolsk bøn; derefter følge to stykker „vm uteda þe“, „vm melracka verði“.

I nedre margen findes bl. 23^v et versificeret ordsprog, bl. 53^v—54^r to vers af Hugsýnnsmál.

5) Bl. 123—35. **Retterbøder fra 13—14. årh.**

6) Bl. 136—39. **Formularer og mindre lovbestemmelser.**

Beg. „N N f. er ætleiddi eptir fig“, ender „Af viþ^c þior“ i et stykke om 'fkipte tívnd'.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er indlagt.

Foran i håndskriftet er indsat 2 for Arne Magnusson skrevne papirsblade, der indeholde uddrag af retterbøder af kongerne Erik og Håkon (c. 1300).

Herkomst og hist.: *Ved slutningen af de ovennævnte retterbødsuddrag er skrevet „Skrifad epter blade hiä lögmännenum Päle Jonsyne“, og som overskrift står „Af lauðu Saurblade, fem var autographum Syflumannfins Jons Magnussonar er þetta epterfkrifad uppteiknad“.*

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 192.*

2234. AM. 37 b, 8vo. Pap. 16,6 × 10,5 cm. Med undtagelse af II 18. århs beg. og skrevet af eller for Arne Magnusson.

I (8 bl.). **Arne Magnussons beskrivelse af et vicelagmand Oddur Sigurðsson tilhørende Jónsbók-håndskrift.**

Bl. 1 udgøres af en notitsseddel, hvor A. M. meddeler, at han har konfereret dette hskr. med en lovebog, som han har fået af Magnús Markússon.

II (26 bl. Skr. 1685). **Registur yfir Jónsbók.**

Bl. 1 udgøres af omslag, hvor A. M. har skrevet „ur bók er eg feck fra Skapta Jósefs syne 1712“.

III (20 bl. incl. omslag). **Marginal-excerpter fra et Bjarni Pétursson på Staðarhóll tilhørende håndskrift af Jónsbók samt et excerpt af Grágás.**

Sml Grágás III, Kbh. 1883, s. XLVIII og 716.

IV (31 bl. incl. nogle ubeskrevne og enkelte vedlagte sedler).
Marginal-excerpter og lign. fra et Hólmabók benævnt håndskrift af Jónsbók.

Sml. J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 194; Dipl. Isl. II, s. 349.

2235. AM. 38, 8vo. Perg. 15,7 × 11,3 cm. 126 bl. Skr. 1578. Helt igennem skrevet på tidligere benyttet perg., hvor spor af den oprindelige skrift — særlig af illuminerede initialer, rød liniering og lign. — ses. Efter bl. 4 og bl. 20, på hvilket sidste sted findes stumper af et ellers udrevet blad, lakune. Begynder og ender defekt. Bindets indersider ere betrukne med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

Indhold:

1) Bl. 1—118. **Jónsbók.**

Beg. i prologen „verda profader“.

2) Bl. 119—26. **Vedtægter, formularer, retterbøder.**

Beg. med „Sektez j lanndz lagabok“.

Herkomst og hist.: En tilhørende notitsseddel af Arne Magnusson meddeler „Valgaurdur i Borgarholte, fyrir laungu daudur. Asbiörn Valgaurdz son. Jon Þorkelinsf. (formodenlig ejere af håndskriftet) Nockur fidurstu örken ritud uppá uppfkafning ur latinfke meffusaungs bok. Nockud af því fyrir faranda er ritad uppá uppfkafning ur gamalli godri Jonsbok. endud 1578. Stendur aptaná (?: s. 118^v). er ecki með þeim verstu. Þar er i papifkann öll. 1711 i Majo keypti eg bokina og er hun nu min“. På bindets spænde er indridset I þ S.

2236. AM. 39, 8vo. Perg. 12,8 × 10 cm. 162 bl. 15. årh. Bl. 58—59, 62—63 nyere (17. årh.). Røde overskrifter, røde, blå, grønne eller forskellig farvede initialer. Ender defekt.

Indhold:

1) Bl. 1—119^r. **Jónsbók.**

2) Bl. 119^r—26^v. **Retterbøder**, af kongerne Erik, Håkon, Magnus.

3) Bl. 126^v—28. **Formularer; inappellable sager; om kirke- og kvindefrød; om ret værneting.**

4) Bl. 129—53^r. **‘Hinn nýi kristinréttir Íslendinga’** — overskrift nederst på foregående side.

Udgavens sidste kapitel (om åger) mangler.

5) Bl. 153^r—62. '**Statútur**'. Om band; bp Jón i Skálholts statuter 1345.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: Af to foran indklæbde sedler med Arne Magnussons hånd giver den ene indholdsfortegnelse, den anden meddeler „Þessi Lógbok hefe eg feinged frá biskupenum Mag. Jone Widalin. hann hafði hana fenged i um-bode Grims Magnússonar, og hafði hun vered eign Magnúsar (Brita) Gífla-sonar föður Grims. Bokina hefr fyrrum ätt Bárdr Gífla-son i Vatzdal, ad fögn Lögmanns Pals Jon-sonar Widalin, sem þetta hefur epter Gífla Magnúfne, Jone Jons fne i Laugardals holum, og Magnúse (Brita) Gíflafne síalfum“.

Benyttelse og beskr.: F. Johannæi Hist. eccl. Isl. II, 62.

2237. AM. 40, 8vo. Perg. 13,2 × 10,4 cm. 198 bl. (incl. det som smudsblad anvendte blad). 16. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer; begyndelsesinitialerne stærkt ornamenterede. Vistnok helt igennem skrevet på tidligere benyttet perg.; på mange steder ses spor af den opr. skrift. Af bl. 138 er en strimmel langs ydre margen afreven. Af håndskriftet har et blad været anvendt som smudsblad til påklæbning af bindets bageste inderside. Bl. 1 muligvis opr. helt ubeskrevet, bærer nu på bagsiden en tegning af et tremastet skib, med en ornamentstribe fornedet. Efter bl. 12 er en perg.-strimmel indsat.

Indhold:

1) Bl. 2—180^r, 198. **Jónsbók.**

Den loven endende bön slutter med et firlinjet vers.

2) Bl. 180^r—82^r. **Formularer.**

3) Bl. 182^r—97. **Betterbøder**, af kongerne Magnus, Erik, Håkon.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.

2238. AM. 41, 8vo. Perg. 14 × 10,2 cm. 125 bl. (med overspringelse af tallet 5, incl. 85bis). 15. århs slutning. Åben plads for initialer og overskrifter. Beskadiget, navnlig på bladkanterne samt særlig bl. 38 og 47. Bl. 125 er en oprindelig ubeskreven bladstrimmel. Begynder og ender defekt samt har lakuner efter bl. 11, 19, 38, 43, 59, 60, 61, 90, 119, 120.

*Indhold:*1) Bl. 1—90. **Jónsbók.**

Beg. „[nv] pott ein þeirra fe til“, Erfðatal, kap. 2, ender „med fannin dum æ þa. þa flk(ulu)“, Þjófab. kap. 22.

2) Bl. 91—94^r. **Rettarbøder**, af Hákon Magnusson 1314 og 1305.

Beg. defekt „[ver]kum ok vítu þess vitne“.

3) Bl. 94^v—124. **Kristinréttr Árna biskups.**

Ender defekt „A þeim tímum er ok“, kap. 32.

På en foran indklæbet seddel giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse.

2239. AM. 42 a, 8vo. Perg. 14 × 11 cm. 117 bl. C. 1500. Ornamenteret begyndelsesinitial; af de øvrige initialer samt overskrifter ses kun hist og her spor. To forskellige hænder, fraktur og halvkursiv, af hvilke den sidste tillige viser sig på marginalia og tillæg til det med fraktur skrevne parti (bl. 1—82). Bladene delvis beskadigede ved småhuller og hensmulren. Adskillige lakuner, som ere fremhævede ved påtegning af arkivar Jón Sigurðsson. I det mindste delvis skrevet på tidligere benyttet perg., hvor for det sidste partis vedkommende spor af den oprindelige skrift hist og her ses.

*Indhold:*1) Bl. 1—82. **Jónsbók.**

Ender „at ofært uar“, Þjófab. kap. 22.

2) Bl. 83—84. **Búalög.**

Beg. defekt „eyrer reka ouauud“.

3) Bl. 85—95. **Íslandske kirkeretlige bestemmelser.**4) Bl. 96—113^r. **Gøjstlige statuter (Isl.).**5) Bl. 113^r—17. **Íslandske kirkeretlige bestemmelser.**

Beskrivelse (til 42 a—b) af Jón Sigurðsson er vedlagt.

Udførligere beskrevet i Norges gamle Love IV, s. 612—13.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel, hvor Arne Magnusson har noteret indholdet af dette og det følgende nummer, tilføjer han „Monfr Brynolfur Þordarfon gaf mier þetta i Júnio 1705. Nondum in Indice Mitorum“.

Benyttelse og beskr.: NgL. IV; Dipl. Isl. II, s. 19, 42, 211, 231, 232.

2240. AM. 42 b, 8vo. Perg. $13,5 \times 11$ cm. 22 bl. C. 1500. Spor til kolorede overskrifter og initialer. Har hørt til samme hskr. som AM. 42 a. 8vo og er skrevet med samme hånd som dennes frakturparti, ligesom marginalia med den dér forekommende halvkursiv også her genfindes. Ender defekt; lakuner efter bl. 20 og 21.

Kristinréttr Árna biskups.

Ender „tíl utroðrar. þær“^u, 26. kap.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.

2241. AM. 43, 8vo. Perg. 14×11 cm. 95 bl. Skr. 1507 af Jón Sveinsson. Bl. 1^r ubeskrevet, bl. 2^v en ornamenteret initial med billede af kong Olav; hist og her spor til røde overskrifter og initialer, dog mangle disse som regel; enkelte initialer forsynede med figurtegninger (menneskehoveder og lign.); hist og her marginalornamenter. Bl. 15, 95 beskadigede. Lakuner forekomme efter bl. 3, 36, 39, 77, 95.

Bl. 1^r—2^r. indeholde miniaturer, henholdsvis af Jomfru Maria med Jesusbarnet og den guddommelige treenighed omgivet af de fire evangelist-symboler.

Jónsbók.

Efter lovens slutning bl. 95^r optages den følgende side af Pétr's statúta, 1391, som ender defekt „Fyrir þröfasti ef“, hvorefter et blad synes udskåret.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: Efter lovens slutningsbön har skriveren tilføjet 'Finitus et nec non completus est liber iste per me iohannem f'uemonis de in (sål.) islandia . . anno domini M^o. d^o. septimo'. På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Fra Sr Eirike Sölfafyne ä Þingmúla i Skriðdal. 1723“.

2242. AM. 44, 8vo. Perg. 12×10 cm. 63 bl. 16. århs 1ste halvdel. Åben plads for overskrifter og initialer. Bl. 1 opr. ubeskrevet. Ender defekt.

Jónsbókar ágrip.

Et uddrag til oversigt over lovens indhold.

Ender „Enn ef hann | tekur“.

Herkomst og hist.: *En foran indlagt seddel med en af Arne Magnussons skrivers hånd lyder „Þessa lögbók edur, ríettara að feigia Excerpta lögbókar, hefe Eg að láne feingef hía Helgu Arnadóttur, eptertilífande Eckiu Loptz Sal. Jonfsonar að Flatey, á að skilaft aptur ef Eg vil, annars ecke, þú mege þier, minn Herra, bihallda henne (bókinne) ef yður so gírnir, samt þæge Eg gíarnann að fræðast af yður hvers þetta mun vera og hvað gamallt“.*

2243. AM. 45, 8vo. Perg. $13 \times 8,5$ cm. 48 bl. 16. árhs 2den halvdel. To forsk. hænder. Røde overskrifter, forskellig farvede initialer. Adskillige blade beskadigede ved hensmulren. Adskillige lakuner.

Indhold:

1) Bl. 1—8. **Jónsbók.**

Ender def. „til oxarær þingz ok“, Þingfararb. kap. 6.

2) Bl. 9—10^r. **To forordninger af kardinal Vilhelm** — i udtog (*Isl.*).

3) Bl. 10^{r-v}. **Udkast til Islændingernes 'sáttmáli' med kong Hákon Hákonssön** (*Isl.*). *Ender defekt.*

4) Bl. 11^{r-v}. **Islændingernes 'sáttmáli' af 1302** (*Isl.*). *Beg. defekt.*

5) Bl. 11^v—12^r. **Formularer** (*Isl.*).

6) Bl. 12^r—13^r. „Ríetta bot kong kúftians annars med þu | Naþne“, 1507.

7) Bl. 13^r—14^v. „Samþykkt | allra Íflend“, 1400 o: Altingsbeslutning om arbejdsfolk, 1404.

8) Bl. 14^v—15^v. **Kong Magnus epilog til den norske landslov, Gulating 1274.** *Oldspr.*

9) Bl. 15^v—24. **Registur yfir Jónsbók** ('R. y. laugbokina').

Ender i „Þiofa Balkur“.

10) Bl. 25—48. **Retterbøder** fra 13—14. årh. (*Isl.*).

Beg. og ender defekt, henholdsvis „forlax eyris“ — og „Ef þeir fueria at haþa“ i stykket om inappellable sager („Þessi mál mæ | ei Appelleia v: Domi“).

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. I; Norges gamle Love IV, s. 613—14.*

2244. AM. 46, 8vo. Pap. $15,5 \times 9,5$ cm. 135 bl. (Fol. 1—136 med forbi-gåelse af tallet 7). 17. årh. Røde overskrifter, åben plads for

initialer. Bl. 136^v ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—127^r. **Jónsbók** med efterfølgende register.
- 2) Bl. 127^v—36. **Retterbøder** — de Jónsbók sædvanlig ledsagende.

2245. AM. 47, 8vo. Pap. $15_4 \times 9_2$ cm. 266 bl. (Fol. 1—265 + 54bis). 17. årh. Skr. af Gísli Jónsson i Melrakkadalur. Bl. 265^v opr. ubeskrevet.

Jónsbók með 'ráðningum'.

Efter næsten hvert kapitel følger en forklaring af forældede udtryk samt andre oplysninger til tekstens forståelse — væsenlig vistnok hentede fra Björn på Skardsås Fornyrði lögbókar; Gráfugl eller Grágás, Gulapingsbók, Björgvinarlög og forskellige sagaer citeres; brudstykker af retterbøder, altingsdomme m. v. meddeles.

Mannhelgi kap. 18—20 dannes af et indskud om retfærdighed i domme; efter kap. 23 et længere indskud.

I Landabrigðab. er indskudt kap. 8 (om frænders købsret) og kap. 14 (en købs- og salgs-formular).

Kaupab. kap. 25 er udvidet.

Þjófab. kap. 22—23 (om edsafleggelse) ere indskudte.

Efter lovens slutning følger indholdsfortegnelse; derefter en bön; sluttelig en række stævningsformularer.

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnússon noteret „Jóns bok interpolata feingenn af Torfa i Flatey. Er, certo certius (rettet for nifi fallor), með hendi Gífla i Melrakkadal“.

Benyttelse og beskr.: Ísl. Fornsögur III, Kph. 1883, s. IV—V.

2246. AM. 48, 8vo. Perg. $13_6 \times 11_2$ cm. 56 bl. 14. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, røde eller grønne initialer. Bl. 53^v (delvis), 54, 55^r ere udfyldte med særlige hænder; bl. 55^v, 56^v ere væsenlig ubeskrevne. Skriften er på de fleste blade noget afbleget, og enkelte rifter i pergamentet forekomme.

Indhold:

1) Bl. 1^r. Begyndelsen af Johannes evangelium (*Latin*).
Ender „plenvm gratie et veritatis“.

2) Bl. 1^v. Et miniatur-billede, forestillende Kristus på korset med Maria og Johannes ved foden.

3) Bl. 2—25^v. **Kristinréttir Árna biskups** med forudgående trosbekendelse.

4) Bl. 25^v—27^v. **Um bannsverk sextán.**

5) Bl. 27^v—30. **Biskupa statútur** m. fl. kirkelige bestemmelser.

6) Bl. 31—44. **‘Saktal ór lögbók Íslendinga’.** Uddraget af *Jónsbók*.

7) Bl. 45—48^r. **Formularer.** Forud for disse gå to lovbestemmelser (*om melrakkaveiðar, om pútur*).

8) Bl. 48^r—53^v. **Retterbøder** (en af Erik, tre af Håkon, 13—14. årh.).

9) Bl. 53^v (*c. 1400*). Um ‘ósæran eið ok rangan’.

10) Bl. 54^r (15. årh.). „þeffum malum ma eigi appellera“.

11) Bl. 54^r—55^r (15. årh.). Skipan Pétr's biskups um ljóstolla.

12) Bl. 55^r (*c. 1500*). En latinsk dispensation.

13) Bl. 56^r (*c. 1500*). Framfærslubálkr *Jónsbókar*, kap. 1.
Ender „er ætlað karllmann“.

Bl. 56^v synes at indeholde en besværgelse (*delvis lønskrift*).

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: På to foran indklæbede blade giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og tilføjer „Frä Petri Asmundzfyne ä Ketilstöðum ä Völlum i Flíotzdalsheradi, mier til eignar 1708“. Af påtegningerne bl. 55^v ses, at håndskriftet i længere tid har været i samme egn, hvor det har tilhørt giverens fader Ásmundur Jónsson og för ham præsten Einar Þorvarðsson, hvem bogen (þessi skrædubók) 1631 var „gollinn J Tíjunnder af Beffa Stodum“ af Einar Styrbjörnsson.

To til de nævnte papirblade fastklæbede sedler, som omtale en kalveskinds-lovbog fra Sæból i lille firkantet format, angå ikke dette hskr.

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum*, Havnæ 1777; *Dipl. Isl.* I, id. II, s. 47, 125, 212.

2247. AM. 49, 8vo. Perg. 13,7 × 11 cm. 30 bl. 14. århs beg. Spor til røde overskrifter og initialer. Bl. 30, der kun har halv bredde, opr. ubeskrevet. Samtidige marginalhenvisninger.

*Indhold:***Kristinréttir Árna biskups.**

Beg. defekt „mela eða hvífa“.

Bl. 13 (*yngre hånd, vistnok to forskellige hænder*) er et senere indskudt blad, der optages af et særligt stykke om 'tívnnda fkipte æ peningvm':

Ved lovens slutning, bl. 29^r, er tilføjet en formular for 'logveð'.

Bl. 29^v (*særlig hånd*). Om 'Zoðiacus'.

Bl. 30 optages af pennepøver og lign.; heribl. ifg. håndens karakter en datering af præsten Gottskálf Jónsson i Glaumbær.

Herkomst og hist.: Af en foran indklæbet AM^{sk} seddel, sammenholdt med A. M.s tilsvarende notits AM. 435 a, 4^e bl. 185^r, fremgår, at Arne Magnusson har fået dette hskr. — gott gamallt Exemplar — fra præsten Þorvaldur Stephánsson (på Eiðar) 1707. Han tilføjer „Ormr Dadaðon hefur öfæd Copiu hier af, því bokin var leinge i læne hia honum og kom til min 1723. ur því læne“. — På et forsatsblad betegner Thorkelin codex som den anden ældste og bedste af den AM^{ske} samlings håndskrifter af kristenretten (som tegn for æ anvendes jævnlig ð).

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havniæ 1777*, s. XX—XXI (uden anførelse af nummer); *Dipl. Isl. II*, s. 56, 219, 226, 227, 233 (it.), 234, 329; *G. Storm, Tidsskr. for Retsvidenskab 1890*, s. 438—43.

2248. AM. 50, 8vo. Perg. 14,7 × 10,8 cm. 50 bl. C. 1500. Røde overskrifter, røde eller blå initialer; af nogle blade er nedre margen bortskåret. Lakune efter bl. 29 og 42.

Indhold:

1) Bl. 1—29. **Kristinna laga þáttir** (af Grágás) — 'Kristinréttir hinn forni' ifg. den halvudviskede titel.

2) Bl. 30—50. **Kristinréttir Árna biskups**, med forudskikket Kristindómsbálkr Járnsíðu, der beg. defekt „(h)eilaga tru“.

Ender med udgs 24. kap., hvorefter Arne Magnusson har skrevet „Defunt permulta“.

Herkomst og hist.: En halvudskrabt påskrift bl. 49^v angiver en Gunnlaugur Grímsson(?) som ejer af bogen.

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. vetus, Havniæ 1775*; *Jus eccl. novum, Havniæ 1777*; *Dipl. Isl. I*; *K. Maurer, Graagaas s. 7*; *V. Finsen, Grágás III, s. XLV*.

2249. AM. 51, 8vo. Perg. $15,8 \times 11,2$ cm. 40 blade. C. 1500. Spor til røde overskrifter og initialer. Stærkt beskadiget; således er midterpartiet af bl. 3—8 aldeles hensmulret og mange andre blade hullede og rævnede. Bl. 1^r , 40^v ubeskrevne. I nedre margen hist og her ornamentering.

Indhold:

- 1) Bl. 1^v — 3^r . **Kristindómsbálkr Jónsbókar kap. 1—2.**
- 2) Bl. 3^r — 38^v . **Kristinréttir Árna biskups.**
- 3) Bl. 38^v — 40^r . **Skipan Jóns biskups Sigurðarsonar (1345).**

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret „Kristinrettur in octavo, er eg fekk af Snæbirne [Palsbyne ä Alþinge 1704], var i fyrstu frá Hvilt i Önundarfirde fra Jone Steindorsfyni.

Sa fromi dandisveinn Þorsteirn Jónsson a þennan Christin Riett — þviad 'a fromi heidursmann Jón Þorsteinsfön gaf honum hann a því are er datum (krifadeft 1601 (61?). Þann 10. februarii a brunni(?) a Melgrafseyri þetta stod a Saurbladi aptanvid kvered“.

Benyttelse og beskr.: *Jus eccl. novum, Havnæ 1777.*

2250. AM. 52, 8vo. Perg. $15 \times 11,8$ cm. 30 bl. C. 1500. Stor, ornamenteret begyndelsesinitial med drageslyngninger og fantastiske dyrefigurer, i øvrigt spor til røde overskrifter og initialer; bl. 10^r , 21^r , 27^r findes i marginen et menneskehoved tegnet. De fleste blade ere mere eller mindre beskadigede ved huller og hensmulren. Efter bl. 25^v lakune. Bl. 30 væsentlig ubeskrevet.

Kristinréttir Árna biskups.

Efter kristenrettens slutning bl. 29^r er resten af siden opr. ladet blank.

Bl. 29^v (særlig og noget yngre hånd). Formular for herredstings sætning og opløsning af 'Ærlindur Þoruardz son log-mann þiri sunnan og austan æ jflande' (1521—52).

Bl. 30^r (17. årh.). ^{a)} Nogle regnskabsnotitser om 'þykkvabæinga fjara i Landbroti' og 'Dalbæjar fjara'; ^{b)} „Kyrsettning“ (formular).

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: Bl. 29^r er skrevet „Þetta kuer a þu erv|verduga dandis kuyinna | valgiærdur Olafs dotter | Anno 1664“. Nedenunder står „Vigffus gudmundz son med E H“. Bl. 24^v findes to gange i marginen med uøvet hånd „Þorður magnuðsson hefur lesit a þessa bok“.

2251. AM. 53, 8vo. Pap. $15,6 \times 9,8$ cm. 51 bl. 17. årh. Skr. af Eggert Jónsson på Akur. Bl. 51^v ubeskrevet. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

Indhold:

1) Bl. 1—23^v. **Kristinréttir Árna biskups** ('hinn nýi kristinns doms réttur þann er herra Jon Erki biskup saman sette og logtekinn er vmm Skalholtz biskups dæme').

2) Bl. 23^v—51^r. **Gejstlige statuter** (heriblandt Sættargörð Magnúss konungs ok Jóns erkibiskups).

Herkomst og hist.: Þá en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Kristin Rettur Jons Erki biskups med hende Eggerts, gamla, ä Ökrum, ur bok er eg fleck fra Skapta Jofefslyne“.

2252. AM. 54, 8vo. Perg. $14,5 \times 9,4$ cm. 23 bl. 16. århs slutning. Bl. 23^v ubeskrevet. I nedre margen jævnlig udgangsornamenter.

Indhold:

1) Bl. 1^r (opr. ubeskr.). ^{a)} Et runealfabet, ^{b)} En med runer skreven formular, der, som det af en efterfølgende brugsanvisning fremgår, skal helbrede for blegsot og gulsot, ^{c)} Gudelige sentenser.

2) Bl. 1^v—4^r. **Formularer** for herredstings sætning og opløsning, stævning, forligstilbud.

3) Bl. 4^r—9^r. **Retterbøder** (^{a)} Kong Håkon Magnussons 1305, ^{b)} Kong Erik Magnussons 1294).

4) Bl. 9^r—10^v. **Piningsdómur um verzlun**, 1490.

5) Bl. 10^v—13^r. **Dómur um tíund**, 1566.

6) Bl. 13^r—17^r. **Langidómur** (eller Stóridómur), 1564.

7) Bl. 17^r. Um rangan bókareid.

8) Bl. 17^v. Formular for at 'lögþjóða ómaga'.

9) Bl. 17^v—21^r. **Kong Håkon Magnussons retterbod 1314.**

10) Bl. 21^v—22^r. Um rangan bókareid.

11) Bl. 22^r. Om straffedommes afsigelse (líflát m. v.).

12) Bl. 22^{r-v}. Um sakeyris gjald (efter Jónsbók).

13) Bl. 22^v—23^r. Fjárlag (af Jónsbók). Ender „ullar við kw“.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: På en foran indsat seddel er for Arne Magnusson *noteret* „Halldor Biarnafon i litlu Breida vik i Alftafirde (o: Reyðarfirði?) hefur giefed mier þefse blöd fem hann feigest eignast hafa af Hiallta Jonfs. fem bio hier i Sveitenne nockur är er var ættadur ofann ur Fellum“.

I nedre margen findes hist og her navne (sål. bl. 16^v—17^r), nogle tankesprog (bl. 18^v) samt enkelte andre bemærkninger.

2253. AM. 55, 8vo. Perg. 15,8 × 10,2 cm. 72 bl. C. 1600. Røde overskrifter og, som regel, røde eller blå initialer. Bl. 32^v—33^r senere udfyldte. Pergamentet synes en gang tidligere benyttet. Efter bl. 38(?), 62 og 64 lakuner. Ender defekt.

Indhold:

- 1) Bl. 1—6^r. **Kristinréttir Árna biskups** i uddrag.
- 2) Bl. 6^r—^v. Fjárlag (af Jónsbók).
- 3) Bl. 6^v—7^r. Formular for at 'lögþjóða ómaga'.
- 4) Bl. 7^r—16. **Retterbøder** fra 13—14. årh. samt to kongebreve fra 16. årh. (^a) om efterliggere, 1542, ^b) om bønders og kirkers fælleseje, 1550).

5) Bl. 17—22^v. **Stykker til vejledning for dommere** (om disses pligter, falsk vidnesbyrd, ed); derefter en formular for 'kyrsetning'.

6) Bl. 22^v—31^r. **Retterbøder** fra 13—14. årh. (Beg. med Leyfi Vilhjálms kardinals, derefter altingsvedtægterne Um vápnaburð og Um vinnufólk. Sluttelig en opbyggelig advarsel mod sandhedens fornægtelse).

7) Bl. 31^r—32^r. Kong Frederik II.s anordning om **præsternes indtægter i Hóla stift**, de tre første artikler (isl. overs.).

8) Bl. 32^r. Påbud om fremtvungen udlæggelse af barnefader, derefter forskellige sentenser — væsl. af opbyggelig natur.

9) Bl. 32^v—33^r (17. årh.). Uddrag af kgl. forordninger fra 16. og 17. årh. (Isl. og Dansk).

10) Bl. 33^v—72. **Kgl. ordinanser, artikler, recesser; andre forordninger; altingsdomme og andre domme** — hovedsagelig fra 16. årh. (her dog også Piningsdómur um verzlun, 1490).

Udførlig beskrivelse af Jón Sigurðsson er vedlagt.

Herkomst og hist.: En blandt indholdet optagen ordinans fra år 1587 viser, at hskr. må være yngre end dette år; af yderligere oplysninger findes i øvrigt kun hist og her i marginen — foruden andre kradserier — nogle personnavne.
Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.

2254. AM. 56, 8vo. Perg. $15,3 \times 11,6$ cm. 7 bl. C. 1500. Forskellige hænder. Sammensat af mindst to indbyrdes uafhængige dele.
 Bl. 3 hullet. Fragmentarisk.

I. 1) Bl. 1 (særligt fragment?). **Búalög.** Beg. „it ef hann ller afrettinn“, ender „at geyma hundrat“.

2) Bl. 2. **Ærkebiskop Jons statút 1280**, kortere bearbejdelse.

Beg. „holmi (o: Hólum). Arni biskup af fkalholhti“, ender „enn leikmenn fkal“.

3) Bl. 3^{r-v}. **‘Hvar dómum skal vægja’.**

4) Bl. 3^v. Um bókareid — med efterfølgende edsformularer.
 Ender „edur j no“.

II. Bl. 4—7. **Alcuini de virtutibus et vitiis liber** — i islandsk oversættelse. Efter bl. 4, 5, 6 lakune. Ender „huad grærr(!) þic hf þitt“.

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: På et foran indsat blad har Arne Magnusson noteret „Fra Monsieur Orme Dadafyne, sendt fra Islandi 1714. Kom til min 1715“.

2255. AM. 57, 8vo. Pap. $15,3 \times 10$ cm. 65 bl. Skr. 1667 af Oddur Jónsson. Den ældre foliering omfatter bl. 1—56.

Indhold:

1) Bl. 1—56. „Bualaug Islendinga“.

2) Bl. 57—58. „Bualaga Regiftur“. Efterfulgt af et stykke „vmm tyundiz“.

3) Bl. 59—65. **Háttalykill sira Tómasar Þórðarsonar** („Bragarhættar samannbagader af sira | T. Þ. S.“).

Herkomst og hist.: Ved stykkets slutning bl. 56^v er af skriveren tilføjet „Skriffad og Endad af Eigand|anumm Kuerfinns Odde Jon'syne | Ad Wattnzfirdi vid J'afjord | Anno CIO.DC. Lx. vij“ etc. På en foran indklebet seddel har Arne Magnusson noteret „Land'krifarans Mon'r Sigurdar Sigurðsonar 1707“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island s. 243.

2256. AM. 58, 8vo. Pap. 13 × 8 cm. 201 bl. 17. århs beg. Skr. for og vistnok hovedsagelig af lagmand Jón Jónsson. Bl. 1 stærkt beskadiget, bl. 192 ff. ere slidte ved nedre yderhjørne. Bl. 191 halv størrelse. Indhæftet i omslag, dannet af et beskrevet og med noder forsynet pergamentsblad fra et latinsk ritualskr. Bl. 37^v ubeskrevet. Adskillige notitser stå på hovedet. Literære optegnelser til privatbrug.

Indhold:

- 1) Bl. 1—37^r. „**Riegistur yfer [Log] | Bok Islenfka**“ o: R. y. Jónsbók.
- 2) Bl. 38—43^r. „**Riegistur yffir Kongfins | Riecefs** sem wtGieck a | þeim Herradeiginum J Kaup|inhaffn Anno 1547“.
- 3) Bl. 43^v—48^r. „**Riegistur yfir Kirck|iu Ordinantiuna**“, Ribe 1552. Bl. 48^v (*stærkt afbleget*) optages af bibelske citater.
- 4) Bl. 49—72. **Uddrag af Jónsbók:** Eyris, tveggja aura etc. *indtil* þriggja marka sektir; „Wm Tolff Ræd huad | mauz ad ero“; ‘einseiðis mál’. Bl. 72^v *nederst findes (skrevet omvendt)* et længere bibelsk citat.
- 5) Bl. 73—92. **Juridiske optegnelser:** altingsdomme og andre lovbestemmelser, om tiendevæsen og kirkelige forhold, værdiberegning (‘auratal’, ‘fjárlag’), fattigforsørgelse, bøder, formularer.
- 6) Bl. 93—100^r. **Lægeråd** (overtroiske kure, om urters og mineraliers kraft, varsler m. v.).
- 7) Bl. 100^v—108. **Historiske optegnelser, saga-uddrag, anekdoter m. v.** Heriblandt Nogle ordsprog på Dansk, „Wijfa Lopts Guttorm|fsonar“, Om adelens oprindelse (*skrevet omvendt*).
- 8) Bl. 109—38^r. **Lovbestemmelser og uddrag af sådanne m. v.** Heriblandt enkelte ting på Dansk, således uddrag af „Kong Hans Rietter Both“ og uddrag af stridsskrifter fra Kristiern II.s tid. Endv. mærkes excerpter af ‘Grágás’ (særlig Vígslóði), blandede notitser, brugsanvisninger. Ender med „Heriolffs Rettar Booth“.
- 9) Bl. 138^v—39^r. **Annalistiske optegnelser 1490—1619.** Indeholder bl. a. angivelse af lagm. Jón Jónssons dødsår 1606.

10) Bl. 139^v. Kong Kristiern II.s forordning om vrug (dansk uddrag). *Derunder* et islandsk saga-excerpt (skrevet omvendt).

11) Bl. 140—201. **Kommentar til Herman Veigeres danske oversættelse af Reineke Voss** — meget vidtsvævende. *Heri* uddrag af dansk poetisk og prosaisk litteratur fra 16. århs slutning (sål. en karakteristik af de forskellige stænder — sml. Kortvending, citater af Sebastian Brandts arbejder i dansk oversættelse), mangfoldige citater (på *Islandsk og Dansk*) af klassiske og andre fremmede forfattere, anekdoter og moralske betragtninger [*hvoraf adskillige genfindes i hskrs foregående partier*].

Herkomst og hist.: På omslagets inderside har Arne Magnusson skrevet „Arna Magnússonar 1708“. Af ældre påskrifter kan mærkes „Joni Jon/synj Laugmannj“ (bl. 81^r), „Herloffdaa Eiginhand“ (bl. 82^r), „Jon Jon/son Eiginhand“ (bl. 135^v).

Benyttelse og beskr.: *Monumenta Hist. Dan.* I, 699; *Grágás* III, s. XIV—XV, XLVII—VIII.

2257. AM. 59, 8vo. Pap. 17 × 10,2 cm. 127 bl. C. 1600. *Forskellige hænder. Bl. 1 beskadiget. Adskillige blade ubeskrevne. Indhæftet i omslag, dannet af et beskrevet og med noder forsynet pergamentsblad af et latinsk ritualhskr.; dette igen udfodret med beskrevet papir.*

Safn eignarskjala Skálholtskirkju.

1) Bl. 1—3^r. „Gðmul Reka Skræ Kirkiunnar | og Stadazinn's j fkalhollte“. *Med en fra bp Oddur Einarsson stammende efterskrift.*

2) Bl. 7—10. „APOLOGIA .ANNO 1611“. *Holdt af bp Oddur Einarsson på altinget.*

3) Bl. 13—18. Um Vomúlastaði. 3: *Om kirkeejendom, bygninger m. m.*

4) Bl. 21—82^r. Landamerkja-vitnisburðir m. fl. Bl. 69—70^r *egenhændig nedskrevet af bp Oddur Einarsson.*

5) Bl. 83—92. „Wmm reka og jtök j Grindavíjk | og Annars ftadar á Skalholltz jordum | eptter Vilkins Máldaga Bok | j Skalholti“. *Skr. af „Hallsteinn Jons*

fon“, „Anno 93 J [Ska]lholltti“. Bl. 92 dog udfyldt med en særlig hånd.

6) Bl. 95—101^r. Um Mariu-fjöru samt en skrivelse ang. grænsetvist mellem gårdene Hildisey og Vomúlastaðir.

7) Bl. 107—27^r. Indlæg i retstrætter, uddrag af forretningsskrivelser og lign.

Udførlig beskrivelse af Jón Sigurðsson er vedlagt.

Herkomst og hist.: På et indlagt blad har Arne Magnusson noteret „Monfr Oddz Sigurðz fonar ä aptur ad f'kilast. ufus fum.“ Bl. 92^v er af skriveren (Hallsteinn Jónsson) forsynet med følgende påskrift „Stephane gunnar f'syne i eigen | haund. 93.“ på langs ad siden.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. II, s. 72.*

2258. AM. 60, 8vo. Pap. 13 × 8 cm. 216 bl. 17. årh. I pagineringen er tallet 79 oversprunget, 127 gentaget. Bl. 127bis—216 bære en oprindelig foliering 1—90. Bl. 1 forsatsblad. Bl. 125^r—27, 162 ubeskrevne, 189—91 beskadigede.

Indhold;

1) Bl. 2—9^r. „Döma inntaks Regiftur | þessa kvers“ o: Alfabetisk register til bl. 127bis—216.

2) Bl. 9^v—46. Juridiske formularer (Isl.).

3) Bl. 47—54. Værdiberegninger (Isl.).

4) Bl. 55—103. „Riettar Bætur | virðuglegra Noregs | konga“, 13—15. årh.

5) Bl. 104—25^r. „Sektter Løgbökar“.

6) Bl. 127bis—216. Samling af Islandske domme, kongebreve, altingsvedtægter, bestemmelser om 'fjárlag' m. v.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet er skrevet „Theodorus Thorleivius | Libelli pofsefors | Anno 1696“ med efterfølgende latinsk valgsprog.

2259. AM 61 a, 8vo. Pap. 16,3 × 10,2 cm. 48 bl. 17. århs 1ste halvdel. Muligvis sammensat af to opr. selvstændige dele. Indhæftet i omslag, dannet af et beskrevet og med noder forsynet pergamentsblad fra et latinsk ritualsskr. Bl. 1—32 skrevne af Björn Jónsson fra Skarðsá. Bl. 28, 32^v ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—27. 'Dimm [fornmæli] lögbókar Íslendinga' — tre parallelle kolonner.

2) Bl. 29—31^r. „Agrip um umbodzmenn“. 'Gráfugl' citeres.

3) Bl. 31^v—32^r. Um 'Riettarböt Eyreks konungs'.

4) Bl. 33—48^r. „Fiögur Ordtæke j vor|re Logbok er svo Hlioda | Halfu-Meira Helminge|-Meira, Halfu-aukid | Halfu-
ofar“. Forfattet 1623 (sml. bl. 46^r).

5) Bl. 48^v. Forpagtningskontrakt angående gården Silfrastaðir i Skagafjarðar syssel. Med to vidners underskrift og en datering i øvre margen „Anno 1633 28 Aprilis“.

Herkomst og hist.: „Fra Magnufe Arafyne 1704“ har Arne Magnusson noteret på en tilhørende seddel; „Are Thorkellfson 1704“ findes skrevet på omslagets inderside.

Benyttelse og beskr.: E. Jonsson, *Oldnordisk Ordbog*, Kbh. 1863, s. VI; *Tímarit VIII*, Rkv. 1887, s. 76, 80, 81.

2260. AM. 61 b, 8vo. Pap. 16,2 × 9,4 cm. 8 bl. 17. årh. Bl. 8^v ubeskrevet. Bl. 5—8 særlig hånd; her findes i marginen under teksten pennetegninger (to katholske gejstlige, menneskehoveder med forskelligartet hovedbedækning).

Indhold:

1) Bl. 1—5. En afhandling om fornyrdí — uddrag eller afskrift af den i AM. 61 a, 8vo bl. 1—27 indeholdte. Hákonarbók citeres.

Beg. defekt „weigis swlurnar ofann“, dog i nedre margen folieret I—V.

2) Bl. 6^r. „Vmm Noa Avrk“.

3) Bl. 6^r—8^r. „Vmm Laundinn“. Beg. „Suo er kallad ad Jörd sie þrijdeilld“, ender „i millum lumbædra landz og | þacklandz“.

2261. AM. 62 a, 8vo. Pap. 14,8 × 9,6 cm. 59 bl. C. 1600. Bl. 6^v—7^r ornamenterede initialer. Hist og her ses spor til en ældre foliering. Efter bl. 28 lakune.

Dómasafn — væsl. omfattende 16. årh.

Beg. og ender defekt. De forskellige stykker have været nummererede, hskr. beg. nu med nr 35, ender i nr 106. For nr 44 er ladet åben plads. Nr 58 mangler. Bestemmelser af 'gömlu lögmáli', 'norsku lögum', 'Grágás' citeres.

Herkomst og hist.: Vistnok til dette hskr. hører en til AM. 62, 8vo (uden nærmere bestemmelse) henført seddel, hvor Arne Magnusson har noteret „Fra Jone Hakonarfyne til läns. Eg tok hier utan af pergamented“. Hvorvidt der med denne sidste bemærkning sigtes til det til 62 c hørende pergamentsomslag, hvori også bl. 62 a—b fandtes indlagte, må stå hen.

2262. AM. 62b, 8vo. Pap. $16 \times 10,2$ cm. 30 bl. 17. årh. Beg. og ender defekt; lakuner efter bl. 1, 13, 17, 26, 29. Håndskriftets oprindelige foliering ses endnu på de fleste blade. Bl. 8 beskadiget; af bl. 14 bortskåret foroven.

Dómasafn.

Af mange af dommene gives kun en kortfattet indholdsgengivelse; også her ere de forskellige stykker nummererede — det første bevarede nummertal (bl. 2r) er 4, ender i nr 117.

Af indholdet mærkes „Handþeftyng og sattmale Iflendinga“ (bl. 4v—5r). I øvrigt tilhøre dommene væsl. 16. årh. og 17. århs 1ste halvdel; heriblandt synodalia og lign.

Herkomst og hist.: Bl. 11r nedre margen er (omvendt) skrevet „Þeðse Bløð A eg | Thorsteinn Jonfson 1671(?)“. Sml. i øvrigt foreg. nr.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I, Kph. 1857—76.

2263. AM. 62c, 8vo. Pap. $16,7 \times 10,2$ cm. 24 bl. C. 1600. Beg. defekt, har lakuner efter bl. 5, 8 og vistnok flere steder. Slidte blade. Indhæftet i et beskrevet pergamentsblad fra et latinsk kirkeligt hskr.

Blandede islandske optegnelser — særlig arveforhold vedrørende.

1) Bl. 1r. Begyndelsen af et „Regiftur yfir Eirþa tal Jslendinga“. Foran for dette gå to linjer af nogle regnskabsbestemmelser („Reikningfkapur“).

2) Bl. 1v—2. Arvesagsnotitser.

3) Bl. 3—6r. Aktstykker ang. Loptur Ormssons arveledning (1474) af sønnen Stefán.

4) Bl. 6^v—8. Synodalia fra præstestævne i Hóla stift 1573—75.

5) Bl. 9—23^r. Fremstilling af sira Ólafur Kolbeinssons ætledning af sine 4 børn og de deraf følgende forviklinger.

6) Bl. 23^r—24. Juridiske excerpter, annalistiske optegnelser, en ægteskabskontrakt.

2264. AM. 63, 8vo. Pap. 15,8 × 9,7 cm. 83 bl. 17. århs 1ste halvdel. Forsk. hænder. Adskillige blade ubeskrevne. Bl. 34 en indhæftet seddel. Af bl. 47 er kun en smal strimmel nærmest ryggen tilbage.

Indhold:

1) Bl. 2^r. Annal-notitser (*Isl.*).

2) Bl. 5—16^r. **Kristian IV.s islandske taxt 1619** — i islandsk oversættelse.

3) Bl. 17—19^r. Formular for 'kaupstefnu-grið' på Akureyri.

4) Bl. 20^v—25^r. **Varepriser** 'i hundraðs kaupi — i ein-kaupi'.

5) Bl. 25^v—26. „**Draumur Olaffs Oddfsonar**“. *Opfordring til bod og bedring; landets hövdingar* 'hafa vistað sig allir i einni vist hjá þeim gamla Jóni lögmanni og hans bróður'.

6) Bl. 27^v. 'Lögfesta fyrir tveim hlutum jarðarinnar Miklagarðs' 1636.

7) Bl. 28—40. **Alfabetisk register til en del balker i Jónsbók**. *Beg. og ender defekt, henholdsvis i Þingfarabálkr og Kaupabálkr.*

Bl. 33—34 *udgøres af to indhæftede originaldokumenter* ^{a)} et på Hrafnagils ting 1652 udstedt vidnesbyrd, ^{b)} domsbrev i en forsørgelsessag (*defekt*); bl. 35^v *bærer en lögfesta for gården Eyvindarstaðir* (Eyjafj. syssel).

8) Bl. 43^v—83. **Juridiske excerpter og optegnelser, domme, vidnesbyrd, lögfestur, ejendomsoverdragelser m. v.**

Mærkes kan „Lijtid Jnne Halld edur Registr | stola og Klaustra Eigna“ (bl. 49), om æreskænderi (bl. 53), 'hálfu meira' (bl. 56), tingsætnings og tingopløsnings-formular (*af*

Ólafur Jónsson *pá* sysselmand Björn Pálssons *vegne*, bl. 81^v—82).

Jón Sigurðssons beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: Opr. har hskr. tilhørt Ólafur Jónsson *pá* Mikligarður i Eyjafjarðar syssel, hvis hånd flere steder genfindes, og hvem utvivlsomt dateringen „A° 1626 J 10bis Manudj“ (bl. 25^v) skyldes. Af ham er det, som det af en påskrift på det ellers ubeskrevne bl. 1 fremgår, givet til Gunlaugur Egilsson. På en foran indklæbet seddel er for Arne Magnusson skrevet „Feingid þetta kuer i Stranda Syfslu ur arfe eptir Magnus son Magnúfar Biørns sonar, er fyrrum var þar lögriettumadur og líka lögfagnare, þarf ei apturfkilast“.

2265. AM. 64, 8vo. Pap. 17 × 16,6 cm. 12 bl. 17. årh. Bl. 10—11 ubeskrevne. Bladene ere plettede og slidte.

Aktstykker i Jón Gíslasons arvesag (Isl.), 17. århs beg.

I den gamle katalog kaldet „Arfs Mál Ions afa“.

Sml. AM. 59, 8vo, s. 213 ff.

Herkomst og hist.: På et indsatsforsatsblad har Arne Magnusson skrevet „Þessi blöð um Jon afa gaf mier Monfr Sigurdur Sigurðzson 1713. in Majo“.

2266. AM. 65 a, 8vo. Pap. 16,7 × 10,5 cm. 64 bl. 17. årh. Bl. 1—18 beskadigede langs ydre margen. Bl. 1 og de nærmest ff. blade stærkt slidte. Indhæftet i et beskrevet og med noder forsynet blad af et latinsk ritualhskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—8. **Búalög.** *Ender med ‘tiundargerð’ og ‘auratal’.*
- 2) Bl. 9—12^v. **Juridiske optegnelser** (stævning, domme, dommeres pligter).
- 3) Bl. 12^v—18. **„Saktal wr Íflendynga Lo|gbók“.** *Ender i Rekabálkr. Bl. 18^r væsl. ubeskrevet (pennep prøver).*
- 4) Bl. 19—42. **Bréf og máldagar úr Bessastaðabók.** *Ifg. en indlagt seddel gennemgåede af Arne Magnusson.*
- 5) Bl. 43—48^v. **„Nockraz greiner v2 gudz | lögvm“** 2: *Lovbestemmelser fra det gamle testament.*
- 6) Bl. 48^v—49^v. **„Fornyzde v2 f2odleikz Bokvm | samann tijnd“.** *Omfatter bogstaverne A—G.*

- 7) Bl. 49^r—50^r. 'Gátur Gests blinda'.
 8) Bl. 50^r—55^v. „Nockvd af Annalvm og ad|skiliann-
 legvm til Burðvm“. *Udenlandske mærkværdigheder, til 1456.*
 9) Bl. 55^v—57^r. „Fim haða Stoð | þing væð“. *Fim haða Stoð | þing væð.*
 10) Bl. 57^r—58. „Eitt æfenntýi vm einn heva | mann
 fem vard ad | hunde ä .5. ftundvm“, 1633. *Efterfulgt af en
 draugasaga úr Gufudal, 1616, m. v.*
 11) Bl. 59—64^r. **Seths för i Paradisum** (Origo crucis).
 Bl. 64^v bærer forskellige penneprøver.

[Ifg. den gamle katalog skulde her endvidere findes „Fianda
 Fæla Gífla Iönfsonar, Hugfvinnus Mäl, Burt-farar Minning
 eptir Herra Arna Oddsfon, VII Spekinga Ordsqvider etc.“,
 men disse stykker mangle nu.]

Herkomst og hist.: „Bergsteins i Skillinganese til läns“ har Arne Magnusson
 noteret på en foran indlagt seddel.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island, s. 7.*

2267. AM. 65 b, 8vo. Pap. 21 × 16,7 cm. 17 bl. 17. århs beg Yder-
 siderne slidte og svættede. Adskillige marginalia.

Bréf og máldagar úr Bessastaðabók.

Herkomst og hist.: På et tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret
 „Þetta innlagt fendi mier Sr Þorvalldur Stefansfon til Kaupenhavn 1709. ä
 samt nockrum Kalfkinns brefum fra Niardvik, Mun vera þadan, þö er
 það övið. Er ur Bessastada bok Num 142 ut copierad“.

Bl. 6^r i nedre margen et vers.

2268. AM. 66 a, 8vo. Pap. 17,2 × 10,2 cm. 85 bl. C. 1600. Forskellige
 hænder. Bl. 56^v bærer to påtrykte vokssegl. Adskillige blade
 ubeskrevne.

Máldagakver Odds biskups Einarssonar — indeholdende
 navnlig optegnelser om kirkegodset i Árness syssel, dels originale
 aktstykker, dels afskrifter.

Heri endvidere fortegnelse over adskillige sogne med de
 til hvert hørende gårde, forskellige indberetninger m. v. Bl.
 75—80 optages af aktstykker angående et af Jón Sigurðsson
 i Búðardalur på hans søn Ólafs vegne givet ægteskabslofte

ved Möðruvalla kirke i Hörgárdalur 1580; derefter gavebrev og måldagar for Viðeyjar kloster. Bl. 85^r bærer stykket „ad pyða bokað eid“, der synes at standse ufuldendt.

Herkomst og hist.: På det ellers blanke bl. 84 findes skrevet „Stephane gunnarfsyne | i hönd. Nyar Copiur | aff Videyar maldaga | .1595“. På flere steder forekommer biskop Oddur Einarssons egenhændige underskrift.

Benyttelse og beskr.: Safn til sögu Íslands I, s. 18.

2269. AM. 66 b, 8vo. Pap. 20,8 × 16,8 cm. 6 bl. 16. århs slutn.—17. årh.

Tilfældig sammenhæftede aktstykker.

Indhold:

1) Bl. 1. Blad af en rimeligvis i Skálholt ført **journal** over indkomne andragender, forefaldne sager m. v., for årene 1591 og 1593. (*Isl.*)

Folieret 16. Ender defekt.

2) Bl. 2. **Sáttarskjal**, Öxarárþingi 1649. *Ang. 'selför á Seljadað'.* Bl. 2^v ubeskrevet.

3) Bl. 3. **Kvittunarbréf** Sigurðar Oddssonar fyrir hjónin Jón Kolbeinsson og Svanhildi Hallvarðsdóttur, Heynesi 1637. Bl. 3^v ubeskrevet.

4) Bl. 4—5. **Indsigelse** af Sigurður Oddsson mod det af hans afdøde søn Gísli under dennes sygdom foretagne salg af gården Oddgeirshólar. (*Isl.*)

5) Bl. 6. **Regler** for Björn Magnússons fæstere i Flókadalur, 1671. (*Isl.*)

2270. AM. 67, 8vo. Pap. 16 × 10,2 cm. 110 bl. 17. årh. *Forskellige hænder og sammensat af opr. usammenhørende bestanddele. Bl. 5^v, 15^v, 16^v, 61^v—62, 78^v ubeskrevne. Bl. 16, 88 have ved bortskæring forneden ikke fuld størrelse.*

1) Bl. 1—3^r. Indholdsfortegnelse til bl. 16—54 (i 5 numre) samt over en efterfølgende digtsamling (nr 6—61 [66]), som nu ikke findes her.

2) Bl. 3^v—4. „**Hejlræde**“. *Et digt beg. „aungvum stigid nie olund | sijn“. I en marginaloverskrift med blåt blæk betegnet som „Erinde vr Hitardalz | qvere Anno 16|77“.*

Bl. 5, *opr. ubeskrevet*, bærer på forsiden nogle komputistiske og astronomiske notitser.

3) Bl. 6—15^r. „**Kong Maytz Brief Og Taxte** | Vtgiæpenn þann 16 Decembris | Anno 1619“.

4) Bl. 16^r. „Kvik þiar lag ä vör“.

5) Bl. 17—19^v. „**Hvornen Tijunda fkal þrijda og | dauda penijnga** i sierhvoriu hieradj“.

6) Bl. 19^v—20^r (*ikke optaget i indholdsfortegnelsen*). „Tilfætter i kringum Ifland“.

7) Bl. 20^{r-v} (*ikke opt. i indhfort.*). Annáll 874—1492.

8) Bl. 20^v—27^v. „**Bvalog** skrifud vr kvore skapta | sigurdsonar fyrir sunnann oc veftan | skrifud a Helgafellj Anno 1664“.

9) Bl. 27^v—28^r. „**Bergmal edur Dvergmál**“. Beg. „mun gud marga til domfsinnz kalla“.

10) Bl. 28^v—53. „**Stuttir Brudkaups sidir** | skrifader eptter kvere sira jlluga | Anno 1664“. *Indeh. væsl. de herhen hørende taler.*

11) Bl. 54^r. „Fyrer Mariu minne“ — *versificeret; forud går slutningen af et lignende vers (til Kristus), der beg. defekt. Bl. 54^v optages af en latinsk ejernotits.*

12) Bl. 55—61^r. **Juridiske optegnelser** (uddrag af lovene, „Domur vmm vyn og Bakstur“); Fåar i Fiskivatns-réttir (*Mýra syssel*); Fjármark.

13) Bl. 63—78^r. „Orda tiltektir vr Nialu“, **Lausavísur** fra denne og andre sagaer; Yngre viser og digte; Nogle småstykker (‘ætt Svarbardz [!] Jons’, Latinsk notits efter ‘Caroli magni sogubok’, „Aratal vmm Iflandz Bigging“).

14) Bl. 79—86. „**Nockrar spurnijngar med vrlavfn** | fkrifadar 1677“.

Indholdet mest bibelsk eller moraliserende, ofte i form af gåder; astronomiske angivelser, tankesprog (‘heilræði’), ‘vísur’, ‘historia vmm sio vyfu meyfara myrkva | æðu’.

15) Bl. 87—88^r. „Ein þogur oc nytfamleg wnderwifan oc Aminnyng hvornenn chriſtenn madur | fkal riettelega oc skickanlega ydka þann h. | Daidiz pfaltara“ etc.

16) Bl. 88^v—100^r. **Digte og psalmer** af forskellige yngre islandske digtere.

17) Bl. 100^r—102. „**Wmm svall oc drickiufkap**“.

På sidste halve side nogle optegnelser om Kristi personlighed.

18) Bl. 103—7. **‘Kerlingarrim’**, i alt 58 rímvisur, ‘fkriþadar Helgaftodum Anno 1662’ (opr. skrevet 1602, dette rettet først til 1612, derefter til 1662).

19) Bl. 108—10^r. Citater af latinske forfattere.

Herkomst og hist.: Håndskriftets hoveddel, de i indholdsfortegnelsen nævnte stykker, ere skrevne 1664 af Jón Guðmundsson, som det af følgende påskrift bl. 54^v fremgår „Jonas Gudmundi est | legitimus libelli huius | pofsefsor exarati Helgfellj | Anno salutis 1664 | et confecti Anno 1665 | die 10. januarij“. Samme mand er utvivlsomt den ‘Jön Guðmundzson’, der bl. 107^v og 110^v med blåt blæk har skrevet sit navn. Bl. 53^v står „Þetta kuez a Elen Jons Dotter Med Riettu | Skriþad ad Borg Vid Borgar Fiord M S D“. Ifg. en indlagt seddel er håndskriftet i slutningen af forrige årh., da det sammenhæftedes, blevet betragtet som „Ripsraps af alle flags defecter“.

Benyttelse og beskr.: Jón Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 334, 488; *Dipl. Isl. III*, 18.

2271. AM. 68, 8vo. Pap. 16,8 × 10,7 cm. 161 bl. 16—17. årh. Forskellige hænder. Adskillige blade og enkelte sider ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—47. **Reikningar Magnúsar Jónssonar 1590**. Angår navnlig afgift af jordegods i den vestlige del af Barða-strandar syssel. Original, synes at ende defekt.

2) Bl. 48—61. **Bréfasafn**. I alt 8 forretningsskrivelser fra årene 1687—92 i afskrift, hovedsagelig fra Ari Jónsson i Gröf på Höfðaströnd, de fem første til Torfi Jónsson i Flatey.

3) Bl. 62—140. **Reikningar Eggerts Hannessonar 1570—71**. Original.

Indeholder i original ^{a)} ‘Reickningfkappuz wppa allar þær fkuillder . . sem adæz menn ero fkylldugez miez eggezt hanneffyni . . anno lxx’ (o: 1570). ^{b)} (bl. 94^r) ‘Kongzquilldi og jarder med því ummbodi, sem arne giflason hefz haftt, enn eggezt hanneffon medtok 1570’. ^{c)} (bl. 106^r) „Reickningfkappur wppa allar þær fkuillder fornaz | og nygar, fem adæz menn

eiga að gíalda eggert | hanneffyni j barðastanda (sál.) fyflu
j þetta að anno | domni M. d. lxx og eitt að.

4) Bl. 141—61. **Dómar** for årene 1604—7, fra Barðastrandar
syssel i sysselmand Björn Magnússons tid Af bl. 141—42
bærer kun bl. 141^r nogle tankesprog og lignende sentenser.

Herkomst og hist.: På et til stykke 4 hørende omslag er noteret „Er fundid j
briefa-Rulle j Bæ ä Rauda fande 1727“.

2272. AM. 69, 8vo. Perg. 17,6 × 12 cm. 213 bl. 15. årh. Røde over-
skrifter, røde eller blå initialer; ornamenterede begyndelsesinitialer.
Brunt presset læderbind, opr. med spænder. Bl. 1—2 ere forsats-
blade, bl. 3—6 tospaltede. Som opslagsmærker indsyede silkedopper.

Hollandsk bönnebog.

Bl. 3—6 optages af et kalendarium.

Herkomst og hist.: På bl. 1^r ses spor til nogle udraderede påskrifter; bl. 2^r
bærer med en hånd fra c. 1600 to ejernotitser, deriblandt „Dit bouck behoort
toe anne van spaerwboude“. På en indlagt seddel har Arne Magnusson
noteret „Ex auctione Rostgardiana“.

2273. AM. 70, 8vo. Perg. 16 × 11,2 cm. 257 bl. (incl. 176bis). 15. årh.
Røde overskrifter; røde, blå og grønne initialer. Af bl. 44 og
76 er øvre halvdel bortreven. Bl. 65^v, 256^v ubeskrevne. Be-
gynder defekt. Brunt presset læderbind med spænder; bindets
indersider ere betrukne med beskrevet pergament fra et latinsk
glossar. Enkelte røde silkedopper.

Plattysk bönnebog.

De indeholdte bønner ere næsten alle til jomfru Maria (nogle
til St. Birgitte). Rimeligvis kun ét blad mangler.

Bl. 254—56^r ere skrevne af en Dansk og hovedsagelig udfyldte
med danske bønner; på Dansk findes også hist og her i hånd-
skriftet randbemærkninger og, hvor pergamentet opr. var ladet
ubeskrevet, bønner, oplysninger om bönnens kraft og lign.

Herkomst og hist.: „Ex auctione Rostgardiana N° 356“ har Arne Magnusson
noteret på en indklæbet seddel.

2274. AM. 71, 8vo. Perg. $14,3 \times 10,2$ cm. 174 bl. (incl. 6bis og 16bis + 2 fra bindets inderside løsnede). 15. årh. Røde (og en enkelt blå) overskrifter, røde og blå initialer; i forskellige farver illuminerede begyndelsesinitialer — særlig bl. 73^r stærke blomsterslyngninger. Bl. 1, 13^v—16^{bis}^r, 72^v, 171—72 ubeskrevne (dog enkelte pennenprøver). På bl. 168—72 synes en ældre skrift udskrabt. Står angående skrift og udstyring AM. 69, 8vo nær. Opr. med spænder.

Hollandsk bønnebog.

Bl. 2—12 optages af et kalendarium, hvorefter (bl. 13^r) en komputistisk tabel.

Bl. 16^{bis}^v—17^r. To miniatur-malerier: ^{a)} i en blomster-ramme Marie bebudelse; ^{b)} omsluttet af begyndelsesinitialen Kristusbarnet i krybben med Maria og Josef, som baggrund et landskabsbillede; i rammen hyrderne på marken og syngende engle.

Herkomst og hist.: „Ex auctione Roßgardianâ. Num. 345“ bemærker Arne Magnusson på en indklæbet seddel.

2275. AM. 72, 8vo. Perg. $15,8 \times 11,8$ cm. 148 bl. (incl. 15bis). 15. årh. Røde overskrifter, røde samt enkelte blå og gule initialer. Ubeskrevne ere bl. 15bis og største delen af bl. 147. Nedre margen, navnlig mod slutningen af håndskriftet, har lidt ved fugtighed. Begynder defekt. Opr. med spænde.

Andagtsbog for en nonne (Gammeldansk).

1) Bl. 1—114^r. Passionale σ : betragtninger over Kristi lævned. Til bl. 49^v er fastklæbet en seddelnotits indeholdende forklaring af ordet mullov.

2) Bl. 114^r—29. Bønner til Marie Magdalene, St. Barbara, jomfru Marie (deriblandt nogle latinske).

3) Bl. 130—47^r. Bonaventura, 'vor frw faltere'. Nedre del af bl. 147^r optages af en siddende nogen Kristus-skikkelse med glorie, 147^v af en stående med hofteklæde.

Herkomst og hist.: På bindets forreste inderside har Arne Magnusson skrevet „Ex auctione Birkerodianâ 1709“.

Benyttelse og beskr.: Rietz, *En Wadstena-nunnas bönbok*, Lund 1842, s. XXIV—V; Brandt, *Gammeldansk Læsebog* s. 241—43.

2276. AM. 73, 8vo. Perg. $15,7 \times 11,8$ cm. 288 bl. 15. årh. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Bl. 1 er beskadiget ved et hul, af bl. 2 er nedre halvdel bortskåret; af bl. 282 kun en ubetydelig rest nærmest ryggen bevaret og herefter muligvis to blade udskårne. Hist og her ere blade eller sider ladte ubeskrevene, men tildels senere udfyldte; helt blanke ere bl. 57^v — 58^r , 68^r , 173^v , 199^r . I hskr. findes i alt 7 dårlig udførte miniaturer bl. 1^v , 43^v , 68^v , 98^v , 167^r , 199^v , 230^v , hvert optagende en side, endvidere nogle marginalpåskrifter og (bl. 119^v — 20^r) yngre ornamentering. Ender defekt. Enkelte røde silkedopper.

Plattysk bönnebog.

Bl. 1^v . En knælende kvindelig helgen.

Bl. 2—11. Kalendarium. Resten af bl. 11^v er udfyldt med et dansk gudeligt vers (ved årsskiftet, 17. årh.) og to latinske sentenser.

Bl. 12^r . En komputistisk tabel. Bl. 12^v optages af en dansk opregning af dagene 'i ny manø' med deres indvirkning på menneskene; standser uafsluttet i *xxiiij. dag* (15. årh.).

Bl. 43^v . En i herlighed tronende Maria med Kristusbarnet.

Bl. 68^v . En helgen bærende lam og korsfane.

Bl. 98^r . Gammeltestamentlige citater (*Dansk, 17. årh.*).

Bl. 98^v . En gruppe af tre personer (Jomfru Maria, Kristusbarnet, en knælende kvinde).

Bl. 167^r . Den hellige ånds udgydelse over Jomfru Maria. På bl. 167^v er skrevet den danske konges titulatur (17. årh.).

Bl. 173^r (røde og grønne initialer, særlig hånd). En latinsk bön.

Bl. 199^v . Skærsilden. Hver af de efterfølgende böner indledes med et plattysk vers.

Bl. 228— 30^r (c. 1500). Plattyske böner, en notits om aflad.

Bl. 230^v . En engel.

Bl. 271— 72^r (særlige hænder). ^{a)} 'Forma plenissime absolucionis', ^{b)} endnu en latinsk absolutions-formel. Disse to blade, så vel som de følgende, der muligvis ere skrevne med

samme hånd som hskrs hoveddel, men med større bogstaver og en noget forskellig udstyring, have næppe opr. hørt med til dette.

Herkomst og hist.: Adskillige ejernotitser og lign. — væsl. danske — findes foruden på bindets indersider og bl. 1^r adskillige steder i marginen og på åbne pladser. Heraf fremgår, at hskr. ved 17. århs beg. har været hos en dansk mand Lars Pedersen, Øster Hal(ling?).

Mellem bl. 48—49 en beskrevet pergamentslap.

2277. AM. 74, 8vo. Pap. $14,3 \times 10,4$ cm. 289 bl. 15. århs slutn. Forsk. hænder. Begynder og ender defekt.

Tysk bønnebog.

Herkomst og hist.: „Bekommet af Secreterer Frankenau 1719. in Augusto. til eje“ bemærker Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel.

2278. AM. 75, 8vo. Pap. $14 \times 10,2$ cm. 251 bl. C. 1500. Forsk. hænder. Delvis røde overskrifter, initialer, understregninger. Bl. 82^v, 110^v, 117^v ubeskrevne; bl. 197 beskadiget forned. Bl. 166 og 171 ere pergamentsblade. Bindets indersider have været betrukne med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr. Ender defekt.

Gammeldansk bønnebog.

Heri adskillige versificerede bønner. Mange bønner forsynede med oplysende indledning.

Benyttelse og beskr.: Rietz, *En Wadstena-nunnas bönbok*, Lund 1842, s. XXII; Brandt og Helweg, *Dansk Psalmedigtning* I, s. IX—X; Brandt, *Gammeldansk Læsebog* s. 112, 114, 257, 271.

2279. AM. 76, 8vo. Pap. $14,7 \times 10,8$ cm. 142 bl. 15. århs sidste halvdel. Røde initialer, fremhævningsmærker m. v. Af bl. 7 mangler nedre halvdel, bl. 32 er beskadiget i marginen, bl. 92^r ubeskrevet. Ender defekt.

Indhold:

- 1) Bl. 1—2^r. **En Marievise, Dansk.**
- 2) Bl. 2^r—6. **Et Ave Maria, Latin**, med melodien tilføjet i noder.
- 3) Bl. 7—8^r (af denne sidste side kun en halv linje beskrevet). Latinske fragmenter, tildels med nodeskrift.

- 4) Bl. 8^v—9^r. **En Marievise**, *Dansk*.
- 5) Bl. 9^r—10^r. **Latinske bønner**, en *med* melodien tilsat i noder.
- 6) Bl. 10^{r-v}. **Jomfru Marias 73 navne**, *med forudskikket dansk forklaring*.
- 7) Bl. 11—14. **Gudelige betragtninger**, *Latin*.
- 8) Bl. 15^r. **En regne-tabel**.
- 9) Bl. 15^v. **En forklaring over vindene**, *Latin, med tilhørende cirkelfigur*.
- 10) Bl. 16—18^r. **En Marievise**, *Dansk, med tilføjet melodi*.
Bl. 18^r *nederst* „Plant Koll vrbanj, Køb lyuff aduincula petri“.
- 11) Bl. 18^v. **Et Ave Maria**, *Dansk*; Latinske småstykker, et dansk vers til Kristi ære.
- 12) Bl. 19—26. **Religiøse optegnelser**, *Latin*. *Mærkes kan* Kristi syv ord på korset (*bl. 19^r*), en udlægning af epistlen „Homo quidem erat diues“ (*bl. 21^r*), de syv ‘dominus vobiscum’ i messen (*bl. 25^v*). *Bl. 26^v er den sidste halve side overstreget*.
- 13) Bl. 27—28^r. **Om årets 12 vand og brøds faste-fredage**. *Dansk*.
- 14) Bl. 28^{r-v}. **Rim om fides, spes og caritas**, *halv Dansk, halv Latin*.
- 15) Bl. 28^v—31. **Danske digte**: En Marievise *med tilføjet melodi*, En aftensang, En Marie-bøn *med tilføjet melodi, desuden* Et par korte latinske bønner. *Bl. 31^r i marginen en penneprov (brevformular)*. *Dansk*.
- 16) Bl. 32—91. **Lucidarius** („Hic incipit lucidarius“), *Dansk*. *Teksten afsluttes med den i udgaven gengivne afbildning af verden*.
- 17) Bl. 92^v—94^r. „Officium de visitacioni (sål.) marie“.
- 18) Bl. 94^r—106^{lr}. ‘Liber infancium salvatoris’.
- 19) Bl. 106^v—108^v. **En Marievise**, *Dansk*.
- 20) Bl. 108^v—110^r. Formularer mod blodflod, tandværk, tyveri; *derefter* gudelige betragtninger — *alt Latin*.
- 21) Bl. 110^v—22^r. **Danske andagtsstykker**: En litani-sang, Davids syv bodspalmer, Litaniet.

22) Bl. 122^r—27^r. **Latinske psalmer**, den første med melodien tilføjet i noder.

23) Bl. 127^{r-v}. **Et rim om utroskab**, Dansk.

24) Bl. 128—41^v. **Danske homilier**.

25) Bl. 141^v—42. **En skriftetale**, Dansk, ender defekt.

Herkomst og hist.: Ovenover et bl. 16^r nederst anbragt ornament, der indeholder en latinsk anrøbelse af jomfru Maria, stå bogstaverne F P; hermed hentydes vistnok til den i et slutningsvers bl. 9^r nævnte „per reff lyllæ“, af hvem håndskriftet må være istandbragt.

Benyttelse og beskr.: Rietz, *En Wadstena-munnas bönbok*, Lund 1842, s. XXV; Brandt og Helweg, *Dansk Psalmedigtning I*, s. X—XVIII; II, s. II; *Kirkehistoriske Samlinger I*, s. 142—44, 420—58; *Lucidarius* (Nord. Oldskr. VII) s. XXII ff.; Brandt, *Gammeldansk Læsebog* s. 112—14, 255; *Illustreret Tidende* 28. bd (1886), nr. 13 (facs. bl. 28^v—29^r).

2280. AM. 77, 8vo. Pap. 16,4 × 9,7 cm. 104 bl. 17. århs slutning. Bl. 47—50 beskadigede, bl. 1^v, 103^v—4^r ubeskrivne.

Collegium de historia ecclesiastica sæculi I. et II.

Herkomst og hist.: Titelbladet (bl. 1^r) bærer følgende delvis udvaskede titel 'Collegium Ecclesie . . . habitum a Licent. Thoma Ittingio ad D. Nicol. Templum Arch . . . Inceptum Die 21. August. A° 94'. Ved slutningen af I. sæculum (bl. 82^v), hvor titlen er gentaget på Italiensk, kaldes skriftet „Il Collegio della istoria de Chiefu“, og forelæsningerne angives at være holdte i Leipzig 1694—95.

2281. AM. 78, 8vo. Perg. Fragmenter henhørende til forskellige håndskrifter.

I (30,5 × 19 cm. 2 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde og blå initialer. Beskadigede ved anvendelse til indbinding).

En fransk roman (Lancelot?).

II (20 × 15 cm. 6 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde initialer og overskrifter. Bladene delvis beskårne langs ydersiden).

Franske homilier.

III (16,2 × 12 cm. 2 bl. 15. årh. Røde initialer).

Et fransk digt i alexandrinske vers, ifg. en påskrift med yngre hånd 'La chasse aux larrons financiers'.

2282. AM. 79, 8vo. Perg. Fragmenter af forskellige håndskrifter.

I. Gammeldanske håndskrifter.

α (18,8 × 13 cm. 1 bl. 14. årh. Røde overskrifter, røde og blå initialer. På langs overskåret. Forsiden stærkt slidt).

Jyske lov.

Bagsiden beg. „Allæ kvningf menz b₂[y]t₁“, ender „oc komæ æi a lagh“, *Thorsens udg. s. 166—70.*

β (17,8 × 13 cm. 2 bl. 15. årh. Røde initialer og overskrifter).

Valdemars sælandske lov.

Bl. 1 beg. i indholdsfortegnelsen til III. bog (kap. 2), ender „tha bætæ hwar“, Thorsens udg. s. 49.

Bl. 2 beg. „Æn flaa₂ thællæn fræls man“, ender „Æn githær han æi takæt“, *Thorsens udg. s. 55—57.*

γ (25,7 × 24 cm. 3 bl. Tospaltet. 15. årh. Røde overskrifter og initialer. *Bl. 1* beskåret langs indre og nedre kant, af *bl. 2—3* ere kun de 11—12 øverste linjer tilbage. Muligvis to forskellige hænder).

St. Birgittes åbenbaringer.

Aftrykt i Ny kirkehist. Smlr III, s. 443—45 og Brandt, Gammeldansk Læsebog s. 102—4.

Bl. 1, modtaget fra Rigsarkivet (som nr XV), er fra Assens og Hinds-gavl lens regnskab 1629—30.

δ (28 × 20,5 cm. 2 bl. Tospaltet. 15. årh. Initialerne gennemstregede med rødt, røde marginaloverskrifter. Marginen har øverst ved indre hjørne en mindre beskadigelse).

Legenda aurea i dansk oversættelse.

Brudstykker af legenderne om St. Cæcilia og St. Clemens; trykte i Brandts Gammeldanske Læsebog s. 203—7.

Have været anvendte til omslag om „BIBLIA | Danica“.

ε (27,8 × 20,5 cm. 1 bl. C. 1500. Røde overskrifter og initialer. Beskadiget i hjørnerne og ved indre hjørne foroven, som det synes, plettet af et reagens-middel).

Om klostertugt — en dialog.

Trykt i Brandts Gammeldanske Læsebog s. 199—200.

ξ (20,7 × 13,2 cm. 2 bl. 15. årh. Røde overskrifter, røde og blå fremhævningsmærker. Navnlige ydersiderne stærkt svætede og slidte).

En klosterregel.

Trykt i *Brandts Gammeldanske læsebog* s. 201—2.

η (10 × 13,5 cm. 1 bl. 15. årh. Nedre halvdel bortskåren. Røde understregninger).

Et passionale.

Sml. Brandts Gammeldanske Læsebog s. 241.

θ (15,5 × 11 cm. 1 bl. 15. årh. Røde overskrifter og initialer. Beskåret langs indre kant og forneden).

Opbyggelige fortællinger for klosterfolk — deriblandt „de sancta humilitate“.

Nordisk blandingssprog.

II. Gammeltyske håndskrifter.

α (25,3 × 19,6 cm. 1 bl. Tospaltet. 15. årh. Røde overskrifter; store, stærkt kolorerede initialer. Beskadiget ved beskæring foroven og i ydre margen).

St. Birgittes åbenbarelsen — plattysk.

VII. bog, kap. 8—10.

β (18 × 25,5 cm. 1 bl. C. 1400. Øvre halvdel bortskåren. Røde overskrifter, farvede initialer).

Mellemtysk opbyggelsesskrift.

De to kapiteloverskrifter lyde „Von der Conplede zÿth. CCXXI“ og „wy man fulle beden. CCXXIIJ“.

γ (20,2 × 30,3 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Øvre halvdel bortskåren. Forskellig farvede initialer, deriblandt en stor, stærkt ornamenteret afsnitsinitial. Tilhører samme hskr. som det i Universitetets arkiv om Frue kirkes regnskab 1552—70 fundne fragment, nu Univ. addit. 24, fol.).

Der jüngere Titurel.

Trykt i *Germania* 1886, s. 283—84.

δ (24 × 23,8 cm. 2 bl. Tospaltet. C. 1300. Røde initialer. Beskåret fornedet samt bl. 2 langs ydre margen. Flere beskadigelser, særlig bl. 1 en større flænge).

Der jüngere Titurel.

Trykt i *Germania* 1886, s. 284—89.

ε (19,8 × 15,4 cm. 1 bl. Tospaltet. 14. årh. Røde initialer. Beskåret foroven).

Ein niederländisches Margarethenleben (Gedicht).

Trykt i *Germania* 1886, s. 289—91.

ζ (13 × 11 cm. 1 bl. C. 1300).

Latinsk-tysk interlinear-glossar.

Latinske sentenser, forklarede ved over linjen skreven tysk oversættelse (eller latinsk kommentar).

III (14,6 × 11,1 cm. 4 bl. C. 1400).

Latinske legender om apostlene.

2283. AM. 80, 8vo. Perg.

a. 9,3 × 16,5 cm. 4 bladfragmenter på forskellig måde beskadigede. C. 1300. Røde dato-betegnelser.

Obituarium, latine scriptum.

Ifølge stedsnavnene rimeligvis italiensk. Blandt personnavnene mærkes „Godefridus clericus de dacia“.

„Var liimet paa Ryggen af en bog“ bemærker Arne Magnusson på det tilhørende omslag.

b. 34,6 × 25,6 cm. 1 bl. Skr. 1473, delvis med rødt blæk.

Brudstykke af en latinsk hymne med melodien tilsat i noder — med tilføjelse af en islandsk meddelelse om håndskriftets udførelse for Jomfru Maria på Múnkapverá.

Vedlagt er Arne Magnussons egenhændige afskrift af den islandske meddelelse.

Herkomst og hist.: På en vedlagt seddel meddeler Arne Magnusson „Þetta pergamentsblad eignadest eg A. M. anno 1715. i Kaupmanna hófn af Þorsteine Sigurdþyne, Syflu *manni* i Mula Syflu, hann hafði það feinged hia almuga bonda einum i Eyafirde, og hafði sa eckert meira af bökinni enn þetta eintaka blad. Íagdeft sá og ecki muna riett af hverium það feinged hefði. hefði fo til sin flækft frá einhverium óðrum. Er öfæd komed i fyrstu fra Munkapverá og mun bokin sialf eydilögð vera“.

Benyttelse og beskr.: Småstykker udg. af Samsund til udg. af gammel nordisk litt. nr 6 (Kbh. 1885), hvor den nævnte islandske meddelelse er aftrykt.

2284. AM. 81, 8vo. Pap. $16,4 \times 10,5$ cm. 56 bl. 17. årh. Bl. 55—56^r ubeskrevne. Bl. 56^v en penneprove.

‘Historiu-kver’ (sml. bl. 56^v).

En samling småfortællinger og optegnelser mest af religiøst eller moralsk indhold.

Beg. „Vm Jesum Chriftum“ (om hans legemsbygning og udseende), ender med en historie om Philip af Makedoniens afsending.

Herkomst og hist.: „Fra Magnuf Sigurdsen J Vig“ er for Arne Magnusson på en vedlagt seddel noteret; selv har A. M. tilføjet „Mitt“.

2285. AM. 82, 8vo. Pap. $16,8 \times 10,8$ cm. 112 bl. 17. århs 1ste halvdel. Som regel åben plads for initialer, dog enkelte sådanne kolorerede (bl. 97^v, 111^r, 112^r). Indhæftet i perg.-omslag — to smh. blade — fra et latinsk ritual-hskr. med noder.

Mariu saga.

Bl. 112^v bærer med særlig hånd nogle latinske optegnelser om Marias alder.

Herkomst og hist.: På en til udfodring af omslaget anvendt papirsstump læses navnet Sigurður Jónsson. Rimeligvis høre dog også til dette hskr. to i A. M. 83, 8vo indklæbede AM^{ske} notitssedler, ifølge hvilke A. M. fra præsten Jón Ólafsson på Kálfatjörn havde fået et lagmand Sigurður Björnsson tilhørende eksemplar i 8vo af Mariu saga.

2286. AM. 83, 8vo. Pap. $16 \times 10,4$ cm. 62 bl. 17. årh. To forsk. hænder. Bl. 1 og 62 stærkt beskadigede.

Indhold:

- 1) Bl. 1—45^r. 'Barndóms lifnaður vors herra Jesu Christi'.
Overskriften bl. 1^r synes at have været „Barndömurinn Christi“.
- 2) Bl. 45^v—57^v. Fimmtán pinustaðir vors herra.
- 3) Bl. 57^v—61^v. 'Þær tólf plágur, sem þeir tólf kynþættir
Júða hljóta að lifa'.
- 4) Bl. 61^v—62^v. „Hystoria vm syð vysu meistara“.
- 5) Bl. 62^v. Islandske vers.

2287. AM. 84, 8vo. Perg. $14,5 \times 10,5$ cm. 55 bl. 15. århs slutning. I beg.
af hskr. spor til røde overskrifter og farvede initialer. Bl. 1 og
opr. 54—55 ubeskrevne, på disse sidste nu hist og her penneprøver.
Omslag af ugarvet skind. Hskrs første blade, særlig bl. 2^r,
svættede og slidte.

Páls saga postola — den vidtløftigere bearbejdelse.

Herkomst og hist.: Bl. 54^v læses „Gysli Þorkiels son a kveikomid“ etc., bl.
55^v „Gudmundur Thorsteinsson“ og „Stirbiorn Thorsteinsson“. På en til-
hørende seddel bemærker Arne Magnusson „frá Magnúse Jónssyni“. Udfør-
ligere udtaler A. M. sig i AM. 435 a, 4to, bl. 15^v—16^r; sagaen siges at være „eigi
gömul að kriftenne“ og at stemme med fragmentet i AM. 236, fol.; Magnús
Jónsson benævnes her „frá Leyræ“, og endelig anføres følgende 'ex literis Sr
Arna 1705' „Páls Sögu þessa fekk Sr Arne Olafsson, prestur að Halfe i
Alftafirðe, af Odde Gíflafyne i Fögruhlid i Jökulsárhlid i Kirkiubæiar
kirkiufökn. Og hafde Gífla Þorkelsson, fader Oddz, buandi i Kirkiubæiar
fökn, bokina átt. Sr Arne fendi bokina til Magnúff Jónssonar (postea
Skolameistara) er þá var studiofus i Kaupenhavn“.

Benyttelse og beskr.: Postola sögur, Chronia 1874, s. XIX.

2288. AM. 85, 8vo. Pap. $15,6 \times 10,6$ cm. 12 bl. C. 1700. Skr. af Arne
Magnusson. Bl. 1^v, 7^v, 8, 10^v, 12^v ubeskrevne.

„Poftula Sögurnar | ä Skarde, og | maldagen n aftan | vid
þær“.

Arne Magnussons egenhændige beskrivelse af membranen. I
afskrift gives en tiundarreikningur 1507—23 for Skarðsströnd
og en maldagi 1533 for kirken på Skarð.

2289. AM. 86, 8vo. Pap. $16,3 \times 10$ cm. 136 bl. 17. årh. Bl. 119^v—20 ubeskrevne. Som omslag et blad af et latinsk kirkeligt hskr. fra c. 1200.

Indhold:

- 1) Bl. 1—119^r. „Annotationes | Osiandæ in | Psalmos“.
- 2) Bl. 121—36. „COMENIUS | De Angelis“, de homine etc. Som indre omslag tjener et islandsk brev-fragment (17. årh.).

2290. AM. 87, 8vo. Pap. $15,7 \times 10$ cm. 101 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 94—101 ere fejlagtig indsatte efter bl. 9.

‘Martinus Hyllerus, xxvii Guðlegar hugleiðingar út af Esajæ cap. 49, v. 15’.

Oversat på Islandsk efter den danske udgave 1642 ‘Af þýð-fkunne vtfett ä Donku, af O(luff) G(regeriffön) B(ogb.)’.

Det ellers ubeskrevne bl. 1 bærer navnet „Thorfe Magnússon“.

2291. AM. 88, 8vo. Pap. $15,8 \times 9,7$ cm. 178 bl. C. 1600. To forsk. hænder og sammensat af to opr. forskellige dele. Som omslag et blad af et latinsk kirkeligt hskr. (tosp.), indenfor dette et andet af beskrevet papir. Indersiden af titelbladet (bl. 1) er overtrukket med trykt papir.

Indhold:

- 1) Bl. 1—90. „Christeligaz trúaz hæffud | gæiner“ etc.

Islandsk gengivelse af M. Luther, Den Christelige Trois Hoffuet Artickle, Fordansket aff Hans Mogenssøn, Kiøbenhaffn 1578.

Ender defekt „fængur | hoza“, sv. t. udg. Ki^v.

- 2) Bl. 91—178. Andlegar hugleiðingar. Adskillige latinske citater.

Beg. og ender defekt.

2292. AM. 89, 8vo. Pap. $16,8 \times 10,7$ cm. 105 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 69 beskadiget. Forskellige hænder. Opr. indhæftet i omslag dannet af et blad af et latinsk ritualhskr. med noder. Bl. 68^v, 99^v ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—53. **‘DIARIUM CHRISTIANUM** Edur Viku Daga
Registur eins Christens mannz . . . samanskripað Anno 1666
af H. P. S’ (Hallgrímur Pétursson).

2) Bl. 54—69. **„Allra Vikudaganna Kvediur til Chriftum“.**
En række gudelige digte, der i den gl. katalog opføres under
ovennævnte titel.

Disse digte have opr. endt øverst bl. 69, hvoraf resten senere
er udfyldt med pennenprøver og lign. Senere ere de her fore-
kommende linjer (ét vers) afskrevne på det indlagte, i øvrigt
blanke bl. 68, og bl. 69 anvendt som smudsblad bag i det sam-
lede håndskrift.

3) Bl. 70—93. **„Viku Saungur ut af | Sköpunar verkum |
Drottinn“.**

4) Bl. 94—99^r. **„Jefu Minnyng** ordt af S: | Jone Bia:na
fyne“.

5) Bl. 100—105. **„Ei:n Hia:tnæmu: Psal|mur,** að mæta
Díofulsinn | þreyftungum med Öuggu | Tru til Iefum
Chriftum“.

Herkomst og hist.: Hskr. har hørt hjemme på Víðidalstunga i Húnavatns syssel,
som det viser sig af forskellige familien Vidalín vedrørende privatbreve, hvor-
med omslaget var udfodret (nu i AM. 1058, 4to); på samme måde var et skind-
brev, udstedt 1528 på Hólar, anvendt. På et af papirerne var skrevet
„Sigrydur Joonsdottur a þessa Bok med riettu“.

Benyttelse og beskr.: Jón Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 465.

2293. AM. 90, 8vo. Perg. 15₆ × 10₇ cm. 34 bl. C. 1600. Indhæftet i
omslag af ugarvet skind. Bl. 1—2 smudsblade. Det øvrige
håndskrift består af for 2den gang benyttet pergament — med
huller, rifter og spor af ældre skrift.

Indhold:

1) Bl. 4—10. **Islandsk kalendarium eller rimtal** — med for-
skellige historiske og komputistiske notitser. Månederne
november og december mangle. — Bl. 3 bærer kun pennenprøver
og tilfældige småoptegnelser.

2) Bl. 11—26^v. **‘Spurningar og andsvör út af fræðunum** o. fl.’
(sål. ifg. den gl. katalog). En dialogisk afhandling om kate-

kismen, de ti bud, sakramenterne osv. (evangelisk). Begynder defekt.

3) Bl. 26^v—34. „Dialogvs edvr samtal amillvm dioþvlfins og idrande manns“. Ender defekt.

Bl. 1 og bladstrimlen bl. 2 ere brudstykke af et latinsk kirkeligt hskr. (15. årh.).

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Þetta true eg ad eg feinge af Eggert Snæbiorns fyne 1710“.

2294. AM. 91, 8vo. Pap. 16 × 10,5 cm. 126 bl. Skr. 1663.

prettán prédikanir yfir þínuna Christi, útlagðar úr hús-postillu dr. M. Luthers. Med tilhørende fortale og efterskrift samt en afsluttende prædiken over ordet Amen.

Herkomst og hist.: Bl. 126^v indeholder ejernavnene Thorfe Bergson (1667), Þorfyinnur Sygurdsson og dennes søn Jon Þorfyinnsson (1685). Arne Magnusson bemærker på en indklæbet, med flere rettelser forsynet seddel „Þetta er Sr Gudmundar á Stadarfjád er alias prentuð. Er mitt, frá biskupenum Mag. Jone Widalin“.

2295. AM. 92, 8vo. Pap. 16,5 × 7,2 cm. 132 bl. 17. århs slutning. Bl. 1, 2, 132 beskadigede ved slid.

Opbyggelige betragtninger, bønner, psalmer og åndelige viser — Islandsk med indblandede latinske stykker.

Mærkes kan „Vyfur ad finna Guðþjóll árid um kryng“ (bl. 37), Vikudaga bænir (bl. 41), „Michaelis Valtheri | oratio“ (bl. 99).

Herkomst og hist.: Bl. 98^r findes opført forskellige fra gårdene Skorhagi og Hvammur i Kjósar syssel 1688 modtagne afgifter. På en tilhørende seddel bemærker Arne Magnusson „AMagnæus possidet 1709“.

2296. AM. 93, 8vo. Pap. 16,5 × 10 cm. 166 bl. 17. årh. Bl. 1, 13^v—16, 54—58, 80—83, 91^v, 99^v, 106^v—7 ubeskrevne (eller væsl. ubeskr.). Bl. 19 en bladstrimmel. Forskellige hænder (1—106, 108—58, 159—66); afsnittet 108—58 vistnok opr. et selvstændigt hskr. Indhæftet i et blad af et latinsk ritualhskr. med noder (udfodret med en stump af en tysk avis fra år 1638).

Indhold:

1) Bl. 2—13^r. „**Vmm mans|ins Yppa:legleika. og um pa:ta eda limu Mannlegs lijkama**“. ‘Autore Tobia Knoblochio’.

2) Bl. 17—53. „**Hvert mannfins Lif edur Daude ftande i Guds, edur Siälfs manns valde**“ (titlen fra den gamle katalog). *Standser ufuldendt.*

3) Bl. 59—66^r. **Betragtninger over det menneskelige lævned.** *Islandsk og Latin.*

4) Bl. 67—79. „**Spurnyng | Huo:tt Mannleg Saal ecki fjidur | enn lijkaminn hafi finn up:una af Fo:elldrunum**“.

5) Bl. 84—91^r. „**Præ Adamita Vtis | five | Fabula Primorum Hominum | ante Adamum Conditorum | explofa à | IOH. CONR. DANNHAWERO**“ etc. 1656. *Væsl. islandsk. Standser i et ufuldendt „Proæmium“.*

6) Bl. 92—99^r. „**Aff Claus Porfs | Hanns hufsbök, eda Lifnadarins | Compäs**“, 1613.

7) Bl. 100—106^r. „**Disputatziu Maal af S. | Paals o:rdum til Romanos .5.**“ *Standser afbrudt.*

8) Bl. 108—57. **Annáll islenzkur 1400—1625, med tilhørende indledning.**

9) Bl. 159—66. **Uddrag af sagaliteraturen, beg. med ‘Hversu Noregr bygðist’ (ufuldendt), derefter uddrag af de norske kongesagaer (særlig om Ólafr Haraldsson), Kristni saga, Sturlunga saga, ender med notitser om Snorri Sturluson.**

Herkomst og hist.: Bl. 79^v bærer flere gange navnet Þórður Finnsson, bl. 158 optages af pennenprøver, forskellige personnavne, deriblandt „Jón Sigurdfson est huius libri verus possessor“ og ordene „Þetta kuer Til Lanz fra Solheimatungu Anno 1678 S J S“.

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. II.

2297. AM. 94, 8vo. Pap. 16,8 × 10,5 cm. 154 bl. 17. årh. Forskellige, tildels temlig uøvede hænder. Skindomslag.

„**Dimna**“ (titlen fra den gl. katalog).

En samling dæmisögur og lign. Beg. med „Hinn fiörde Capitule“.

Herkomst og hist.: På omslaget læses i forbindelse med en landøkonomisk notits årstallet 1672; på en tilhørende seddel bemærker Arne Magnusson „Sr Gífla Hanneffonar ä Snæfiöllum (til lans eda eignar leggur hann ecki til Komid til min 1711. i Julio“.

2298. AM. 95, 8vo. Pap. $15,8 \times 10$ cm. 60 bl. Skr. 1685 af Torfi Hallsson.
Bl. 60^v ubeskrevet.

„Iohannis Ludovici Vivis | Valentini til Vyfdöms | Innleidsla“.

Herkomst og hist.: „Fra Torfa Hallz fyne i Reykiarfirde. Eg ä ad lata festa qvered inn aptur (*nu indhæftet i papbind*). Translator er Sr Gíffur Sveinsfön ä Alftamyre“ *bemærker A. M. på en tilhørende seddel; en anden indklæbet AM^{sk} seddel* „Bekommet af Secreterer Franckenau 1717. in Februario“ *kan vel altså næppe høre herhen. Ved hskrs slutning står* „Skriþað epter skriþudu ä Hrafnseze | Af Torfa Hallsfyne Anno 1685“.

2299. AM. 96, 8vo. Pap. $15,6 \times 10$ cm. 80 bl. 17. århs slutning. Bl. 37^v, 68—69 ubeskrevne. Presset læderbind.

Indhold:

1) Bl. 1—22. **‘Lijkpredikun Yfer Hóþdings Matronæ Helgu Magnus Dóttur**, frammflutt i kyrkiunni ad Brædratungu 1677 af biskupenum M. Þorðe Thorlakssine’.

2) Bl. 23—37^r. **„Lijfs-Historia Þeyrrar Gæþugu og Lofs-verdugu Hóþdings Kuiþnu Helgu Magnus Dóttur | Ad Brædratungu**. Samantekin af Heydurlegumm Kienneþmanne Sr Einare Einarfsine“.

3) Bl. 38—67. **‘Ættartala og Æfisaga Wigþufar Hákonar þonar’**, 1647—70.

4) Bl. 70—80. **‘Lyf þaga Þorðar Dada sonar, Dóttur sonar Biskupþins Brynþólfs Sveins sonar’**, 1663—73.

Herkomst og hist.: „Fra Þorðife Jons Dóttur til læns“ *bemærker Arne Magnusson på en tilhørende seddel.*

2300. AM. 97, 8vo. Pap. $17 \times 10,5$ cm. 7 bl. 17. årh. Skr. af biskop Brynþólfur Sveinsson.

„Psalterium Marianum“.

Herkomst og hist.: „Mitt eigned Komid til min fra Haukadal, og fyrrum frá Bæ i Floa“ *har Arne Magnusson noteret på det tilhørende omslag.*

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 114.

2301. AM. 98, 8vo. Perg.

I. $16,4 \times 10,5$ cm. 22 bl. C. 1200. Røde overskrifter, røde, grønne, blå eller flerfarvede initialer. Elegant udstyring,

fin og omhyggelig nodeskrift. Bl. 11 har nedre margen afskåret, bl. 16 er beskadiget foroven. Marginal-tillæg fra gammel tid.

Latinsk ritualhåndskrift, hvor prosaiske småstykker veksle med hymner med melodien tilsat i noder.

Begynder og ender defekt.

Herkomst og hist.: „Feinged á Islandi 1702. hier er i nocud lited um Sancte Magnus og Sancte Olaf“ bemærker Arne Magnusson på en tilhørende seddel. Bl. 7^r n. m. forekommer navnet sira Salomon, bl. 18^r i marginen en brevkladde (isl.) uden navne.

II. 16,3 × 10,5 cm. 9 bl. 15. årh. Røde overskrifter og initialer. Stærkt beskadiget.

Latinsk ritualhåndskrift, med noder i teksten.

Begynder og ender defekt.

2302. AM. 99 a, 8vo. Perg. 16,2 × 10,7 cm. 27 bl. 16. årh. Bl. 27 beskadiget forneden.

Indhold:

1) Bl. 1—19^v. Lilja.

2) Bl. 19^v—27. Pislargrátur („hier enndaft pijflaz Gtatur“).

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel bemærker Arne Magnusson „mun vera Bolstadahlidar Exemplared“.

Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur II, s. 509.

2303. AM. 99 b, 8vo. Perg. 14 × 11,4 cm. 2 bl. 17. årh. Bl. 2^v har på øvre halvdel skriften næsten udslettet. Dårlig skrift og udstyring.

Ábótavísur.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel meddeler Arne Magnusson, at her- efter fulgte Kötludraumr — med en anden, men omtrent samtidig hånd —; dette stykke havde han ladet afskrive.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 108.

2304. AM. 100, 8vo. Pap. 15,3 × 10 cm. 22 bl. Bl. 1—21: 18. århs beg. Bl. 14, 21^v ubeskrevne.

Sethskvæði.

To eksemplarer ^{a)} „þetta kallast Seths kvæde“ (bl. 1—13),

^{b)} „Eitt kvæde Vel-gamallt“ (bl. 15—21^v).

Bl. 22 ($20,3 \times 7,2$ cm. 17. århs 1ste halvdel). Brudstykke af en Krossdrápa.

Herkomst og hist.: På en indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Ur bok Pals Widalins Lögmanns in octavo“. Bl. 22 bærer nogle personnavne.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 335 (cit. som AM. 99 c, 8vo).

2305. AM. 101, 8vo. Pap. $17,2 \times 10,7$ cm. 28 bl. Skr. 1711. Indhæftet i et blad af et latinsk ritualhskr. med noder (stor, ornamenteret begyndelsesinitial). Til bindets udfodring og som indre omslag anvendt papir, der bærer latinske sentenser. Bl. 26^v, 28^v ubeskrevne.

„MEMORIALE BIBLICUM: þad er | Minnefs wers yfer alla Capitula Sier|huórrar Bökar Bibliunnar“, 1695.

Herkomst og hist.: „Jons Einarsfonar Vice-Rectoris Holenfis. Feinged af Monfr Jone Steinsfyni. 1715“ anfører Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel.

2306. AM. 102, 8vo. Pap. $16,4 \times 10$ cm. 130 bl. 17. årh. Forskellige hænder. Bl. 110^v—11^r, 130^v ubeskrevne. Indhæftet i et med remme forsynet omslag af beskrevet pergament fra et latinsk kirkeligt hskr. Defekt.

Indhold:

1) Bl. 1—115. Psálmar og andleg kvæði, æruminningar etc.

Beg. med nogle psalmer, oversatte 'af faudur m. sæla', utvivlsomt Jón Arason til Vatnsfjörður, af hvem overhovedet samlingen indeholder adskillige digte, sål. bl. 21^r „sextänmællt vysa“ med navnene på hans ni levende børn; bl. 25^r findes en 'æruminning' over ham.

Mærkes kan endvidere „Pyflarminning, Kolbeins Gryms|sonar“ (bl. 92^r) og 'upphað sierhuors þfalms vefs' for en række psalmer. Foran bl. 88 spor til flere udskårne blade.

2) Bl. 116—19. 'Adburder sem skiedu efter þad þa herrann chriftvr han var dæmdur til dauda'.

3) Bl. 120—23. 'Nockur dæme wt af heilagre ritningu huorfu näduglega gud hefur fyna allatyma þreffad'. Ender defekt.

4) Bl. 124—27^r. **Tvisöngspsálmar** (tveir) *med* melodien tilsat i noder.

5) Bl. 127^r—30^r. **Digte**, *med* melodien tilsat i noder:
^{a)} „Wysur Nockrar Wid Øl“, ^{b)} Andleg kvæði, ^{c)} Carmina latina.

[„Mälshætter og Ordatiltæke epter a. b. c.“, *som ifølge den gamle katalog endvidere skulde findes her, mangle*].

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 400, 451 (bis), 452, 458.

2307. AM. 103, 8vo. Pap. 16,4 × 10,2 cm. 253 bl. C. 1650. Skr. af præsten Jón Magnússon på Laufás. Indsatte i håndskriftet findes sedlerne 14, 101, 156, 163, 234 — bis. Som omslag har tjænt et beskrevet og med nodetegn forsynet blad af et latinsk ritualhskr. (udfodret med en stump af et privatbrev). Bl. 6—7, 19^v, 88^v—90 (90^v en ejernotits), 137—38 ubeskrevne; af bl. 19 er nedre halvdel bortskåren.

Indhold:

1) Bl. 1—88^r. **Nóa rimur** ('Noa pulur' bl. 74^r) *eller, ifg. den gl. katalog, Rimur af Nóa historiu.*

I alt 11, med to tillæg.

2) Bl. 91—136^v. „Balaams Rijmur“. *I alt 7.*

3) Bl. 139—253. „Rijmur vt af Konga Bokunum“.

I alt 25, adskillige lakuner, ende defekt.

Alle tre rimecykler ere forfattede af hskrs skriver Jón Magnússon.

Herkomst og hist.: Om tilblivelse og ejere giver håndskriftet forskellige oplysninger. Ved slutningen af 11. 'Kóna rima' (bl. 202^v) står „Jon Magnússon | J. Lauffaase: 1650“; bl. 136^v angives Balaams rimur forfattede nvb. 57—juli 58; på en nu som smudsblad bag i hskr. tjenende bladstump, hvis inderside bærer brudstykke af et privatbrev i dansk sprog, findes flere ejernotitser, deriblandt „Þessa Bok A sira Jon Minn | Magnússon J Lauffäse | Íkriðad Anno 165[7]“. 1685 tilhørte hskr. Sigurður Sigurðsson á Haga á Bardaströnd (se bl. 90^r). På et foran indlagt blad angiver Sigurður Sigurðsson, 'Fyrde' 1707, sig som ejer. For Arne Magnusson er på en seddel noteret „Þessi Rimmabok heyrer til Sigurde Sigurdsfyrne á Firde, og á honum aptur ad Íkilast“. Andre personnavne forekomme bl. 14bis.

2308. AM. 104, 8vo. Pap. $16,3 \times 10$ cm. 209 bl. 17. århs. sidste halvdel. Skr. af Þorleifur Þórarinnsson. Efter bl. 149 er et blad udskåret, uden at dog derved nogen defekt er fremkommen. Bl. 190^v ff. forskellige hænder. Presset læderbind med to spænder.

Indhold:

- 1) Bl. 1—50^r. „Vnga Jesu Rijmur“.
- 2) Bl. 51—64. ‘Tobias Rijmur’.
- 3) Bl. 65—71^r (÷ bl. 67). „Nydu: Stijgs Vysu: Ötta: |

Af Jone biskup“.

- 4) Bl. 71^r—72^r (+ 67). „Geifle fyæ: Gomlu Liliu“. 33 vers.
- 5) Bl. 72^{r-v}, 74, 73^r. ‘Pijflar ftiarna’. 27 vers.
- 6) Bl. 73^{r-v}, 75—86^r. „Pyflar Geifle med ðapu lag“.
- 7) Bl. 86—92^r. „Krofs Kvediur Jesu Chriffti“.
- 8) Bl. 92^r—98^r. „Pyfla: grätur kuedinn Af | Joni biskup“.
- 9) Bl. 98^r—109^v. ‘Gimftein’.
- 10) Bl. 109^v—15^r. ‘Heimz Adeila’.
- 11) Bl. 115^r—19^r. Andleg kvæði.
- 12) Bl. 119^r—24^v. ‘Sä kuedlingur Sölbæa’.
- 13) Bl. 124^v—26^v. ‘Biniu Bæn’.
- 14) Bl. 126^v—28^r. Bæn ‘vm göðann afgang’.
- 15) Bl. 128^r—35^r. ‘Liomur’.
- 16) Bl. 135^v—37^r. ‘Näðar Bön, kuedlingur örttu: af Joni Thordar syne’.
- 17) Bl. 137^r—50^r. „Það Gamla Liliu kuæde | örtt af eifteine prefti“. *Herefter et tilegnelsesvers.*
- 18) Bl. 150^r—57^r. Pislarminning („Ein agiæt Minning Heranz | Jesu Chriffti þinnu, fíjæ | Aangrijmur“).
- 19) Bl. 157^r—63^r. „Su Sonnu Kuæde“.
- 20) Bl. 163^r—89^r. „Rijmur Af Bökenne Judith“.
- 21) Bl. 189^v—99. Ýms kvæði: Tilegnelsesvers til eller digte til ære for Kristín Árnadóttir, gudelige digte (söngvisur). Bl. 191^v indeholder en prosa-optegnelse (en art bön eller velsignelse).
- 22) Bl. 200—201^r. ‘Leida:vyfæ: ad vita huært gudspjall sieðhuðium sunnudeige og øðium hatijðum til heyæ:’. På vers.
- 23) Bl. 202—5, 207—9. Andleg kvæði.
- 24) Bl. 206. „Regeftu: Ifæ: þetta kue:“.

Herkomst og hist.: At denne samling mest gudelige digte er istandbragt for Kristin Árnadóttir (c. 1680) anføres udtrykkelig bl. 50 og 189^v ff. Bl. 50^v har skriveren tilføjet 'KRISTIN Arna Dotter a þefsi Rijmna Blöd med riettu . . Endadar ad Löne . . 1677' og derefter skrevet bagvendt 'Þorleifur Þórarins son med eiginn hende'. Bl. 189^v siges denne rimnabók at være 'endud ad hefvyk 1685'. Adskillige steder i hskr. forekommer navnet Svartur Bjarnason, på forsatsbladet tillige Gudmundur Gudmundsson. Arne Magnússon har på en seddel noteret „Fra Hamraendum i Stafholtztungum 1710“.

Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur II, 1878, s. 522, 546; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 95 (bis), 109, 111, 319, 357, 435, 463 (bis).

2309. AM. 105, 8vo. Pap. 17,2 × 10,7 cm. 215 bl. 16. århs sidste halvdel. Skr. af Cornelius Hamsfort den yngre. Hertil komme de indklæbede sedler 9bis, 27bis, 28ter, 37bis, 154bis. Ubeskrevne ere bl. 138^v—54, 175^v—97 samt adskillige enkelte sider. Betrasket med et blad af et tospaltet, latinsk kirkeligt hskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—138^r. **Chronologia rerum Danicarum 850—1182.**
- 2) Bl. 155—75^r. **Chronologia rerum Danicarum 1342—1348.**
- 3) Bl. 198^r—215. **Historiske optegnelser om begivenheder ved det danske hof 1545—63 (Latin).**

Benyttelse og beskr.: Rørdam, *Historieskrivningen og Historieskriverne etc.*, Kbh. 1867, s. 64; Id. *Monumenta Hist. Dan.* I, s. 665—721, II, 2, s. 457—76; *Vidsk. Selsk. Skr., hist.-phil. Afd., 5. R. IV (facss.)*.

2310. AM. 106, 8vo. Pap. 16,4 × 10,7 cm. 75 bl. 17. århs beg. Bl. 74^r ubeskrevet. Selve hovedteksten er fra ældre tid folieret 1—70.

„**ANTISVEMENSIS | Hiftorica Veritas | opposita | IANI MINORIS SUEMENSIS | Retorfioni | per | WILLICHIUM WESTHOVIUM | Cimbrum | Lund. | Canon**“. Anno 1614. 8 bøger.

Bl. 74^r—75 optages af Rimkrønikens vers om Svend tveskægs fastsættelse af grænsen mellem Danmark og Sverige, ifølge overskriften „Ex veteri Chronico Rythmico | Malmogiæ impresfo 1534“.

Fortalen er dateret Nes'apoli 1614; på titelbladet er noteret „Hoc est penultimum exemplar | cum ultimo idem“.

2311. AM. 107, 8vo. Pap. $15 \times 10,6$ cm. 171 bl. 16. årh. Skr. af Petrus Olai. Hertil komme sedlerne 24bis, 36bis, 39ter, 60, 61, 73, 102, 103, 108, 112, 116, 132 — bis. Ubeskrevne ere bl. 99—101 (101^v en notits), 117^v—18, 120, 122—26 (124^r en notits), 139^v—40, 143^v—44 samt nogle enkelte sider. Bl. 43^v—44 tospaltet. Enkelte blade ere afskårne forneden eller overskårne på tværs. Efter bl. 80 synes nogle blade at være udskårne. Bl. 97—98 og bl. 145 ff. bærer skriften en fra det øvrige temlig forskelligartet karakter. Indhæftet i skindomslag med et indre omslag dannet af to sammenhængende perg.-blade fra et latinsk hskr. (en bibelkonkordans?); dette indre omslag har været fastsyt til det ydre ved nogle små perg.-strimler, som ligeledes have hørt til et latinsk hskr. Skriften er en overordenlig fin og sammentrængt kursiv.

Collectanea Petri Olai Minoritæ ad historiam Danicam pertinentia.

Indeh. på Latin kongerækker, krøniker, historiske excerpter, kirkehistoriske samlinger m. v.; angående indholdet i det enkelte se *Scriptores rer. Dan. I*, 69; ang. de i *Scriptores benyttede stykker* se Rørdam, *Historieskrivningen etc.* s. 48—49.

Bl. 97—98 findes indført (på Dansk) Den danske rimkrønikes tilegnelse til kong Kristiern I.

Herkomst og hist.: Bl. 171^v er med Anders Sørensen Vedels hånd skrevet „Dominus Petrus Olaj | olim familiæ Fran[ciscanæ] hunc librum | ex Variis monu|mentis magno la|bore collegit [ac] mi|hj moriturus suj | Μηνόσυνον | reliquit“. Det ydre omslag bærer, foruden flere andre optegnelser, med en frakturhånd påskriften „Petro Olauo Saneropio Minoritano“. — Indre omslag adskillige marginalia. — Et forsatsblad af papir en enkelt notits.

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. I—III, V—VIII; Molbeck, Den danske Rimkrønike. Kbh. 1825, s. XI—XII; Rørdam, Historieskrivningen og Historieskriverne etc. s. 48 ff., 106; Id., Monumenta hist. Dan. II, 1, s. 8—9; Vidsk. Selsk. Skr., hist.-phil. Afd., V. R., 4 Bd. — fejlagtig cit. som 4to — (facs.).*

2312. AM. 108, 8vo. Pap. $11,7 \times 8,6$ cm. 67 bl. 16. årh. Skr. af Hans Henriksen.

Chronicon Skibyense, i udtog og fortsættelse til 1555 (Latin).

Benyttelse og beskr.: *Scriptores rer. Dan. II; Rørdam, Historieskrivningen og Historieskriverne etc., s. 54—55; Id., Monumenta hist. Dan. I, 385 ff. (aftrykt); Vidsk. Selsk. Skr., hist.-phil. Afd., V. R., 4 Bd., s. 409; Hist. Tidsskr. III, 1.*

2313. AM. 109 a, 8vo. Pap. $16 \times 8\frac{1}{2}$ cm. 282 bl. 17. årh. En vilkårlig forening af mindst tre forskellige samlinger.

I (Bl. 1—142, to forsk. hænder).

1) Bl. 1—19. **Ans saga bogsveigis** („Nu vpp heft hiez Ans faga“).

I nedre margen pagineret 1—37. Efter sagaens slutning bl. 19^v er udslettet begyndelsen af Egils saga einhenda.

2) Bl. 20—45^v. **Egils saga einhenda ok Ásmundar berserkjabana**. Den manglende begyndelse findes overstreget bl. 19^v.

3) Bl. 45^v—70. „**Saga Af Halfdane Eysteins sine**“.

4) Bl. 71—77^r. „**Ínntak nockud v: Sögu Kietilz | hængz**“.

Foran sagaens begyndelse ere de fire sidste linjer af en foregående saga udslettede.

5^{a-b}) Bl. 77^r—142. **Örvar-Odds saga med Grims saga loðinkinna som indledning**.

Hvert af stykkerne 1—5 ab har i nedre margen en særlig paginering.

II (Bl. 143—257).

1) Bl. 143—53. **Friðþjófs saga ens frækna** („HIER BYRIAR SÖGU AF | Friðþiofe enum frækna“). Efter bl. 152 lakune.

Efter sagaens slutning bl. 153^v er overklæbet begyndelsen af „Þáttur Jókuls Bua sonar | hinns frækna“, hvis fortsættelse findes i AM. 116, 8vo.

2) Bl. 154—62^r. **Ketils saga hængs** („Hiez Byriast þáttur af Katle Hæng“).

3) Bl. 162^v—66^v. **Grims saga loðinkinna** („HIER BYRIAS — sál. — þáttur AF | Gýme Lodinnkynnu“).

4) Bl. 166^v—211^r. **Örvar-Odds saga** („HIER BYRIAR SÖGU AF ØRUAR | Odde hinum víðfœla“).

Bl. 211^v bærer forskellige penneprøver, deriblandt titlen på den følgende saga.

5) Bl. 212—57^r. „**Saga af Hølge konge kaka**“.

Bl. 257^v, nu overklæbet, har indeholdt begyndelsen af ‘Þáttur inn af Katle Hæng’.

Stykkerne 1—5 ere lægvis i nedre margin mærkede E—F, A—G, A—F.

III (Bl. 258—82).

„Sagann af Hialmpter ok | Ölver“.

Sagaens begyndelse (bl. 258) er tilføjet af Arne Magnusson. Efter sagaens slutning bl. 282^v er overstreget begyndelsen af „Partalopa Saga“.

Herkomst og hist.: At 109 a II er skrevet år 1660, fremgår af dateringer bl. 153^v, 211^r, 257^r; bl. 211^v står „Sr Biozn Skulafonn | Anno 1684“; bl. 212^r n. m. er indridset „Ketell | Biørnsfon“.

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. I—III; Örvar-Odds saga, herausgeg. v. R. C. Boer, Leiden 1888, s. V, VI.

[Ifølge den gamle katalog skulde endvidere følgende sagaer findes i AM. 109, 8vo endnu et eksemplar af Hrólfs saga kraka, Ketils saga hængs, Grims saga loðinkinna, Örvar-Odds saga samt Þorsteins saga Víkingssonar, Göngu-Hrólfs saga, Sturlaugs saga starfsama, Af Þorsteini bæjarmagn, hvilke nu mangle].

2314. AM. 109 b, 8vo. Pap. 15 × 9,7 cm. 24 bl. 17. årh. Beskadiget ved slid og pletter.

Dómasafn — i alt 34 numre.

Bl. 1 udgøres af et brudstykke af et opbyggelsesskrift (isl.).

„Þessa bok a eg sigurdur | thoðsteins[son] anno 1640“ er skrevet bl. 2^r n. m.

2315. AM. 110, 8vo. Pap. 17,5 × 10,6 cm. 14 bl. Skr. år 1601 af præsten Jón Egilsson. Bl. 1 tilsat for Arne Magnusson.

Hungrvaka i uddrag (Islandsk).

På et bagi indklæbet blad (17. årh.), der begynder defekt, er optegnet slutningen af beretningen om drabet på Páll Jónsson fra Skarð (1498).

Herkomst og hist.: „Breviarium Hungrvauku | Sr Jons Eigilsfonar. 1601“ har Arne Magnusson skrevet på en omslaget påklæbet seddel. På to foran indklæbede blade meddeler A. M., at disse Jón Egilssons (præst til Hrepphólar, senere pastor emeritus i Skálholt) egenhændige excerpter af Hungrvaka af ham ere bleve skilte fra nogle tilsvarende excerpter af ‘Skálholts annáll hinn forni’, som — tillige med første side af Hungrvaka-excerptet — derefter ødelagdes.

Benyttelse og beskr.: Biskupa-sögur I, s. XXV; Safn til sögu Íslands I, s. 20, 29; G. Storm, Isl. Annaler, s. XVII.

2316. AM. 111, 8vo. Pap. $15,5 \times 10,2$ cm. 6 bl. 17. årh. Bl. 6^r ubeskrevet.
„Um Gudmund bifkup“. Denne titel er af Arne Magnusson skrevet på en omslaget påklæbet seddel.

Indeholder nogle optegnelser om biskop Guðmundr Arason den gode.

Herkomst og hist.: „Komid til min 1707. fra Arna Sigurd'syne ä Grund i Skoradal“ anfører Arne Magnusson på et foran indklæbet blad. „Gunlaugur Orms'ön med eigin hende“ findes med skriverens hånd noteret bl. 3^r n. m.

2317. AM. 112, 8vo. Pap. $15,7 \times 10$ cm. 70 bl. 17. årh. Skr. af præsten Benedikt Pétursson. Bl. 70^v ubeskrevet. Bindet viser svage spor af beskrevet pergament.

Eyrbyggja saga („Her Hefur upp Eyrbyggju“).

Herkomst og hist.: Af to foran indklæbete sedler angår kun den ene direkte dette hskr.; denne meddeler „Þessa Eyrbyggja Sögu hefi eg feinged fra Þingvöllum, fyrst til läns. Nu 1710. er hun min, dono Gudrunar Benedicts-dottur. Bokina hefur skrifad Sr Benedict ä Hefte ä ungdoms arum sinum, feiger Gudrun Bened. d.“

Benyttelse og beskr.: Grönl. hist. M. I, 508, 511—12; Eyrbyggja saga, Leipzig 1864.

2318. AM. 113, 8vo. Pap. $16,7 \times 10$ cm. 144 bl. 17. årh. Skr. af Jón Arnason. Bl. 144^v ubeskrevet. På bindets pergament ses enkelte svage skrifttræk.

„Laxdælijnga saga“.

Ender med udgs kap. 78.

Herkomst og hist.: På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret „Þessa Laxdælu feck eg til läns af Biarna Sigurd'syne ä Heynese, feiger hann ä henne vera hönd Jons Arnasonar (Lögmanns). — Um haufed 1710. fagde Sr Giffl i Skalhollte mior, ad fader sinn ætladi ecki til, ad eg henne fkyldi aptur f'kila, helldur mætti eg henne bihallda“.

Benyttelse og beskr.: Ant. Russes II, 285.

2319. AM. 114, 8vo. Pap. 16×10 cm. 22 bl. Skr. 1661. Bl. 22^v opr. ubeskrevet.

Indhold:

1) Bl. 1—16^v. **Kjalnesinga saga** („Hier Byriað Söguna af Bwa | Islendinge hinum Eynäda“).

2) Bl. 16^v—22^r. **Jökuls pátttr Búasonar** („Hier Eptet Byziast Sagann a[f] Jökke | Bva Syne“).

Herkomst og hist.: Ved hskrs slutning findes datering (4. nvb. 1661); af påskrifter bl. 22^v ses, at Hallur Bjarnarson 1665 har været dets ejer. På et foran indklæbet blad bemærker Arne Magnússon „Ur qvere Halldors Þorbergsfsonar er Mag. Biörn liedi mier, þar var ä Sniasqvædi, Køtludr. Annar partur Eddu, Grænlandz faga Biörns ä Skardzä og fleira rufl“.

Benyttelse og beskr.: *Íslendinga sögur II*, 1847.

2320. AM. 115, 8vo. Pap. 17,3 × 11 cm. 48 bl. 17. århs 1ste halvdel. Bl. 1—40 skrevne af Björn Jónsson på Skarðsá. Bl. 1, 2, 48 stærkt beskadigede.

‘**Grænlandsannáll**’ af Björn á Skarðsá („Hier hefur Grænlan[ds ann]äl“).

1) Bl. 1—24^r. Þorfinns saga karlsefnis („Er fyrst saga edur [his]toría Þorfinns karlsef[nis] | Þöðda sonar“), efterfulgt af „Hauks ættartala lögmanns“.

2) Bl. 24^{r-v}. „Gzipla“ o: et geografisk uddrag af den G. benævnte, tabte membran.

3) Bl. 25—28^r. „Grønlandiæ vetus chorographia (sål. rettet) | ä afgömlu kveri“, efterfulgt af uddrag af Landnáma og Hauksbók.

4) Bl. 28^r—30^r. „Grænlands Stefna Ein gömul“, „Grænlands Biskupar i Gøðdum“, ‘Ur Reyfubök Biarnar bönda Einarssonar’.

5) Bl. 30^v—34. „A-Gzip uz Histozyu Þormödar | Kolbunarfakällds“ m. fl. saga-excerpter o. a. meddelelser om Grönland.

6) Bl. 35—38^v. „Grænlandz Annäl Eitt Epter | Hauksbök“, efterfulgt af uddrag af Speculum regale, Tosta pátttr m. fl.

7) Bl. 38^v—45^v. Um Gunnbjarnareyjar, Grænland, Krosseyjar, Hvítramannaland — efter ældre og yngre kilder.

Bl. 43^v—44^v ere udfyldte med begyndelsesordene af Jónsbogens Þjófabálkr, nogle viser, penneprøver etc.

8) Bl. 45^v—48^r. „Stuttlegir agrips annalaz vm Grænland | J vifsu Artali“. Derefter ulæselige lejligheds-notitser.

Herkomst og hist.: „Bergfueirn Grymfson“ læses bl. 44^r.

Benyttelse og beskr.: *Ant. Amer.* s. 81, 216, 281; *Grönl. hist. M. I.* s. 85 ff., 122—23, 348, *II*, s. 655, *III*, s. 223 ff., 234; *Corpus poet. bor. I.* s. XXVIII—IX; *Timarit VIII*, *Rkv.* 1887, s. 70, 94, 95; *J. Þorkelsson*, *Om digtningen på Island*, s. 212; *Dipl. Isl. III*, s. 434, 436.

2321. AM. 116, 8vo. Pap. 17 × 10,8 cm. 130 bl. 17. årh. Dele af fem forskellige håndskrifter.

Indhold:

- 1) Bl. 1—37^r. „**Saga Af Helga og Grijme Døplauga: sonum**“. Bl. 37^v og to efterfølgende blade ubeskrevne.
- 2) Bl. 38—59^v. „**Hrafn kielz þáttur**“.
- 3) Bl. 59^v—77. **Gunnars saga keldugnúpsfífls** („Hiez Byziaz ad feigia af Gunnare | kielldu gnups fífl“).
- 4) Bl. 78—82. „**Þáttur Jökuls | Buafonar hins frækna**“. Bl. 78 tilsat af Arne Magnusson.
- 5) Bl. 83—92. „**Saga af Orme Störolfs | fyne**“. Bl. 83 tilsat for Arne Magnusson.
- 6) Bl. 93—114. „**Wyglunda: Saga**“.
- 7) Bl. 115—30^r. „**Vmm Þangbrand prest**“ o: Þáttur Þór-halls ok Þiðranda og Kristni þáttur efter *Flateyjarbók*. Bl. 130^v bærer et enkelt citat (til oplysning om ordet kaprún).

[Ifølge den gamle katalog skulde AM. 116, 8vo endvidere indeholde endnu et eksemplar af „Saga af Gunnare Keldugnups fífl“ samt „Um Oden og Striid hanns“.]

Herkomst og hist.: På tilhørende omslag og seåler meddeler Arne Magnusson angående 1, at han fik dette eksemplar „1708. af Monsieur Jone Thorlaksfyne, og kallar hann söguna Fliotzdælu. feigest hafa nylega óðlast hana ur Vopnafirde“, ang. 2—3, der ere skrevne med samme hånd som AM. 109 a I, 1, 4, 5, 8vo og sandsynligvis have hørt til samme håndskrift, „Eigi veit eg hvör fkrifad hefur þá Hrafnkels-Sögu sem eg þier i fyrra fendi. Hun er, að eg meina, af Veltfiordum komin, hefur hana átt Sr Thumas á Snæfióllum. Jon Hakonarf. 1698“. Stykke 4—5, der have hørt til samme hskr. som AM. 109 a II, 8vo, ere daterede 1660, og i nedre margen bl. 86^r findes signaturen P.

Benyttelse og beskr.: *Hrafnkels saga*, Kbh. 1839, s. 21—22, 23.

22. AM. 117, 8vo. Pap. $16,2 \times 9,4$ cm. 182 bl. 17. årh. Skr. af præsten Benedikt Pétursson. Bl. 182^v ubeskrevet.

Alexanders saga mikla — i islandsk oversættelse.

Herkomst og hist.: Om dette arbejde meddeler Arne Magnusson på to tilhørende forsatsblade „Tranflator Sr Benedict æ Heste efter Buntingio länudum af Sigurde lögmanne f. Gudrun Benediktsd. æ Þingvöllum“ og „Benedictus Peträus, Sacerdos Hestensis [ad Hvanneyri og Bæ i Andakyl i Borgarfirde], Historiam Alexandri Magni ex Buntingio et Mellificio historico in 4to, I^olandicé congestit, quod ille ipse mihi retulit. vidi i Saurbæ æ Kialarnefe 1703. eitt exemplar þar af. — Iulianum nunquam transtulit Ad minimum transtulisse se, coram negavit“. På bagsiden af et tredje forsatsblad står „Sigurdus Biornonius | polsefsor libelli | A^o 1698“ med efterfølgende latinsk sentens.

23. AM. 118 a, 8vo. Pap. $15,5 \times 10,5$ cm. 128 bl. 17. årh. Forskellige stykker af en større samling. Bl. 18—20, 23—24 ere af mindre format, bl. 24 ubeskrevet. Bl. 69 og 111 ere tilsatte henholdsvis for og af Arne Magnusson, bl. 69^r ubeskrevet. Samme hånd som 109 a III, 8vo, der sandsynligvis har hørt til samme samling.

Indhold:

1) Bl. 1—68. „**Addonyus saga**“. Foran sagaens begyndelse ere de seks sidste linjer af et foregående stykke udslettede, efter dennes slutning den første halve side af 'Biefus Saga'.

2) Bl. 69—110. **Bevers saga** („Hier byriast Biefus Saga“). Efter sagaens slutning ere de første fjorten linjer af „Conrads Saga“ udslettede.

3) Bl. 111—28^r. „**Sagann af Blaus og Victor**“.

Bl. 128^v, nu overstreget, har indeholdt begyndelsen af „Bærings Saga“.

Benyttelse og beskr.: Fornsögur Suðrlanda s. CLIV, CCXXXIX; Arkiv for nord. filol. III, s. 379; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 172.

24. AM. 118 b, 8vo. Pap. $17 \times 10,4$ cm. 8 bl. 17. årh. Bl. 8^v ubeskrevet. „**Brief Alexandri Magni** | er hann fkrifar til Meiftara | Synum Ariftotele vmm vndur og fadæmi India-landz“.

2325. AM. 119 a, 8vo. Pap. $15,8 \times 10,2$ cm. 124 bl. 17. årh. Forskellige stykker af en større samling. Bl. 47, 81, 100 tilsatte for eller af Arne Magnusson. Bl. 47^r og 100^r (bl. 100^r en titel) ubeskrevne. Samme hånd som 118 a og 109 a III, 8vo, med hvilke de have hørt sammen.

Indhold:

1) Bl. 1—46^r. „**Eles Saga**“. Bl. 16—23 have en tid været indlagte i AM. 146 a, 8vo.

Bl. 46^v er begyndelsen af 'Sagan af Gybbon', hvis titel har stået bl. 46^r nederst, udslettet.

2) Bl. 47^v—80^r. „**Gibbons Saga**“.

Bl. 80^v er begyndelsen af „Sagann af Sigurde fót oc Asmund huna konge“ overstreget.

3) Bl. 81—99. „**Partalopa Saga**“. Efter sagaens slutning bl. 99^v er den første halve side af „Sagan Af Blaus og Wicthor“ overstreget.

4) Bl. 100^v—124. „**Konrads Saga**“. Efter sagaens slutning bl. 124^v er den første halve side af „Sagan af Hialmpter og Olver“ overstreget.

[Ifg. den gamle katalog skulde AM. 119, 8vo endvidere af sagaer indeholde „Saga af Nitida Frægu“.]

Benyttelse og beskr.: Konráðs saga, Kph. 1859; Elis saga, Heilbr. 1881; Fornsögur Suðrlanda s. CLIV, CLVI.

2326. AM. 119 b, 8vo. Pap. $16 \times 10,8$ cm. 24 bl. 17. årh. Bladene ere plettede og beskadigede. Af bl. 23 og 24 er kun en halv side beskrevet og af bl. 23 den oprindelige nedre del bortskåren.

Safn af æfintýrum.

Indeh.: Gnýrs æfintýri, Af þrándi kóngi og Eirík víðförla, Af Ormar formanns (Framars) syni; bl. 24 bærer begyndelsen til „Eitt litid æfinn tyr“.

2327. AM. 120, 8vo. Pap. $15,7 \times 10$ cm. 32 bl. C. 1700. Af bl. 32, der kun har fem linjer beskrevet, er nedre del bortskåren. Bindet betrukket med beskrevet pergament fra et latinsk kirkeligt hskr.

Samsons saga fagra („Hier Biriær | Söguna Af Samfene fagra | Riddara“).

På bladstumpen 32^v, nu overklæbet, skimtes overskriften til ‘Sagann Af Eigle hinum Einhendta’.

2328. AM. 121, 8vo. Pap. 15,9 × 10,4 cm. 63 bl. 17. årh. Bl. 63 tilføjet af Arne Magnusson, 63^v ubeskrevet.

Sigurðar saga þögla („Hier Biriær Sögu af Sigurð...“).

Herkomst og hist.: „Sigurðar Saga þögla. onytt Exemplar“ bemærker Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 164.

2329. AM. 122, 8vo. Pap. 16,4 × 10,5 cm. 15 bl. C. 1700. Samme hånd som AM. 120, 8vo. Bl. 15^v ubeskrevet.

„Sagann Af | Sigurde turnara“.

Ved et efter titlen anbragt HGS betegnes rimeligvis afskriveren.

2330. AM. 123, 8vo. Perg. 13 × 10 cm. 56 bl. C. 1600. Pergamentet, der har været én gang tidligere benyttet, viser spor til ældre røde initialer. Af bl. 1 er kun en stump øverst nærmest ryggen bevaret. Bl. 56^v bærer kun pennepøver og lign. Bladene tildels svættede og slidte.

Indhold:

- 1) Bl. 1—6^r. **Tiodels saga.** *Begynder defekt.*
- 2) Bl. 6^v—11^r. **Illuga saga Gríðarfóstra.**
- 3) Bl. 11^v—29. **Sigrðarðs saga frækna.** *Ender defekt.*
- 4) Bl. 30—37^v. **Drauma-Jóns saga.** *Begynder defekt.*
- 5) Bl. 37^v—45^r. **Ýms æfintýr.**
- 6) Bl. 45^r—56^r. **Þorsteins saga bæjarmagns.**

Herkomst og hist.: På en indlagt seddel giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og tilføjer „recentilfima membr.“; i A. M. 435 a, 4to bl. 107^v føjes hertil endvidere „ritud ä vorum dögum, edur fkommu þær fyrir“.

Benyttelse og beskr.: Fornaldar sögur Norðrl. III.

2331. AM. 124, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,6$ cm. 149 bl. (1—147 + 36ter). 17. årh. Forskellige blade beskadigede ved slid. Bl. 8^v nederst et påklæbet træsnit.

Æfintýra-quer (ifg. den gl. katalog).

Indeholder notitser og småhistorier af religiøst-moralsk indhold, dels hentede fra biblen eller verdenshistorien, dels anekdoter og fabler. Eksempelvis anføres „Hystoria af eynum Jtaliskum Biskupe“, hvormed hskr. beg., ‘Vmm på tyu Romvefku keysara, sem opsöktu gudz christne’ (bl. 13^v), ‘Vm Afgang og endalyekt Dr. Marth. Luthers’ (bl. 18^r), ‘Umm Buande folk og peina sidveniu J tykiarykenu’ (bl. 26^r), ‘Vmm pær tölf plägu sem peyr tölf kynpættar Juda hliota að lyða’ (bl. 92^r), „Assenaths Hystoria“ (bl. 105^v), ‘Af eynum Gydinge Afverus’ (bl. 112^v).

Af de i den gamle katalog under dette hskr. opførte stykker synes nu at mangle „Um Æfelok Stuart Kongs i Englande og peirra fleyre“ og „Jölafkrä“.

Bl. 147^v optages hovedsagelig af småvers, tildels versificerede penneprøver; under et af disse „B. E. S. Mpp.“.

2332. AM. 125, 8vo. Pap. $16,6 \times 10,2$ cm. 102 bl. 17. årh. Bl. 14, 15, 102 ere tilsatte af Arne Magnusson, bl. 15, 16^r, 38^r, 102^v ubeskrevne.

Indhold:

- 1) Bl. 1—14. „Flövis köngs saga“.
- 2) Bl. 16^v—37. „Sagan af Victore | og Blaus“.

På den nu overklæbede side bl. 16^r skimtes slutningen af en foregående saga (overstreget).

- 3) Bl. 38^v—102^r. Remundar saga keisarasonar („Hier byia Remunds Sogu“).

På den nu overklæbede side bl. 38^r skimtes slutningen af en foregående saga (overstreget).

Herkomst og hist.: Af forskellige dateringer ses, at den pågældende sagasamling er istandbragt i Vatnsfjörður 1652—53; bl. 37^v angiver en „Magnus Jonson“ sig som ejer, sammesteds findes et lille vers.

Benyttelse og beskr.: Arkiv for nord. filol. III, s. 379; J. Porkelsson, Om digtningen på Island, s. 172.

2333. AM. 126 8vo. Pap. $15,7 \times 10,3$ cm. 28 bl. 17. årh.

Ans rimur bogsveigis („Hier Biraft — sål — Anz Rymur“).

I alt 8.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 298.

2334. AM. 127, 8vo. Pap. $15,5 \times 10,1$ cm. 26 bl. 17. årh.

„Rijmur af Apollonio kuednar af Byrne Jonssy|ne sem ad var A Skardz Aa nordur“. I alt 12.

Foran rimernes begyndelse er slutningen af en foregående saga (8 linjer) udstregede; kolumnetitel „af Reifu Kallamagnufar“.

Benyttelse og beskr.: *Tímarit VIII*, Rkv. 1887, s. 46.

2335. AM. 128, 8vo. Pap. $17,1 \times 10,5$ cm. 101 bl. 17. årh. Forskellige hænder. Bl. 27^v—28, 30^v, 59^v, 101^v ubeskrevne.

Armans rímur af Jón Guðmundsson (lærði). I alt 8. I tre forskellige eksemplarer.

I (31 bl.). „Hier fkrifaft Armanz | Rijmur Atta ortar af | J. G. S.“ — „o: Ione Gudmundz fyni (Lærda)“ tilf. Arne Magnusson.

II (28 bl.). „Ärmans Rymur Jons lærda“.

III (42 bl.). „Aimans Rimur nockzar“.

Herkomst og hist.: På to tilhørende sedler bemærker Arne Magnusson om I „Fra Joni Þorlaks fyni miér til gíafar fændt 1701“, om II „Fra Sr Arna Alfsfyni 1703“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 486.

2336. AM. 129, 8vo. Pap. $15,5 \times 10,3$ cm. 50 bl. 17. århs sidste halvdel.

Andra rimur („Hier skriþaft Andra Rymur“). I alt 13.

Herkomst og hist.: „Fra Sr Arna Alfsfyne 1703“ har Arne Magnusson noteret på en tilhørende seddel.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 290.

2337. AM. 130, 8vo. Pap. $15,8 \times 10,2$ cm. 58 bl. 17. årh.

„Rymur af Bæyng væna k a J g m f“ [„Jone Gudmundsf. i Rauds eyum“ tilf. Arne Magnusson]. I-alt 14.

Benyttelse og beskr.: *Fornsögur Suðrl.* s. CCXLV; *Arkiv for nord. filol.* III, s. 376.

2338. AM. 131, 8vo. Pap. $16,2 \times 10$ cm. 59 bl. C. 1700.

„Rymur af Cyro perfa konge“. I alt 20.

Herkomst og hist.: „Feingnar hia Haldane Jonsfyne ä Reykium“ har Arne Magnusson noteret på forsatsbladet.

2339. AM. 132, 8vo. Pap. $16,3 \times 10,5$ cm. 69 bl. 17. årh. Sammenstykket af tre forskellige dele. Bl. 9 senere tilsat, bl. 9^v, 51^v ubeskrevne.

I (9 bl.). **Grísildar rímur** („Tuæ Rymur af Grísilldo“).

II (42 bl.). **„Rymur Af Dinuse Dæmblata“**. I alt 12.

III (18 bl.). **„Eyðeks Dycktvæ ortuæ Af | Jone gotfkalkz fynne“**. Synes at ende defekt.

Herkomst og hist.: Om I bemærker Arne Magnusson bl. 1^r n. m. „þeffer rimur hefur qveded Eggert Jons son ä Feriubacka i Öxarfirde“, om II på et tilhørende forsatsblad „Feingnar hia Haldane Jonsfyne ä Reykium“, om III på et indsats forsatsblad „feinginn i Bolungarvik. Er um Eirik Vidförla“.

2340. AM. 133, 8vo. Pap. $16 \times 9,6$ cm. 59 bl. Skr. 1701. Bl. 1^r titelblad.

„Rymur af Hældane Ey|fteinsfyne kvednar af | Arna Ionsfyne“. I alt 12.

Bl. 59^v har været optaget af begyndelsen til Perseus rimur, men alt er her udslettet.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 339.

2341. AM. 134, 8vo. Pap. $15,9 \times 10,4$ cm. 84 bl. Skr. 1703. Forfs autograf. Bl. 53^v—54^r ubeskrevne.

„Rijmur af Hæolfe Gautreks syne“. Af Þorsteinn Magnússon. I alt 18.

Herkomst og hist.: „Þorsteins Magnússonar (ä Hæli)“ har Arne Magnusson tilføjet bl. 1^r s. m. Ved rimernes slutning giver forfatteren selv i en versificeret efterskrift sit navn og tiden for rimernes affattelse.

Benyttelse og beskr.: Arkiv for nord. filol. III, s. 381.

342. AM. 135, 8vo. Pap. $15,8 \times 10,4$ cm. 25 bl. C. 1700. Sammenstykket af tre forskellige dele. Bl. 1^v — 2^r , 10^v ubeskrevne.

I (2 bl.). „Magellona-Rimur“. Bl. 1 bærer kun en sålydende af Arne Magnusson skreven titel. Bl. 2^v begynder „Rymur af Magilona vænu. Kvednar af Sr Hallgrime Peturfsyne“.

II (8 bl.). „Rymur af Mödar“. I alt 2.

III (15 bl.). „Rijmur af Oddgeyre Danfka“. I alt 10.

Foran III ere de sidste 14 linjer af nogle forangående rimer („Rymur af Maggloniu“?) udslettede, efter III de 9 første linjer af „Wr Karla Magnusar Sögu, Þátturinn Af Augulando oc hanz syne Jamund“.

Herkomst og hist.: To indklæbede blade indeholde optegnelser af og for Arne Magnusson om en kvinde, Vigdis Þorláks datter på Þykkvabæjar kloster, der mentes at kunne Mödars rimur, og fra hvem han (i et brev til Ólafur Einarsson 1707) viser sig meget ivrig for at erholde, hvad hun mindedes. Hertil knyttes følgende påtegning „Modars Rimur feck eg fidann fra Olafi Ef.“. Sm. J. Þ., s. 177.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 167, 177.

343. AM. 136 a, 8vo. Pap. $16,1 \times 9,6$ cm. 72 bl. Skr. 1694 af Páll Sveinsson.

Rollants rimur („Hier biriar Rollants Rymur“). I alt 18.

Herkomst og hist.: Ved rimernes slutning findes datering og bogstaverne „P. S. S. mpp.“ Arne Magnusson angiver på en foran indklæbet seddel om rimerne „ritadar af Pale Sveinsfyni i Flóa circa 1695. Eg hefi feinged þær af Þuride Sæmundzdóttur“.

Benyttelse og beskr.: Arkiv for nord. filol. IV, s. 255; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 346

344. AM. 136 b, 8vo. Pap. $15,4 \times 19,9$ cm. 78 bl. Skr. 1658 af Jón Helgason. Bl. 1^r opr. ubeskrevet.

Rollants rimur („Hiez Byiaft Rollandz Ry|mur“). I alt 18.

Herkomst og hist.: Ved rimernes slutning findes datering og skriverens navn; bl. 1^r bærer forskellige penneprøver og lign., navnet „Asgrymur Illauga Son“ samt, med en hånd fra c. 1700, „Rymnabok þesse er ömannliga Ritud enn diculturenn med dädumm j Liöd settur þö hier fie atlagad“. På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret „Rollantz Rimur onytar, Eg kann rifa þær i fundur þá Confererad hefi vid adrar betre“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson etc. — som foreg. nr.

2345. AM. 137, 8vo. Pap. $16,2 \times 10,7$ cm. 94 bl. C. 1700. Skr. af Þorsteinn Magnússon på Hæll. Forfs autograf.

Sigmundar rimur Brestissonar („Hier Byriast Rymur af Sigmunde | Bræftis syne“). I alt 15.

Herkomst og hist.: Ved rimernes slutning står „Þorsteirn Magnússon eh“. På et foran indklæbet blad har Arne Magnusson noteret „Feinged hia Haldane Jonsfyne ä Reykium“.

2346. AM. 138, 8vo. Pap. $16,8 \times 10,8$ cm. 20 bl. C. 1700.

„Skäld Helga Rymur“. I alt 7.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 135.

2347. AM. 139, 8vo. Pap. $15,5 \times 9,5$ cm. 79 bl. C. 1700. Bl. 10^v ubeskrevet.

Sörla rimur sterka („Hier byriast Rymur af | Sörla sterka, kuednar af | Þorsteine Magnúfsyne“ — „ä Hæle“ tilf. Arne Magnusson).

Efter rimernes slutning bl. 79^r optages den følgende side af begyndelsen af Hálfdanar rimur Eysteínssonar, men skriften er her udslettet.

Herkomst og hist.: Et bl. 79^r n. m. anbragt, sammenslynget „P(?) M S eh“ synes at antyde håndskriftet som forfatterens autograf.

2348. AM. 140, 8vo. Pap. $16,7 \times 10,8$ cm. 16 bl. 17. århs slutning. Bl. 16^v ubeskrevet.

„Rymur af Vlifse, Ortar af Sira Eireke H. S.“ I alt 7.

Herkomst og hist.: På et foran indlagt blad har Arne Magnusson noteret „Ulyffes-Rimur Sr Eiríks Hallzónar i Höfða Feingnar hia Haldane Jonsfyne ä Reykium“.

2349. AM. 141 a, 8vo. Pap. $16,9 \times 9,7$ cm. 48 bl. C. 1700.

Úlfars rimur („Hier skrifast Rymur | af Úlfar sterka“).

I alt 14.

Herkomst og hist.: „authore Jöne ä Vattarnefe i Mula Síflu“ tilføjer den gamle katalog.

2350. AM. 141 b, 8vo. Pap. $15,5 \times 9,5$ cm. 15 bl. 17. årh.

Valdimars rimur („Hier Byriast Rymur aff Valldemar“).

I alt 8.

Benyttelse og beskr.: Arkiv for nord. filol. IV, s. 256; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 346.

2351. AM. 142, 8vo. Pap. $16 \times 10,5$ cm. 67 bl. C. 1700. Bl. 67^v ubeskrevet.

Viglundar rimur af Ásgrímur Magnússon. I alt 15.

Opføres i den gamle katalog fejlagtig som forfs autograf.

Benyttelse og beskr.: Arkiv for nord. filol. IV, s. 279.

2352. AM. 143, 8vo. Pap.

I. 16×10 cm. 48 bl. Skr. 1695 af Páll Sveinsson.

Bl. 48^v overklæbet.

Þjalar-Jóns rimur („Hier byriar Þialar Jons Rymur“).

I alt 16.

II. $13,7 \times 8,2$ cm. 12 bl. 17. årh.

„Rymur Af Aul Kofia“.

Herkomst og hist.: Ved slutningen af I har skriveren foruden årstallet tilføjet „P. S. S. M. E. H.“; på et foran indsat blad meddeler Arne Magnusson om I „ritadar af Pale Sveinsfyni i Flöa. Eg hefi feinged þær hia Þuride Sæmundz dottur“.

Benyttelse og beskr.: I findes omtalt hos J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 172.

2353. AM. 144, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,3$ cm. 50 bl. 17. årh.

Indhold:

1) Bl. 1--21^r. **Áns rimur bogsveigis** („Hier Biaz Ans Rymur“). I alt 8.

2) Bl. 21^v—26^r. „**Rijmur Aff Einum Eremita edu | Einfetu Manne**. Kuednar Anno 1650“.

3) Bl. 26^v—50. **Hrólfs saga Gautrekssonar** („Hier Biaz Hrolfs Gautriksfonar Sögu“). Efterfulgt af nogle skriververs.

Herkomst og hist.: På et tilhørende omslag er skrevet „Þessa sögu Bok a vnderkrifadur Jon Guthormson manu | sua | Holmum Anno 1712“.

Benyttelse og beskr.: ¹⁾ J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 298.

2354. AM. 145, 8vo. Pap. 16_s × 10 cm. 109 bl. (pag. 1—218). 17. århs 1ste halvdel. Skr. af Jón Finnsson. I omslag af beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Ornamenterede, som regel sorte, initialer. Adskillige defekter, angivne af arkivar Jón Sigurðsson ved påtegning i nedre margen. Et indre papirsomslag viser spor af nodeskrift.

Indhold:

- 1) S. 1—39. „Rijmur af Sygude þögl“. I alt 15.
- 2) S. 39—45. „Nockia: Rijmur af Sigude forna syne“. I alt 3.
S. 46, opr. ubeskrevet, bærer med særlig hånd et lille vers.
- 3) S. 47—48. „Rijmur af þorsteine Bæia: Magn | S.I.O.S.“. Begyndelsen af I. rime. Angives i den gamle katalog til 10.
- 4) S. 49—59. Vilmundar rimur viðutan („Hie: Byia: Rijmur af Vilmunde | við vtann“). Af Hallur Magnússon. I alt 24.
- 5) S. 59—66. „Magus Rijmur“. I alt 9.
- 6) S. 67—68. „Keifara Raune:“. Begyndelsen af I. rime. Angives i den gamle katalog (under benævnelsen Rollants rimur) til 18.
- 7) S. 69—71. ‘Ecto:rs Rijmur’ („Hie: hefur vpp“ etc.). I alt 16 (12 + 4).
- 8) S. 71—97. „Wijkinga Rijmur fimm. Orðta: af Jone: G: S.“.
- 9) S. 98—138. „Rijmur af Saulus og Nikano:“. I alt 11.
- 10) S. 138—50. „Geyplur, fíora:“.
- 11) S. 150—70. „Frä Illa, verra, og vest“. I alt 4 rimer.
- 12) S. 170—78. „Anda Rijmur“. I alt 11.
- 13) S. 178—85. „Stu:laugs Rijmur“. I alt 7.
- 14) S. 185—203. „Geizadz Rijmur“. I alt 8.
- 15) S. 203—18. ‘Mabils Rijmur’ („Hie: hefur“ etc.). Ende i 7. rime.

Herkomst og hist.: På det papir, hvormed omslagets forreste inderside er udfodret, står „Kvered heyrer til Jone | Finns Syne. | 1633“.

Benyttelse og beskr.: Króka-Refs saga og Króka-Refs rimur, Kbh. 1883, s. XVII; Fornsögur Suðrl. s. CCXLIII; Arkiv f. nord. filol. III, s. 380, IV, s. 255; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 143, 150, 162, 164, 166, 169, 175, 178, 290, 292, 301, 346, 358.

2355. AM. 146 a, 8vo. Pap. $16,5 \times 10$ cm. 217 bl (pag. 1—434). 17. århs 1ste halvdel. Skr. af Jón Finnsson. Sorte, ornamenterede initialer. S. 145—68, 256—64, 307—14, 432 ubeskrevne. Adskillige defekter, tildels angivne af arkivar Jón Sigurðsson ved påtegning i nedre margen. I omslag af beskrevet og med node-tegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.

Indhold:

- 1) S. 1—42. „Rijmuꝛ af Hældane Eyfteinfsyne“. I alt 12.
- 2) S. 42. „Rijma af eizne Gätu“. De 9 første linjer.
- 3) S. 43—44. Andra rimur. XIII. rimes slutning (XII. og XIII. ifg. den gl. katalog).
- 4) S. 44. 'Blafka Rijmuꝛ' („Hiez heþiaft“ etc.). De 5 første linjer ('8 rimur vantar vid endann' den gl. katalog).
- 5) S. 45—76. „Böfa Rijmuꝛ“. I alt 10. Ufuldendte.
- 6) S. 77—129. 'Bðönu Rijmuꝛ' („Hiez heþuꝛ“ etc.). I alt 16.
- 7) S. 129—44. „Nockꝛaꝛ Bæings Rijmuꝛ“. Ende med VII. rime.
- 8) S. 169—71. „Rijmuꝛ af Niteda hinne þægu: | Ördtaꝛ af Jone Gotfkalfþyne“. I alt 18.
- 9) S. 171—99. „Rijmuꝛ af Kðöka Ref“. I alt 8.
- 10) S. 199—210. 'Ömazs Rijmur' („Hiez heþuꝛ vpp“ etc.). I alt 4.
- 11) S. 210—36. Skotlands rimur („Rijmuꝛ, fem Sieꝛa Einaꝛ Gudmundz | son heþuꝛ ördt“). Ende defekt i VI. rime.
- 12) S. 237. „Evu Rïmur Sïra löns Biarnafonar“ (ifg. den gl. katalog). Brudstykke, indeholdende slutningen af en prosaisk efterskrift.
- 13) S. 237—55. „Joꝛfala Rijmuꝛ“. I alt 5, samt „Mals ending oc nidur lag“.
- 14) S. 265—68. 'Eigels Rijmuꝛ' („Hiez heþuꝛ vpp“ etc.). I alt 10.
- 15) S. 268—69. „Rollantz Rijmuꝛ“. Begyndelsen og slutningen. I alt 6.
- 16) S. 269—92. „Rijmuꝛ af þöꝛeꝛ Halegg“. I alt 10.
- 17) S. 292—306. „Nockꝛaꝛ Hðölfꝛ Rijmuꝛ“ Gautrekssonar. Ende med V. rime.
- 18) S. 315—76. „Vilmundar Rijmuꝛ“ enar fornu. I alt 16.

19) S. 376—82. 'Skögar Kliffts Rijmur' („Hiez byriar“ etc.).
I alt 2.

20) S. 383—86. 'Hiomunda: Rijmur' („Hiez Byriar“ etc.),
ved rime-cyklens slutning benævnte „griplur“. *I alt 6.*

21) S. 386. „Rijmur af Konzäde Keifaza Syne“. *Begyndelsen af I. rime (8 ifg. den gl. katalog).*

22) S. 387—89. **Valdimars rimur** („Hiez Byriar Vallde-
ma:z: R:“). *I alt 8.*

23) S. 389—431. „**Apollonius Rijmur** Biðns Jonfsonar“. *I alt 18.*

24) S. 433—34. „**Rijmur af Baændömenum Chiffti**, Ordtar |
af Syza Gudmunde Ellendfsyne J felle J Skalga fyrde:
Anno. 1656.“ 3: Jesu rimur. *Begyndelsen af I. rime (10 ifg.
den gl. katalog).*

*Håndskriftet synes, efter de i den gamle katalog indeholdte
angivelser af rime-cyklernes størrelse at dømme, da at have været
mindre defekt end nu.*

Herkomst og hist.: På et indlagt blad meddeler Arne Magnusson „Þessi bok
hefi eg 1703. feinged af Lopti Jonsfyni i Flathey. Er med hendi Jons
Finnz sonar“. Indholdsfortegnelse, skreven af arkivar Jón Sigurðsson, findes
på et andet indlagt blad. På fire, senere en tid sammenklæbede, blade er dels
af, dels for Arne Magnusson skrevet en indholdsangivelse, svarende til den i
den gamle katalog, udført inden håndskriftet var kommet i A. M.s besiddelse.

Benyttelse og beskr.: *Riddararimur*, Kbh. 1881; *Króka-Refs saga og Króka-
Refs rimur*, Kbh. 1883; *Fornsögur Suðrl. s. CCXLV*; *Arkiv for nord. filol.*
III, s. 375, 379, 380 (bis), 382, IV, 256; *Timarit. Rkv. 1887*, s. 47; *J. Þor-
kelsson, Om digtningen på Island*, s. 149, 151—53, 156, 162, 165, 190, 273,
290, 297, 304, 307, 309, 413, 464.

2356. AM. 146 b, 8vo. Pap. 17 × 10,8 cm.

Rimur og kvæði eptir Steinunni Finnsdóttur i Höfn í Melasveit.

I. 17 bl. C. 1700.

Rimur af Hyndluljóðum („Hier fkrifaft Rimur ortar
af | steinunne pins dotter“).

II. 46 bl. 18. århs beg. Afskrevet for Arne Magnusson;
forsk. hænder. Bl. 31^v, 39, 42^v—43, 46^v ubeskrevne.

a. „Rymur Af Snæ konge“. *I alt 4 (bl. 1—23).*

b. „Eitt kuæde“ 3: Kappakvæði (bl. 24—31^r).

c. Vísur og kvæði. *I alt 7 (bl. 32—46^r).*

Herkomst og hist.: På et til I hørende forsatsblad giver Arne Magnusson titlen og tilføjer „Komnar fra Sr Gífla Alfsýne 1707. Arnas Magnæus poffidet“. På et indlagt blad har han noteret „Rímur af Hyndlulíodum (?: þeim önytu, sem eg hefi frá Þordíse J. dottur) hefur ort Steinunn Finnzdóttir i Höfn i Melafveit“. Til det sidste af de i II indeholdte digte angiver Arne Magnusson ved en notits bl. 46^r udtrykkelig Steinunn Finnzdóttir som forfatter. På et vedlagt blad giver Arne Magnusson forfatterindens stamtavle op til farfaderen og tilføjer en angivelse om, at hun foruden 'Hindlurímur' har digtet „mörg qvæde fleire enn hier eru“. Numrets ydre omslag bærer med Arne Magnussons hånd påskriften „Til Gunnars Philpus sonar“.

Benyttelse og beskr.: Króka-Refs saga og Króka-Refs rímur, Kbh. 1883, s. XXXVI; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 208; Huld I, Rkv. 1890, s. 73

2357. AM. 147, 8vo. Pap. 17 × 10,5 cm. 151 bl. Skr. 1665 af Gissur Sveinsson. Bl. 57—59, 150—51 slidte og beskadigede. Imellem bl. 56—60 lakuner. Opr. i omslag af beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr., indenfor hvilket et papirsomslag (dette nu henlagt til diplomafskrifterne). Bl. 32^r n. m. en variant med arkivar Jón Sigurðssons hånd.

Kvæðasafn.

Indeholder væsenlig fornkvæði. I alt har digtenes antal været 70 (nummererede 1—71, med overspringelse af 43); nu mangle 29—38, af 26—28 findes kun brudstykker.

Herkomst og hist.: Ved håndskriftets slutning har skriveren tilføjet „Var þetta kvæða hver | Endað á Aalamýre (?: Álptamýri) við | [A]rnnarflórd þann 12 Julij | (ä?) því are 1665 | Gíflsur Sveinsson | med eigenn hendi“. Nedenunder står „Jón Torfa Son á kveid“, og på papirsomslaget betegnes flere gange 'Theodorus Magni f.' som bogens ejer. På tre indlagte sedler udtaler Arne Magnusson sig om håndskriftet, som han havde fået fra 'Torfi i Flatey', udlånt til lagmand Páll Vidalin og endelig påny fået tilbragt fra Hvammur i Hvammssveit.

Benyttelse og beskr.: Safn til sögu Íslands I, Kph. 1856, s. 645; Tristrams saga, Kbh. 1878; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 186, 203, 206, 402 (bis).

2358. AM. 148, 8vo. Pap. 16,4 × 10,5 cm. 342 blade og sedler. 17 århs sidste halvdel. Forskellige hænder, dog hovedsagelig skrevet af Magnús Jónsson i Vigur. Folieret (excl. titelblad, 12 indskudte sedler og et efterfg. register bl. I—IV) 1—350; tallene 190—99 ere imidlertid oversprungne og bl. 281—95 gåede tabt ved en

lakune. Titelbladets bagside og registrets sidste side ubeskrivne. Beskadedet ved begyndelsen og slutningen, endvidere særlig bl. 277—80 stærkt slidte. Bl. 1^r rød overskrift. Bl. 248 halv størrelse. De indskudte sedler findes ved bl. 91, 111, 127, 221, 223, 224 (to sedler), 225, 229, 231, 329, 340. Opr. indbundet i sort læderbind med spænder.

‘Ein Afbragds Frödleg . . Bök . . Innehalldande Marga Ägiæta Kvedlinga, Vijsur, Bragarhætte, og annad agiætt fræde . . Samanantekenn og Skrifud af Virduglegumm Hødings (sål.) manne Magnufe Joons syna(!) Ad Wigur Ä Isafiardar Diupe’.

Indeholder en broget samling af digte og viser (åndelige og verdslige, ældre og yngre), samt enkelte prosastykker og små-afhandlinger.

Eksempelvis nævnes: Aldaháttur (sål.) Íslendinga af síra Hallgrímur Pétursson, Kveðlingur um afgang Carls kongs Stuvardt af Englandi, Sigdrífumál, Vísur af Hallur Magnússon og Jón Arason, Háttalykill eður bragarhættir kunstrikra kveðlinga (heri Tröllaslagr), Djöfladilla, Um skáldskap (prosa), Kappavísur, Kvædet ‘Funa banda fróns lind’, Memorial þeirra guðhræddu hjóna Ara M(agnús) S(onar) og Kristínar Guðb(rands)dóttur (et digt af T. Þ. S. 1653), Vinavísur, Harmacgrátur, Um rímtal (incl. historisk-geografiske bestanddele), Hugsvinnsmál (under denne benævnelse flere forskellige stykker, dels prosaiske, dels poetiske), Um rúnir, Erfðaljóð, Hugræða (et digt), Náðasvæfill (et digt), Sethskvæði, Heimsádeila, Dýrðardiktur af Kolbeinn Grímsson, Þislarminning af samme, Gimsteinn, Krosskvæði, Viðförull af Kolbeinn Grímsson, Dæmapáttur af samme, Snjás kongs kvæði, Barngælur, Grýlu-ljóð, Grænlands historia (o: et kort stykke om Islands bebyggelse, indledet med nogle få bemærkninger om Grönland), Þórnaldarpula, Dagsraunadiktur, Tvisinna (et digt), Grátbón, Niðurstigningarvísur, Ljómur af bp Jón Arason, Vísur um Ólaf kong Haraldsson, Carmina sacra, Kvæði af einum greifa (oversat fra Tysk af S. J. A. S.), Vikivakakvæði mörg, Dúfudilla.

Indlagte AM^{ske} sedler (i alt 6) angive, at Arne Magnusson har ladet en del af indholdet afskrive.

Herkomst og hist.: Tiden for håndskriftets udførelse angives ved årstallene 1676 (bl. 76^r „Ritad J. Wigur 1676. 11 Apr. | Aff M. J. S.“) og 1677 (bl. 213^r). Angående „M. J. S.“ v: Magnús Jónsson sml. titelbladet.

Benyttelse og beskr.: *Tristrams saga*, Kbh. 1878; *Timarit VIII*, Rkv. 1887, s. 56: *Arkiv for nord. filol.* IV, s. 254, 259; J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 44, 76, 91, 96, 109, 189, 190, 199, 208, 209, 277, 311, 335, 343, 351, 352, 356, 402, 435, 470, 471; *Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. nr 16*, Kbh. 1891.

2359. AM. 149, 8vo. Pap. C. 16 × 10 cm. 17. årh. Tildels vistnok brudstykker af forskellige håndskrifter. Stykke 1 (16,7 × 10,8 cm. 18. århs beg.) er dog af en fra de andre stykker forskellig beskaffenhed (en afskrift fra 18. århs beg.). Indlagte i omslag med påskrifter af arkivar Jón Sigurðsson.

1 (19 bl. Skr. af Magnús Einarsson. Bl. 19^v ubeskr.). „Hätta-Likills Stufur“ v: Hättalykill. Samme som nr 8, men fuldstændig (115 vers).

2—3 (9 bl.).

2) Aldarháttur Hallgríms Péturssonar. Beg. defekt i 8. vers.

3 a) Sjálfdeilur („Hallv2 Magnvs son | upptelur J fíjnum fælþ|delum — sál. — fimmtyu | Bragar hætti“).

3 b) „Hätta tal Rymna Hallz | magnus fonar“.

4 (12 bl. Vistnok samme hånd som 2—3, med hvilke det synes at høre sammen).

a) Hättalykill Lopts Guttormssonar („Þetta Epter filgiande Hätta|talz kvædi“ etc. — se J. Þ.s udg.).

b) Vísur Þórðar Magnússonar („Þefsar Epter filgiandi | vysur hefur qvedid Þordur | Magnwsfon“).

c) „Skipfkada Vysur“ og „Adnar Vysur“.

d) ‘Wr Hätta Tali fñorra Sturlu fonar’.

5 (16 bl. Bl. 16^v opr. ubeskr.). Mirmants rimur (‘Myrmanus Rymur’). I alt 12. Beg. defekt i 6. rime.

6 (39 bl. Bl. 39, hvoraf øvre halvdel bortskåren, opr. ubeskrivet). Rollants rimur („Hier Byriar Rollants | Rymur“). I alt 18.

7 (24 bl.). Vilmundar rimur. Ende defekt i „Attunda Wilmundar Ryma“.

8 (7 bl.). „**Hætta Likill.** Stwþur“. *Ender i 83. vers. Beg.*
„Flesta gledvr fa|ldz Rift“.

9 (5 bl.).

a) **Ömennsku kvæði** sira Stepháns Ólafssonar (*beg. defekt*).

b) **Kvædet** 'Funa banda fróns lind'.

c) „**Sigurdryfu mal edu: Bæin hjilda: liod**“ etc. (*incl. slutningen*).

d) **Tvær vísur Egils Skallagrimssonar.**

10 (10 bl. Bl. 10 af mindre format, 10^v ubeskr.). **Ýms kvæði.**
[11 mangler. Se nedenfor.]

12 (24 bl. 24^v opr. ubeskr.).

a) **Grobbeans rímur** („Heilhæða Rymur G2|obbians bonda og Gribbu hus|freiu hanns“). *I alt 4; den sidste med overskrift „Ønmur Ryma Gribbu“.*

b) **Ýms kvæði.**

13 a (2 bl.). **Visur** (*deribl. úr Uppsala eddu og úr Bjarkamálum*).

13 b (2 bl.). a) **Geirarðs rímur.** *Brudstykke omfattende slutningen af 1. og beg. af 2. rime.*

β) **Viktors rímur og Bláus.** *Brudstykke af 8. rime.*

14 (4 bl.). **Kvæði.** *I alt 3.*

15 (10 bl.). **Ýms kvæði.** *Ender defekt.*

[Ifølge den gamle katalog skulde i dette nummer endvidere indeholdes under nr 6 „mörg kvæde og vífur, hvar i Nyars vífur Sr Hallgrims Ared hira nu hid nya er“, under nr 10 „Hävamäl hin gömlu“, som nr 11 „Ingvars Saga, ofullkominn“, under nr 12 „Hrings Dräpa“, men disse stykker mangle nu.]

Herkomst og hist.: Indholdet af AM. 149, 8^v, der i den gamle katalog opregnes under betegnelsen „Þetta i famanbundnum fasciculo“, synes ifølge en for Arne Magnusson udført, indlagt indholdsfortegnelse hovedsagelig at have været forenet „a Skræðu Sigridar ä Vollum“. På en anden seddel har A. M. noteret „Sigridar Erlendzdottur til min komed fra lögmanni Pali Jonsfýne“, på en tredje „Mitt eigned“. Personnavne findes 5, bl. 16^v, der optages af penneprøver og lign., samt 6, bl. 39^r, hvis bagside bærer nogle rimerier.

Benyttelse og beskr.: Bugge, *Norræn fornkvæði* s. LII; *Tristrams saga*, Kbh. 1878; *Kvæði eftir Stefán Ólafsson I—II*, Kph. 1886; *Arkiv for nord. filol.* III, s. 380, IV, s. 256, 258, 259, 262; J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 169, 171, 175, 243, 345, 346, 349, 359 (bis), 359, 361, 485; *Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt.*, nr 11 og 15—16, Kbh. 1888 og 1890—91.

2360. AM. 150, 8vo. Pap. $20,7 \times 8,5$ cm. 49 bl. 17. århs sidste halvdel. Bl. 43 (med undtagelse af to af Arne Magnusson indførte varianter) — 45^r ubeskrevne. Ved hskrs slutning adsk. ubeskrevne blade. I omslag af et beskrevet og med nodetegn forsynet blad fra et latinsk ritualhskr.

‘Luckunar Bök’.

En samling digte med forudskikket prolog.

Herkomst og hist.: Foran er indklæbet følgende indholdsfortegnelse med Arne Magnussons hånd „Luckubok. Samhendur Sr Hallgrims Alldarhattur Sr Hallgrims. Mariulykill inc: veittu mier ad eg verda mætti. Olafs vífur. Enn adrar Olafsvísur. Nikulas diktur. Andres postula diktur. Johannes postula diktur. Krofsvæde. Krofsvífur. Mariu vísur. Pals diktur. Gidings diktur“. På en mindre seddel er tilføjet „til läns fra Jone Hakonar fyne ä Vatzhorne“.

Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur II, 1878, s. 582; Tristrams saga, Kbh. 1878; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 29, 44, 64, 66 (bis), 76, 81, 108, 255, 272, 311.

2361. AM. 151 a, 8vo. Pap. $16,6 \times 10,7$ cm. 57 bl. 18. århs beg. Skr. af Magnús Einarsson på Jörð. Adskillige blade og sider ubeskrevne.

Indhold:

- 1) Bl. 1—2^r. „Liuflings þáttur“.
- 2) Bl. 3—5. „Fimmhundra kvæde“.
- 3) Bl. 7—11. „Asu danns“.
- 4) Bl. 13—57. Fornkvæði. Ubenevnte, i alt 20.

Herkomst og hist.: På en indlagt seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Magnúse Einars fyne ä Jörða 1725“.

Benyttelse og beskr.: Nord. Oldskr. XXVI (Ísl. Fornkvæði); Tristrams saga, Kbh. 1878; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 188 (bis).

2362. AM. 151 b, 8vo. Pap. $9 \times 7,1$ cm. 4 bl. C. 1600.

Romanen om Persenober og Constantinobis på danske vers.

Beg. og ender defekt „Hun befoel hannem“ — „Jeg vil lade“.

Kan der ved den i den gamle katalog under AM. 151, 8vo opførte titel „Nockur Erende ur Skriptar-Minning“ være sigtet til dette stykke?

2363. AM. 152, 8vo. Pap. C. $17 \times 10,5$ cm. 17. årh. Slet skrift, smudsige blade. De forskellige stykker ere indlagte i omslag med påskrifter af arkivar Jón Sigurðsson, men synes dog hovedsagelig at have udgjort dele af et og samme hskr.

1 (16 bl. Bl. 8—9 beskadigede forneden. Bl. 10^v opr. ubeskr.).

Brot af kvæðum. Heri digte af Jón Guðmundsson lærði.

2 (35 bl.). **Kvæða brot.**

3 (15 bl. Bl. 10^v — 11^r ubeskr.). **Kvæða brot.**

4 (59 bl. Af bl. 14 øvre halvdel afreven. Bl. 58—59 sammenfoldet $4^{(u)}$). **Rimna brot:** Úr Viglundar rímum, Nikulás rímum leikara, Brönu rímum gömlu, Kaupmanna rímum, Saknaðar rímu, Úlfs rímum Uggasonar.

5 (24 bl. Bl. 7—9 stærkt besk.). **Sálma brot.**

6 (8 bl. Særlig hånd). **Brot úr Hugvekju sálum.**

Herkomst og hist.: Hist og her findes personnavne, af hvilke kunne mærkes det flere gange forekommende Hildibrandur Jónsson (H. J. „a þess bløð“ 1, bl. 5^v) og „Jon Gvdmvndf | son Anno 1680“ (2, bl. 25^v).

Benyttelse og beskr.: Ísl. Þjóðsögur, Leipzig 1862, s. X; Tristráms saga, Kbh. 1878; Arkiv for nord. filol. IV, s. 279; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island. s. 309, 486.

2364. AM. 153, 8vo. Pap. Væsl. 17. årh. Forskellige håndskrifter.

Íslenzk fornkvæði.

I ($10,8 \times 8,4$ cm. 11 bl.). 3 fornkvæði.

II ($14,9 \times 8,4$ cm. 38 bl., 38^v ubeskr.). 18 fornkvæði.

III ($16,6 \times 10,5$ cm. 14 bl.). 6 fornkvæði „aff | Styg Andrefsyne“. Skulde ifølge den gamle katalog være 7.

IV ($16,7 \times 10,8$ cm. 35 bl. Forsk. hænder, delvis afskr. for Arne Magnusson, 18. århs beg. Bl. 6^v , 8^v , 12^v , 14^v , 19^v ubeskr.). 15 fornkvæði.

V ($16,5 \times 10,6$ cm. 7 bl.). 18. århs beg. Bl. 7^v ubeskr. Vistnok alle afskrevne for Arne Magnusson. „Vpphafs Eyrende Nochra Fornkvæða“. Bl. 6—7, der på grund af beslægtet indhold ere vedlagte de andre, ere med særlig hånd.

VI ($19,7 \times 15,6$ cm. 1 bl.). Bl. 1^r et „Fornkvæde“. Bl. 1^v , overstreget, har til overskrift haft „Hindlu liod“.

[Ifg. den gl. katalog skulde AM. 153, 8vo endvidere indeholde „Regiftur yfir Fornkuæda bók Kristinar Magnúfs dottur á Myrum, fem eru talfens 183“, men dette stykke mangler.]

Herkomst og hist.: På seks tilhørende sedler har Arne Magnusson optegnet forskellige notitser om fornkvæde-digtning. „Magnus saluge Jonsson i Vigur“ skal have oversat mange af disse kvæder (ifg. erklæring af hans datter Kristin), Marsk Stigs kvæder skal Jón Ólafsson Indiafari have oversat (ifg. brev fra Snæbjörn Pálsson 1708), mange kvæder og meddelelser synes A. M. at have fået fra Guðrún Hákonardóttir, et kvæde (IV, bl. 1 ff.) angives oversat af Vigfús Jónsson; som oversætter nævnes også Arne Magnussons fader.

Benyttelse og beskr.: Íslensk Fornkvæði (Nord. Oldskr. XIX, XXIV, XXVI, XXXIII); Tristrams saga, Kbh. 1878.

2365. AM. 154, 8vo. Pap. C. 17 × 11 cm. C. 1700. Forskellige håndskrifter.

I (6 bl. 17. årh. Skr. af præsten Sveinn Jónsson på Barð. Bl. 6^v ubeskr. Bladene ere egl. i 4vo, men sammenfoldede til oktavformat). „Sniaʼs kuæde. | Cantilena Sneaz!“. Med vedföjet latinsk oversættelse.

II (8 bl. Bl. 1^v og 8^v ubeskr. Skr. for Arne Magnusson). „Snækongs | kvæde | Skrifad epter firifogn ófkirrar | kerlingar er það hafde numled af móður finne“.

III (4 bl. Skr. 1670). Snækongs kvæði („Eytt forn kuæde gamallt“).

IV (6 bl. Bl. 5^v, 6 ubeskr.; bl. 6^v dog enkelte pennenprøver). „Sniärs kvæde“, med forudgående „Mannsaungur“.

V (3 bl. Bladene egl. 4vo, men sammenfoldede i oktavformat). „Vambar liöd“.

VI (30 bl. incl. forsatsbl. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 1^v, 3^r og fremdeles alle ulige sider ubeskr. Efter bl. 30 tre ubeskr. bl.). „Kötlú draumur“.

VII (4 bl. Bl. 4^v ubeskr.). Kötludraumur („Vitran eda Draumur fem Kötlú dreimde“ etc.).

VIII (4 bl. Bl. 4^v opr. ubeskr.). „Kötludraumur“. Bl. 4^v et vers, hvori Arne Magnusson frakender digtet værdi.

IX (5 bl.). ‘Nockur Erende Af Kötlú Draum’. Herefter et vers.

- X (8 bl.). 'Køtlu Draumur'.
- XI (9 bl. Bl. 9^v ubeskr.). „Kautlu Draumur“.
- XII (1 bl. Sammenfoldet 4to). „Þörnaldar þula“.
- XIII (1 bl. Sammenfoldet 4to). Þörnaldar þula („Hiez fkrifast Þörnaldurs þula eður Þörnadar“).
- XIV (2 bl., hvorefter tre ubeskr.). 'Þörnaldar þula'.
- XV (8 bl. Bl. 8^v opr. ubeskr.). „Gijfla Rijma“. Bl. 8 optages væsl. af pennepróver og lign.
- XVI (6 bl.). „Bringerdar Liöd“.
- XVII (2 bl., efterfulgt af to ubeskr.). „Liufings Dicktur eður liufindra Dillu kvæde“.
- XVIII (4 bl.). „Kryngil nefiu kuædi“. Bl. 4^v bærer nogle tankesprog (isl.).
- XIX (6 bl. Bl. 6^v ubeskr.). „Kringilnefiu kvæde“.
- XX (2 bl.). Hyndluljóð en nýju. Brudstykke, beg. og ender defekt.
- XXI (3 bl.). „Margrietar vyfur“. Bl. 2^v ubeskr. Slutningen i prosaisk genfortælling.
- XXII (1 bl. Bl. 1^r ubeskr.). Vísa. En spottevisе over de Danske, af Árni Böðvarsson.
- [Ifølge den gamle katalog skulde AM. 154, 8vo endvidere indeholde „Gullkårs Liöd med Settafkrifft, Tvo Exemplaria“; af „Liufings Liöd“ og „Vambarliöd“ skulde her findes 3 eksemplarer.]
- Herkomst og hist.:** Om I bemærker Arne Magnusson på et tilhørende forsatsblad „med hendi Sr Sveins ä Barde. Er marrängt, og þar til illa utlagt. Eg hefe feinged það af Christiano Wormio 1706“. Angående VI har A. M. bl. 1^r noteret „Þessē Kōtludraumur er ritadur epter pergaments blōdum, sem inn voru bundin i bok þā i litlu 4to, er eg feck af Þorde Petursfyne ä Holmi, og ä eru mörg heilög qvædi. Skriften ä Kōtludrauminum er nyrre enn ä þeim heilögu qvædunum, og illa fkrifud“. IX, bl. 5^v forekommer navnet „Olafur Skula Son“. Til XII—XIV (og muligvis snarest XIV) hører følgende AM^{ske} notits „Ur kvere Halldors Þorbergs sonar mier feingnu af Mag. Birne“.
- Benyttelse og beskr.:** Ant. Amer. s. 210; Grönl. hist. M. I, s. 157; Tristrams saga, Kbh. 1878; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 197, 199, 202—4, 206—8.

2366. AM. 155 a, 8vo. Pap. C. 17 × 10,5 cm. C. 1700. Forskellige håndskrifter.

I (9 bl. Bl. 9^v ubeskr. Skr. af Magnús Einarsson). Fornkvæði. I alt 3.

II (4 bl.). ¹⁾ „Þorra Koma“, ²⁾ „Göu Minne“.

III (8 bl.). Visur og kvæði. Beg. med Vetrarvisur, ender defekt i en vise.

IV (2 bl.). „Øl wyfur S. ftephans“ og flere visur.

V (6 bl.). ¹⁾ Vafprúðnismál, 1¹/₂ vers („Huad Lifer manna“ etc.), ²⁾ Sólárljóð („Hier skriffast Solarliod“), 5 vers, ³⁾ „Almenneleg Tiundargiord“, ⁴⁾ „Vysur wm þá Biskup Jon Aðalson og syni hans. sem kuad | Olafur Tomafson“ etc. Ende defekt i 34. vers.

VI (løse blade og bladstumper af forskellig oprindelse). ¹⁾ Et himmelbrev, Dansk (2 bl. Sammenfoldet folio. Stærkt beskadiget. Bl. 2^v ubeskr.), ²⁾ „Skips formaale“ (sammenfoldet 4to). ³⁾ „Vr H. Gudbrandz maldaga bök“ (en bladstump), ⁴⁾ Rímnabrot (to bladstumper). Endvidere et omslag (latinske recepter) og en AM^{sk} seddelnotits.

[Af de i den gamle katalog under AM. 155, 8vo opførte stykker mangle „Fianda Fæla Jöns Lærda, Heilræda vífur og Tíu Fornkvæde, Ur Catonis Heilrædum“ (ang. „Ur Ulfars Rimum tvo qvartbloð“ sml. Ulfs rímur Uggasonar, AM. 152, 8vo); af „Skips formäle“ skulde findes „3 Exemplaria“.]

Herkomst og hist.: Om I meddeler Arne Magnusson „Fra Magnúfe Einars-lyne ä Jörfa 1724“, IV, bl. 1^v læses „Herdys Biorns dotter“, VI² har A. M. på bagsiden påtegnet en oplysende notits.

Benyttelse og beskr.: Biskupa sögur II, 1878; Bugge, *Norræn fornkvæði*, s. XLVI; *Tristrams saga*, Kbh. 1878; *Timarit VIII*, Rkv. 1887, s. 50—54.

2367. AM. 155 b, 8vo. Perg. 10,4 × 8,3 cm. 1 bl. C. 1500.

Mansöngskvæði.

Beg. „is hetu alldregi kynne at lidæ“, ender „mundi ec lengur“.

[AM. 156, 8vo. „Edda, bader Partar“ mangler.]

2368. AM. 157, 8vo. Pap. $16 \times 10,2$ cm. 24 bl. 17. årh. Bindet betrukket med på indersiden beskrevet pergament.

Indhold:

1) Bl. 1—21^v. „**Annar eddu partur** er kalladur íkállda | edur kiennyngar“.

Svarer (med enkelte udeladelser) til s. 302—82 i den AM^{ske} udg. af *Codex Upsalensis*; ender i *Refhvörf*.

2) Bl. 21^v—22^r. **‘Nockur ftap ro’** o: 7 lönskrift-alfabeter, tabellarisk opstillede.

3) Bl. 22^v—23^v. **Skáldatal**. Spaltevis opstillet.

4) Bl. 23^v—24. **Lögsögumannatal á Íslandi**.

Herkomst og hist.: „Convenire puto cum Eddá Upsalensi“ bemærker Arne Magnusson på en indlagt seddel.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda* III, s. CVIII.

2369. AM. 158, 8vo. Pap. $15,3 \times 9,7$ cm. 96 bl. 17. årh. Bindet betrukket med på indersiden beskrevet pergament.

Snorra Edda („Hier Biriar Eina Fræde | bök Er Vier kollumm | Eddu“).

Bl. 77 nederst sluttes med ordene „Ender Eddu ok | Skalldu“, hvorefter bl. 78 følger ‘Enn nøckud meir vmm skálld skapinn’ henhørende til Háttatal og de rhetorisk-grammatiske af-handlinger.

Herkomst og hist.: På de to af tre tilhørende sedler bemærker Arne Magnusson, at håndskriftet er skrevet efter et af sira Jón Ólafsson på Raubisandur udført eksemplar, der var afskrevet efter to forskellige håndskrifter (hver del efter sit), på den tredje seddel står „Þessa Eddu hefi eg 1704 feinged til eignar af Torfa Jons fyne“.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda* III, s. CI, CVIII.

[AM. 159, 8vo. „Edda med flötafkrifft“ mangler.]

2370. AM. 160, 8vo. Pap. $15,7 \times 9,6$ cm. Tilhører to forskellige håndskrifter.

Snorra Edda.

I (54 bl. Skr. 1627. Bl. 29^v, 54^v opr. ubeskr.). Beg. defekt „konunnar af rotum biargfinns“, ender i Háttatal efter

Codex Upsalensis „Jor|d v2 Geima“. På bagsiden er foruden flere pennenprøver skrevet et islandsk trusels-vers.

II (19 bl. incl. 1^{vis}. 17. årh. Bl. 1 (forsatsbl.) og bl. 9 opr. ubeskrevne). Beg. med 'Kienningar', hvorefter følge 'Stafa Hujungu' og 'Hattatal'; ender defekt „primi randa“. Bl. 9 er udfyldt med forskellige islandske vers: ^{a)} tre gåder(?), ^{b)} Tröllaslagr hinn forni.

Herkomst og hist.: På en indlagt seddel er for Arne Magnusson noteret „Þetta önyta Edduexemplar feck eg 1709 af Professor Christian Worm“; på et efterfølgende forsatsblad er skrevet, muligvis med O. Worms hånd „Edda Islandica“. I, bl. 29^r findes dateringen 1627. II, bl. 1^v læses navnet „Jon Bioznson“ efterfulgt af en visa.

Benyttelse og beskr.: *Snorra Edda* III, s. CVIII.

2371. AM. 161, 8vo. Pap. 16,6 × 10,6 cm. 84 bl. 17. årh. og (fra bl. 39) c. 1700. To forskellige hænder. I omslag af beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Bl. 47^v—52 ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—3. „Nocku[r] Fønyrdi | v2 Gømlum Saugnum og prod | leyks Bokum famann | tekinn epter A B C“.

2) Bl. 4—8^r. „Hava Mal hin Fønu“.

3) Bl. 8^v—11^r. „Sigur Deyfu Mal Edur Bin|hilldar lyod“ etc. (incl. slutningen), med tillæg af ^{b)} Guðrúnarkviða hin fyrsta v. 14—17, ^{c)} „Eynfaldleg radnyng Brinhildar | lyoda“, ^{d)} „Vyfa Eigils fkallagryms fona2“.

4) Bl. 11^v—52. **Snorra Edda** — i den Hraundals Edda benævnte bearbejdelse. Standser afbrudt bl. 47^r nederst i fortællingen „Umm Gialldid ä Gnita Heide“.

5) Bl. 53—84. „Annar Partur Eddu“ — i den Laufás-Edda benævnte bearbejdelse. Bl. 84^v optages af ^{a)} „Umm Alldur pefsara hluta“, ^{b)} Manna nöfn.

Herkomst og hist.: Hertil høre tre AM^{ske} sedler: ^{a)} „Þetta er qver fra Gudmundi i Mid Felle. Er eign Jons Snorrafonar. Nu er það mitt. Eg keypti það af Jone 1708“, ^{b)} „Þetta (bl. 53 ff.) fýnift mier fkrifad epter fídara partinum i Eddu Jons Snorrafonar in 4to“, ^{c)} „Copie af þessum fornryrdum hefur Jon Snorrason“.

Benyttelse og beskr.: S. Bugge, *Norræn fornkvæði* s. LII, 234 (sml. bogens „Trykfeil“); *Snorra Edda* III, s. CVII.

2372. AM. 162, 8vo. Pap. $15,6 \times 10,4$ cm. 55 bl. C. 1700. Bl. 55^v ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet og med node tegn udstyret perg. fra et latinsk ritual-hskr.

Snorra Edda, siðari partr („Hier Eptir koma skalld | fkarpar keningar og Rök til peirra | Vt af Eddu og Epterkömande | präfögnnum og kallast þefse sijldare partur Skallda“).

Følger Codex Upsalensis til ind i Håttatal, derefter uddrag af III. rhetorisk-grammatiske afhandling. Sidst i håndskriftet (bl. 54—55^r) har fulgt et udtog af epilogen til Bragaræður, men denne er overstreget.

Herkomst og hist.: Af to foran indklæbde sedler fremgår, at A. M. har fået denne 'Sidare partur Eddu' „fra Gudrunu Ögmundardottur i Flatey sendur ä alping 1704“. Den er „sam hlioda vid sidara partinn af þeirre Eddu er eg feck af Torfa Jons fyne 1703“. Af et brevuddrag fra G. Ö. ses, at hun sender den bedste og fuldstændigste „Skallda“, hun kan opdrive, „Edda“ havde hun sendt året i forvejen.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CVIII.

2373. AM. 163, 8vo. Pap. $16,2 \times 10$ cm. 24 bl. C. 1700. Bl. 23—24 særlig tilføjede.

Indhold:

1) Bl. 1—22. „Annar Partur Eddu, | Wmm Kenningar“. Ender med den rimede fuglegåde „Bönde fende Hufkarl finn“, etc., hvorefter følger en visa om klokken Þrumgöll.

2) Bl. 23^r. „Vífur S(ira) Runolfs K(etils) S(onar)“. Forfatternavnet udfyldt efter den gl. katalog.

3) Bl. 23^v—24. „Nockrer Nyer Ökender Bragar|hættir“. Ende i 13. visnalag.

Herkomst og hist.: På en lille, foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Einars Biarnasonar frá Ase i Fellum, si recte memini“.

Benyttelse og beskr.: Snorra Edda III, s. CIII.

2374. AM. 164, 8vo. Pap. $16,4 \times 10,3$ cm. 83 bl. 17. årh. Bl. 65—69 og 70—83 vistnok tilsatte fra andre hskrr.

Indhold:

1) Bl. 1—45^r. „ANNAR PARTVR | EDDV: VM | Kenningar“ — i den Laufás-Edda benævnte bearbejdelse — efterfulgt af

„EPILOGUS Sira Magnvfar | Olaffz Sonar, Thil Sira Arn|gryms Jonfsonar“ og „Sira Magnus Olafz Son | Thil Lefarans“ (versificeret).

2) Bl. 45^v—49^r. **Vafþrúðnismál** („WALÞRVDNIS — sál. — | Jotuns Mál“).

3) Bl. 49^r—56. „**Woluspá** Epter Sæmundar | Eddu“.

4) Bl. 57—59^v. „**ALVIS MÁL**“.

5) Bl. 59^v—64^v. „**Skyrners Liód**“.

6) Bl. 64^v. Vísa tröllkonu til Ólafs konungs Haralds-sonar XI vetra gamals.

7) Bl. 65—67^r. **Latinsk-islandsk glossar**. Omfatter tallene, slægtskabsnavne, kirkefester, tidsinddeling.

8) Bl. 67^v. **Draumavisur**. En sentens fra Gísla saga Súrssonar.

9) Bl. 68—69. **Visur úr Íslendinga sögum**.

10) Bl. 70—71. **Úr Heiðreks sögu**. Slutningen af Gest den blindes gåder med efterfølgende kommentar af Björn Jónsson på Skarðsá og uddrag af sagaen.

11) Bl. 72^{r-v}. Den versificerede fuglegåde „Bonde fpurde Huskarlsinn“ (sál.) etc.

12) Bl. 72^v—82^r. „**Radnyng Bý(n)hillda: lioda**“.

13) Bl. 82^v—83. „**Vr Harbardz liödum**“.

En indklæbet seddel indeholder et kort udtog af Hemings saga.

Herkomst og hist.: „Feinged hia Sr Þorde Jons syne Enn hann hafde þetta kver fyrir feinged frá mier“ har Arne Magnusson noteret på en tilhørende seddel.

Benyttelse og beskr.: S. Bugge, *Norræn Fornkvæði s. LIX; Snorra Edda III, s. CIII, CXII*.

375. AM. 165, 8vo. Pap. 16 × 10,3 cm. 112 bl. (+ forsatsbl. I—III).

17. årh. Skr. af Guðmundur Andrésson. Delvis røde overskrifter, initialer, marginalier; adskillige blade makulerede ved udstregning, bortskæring, reparation, andre ere ufuldstændig beskrevne. Ubeskrevne ere de overløbende sider I^r, II^r, III^v, samt 51^v, 57^v, 58^v, 59^v; af det opr. bl. II er nedre halvdel bortreven. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

Indhold:

- 1) Bl. I—III. Latinske sentenser, penneprover og lign.
- 2) Bl. 1—7^r. „**Wølu Spaa**“.
- 3) Bl. 7^v—9. „**Grottu Saungu**“. *Efterfulgt af en visa af Einarr Skúlason.*
- 4) Bl. 10—14. **Rigspula** („Enn ein Fornqvida“). *Efterfulgt af et par visa-citater.*
- 5) Bl. 15—16^r. Excerpter af Snorra Edda.
- 6) Bl. 17—19^r. „**Runa Capitule fra | Havamälum**“.
- 7) Bl. 19^v—47. Uddrag af Kongesagaerne, Snorra Edda, I. og III. grammatiske afhandling. „**Hättalykell. Snorra Stur|lu Sonar. edur | Skälldu Brager**“.
- 8) Bl. 48—64. „**ANTIQUITARIVS**“ — med 'QVI' gentaget. *Indeh. alfabetisk register over sjældnere islandske ord, tildels oversatte på Latin eller sammenlignede med Græsk og Hebraisk.*
- 9) Bl. 65—107. „**ETHNICORVM THEOGONIAE | Brevis com-me(mo)ratio**“. *Indeh. en oversigt over den græsk-romerske mytologi.*
- 10) Bl. 108—112. „Ex Tito Livio Patavino Hiftorico | Annotationes“ *efterfulgt af blandede excerpter, sidst af disse „Ex Chronico Svanningii Ripensis“.*

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Þetta qver eignadizt eg anno 1712 i Octobri hia Monfr Þormode Tortafyne. Eg ætla það fie hönd Gudmundar Andreßsonar“. På forsatsbladene forekomme flere personnævne.

Benyttelse og beskr.: S. Bugge. *Norræn fornkvæði s. LIX; Snorra Edda III, s. CX.*

2376. AM. 166 a, 8vo. Pap. 16,3 × 10,5 cm. 108 bl. 17. årh. Hist og her marginalia af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

Indhold:

- 1) Bl. 1—58. **Snorra Edda** — i den Hraundals Edda nævnte bearbejdelse. Ender med fortællingen om Högni og Hildir.
- 2) Bl. 58^v—62. „**Hava mal**“.
- 3) Bl. 63 (særlig hånd og muligvis fejlagtig indsat her). „**LiwfLijngs Liöd**“.

4) Bl. 64—65^r. **Kvædet** „Funa banda pronz lind“, her med overskriften **Stufur**, samt flere vísur.

5) Bl. 65^v—75^v. „**Hatta tal er Snorre ordte**“.

6) Bl. 75^v—84^v. **‘Skallda’**. *Indeh. i uddrag II. grammatiske afhandling efter Codex Upsalensis og III. gramm. afhandling efter AM. 748, 4to.*

7) Bl. 84^v—85^r. **‘Grotta faungur’**.

8) Bl. 85^r—89^r. **‘Háttalykill Lopts Guttormssonar’**.

9) Bl. 89^v—93^r. **‘Háttalykill’**. *Beg. „Fyrft ur gygiar gufti“ (med et indledningsvers „Rykir meiga þad runnar fia“). Efterfulgt af nogle enkelte vísur.*

10) Bl. 93^v—96^v. **Háttalykill**. *Overskrift (og beg.) „Flesta gledur þallds rift“.*

11) Bl. 96^v—99. **„Fornyrde vr Frod|leikf bokum faman-tekinn“**. *I alfabetisk orden.*

12) Bl. 100^r. Ólafsvísur. *5 vers om kong Olav den hellige.*

13) Bl. 100^v. Of—Vant. *Et digt af Hallgrímur Pétursson.*

14) Bl. 101. ^{a)} Udtryk og talemåder fra den islandske oldlitteratur. ^{b)} Nogle vísur (beg. „Þiliann duks dyra“).

15) Bl. 102—3. **„Nockrer Rymna | Hætte“**.

16) Bl. 104—5^v. **„Malrvnir þeirra Nöfn | og kienyngar“**.

17) Bl. 105^v—6. **„Sma Skallda Vysvr“**.

18) Bl. 107—8. **Fyrirburðir úr Njáls sögu.**

Jón Sigurðssons beskrivelse til 166 a—b er vedlagt.

Herkomst og hist.: De tilhørende AM^{ske} sedler a—i indeholde Arne Magnussons optegnelser om ‘Hraundals-Edda’, redigeret af Pétur Þórðarson. Om denne meddeles „Petur Þórðarson, Eddu prologist, biö á Fellzenda i Mid-dölum, var sonur Sr Þórðar (Brandzsonar, Einarssonar) prestz i Hiardar-hollte. Var Skalld. Relatio Sr Jons Halldorssonar epter Finne á Kalfalæk“. Om eksemplaret AM. 166 a, 8to oplyses „Þessi Edda hefe eg til eignar feinged hia Jone Hakonarfyne á Vatzhorne .1702. — Eg kalla hana Hraundals-Edda“; som dette eksemplars skriver synes A. M. at angive „Nikulas Finns-son, sonur Finns Jonssonar, yngra, á Kalfalæk, lögrettmanns“.

Benyttelse og beskr.: S. Bugge, *Norræn Fornkvæði*, s. LVIII; *Corpus poet. bor. I*, s. XXXII; *Snorra Edda III*, s. C, CVII, CVIII; *Timarit*, Rkv. 1887, s. 61; *Arkiv for nord. filol.*, IV, s. 258, 259, 266; J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 243 (bis), 245, 350, 359; *Småstykker nr 11 og 15*, udg. af *Samsund til udg. af gl. nord. litt.*, Kbh. 1888 og 1890.

2377. AM. 166 b, 8vo. Pap. $16,7 \times 10,6$ cm. 65 bl. 17. årh. Bl. 58—60 opr. ubeskrevne. Bl. 61—65 næppe opr. hertil hørende. Stærkt slidt; adskillige defekter.

Indhold:

1) Bl. 1—2. **'Vm Gvdina og vm Gydiurnar'**. Om de græsk-romerske guder.

2) Bl. 3—26^r. **Snorra Edda**. *Indeh. brudstykker af Skáldskaparmál, beg. „Kongur er nefndur Halpdan“, og Háttatal, hvorefter følger 'Skallda', svarende til stykke 6 i AM. 166 a, 8vo.*

3) Bl. 26^v. **'Grottafaungur'**. Ender „er heimar komin (!)“ (v. 9).

4) Bl. 27—31^v. **Háttalykill Lopts Guttormssonar**. Beg. i 6. vers.

5) Bl. 31^v—34. **'Háttalykill'**. Samme som 166 a, stykke 9. For v. 17—32 lakune.

6) Bl. 35—40^v. **'Háttatalskvæði'**. Samme som 166 a, stykke 10.

7) Bl. 40^v—42^v. „Hatta Tal Rymna Hallz | Magnus fonar“.

8) Bl. 42^v—43^v. **'Sjálfdeilur Halls Magnússonar'**.

9) Bl. 43^v—45^r. ^{a)} 'Visur Þórðar Magnússonar' („Indis nær a Grvnd“), ^{b)} Bragarhættir, ^{c)} Kvenna kenningar, ^{d)} „Vr Bjarkamalvm“.

10) Bl. 45^v—48. **'Solar liod'**. Efterfulgt af de første linjer af 'Liwpflyngs liod'.

11) Bl. 49—54^r. **'Haconar mal'**, derefter fornskálða visur og heri indskudt „Hafurz Gnid“ (defekt).

12) Bl. 54^v—55. „Hava Mal Hinn Gömlu“. Defekt.

13) Bl. 56—57. **Aldarháttur Hallgríms Péturssonar**. Defekt. Foran denne går slutningen af nogle optegnelser om forældede islandske ord, på de tre efterfølgende blade findes spredte vers, pennenprøver og lign.

14) Bl. 61—64^r. **Fornskálða visur**. Bl. 64^v bærer nogle nyere vers.

15) Bl. 65. **Kvædet** „Funa banda fronz lind“ bestemt til indskydning i stykke 5.

Benyttelse og beskr.: Gunnlaugs saga, Hafnia 1775; S. Bugge, *Norræn Fornkvæði*, s. XLV, LVIII; *Corpus poet. bor. I*, s. 203; *Snorra Edda III*, s. CVIII; *Timarit VIII*, Rkv. 1887, s. 87; *Arkiv for nord. filol. IV*, s. 258, 259, 262, 266; J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 245, 359, 361; *Småstykker nr 11 og 15—16*, udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt., Kbh. 1888 og 1890—91.

[Af 166, særlig 166 b, er i tidens løb adskilligt gået tabt; således fandtes her ifg. den gl. katalog „Kappavifur Þordar a Striuge, Ions Lærda, Biarnar a Skardsaa“ (disse foreligge i afskrift i Ny kgl. Sml. 1894, 4te), endvidere opføres under 166 „Sigurdrifu-mäl edur Brynhilldar Liöd, Völufpa, Vafprudnis-mäl, Sigurdar-qvida, Glælognis-qvida, Kufa vífur og Kufa liöd, Fífkavifur Sr Hallgrims Petursfonar, Brynhilldar Liöd med Rädningu, Rädning yfir Vífur i Olafs Sögu Tryggvafonar, Nyr Formäle yfir Bökena Eddu“ og muligvis endnu flere bortkomne sager. Hele 166 lå „allt önnfekt i Skinne“.]

2378. AM. 167 a, 8vo. Pap. $21,2 \times 8,5$ cm. 6 bl. 17. århs slutning. Bl. 3^v ubeskr.

Indhold:

1) Bl. 1. **Nöfn pláneta og mánaða** („Nöfn þeirra síö | planeta“).

2) Bl. 2^r. **Tala kirkna og presta í Noregi, Færeyjum, Íslandi** (Overskrift „Van Noregia“).

3) Bl. 2^v—3^r. „**Bordpsalmur þeyrra | Gømlu**“.

4) Bl. 3^r—4^r. **Om elementerne** (med undtagelse af indledningsordene Dansk).

5) Bl. 4^v—6. „**Almenn fiska | kyn | vyð Ísland**“. Efterfulgt af en notits om „þar síör Er diupaftur“.

2379. AM. 167 b, 8vo. Pap. C. 17×11 cm. 17. århs sidste halvdel. Brudstykker af uvist hvor mange hskrr.

1 (3 bl.). „**Ættartala frá Adam**“ til Árna lögmanns Odds-sonar.

2 (4 bl.). „**Hafa Mäl hinu þornu**“. Ende defekt med 54. vers.

3 (11 bl.). „**Vr Sögu Heidrekz kongz**“. Gests gåder med útlekking af Björn á Skarðsá.

4 (5 bl.). **‘Vysu! Páls Jons sonar’**.

5 (4 bl.). **‘Háttalykill Lopts Guttormssonar’**. Efterfulgt af visur af Oddur Þórðarson og Björn Jónsson á Skarðsá, samt

sagnet om Odin, der lader smedde hestesko for sig hos en bonde (*Isl.*), *ender defekt*.

6 (34 bl., særlig bl. 34 *beskadiget*). ^{a)} „Solarliod“, med foranstående slutning af et foregående kvæði; ^{b)} „Skagfirdynga edur Hugar | döms drapa Halls Magnussonar“.

7 (16 bl. Bl. 1—3, 16 *beskadigede*, bl. 16^v *ubeskrevet*). „Doms Drapa Halls magnussonar“.

8 (6 bl.). *Veraldar visur* eller *Heimsádeila*. *Beg. defekt* „leidde hann mig“.

9 (21 × 16 cm. 3 bl.). ^{a)} „Gryphus Sigurdar | [Giflafonar“ tilf. med A. M.s hånd], ^{b)} Attest (*dansk*) af P. Triig ang. fundet af en kolossal knokkel, Kolfreyjustad 1702, ^{c)} En forsværsskrivelse (*isl.*) til ‘Íslands heiðarlega yfirvald’, *ender defekt*.

Benyttelse og beskr.: *Biskupa sögur* II, s. 417; S. Bugge, *Norræn Fornkvæði*, s. XLV; *Timarit VIII*, Rkv. 1887, s. 57, 86, 87; *Arkiv for nord. filol.* IV, s. 255; J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 344, 356, 384; *Småstykker* nr 11, *udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt., Kbh.* 1888.

[Ifg. den gamle katalog skulde AM. 167, 8vo endvidere indeholde „Rädning Brynhildar Lioda, Ur Harbards Liödum“.]

2380. AM. 168, 8vo. Pap. 16,5 × 10,8 cm. 7 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 2^v, 4^v, 6 *ubeskrevne*.

„Um Rimbeglu“ — omslagstitel.

Optegnelser om Rimbegla, særlig det af Torfæus i „Series regum Danie“ citerede håndskrift.

2381. AM. 169, 8vo. Perg. 14,4 × 10,7 cm. 7 bl. Skr. 1490 af Johannes Nicolai. Bl. 7^v *ubeskrevet*. Har udgjort en del af AM. 10, 8vo. Bindet er betrukket med et blad af et tospaltet, latinsk kirkeligt hskr.

Calendarium latinum.

Herkomst og hist.: „Þetta Calendarium er teked framan af Jutfkre Løgbok fém Per Terkillen till (*säl.*) i Føwling hefur lated rita 1490. og ritad hefur Johannes Nicolai“ bemærker Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel.

2382. AM. 170, 8vo. Perg. $15,6 \times 9,2$ cm. 26 bl. Skr. 1661—63. Pergamentet vistnok en gang tidligere benyttet. I læderomslag.

Rim (med halvudslettet titel). Forf. af provst Gísli Bjarnason (på titelbladet 'Biarnarson'). Islandsk kalender med tilhørende indledning (hvori den her anvendte, forbedrede beregning af „tunglkomur“ fremhæves) og efterfulgt af ^{a)} „Reglvr Vm Al|la þa Tyma Og Hæ|tijdez sem færast | a Aænu“, ^{b)} 'Töblur uppá sólaröld og tunglöld' med tilhørende 'skýringar'.

2383. AM. 171, 8vo. Perg. $14 \times 9,6$ cm. 15 bl. 16. århs slutning. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

Rim.

Indeh. en islandsk kalender med indskud af historiske notitser og vedføjede komputistiske oplysninger; som indledning vejledning i tids- og årsberegningen. Bl. 15^v (senere udfyldt) bærer en kronologisk tabel.

Herkomst og hist.: Bl. 15^r nederst er, som det synes med skriverens hånd, optegnet „Alldur barnna Gunnars D.(?) Sonar | m. d. lxxx og ix“ | etc., hvorved muligvis så vel skriverens navn som tiden for håndskriftets affattelse er angivet.

2384. AM. 172, 8vo. Perg. $15,7 \times 11,2$ cm. 16 bl. C. 1600. Fragmenter af to håndskrifter.

Rimfræði.

I (12 bl. Skr. af lagmand Jón Jónsson. Meget defekt). Islandsk kalender, efterfulgt af en komputistisk afhandling, svarende til Rimbegla I, § 3 ff.

II (4 bl.). Brudstykker af en islandsk kalender.

Herkomst og hist.: I, bl. 1^r optages af et dedikationsdigt fra forfatteren Jón Jónsson til Þorsteinn Narfason.

2385. AM. 173, 8vo. Pap. $14,4 \times 9,5$ cm. 23 bl. 17. årh. Bl. 1^r ubeskrevet. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr. Til fremhævnings rødt blæk anvendt.

Rim Gísla prófasts Bjarnasonar.

Af indhold beslægtet med AM. 170, 8vo. Til kalenderdagene ere hist og her tilføjede personalhistoriske optegnelser med en særlig hånd, den samme som har udfyldt bl. 23^v.

2386. AM. 174, 8vo. Pap. $15,7 \times 9,4$ cm. 87 bl. 17. årh. Bl. 87^v ubeskrevet. Bl. 63 ff. særlig hånd. Ornamenterede initialer, rigelig anvendelse af rødt og blåt blæk.

Rím Gisla prófasts Bjarnasonar („COMPUTUS | mensium et dierum Anni | Sölaris. Það er | Solar arsins | manada og daga Reikningur“ etc.). „Saman tekin og íkriðadur Af: | S. G. B. S. á Aare 1649“.

Udførligere end AM. 170 (og 173), 8vo og forsynet med flere tillæg, deriblandt et efter månederne ordnet martyrologium og (bl. 63 ff.) „Wmm Ársins Tolþ manude“ med forangående opregning af 'þeir dagar, sem af astronomis kallast ógæfusamir dagar'. Bl. 40^v et vers (advarsel til eventuelle afskrivere). Stemmer delvis med AM. 724, 4to.

Herkomst og hist.: Arne Magnusson har på en indklæbet seddel noteret „Þra Olafe á Hufatopum“.

2387. AM. 175, 8vo. Pap. $15,5 \times 10$ cm. 70 bl. 17. årh. Forskellige hænder. Bl. 10 (med undtagelse af en vise 10^r), 44^v ubeskrevne. Bl. 1—15 er til fremhævnings rødt blæk anvendt.

A. **Rímfræði** ('CALENDARIUM Rym a íslensku . . . Med ljútile wtskjringu og þui fleijra sem Ríjmenu tilheyrrer').

1) Bl. 1—9. Íslenskt kalender med dertil knyttede annalistiske notitser. Enkelte optegnelser med særlig hånd; denne har bl. 9^v—10^r tilføjet nogle „Rym víjfur“.

2) Bl. 11—14^r. Tafla yfir tunglkomur.

3) Bl. 15—30^r. Gripla („Híer Hefur upp | Griplu um Ríjm“).

Bl. 25^r er tilføjet „Þetta Ríjm er íkriðað epter Ríjm|bók þess Gamla Sira Einarz | Snorraðonar sem uar á Ítadar | Ítad“, men bl. 26 fortsættes uden ny overskrift med lignende komputistiske regler.

4) Bl. 30^v—44^r. „Ein onnur vndervijfun vmm Rym|id samanfkrifað vr lærðra manna | bokum“.

5) Bl. 45. „Tijma forspá Hins H. | beda preftz J Einglande“. 2: Jólaskrá.

B. Bl. 46—70. **Lækningabók.**

2388. AM. 176, 8vo. Pap. 15,8 × 10,1 cm. 35 bl. Skr. 1710—11 af præsten Guðmundur Vernharðsson. Bl. 26 en tabel, 26^v ubeskr. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

Rím sira Þórðar Sveinssonar hið stóra („COMPUTUS | Ecclesiasticus, Edur | Tyma tals tabla Chriftenn | dömfens“ etc.).

Indeh. kalender med tímatala-tafla og memorialramser, forklaring hertil, 'Um gömlu öld' med tilhørende 'Talbyrðingur', Fingrarím.

Herkomst og hist.: Ved hskrs slutning er tilføjet „Editio quarta prioribus emendatior et castigatior | Þordur pr. Sueynsson“. På en indlagt seddel meddel A. M. følgende uddrag af et brev fra Eggert Snæbjörnsson 11. juni 1711 „Það stóra Rím Sr Þordar Sveinssonar sendest yður hier með, skrifad i vetur af Sr Guðmundi Vernardzfyne efter hende Hannefar Sal. Gunnlaugssonar. Jon Hanneffon fann það ei hia fier på þess af hönum öfkudud“.

2389. AM. 177, 8vo. Pap. 15,4 × 10,1 cm. 37 bl. 18. århs beg. Skr. af Styr Þorvaldsson. Rigelig fremhævning med rødt blæk. Bindet er betrukket med et perg.-blad af et latinsk kirkeligt hskr.

„CALENDARIUM | GREGORIANUM. | Rym Islenddskt | Epter þeim Nya Styl“. „Samanfkrifað af Sr Olafi Jonsfyni ad Stad i Grunna | vijk Anno 1704“.

Indeholder kalender (rímtal) med tilhørende 'útskýring', dernæst efterskrift til læseren og en 'tabula synoptica'.

Herkomst og hist.: „Skrifad eptir Exemplare Jons Jons sonar i Laugardals hölum“ bemærker Arne Magnusson på en indlagt seddel.

2390. AM. 178, 8vo. Pap. 16 × 10 cm. 25 bl. 17. årh. Overskrifter og lign. med rødt og grønt blæk. Bindet betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

Rím Gísla prófasts Bjarnasonar („COMPUTUS MENSIIUM ET DIERUM ANNI | SOLARIS. | Solar arfins Manadanna | og daganna Reiknyngu“ etc. „samantekenn | og reiknadur af s: Gysla | Biarnafyne. 1647“).

Herkomst og hist.: Arne Magnusson bemærker på en foran indklæbet seddel „Eg eignadist það 1710. af Jone Hannellfyni i Reykiartirde“.

2391. AM. 179, 8vo. Pap. $15,4 \times 9,6$ cm. 30 bl. 17. årh. Anvendelse af rødt og grønt blæk. Bl. 30 er en kun på første side beskrevet bladstump.

Rím Gísla prófasts Bjarnasonar („CALENDARIUM | Ríjm a Íslandfr“ etc. „Merkelega Endurbætt og Lagfært af S. Gysla Biarnasine sáluga | profafte J Grindar víjk“).

Ender med et stykke om „Halcions Dagar“.

2392. AM. 180, 8vo. Pap. $16,7 \times 10,5$ cm. 34 bl. Skr. 1646 af provst Gísli Bjarnason. Anvendelse af rødt blæk. Bladene stærkt slidte.

Rím Gísla prófasts Bjarnasonar („Computus Mensium et | Dierum, Anni Sölaris. | Sölar Aarfsins, Mánada, og Daga | Reikningur“ etc. „Samantekinn og skrifadur. á Aare | 1646“).

Forfatterens egenhændige håndskrift. Indeholder indledning, kalender, regler om 'merkitungl' samt om årets bevægelige tider og fester (med tabel, forklaring og et lille vers), tabeller for 'sölaröld', 'tunglöld', 'flóð og fjara sunnanvert á Íslandi' (med tilhørende forklaringer), latinsk memorialvers for årets 12 måneder, slutningsvers til afskrivere.

Herkomst og hist.: Bl. 34^r optages af forfatterens dedikation af dette eksemplar til Halldór Jónsson að Hvalseyri á Alþanesi; han kalder sig her Gísli 'Biarnar'son. Derefter er forfatterens navn (i latiniseret form) blevet understreget bl. 34^r; på resterne af et tilhørende forsatsblad har en Jón Halldórsson angivet sig som ejer. Tre tilhørende AM^{sk} sedler vise, at Arne Magnusson har fået håndskriftet fra sira Gísli á Útskálum gennem Styr Þorvaldsson.

2393. AM. 181, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,3$ cm. 60 bl. 17. årh. Forskellige hænder; særlig bl. 37—60 ere skrevne med en yngre hånd og

muligris ikke fra først af sammenhørende med det øvrige. Bl. 1^r, 17^r, 31^v, 36^v ubeskrevne. Efter bl. 15 lakune.

Rimfræði.

1) Bl. 1—13^r. Islandske kalender, *beg. med 'porri'*; heri er indført med yngre hånd forskellige personalhistoriske notitser, husråd og lign.

2) Bl. 13^v—15. Månedernes navne i forskellige sprog.

3) Bl. 16—23. Forskellige komputistiske tabeller og beregninger m. v.

4) Bl. 24—36^r. „Islenfkra Alm|enwilt Allda, Afs, | og manadatal“.

5) Bl. 37—60. „Lytil vtskyzing yfer Rymid“.

Herkomst og hist.: På et tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret „Rim Sr Oddz ä Reyni völlum Er mitt, komid til min fra lögmanningum Pale Jonffyne 1708“. Om mere end numrets ældste bestanddele skal betegnes som udarbejdede af sira Oddur (Oddsson), må dog synes tvivlsomt.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 480.

2394. AM. 182, 8vo. Pap. 16 × 10,3 cm. 56 bl. 18. århs beg. Bl. 1^r ubeskrevet.

Rím Jóns Árnasonar.

Forfattet 1702 på grundlag af den nye stil.

Indeholder kalender efterfulgt af en afhandling „Vmm Sumazauka og Rymfpil|ez, Jtem Jflendfk Mifsera | fkipte“. Bl. 56 „Regla til ad finna Nyuvikna|føftu“.

Herkomst og hist.: At forfatteren er den senere biskop Jón Árnason, fremgår så vel af den gamle katalog som af en foran indklæbet AM^{sk} seddel.

2395. AM. 183, 8vo. Pap. 16,5 × 7,2 cm. 48 bl. 18. århs beg. Indhæftet i et pergamentsblad fra et latinsk kirkeligt hskr.

Rím eptir nýja stil.

Kalender med fortale, 'útskýring' og register.

Herkomst og hist.: Fortalen er dateret „Hollte d. 4. Iulij | A^o 1706“. Opføres i den gamle katalog som „Rim Ions Árnasonar“.

2396. AM. 184, 8vo. Pap. $16,2 \times 10,4$ cm. 60 (50 + 10) bl. 17. årh. Opr. to forsk. hskrr med hvert sin hånd. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.

I (50 bl. Skr. 1661 af præsten Sigurdur Torfason. Rigelig anvendelse af rødt blæk til fremhævnings).

Rím Gísla prófasts Bjarnasonar („COMPUTUS MENSIIUM | ac Dierum Anni Solaris | það er | Solar árfins Mana|da og Daga reikningur“ etc.). Forfattet 1655, med tilføjelser fra 1661.

Til kalenderen (hvori notitser med Torfæus hånd) med dens sædvanlige tillæg er (bl. 45—47^r) føjet „Ad Wita Huad Leinge | Tunghlid Skyn Sierhuo|ria Nott“, skr. 1665 og (bl. 47^v—50) ‘ad vita af vinfre hendenne (ved hjælp af et strå) huad langt er alided sierhuo|z dagz þegar solena sier’.

II (10 bl., beskrevne på langs. Skr. 1668). „**CALENDARIUM | SYLLABICO PERPETUUM**“. Hist og her optegnelser med Torfæus hånd.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet har (I, 1^r) skriveren år 1667 skrevet en latinsk ejernotits; på det til II hørende forsatsblad er bl. 1^r skrevet et par latinske sentenser og derover et sammenslynget IHS. Arne Magnusson har fået bogen fra Þormóður Torfason 1712 (AM^{sk} seddel a); på en anden indklæbet seddel meddeler han nogle notitser om I.

2397. AM. 185, 8vo. Pap. $16,7 \times 7,1$ cm. 14 bl. 17. århs slutning. Bl. 14^v ubeskrevet. I omslag af beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritual-hskr.

Rím.

Kalender med tilhørende tabeller og komputistiske forklaringer. Bl. 14^r Um ‘varnaðar ár’.

2398. AM. 186, 8vo. Pap. 17×11 cm. Forskellige håndskrifter.

I. 18 bl. 16. århs slutning. Bl. 3^v, 9^v ubeskrevne.

Indhold:

- 1) Bl. 1^v—3^r. „**Kvæde** einnar stulku | i avft þjórdum. A. 95“.
- 2) Bl. 4—9^r. **Rím.** 3: Kalender med tilhørende forklaring.
- 3) Bl. 10—12. **Fingrarím.** 6 oplysende tegninger.

4) Bl. 13—18^r (*særlig hånd*). „**Kirkju Side: Sem bufolke | vidkoma** VR O^odinantiunne famanteknar (!) | til glogzar minningar j Sta^oroff | hatt med vifna Lage Al | kunnugu“.

5) Bl. 18^v. „**Aminning S. E. S. S. | til Ions litla S. S.**“ A^o 1600. *Versificeret*.

„Liber Sijguardi Olai | Anno 1594“ *er skrevet blad 1^r, hvor med samme hånd nogle latinske sentenser findes optegnede. På det tilhørende omslag har Arne Magnusson noteret „Feinged af Monfr. Jone Þorkellfýne fra Niardvik“.*

II. 2 bl. C. 1700.

„**Gamlar | Mefsudaga Vijsu?**“.

III. 16 bl. 17. årh. *Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Bl. 16^v ubeskr.*

Úr Rimbeglu („Hier binaz Lijtinn patt Rijmtals“) o. fl.

På det tilhørende omslag meddeler Arne Magnusson, at dette er „tekid ur bok er_eg_eignadizt 1708. fra Hrafi sem var i Galmans tungu“.

Timarit VIII, Rkv. 1887, s. 91.

2399. AM. 187, 8vo. Perg. 16,7 × 12,5 cm. 59 bl. 14. årh. Røde overskrifter, røde og enkelte blå initialer, rødt blæk fremdeles anvendt til understregning og lign. Hist og her yngre marginalia. Bindet betrukket med opr. rødfarvet læder. Ryggen udfodret med beskrevne pergamentsstumper.

Lægebog — gammeldansk.

Ender afbrudt bl. 56^v nederst „arlæ om mor“.

Bl. 16^v n. m. (17. årh.). En trylleformular. Aftrykt i Brandts Gammeldanske Læsebog s. 62 noten.

De efter bl. 56 følgende blade, der opr. ere ladte ubeskrevne, ere senere (16—17. årh.) udfyldte med husråd, penneprover og lign.; bl. 59^v, der har været fastklæbet til bindet, er dog væsenlig ubeskrevet.

Herkomst og hist.: Bl. 57^r forekommer navnet „Hanf Hanfen“, bl. 1^r angiver „Christianus Bordingius M. D. apud Ripens. Ordin.“ (17. årh.) sig som ejer. På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Num. 1038. ex auctione Rostgard.“.

Benyttelse og beskr.: Molbech, Henrik Harpestrengs Danske Lægebog. Kbh. 1826; Brandts Gammeldanske Læsebog s. 60—63; V. Sæby, Det Arnamagnæanske håndskrift nr 187, 8vo, Kbh. 1883.

2400. AM. 188, 8vo. Perg. og pap. $14,7 \times 10,3$ cm. 94 bl. C. 1500 (og 17. årh.). Forsk. hænder. Bl. 3—41, 52—60 findes illuminerede tegninger, farvede initialer, røde overskrifter. Bl. 84^r har første halve side udslettet; ubeskrevne ere bl. 30^v—31^r og de uopskårne 90^v—91^r, 92^v—93^r. Sort presset læderbind med spænder og indvendig betrukket med pergament.

Astrologisk-medicinske samlinger m. v.

Indhold:

1) Bl. 1^v. Danske annalistiske og personalhistoriske optegnelser for årene 1525 og 1508.

2) Bl. 2^{r-v}. Latinske regler for årstidernes meteorologiske karakter.

3) Bl. 2^v (17. årh.). Runernes islandske navne (*forvansket sprog*).

4) Bl. 3—9. Calendarium latinum med forudgående computistiske tabeller.

5) Bl. 10—41^r. Astrologiske tabeller og cirkelfigurer med tilhørende latinsk forklaring m. v. (*Betegnes i den gl. katalog som tabulæ signorum planetarum, mansionum lunæ etc., item de planetis eorumque effectibus, diebus criticis et variis aliis prognosticis.*) *Hist og her yngre tilføjelser*; bl. 30^r et dansk gudeligt vers. Bl. 10^r indeholder talrækken 1—90.

6) Bl. 41^v—51. Lægedomme, husråd og lign.; *heri er indblandet Danske annalistiske optegnelser for årene 1531—32 og Latinske gudelige betragtninger. Hist og her yngre tilføjelser. Efter bl. 42 adskillige blade udskårne.*

7) Bl. 52—60. Latinske brevformularer. *I form af en brevveksling mellem to mænd.*

8) Bl. 61—93 (bl. 86—93 17. årh.). Lægedomme for mennesker og dyr. *Enkelte på Plattysk.*

Bl. 94, opr. ubeskrevet, indeholder nogle latinske vers, samt (17. årh.) tyske excerpter.

Indlagt er 4 løse papirsblade (17. årh.): ^{a)} afskrift af nogle af de astrologiske stykker, ^{b)} en indbydelse til Christopher Uldfeldt til barnedåb, Carise 1662, hvor bagsiden er beskrevet med husråd og lægedomme, ^{c)} en skrivelse fra ladefogden til

Alslev sognemænd 1663, hvis bagside bærer lægeråd, ^{d)} bön för og efter prædiken.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r forekomme flere personnavne, danske og plattyske, på bindets indersider findes, foruden forskellige penneprøver, følgende påskrift af Arne Magnusson „Ex auctione Roltgard. N° 767“. Et råd mod lungesot på kvæg bl. 41^v siges at være efter „Bodild Herr Madtzis i Merren“.

2401. AM. 189, 8vo. Pap. 15,5 × 9,5 cm. 68 bl. (incl. forsatsblad). C. 1700. Hvert afsnit skrevet med sin særlige hånd. Bl. 21 taget fra et ældre hskr. (17. årh.). Bl. 15^v, 68^v ubeskrevne. Skindomslag.

Indhold:

1) Bl. 2—15^r. „**EPTERGRENLSANV** (sål.) **mar|gja hluta og meining mar|gja hluta**. Samtal me|ftanz (sål.) og læri-fueinzins“. *Ti dialoger væsenlig af fysiologisk indhold.*

2) Bl. 16—68^r. „**Vm mann|fins Axt og Natt|u|u**“ o. fl. Encyklopædiske excerpter fra Rimbegla, Hauksbók o. a. af fysiologisk, komputistisk, astrologisk, ethnografisk karakter; til slutning adskilligt om chiromanti. *Særlig mærkes (bl. 31—32) „Einn Gamall Annall“ (Heklas udbrud 1300) og „Eynir beria dygde“.*

Herkomst og hist.: På en indlagt seddel har Arne Magnusson skrevet „Biarna á Geirlandi“. Forsatsbladet og tildels bindets indersider ere bedækkede med indholdsløse kradserier (deriblandt nogle navne).

2402. AM. 190, 8vo. Pap. 16,4 × 7,2 cm. 129 bl. (fol. 1—131 + 32 bis, men med overspringelse af tallene 40, 42, 44). 17. årh. I omslag af beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

Indhold:

1) Bl. 1—60. „**De herbis medicatis ordine alphabetico**“ (titlen fra den gl. katalog). I Latinen ere enkelte islandske sætninger indblandede. Mange blade og enkelte sider ubeskrevne.

2) Bl. 61—79^r. **De medicamentorum natura**. I 13 kapitler, hvoraf 1ste har til overskrift „**DE STIRPIUM GENERIBUS** | **Ex Remberto Dodonæo**“. Bl. 79^v—84 ubeskr.

3) Bl. 85—124. „Sr Odds Oddssonar (ut fertur) **Vm nockrar juter**“.

4) Bl. 125—31. „**Um ædablöðtökur**“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 480.

2403. **AM. 191 a**, 8vo. *Pap.* 16,4 × 7 cm. 80 bl. 17. årh. *Bladene be-
skadigede af fugtighed og hensmulrende.*

Indhold:

1) Bl. 1—3^r. „**EX PARACELSO PLINIO et Alijs de Magnete**“. *Derefter to i folieringen ikke medregnede blade; bagved disse ere nogle af fugtighed helt ødelagte, ligeledes ubeskrevne blade fjærnede.*

2) Bl. 4—76. '**COMPENDium Vmm Skopun Himenns og Jardar svo og lyka Vmm Mannanna Nattuzu** . . Sömuleides **Vmm lækningar**. Samanfkriþað eptær lækninga Bök Hipocrati spekingz og christians bok Anno Domini 1665'.

3) Bl. 77—80. „**REGISTUR þridia IUþta gardz Henrichs smjldz Malmeyngz Anno 1557**“.

Herkomst og hist.: „Fra Monfieur Þorðe Þorleifsfyne“ *har Arne Magnusson noteret på en indlagt seddel.*

2404. **AM. 191 b**, 8vo. *Pap.* 17 × 10,2 cm. 79 bl. *Forskellige håndskrifter indhæftede i fælles omslag af beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.*

I (bl. 1—2 efterfulgte af to uopskårne. C. 1700). Om tids-, vægt- og mål-inddeling. *Islandsk.*

II (bl. 3—43. *Skr.* 1648 af Guðmundur Guðmundsson. Bl. 3^v, 36^v ubeskr., bl. 28 beskadiget i øvre yderhjørne. Bl. 44—45^r stå blanke, bl. 45^v bærer nogle penneprøver og lign.).

Lækningabók, delvis efter lækningabók síra Odds Oddssonar. *Latinsk titel* „*Medicamenta qvædam*“ etc. *Heri også nogle brugsanvisninger (ang. farvning, blæktilvirkning m. v.).*

III (bl. 46—73. 17. århs slutning. Efter bl. 49 to udskårne blade). **Lækningabók** („*Nockrar præfciptiones [sål.] effter þvi | fem þær hafa fundeft samanfkrifðadar*“). *Temlig blandet indhold, heri også enkelte lægedomme for husdyr, brugsanvisninger, optegnelser af astrologisk og fysiologisk art.*

IV (bl. 74—79. 17. årh.). ^{a)} Nokkrir sálmar, ^{b)} „Um nattunu nockurra gíafa og tía“. *Alfabetisk ordnet efter latinske navne, standser i L.*

Til omslagets forside er fæstet en seddel indeholdende et lægeråd.

Herkomst og hist.: Som indre omslag tjæner et blad indeholdende kopi af latinske anbefalinger for „Þorleifur Arnafon“ og forsynet med dennes egenhændige underskrift. Bl. 45 angiver Bjarne Þorleifsson sig som ejer af II år 1691.

2405. AM. 192, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,8$ cm. 99 bl. 17. årh. Skr. af præsten Þórður Jónsson i Hitardalur. Bladene ere slidte, særlig bl. 1—13 og 94 beskadigede foroven, af bl. 28 er større øvre halvdel bortreven. Adskillige blade og enkelte sider helt eller delvis ubeskrevne.

Lækningakver.

Blandet indhold: lægedomme fra dyre- og planteriget, om vandet, temperamenterne, årcladning, prognostiske tegn, brugsanvisninger, om farvning m. v.

Herkomst og hist.: På et tilhørende omslag er for Arne Magnusson skrevet „Lækninga Kver meinaft ad vera samanteked af Sr Þorde Ionsfyne i Hytardal og med hans hende skrifad“. Hertil har A. M. føjet „Monfr Jon Thorkelfen tilhørende 1720. Nu 1723. er dette mit“. Bl. 83^v omtales som kilde for et her afskrevet stykke 'Norður-Fljóta lækningakver skrifað með gömlu letri á kálfskinn'.

2406. AM. 193, 8vo. Pap. $16,7 \times 10,4$ cm. 17. århs 1ste halvdel. Forskel-lige uensartede bestanddele.

I (8 bl. C. 1600). **Husråd** (lægedomme, brugsanvisninger og lign.). Bl. 1—3^r Plattysk, bl. 3^r—8^r Dansk. Bl. 8^v (særlig hånd) Et moraliserende digt med overskrift „Frihartth siger“, Dansk, ender defekt.

II (8 bl.). **Bréf og dómar.** Aktstykker fra 16. århs sidste halvdel.

III (22 bl. Bl. 21^v—22^r ubeskr.). **Encyklopædiske optegnelser.** Islandsk. Beg. med „Heilræde Aristotilis“, hvorefter stykket 'fimm stórping' efterfulgt af en annal; islandske

statistiske og geografiske notitser; fysiologiske, geografiske og moralske blandinger; om de tre verdensdele m. v. *efterfulgt af en annal. Heri Tylftatal umhverfis Ísland. Bl. 22^v småstykker (deribl. uddrag af et kaupmálabréf).*

IV (6 bl. + 4 bladstumper; flere sider overstregede). **Íslandske privatoptegnelser** (heri bl. a. dyr, som fremvistes i Hamborg 1615, en vise af Magnús Björnsson, runealfabeter, annalistisk-statistiske notitser ang. Danmark, noder).

V (4 bl.). **Testament Guðbrands biskups Þorlákssonar, 1611.**

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Ur kvere er eg feck hia Magnufe Arafyne fra Haga. Kvered hafde fyrrum ätt Þorkell Gudmundsson. Eg ætla Are Magnuffon muni einnhvern tima hafa ätt það“.

Benyttelse og beskr.: Kr. Kälund, *Bidrag til en hist.-topogr. Beskr. af Island II, Kbh. 1879—82*; J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island, s. 481*; *Dipl. Isl. II, s. 374, III, s. 18.*

2407. AM. 194, 8vo. Perg. 14 × 10₇ cm. 52 bl. 15. årh. Bladene ere hullede og hensmulrende, bl. 26 næsten helt bortsmulret, første og sidste side stærkt slidte.

Indhold:

1) Bl. 1—6. **Rímfræði.** *Efter bl. 3 lakune. Bl. 1^v sml. Rimbegla, Hafniæ 1780, I, Cap. XIII § 50; bl. 4^r sml. I, Cap. IV § 10.*

2) Bl. 7—27. **Landa- ok þjóðalýsing** o. fl. *Beg. „Moyfef het guðf vnr“. Heri beskrivelse af paradis; Noas sønners udbredelse over verden; jordens geografiske inddeling; rejserute mellem Island og det hellige land (‘leiðarvísir ok borgaskipan Nicholáss ábóta’), helligdommene i Rom m. fl. st., Miklagård og det hellige land; ‘fimm stórpíng’, ‘gangdagar’, lovgivningen på Sinai; margháttaðar þjóðir, vötn ok tjarnir, ormar, steinar; tro, håb og kærlighed; guldførende floder; rejserute mellem Island og det hellige land, heri Tylftatal umhverfis Ísland.*

3) Bl. 28^{r-v}. Talstørrelser, mål- og længdeangivelser m. v. *Íslandsk.*

4) Bl. 28^r—33. **De ‘VI heims aldrar’.**

5) Bl. 34—36 (særlig hånd, enkelte spor til røde initialer og overskrifter). **Småstykker.** *Islandsk (og Latin):* ^{a)} Tider, hvor ægteskabeligt samliv ikke må finde sted, ^{b)} Det menneskelige fosters udvikling, ^{c)} 'Leiðangr af Noregi', ^{d)} Jomfru Marias stamtavle, ^{e)} 'Deus omnipotens de octo partibus fecit hominem', ^{f)} 'Atburðr á Finnmörk', ^{g)} 'xv heimsundra dagar', ^{h)} Úr Andreas drápu, 4 vers.

6) Bl. 37—48. **Lækningabók.** *Beg.* „[M]aðr het ypocrates“. *Ender om stenene.*

7) Bl. 49—51^v (særlig hånd). **De luna.**

8) Bl. 51^v—52. Anvisning til at forgylde(?). *Islandsk; næsten ulæseligt.*

Herkomst og hist.: På et indlagt blad giver Arne Magnusson indholdsfortegnelse og meddeler „Fra Sr Þorvalde Stefansfyrne 1707“; foran i bogen sås ifg. A. M. rester af 4 blade, uvisst om beskrevne. Andre sedler oplyse om håndskriftets defekter, om dets delvise afskrivning, om dets forkortelser, hvoraf A. M. slutter, at det har været afskrevet efter en gammel original. I alt sedler a—g.

Benyttelse og beskr.: Werlauff, *Symbolæ ad geographiam medii ævi, Hauniæ* 1821; *Ant. Amer.* s. 279—80; *Grönl. hist. M. III*, s. 218; *Ant. Russes II*, s. 394, 420, 426, 427, 430, 449 ff.; K. Gislason, 44 *Prøver*, Kbh. 1860; Kr. Kålund, *Bidrag til en hist.-topogr. Beskr. af Island II*, Kbh. 1879—82; J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 65; *Dipl. Isl. III*, 17.

2408. AM. 195, 8vo. Pap. 16,5 × 10 cm. 18 bl. 17. årh. Vistnok brudstykker af forsk. hskrr. Bl. 8, 13—15^r ubeskrevne.

Indhold:

1) Bl. 1—9. „**DE COQVINARIA**“. *Indeh.* på Islandsk, regler for madlavning og kogekunst m. fl. brugsanvisninger; overskrifterne som regel på Dansk.

2) Bl. 10—12. „**Vr C(h)yromanthia**“. Bl. 10—14 bære i nedre margen romertallene I—VII; bladene IV—V ses at være udfaldne.

3) Bl. 15^v—16. Om forgylldning. *Islandsk. Ender defekt.*

4) Bl. 17^v—18. 'Um nokkra gimsteina'. *Ender defekt. Bl. 17^r, delvis ubeskrevet, bærer slutningen af en rima.*

Ifg. den gl. katalog synes hskr. at have indeholdt endnu mere om forgylldning, garvning og lign. samt 'Lækningar'.

Herkomst og hist.: „Mitt feinged af Hans Biarnafyne 1724. er i fyrstu fra Backa i Melafveit var i gvere med óðru rufle“, anfører Arne Magnusson på det tilhørende omslag.

2409. AM. 196, 8vo. Pap. $15,3 \times 9,2$ cm. 60 bl. 17. årh. Adskillige blade og enkelte sider ubeskrevne. Mange indtegnede eller påklæbede rødkridtstegninger.

Vejledning for guldsmede. Tysk.

Indeholder rimeligvis optegnelser af en håndværker til privatbrug: Tabeller over de forskellige grader af sølv- og kobberlegering med tilhørende forklaring, Takst på diamanter og andre ædelstene, Tegninger af mønstre og ornamenten.

2410. AM. 197, 8vo. Pap. $15,4 \times 9,4$ cm. 54 bl. Skr. 1648. To forsk. hænder. Hist og her grønne overskrifter og indramning.

‘Wt wr pui Compendio Cosmo Graphico Er Hans Nannsfon giorde Anno 1633 vtlagt’.

Herkomst og hist.: „Var aptan vid Rim Sr Gifla Biarnaafonar, nefcio an is translator fit“ bemærker Arne Magnusson på et foran indklæbet blad.

2411. AM. 198, 8vo. Pap. $16,5 \times 10,7$ cm. 57 bl. (incl. forsatsblad). 17. årh. To forsk. hænder. Bl. 57^v ubeskr. I omslag af et med nodetegn forsynet blad af et latinsk ritualhskr.

„COMPENDIUM | Cosmogaphicum“ af Hans Nansen, i islandsk oversættelse.

Herkomst og hist.: „Kriстин Halldörs Dötter ä kueid | Anno 1669“ er skrevet på forsatsbladet. „Fra Sr Magnu’e Markuffyne“ bemærker Arne Magnusson på en indklæbet seddel.

2412. AM. 199, 8vo. Pap. $17,1 \times 11$ cm. 40 bl. 17. årh. Indhæftet i dobbelt omslag af beskrevne perg.-blade fra latinske hskr.

Arithmetica á islenzku („Arithmetica pydefst Reikn|yngs lift“ etc.). Ender defekt.

Af de to omslag behandler det indre (allegorisk?) Lea og Rachel; det ydre udmærker sig ved en stor og smuk skrift fra c. 1200.

Herkomst og hist.: „Mun ecki þesse bok vera fra Sr Hiallta i Vatzfirdi“ har Arne Magnusson noteret på en indklæbet seddel.

2413. AM. 200, 8vo. Pap. 15,6 × 10 cm. 186 bl. (+ forsatsblad). 17. århs slutning. To forsk. hænder. Bl. 2^r, der har dobbeltbredde, indeholder en cirkelfigur, bl. 46^v—47, 103 ubeskrevne. Det opr. bind er af presset læder med to spænder.

Indhold:

1) Bl. 1—46^r. „**COMPENDIUM | PHYSIOLOGIÆ ELE|mento-
rum | Iohannis Monhemii**“.

2) Bl. 48—129. **Tiðfordrif Jóns Guðmundssonar lærða.** Beg. defekt „soddann Jardar Børn“ (i stykket om ånderne); lakuner efter bl. 63, 95, 127. Ender defekt i stykket „Wmm Fingalknid“.

3) Bl. 130—33^r. „Wmm Orm Sturla | son logmann“.

4) Bl. 133^r—34^r. „Wmm Herra Gifsur Lytit“.

5) Bl. 134^v—71^r. **Annálar Björns á Skarðsá, i uddrag, 1400—1641.** Bl. 134^v optages af følgende titel „Hier effter fkrifast | pad merkelegast ez J | Annals Bok Biorns | Sal. Jonsfonar er var | ä (rett. ad) Skards ä | fra Anno MCCCCXL (!) og til | Annum MDCXLII“. Nedskrevet Anno 1689.

6) Bl. 171^v—84^r. Tilburðir og smásögur.

7) Bl. 184^v—85. 'Tafla uppá flóð og fjöru sunnanlands'. Ender defekt.

8) Bl. 186^r. Framúrskarandi búskapur síra Ásgeirs Hákonarsonar á Lundi.

Et indlagt blad bærer på forsiden en fortegnelse over „Tijundargiord til Reikia kyrkiu“ (Ölfushr. Árness s.), på bagsiden nogle personnavne.

Herkomst og hist.: På forsatsbladet er skrevet „Libri posseffor Haldan Jonf-son“ (sml. hermed på det ene bevarede spænde „HALDAN“). En seddelnotits af Arne Magnusson meddeler „Magnufar Einarsfonar ä Reykium i Ölvefe“.

Benyttelse og beskr.: Ísl. Þjóðsögur I, s. XIV; Timarit VIII, Rkv. 1887, s. 68; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 486 (fejlagtig cit. 201, 8vo).

2414. AM. 201, 8vo. Pap. $16,6 \times 10,4$ cm. 91 bl. Skr. 1647—48 af Jón Guðmundsson lærði; fra bl. 72 dog muligvis en ny hånd. Bl. 69 (en bladstump) og bl. 76 have ikke fuld størrelse, bl. 69^v, 73^v, 91^v ubeskrevne. I omslag af et med noder forsynet perg.-bl. fra et latinsk ritualhskr.

‘Heims Hiftoria Symmervd af Hermanne Fabronio... kortat og vt dreigit af Jone Gvdmundz fyne’. Denne hovedsagelig med rødt blæk skrevne titel optager bl. 1^v.

Hvorvidt de historiske stykker bl. 66^v ff. stamme fra samme kilde fremgår ikke tydeligt af anordningen.

Herkomst og hist.: Titelbladet bærer årstallet 1647 og angiver som stedet for arbejdets udførelse Dalakot á Útmannasveit. Med samme årstal afsluttes bl. 66^r nederst, hvorimod bl. 66^v angives påbegyndt marts 1648. Et indlagt privatbrev til Arne Magnusson fra Halldór Pálsson, Vopnafjarðar krambúð 22. septb. 1728, viser, at hskr. har medfulgt dette som gave.

2415. AM. 202, 8vo. Perg. $16,8 \times 10,7$ cm. 71 bl. (fol. 1—72 ÷ 39). 14. årh. Forskellige hænder og forsk. format. Bl. 54, hvis forside er beskrevet på langs, har ikke fuld størrelse. Skindomslag med påskrifter hist og her.

Grammaticalia Latina.

Indeh. grammatiske regler, latinske gloser med forklaring, delvis også med dansk oversættelse, versificerede opregninger af latinske homonymer og lign.

Bl. 67^v en latinsk notits om kong Olufs (Olav Håkons-
söns) dødsdag.

Herkomst og hist.: Håndskriftet viser sig på flere måder som hjemmehørende i Roskilde; på omslagets sidste inderside er således skrevet „Liber fratris Laurenii Roskildensis“. På bagsiden står „liber beatissime virginis | haffni[e]“ (15. årh.).

Benyttelse og beskr.: Hist. Tidsskrift 5. R. IV, s. 730—32; Småstykker nr 2, udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt., Kbh. 1884.

2416. AM. 203, 8vo. Perg. $19 \times 12,2$ cm. 46 bl. 14. årh. Delvis røde initialer. Af bl. 46 er nedre halvdel bortskåret; bl. 1^r, 46^v ubeskrevne.

‘Brito vel expositiones vocabulorum’.

En lærebog i latinsk sprog, med angivelse af ordenes forskellige betydninger, alfabetisk ordnet; delvis versificeret.

Som kilder citeres i fortalen Isidor, Papio, Alanus; titlen er tilføjet med en noget yngre hånd. Bl. 1^r er med en hånd fra 18. årh. skrevet „Grammaticalia quædam versibus expressa et commentariis illustrata“.

2417. AM. 204, 8vo. Pap. $14,5 \times 11$ cm. 158 bl. 15. årh. Hist og her røde overskrifter, initialer, gennemstregninger m.v. Bl. 24^v—25 60^v—63^r, 131—32, 148^r, 151—56^r, 157^r ubeskrevne, bl. 155—56 opr. uopskårne, bl. 157—58 beskadigede ved hul; bl. 1 (første forsatsblad) er af pergament. 1 omslag i pergament med hornryg, hvortil to knapper ere fastsyede.

‘Compendium super Donatum’ p. p.

Ovenstående titel, der findes på indre omslag (bl. 2), angår vel nærmest bl. 3—60^r, som begynder med ‘Partes orationis’; bl. 26^r findes overskriften ‘Regulæ grammaticales’.

Bl. 63^v—64^r. Latinsk hymne med melodien tilføjet i noder. De nærmest følgende blade (bl. 64^v—66), der bære spredte optegnelser, synes opr. at have dannet slutningsbladene for dette parti af håndskriftet.

Bl. 76—114. ‘Compilatio diversorum moralium per diversas morales similitudines’. Hermed kan muligvis bl. 67—75, af en lignende beskaffenhed, være sammenhørende.

Bl. 115—30. ‘Liber secundus clavium sapientie’.

Bl. 133—50. De computo ecclesiastico. Indledes med ‘Cisio ianus’.

Bl. 156^v, 157^v—58 bære spredte optegnelser; også på bl. 1^r, 2 samt omslagets sidste inderside findes enkelte notitser.

Enkelte danske glosser bl. 65^r, 68^r, 70.

2418. AM. 205, 8vo. Pap. $16,7 \times 6,7$ cm. 147 bl. 17. årh. Bl. 130—47 mindre format, tildels ved at bladene ere beskårne foroven. Bl. 1 delvis bortrevet. Bl. 3^v, 143^v, 145^v ubeskrevne. I omslag af et med nodetegn forsynet blad fra et latinsk ritualskrift.

Indhold:

1) Bl. 1—3. Spredte optegnelser; *tilsvarende på det til omslagets bagside fastklæbede blad.*

2) Bl. 4—37^v. **Ljóðaglósir síra Jóns Þórðarsonar** (sål. den gl. katalog). *Et versificeret latinsk-islandsk glossar i 31 forskellige islandske metra; bl. 37^r navngiver forfatteren sig.*

3) Bl. 37^v—147. **Miscellanea.** *Med undtagelse af nogle islandske viser så godt som alt på Latin: Memorialramser, excerpter af historisk, fysisk, moralfilosofisk litteratur, epigrammer m. m.*

Herkomst og hist.: *En del person- og stedsnavne forekomme bl. 1—2 samt på det til omslagets sidste inderside fastklæbede blad. Bl. 3^r har Arne Magnusson noteret „AMagnæus poffidet 1709“.*

2419. AM. 206, 8vo. Pap. $16,3 \times 9,7$ cm. 58 bl. (selve teksten pagineret 1—107). *Enkelte ubeskrevne sider.*

‘OBSERVATIONS D’UN GENTILHOMME ANGLAIS ENSEMBLE QUELQUES LETTRES Touchant un Livre intitulé Relation d’un Voiage en Angleterre composé par le Sieur Sorbier etc. Paris 1664.

2420. AM. 207, 8vo. Pap. $16,6 \times 11$ cm. 16 bl. C. 1700.

Historiske excerpter af annalistiske notitser m. fl. lignende optegnelser, tildels som resultat af en udenlandsrejse 1696—97. *Fransk og Dansk.*

På pergamentsomslagets inderside står „Anno 1697 | Paris“.

Hermed ende oktavnumrene i den gamle katalog.

*

*

*

2421. AM. 208, 8vo. Pap. C. $17 \times 10,7$ cm. *Forskellige uensartede, tilfældig sammenbragte bestanddele.*

I (4 bl. 17. århs slutn. Bl. 4^v ubeskr.). „Ein sonn Hiftoria | Af einum gidinge“ etc. 2: Um gyðinginn ganganda. *Efter en i Helsingør 167* (sål.) trykt original.*

II (8 bl. C. 1700). ^{a)} ‘Heilbrigðisreglur’, ^{b)} „Wmm Natturunnar kragt og vndarlega werkan“, ^{c)} ‘Eptergrenslan leindra hluta’ (af fysiologisk indhold).

III (4 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Bl. 4^v ubeskr.). ^{a)} „Innbyrdis lid og adftod“ (en fabel), ^{b)} Skoðunarleikur i Hamborg 1603 (Hylling Kristjáns IV.).

IV (29 bl. 17. årh. Forsk. hænder; delvis skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Stærkt slidte; skriften afbleget).

Encyklopædiske excerpter (islandsk).

Beg. med et keisaratal, senere følger et påfatal; for resten meget blandede optegnelser: sentenser, moraliserende betragtninger og allehånde forskrifter, Hafrsgrið, julemærker og dies mali, geografiske notitser (delvis ‘úr Rómferlu’), uddrag af Hauksbók eller lignende kilder.

V ($13 \times 8,2$ cm. 12 bl. Skr. 1641. Bladene slidte og til dels beskadigede).

Spakmæli, viturleg æfintýr o. fl.

Ender med nogle annalistiske notitser, som det synes nedskrevne år 1641.

Herkomst og hist.: På et omslag, hvori IV—V fandtes indlagte, har Arne Magnusson skrevet „Fra Hrafne, er var i Galmans tungu, 1708. um vored mior fendt. til eignar“. Flere gange i V forekommer navnet Nikulás Jónsson.

2422. AM. 209, 8vo. Pap. 17×11 cm. I virkeligheden forskelligt format, men alt sammenfoldet i 8vo. 236 blade og sedler, deraf adskillige ubeskrevne. 18. århs beg. Skr. af eller for Arne Magnusson.

Notitser angående bøger og håndskrifter.

Indeh. Afregninger med bogbinderen med tilhørende fortegnelser over de pågældende volumina, samt andre fortegnelser biblioteksregnskab vedkommende; Fortegnelser over

håndskrifter udlånte til Island; Excerpter af ældre trykte islandske opbyggelsesskrifter; Oplysninger om islandske håndskrifter i den Arnamagnæanske samling; Kopi af en skrivelse fra Arne Magnusson ang. oversættelse af nogle sagaer i det kgl. bibliotek; Beskrivelse af en del psalterier fra Island.

2423. AM. 210, 8vo. Pap. $17 \times 10,4$ cm. 57 bl. C. 1700. Bl. 57 er en indlagt seddelnotits af Jón Ólafsson fra Grunnavík, der hist og her har tilføjet marginalier.

Indhold:

1) Bl. 1—47. '**Pansophia**' eller Alheimsspeki, 1674. Af sira Páll Björnsson til Selárdalur.

2) Bl. 48—56^r. '**Compendium itinerarii Salvatoris**' (isl.). Af samme forf.

3) Bl. 56^v. Et slutningsvers, af sira Hallgrímur Pétursson (?).

- **Herkomst og hist.:** Bl. 56^v står „Ender Bókænnar | sk. A° 1717“; men ifg. en længere påskrift bl. 47^v må stykke 1 antages at være skrevet 1688, af en H. G. S.

2424. AM. 211, 8vo. Pap. $16,2 \times 10,2$ cm. 62 bl. (+ forsatsblad). C. 1700. **Brot úr postillu** (19—25. s. e. Trin. og á Jónsmessu baptistæ). Beg. og ender defekt.

2425. AM. 212, 8vo. Pap. $16,8 \times 10,5$ cm. 138 bl. 18. århs beg. Bladene ere beskadigede, på forskellig måde sammenfoldede og delvis tidligere beskrevne samt næsten alle overstregede.

Prædikana uppköst.

Disse koncepter ere betegnede som „indigesta et mixta“; blandt det benyttede, tidligere beskrevne papir findes enkelte privatbreve.

2426. AM. 213, 8vo. Pap. $16,6 \times 10,6$ cm. 374 bl. C. 1700. Skrevne eller samlede af og for Arne Magnusson. Adskillige ubeskrevne blade og sider.

„Chorographica | Islandica“ (isl.).

AM^{ske} optegnelser, deriblandt enkelte på Dansk, af historisk-topografisk indhold, vedrørende næsten alle Islands bygder og egne, nogle belyste ved tegninger, samt enkelte ældre indlæg (17. årh.). Særlig mærkes Alpingis katastasis (bl. 142—44), Et lokalsagn om Þorleifr beigaldi i Hítardalur (bl. 187—88), Heiðar á Vestfjörðum og vikutal (bl. 254—85), Fjarðatal og tylftir í kringum Ísland, samt havne under Ísland (bl. 314—74).

Benyttelse og beskr.: Kr. Kålund, Bidrag til en historisk-topografisk beskrivelse af Island II, Kbh. 1879—82.

2427. AM. 214, 8vo. Pap. $16,7 \times 10,7$ cm. 85 bl. C. 1700. Indeholder afskrifter af Arne Magnusson (18. århs. beg.) efter delvis vedlagte ældre originaler (17. årh.). Af A. M. ere adskillige blade ladte ubeskrevne og som oftest kun hveranden side beskrevet.

Indhold:

a. Bl. 1—20 (A. M.s afskrift efter en ved begyndelsen defekt original).

Íslenzkt fjarðatal i udvidet form.

Til opregningen af fjordene i Skálholt bispedömme knytter sig en angivelse af bispedömmets kirker og andre mærkelige steder.

Heri indlagt (som bl. 21) et bladfragment af originalen, af hvilken A. M. forudskikker en beskrivelse.

b. Bl. 28—32 (skr. 1665, som det synes på Húsafell. Beg. defekt; beskadiget ved slid).

1) Bl. 28—29^r. **Íslenzkt fjarðatal** i udvidet form.

2) Bl. 29^v—32. **Skálholts biskupar. Uddrag af Jón Egilssons bispeannaler m. v.**

På omslaget bl. 27^r har Arne Magnusson noteret „Fra Snæfuglstöðum 1708“.

c a. Bl. 34—41 (17. århs beg. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Defekt).

- 1) Bl. 34^r. Dæmi í reikningslist.
- 2) Bl. 34^v—37^r. **Íslenzkt fjarðatal** i udvidet form.
- 3) Bl. 37^v. Annalistiske notitser (*isl.*). Som nedskrivningstid for en enkelt bemærkning angives året 1619.
- 4) Bl. 37^v—38^r. **'Kirkjur í Hóla biskupsdæmi'**.
- 5) Bl. 38^v—39. *Fragmentariske fortegnelser over biskopper i Skálholt og lovsigemænd og lovmænd på Island (isl.)*.
- 6) Bl. 40^r. Havdistancer mellem Norge, Island, Grønland; sejladsens længde omkring Island (*isl.*).
- 7) Bl. 40^v—41. Moralske sentenser, levereregler m. v. (*isl.*).
- c β. Bl. 42—85 (*Skr. af Arne Magnusson*).
 - 1) Bl. 42^v—76. Afskrift af c α 2 med nogle tilføjede bemærkninger (bl. 77^r).
 - 2) Bl. 81—85^r. Afskrift af c α 4 med nogle tilføjede bemærkninger (bl. 85^v).

Benyttelse og beskr.: Kr. Kålund, Bidrag til en hist.-topogr. beskrivelse af Island II, Kbh. 1879—82, s. 380—95.

2428. AM. 215, 8vo. Pap. 16,7 × 10,5 cm. 397 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Adskillige blade og sider ubeskrevne.
„Klauftr ä Is|lande og | þeirra abotar“ — omslagstitel.
A. M.s samlinger til de islandske klostres historie.

2429. AM. 216, 8vo. Pap. 16,7 × 10,7 cm. 269 bl. 18. århs beg. Skr. af eller for Arne Magnusson. Mange blade og sider ubeskrevne.
„Sigilla Islandica | Clariorum virorum“ — omslagstitel. (*Isl.*).
Indeh. aftegninger af vedkommende sigiller med tilhørende beskrivelse og oplysninger.
Heri (bl. 253) Islands segl 1593.

2430. AM. 217, 8vo. Pap. $16,8 \times 10,7$ cm. 308 bl. 18. århs beg. Skr. af eller for Arne Magnusson. Mange blade og sider ubeskrevne.

„**Sigilla Islandica | vetufta | Nobiliorum ex ordine Ecclesiastico | virorum**“. (Isl.).

Indeh. aftegninger af vedkommende sigiller med tilhørende beskrivelse og oplysninger. Bl. 69^r bærer et segl i voksaftryk.

2431. AM. 218, 8vo. Pap. $17 \times 10,7$ cm. 57 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Kun hveranden side er beskrevet.

„**Sigilla Islandica | obscuriora**, | in ufum philologicum et | antiquarium annotata“. (Isl.).

Aftegning af forskellige, af binderuner dannede bomærker — med tilhørende beskrivelse og oplysninger.

2432. AM. 219, 8vo. Pap. $17 \times 10,7$ cm. 177 bl. C. 1700. Forskellige hænder, dog hovedsagelig skr. af eller for Arne Magnusson. Adskillige blade og sider ubeskrevne; enkelte blade sammenfoldet kvart eller folio.

Indhold:

1) Bl. 1—116. „**Ad Thormodi Torfæi vitam pertinentia**“. Arne Magnussons samlinger til Th. T.s lævned. Heri nogle egenhændige optegnelser af Torfæus.

2) Bl. 117—27. „**Torfe Erlendzfon**“. Personalhistoriske optegnelser om Torfæus fader, dels af sønnen Th. T., dels af Arne Magnusson.

3) Bl. 129—46. „**Vita Thormodi Torfæi**“ etc. „Ex autographo Thorlefi Haldorii, qvi sine dubio author est“ tilføjer A. M.

4) Bl. 149—53. „**Fyrerliggiande Bref | Holftaftada**“. Fortegnelsen foreligger i en for A. M. besørget afskrift.

5) Bl. 154—57. „**Longævi** | collectore Domino Eyolfo | Jonæ“ (isl.).

6) Bl. 162—77. Personalhistoriske diplomexcerpter (isl.).

2433. AM. 220, 8vo. Pap. $16,8 \times 10,7$ cm. 5 bl. 17. årh. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Bl. 5^v nu ubeskrevet, men delvis overklæbet.

„Annälar um fiölda og alldu | kirkna ä Hölum i Hiall | tadal. sijdann kriftni kom | ä ifland“.

Herkomst og hist.: På en tilhørende seddel meddeler Arne Magnusson, at denne dissertation „er tekin ur kveri er ätt hefr Biörn Magnússon ä Munka þverä. Þar voru i hier firir utan: Fornyrði med hendi Biörns ä Skardz ä og enn nu annarri. Annalar Sæmundar Fröda, og annad fleira“.

Benyttelse og beskr.: Timarit VIII, Rkv. 1887, s. 73.

2434. AM. 221, 8vo. Pap. Blandede samlinger. Ubeskr. ss. og bl.

I ($21,7 \times 14,8$ cm. 1 bl. 16. årh. Bagsiden ubeskreven).

„Her erek | ottzfön | oc frv fophie | gyldenftern | gamle her knud knuffens | datter“ o: Stamtavle over deres slægt, ordnet som et stamtræ.

II ($21,2 \times 16,2$ cm. 5 bl. 18. århs beg. Bl. 1^v og 5^v ubeskrevne).

‘Joh. Londemann, De liberorum officio erga Parentes’. Dediceret til Arne Magnusson.

III (C. $17 \times 10,7$ cm. 21 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson).

Sprede optegnelser af Arne Magnusson.

Enkelte vedrørende nordisk sprog og literatur (beskrivelse af et islandsk hskr., om ordet Edda), samt numismatik, resten fremmede forhold.

2435. AM. 222, 8vo. Pap. C. $17 \times 10,5$ cm. 157 bl. og sedler. 18. århs beg. Hovedsagelig skr. af Arne Magnusson. Nogle blade i større, sammenfoldet format, andre helt eller delvis ubeskrevne.

Seddelnotitser angående diplomer — tildels kasserede eller bortkomne fra de breve, hvortil de høre:

a. Island vedkommende; hermed nogle sigil-notitser og enkelte optegnelser om privat pengevæsen.

b. Norge vedk.; heriblandt en af et forsatsblad udkåren ejernotits dat. Brømmerholmb 1642, Söffren Iennfsen, samt

aftegning af nogle fyrstelige sigiller og et privatbrev til A. M., dat. Porsgrund 1728, Chr. Bergh.

c. Danmark vedk. Nogle få seddelnotitser, samt i afskrift Kristian IV.s forordning om mynt 1625 og fragmenter af en anden (mod overdådighed).

2436. AM. 223. 8vo. Pap. $16,7 \times 10,8$ cm. 144 bl. 18. århs beg. Forskellige hænder. Nogle blade ere i større sammenfoldet format. Ubeskr. ss. og bl.

Samlinger til det islandske jordebogsarbejde. Skr. af eller for Arne Magnusson, bortset fra enkelte ældre indlæg.

Heribl. Nogle traditioner, Adskilligt om fiskeriet i Mýrdalur (Vester-Skaptaf. s.), „Arnarstapans wmm | Bodz Jarda landfkuld“ (17. årh.), ‘Regiftur uppá Kongfens Jarda gots er Rikiffens Admirallen (þ: H. Bielke) fleck’.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. II, s. 676.

2437. AM. 224. 8vo. Pap. $16,6 \times 10,5$ cm. 91 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Ubeskr. ss. og bl.

„Beffeftadenfia | ab anno | 1633“ (isl.).

Samlinger til de på Bessastaðir residerende kgl. embedsmænds historie.

2438. AM. 225, 8vo. Pap. $16,4 \times 10,6$ cm. 48 bl. 18. århs beg. Kun de lige sider beskrevne.

„Constitutio Johannis | Archiepiscopi Nidrofiensis | et Suffraganeorum“. 1280.

Herkomst og hist.: „Efter hendi Asgeirs. collatum cum Bartholinianis Tomo H. et concordat“ har Arne Magnusson noteret på en tilhørende seddel.

2439. AM. 226 a, 8vo (delvis overført fra Addit. 10, 8vo). Pap. $17 \times 10,7$ cm. 508 bl. og sedler. 18. århs beg. Hovedsagelig skr. af Arne Magnusson. Ubeskr. ss. og bl.

Blandede optegnelser (væsl. isl.).

Indhold: Kulturhistoriske uddrag af romantiske sagaer (bl. 12—13 *tilhøre et hskr. af* Nitida saga frægu, 17. årh.), Fragmentariske samlinger til et realregister til oldnordisk sagaliteratur, Norske og islandske membraner i Resens bibliotek, Notitser om islandske og norske håndskrifter, Uddrag af biskop Brynjólfur Sveinssons brevbøger — ang. håndskriftudlån, „De fundatione Monafteriorum Ducatus Slesvicenfis“ (afskrift efter Barth. K.), Notitser til en pavebulle (Nicolaus IV, 1290), Bispedömmerne i Livland, Estland og de nordiske riger (afskrift efter Gl. kgl. sml. 2087, 4te, Latin), To latinske diplomater i afskrift (^a) kejser Frederiks beskærmelsesbrev for de omvendte Liver, Ester m. fl., ^b) brev til ærkebiskop Peder i Lund ang. bekræftelse af det ved dødsfald 1341 nødvendiggjorte valg af en ærkebisp i Upsala), Samlinger til tysk-vendisk kirkehistorie (Latin), Om islandsk retsvæsen, Exempler på høj alder i Island, Samlinger til biskop Jón Arasons historie, P. Palladius til Islænderne rettede fortale til M. Parvus danske oversættelse af hans latinske catechismus for norske sognepræster 1546, Sammenstilling af de breve, på hvilke samme hånd som i Leiðarhólmssampykkt 1513 forekommer, Islandske dialektudtryk (forsk. hænder), „Nöfn á Íslandfkkum skipum“ (med tegninger, skr. af Jón Ólafsson fra Grunnavík), Sprogformer fra norske håndskrifter, „Voces rariores ex Autoribus Norvegicis excerptæ“ (på småsedler; A. M.s titel nu tabt).

Benyttelse og beskr.: E. Jonsson, Oldnordisk Ordbog, Kbh 1863, s. VIII.

-
2440. AM. 226 b, 8vo (overført fra Addit. 10, 8vo). Pap. 17 × 11 cm. 409 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Sædv. kun den ene side beskreven.

Lexikalske samlinger over islandsk sprog.

Benyttelse og beskr.: Som foreg. nr.

-
2441. AM. 227, 8vo. Pap. 16,7 × 10,7 cm. 87 bl. 18. århs beg. Skr. af eller for Arne Magnusson. Bl. 84—87 sammenfoldet 4te. Adskillige ubeskrevne blade og sider.

„Boka-Regiftur | Skalholtz Kirkiu“.

Indeholder Fortegnelser over bispestolens beholdning af bøger og håndskrifter afleverede i tidsrummet 1588—1704.

Bl. 84—87 *indeholder* „Initia Sermonum Sancti Augustini Episcopi“ *efter en Codex Scalholtensis*.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, *Om digtningen på Island*, s. 422.

2442. AM. 228, 8vo (*delvis overført fra* Addit. 10, 8vo). Pap. Indtil 16,8 × 10,6 cm. 159 bl. Hovedsagelig 18. århs beg. Forsk. hænder, dog væsl. skr. af eller for Arne Magnusson. Bl. 1—15 (bl. 16—17 løst indlagte) med ni efterfølgende upaginerede blanke blade indhæftede i beskrevet og illumineret perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Adskillige ubeskrevne blade og sider.

Blandede samlinger.

1. Arne Magnussons fortegnelse over udlånte bøger.
2. A. M.s notitser til 'Hexa-hemerón' (*Latin*).
3. „Ex Catalogo MSto | librorum Thomæ | Birckerodii, Otto[nien]fis. 1706“.
4. Inntak psålmakvers Sigríðar Benediktsdóttur.
5. Et af den apostoliske commissarius p. p. Fr. Marianus for Flensborgeren Theodorus Petræus 1660 udstedt pas til brug ved en rejse i det hellige land (*Latin. 3 expll., et i 4to med A. M.s hånd*).
6. A. M.s seddelnotitser ang. Danells Grönlandsrejser.
7. A. M., 'De historiâ'.
8. A. M., De gentibus Septentrionalibus.
9. Atburðr á Finnmörk. *Afskrevet af A. M. utrælsomt efter AM. 194, 8vo*.
10. (17. årh. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá; sidste side og latinsk titel tilsatte af Arne Magnusson). „Summa ür Sättargiörð Magnüsar | kongs og Jöns Erzki Biskups j | Nidaröfe: 1277“.
11. (17. århs slutning). Dagbogsnotitser af O. B. Windt. *Autograf*.
12. Concordia Dano-Saxonica. *Afskrift efter den Hafniæ 1663 trykte udgave*.

2443. AM. 229, 8vo. Pap. C. $17 \times 10,7$ cm. *Blandede samlinger.*

I (9 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson). Den såkaldte **Bergþórs-statúta**.

II (3 bl. 18. århs beg. Skr. for A. M.). **Købstævne-formular** (isl.). Indeholder foruden fredlysningen angivelse af de fast ansatte priser.

III (6 bl. C. 1700). **Formular for 'hreppsstjórnar-ping'.**

IV (2 bl. C. 1700). „**Vm heytoll**“.

V (2 bl. C. 1700). **Réttarbót Eiríks konungs Magnússonar 1296.**

VI (16 bl. 17. århs slutning. Folieret i nedre margen 95—125). **Retterbøder og kongebreve for Island.** Beg. defekt i et kongebrev af Kristian IV. Bl. 16^r optages af register.

VII (40 bl. 18. århs beg.). **Stóridómur** — i to exempl. (^a) bl. 1—27, med kun de lige sider beskrevne, kollationeret af A. M., ^b) bl. 28—32) samt tilhørende optegnelser af A. M. om de forbudne grader.

VIII (7 bl. 18. århs beg. Skr. for A. M.). „**Skipadomur Pals Stigsfonar**“ 1564.

IX (6 bl. 17. århs slutning. Stærkt slidt). **Ferjupóstar Einar Eyjólfssonar** 1692. Derefter begyndelsen af en dómur um sveitarskil.

2444. AM. 230, 8vo. Pap. C. 17×11 cm. 18. århs beg. Skr. af eller for Arne Magnusson. *Blandede samlinger.*

I (11 bl.). „**Annotationes | vetuftæ**“ o: Privatoptegnelser i gamle bøger imod de lutheranske reformatorers fremfærd i København. Samlede og afskrevne af Arne Magnusson. Endvidere to notitser fra en „Rotulus Lyfensis“ (^a) grev Erlings dødsdag, ^b) kong Magnus salvingsdag).

II (18 bl. Skr. af A. M.). **Obituarium Nestvedense.** Afskrift efter tomus B. Barth.

III (27 bl. Med undtagelse af bl. 3 skr. af A. M. Bl. 1—2 i folio, bl. 3 i 4to). **Samlinger ang. de hellige tre kongers kapel i Roskilde.** Væsl. afskrift af danske og latinske diplomer.

IV (36 bl.). **Samlinger til Sorø klostets historie.** *Latin; afskrift af diplomer og abbedrækker.*

V (20 bl.). **'Koning Ericks Gillis Lou'.**

Benyttelse og beskr.: ⁵⁾ Pappenheim, *Die Altdänischen Schutzgilden*, Breslau 1885, s. 164.

2445. AM. 231 a—f, 8vo. *Pap. C. 17 × 11 cm. 2342 delvis beskrevne blade og sedler. 18. århs beg. I alt væsenligt skr. af eller for Arne Magnusson.*

Bibliografiske og literære seddelnotitser. *Hovedsagelig Latin.*

a (bl. 1—690). Fortegnelse over persiske og arabiske forfattere; Udgaver af latinske (ældre og yngre) forfattere; Bogtitler; Om biblioteker og deres manuskriptsamlinger.

b (bl. 691—1052). Fortegnelse over arbejder ang. kronologi, genealogi, universalhistorie, biografi; Lignende samlinger til de enkelte staters historie, pavehistorien, munkeordnerne, martyrerne. *Bl. 1039—52 udgøres af et særlig pagineret hæfte, optagende skribenter over de enkelte europæiske stater.*

c (bl. 1053—1366). Blandede bibliografiske optegnelser og uddrag af fremmed literatur; Fortegnelse over 'geographi veteres'; 'Catalogi bibliothecarum privatarum'; 'Libri ad veteris lingvæ Germanicæ notitiam pertinentes'.

d (bl. 1367—1483. *Forhen* Addit. 23, 8vo). „**Libri | Svecici**“.

e (bl. 1484—1986). Nordiske forhold, særlig optegnelser til Danmarks så vel almindelige som indre og personalhistorie; et og andet ang. islandsk literatur og sprog (bl. 1964—86).

f (bl. 1987—2342). En art seddelkatalog over fremmed literatur.

2446. AM. 232, 8vo. *Pap. 14,4 × 10,5 cm. 126 bl. 16. årh. Forskellige hænder. Bladenes papir er skørt og hensmulrende.*

Bréfabók Gizurar biskups Einarssonar (1540—48). *Original; fragmentarisk. Udfylder og berigtiger AM. 266, fol.*

Herkomst og hist.: „Fragment ur Brefabok Hr. Gíffurar er hia míc i lane fra Sr Hannefe Halldorsdóttir i Reykholt, og vill hann það tíðar aptur hafa“ har Arne Magnusson på en tilhørende seddel optegnet.

Benyttelse og beskr.: *Safn til sögu Íslands I, Kph. 1856, s. 643—44.*

2447. AM. 233, 8vo. Pergamentsfragmenter m. v. Forøges lejlighedsvis.

I ($14,4 \times 10,3$ cm. 2 bl. C. 1500. Af bl. 2 er øvre halvdel bortskåren).

Danske annalistiske optegnelser for årene 1410—1472.

Vedlagt er en dels af, dels for Arne Magnusson udført afskrift (2 bl., 4to).

Bl. 1^r, der har været fastklæbet til det pågældende binds inderside, bærer med Arne Magnussons hånd Per Terckilsens under AM. 10, 8vo anførte ejernotits, og til dette hskr. have bladene utvivlsomt opr. hørt. På den tilhørende afskrift har A. M. noteret „Framanvid gamla Jotfka Lög-bok“. Bl. 1^v øverst findes en latinsk og en dansk sentens angående dommerens kald.

II ($14,8 \times 11,2$ cm. 11 bl. C. 1500. Røde eller rødt gennemstregede initialer. Forhen i Addit. 17 b, 8vo).

Indhold:

1) Bl. 1—7^r. **Gårdsretten.** Beg. defekt „ath wordh eller wæth“ (udg. § 5).

2) Bl. 7^v—11. **Kong Kristiern I.s forordning for Nørrejylland 1466** (her dateret 1456).

Den åbne plads bl. 7^r og nedre margen bl. 11^v optages af notitser fra 16. årh., af hvilke de første angå bødebeløb beregnede i kander øl.

III ($11,8 \times 8,7$ cm. 2 bl.). **Forsatsblade fra en dansk lovbog.**

De to blade, der have været fastklæbede til bindets indersider, bære ejernotitser og lign. fra 16—18. årh.

På en tilhørende seddel har Arne Magnusson noteret „Hafniæ 1685. den 20. Augusti kiøbte ieg Strange Fyren denne bog paa en auction.“ Selv har Arne Magnusson erhvervet codex på Rostgårds auktion som nr 380.

IV. Blandede fragmenter.

a) 2 bl. af et kalendarium hørende til et dansk håndskrift ($13,8 \times 9,8$ cm. C. 1500), b) Tre småstumper af en gammeldansk bønnebog (15. årh.), c) Adskillige plattyske membranfragmenter. d) Latinske fragmenter (perg. og pap.).

Om b bemærker Arne Magnusson „Var liimet bag paa Ryggen af en Norsk Loubog“.

V (Pap.). **Ejernotitser og lignende udklip af forsatsblade.**

a) Verset „Wera fkall mader maadelig glader“, b) Egenhændig tilskrift af biskop Brynjólfur Sveinsson 1641 til hans brodersøn Torfi Jónsson, c) Birgitte Tott's navn, d) David Vaget's navn, Hamburg 1591, e) „1549 | fifcelle bilde“ på bagsiden af et koloreret træsnit forestillende St. Dorothea.

Til a og b foreligger oplysninger af Arne Magnússon. a er aftrykt i *Norges gl. Love IV*, s. 570—71.

I AM. 233, 8vo er indlagt en del trykte titelblade og lign.

2448. AM. 234 a—c, 8vo. Pap. 17,6 × 10,8 cm. Ifølge løbenumrene 1981 bl. 19. årh. Skr. af arkivar Jón Sigurðsson.

Seddelregistrant over islandske diplomafskrifter i den Arnamagnæanske samling.

2449. AM. 235 a—b, 8vo. Pap. 17,7 × 10,8 cm. Ifølge løbenumrene 1209 bl. 19. årh. Skr. af af rektor Jón Þorkelsson.

Seddelregistrant over diplomer fra islandske brevbøger og håndskrifter i den Arnamagnæanske samling.

2450. AM. 236 a—c, 8vo. Pap. 17,7 × 10,9 cm. 2606 bl. 19. årh. Skr. af Magnús Grímsson.

Seddelregistrant over diplomer fra islandske brevbøger i Reykjavik.

2451. AM. 237, 8vo. Pap. 16,8 × 10 cm. 120 bl. Skr. c. 1800 af præsten Markús Eyjólfsson på Sandar.

Indhold:

- 1) Bl. 1—98^r. „Lax dæla Saga“.
- 2) Bl. 98^r—114. „Gull-Þoriss Saga“.
- 3) Bl. 115—20. „Saga Af latvardi Helga Engla Kongi“.

Erholdt fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Ant. Tidsskrift 1849—51, s. 16.

2452. AM. 238, 8vo. Pap. $17,5 \times 11$ cm. 34 bl. 19. århs beg. To vistnok tilfældig sammenbragte stykker.

Indhold:

- 1) Bl. 1—10. „Sagan af Markolfi“.
- 2) Bl. 11—34^r. ‘Sagan af Samsoni fagra’.

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2453. AM. 239, 8vo. Pap. $16,6 \times 10,4$ cm. 69 bl. 19. århs beg. Bl. 64—69 vilkårlig vedlagte.

Indhold:

- 1) Bl. 1—62^r. ‘Rímur af Apollonio’.
Bl. 62^v væsl. ubeskrevet, bl. 63^r overstreget; bl. 63^v „Eitt Brudhioona vers“.

- 2) Bl. 64—69^r. Rímur af Jökli Búasyni.

Beg. defekt „Grams að höllu“ (4de rime).

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Tímarit VIII, Rkv. 1887, s. 47.

2454. AM. 240, 8vo. Pap. 17×11 cm. 182 bl. 18. århs beg. Bortset fra bl. 181—82 to forsk. hænder. Indhæftet i omslag af beskrevet perg. fra et tospaltet, latinsk kirkeligt hskr.

Indhold:

- 1) Bl. 1—133. Kvæði Ólafs prests Jónssonar á Söndum. Med tilhørende register og ved mange digte melodien tilsat i noder.

- 2) Bl. 134—80^r. 46 ‘psálmar, flestallir eptir sál. S. Sigurð Jónsson að Presthólum’.

- 3) Bl. 181—82 ($11,4 \times 8,8$ cm. 18. årh.). Forskrifter til skrivebrug; heri et skæmtevers.

Herkomst og hist.: Bl. 128, hvis forside er ubeskrevet, bærer øverst på bagsiden påskriften „Var þetta vyfnaqver fkrifad að Reineftad i Sæmundar hlyd, og endad þann 16 September Anno 1704“. Bl. 133 indeholder i forskellige omskrivninger skriverens og ejerens navne.

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Ant. Tidsskrift 1849—51, s. 16—17; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 455.

2455. AM. 241, 8vo. Pap. 17×11 cm. 123 (+ 4) bl. 18. årh. Læder-
omslag. Enkelte røde overskrifter.

Samtiningskver.

Indeholder Digtet 'Hreggviður' (om den hårde vinter 1753—54),
Nogle psalmer og åndelige digte, Stykker af bibelsk og
religiøst indhold, deriblandt uddrag af Speculum regale. Bl.
121—23 ere kun ufuldstændig og lejlighedsvis beskrevne.

Vedlagte ere 4 blade ($13,8 \times 8,8$ cm., bl. 4^v ubeskr.), inde-
holdende et digt om vinteren 1753—54.

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2456. AM. 242, 8vo. Pap. $16,3 \times 10,5$ cm. 166 bl. (Bl. 152—66: $10 \times 8,7$
cm.). 18. årh. Forsk. hænder. Hist og her ubeskrevne sider.

Psálmar og andleg kvæði.

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Delvis skrevet på brev-
omslag stiledet til Jón Jónsson að Yzta Hóli i Sléttuhlíð.

2457. AM. 243, 8vo. Pap. $16,6 \times 10,5$ cm. 261 bl. 17. årh.

Lýsingar ýmsra þjóða og landa. Ender defekt i det til-
hørende register.

Handler særlig om Tyrkernes og Jødernes skikke.

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Ant. Tidsskrift 1849—51,
s. 16.

2458. AM. 244, 8vo. Pap. 17×10 cm. 196 bl. Skr. 1691—92 af Jón
Þorláksson 'að Berufirði'. To afsnit, med særskilt paginering.

„**Audfeinngnar | Lækningar** firer | adfiliannlegar Mein|fem-
der og kvilla, fem | mönnum kunna til að | falla“. Samlede
fra forskellige forfatters skrifter af Jón Þorláksson.

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2459. AM. 245, 8vo. Pap. $13,2 \times 7,7$ cm. 102 bl. 18. årh. Forsk. hænder.
Hist og her anvendelse af rødt blæk. Bl. 25—31 ubeskrevne.

Lækningabók.

- ¹⁾ 'Um blóðtökur', ²⁾ 'Margt á við mörgu' (s: husråd),
³⁾ „Chiro Mania“.

Visse ord ere skrevne med lönskrift, og på en indskudt seddel (bl. 102) findes lönskriftalfabeter.

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2460. AM. 246, 8vo. Pap. Henholdsvis $21 \times 8,5$, $17 \times 10,5$, $14,5 \times 8,5$, $10,3 \times 6,10$ cm. 113 bl. 18. årh. Brudstykker af mindst fire forskellige håndskrifter.

Lægebøger, husråd og herhen hørende overtroiske forestillinger. Islandsk.

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2461. AM. 247, 8vo. Pap. Henholdsvis c. $17 \times 10,7$, $17,3 \times 5,5$, $10,7 \times 8,8$ cm. 73 bl. C. 1800. Fem forskellige håndskrifter.

'Galdur og forneskja, pulur'; Rúnir, villuletr; Galdrastafir, um merkidaga, lækningar etc.

2462. AM. 248, 8vo. Pap. C. $17 \times 10,5$ cm. 75 (30 + 45) bl. C. 1800. To håndskrifter, hvert med sin særlige hånd.

a. „Lýginnar Hrófan. | Samanfett af Mag. Þorleife Hall-dors S. | er deyde Rector á Hólum 1714“.

b. Samme skrift, beg. defekt „þeir girnast helldur“.

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Ant. Tidsskrift 1849—51, s. 256.

2463. AM. 249, 8vo. Pap. 16×10 cm. 19 bl. 18. årh.

„Umm Krofz | Krofzfefting og | Krofzmark | Spicilegium“.
Af provst Páll Björnsson.

Ender defekt i 12. kap. Bl. 19 bærer blandede optegnelser.

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883. Sml. Ant. Tidsskrift 1849—51, s. 17.

2464. AM. 250, 8vo. Pap. $17 \times 10,3$ cm. 58 (17 + 29 + 12) bl. 18. årh. *Brudstykker af tre forskellige håndskrifter.*

a. **Skrift imod Støredommen og for giftermål i forbudne grader.** *Islandsk. Beg. og ender defekt.*

b. **Kristinna laga þáttur** (af Grágás) — *beg. defekt „bera klyfiar“, juridiske småstykker, lister og optegnelser ang. forskellige afgifter — alt på Islandsk.*

c. **„Döfnk Tunga“** — *P. Vídalíns således benævnte afhandling.*

Den i b indeholdte kristenret er skrevet 1771 af Egill Jónsson. Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2465. AM. 251, 8vo. I—IX. Pap. C. $17 \times 10,5$ cm. 2361 bl. foruden talrige indskudte sedler. 19. århs 1ste halvdel. *Forfs autograf. Bladene ere som regel kun ufuldstændig beskrevne, og adskillige stå helt blanke.*

N. M. Petersen, Samlinger til en oldnordisk ordbog.

I to rækker på henholdsvis 2 og 7 bind.

Fra det kgl. nord. Oldskriftselskab 1883.

2466. AM. 252, 8vo (forhen i Addit. 1, 8vo). Pap. C. $16,5 \times 10$ cm. 53 (32 + 21) bl. 17. årh. *Brudstykker af to forskellige håndskrifter.*

Snorra Edda.

I. „Edda | þad er Grunduøllur og Aftæda fkalld fklapar mæls J pröttar“. *I den Hraundals Edda benævnte bearbejdelse. Ender defekt i beretningen om Sleipnis fødsel.*

II. ¹⁾ Edda, *beg. defekt i Skáldskaparmál („hier fkal heira“, AM^{sk} udg. s. 244), ender i Háttatal. ²⁾ (bl. 20^v—21) Rune- og lönskriftalfabeter, med efterfølgende angivelse af runernes omskrivninger — ender defekt i „yf“.*

Benyttelse og beskr.: I) Edda Snorra Sturlusonar III, s. CVII.

2467. AM. 253, 8vo (I *forhen i Addit. 1, 8vo, II i Addit. 6, fol.*). Pap. $16,7 \times 10,7$ cm. 10 (7 + 3) bl. C. 1700. To forsk. hskrr.

Pórisdalsferð sira Björns Stephánssonar og sira Helga Grimssonar, 1664.

I. En 1703 skreven beskrivelse af rejsen. II. En anden, ved begyndelsen defekt beskrivelse af samme rejse; *alle 3 blade beskárne foroven.*

2468. AM. 254. 8vo (*forhen i Addit. 2, 8vo, med tillæg fra Addit. 1, 8vo og 65, 4to*). Pap. $16,7 \times 10,8$ cm. 308 bl. 18. århs beg. Skr. af eller for Arne Magnusson. Hist og her ubeskrevne sider og blade. Nogle blade i omböjet kvartformat.

Ari fróði — Íslendingabók.

Seddelnotitser, der ligge til grund for den i AM. 411, fol. s. 49—362 foreliggende redaktion.

Benyttelse og beskr.: S. Bugge, *Norræn fornkvæði, Chrania 1867, s. LXIII.*

2469. AM. 255, 8vo (*forhen Addit. 4, 8vo*). Pap. $16,8 \times 10,7$ cm. 24 bl. 18. århs beg. Skr. af eller for Arne Magnusson.

Optegnelser om mønt, mål og vægt — særlig om møntens værdi i ældre tid.

2470. AM. 256, 8vo (*forhen Addit. 6, 8vo*). Pap. $16,7 \times 10,8$ cm. 81 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson.

„Ad rem Diplo|maticam per|tinentia“.

Optegnelser angående diplom-palæografi, særlig norsk-islandsk.

2471. AM. 257, 8vo (*forhen i Addit. 7, 8vo*). Pap. 17×11 cm. 250 bl. C. 1700. Hovedsagelig skr. af eller for Arne Magnusson. Bladene ere for en stor del løse sedler, ufuldstændig beskrevne, nogle helt blanke. Bl. 38, 49—50 ere sammenfoldet 4to, de to sidste væsl. skrevne c. 1600.

Collectanea de episcopis Danicis.

Fortegnelser over biskopper og ærkebiskopper i Lund, samt biskopperne i Roskilde, Odense og Ribe. *Heri* 'Catalogus Episcoporum Lundensium' (bl. 49—50), 'Catalogus Pontificum Roscildensium' (bl. 115—50), 'Catalogus Episcoporum Ripensium' (bl. 243—50).

2472. AM. 258 a, 8vo (forhen i Addit. 7, 8vo). Pap. $16,7 \times 11$ cm. 375 bl. 18. århs beg. Skr. af eller for Arne Magnusson. Hovedsagelig løse sedler med som regel kun de ulige sider beskrevne. Enkelte blade helt blanke.

Collectanea de episcopis Norvegicis.

Fortegnelser over ærkebiskopper i Nidaros, biskopper i Oslo, Hamar, Bergen, Stavanger.

„Commentariolus de Coenobiis | Norvegicæ“.

2473. AM. 258 b, 8vo (forhen i Addit. 7, 8vo). Pap. (og perg., 1 bl.). $16,8 \times 10,8$ cm.

Norske bisperækker.

1 (Perg. $22,5 \times 16,7$ cm. 1 bl. 14. århs 1ste halvdel. Beskrevet i fem kolonner. Nedre del næsten helt bortsmulret).

Den norske kirkes biskopper, efter forsatsbladet i en norsk lovbog (AM. 62, 4to).

Sml. Norges gamle Love IV, 553—56.

Hertil en AM^{sk} seddelnotits.

2 (30 bl. 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson).

„Catalogus Episcoporum | Provinciæ Nidrosienfis, | descriptus ex lacerâ | membranâ 1713. | et adhuc accuratè re|visus 1725“.

Afskrift af ovennævnte membranblad, med forudskikket beskrivelse af originalen (isl.) og udførlige „Notæ ad hanc Seriem“.

3 (7 bl. Skr. af A. M.).

Den norske kirkes biskopper, efter AM. 415, 4to.

4 (8 bl. Skr. af A. M.).

Norsk bisperække i afskrift.

5 (10 bl. *Skr. af A. M.*).

Norsk bisperække, 'ritud epter pappirs Exemplare gömlu, fkrifudu circa 1560—70'.

6 (15 bl. 17. årh. *Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá*).

Norske bisperækker med iblandede annalistiske notitser. *Heri også om Orknøerne, Færøerne, Islandsk litteratur, Grönland.*

Væsenlig vistnok efter P. Claussön Friis.

Benyttelse og beskr.: *Dipl. Isl. III, 20, 35, 40, 45.*

2474. AM. 259, 8vo (*forhen i Addit. 7, 8vo*). Pap. $16,6 \times 10,8$ cm. 38 bl. 18. århs beg. *Skr. af eller for Arne Magnusson. Løse sedler, hvoraf adskillige sider og nogle hele blade ubeskrevne.*

„Færeyenfes | Episcopi“.

Vedlagt er uddrag af et færøsk diplom af år 1533 samt aftegning af det færøske 'logretvmanna' sigil.

2475. AM. 260, 8vo (*forhen i Addit. 7, 8vo*). Pap. $16,6 \times 10,6$ cm. 20 bl. *Beskaffenhed som foregående nr.*

„Orcadenfes | Episcopi“.

2476. AM. 261, 8vo (*forhen i Addit. 7, 8vo*). Pap. $17 \times 10,6$ cm. 54 bl. *Beskaffenhed som foreg. nr.*

„Gardenfes | Episcopi | in Grænlandiâ“.

2477. AM. 262, 8vo (*forhen i Addit. 7, 8vo*). Pap. $16,7 \times 10,7$ cm. 37 bl. *Beskaffenhed som foreg. nr.*

„Episcopi Sveciæ“. *Heri en sigil-aftegning.*

2478. AM. 263, 8vo (*forhen i Addit. 7, 8vo*). Pap. $16,7 \times 10,5$ cm. 206 bl. 18. århs beg. *Utviølsomt skr. for Arne Magnusson. Henved halvdelen af bladene ubeskrevne.*

Claudii Lyschandri **Scriptores Danici**. *Fragment omfattende H—M.*

Et andet fragment af denne samling, omfattende A—G samt nogle tillæg af Arne Magnusson, udgør nu Kallske håndskriftsamlings nr 663, 8vo på det store kgl. bibliothek.

2479. AM. 264, 8vo (*forhen i Addit. 7, 8vo*). Pap. 17×11 cm. 93 bl.
Bl. 1—2 skr. i 16. århs sidste halvdel, resten i 18. århs beg.

1. Bl. 1—2^r. „**Adelenns naffne | wdij Danmarck**“.

2. Bl. 4—35. **Svensk beretning om henrettelserne i Linköping år 1600.**

3. Bl. 36—82. **Københavns universitets fundats 1479.**
Latin. Bl. 83 ubeskr.

4. Bl. 84—93. Uddrag af A. Hvitfeldts Danmarks krønike.

2480. AM. 265, 8vo (*forhen i Addit. 8, 8vo*). Pap. $16,8 \times 10,7$ cm. 97 bl.
18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Løse sedler, sædvanlig med bagsiden ubeskreven. Nogle blade helt blanke.

„**De monasteriis | Norvegiae, et | Templis Cathedra|libus**“.

De monasteriis Daciae.

De monasteriis Sveciae (*kun enkelte notitser*).

2481. AM. 266, 8vo (*forhen i Addit. 9, 8vo*). Pap. $16,8 \times 10,8$ cm. 98 bl.
(Bl. 91—98 sammenfoldet 4to). 18. århs beg. Skr. af Arne Magnusson. Blade og sedler, tildels ufuldstændig beskrevne.

Samlinger til de norsk-islandske skjaldes og den oldnordiske digtekunsts historie. Islandsk.

2482. AM. 267, 8vo (*forhen Addit. 11, 8vo*). Pap. C. 17×11 cm. 252 bl.
18. årh. Skr. af eller for Arne Magnusson og (fra bl. 205) af Jón Ólafsson fra Grunnavik. Nogle blade og sedler af større eller mindre format, andre blade i sammenfoldet folio eller 4to. Hist og her blanke sider og blade.

1. **Optegnelser af Arne Magnusson:** Beskrivelse af 'Membrana Wolfenbyttelensis continens Eyrbyggja Sogu et Eigils Sogu', Håndskrifter af Laxdæla saga og Eyrbyggja saga, Om forsendelsen til København af A. M.s beholdning på Island af håndskrifter og bøger m. v., Om en fra J. Brøger erholdt norsk lovbog samt andre notitser om håndskrifter

og diplomer, Regninger m. v. vedrørende det islandske jordebogsarbejdes fordeling, Kulturhistoriske uddrag af sagaerne — *vedlagt er en tegning (grundplan) af 'Su gamla Lögretta'*, Lexikalske og filologiske samlinger, Annaloptegnelser for årene 1563—1611 „Ex involucro libri ejus|dam Svecici“.

2. Lexikalske samlinger og privattoptegnelser af Jón Ólafsson fra Grunnavik.

Benyttelse og beskr.: 1 (lögretta). Kr. Kålund, *Bidrag til en hist.-topogr. Beskr. af Island I*, s. 129.

2483. AM. 268, 8vo (forhen Addit. 12, 8vo). Pap. $17 \times 10,5$ cm. 81 bl. 17. årh. *Forskellige stykker, hvert med sin særlige hånd.*

1 (Bl. 1—57. Skr. af Björn Jónsson på Skarðsá. Bl. 1^r, 29, 44^v—45, 51^v, 57 opr. ubeskrevne).

Juridiske afhandlinger: ^{a)} En fortale ^{b)} „Vm Forlag ómaga, og þess (er) fram(f)æir“, ^{c)} „Vm landnám þeirra vízduligu þerföna, fem Bök vor næfnir ecki“, ^{d)} „Lijtid Samtak vm þijding þeirrar | Glöfu, að Fírir-giöra“, ^{e)} Um erfðir eptir börnin á Brenniborg, ^{f)} „Ägrip um þá sem kongur á on|gvann Riett á“, ^{g)} „Hvort vegandinn skuli bæði lijfid misa og þegnilldi gialldift“, ^{h)} „Hvorsu näinn edur önäinn þiri innann fiörmenn-ing skal fkyllða til að bera mötvitni fránda sijnum“, ⁱ⁾ „Lijtid ägrip um Landräðafakir“, ^{k)} „Ättartala“ 2: Um framfærslu Ingibjargar, ^{l)} „Lijtid Ägrip vm kuiflæ | j Eðdum“, ^{m)} „Hvor skamtur vera fkuile ä þvi landnåme j landzleygu bæki 1 capitula og 10“, ⁿ⁾ „Lijtid Samtak vm það hvað niylendur sie“, ^{o)} „Vm vornn gamla chriřtin-riett“, ^{p)} „Lijtit Samtak vm það, hvar | i Eðdum, Syftur fkuļu að taka“.

2 (Bl. 58—62. Stærkt beskadiget).

‘Um Forlag ómaga og þess er Framm-fæir’.

3 (Bl. 63—65). ‘Um ix. erfð’.

4 (Bl. 66—73). „Spurningar B. p s.“

5 (Bl. 74—81). Um niundu erfð.

Herkomst og hist.: På det til 1 hørende omslag har Arne Magnusson noteret „Biörns á Skarðsá Glossarium Juridicum et variæ Dissertationes Juridicæ. Fra Monsieur Magnuse Arafyne“. Som arbejder af B. J. betegnes ved dennes egen-

hændige underskrift 1 a (dat. 1626), 1 b (1629), 1 c, 1 d, 1 e, 1 i (1635), 1 n (1639); dateret er endvidere 1 k (1633). På omslaget til 2 har A. M. skrevet „Mitt“. På bl. 1^r er skrevet „Þetta kuer eigandanum Aptur sendt. A° 1646. Einar Arnf. s. eh.“; nederst samme side står (muligvis med samme hånd som 5) „Kuer þetta heyzer mier Hákone Thorkiels-syne til Retelega“ med underskrift og datering 1669. Her findes endnu to mandsnavne og en længere, ulæselig påskrift; andre påskrifter bl. 45^v.

2484. AM. 269, 8vo (forhen Addit. 14, 8vo). Pap. 16,5 × 10,7 cm. 71 bl. 18. årh. Forskellige hænder. Ved bl. 57 en seddel. Bl. 1^v, 2, 5^v—6^r, 22^v—23^r, 70 ubeskrevne.

„Index | Geographiæ veteris | ad mentem et nomina | Islandorum | in scriptis | qvæ | ediderunt“.

Herkomst og hist.: Oprindelig udarbejdet af Eggert Ólafsson, men omredigeret og væsentlig foreget af Thorkelin og med bemærkninger af Jón Ólafsson fra Grunnavík; sml. Jón Ólafssons afskrift i Univ. Addit. 30, 4to og en notits af Th. bl. 3^r samt Ny kgl. sml. 362, 4to.

2485. AM. 270, 8vo (forhen i Addit. 17, 8vo). Pap. 16,6 × 11 cm. 120 bl. (incl. enkelte indstukne sedler). 18. årh. Muligvis ikke alle læg opr. sammenhørende. Nogle bladsider og blade ubeskrevne.

P. Vidalín: **Skyringar yfir fornýrði lögbókar.**

Med påtegninger af Jón Ólafsson fra Grunnavík.

2486. AM. 271, 8vo (forhen Addit. 19 c, 8vo). Pap. 16 × 10 cm. 183 bl. + forsatsblad. Skr. 1666.

Jónsbók — ‘skrifud epter þeirre prentudu’.

Tilfaldet Jón Ólafsson fra Grunnavík 1737 som arv efter bedstefaderen Jón Torfason.

2487. AM. 272, 8vo (forhen Addit. 19 d, 8vo). Pap. 15,2 × 10 cm. 46 bl. + forsatsblad. 18. århs 1ste halvdel. Skr. dels af, dels for Jón Ólafsson fra Grunnavík.

‘Jonas Gamm, Einfalldt Tælu-Rijm epter þeim lagfærða styl’.

Udarbejdet 1732 for biskop Jón Árnason.

Vedföjet er en latinsk notits om polhöjden for Stadur i Grunnavík ifølge Olaus Jonæ, 1704.

2488. AM. 273, 8vo (forhen Addit. 19 e, 8vo). Pap. $15,8 \times 9,5$ cm. 94 trykte og 69 skrivpapirs-blade, disse sidste dog kun delvis udfyldte. 18. årh.

Den danske almanak for årene 1739—43, gennemtrukket med hvide blade, der af Jón Ólafsson fra Grunnavík ere benyttede som dagbog, særlig regnskabsbog.

2489. AM. 274, 8vo (forhen i Addit. 58, 8vo). Pap. $16,8 \times 10,7$ cm. 86 bl. 18. århs beg. *Forskellige hænder.*

1 (Bl. 1—48). 'Nomina emptorum et pretium librorum mstor. Rostgaard'.

2 (Bl. 50—54). „Catalogus nonnullorum Manucriptorum, qvæ poffidet | Nicolaus Fossius Petri fil“.

3 (Bl. 56—66). Optegnelser om norske recesser fra 16. årh.

4 (Bl. 67—78). Relationer om Joh. Messenius og hans adhærenter.

5 (Bl. 80—86). En udnævnelse til poeta laureatus (R. Burenneus udnævnt af Hadrianus à Mynsicht, Schwerin 1635). (Latin).

2490. AM. 275, 8vo (forhen Addit. 61, 8vo). Perg. og pap. $16,4 \times 13,5$ cm. 23 (7 + 16) bl. 14. og 16. årh. Omslag af stift læder, der lukkes ved hjælp af en påsyet metalknap med tilhørende rem og med spor af to remme forneden, hvortil et sigil har været befæstet. Som indre omslag tjæner et beskrevet og med nodetegn forsynet blad af et latinsk ritualhskr. Bl. 8 ubeskrevet. Med den ældre hånd ere de syv pergamentblade beskrevne, dog er nedre margen bl. 1^{r-v} samt bl. 7^v udfyldte med en hånd fra 16. årh.

Skrå for Eriksgildet i Kallehave.

1) Bl. 1—7^r. Gildeskråens latinske tekst.

2) Bl. 9—23. Gildeskråen i dansk oversættelse, dateret 1584. Her betegnet som „Longebecs giillis f[kra]e“.

Bl. 1^{r-v} n. m., 7^v: Danske tillæg til den latinske skrå.

Herkomst og hist.: På en indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Ex auctione Rostgardianâ. Num 460“. Det gildeskråen opr. vedføjede sigil, der nu opbevares i den AM^{ske} sml. er en med øsken forsynet messingplade 6,8 cm. i diameter, i hvilken er indgraveret billedet af en kronet, tronende konge med scepter og rigssæble; til siderne sol og måne. Omskrift „+ S'CONVIVAR SCI ERICI REGIS IN KALWEHAV[E]“. Sml. desangående afskrifterne og notitserne i Rigsarkivets Danske smlr 563, nr 4.

Benyttelse og beskr.: Kofod Anchers Sml. Skrifter III, s. 164, 234 ff.; Papenheim, Die altdänischen Schutzgilden, Breslau 1885, s. 163 ff., 481 ff.

2491. AM. 276, 8vo. Pap. $17,5 \times 10,7$ cm. 252 bl. 19. årh. Skr. af Gisli Konráðsson.

Islandske sagn, fortællinger, digte.

Indleverede af docent G. Brynjulfson 1886. I årene 1849—50 tilsendte det kgl. nordiske Oldskriftselskab af G. K., fra hvem et brev er vedlagt.

2492. AM. 277, 8vo. Pap. C. $17,5 \times 11$ cm. 239 bl. 19. århs 1ste halvdel. Forskellige hænder.

Islandske sagn, æventyr, overtro, digte, lege, antikvarisk-topografiske meddelelser m. v.

Mærkes kan Hellismanna saga forfattet af Gisli Konráðsson, Beskrivelse af Bjarnarhellir (på Dansk) ved Helgi Sigurðsson, Um sólmerki etc.

Indleverede af docent G. Brynjulfson 1886. I sin tid tilsendte det kgl. nordiske Oldskriftselskab.

2493. AM. 278, 8vo. Pap. 18×13 cm. 18 bl. 19. århs beg. Røde overskrifter.

‘Agrim af Heidar Vyga Sögu’.

Herkomst og hist.: Ved håndskriftets slutning har nedskriveren (og fortælleren) tilføjet „Ritad ad Saurbæ vid Hvalfiörd, þann 17. December 1806. I Hialtalin“. Derunder står med samme hånd „S^{ra} Hiörtur Johnsón á Gils Bacha“, hvem hskr. har tilhørt.

Fra AM. 207, 8vo, hvormed oktaverne i den gamle katalog ende, til AM. 414, 12mo, hvormed duodezernerne (incl. sedezer og mindre format) begynde, er der i den gamle katalog et spring, idet de mellemliggende numre i den oprindelige fortegnelse over Arne Magnussons efterladte bibliotek have været udfyldte af A. M.s trykte bøger i 8vo. Sml. AM. 384, fol.

2494. AM. 414, 12mo. Perg. $12,8 \times 8,7$ cm. 170 pagg. bl. C. 1300. Røde og blå initialer, røde overskrifter. Forskellige lakuner ved udrevne blade. S. 166 er ubeskreven, s. 52 bærer kun en enkelt linje. Presset læderbind med spor til to spænder.

Breviarium Latinum, immixtis precibus lingua Gallica.

Indeh. et kalendarium (Fransk, november—december mangle), 'Evangelium secundum Iohannem', Bønner og psalmer (af hvilke stykkerne s. 231—50 og 333—38 ere på Fransk).

S. 167—68 (udfyldt med en særlig hånd) bærer en bøn til den hellige jomfru — på Italiensk.

Bag i hskr. er indhæftet en beskrivelse af dette (Latin. 3 bl. C. 1700).

Herkomst og hist.: „Ex auctione Rostgardianâ Num. Mstorum 341“ har Arne Magnusson noteret på en foran indklæbet seddel.

2495. AM. 415, 12mo. Perg. $10,7 \times 7,6$ cm. 415 bl. C. 1400. Uregelmæssig folieret, idet tallet 31 er oversprunget og 100 gentaget. Røde overskrifter, røde eller blå initialer; stærkt ornamenterede begyndelsesinitialer, mangefarvede og med guldbelægning. Fin og sammentrængt skrift. Ubeskrevne ere bl. 12^v, 95, 293, 415. Enkelte defekter, antydende af Arne Magnusson ved påskrifter og indsætning af blanke papirsblade.

Breviarium Romanum.

Foran det tilhørende kalendarium forudskikkes en 'ordinarius', indeholdende anvisning til kalendariets rette brug.

I kalendariet findes enkelte tilføjelser (plattyske eller nederlandske).

2496. AM. 416, 12mo. Perg. $12,2 \times 8,6$ cm. 239 bl. (fol. 1—240, tallet 161 oversprunget). C. 1400. Røde overskrifter, røde, blå eller forgylde initialer, rigt ornamenterede begyndelsesinitialer og den tilhørende tekstside da sædvanlig omgivet af en tilsvarende ramme. Enkelte blade ere udfyldte med en særlig hånd. Bl. 13^v optages af et billede af jomfru Maria med Kristusbarnet (stærkt udvisket). Ubeskrevne ere bl. 13^r, 240^v.

Nederlandsk bönnehog med forudskikket kalendarium.

Herkomst og hist.: „Ex auctione Rostgardianâ Num. Mstorum 347“ meddeler Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel.

2497. AM. 417, 12mo.. Perg. $12,2 \times 8,7$ cm. 87 bl. 15. årh. Røde overskrifter, røde og blå initialer. Marginen er jævnlig udfyldt med hovedsagelig i rødt og grønt udførte ornamentslyngninger, der ere prydede med plantemotiver og fugle. Bl. 34^v bærer en billedlig fremstilling af treenigheden, bl. 62^v optages af et billede af St. Anna og jomfru Maria med Kristusbarnet, tilbedte af en knælende ridder med sit adelige skjold foran sig. Presset rødt læderbind med spor til spænder.

Plattysk bönnebog.

2498. AM. 418, 12mo. Perg. $11,7 \times 9$ cm. 75 bl. (fol. 1—67 + 28, 31, 41, 48, 51, 61 bis og 42 ter). C. 1500. Røde og blå initialer; med rødt blæk ere overskrifter, forklaringer og lign. skrevne. I en senere tid ere fire linjer bl. 19^r overstregede. Bl. 36 findes yngre marginaltillæg. Bl. 67^v ere nogle slutningslinjer med rød skrift udraderede.

En dansk nonnes bönnebog.

Nogle böonner ere på Latin, enkelte danske versificerede (bl. 45—46^r, 67^v); bl. 19^v anføres en vis störrelse af aflad „som pawe fixtus fag|dhe for konøng Chriftiem aff dan|mærk“.

Benyttelse og beskr.: Brandt og Helweg, *Dansk Psalmedigtning* I, s. XX; Rietz, *En Wadstena-nunnas bönbok*, Lund 1842, s. XVIII—XX.

2499. AM. 419, 12mo. Perg. $11,2 \times 8$ cm. 9 bl. 16. århs beg. Røde initialer, stor og plump hånd. Brudstykker. Begynder og ender defekt.

Vor frue tider.

Afskrift af Chr. Pedersens tidebog, Paris 1514.

Herkomst og hist.: „Ex auctione Rostgardianâ. Num. Mtorum 355“ har Arne Magnusson noteret på en foran indklæbet seddel. På en anden seddel angives med C. J. Brandts hånd, til hvilke stykker i den trykte tidebog de her bevarede brudstykker svare.

Benyttelse og beskr.: Rietz, *En Wadstena-nunnas bönbok*, Lund 1842, s. XVII—XVIII.

2500. AM. 420, 12mo. Perg. 13×9 cm. 121 bl. (fol. 1—117 + 7, 16, 17, 90 bis). C. 1500. Røde initialer, overskrifter, forklaringer og lign. Hist og her slid og mindre beskadigelser. Beg. defekt, har efter bl. 25 lakune og har nu urigtig som sidste læg indsat bl. 112—17, der både begynde og ende defekt, medens hskrs rette slutning er bl. 111^v.

Dansk bønnebog.

Blandt bønnerne nogle latinske og en enkelt dansk versificeret.

Herkomst og hist.: Ejernotitser, personnavne m. v. findes bl. 13^v, 25^r, 38^v, 52^r, 111^{r-v}.

Benyttelse og beskr.: Brandt og Helweg, *Dansk Psalmedigtning*, I, s. XX; Rietz, *En Wadstena-nunnas bönbok*, Lund 1842, s. XX—XXII.

2501. AM. 421, 12mo. Perg. $9,6 \times 6,7$ cm. 120 bl. (+ 2 forsatsbl.). 16. århs beg. Forskelligfarvede initialer, røde forklaringer og lign. Ubeskrevne ere bl. 9^v, 19^v, 114^r (én linje), 115^r; med kursivskrift ere bl. 10—15, 77, 103, 119—20 udfyldte. Bagsiden af bl. 2, 3, 7, 16, 23, 26, 29, 33, 38, 42—51, 53—63, 65—74, 82, 90, 94, 106, 109, 110, 114, 115 optages af billedlige fremstillinger; endvidere omgives bl. 17^r af en ornamenteret ramme. Efter bl. 87 og 99 lakune. Læderbind med spor til spænder.

Marine Jespersdatters bønnebog.

De talrige, men råt udførte miniaturmalerier forestille guddommen, helgener, optrin af Kristi liv og lign.

Herkomst og hist.: „Ex auctione Rostgardianâ Num. Mtorum 352“ meddeler Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel. I en bøn bl. 34^r angives navnet på håndskriftets første ejerinde (sml. bl. 75^v—76); i en bøn med kursivskrift bl. 103 indføres derimod en „oloff nielfsön“. På bagsiden af det indre forsatsblad står „her berent pauuel | zw rostock: | Laurentius Kerchoff | doctor de juri“ (16. årh.). Nedenunder er med en hånd fra 17. årh. skrevet „Reliquiæ ex bibliothecis Nobilissimæ Domini Georgij Sefeltt. punctfæde Gunnar galle“. Med samme hånd — hvis skriver ifg. slutningssætningen må antages at have været en Islænder (Páll Hallsson?) — ere satiriske bemærkninger under billederne bl. 106, 109, 110, 114, 115 nedskrevne. Om planen for håndskriftet findes oplysninger bl. 114^r, 116^v.

Benyttelse og beskr.: Brandt og Helweg, *Dansk Psalmedigtning* I, s. XVIII—XIX; Brandt, *Gammeldansk Læsebog*, s. 254, 265, 279.

2502. AM. 422, 12mo. Perg. $10,1 \times 7,4$ cm. 89 bl. 15. årh. Røde overskrifter m. v., røde, blå eller grønne initialer. Beg. og ender defekt, endvidere er ved indsættelse af et blankt papirsblad efter bl. 75 og 83 lakuner betegnede. Ubeskrevne ere bl. 54^v, 74^v. Enkelte blade bære i ydre hjørne foroven spor til røde romertal. Hvidt perg.-bind, rødt snit.

En Vadstena-nunnas bönbok.

Blandt de i øvrigt svenske böonner ere nogle på Latin.

Herkomst og hist.: „Ex auctione Rolfgardianâ Num. Mftorum 351“ har Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel noteret.

Benyttelse og beskr.: Rietz, *En Wadstena-nunnas bönbok*, Lund 1842 (facsim.).

2503. AM. 423, 12mo. Pap. $9,8 \times 7,4$ cm. 186 bl. (fol. 1—185 + 40 bis). 16. årh. Forsk. hænder. Ubeskrevne ere bl. 8^v—9^r, 41^v—42, 85^v, 90—94, 184. Overstregninger forekomme bl. 55^v ff. og 63^v ff. Omslag af brunt silketøj, sammenhægtet på den ene side. Mellem bl. 94—95 en beskreven pergamentstrimmel (lat.).

Dansk bönnebog.

Oprindelig katholsk, men med protestantiske tillæg.

Herkomst og hist.: Med hskrs første og ældste hånd er følgende notits bl. 185^v skrevet „thenne bog hör | fru Marine Erick | fkrams till“; sml. hermed bön-nens begyndelse bl. 21^r „Jeg marine lawrits datter“. Til det ellers ubeskrevne bl. 185^r er følgende seddel fastklæbet „Bönnebog fru | Marine Louenbalch | MS“ (17. årh.).

2504. AM. 424, 12mo. Pap. $13 \times 8,3$ cm. 68 bl. 17. årh. Forsk. hænder. Ubeskrevne ere bl. 2—4, 27^r, 30^v—31^r, 40, 60^v—61^r, 64^v—67^r. Bl. 6^v forekommer en ornamenteret initial. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

Islandsk bönnebog — med indblanding af enkelte latinske stykker.

Indeh.: ‘Hieronymi psalltari’; Bönner, gudelige betragtninger, lovsange; Forklaring af 1—4. bön i Fadervor.

Forsatsbladet bl. 1 er med undtagelse af en regnskabsnotits ubeskrevet.

Herkomst og hist.: „Þetta qver feck eg Arne Magnuffon A° 1712. i Octobri hia Seignr Þormodi Torfalfyne“ bemærker A. M. på en indlagt seddel.

2505. AM. 425. 12mo. Pap. $13 \times 7,7$ cm. 96 bl. 17. årh. To forsk. hænder.
Ubeskrevne ere bl. 1^v, 43, 96^v.

Indhold:

1) Bl. 2—39^r. 'Eitt fagurt fœrða Bokaz korn' etc. o: H. C. Sthens vandrebo*g oversat af sira Bœðvar Jónsson til Reykholt 1606 (ved rettelse af 1666).*

2) Bl. 39^v—42. „Bæn og andvaðpan heila|grá lærefeðia vt af pynu | og dauda Jesu chiffti pefs | krosfæfta“.

3) Bl. 44—96^r. 'Jatning chifftins manns tuaz . . saman tekinn af M. Jögen Valiez . . prædikant i Saxen'.

Herkomst og hist.: På en indlagt seddel bemærker Arne Magnusson om stykke 1 „Sr Hannes i Reykholti ætlar Sr Bœðvar eingenn liod giørt hafa firi utan þessa bænabok Ecki helldur Sr Torfi br. hans“. På et løst blad er for A. M. titlen til stykke 1 afskrevet, hvor den danske forfatter angives som 'Hans Christiansson, soknar prestur til Roschild', og hvor bønnerne siges „utlagdar ä Norrænu“.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 467.

2506. AM. 426. 12mo. Pap. 10×8 cm. 42 bl. 17. årh. Forsk. hænder;
 skriften tildels meget afbleget. Bl. 19^r, 29^r ubeskrevne. Skind-
 omslag med spor til skrift på de indvendige sider.

Psálmar, bænir, Mariukvæði.

Indholdet i det væsenlige katholsk. Bl. 37^r en nodelinje.

Omslaget synes at have båret en islandsk forklaring til Fadervor.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 54, 108, 271, 272; Småstykker udgivne af Samfund til udg. af gl. nord. litt., s. 215 (Kbh. 1888).

2507. AM. 427. 12mo. Pap. $10,5 \times 8,7$ cm. 118 bl. (+ 2 oktavbl.). 17. årh.
 Stærkt slidt og beskadiget; defekt.

Psálmar og kvæði.

Indeh. bl. a. 'Cato Hugfunsmal eda heilræde fnuin j wyfur af seia Jone Biarnaz syne. Ano 1638'.

Herkomst og hist.: „Landskrifrarans Sigurdar Sigurdsonar“ er for Arne Magnusson noteret på en indlagt seddel.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 401.

2508. AM. 428 a, 12mo. Perg. $11,5 \times 9,3$ cm. 48 bl. (incl. 2 forsatsbl.). 14. og 17. årh. Teksten sidevis pagineret. Hskr. består af to dele, en ældre, omfattende s. 1—32, og en yngre, omfattende forsatsbladene samt s. 33—92. Ubeskrevne ere forsatsbladenes bagsider og s. 88—91. Ældre del har røde overskrifter, røde eller blå initialer, yngre del en forholdsvis rig ornamentering, med anvendelse af rød farve og forgylkning.

Indhold:

1) S. 2—29. **Margrétar saga.** Ender med en latinsk bön til den hellige Margareta, efterfulgt af en kort beretning om grev Olibrius endeligt.

S. 1 optages af en miniatur forestillende 'sancta margreta virgina'(!), med krone, bog og sværd, trædende på en drage.

2) S. 30—32. **Bönner** — to latinske, hver med en islandsk epilog, samt en islandsk, denne sidste endende defekt.

3) S. 35—67. **Katholske bönner**, særlig 'Mariu-vers', efterfulgte af en epilog, beg. „Nu Ender pær gömlu Bæner“.

S. 33 er titelblad, s. 34 indeholder et alfabet i höfðaletur.

4) S. 67—87. **Protestantiske bönner** ('Noekrar göðar Bæner Nylega vtlagðar').

Herkomst og hist.: På en foran indklæbet seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Hr. Jon Haldorfen i Hiterdal annammet med Buudefkib 1728. den 10. Julii. Var på innbundet, enn eg tok banded af“. 1ste forsatsblad indeholder titlen „Margret|ar | Saga“ og sætningen „Hamingia þil|ger og heijll marg|föld | þeijm ä“; på 2det forsatsblad står „þe|sa Bök | A | Helga Sil|gurdar Dötter“ efterfulgt af et gudeligt citat. Ved hskrs slutning (s. 86—87) har skriveren tilføjet „Þetta er |krifað a þe|sare Bök | epter gömlum kal|fkinz Bokum | Og Epter Nyum Bænum vr | faxlend|ku vtlogdum | Anno MIOCX C pann | xvj Martii“. S. 92 står, vistnok også med skriverens hånd „þe|sa Bok He|fur Att Adur | Sira Þorkell Guðbiart|z|fon og | Sydar E|fter Hann Jon Biskup Ara|fon Huoria Eygnade|ft Sydan | Helga Ara Dotter og voru allra þe|fzra Nofn a Syda|fta blade A Bok|enne Adur hun var uppbundenn. | Anno 1689 pann 27 Decembris | JS|fmeð“. Derunder en 1716 dateret vise med tak for lån af bogen (isl.).

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 26, 39, 54, 270, 326.

2509. AM. 428 b, 12mo. Perg. $8,8 \times 7,5$ cm. 2 bl. C. 1400. Spor til røde overskrifter og initialer.

Margrétar saga.

Det stærkt slidte fragment beg. med sagaens begyndelse.

Herkomst og hist.: „Þetta er ur Margretar Sögu. var innani involucro brefa bókaf Olafs biskups Hjaltafonar, og hafði frá alldaöðle i involucrum innfaumad vered. detexi Hafniae 1725“ bemærker Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel.

2510. AM. 429, 12mo. Perg. $11,5 \times 8,8$ cm. 84 bl. C. 1500. Delvis udstyret med røde overskrifter og initialer (en enkelt blå); i øvrigt sorte initialer eller åben plads for disse. S. 2, 28, 56, 96 optages af kolorerede helgenbilleder, 120 af et ukoloreret; mindre billeder af lignende art forekomme i selve teksten s. 13, 15, 19, 24, 137 (ukol.), 151 (ukol.) — disse sidste navnlig mangelfuldt udførte. Ornamenttegninger s. 69 og 113 n. m. Ubeskrevne (eller opr. ubeskr.) ere s. 1, 27, 54—55, 95, 119. Lakune efter s. 36. Ender defekt.

Indhold:

1) S. 3—25. **Margrétar saga.** Ender med en kort latinsk bön; med særlig hånd er en noget længere latinsk bön til St. M. indført på den ellers ubeskrevne s. 26.

2) S. 29—53. **Katrínar saga.**

3) S. 57—90. **Ceciliu saga.**

4) S. 90—94. **Ceciliu diktr.**

5) S. 97—113. **Dorotheu saga.**

6) S. 113—17. **Dorotheu kvæði.** På den ellers ubeskrevne s. 118 ere to latinske bönner til St. D. indførte.

7) S. 121—37. **Agnesar saga.**

8) S. 137—51. **Agathu saga.**

9) S. 151—60. **Barbare saga.**

10) S. 161—68. **Saga af Fides, Spes, Caritas.** Ender defekt „fteypa uellanda biki yf“. Den øvre del af s. 161, opr. ladet blank, har rimeligvis været bestemt til at optage et billede.

Herkomst og hist.: „Mitt, feigned af Paale ä Flokastöðum“, efterfulgt af en indholdsfortegnelse, har Arne Magnusson noteret på et foran indklæbet blad; en lignende notits findes i AM. 435 a. 4to bl. 29^v. Med hånd (eller hænder) fra 17. årh. findes s. 27 og 54, 55 alfabetet. s. 54 en notits om at 'þetta er bok Guðunar', s. 118 og 161 nogle linjer af Hallgr. Péturssons Passíupsálmur.

Benyttelse og beskr.: Heilagra manna sögur 1877, s. VIII—X, XII, XIII; K. Gislason, 44 Prøver, Kbh. 1860; J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 88, 92.

2511. AM. 430, 12mo. Perg. $10 \times 7,6$ cm. 33 bl. 15. årh. Åben plads for initialer og overskrifter. Bl. 32—33 beskadigede.

Margrétar saga.

Ender defekt i sagaens epilog.

Herkomst og hist.: „Feingen 1708. fra Joni Steindörs fyne a Hvilt i Önundarfirde“ meddeler Arne Magnusson i AM. 435 a, 4to bl. 31^v, og hermed stemmer en indlagt seddel.

2512. AM. 431, 12mo. Perg. $11,8 \times 9$ cm. 25 bl. C. 1500. Skr. af Jón Arason. Røde overskrifter, sorte ornamenterede initialer. Hskr. åbnes med en af en ramme omgiven tegning, forestillende en på et uhyre ridende kvindelig helgen; fantastiske figurtegninger forekomme i nedre margen s. 3, 15—17, 23—30, 32, 33, 37, 39—41, 43, 45, tildels ledsagede af hосskrevne bemærkninger.

Indhold:

1) S. 1—41. Margrétar saga.

2) S. 41—50. „Lavfn þær jodfrukæ konv“. Islandsk og Latin.

Herkomst og hist.: Ved hskrs slutning er af skriveren tilføjet „Leingi hefur þu skrifað þessa sögu jón strakur aza son | ecki ma þetta skrifa henta þat er misfæle þu mæc | helldur er þetta klab ok jlla klabat Bida [sem adur marg. tilf.] þu jone | aza fyne. þu sem soguna lefa. Geyme off gud öll saman ok | jungfru sancta maria min ad jlvv (sål.). Amen“. Arne Magnusson meddeler på en foran indklæbet seddel „Fra Mr Gísla Jóns fyne ä Völlum til eignar“, hvormed hans notits i AM. 435 a, 4to stemmer.

Benyttelse og beskr.: Finnboğa saga, Halle 1879. s. XX; J. Þorkelsson. Om digningen på Island, s. 326.

2513. AM. 432, 12mo. Perg. $7 \times 5,2$ cm. 84 bl. 15. årh. Stor flerfarvet begyndelsesinitial, spor til røde overskrifter og forskelligfarvede initialer. Bl. 1^r ubeskrevet, bl. 1 beskadiget, endv. flere blade beskadigede ved slid eller mindre huller.

Margrétar saga.

Ender defekt i en art epilog til sagaen.

Herkomst og hist.: „Fra Helgu Eggertsdottur ä Mula i Kollafirde til eignar 1710“ har Arne Magnusson noteret på en indlagt seddel, hvormed en notits AM. 435 a, 4to bl. 31^v stemmer.

2514. AM. 433 a, 12mo. Perg. $8 \times 6,4$ cm. 43 bl. C. 1500. Røde overskrifter og gennemstregninger, flerfarvede initialer. Bl. 43^v ubeskrevet. Det med et spænde forsynede bind er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

Margrétar saga.

Beg. defekt „trv pnat deochtianus var vm alla keifara fram“.

Herkomst og hist.: I nedre margen findes med skriverens hånd en del fraser og privatbemærkninger (codex muligvis skreven af en mand til brug for dennes datter, i et nonneklosters skrivestue?); andre steder i marginen har en senere ejer Jón Sigfússon omkring 1657 adskillige gange anbragt sit navn, tildels med forskellig art lønskrift. På en indlagt seddel har Arne Magnusson noteret „Fra Berfa Gudmundzf. 1704“; også i AM. 435 a, 4to (bl. 31^v) findes codex opført, men siges urigtig at være defekt ved slutningen.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 90.

2515. AM. 433 b, 12mo. Perg. $8,2 \times 7$ cm. 58 bl. C. 1500. Røde overskrifter, røde, delvis blå ornamenterede initialer. Bl. 1 (forsatsbl.) ubeskrevet.

Margrétar saga.

Efter sagaens slutning bl. 57^r beg. en bön, der bl. 58^v ender defekt.

2516. AM. 433 c, 12mo. Perg. $9 \times 7,3$ cm. 56 bl. C. 1500. Røde overskrifter, røde og grønne initialer. Bl. 1^r og (opr.) bl. 56 ubeskrevne. Fra gammel tid fejl ordning af læggene.

Indhold:

1) Bl. 1^r—24^r. **Margrétar saga.**

2) Bl. 24^{r-v}, 41—48, 25—27. **Bönnur** — islandske og latinske, indledede med bogstavkvadraten SATOR|AREPO|TENET|OPERA|ROTAS, der fremmer forløsning.

3) Bl. 28—40, 49—55. „mariu | gætur“. Prosa.

Herkomst og hist.: På et indlagt papir bemærker Arne Magnusson „Þennann bækling feck eg 1708 af Pale Jóns fynn lögmanne enn hann af Sr Gudmundi Biarna fenne (prestz ad Vesturhöps holum) ä Stad i Hrútafirde. Sr Gudmundur erfdi epter födur sinn, enn Sr Biarne atte hana, þá Pall lögmaður var hia honum i kenflu föri 30. arum“, hvortil en tilsvarende meddelelse findes i AM. 435 a, 4to bl. 30^r.

2517. AM. 433 d, 12mo. Perg. $11 \times 9,5$ cm. 23 bl. 16. århs beg. Delvis røde overskrifter og initialer. Skr. på tidligere benyttet perg. Bl. 23^v opr. ubeskreivet. Hist og her i nedre margen kunstløse tegninger.

Margrétar saga.

Efter sagaens slutning bl. 22^v følger et lille Margareta-vers. Bl. 23^r optages af latinske bønner.

Med skriverens hånd står bl. 10^v—11^v n. m. et firlinjet gudeligt vers.

Herkomst og hist.: „Olafur Andreffon, lögrettu maður j Aultfiörðum hefur lofad mier gömlu Kälffkinns kvere ölæfelegu, ætlar hann æ því vera Margretar fögu“ er for Arne Magnusson noteret på en indlagt seddel. At denne notits gælder AM. 433 d, 12mo, ses af en notits i AM. 435 a, 4to bl. 29^v, hvoraf fremgår, at A. M. fik dette hskr. år 1706.

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 90.

2518. AM. 434 a, 12mo. Perg. $10,4 \times 7,7$ cm. 40 bl. Tosp. C. 1500. Spor til røde overskrifter og farvede initialer. Beg. og ender defekt.

Lækningakver.

Indholdet er meget blandet, adskillige overtroiske forestillinger, anvisninger til brugen af galdrestave og runer m. v.

Bl. 40vb nederst runealfabetet.

Benyttelse og beskr.: Ísl. Þjóðsögur I, s. IX.

2519. AM. 434 b, 12mo. Perg. $8,8 \times 7,2$ cm. 16 (10 + 6) bl. C. 1500. Rimeligvis opr. to forsk. hskrr. Bl. 8 en bladstump. På bl. 1—10 ses spor til ældre skrift.

Indhold:

1 (bl. 1—10. Særlig hånd). ‘Rofarívm beate marie’. Bl. 8^v—10 Islandske og latinske bønner.

2 (bl. 11—16). α) Forholdet mellem dagens tider og Kristi lidelse (bl. 11—13. Latin. Beg. og ender defekt), β) Islandske og latinske bønner (bl. 14—16. Beg. og ende defekt).

Herkomst og hist.: „Frä Äse j Fellum það gaf mier S^{ra} Biarne þar“ er for Arne Magnusson noteret på en indlagt seddel.

2520. AM. 434 c, 12mo. Perg. og pap. $6,5 \times 4,2$ cm. 22 bl. 17. årh. Bl. 1^r, 17—21 ubeskr. Indhæftet i omslag af beskrevet perg.

Religiøs overtro — islandsk.

Indeh. signelser, ord og bønner med magisk kraft, begyndelsen af Johannesevangeliet, et himmelbrev fra Mecklenborg.

Herkomst og hist.: „Þetta kveð a | Jon Jonsson og | er vel að þú komst | Anno 1650 | A Stadar...lle“ meddeles på bl. 1^r; „Jonas Jonæ | Skotadalen- | lis“ står skrevet bl. 22^v.

2521. AM. 434 d, 12mo. Perg. $8,2 \times 5,5$ cm. 8 bl. 17. årh.

Galdrakver.

Indeh. anvisning til at opvække døde og tilberede tryllemidler, afbildning af galdrestave m. v.

Herkomst og hist.: Af en indlagt AM^{sk} seddel synes at fremgå, at A. M. har erholdt disse blade fra „H. P. S. 1697“.

2522. AM. 435, 12mo. Perg. $9,2 \times 7,2$ cm. 62 bl. C. 1500. Muligvis dog sammensat af to opr. forskellige dele (1—31, 32—62), hver med sin hånd. Røde overskrifter, røde, grønne eller sorte initialer. Bl. 16—17^r, 28^v—32^r ubeskrevne (dog 29^r enkelte senere påskrifter), på bl. 59^v—62 er skriften udskrabet. Bl. 45 (dobbelte længde) og bl. 56—57 (indbyrdes sammenhængende) have uregelmæssig form.

Indhold:

1) Bl. 1—15. **Om den menneskelige natur og legemsbygningens prognostiske tegn.** Islandsk. Standser ufuldendt.

2) Bl. 17^v—26^r. **Om messeceremonier, helligdage og bønner.** Islandsk.

3) Bl. 26^r—28^r. **‘Rímtal’.** Beg. „Gvd baud Moyfi“. Standser ufuldendt.

4) Bl. 32^v—54. **Rím** (?: kalendarium) med tilhørende útskýring (komputistisk afhandling, bl. 45^v—54).

5) Bl. 55—58^r. **Tungls aldrar.** Om månens indvirkning på menneskelivet i forhold til dens „alder“ (einnætt etc.).

6) Bl. 58^v—59^r. **Jólaskrá.**

Herkomst og hist.: I AM 435 a. 4to bl. 132^v—33^r udtaler Arne Magnusson om dette hskr. 'Anno 1707 eignaðeft eg qvered af Gudrunu Ögmundar dottur. eckiu Thumaf's Jous'onar Finnz'onar i Flatey'. Foran i hskr. findes en kortere notits indklæbet.

Benyttelse og beskr.: F. Magnusen, Om de gamle Skandinavers Inddeling af Dagens Tider, Kbh. 1844, s. 82.

2523. AM. 436, 12mo. Pap. 11 × 7 cm. 93 bl. 17. årh. Bladene ere slidte og navnlig ved hskrs beg. hensmulrende. Defekt.

Indhold:

1) Bl. 1—5^r. 'Um mælingar og verð þeirra peninga sem ritningin umgetur' (sål. den gl. katalog). Heri indskudt islandske personalhistoriske optegnelser.

2) Bl. 5^v—27. „Enn lytid agrip um lækningar“.

3) Bl. 28—31. 'Nockur þönyrde bokarinnar' (o: lögbókarinnar).

4) Bl. 32—33^r. „Vmm f'kopun barnfinns i modur kui[d]“.

5) Bl. 33^v—47. Andleg kvæði, gátur, heimsádeila o. fl.

6) Bl. 48^r. Tegning af „völundar hús“.

7) Bl. 48^v—69^r. Heilræði Catonis.

8) Bl. 69^v—76^r. „Bord-Side“. Versificerede.

9) Bl. 76^r—77^r. Blandinger.

10) Bl. 77^v—93. Grobbians rimur.

Herkomst og hist.: „Fra Systur (minne Hall)doru Ketils(dottur) og feiger hun (ad eg) mege eiga það (ef) eg villie. Er ecki merki(legt)“ har Arne Magnusson noteret på en vedlagt seddel.

2524. AM. 437, 12mo. Pap. 13,3 × 8 cm. 9 bl. 17. årh.

„Gömul Kerlingabók | edur Spädömur“.

Allehånde overtroiske forestillinger, fordelte i 73 anvisninger.

Benyttelse og beskr.: Ísl. Þjóðsögur I, s. XXII.

[„Mäl Runer. þeirra Nöfn og Þidingar og Smäkonfter Jmiflegar“, som ifg. den gl. katalog — der ligeledes her har flertalsformen „Kerlingabækur“ — endvidere skulde findes i dette nr, mangle.]

2525. AM. 438, 12mo. Pap. $13,3 \times 8,2$ cm. 45 bl. 17. århs slutning. Bl. 45
beskadiget ved fugtighed.

„Stutter Brullups | Sidez“.

En samling formularer (skåler, bønner, psalmer m. v.).

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 115.

2526. AM. 439, 12mo. Pap. $10,7 \times 8,3$ cm. 53 bl. 17. årh. Fra og med
s. 65 antager skrift og papir en noget anden karakter. S. 2,
15, 62—64 ubeskrevne.

‘Visnakver Stefáns Ólafssonar’.

*Herkomst og hist.: Titelbladet meddeler „Wyfnakuer Steffans | Olafsonar A
Kyrkiu | Bæ Anno 1636, 20 | dag Novembz. | Stephan Olafsson | med
eigin hand“. I hskrs første parti findes adskillige gange forfs underskrift
(forbogstaver), samt årstallene 1635, 1636, 1637, 1642.*

Benyttelse og beskr.: Kvæði eptir Stefán Ólafsson I—II, Kph. 1885—86.

2527. AM. 440 a, 12mo. Pap. $10,7 \times 8,3$ cm. 108 bl. 17. århs slutning.
Bl. 45 ubeskrevet. Til bl. 43^r er fastklæbet en seddel med et
påskrevet vers.

Indhold:

- 1) Bl. 1—42^r. „Rijmur Af Partalopa“. I alt 10. Efter
bl. 8 lakune.
- 2) Bl. 42^r—43. „Eitt Kuæde Vm Sekta | tekt Valldzmanna
a legordz malumm“.
- 3) Bl. 44—108. Andra rimur. I alt 13. Vidtløftig pro-
saisk overskrift.

*Herkomst og hist.: „Jons Jons sonar ä Öfridarstödum og ä ad fklilast aptur“
meddeler Arne Magnusson på det tilhørende omslag.*

Benyttelse og beskr.: J. Þorkelsson, Om digtningen på Island, s. 284, 290.

2528. AM. 440 b, 12mo. Pap. $10,5 \times 8$ cm. 41 bl. 17. årh.

Indhold:

- 1) Bl. 1—28^r. ‘Rimur af Partalopa’. Defekt, med forskel-
lige lakuner.
- 2) Bl. 28^r—41. Andløg kvæði — i alt 4, de tre sidste med
omkvæd, det første næsten ulæseligt.

*Herkomst og hist.: „Þorvalldz Rög. f.“ har Arne Magnusson skrevet på
foden af bl. 1^r.*

[„Uppa Störa Döm“ nævner endvidere den gl. katalog blandt indholdet i AM. 440, 12mo]

2529. AM. 441, 12mo. Pap. $10,8 \times 8$ cm. 79 bl. 17. århs sidste halvdel. S. 1—16 særlig hånd. Indhæftet i omslag af beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.; som indre omslag papirsfragmenter af et isl. privathrev. Af bl. 24 nedre halvdel bortreven. S. 109—14, 141—46, 158 ubeskrevne.

Kvæðasafn.

Mærkes kan „Nockur Erende v2 | Einbotunga rymu“ (s. 16, herefter lakune), „Landbua Lið sira Eiriks Halls sonar“, „Hrakfalla Balkur kueden | af sira Biarna G. S.“, „Kiellingar draumur“, ‘Gamanvisur’ (o: Fabler), „Kringilyrde“, „Omenfku kuæde sira Steph. O. S.“, „Bumans kuæde“, ‘Kuidaklasi’ (o: Ordsprog i 153 vers), „Hatta Likill Lopts Rijka“, „Heilræða Rijma S. J. B. S.“, „Æpentyr y Liödum“ (ifg. den gl. katalog Meðallendinga kvæði). Endvidere viser og mindre digte, tildels af navngivne personer (flere af de forudnævnte og Þ. Y. S.).

Benyttelse og beskr.: Kvæði eptir Stefán Ólafsson I—II, Kph. 1885—86, I, s. VI og 308; Arkiv for nord. filol. IV, s. 257; Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. (Lopts háttalykill. Kbh. 1888), s. 204.

2530. AM. 442, 12mo. Perg. $11,2 \times 8,5$ cm. 106 bl. (fol. 1—107 ÷ 30). 15. århs slutning. Ornamenterede, mangefarvede og forgyldte begyndelsesinitialer, forsirede med planteslyngninger, der brede sig over hskrs marginer; røde eller blå initialer, røde overskrifter og kolumnetal. Bl. 95^r (nedre halvdel) ff. ere udfyldte med yngre hænder, bl. 98, 101^r, 104—5 ubeskrevne, bl. 107^v opr. ubeskrevet. Bl. 107 har nedre halvdel beskadiget ved to mindre huller. Ved indbindingen ere to læg (11—20 og 21—31) omsatte.

Indhold:

- 1) Bl. 1—85^r. Jyske lov.
- 2) Bl. 85^r—87. Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284.

3) Bl. 88—89. **Kong Kristiern I.s forordning for Nörre-jylland 1466** — i overskriften *hensført til 1468*.

4) Bl. 90—95^r. **Gårdsretten** („Hære begyndes gårds ræt“). *Ved lovens slutning er (bl. 95^{r-v}) med en noget yngre hånd (vistnok den samme som på stykke 11) tilføjet bestemmelser om falsk vidnesbyrd, beskyldninger, kynsnævnd.*

5) Bl. 96^r (c. 1600, særlig hånd). „Om throlddom“. *Jyske lovs yngre slutningskapitel.*

6) Bl. 96^v—97 (c. 1600). Afskrift af erklæringen bl. 106—7^r.

7) Bl. 99—100^r (c. 1600). 'The herritt vdij all Dan-marck er'.

8) Bl. 100^{r-v} (c. 1600). „Juramentum“ o: *Edsformular for en dommer; lover at „wide Othenfse byes gaffn oc beste“.*

9) Bl. 101^v (16. årh.). Pengeberegning.

10) Bl. 102—3 (16. århs. slutn.). Værdiberegning (jord — penge — mål — vægt).

11) Bl. 106—7^r (c. 1500). Ærkebiskop Jens Brostrup m. fl. gejstlige og verdslige stormænd erklære sig 1494 i Kalundborg på opfordring af kong Hans „hvoiledis thet hører atwære oc itaa her æffter med then som loghen følger med lagdags breff oc riidebreff oc sagwoldheren oc ridemen bywdis wern med macht modh ridebreff“.

Derefter (bl. 107^r) nogle spredte notitser med yngre hænder.

Herkomst og hist.: På bl. 107^v er skrevet „Hafniæ, | Anno 1685 Den 20 August | kiöbte Jeg; Strange Fyren; denne Bog paa en | Auction“. *Ovenover synes en bön at være udraderet.*

2531. AM. 443, 12mo. Perg. 12,5 × 9,6 cm. 129 bl. (incl. bl. 117, der er et til betegnelse af lakune indsat blankt papirsblad.). 15. århs sidste halvdel. Bl. 2 har ikke fuld størrelse, bl. 2^v, 125^v ubeskrevne. Bl. 3—89^r ere udstyrede med røde initialer, overskrifter og kapiteltal (såk. arabiske). Hist og her findes samtidige marginalia, tildels beskadigede ved beskæring. Forsk. hænder.

Indhold:

1) Bl. 1—89^v. **Jyske lov** — i latinsk oversættelse. *Fortalen synes særlig tilsat.*

2) Bl. 89^v—92. **Constitutio Erici glipping**, Nyburgis 1282. *Latin, med dansk overskrift* „Thettæ ær konning Erics Cri-ftoffe: føn | handfæfte“.

3) Bl. 93—113. **Articuli Thordonis legiferi** („Articuli et correctiones legis quas lithlæ | tho:rd diægghen nõnuacie legife: compofuit“).

4) Bl. 114—20. **Constitutio Olavi**, Slaulosie 1376.

5) Bl. 121—25. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284.**

6) Bl. 126—28^r. **Indholdsfortegnelse til Jyske lov.** *Dansk, med en latinsk efterskrift.*

7) Bl. 128^v—29. **Kong Kristiern I.s privilegier 1454**, udstedte for Jylland.

Benyttelse og beskr.: K. Rosenvinge, *Gl. d. Love III*, s. XV—XVI, XXIV; *Geheimarchivets Aarsberetnr V*, s. 26, 31—41, 64; P. G. Thorsen, *De med Jydske Lov beslægtede slesvigske Stadsretter*, s. 70.

2532. AM. 444, 12mo. Perg. 13,2 × 9,9 cm. 132 bl. C. 1500. Røde overskrifter og initialer. Bl. 127 senere indsat (c. 1600). Efter bl. 8 og bl. 130 mangler et blad. En foliering af hskrs beg. (1—17) fra c. 1600 viser, at det efter 8 følgende bl. først senere er tabt. Bl. 1^r er opfrisket med en hånd fra c. 1600; samme hånd spores også andre steder (bl. 9^r f. eks.); hist og her yngre marginalia. Bl. 131 og 130 ere fra ældre tid omflyttede.

Indhold:

1) Bl. 1—130^r. **Jyske lov.** Incl. trolddomskapitlet. I anledning af omflytningen bl. 131 og 130 er nederst bl. 129^v og 131^r med en hånd fra c. 1600 slutningen af trolddomskapitlet skrevet, uagtet denne indeholdes bl. 130^r øverst.

2) Bl. 130^r—32. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284.**

Herkomst og hist.: På en indklæbet seddel er for Arne Magnusson noteret „Fra Sal. Affeffor Thormod Toruefens Enke 1720“; i nedre margen bl. 91^v står „Denne Bog hiör meg | Knudt Ollfsön till | 1662“. Hskr. har været indsyet i pergament-omslag dannet af et blad af et latinsk ritualhskr. (c. 1200); i dette fandtes tre pergamentstumper af et dansk lovhskr. (c. 1300).

2533. AM. 445, 12mo. Perg. $10,4 \times 7,5$ cm. 192 bl. (+ 2 pap.-forsatsbl.). 15. århs slutn. Røde overskrifter, initialer og gennemstregninger. Bl. 190—92^r og opr. 192^v ubeskrevne. Presset brunt læderbind med spænder, rødt snit.

Indhold:

1) Bl. 1—168^r. **Jyske lov.** Beg. defekt „i konæ jod een loth“ I. bog, kap. 6. Incl. trolddomskapitlet.

Med en hånd fra c. 1600 ere lovens tre bøger forsynede med kolumnetitler og I. bog med talrige marginalhenvisninger til Sælandske lov og 16. århs kgl. forordninger samt med ordforklaringer; ligeledes findes her af og til med samme hånd ændringer i teksten.

2) Bl. 168^r—74^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284** („Hæræ begyndes | then ny handfæftningh“).

3) Bl. 174^v—77^r. **Juramentum Christofori Bauari i dansk oversættelse**, med efterfølgende edeligt løfte.

4) Bl. 177^r—84^r. **Gårdsretten.** Uden yngre tillæg.

5) Bl. 184^r—89. **Kong Kristiern I.s forordning for Nørrejylland 1466.**

Herkomst og hist.: På bindets forreste inderside er skrevet et sammenslynget „VH“, hvorunder årstallet 1583. 1ste forsatsblad bærer følgende påtegning „Denne Bogh Höerer migh Enne|wolldt Rafsmuffen till med | rette, och bleff migh förærritt, | aff minn Kierre Høelstruis | fader Rasmus Pederfenn | denn 12 decemb A^o 1616“, efterfulgt af et bibelcitát og et bomærke, 2det forsatsblad har på bagsiden „N° 5 | Holger Parfbergh“, og samme navn, efterfulgt af årstallet 1685, genfindes bl. 192^v.

2534. AM. 446, 12mo. Pap. og perg. $11,7 \times 8,5$ cm. 131 bl. (fol. 1—130 + 75 bis). Skr. 1486. Røde overskrifter, initialer og gennemstregninger. Bl. 129^v—30 ere opr. ubeskrevne. Lakuner findes efter bl. 1, 3, 5, 9, 15, 19, 21, 66, 123. Beskadiget læderbind.

Indhold:

1) Bl. 1—101. **Jyske lov.** Incl. trolddomskapitlet.

2) Bl. 102—106^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284.** Latinsk overskrift nederst på foregående side.

3) Bl. 106^r—109^r. **Kong Kristiern I.s forordning for Nørrejylland 1466.** Latinsk overskrift.

4) Bl. 109^r—24^r. **Articuli Thordonis legiferi** ('Articuli et correctiones legis' etc.).

5) Bl. 124^v—29^r. **Gårdsretten** („Saa begyndes gantzret“).

Herkomst og hist.: Hskr's alder angives ved dateringer bl. 124^r og 130^v. Som ejer angiver sig bl. 94^r „martten Nielfsenn“ 1621; bl. 119^r er skrevet „Jens Iffuerfen y Outtrup“, hvilket navn flere gange genfindes. På en foran indklæbet seddel meddeler Arne Magnusson „Ex auctione Rostgardianâ, Num. 389“.

Benyttelse og beskr.: K. Rosenvinge, *Gl. d. Love III*, s. XXIV; *Geheimarchivets Aarsberetnr V*, s. 31, 67.

2535. AM. 447, 12mo. Perg. 12,2 × 8,8 cm. 130 bl. 15. århs slutning. Røde og blå begyndelsesinitialer, røde overskrifter, initialer m. v. Bl. 1 og 130^v opr. ubeskrevne. Foran hskr. er indsat 2, efter dette 7 papirsblade. På foden af bladene findes opslagsmærker (læderstropper) ved de forsk. afsnits begyndelse. Presset læderbind med spænder.

Indhold:

1) Bl. 2—101^r. **Jyske lov**. Incl. trolddomskap. Indholdet fordelt i forholdsvis få kapitler (II. bog i 79 kapp.).

2) Bl. 101^r—104^v. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284**.

3) Bl. 104^v—105^v. **Hostiensis, Om de tre undtagelser fra kirkens beskærmelse af forbrydere**.

4) Bl. 105^v—106^r. **Kejser Karl IV.s statut til beskærmelse af kirkens personer**. *Latinsk overskrift*.

5) Bl. 106^r—109^r. **Kong Kristiern I.s forordning for Nørrejylland 1466**.

6) Bl. 109^r—110^r. „Om leger | vorder bord“, efterfulgt af en opregning ang. besiddelsesret, særlig til jagede og fangede dyr og stykket „Item vinder noger man athing“.

7) Bl. 110^r—13^r. **Udsigt over Jyske lovs indhold** (köns ed, frænders ed, herreds nævnd, 40 marks sager). *Ender med et lille stykke* „Hwo kirkî fred wil fylge“.

8) Bl. 113^{r-v}. **Jord- og værdiberegning**.

9) Bl. 113^v—30^r. 'En lidæn bogh' om **gejstlig rettergang** 'fom biseop knudh i viboꝛgh giordæ'. Beg. „Fyft man talæ om kirkîns | doms logh“.

Herkomst og hist.: Ved *hskrs slutn.* meddeler skriveren „Thinnæ bogh ær velbyrdigæ manfz jentf kos j starop“; *derunder står* „Henricus Christianus | Blichfeldius Arhufienfz“ (17. årh.); *det sidste af de efterff. papirsblade bærer på forsiden en penneprovve, hvori navnet 'Meckell'.* Af de to papirsforsatsblade optages det sidstes bagside af nogle franske vers (17. årh.). *Hskrs første side (bl. 1^r) bærer forskellige forbogstaver, årstallene 1571 og 1609 samt et symbolum på Græsk og Latin. Bl. 1^v ses et i en gren ophængt våbenskjold (tre roser), hvorunder forskellige talrækker.*

Benyttelse og beskr.: *Nye Danske Magazin VI (1836) s. 177 ff.; (K. Rosenvinge, Gl. d. Love III, s. XX); Geheimearchivets Aarsberetnr V, s. 67.*

2536. AM. 448, 12mo. Perg. $12,3 \times 9,5$ cm. 128 bl. (+ VII papirsbl.). 15—16. årh. Af de foran indsatte papirsbl. bærer I en yngre notits, II—VII ere beskrevne 1589 (bl. V^v, VII^v ubeskr.), perg.-bladene 1—40 tilhøre 16. årh., bl. 41—128 c. 1500. Samtlige perg.-bl. ere udstyrede med røde overskrifter, initialer m. v. Bl. 84 er af skriveren fejlagtig indført foran bl. 75—83 og marginaltallene i henhold hertil rettede. Efter bl. 25 mangler et blad; bl. 1^v ubeskr. Udfodret med på indersiden beskr. perg.

Indhold:

- 1) Bl. II—V^r. Dommerens pligter. *Et digt.*
- 2) Bl. VI—VII^r. Jske lovs udstedelse. *Et digt.*
- 3) Bl. 1—124^r. **Jske lov.** Incl. trolddomskap. Titlen (så vel som ovennævnte digt) angiver loven som given 1280(!).
- 4) Bl. 124^v—28. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284.** „Kirke Lougen | oc Handfesting“ nyere overskrift. I marginen bl. 124^v en henvisning til loven som indeholdt i „dend Jydfke Lovbog“.

Herkomst og hist.: „Vnder myn hand som ær jens | diegen i swaninghæ“ tilføjer skriveren bl. 124^r. Dateringen 1589 findes bl. V^r. „Ex auctione Birkerodiana 1709“ har Arne Magnusson noteret bl. I^r.

Benyttelse og beskr.: *Kofod Ancher, Sml. Skr. I, s. 328.*

2537. AM. 449, 12mo. Perg. og pap. $11,4 \times 8,2$ cm. 218 bl. (+ papirsforsatsbl.); bl. 1—155 pergament. 15—16. årh.; selve membranen fra 15. århs slutn. Bl. 107 og 150 senere indsatte (16. årh.). Bl. 214^v ubeskr. Pergamentbladene have røde overskrifter, initialer og kapiteltal. Bl. 7—64 ses spor til en opr. foliering (bogstav-

erne a—e efterfulgte af romertal). Bl. 151^v, 155^r ses spor til udraderet skrift. Efter bl. 153 lakune. Læderbind med spænde.

Indhold:

1) Bl. 1—151^v. **Jyske lov.**

2) Bl. 151^v—55^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284.** Efter denne, der ender defekt bl. 154^v med ordene „Hwo fom faa meth | radet raath i annens bonde | gaith eller hws eller kirke“, følger (bl. 155^r) et brudstykke af den tilsvarende forordning for Sælland, beg. „logh ther fiellandz faa haue“; efter dettes slutning fyldes resten af siden af personnavne, tildels med tilhørende bopælsangivelse (16. årh.).

3) Bl. 155^v—214^r. **Udsigt over Valdemars og Eriks sælandske love** med sammenstilling af de forskellige lovbestemmelser.

4) Bl. 215—18. „**Wdleggelfse paa | nogle mörcke ord | i Loghen**“.

Forsatsbladets forside indeholder et stykke, der efter indholdet svarer til Eriks sælandske lov I, 17 (c. 1600).

Mærkes kan marginalnotitsen bl. 132^r „øe pendency er fem grøtte“ (c. 1500).

Herkomst og hist.: Bl. 155^v—218, der ere med samme hånd, ses af en notits bl. 214^r at være skrevne år 1580; her afsluttes således „Her er nu kortt | oc meft begrebet | Som Sialandz | Low holder be|schreffuit | A^o 1580. Ipso die | Catharinæ fratre meo | præfente hæc scripta sunt | à me Jacobo seuerino“. Hermed kan sammenholdes en påskrift bl. 1^r nederst „Ex libris Jacobj | Seuerinj de Røerby | 1576“.

2538. AM. 450, 12mo. Perg. 10,5 × 8 cm. 175 bl. (fol. 1—174 + 115 bis; incl. papirsbladene 1—9 væsl. ubeskr., 120—21, 174, hvorefter adsk. ubeskr.). 15. århs slutn. Røde overskrifter og initialer, ornamenterede begyndelsesinitialer. Foran bl. 10 ere tre perg.-bl. udskårne. Bl. 173 ubeskrevet. Lyst presset læderbind med spænder, rødt snit.

Indhold:

1) Bl. 10—154^r. **Jyske lov.** Af bl. 120—21, der vare indsatte til erstatning for en lakune, er kun det første blevet udfyldt med lovtækst (c. 1600).

2) Bl. 154^r—59^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284.**

3) Bl. 159^v—62^r. **Juramentum Christofori Bauari i dansk oversættelse, med efterfølgende edeligt løfte.**

4) Bl. 162^r—68^r. **Gårdsretten** („hær byries gathz ræt i konungens garth i danmærk“). *Uden yngre tillæg.*

5) Bl. 168^v—69 (særlig hånd). **Uddrag af Frederik II.s gårdsret.** *Standser afbrudt i en fortsættelse med ny hånd.*

6) Bl. 170—72 (c. 1600). **Beretning om ufrihedens oprindelse blandt Sælændere, Mønboer, Falstringer, Låliker.**

Herkomst og hist.: På forsatsbladets inderside, bl. 1—2^r, 121, 174 findes forskellige lejlighedsnotitser og penneprover, der bl. a. give oplysning om adskillige ejere i det 15—16. årh., af hvilke 'Clemidt Tamefsen fogedt paa aatrup', der 1585 bortforærer hskr., er den ældste.

2539. AM. 451, 12mo. Perg. 11,4 × 8,3 cm. 132 bl. (incl. forsatsbl.). Skr. 1480 af Johannes Thun. Røde overskrifter, røde eller blå initialer, forgyldte og flerfarvede begyndelsesinitialer. Presset læderbind med spænder, rødt snit.

Indhold:

1) Bl. 2—107^r. **Jyske lov.**

2) Bl. 107^r—11^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284** *endende med Jyske lovs trolldomskapitel.*

3) Bl. 111^r—26^r. **Tord degns artikler i en ejendommelig bearbejdelse.**

Overskrift „Hær ftan|der alle the faghe thet met ky|øns edh fcal weriæs i logen | Huilke thord dieghen til ho|be fatthe met konings ftadfesttelfe oc rigens raad i danmærk“.

4) Bl. 126^r—28^r. **Kong Kristiern I.s forordning for Nørrejylland 1466** (benævnt „handfæstingh“). *Efter bl. 127 mgl. et blad.*

5) Bl. 128^r—32. **Gårdsretten** („Hær begyndes gartz ræth“).

På det til bindets sidste inderside fastklæbede pergamentblad er skrevet en værdiberegning ang. jord (c. 1500).

Herkomst og hist.: Ved hskrs slutning har skriveren tilføjet følgende (ufuldendte?) notits „Explicit liber legis da|cie. et completus est per me | Johannem thwn in ho|fnes. | Sub anno domini 1480 | crastina die post festum“. På

bindets ydersider er indpresset „IACOB | WITKER(?) | ANNO | 1581“. Hist og her i marginen findes yngre personnævne.

Benyttelse og beskr.: Kofod Ancher, *Sml. Skr. I*, s. 328, 330, 713; K. Rosenvinge, *Gl. d. Love III*, s. XX, XXII; V, s. XII; *Danske Magazin III. R., I. B.*, s. 195, 203; *Geheimarchivets Aarsberetnr V*, s. 67; K. Maurer, *Das älteste Hofrecht des Nordens, München 1877*, s. 88 ff.

2540. AM. 452, 12mo. Perg. $12,2 \times 8,2$ cm. 66 bl. C. 1500. Røde overskrifter og initialer, disse dog udeglemte bl. 63^v—64^r. Bl. 1 opr. ubeskr. Bl. 66^v beskadiget ved fugtighed.

Jyske lov.

Ender defekt i III, 3 „meæ met noher“.

I 1ste bog mangle de romerske kapiteltal 35—38 et X.

2541. AM. 453, 12mo. Perg. $9,6 \times 8$ cm. 143 bl. (fol. 1—144 ÷ 102). 14. årh. og c. 1400. Hskrs ældre del (bl. 1—134), skr. af Johannes [fra Ørum?], har røde overskrifter og kapiteltal, røde eller blå initialer og afsnitsmærker, den yngre, beskåren foroven, udelukkende røde initialer. Bl. 134^v, 144^v ubeskrevne. Gult presset læderbind med spor til spænder.

Indhold:

1) Bl. 1^v—134^r. **Jyske lov.** Efterfulgt af et latinsk skriververs.

I III. bog enkelte unøjagtigheder i kapiteltallenes anbringelse.

2) Bl. 135—38^r. **Constitutio Erici glipping, Nyburgis 1282.**

3) Bl. 138^r—44^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284** („logh a danfkæ“).

Herkomst og hist.: På det opr. ubeskrevne bl. 1^r er skrevet „Thende Jydfke | Loug Bog hønez | meg nels nielffen Bzun | till med rette och er meg | skenickett aff min gode | venn Søffenn Lauzisen | forðum fallig Chistenn | Munckis schiiffuer paa | Lakier vðj Juthlandth. | Anno 1584 then 3 Augustj | vðj Kiøppinghauffn“. I verset bl. 134^r synes skriveren at betegne sig som ‘Ørum progenitus sic in scribendo peritus’.

Benyttelse og beskr.: K. Rosevinge, *Gl. d. Love III*, s. XV; *Geheimarchivets Aarsberetnr II*, s. 5—7, V, s. 26—29; Thorsen, *Jyske Lov*, s. 25.

2542. AM. 454, 12mo. Perg. 11×8 cm. 189 bl. Skr. 1462 af Severinus Johannis. Røde overskrifter og initialer m. r. Bl. 186^v—89 opr. ubeskrevne. Bl. 1 beskadiget ved slid og fugtighed.

Indhold:

1) Bl. 1—169^v. **Jyske lov.** *Ender med trolddomskapitlet, hvorefter „Explicit liber legis danorum“.*

I III. bog enkelte uregelmæssigheder i kapiteltallenes anbringelse.

2) Bl. 169^v—76^r. **Kong Erik glippings Nyborgske forordning for Nørrejylland 1284.**

3) Bl. 176^r—78^r. **Juramentum Christofori Bauari i dansk oversættelse, med efterfølgende edeligt løfte.**

4) Bl. 178^v—85. **Gårdsretten** („Hæær byriæs gæts ræth i kongens gærd i danmark“). *Uden yngre tillæg.*

5) Bl. 186^v—87^r (16. årh.). Navne på talstørrelser.

6) Bl. 187^v (16. årh.). Et folkeverse. *Vistnok en penneprøve.*

7) Bl. 188^v—89^r (16. årh.). Værdiberegning ang. jord.

Herkomst og hist.: Ved hskrs slutning (bl. 185^v—86^r), hvor en del latinske skriverfraser findes — hvoraf én linje udraderet —, nævngiver skriveren sig som „feunerus Johannis“ og giver i dateringen årstallet Mcdlxij. Bl. 189^r står ‘Thene Bog Hør meg tiil Seffenn Jbllsenn . . Anno Dni mdlvij’.

2543. AM. 455, 12mo. Perg. 10,6 × 8,2 cm. 269 bl. C. 1300. Skr. af Johannes Jutæ. Røde overskrifter, kapiteltal m. v., røde eller blå (en enkelt grøn) initialer, tildels ornamenterede med den modsatte farve. Bl. 4^r, 77^v, 269^v ubeskrevne, bl. 1^r stærkt slidt. Efter bl. 11 en større lakune, efter bl. 105 mgl. et blad.

Indhold:

1) Bl. 1—77^r. **Valdemars sælandske lov med forudgående indholdsfortegnelse og Jyske lovs fortale.**

2) Bl. 78—85^r. **Sælandske kirkelov.**

3) Bl. 85^r—269^r. **Eriks sælandske lov** („hær byriæs ræt fælænz k | lo g h a danfkæ“ bl. 86^v).

Herkomst og hist.: „Explicit per manum fratris iohannis jutæ“ har skriveren tilføjet bl. 269^r, og en tilsvarende notits findes bl. 85^r.

Benyttelse og beskr.: K. Rosenvinge, *Gl. d. Love II*, s. XLXIII (facs.); Nordiske Oldskrr XIII—XIV (Thorsens udg. af Valdemars og Eriks sælandske Love). Facsimiler endv. i Hermod 1825, nr 2, og Tidsskrift for nord. Oldk. I; sml. Kriger, *Småting om den nydanske Retskrivning*, 1831; C. Kjer, *Valdemars sjællandske Lov*, Aarhus 1890, s. 114, 127—28, 214, 229 ff.

2544. AM. 456, 12mo. Perg. $10,2 \times 8,2$ cm. 125 bl. 15. århs. sidste halvdel. Røde overskrifter, røde, blå eller grønne initialer; hveranden side pagineret. Hist og her yngre marginalhenvisninger. De to første og sidste blade i 1ste læg stærkt slidte (særlig bl. 1^r), og i adskillige læg er pergamentet delvis beskadiget ved begyndende hensmulren. På s. 84 (øvre halvdel), 114 (nedre halvdel), 115, 116 (øverst), 123 (nederst), 124, 125 (øvre halvdel) er skriften udraderet. S. 250 ubeskreven.

Indhold:

- 1) S. 1—18. **Jónsbók.** Beg. defekt i Rekabálkr.
- 2) S. 18—83. **Rættarbæðer** fra 13—14. årh. Heriblandt Islændingernes sáttmáli ('sámpyk't') med kong Hákon den kronede (s. 71—73 og s. 82—83).
- 3) S. 84—91. **Talordene på Latin.** Grundtal og ordenstal fra 1 til 1000 millioner. Over linjen står til forklaring de tilsvarende romertal eller en islandsk oversættelse. Øverst s. 84 ere grundtallene 1—20 (der også forekomme s. 89) udraderede.
- 4) S. 91—232. **Gejstlige statuter** fra 13—14. årh. og kirkeretlige bestemmelser („Hæf þu þetta up í þatut þam þessa biskupanna“).
- 5) S. 232—49. **Formularer.** Islandsk. S. 249 synes beskrevet med en særlig, noget yngre hånd.

Arkivar Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: „Komed til mín í tveimur þórtum frá Gríme Einarsfýne í Hollte“ meddeler Arne Magnússon på en tilhørende seddel.

Benyttelse og beskr.: Lovsamling for Island I, 23; Dipl. Isl. I; II, s. 23, 33, 50, 52, 638; Norges gl. Love IV, 614.

2545. AM. 457, 12mo. Perg. $11,1 \times 7,3$ cm. 6 bl. 16. årh.

Formularer, særlig for herredstings sætning og opløsning, med anvisning af hvad 'yfirvaldit på skal gæta'; lovbestemmelser. Islandsk.

Herkomst og hist.: „Fra Sr Þorvalldi Stefans fýne til eigar (sál.) 1707“ bemærker Arne Magnússon på en indklæbet seddel.

2546. AM. 458, 12mo. Perg. $13 \times 8,5$ cm. 88 bl. (pag. 1—176). 16. århs sidste halvdel. Røde overskrifter, forskelligfarvede initialer. S. 122 en ornamenteret initial med drageslyngning. På omslaget spor til ældre latinsk skrift.

1) S. 1 (opr. ubeskreven). Reikningur ómaga framfæris.

2) S. 2—5 (udfyldte med noget yngre hånd, efter at den opr. skrift er udskrabet). 'Tiundar reikningur fyrir fátæka'.

3) S. 6. Tingformular. Beg. defekt, idet den forangående begyndelse — tilligemed andre lignende stykker — er udskrabet.

4) S. 7—113. Domme (Stóridómur, úr Píningsdómi), blandede lovbestemmelser (småstykker, Vilhelm af Sabinas statut, alþingis samþykkt um vinnuhjú), **retterbøder** fra 13—16. årh. (deribl. Islendingernes sáttmáli med kong Håkon den kronede), formularer — *alt islandsk*.

5) S. 114—51. '**Saktal lögbókar**'.

6) S. 151—67. '**Ribe-articular**' 1542 (her dat. 1552).

7) S. 167—72. **Koldingske reces** 1558, i uddrag. *Isl.*

8) S. 172—76. Tiundar reikningur til fátækra, Fjárlag eptir Jónsbók.

Jón Sigurðssons udførlige beskrivelse er vedlagt.

Herkomst og hist.: „Fra Monsieur Halldore Einars fýni, mier feingit til eignar puto. ecki enn nu regiltrerad 1704“ bemærker Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel. Indholdsangivelse meddeles dog også i AM. 435 a, 4to bl. 194.

Benyttelse og beskr.: Dipl. Isl. I; II, 6, 349, 418; Norges gl. Love IV, 614.

2547. AM. 459, 12mo. Pap. $14,3 \times 8,6$ cm. 24 bl. 17. årh. Af bl. 1 er øvre halvdel bortreven, bl. 2—6 beskadigede ved øvre indre hjørne. Bl. 24^v opr. ubeskrevet.

Rembihnútur („Framan af Rembehnut“ den gl. katalog). Titlen er bortreven; af indholdsfortegnelse 7 afsnit findes her kun de tre første (‘Vm grundvøll oc vndirlag rettrar lagaliftar, Vm margflags mäleþnanna foknir oc varnir, Vm spursmäl oc fpakmäle landslaganna’ — sál. ved sml. med bl. 16^r). Standser ufuldendt i III. dels kap. 24.

Herkomst og hist.: Bl. 24^v læsen årstallet 1681 og ejernavnet Helgi Ólafsson.

2548. AM. 460, 12mo. Pap. $11,4 \times 7$ cm. 17. årh. 178 bl. (fol. 1—179 ÷ 103) samt 2 forsatsblade. Bl. 57^v, 64—65, 179^v ubeskrevne.

Indhold:

- 1) Bl. 1—44^r. 'Búalög'.
- 2) Bl. 44^v—63. Formularer. Isl.
- 3) Bl. 66—179. „Lögteknar Riettar|bætur Norex Kön|ga med Ødum gagn|legum Statutum“. Heriblandt domme, vedtægter, formularer, versificeret indholdsfortegnelse til lov-bogen, kóngssektir úr lögbók.

Herkomst og hist.: Af de to forsatsblade meddeler det indre 'Libellum Hunc Haqvinus Thorchillj sibi Widewallæ comparavit. A° 1667. Häkon Thor-kielfson'. Ifg. det ydre synes hskr. 1676—77 at være givet af husbonden Björn Gislason på Bær på Rauðisandur til Eggert Jónsson (hvilket sidste navn også læses på en papirstump bag i hskr.). På en foran indklæbet seddel meddeler A. M. „Mitt feigned af Þuridi i Skipholtti 1708“.

2549. AM. 461, 12mo. Perg. $10,6 \times 8,3$ cm. 72 bl. 16. årh. Spor til farvede overskrifter og initialer. Skrevet på tidligere benyttet perg., hvor rester af den ældre skrift skimtes. Adskillige blade mere eller mindre beskadigede. På bl. 4^r er skriften delvis udvisket.

Indhold:

- 1) Bl. 1—29. Rim. Komputistiske samlinger, beg. „Stiornu bokar fæði hafa | ymför menn fýft fýndit“, med følgende indskud:

- a) Magiske guds-navne. Delvis lönskrift. Bl. 15^v.
- b) Runenavnene med deres omskrivninger. Bl. 15^v—16^r.
- c) Dies mali. Islandsk. Bl. 16^r—17^r.
- d) Nöfn austrvegs konunga. Bl. 17^r.
- e) Tegnene för dommedag. Islandsk. Bl. 17^r—18^r.
- f) Memorialremser(?). Bl. 18^r—20^r.

Bl. 23^v—24^r forekommer en jólaskrá. „Rimbeigla“ benævner den gl. katalog stykke 1.

- 2) Bl. 30—55^r. Fysiologiske optegnelser, lægedoms og andre formularer (tildels i lönskrift), remser, bønner og signalser. Islandsk, med indblandet Latin.

- 3) Bl. 55^v—68. Uddrag af kristenretten og den kanoniske ret m. fl. lovbestemmelser. Islandsk.

4) Bl. 69—72 (*særlig hånd*). **Mariahymner** med noder.
Latin.

Herkomst og hist.: „Þetta hefi eg fenged til eignar hia Þorsteini Eyolf's fýni á Häleyri. — er ecki ennúu registrerad“ *bemærker Arne Magnusson på en indlagt seddel.*

Benyttelse og beskr.: *Småstykker udg. af Samfund til udg. af gl. nord. litt. nr. 1 (Kbh. 1884); Wimmer, Die Runenschrift, Berlin 1887, s. 281.*

[AM. 462, 12mo. „Rimbeigla. Pävaftetningar. Mefsu skyring. Um Mannfins Skapnad og Lime og ad þeckia Lunderne Manns af Limalægenu. Rimftockur og Rimtöblur og feinaft á hveriu äre Bæklingurinn fie ritadur frá ymfum æris ad reikna. membrana“ *mangler.*]

2550. AM. 463, 12mo. Perg. $13,5 \times 8,5$ cm. 36 bl. (+ forsatsblad). *Skr. 1611. Røde overskrifter og som regel røde initialer. Bl. 35^v—36 opr. ubeskrevne.*

Rim með útskýringu.

Herkomst og hist.: „Mitt. fra Petre Markuffyne“ *bemærker Arne Magnusson på en indklæbet seddel, hvormed stemmer påskriften „Petur Marcuson“ på forsatsbladet. Ang. datering se bl. 19^r.*

2551. AM. 464, 12mo. Perg. $12,6 \times 8,7$ cm. 20 bl. 17. årh. Bl. 20^v *ubeskr.*

Rim Gisla prófasts Bjarnasonar (‘COMPUTUS MENSIIUM et Dierum Anni folaris . . Samanntekinn af Sæluga S. Gijfla Biaznafyni þordum foknaþrefte ad ftad i Grundavijk[!] Anno 1649’).

2552. AM. 465, 12mo. Perg. $13 \times 10,8$ cm. 56 bl. (+ forsatsblad). *Skr. 1662. Røde overskrifter og initialer.*

Rim Gisla prófasts Bjarnasonar (‘COMPUTUS MENSIIUM et Dierum Anni Solaris . . Saman tekinn Af S. G. B. S. Anno 1648’).

Herkomst og hist.: „Skrypad Fyrer Eluveidugann Heyduis Sveyn Sæmund Oddfson, Anno 1662“ *meddeles bl. 3^r; på forsatsbladet er skrevet „Þessa Rym bæna Bok A Jon Biornfson Riette lega“ med tilhørende underskrift. „Mitt fra Petre Markuffyne“ har Arne Magnusson noteret på en tilhørende seddel.*

2553. AM. 466, 12mo. Perg. $12 \times 9,3$ cm. 31 bl. 17. årh. Hist og her anvendelse af rødt og blåt blæk.

Rim með útskýringu.

Herkomst og hist.: Ved en påskrift bl. 1^r (opr. ubeskr.) angiver Bjarni Björnsson, Vallholt 1698(?) sig som ejer. I hskr. er indstukket en AM^{sk} seddel med påskrift „Fra Sr Skula ä Greniadarstað“.

2554. AM. 467, 12mo. Perg. (og pap.). $11 \times 7,3$ cm. 54 bl. 17. århs sidste halvdel. Af papirsbladene bl. 49—54 er bl. 54^v ubeskrevet. Rigelig anvendelse af rødt og blåt blæk.

‘COMPUTUS ECCLESIASTICUS Eduz Tijma Tals Tabla Chri-
ftinn Dömfinns . . Lagfært og Endurbætt. Af S. Þorðe Sal:
Sveinsfyrne Anno Domini M.DC.LXV’.

Herkomst og hist.: Ved hskrs slutning er af skriveren tilføjet „EDITIO QVARTA prioribus emendatio et castigatio — Þorður p. ss epter hans eigin hende skrifad“. Fra AM. 466, 12mo ere hertil to sedler overførte, af hvilke i al fald den ene — med følgende påskrift af Arne Magnusson „Þetta Calendarium hefi eg feingit hia Þorði Þorleifsfyni ä Kirkiu bælar kl.“ — må antages at høre hjemme her.

2555. AM. 468 a, 12mo. Perg. $10,4 \times 7,9$ cm. 22 bl. 17. årh. Anvendelse af rødt og blåt blæk. Store, stærkt ornamenterede initialer. Bl. 22^v ubeskrevet.

Rim með útskýringu.

Bl. 1^r indeholder nogle rimvisur.

2556. AM. 468 b, 12mo. Perg. $12 \times 8,5$ cm. 28 bl. C. 1600. Røde overskrifter. Skrevet på tidligere benyttet pergament med spor af nodeskrift. Ender defekt samt lakune efter bl. 16. Som omslag et pergamentblad fra et latinsk ritualhskr. med noder. Bl. 1 opr. ubeskrevet.

Rim með útskýringu.

På omslaget har Arne Magnusson skrevet „Mitt“.

2557. AM. 468 c, 12mo. Perg. $10 \times 6,2$ cm. 19 bl. 17. årh. Skr. på tidligere benyttet pergament. Bl. 19 opr. ubeskrevet. Som omslag et pergamentblad fra et latinsk ritualhskr. med noder.

Rim með útskýringu.

Herkomst og hist.: På bl. 19^r er skrevet „Thetta Rim ä eg | Jon Stullafon med Riettu | Anno 1662“.

2558. AM. 468 d, 12mo. Perg. $10,2 \times 7$ cm. 22 bl. 17. årh. Hensmulrende og beskadiget, rimeligvis fordi pergamentet har været tidligere benyttet. Bl. 22^v væsl. ubeskrevet.

Rim með útskýringu.

Herkomst og hist.: „Jon Sueins Son | Ingre | med Eigin Hand | 1639“ står bl. 22^v.

2559. AM. 468 e, 12mo. Perg. 11×9 cm. 25 (21 + 4) bl. 17. årh. Bl. 21^v ubeskrevet.

Rim með útskýringu.

Bl. 1—21. der muligvis alle høre til ét hskr., begynder defekt.
Bl. 22—25 udgøre et særligt brudstykke.

2560. AM. 469, 12mo. Perg. 10×8 cm. 9 bl. 15. årh. Skørt og hensmulrende; synes at være palimpsest. Bl. 1 ubeskrevet.

Rim á íslenzku.

Et kalendarium, der ender defekt med måneden september.

Herkomst og hist.: „Fra landskrifaranum Sigurde Sigurdfyne“ bemærker Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel.

2561. AM. 470, 12mo. Perg. $117 \times 6,2$ cm. 1 bl. (en rulle). C. 1600. Nederste ende slidt og beskadiget.

Rim á íslenzku.

Kalendarium med vedføjede forklaringer.

Herkomst og hist.: På en vedlagt papirsrulle meddeler Arne Magnusson, at han har fæet 'peffa Rímrollu 1705 i Martio frá Syllumamminum Joni Eyolfssyni'; til denne var den kommen fra præsten Þorvarður Pétursson, som havde taget den øster på (par eystra, austan að), hvor den var bleven kaldt „Tróllkonu-Rím“.

2562. AM. 471, 12mo. Pap. $10,4 \times 6,2$ cm. 23 bl. Skr. 1660. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

„CALENDARIUM | Edur | Rymfstockur, fem | pienar til að finna | allskonar Tíjmatal | Arfins, eptir voru Ríjmtale“.

Synes at ende defekt.

Herkomst og hist.: Under titlen findes en datering Selárdal 1660 med muligvis spor til et efterfølgende mandsnavn „Þor . . .“. I den gamle katalog betegnes hskr. som „Rím Sr Þórdar Sveinssonar med hans Egin hende fkrifad“. Arne Magnusson bemærker på en tilhørende seddel „Þetta Rím-kver hefe eg feinged fra Mula i Kolla firde 1710. Author true eg fie Sr Þordur Sveins son“.

2563. AM. 472, 12mo. Pap. $7,6 \times 5$ cm. 67 bl. Skr. 1633. Vistnok Jón Finnssons hånd. Røde overskrifter og initialer; ornamenteret titelblad, fin og sammentrængt fraktur.

„CALENDA|RIVM. | Ríjm ä Iflænd|fku: med þeim helld|ftu vt-fkyzín|gum. Og Reglum fem | þaz til heyra, og | naud-fynlegastaz eru. | Anno 1633“.

Hertil slutter sig ^{a)} Rimbegla-afhandlingen „Gud fköp alla fki|epnu fenn“ — „Atomi. xix.“ (bl. 27—37^r), ^{b)} Um mannsins sköpun, limu og náttúru (bl. 37^r—52^r), ^{c)} Rímreglur (bl. 52^r—55) med tilhørende tabel (bl. 54), ^{d)} Um blóðtökur, veðráttufar etc.

2564. AM. 473, 12mo. Pap. 10×8 cm. 43 bl. og 1 tabel. Skr. 1686. Forfs autograf. I kalendariet anvendelse af rødt blæk. Bl. 1^v ubeskrevet. Ornamenteret titelblad.

„Rymkuer | Stephanar | Halkelfsonar | 1686“.

Bl. 34^v ff. optages af en „Mefsu daga Ryma“.

Den vedlagte tabel bærer titlen „Gömlu Alldar Talbyrd-ingur“.

2565. AM. 474, 12mo. Pap. $13,3 \times 8$ cm. 32 bl. 18. århs beg. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

Rím með útskýringu, eptir nýja stil.

Herkomst og hist.: „Author þessa Rímvers er Sr Jon Þordar son ä Myrkä“ bemærker Arne Magnusson på en foran indklæbet seddel.

2566. AM. 475, 12mo. Pap. $11 \times 7,9$ cm. 40 bl. Skr. 1700. Bl. 40^v ubeskr. Bindet er betrukket med beskrevet og med nodetegn forsynet perg. fra et latinsk ritualhskr.

Rim með útskýringu, eptir nýja stíl.

Herkomst og hist.: „Author þess calendarii er Sr Jon Sigmundz son, prestur ad Þykkva bæiar klaustri“ har Arne Magnusson noteret på bindets forreste inderside

2567. AM. 476, 12mo. Pap. 14×8 cm. 57 bl. (med efterf. tabel i folio). 18. århs beg. Vistnok skrevet af (senere) biskop Jón Árnason. Bl. 13^v ubeskr.

„Rim það Stærra Ions Arnafonar (nu Biskups)“ — den gamle katalogs titel.

Herkomst og hist.: Bl. 1^r bærer en meddelelse fra forfatteren angående kalenderiets udarbejdelse som følge af en alltingsforhandling år 1700, undertegnet „IASonius“.

2568. AM. 477, 12mo. Pap. $12,7 \times 7,3$ cm. 21 bl. 18. århs beg. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr.

„CALENDARII | Novi Specimen. | Nytt Rymtal a Íslandsku, fem byriadift | og fyrft var samanfkriðad Anno 1700. enn | lagt under Lærdare manna leiddættingu“.

Herkomst og hist.: „Author er Sr Audunn | Benedicts son“ har Arne Magnusson noteret nederst på titelbladet.

2569. AM. 478, 12mo. Pap. 13×8 cm. 19 bl. (med efterff. 2 tabeller i fol.). Skr. 1702. Forfs autograf. Bl. 19^v ubeskrevet. Bl. 1 beskadiget foroven.

‘Calendarium Edur Fornt Íslandfkt Rijmtal Epter þeim nya ftíl fem minnst Briðlad frá gömlu Reglum vegna alþijðunnar Einfældne . . Samann fkríðad . . G. B. S. Anno 1702’.

„O: Gudmundar Berg þors sonar“ har Arne Magnusson tilføjet under titlen.

2570. AM. 479, 12mo. Pap. 11×7 cm. 16 bl. Skr. 1703. Ornamenteteret titelblad. I omslag dannet af nedre del af et blad fra et to-

spaltet latinsk kirkeligt hskr., hvis margen optages af brogede blomsterslyngninger med dyr og fugle.

'CALENDARIVM edu: Rijm æ Yflendtfku Vpa pann Nija stíjl.. Samanfkriðad.. MDCCIII æ Huijlt Ænundaz þiæðaz'.

2571. AM. 480, 12mo. Pap. $10,1 \times 6,5$ cm. 95 bl. Skr. 1706 af Ólafur Jónsson. Røde overskrifter, initialer m. v. Bindet er betrukket med beskrevet perg. fra et latinsk kirkeligt hskr. Bl. 75^r ubeskr. Hist og her større afslutningsornamenter.

'CALENDARIUM GREGORianum Rymtal ISLENDSKT epti: þeim Nya stíjl.. Samanfkriðad af Sr Olafæ Iönfsyni ad Stad i Grunnavyk A° 1706'.

Efter kalendariet (opr. upagineret) følger en „Utfkyring“ (pag. 1—115) med tilhørende „Registur“ (opr. upag.) og slutningsvise; derefter „Fingrarijms-Vijfurnar“ (pag. 1—41).

Fremstillingen er bl. 18^v, 35^v—36^r, 81^{r-v} oplyst ved tegninger.

2572. AM. 481, 12mo (forhen en tid Addit. 19 b og 16, 8vo). Pap. $11,2 \times 7,1$ cm. 296 bl. C. 1700. Skr. hovedsagelig af Arne Magnusson.

Lexikalske samlinger over islandsk sprog.

„Voces Qvædam rariores Isl. et loqvendi modi ordine alphabet. collecti qvorum qvædam manu A. M.“ er den gamle katalogs betegnelse.

Benyttelse og beskr.: E. Jonsson, *Öldnordisk Ordbog*, Kbh. 1863, s. VIII.

Berigtigelse.

AM. 628, 4to, stykke 3 (s. 42). **Philippus saga postola** læs **Philippus saga ok Jakobs postola tveggja**, hvilken sidste fællestitel endvidere, i henhold til Postola sögur, overalt i katalogen burde have været anvendt om de to sædvanlig adskilt opførte Philippus saga postola og Jakobs saga postola (Alfei f.).

AM. 667 V, 4to, stykke 3 (s. 78). Begyndelses- og slutningsordene af Philippus saga postola (en særskilt recension af Philippus saga ok Jakobs postola tveggja?) lyde ikke som anført, men ere „| . . . | . . . er eitt | . . . hleifa bravdz ok eina |“ og „| kom æ mothe honum einn varg? kom . . |“, da bladet har været fejlagtig vendt.

Angående de to Jakobs sagaer (Zebedei f. og Alfei f.), der ikke altid ved titlerne kunne kendes fra hinanden, vil i sin tid registeret give den nødvendige vejledning.

Kr. K.

Z	Arnamagnæanske stiftelse
6623	Katalog over den
A75	Arnamagnæanske håndskrift-
bd.2	samling
haefte 1	

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
